

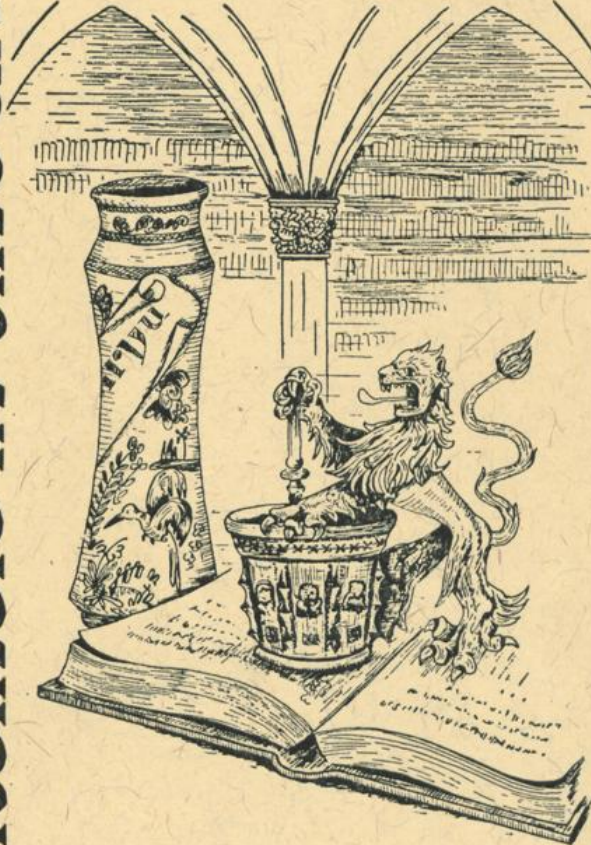
ust

FREIHEIT IN BINDUNG

EX LIBRIS

LÖSETE DORN ZWANIG

Dr. Helmut Bester

Dv 2719/4

SVERIGES
APOTEKARHISTORIA

FRÖMSTEN TIDEN TILL DEN NÄRVARANDE TIDEN

AF ÖFR. LEYERTIN, C. F. V. SCHNAPPFERNING

ÖFR. LEYERTIN, C. F. V. SCHNAPPFERNING

K. A. AHLBERG

BAND III

UNIVERSITÄTSPRINTZNER
- BIBLIOTHEK -
DUISBURG
V 3165

STOCKHOLM

ALM. BOKFÖRLAGS FÖRETAGET, 1882

OF FREINEIC IN BINDUNG
EX LIBRIS
ROSEC DOOM ZUWANG
Or-helmut Oester

1927/3

SVERIGES
APOTEKARHISTORIA

FRÅN KONUNG GUSTAF 1:s TILL NÄRVARANDE TID

ENLIGT UPPDRAG AF APOTEKARSOCIETETEN

UTGIFVEN AF

ALFRED LEVERTIN, C. F. V. SCHIMMELPFENNIG

MED. DOKTOR

APOTEKARE

OCH

K. A. AHLBERG

APOTEKARE

BAND III

VÄRMLANDS LÄN, ÖREBRO LÄN, VÄSTMANLANDS LÄN, KOPPARBERGS LÄN,
GÄVLEBORGS LÄN, VÄSTERNORRLANDS LÄN, JÄMTLANDS LÄN.

STOCKHOLM

ERNST WESTERBERGS BOKTRYCKERI-A.-B. 1923—1925

SVERICES

APOTHEKARHISTORIA

THE HISTORY OF THE PHARMACEUTICAL ARTS

IN SWEDEN

BY J. A. SANDSTRÖM

L. A. HÄRBERG

BAND III

STOCKHOLM

1844

Värmlands län.

Karlstad.

Apoteket Örnen.

1732.

Den plats, där Karlstad nu ligger, hette under medeltiden Thingvalla och var landskapets förnämsta ort. Platsen fick stadsrättigheter tämligen sent, af hertig Karl d. 5 mars 1584 och fick namn efter honom. Hertigen tillgodosåg den nya staden på bästa sätt och den tillväxte då ganska raskt samt blef medelpunkten för hela Värmlands handel. Den härjades dock upprepade gånger af eldsvådor, såsom 1719 och 1752 och detta försenade gifvetvis dess utveckling. Häri torde förklaring vara att finna, att Karlstad så sent fick apotek.

På grund af K. privilegium d. 3 dec. 1728 ägde provinsialapotekaren i Örebro, F. M. von Aken rätt att tillhandahålla Värmland med nödiga läkemedel, men först 1732 finner man ett apotek anläggas i Karlstad, då ofvannämnde apotekare d. 10 nov. s. å. erhöll särskildt privilegium på anläggande af ett dylikt här. Vid den stora eldsvådan 1752 nedbrann apoteket men upprättades ånyo af von Aken och fortfor att vara filialapotek till Hjorten i Örebro, tills detsamma d. 25 aug. 1756 inköptes af P. Freudenthal, som d. 6 juli 1763 sedermera fick själfständigt privilegium å detsamma.

Ansats till inrättande af ännu ett apotek i Karlstad gjordes i midten af 1700-talet. I skrifvelse till K. Maj:t hade nämligen provinsialläkaren Hamnerius begärt anläggande af ett andra apotek här, såsom skäl anförande otillräckligheten af det redan befintliga apoteket och dess mindre tillfredsställande skötsel. Provinsialläkaren, assessor Geringius och assessorn, doktor Sohlberg erhöilo på grund häraf i uppdrag att visitera apote-

ket med den för den dåvarande innehafvaren lyckliga påföljden, att Hamnerius' begäran d. 16 sept. 1754 blef af K. Maj:t afslagen.

Till år 1768 synes apoteket hafva varit beläget inom 5:te roten och därefter i 2:dra roten. Under C. G. Storcks tid var det förlagdt till 10:de roten, där det äfven legat under D. D. Radeloffs tid. Efter 1805 var det beläget i 6:te roten, hörntomterna n:ris 104—106, väster om södra Torggatan, hvarest det förblef till år 1820. År 1836 köpte apotekare L. Borgström tomterna n:ris 74 och 75 och byggde där 1819—20 ett tvåvåningshus med en stor halvcirkelformig trappa som ledde till ingången. Den vackra hvita byggnaden, i hvars nedre våning apoteket var inrymdt, var beläget vid Stora torget midt emot det nuvarande apoteket. Den 2 juli 1865 nedbrann större delen af staden, endast domkyrkan, skolhuset, lasarettet, läns-cellfängelset, biskopshuset och hypoteksföreningens hus samt östligaste delen af den lilla stadsdelen väster om älfgrenen skonades af elden. Apotekshuset var bland de byggnader som blefvo lågornas rof och apotekare L. Kaijser, som dagen före branden hade tillträdt apoteket, inrymde nu detsamma i »gamla skolan» tills han hunnit uppföra det ståtliga trevåningshus å tomten n:r 47 vid Kungsgatan eller Stora torget, där apoteket ännu är inrymdt.

Genom K. brefvet d. 5 juli 1923 har apoteket att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 7,000 kronor.

VON AKEN, FRANTZ MICHAËL. Innehade apoteket Örnén i Karlstad åren 1732—56. (Se under apoteket Hjorten i Örebro, sid. .)

FREUDENTHAL, PETER. Född d. . . . 1723 i Riga.
Föräldrar:

F. lärde apotekarkonsten i Riga, reste därefter till Sverige och konditionerade dels i Stockholm, dels i Falun, till dess han 1752 undergick examen, för att som provisor förestå det Karlstad efter branden 1752 återupprättade apoteket. Han

inköpte detsamma d. 25 aug. 1756 och undergick apotekar-examen samt erhöll privilegium därå.

Han hade innehaft apoteket 24 år, då han 1779 kom på obestånd. Kreditörerna utarrenderade nu apoteket för 1,000 daler silfvermynt om året och försålde det 1781 till arrendatorn, provisor J. F. Radeloff.

Död d. 29 juni 1794 på Borserud i Nyeds socken.

Gift d. 28 aug. 1759 med CHRISTINA ELISABETH FREDRICSSON, född d. 18 nov. 1732 i Filipstad, död d. 23 nov. 1793 i Nyed, dotter till sekreteraren hos grefve Piper, sedan handlanden i Filipstad FREDRIK JEANSSON och EVA ELISABET LUNDSTRÖM.

Barn: EVA ELISABETH, född d. 23 okt. 1760, död d. 11 maj 1829, gift d. . . . med bergsmannen LARS NILSSON i Borserud, Nyed, född d. . . . 1762, död d. 15 febr. 1828 i Nyed; — JOHAN, född d. 28 sept. 1761, död d. 6 jan. 1762; — FREDRIK, född d. 18 aug. 1763, död d. 6 nov. s. å.; — PETER, född d. 1 nov. 1764, död på 1840-talet i Åbo. Handelsbokhållare; — MAGNUS, född d. 31 juli 1766, död d. 22 maj 1849. Apotekare i Hjo; — CARL, född d. 2 juli 1767, död d. 30 juli 1822 på Strand i Älgå. Bruksförvaltare; — NATHANAEL, född d. 9 sept. 1768, död d. 23 maj 1775 i Karlstad; — FREDRIK, född d. 4 sept. 1769, död omkring 1840 i Petersburg. Guldslagare; — GABRIEL, född d. 18 maj 1771, död d. 18 juni 1846 på Pickala säteri i Sjundeå socken af Nylands län. Apotekare i Åbo; — GUSTAF, född d. 29 sept. 1773, död d. 6 nov. 1783 i Nyed.

RADELOFF, JOHAN FREDRIK. Född d. . . . 1743 i Wismar.

Föräldrar: Skräddaren ERNST RADELOFF, född d. . . ., död d. . . ., och ANNA CATHARINA BRANDER, född d. . . ., död d. . . .

R. erhöll skolundervisning i Wismar och lärde den praktiska farmacien i samma stad, samt konditionerade sedan i Tyskland, innan han kom till Stockholm. Han tjänstgjorde där på apotek till 1776, då han aflade provisorsexamen för att kunna förestå apoteket Vasen i Linköping för änkans efter apotekare J. Jung räkning.

År 1779 arrenderade han för 1,000 daler smt. apoteket i Karlstad, men köpte 1781 af kreditörerna »vasa och instrumenterna» för 6,000 daler kmt. och af apotekaren Freudenthal »materialierna» för 12,000 daler kmt.

Död d. 25 juni 1782 i Karlstad.
Ogift.

RADELOFF, DAVID DANIEL. Född d. 1 aug. 1751 i Wis-
mar.

Föräldrar: Skräddaren ERNST RADELOFF, född d. . . ., död
d. . . ., och ANNA CATHARINA BRANDER, född d. . . ., död d. . . .

R. erhöll skolundervisning i Wismar, kom därefter 1766 till
apotekare Alhusen i Wismar och inhämtade där under 6 års
tid grunderna till farmacien samt stannade hos honom till
1773, då han afreste till Stockholm. Tjänstgjorde där först
på apoteket Enhörningen och sedan 5 år på apoteket Kronan
samt aflade 1779 provisorsexamen för vinnande af kompetens
att förestå det af apotekare Georgii inrättade »transportabla»
apoteket vid Drottningholms och Gripsholms K. lustslott.
Tjänstgjorde här till 1781, då han ingick bolag med sin sjuk-
lige broder i Karlstad, som innehade apoteket Öرنen därstädes.
Vid broderns död 1782 blef han jämlikt dennes testamente
ensam ägare af apoteket Öرنen i Karlstad likasom af all hans
öfriga egendom, hvarpå han d. 2 sept. s. å. aflade apotekarexamen.

Död d. 23 april 1786 i Karlstad.

Gift d. 16 mars 1783 i Karlstad med ELISABETH SOFIA AN-
DERSSON, född d. 20 maj 1763, död d. 6 jan. 1837, dotter till
handlanden och rådmannen i Karlstad ANDERS ANDERSSON och
ANNA MAGDALENA MORIER (el. MOURIEZ.)

Barn: CATHARINA MAGDALENA, född d. 21 juli 1784, död d.
31 mars 1849, gift d. 9 juni 1804 med apotekaren å apoteket
Hjorten i Stockholm JOHAN KRISTIAN KANTZAU, född d. 31 mars
1774, död d. 20 april 1855; — FREDRIK DAVID, född d. 25 sept.
1785, död d. . . ., antog styffaderns namn STORCK. Farmaceut.

STORCK, AXEL GUSTAF. Född d. 22 dec. 1754 i Stral-
sund.

Föräldrar: Kontrollören JOHAN FREDRIK STORCK, född d. . . .,
död d. . . ., och . . .

S. antogs 1766 till elev på von Akens apotek i Stralsund,
blef farmacie studiosus 1771 och studerade därefter vid Greifs-
walds akademi, till dess han i okt. 1772 reste till Stockholm.
Han tjänstgjorde här å apoteket Enhörningen och från 1773

å apoteket Svanen, samt från 1775 å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala.

Sedan han undergått provisorsexamen förestod han åren 1781—87 slottsapoteken vid Drottningholm och Gripsholm under den tid det K. hofvet vistades på dessa lustslott och blef därefter föreståndare för apoteket Örnen i Karlstad.

Dessförinnan erhöll han d. 22 aug. 1786 K. privilegium på att i Mariefred inrätta ett apotek, hvartill magistraten för honom utfärdat kallelse och ståthållaren på Gripsholms slott lämnat samtycke. Han synes dock icke hafva begagnat sig härpå utan blef i stället genom giftermål med företrädarens änka 1787 ägare af apoteket Örnen i Karlstad. Erhöll d. 13 jan. 1787 assessors fullmakt. Han kom sedan på obestånd, bortrenderade apoteket 1816 och försålde detsamma 1817 samt afflyttade till Stockholm.

Död d. 18 nov. 1839 i Stockholm.

Gift d. 23 jan. 1787 med ELISABETH SOFIA ANDERSSON, född d. 20 maj 1763 i Karlstad, död d. 6 jan. 1837 i Stockholm, dotter till handlanden och rådmannen i Karlstad ANDERS ANDERSSON och ANNA MAGDALENA MONRIER (MOURIER), gift [1] med apotekaren å Örnen i Karlstad DAVID DANIEL RADELOFF, född d. 1 aug. 1751, död d. 23 april 1786].

Äktenskapet var barnlöst.

BORGSTRÖM, LUDVIG. Född d. 30 sept. 1788 i Jönköping.

Föräldrar: Organisten LAURENTIUS BORGSTRÖM, född d. . . ., död d. . . . 1790, och FREDRIKA LOVISA ESTBERGER, född d. . . ., död d. . . .

B. erhöll skolundervisning i Jönköpings trivialskola åren 1796—1804. Konditionerade under mellanterminerna såsom informator för lasarettsläkaren, assessor G. J. Bergholtzs bägge söner och i samma egenskap hos friherre Åkerhielm på Orneberg vid Ulricehamn.

Antogs i maj 1804 såsom elev å apoteket Lejonet i Växjö och erhöll samtidigt undervisning i kemi af provinsialläkaren, professor L. S. Petersson. Sedan han äfven såsom farmacie studiosus konditionerat i Växjö, antog han 1810 plats på apoteket Lejonet i Stockholm och blef en af professor Jacob Berzelius' lärjungar samt åtnjöt förmånen att arbeta i dennes enskilda

laboratorium. Åren 1811—12 tjänstgjorde han å apoteket i Falun, under hvilken tid assessor Henrik Gahn och geschworner H. P. Eggertz handledde honom vid hans kemiska arbeten. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Jönköping, hvarefter han 1814 afreste till Stockholm, där han aflade apotekarexamen.

Inköpte d. 29 mars s. å. apoteket i Åmål för en summa af 2,700 rdr bko, men sålde detsamma d. 16 juni 1817 för 6,333 $\frac{1}{3}$ rdr b:ko och inköpte i stället apoteket Örnén i Karlstad, å hvilket han d. 27 sept. s. å. erhöill privilegium.

Borgström var på sin tid mycket verksam inom det kommunala lifvet. Han var en af stiftarna af Värmlands sparbank, hvartill han, jämte kaptener Chr. Andersson, 1821 uppgjorde förslaget och i hvars förvaltning B. sedermera under en lång följd af år utan någon ersättning deltog. Vid Värmlands provinsialbanks stiftelse 1833 invaldes han till ledamot af dess direktion, kvarstod såsom styrelseledamot till 1842 och utsågs sedan till bankens kassör.

Han var äfven den hufvudsakliga stiftaren af föreningen till spridande af nyttiga kunskaper inom Värmland, valdes till ledamot af dess direktion, samt sedermera af direktionen till sekreterare. År 1826 öppnade han bokhandel i Karlstad, sålde apoteket 1833 samt blef året därpå delägare i Uddeholms bolag, och kallades sedan brukspatron. Han var till sin död outtröttligt verksam och lyckades därigenom förvärfa sig en betydande förmögenhet.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1825, ledamot af K. Patriotiska sällskapet 1836.

B. har från trycket utgifvit flera farmaceutiska uppsatser och skönlitterära skrifter.

Död d. 18 dec. 1862 i Karlstad.

Gift 1) d. 13 april 1820 i Karlstad med CAJSA LOVISA ULLÉN, född d. 16 mars 1793, död d. 7 aug. 1849 i Karlstad, dotter till komministern i Öfre Ullerud BIRGER OLAVI ULLÉN och CAJSA MARIA KIHLMAN.

Barn: FERDINAND LUDVIG, född d. 23 april 1821, död d. 7 nov. 1846. Student i Lund; — AMALIA LOVISA, född d. 20 april 1822, död d. 9 jan. 1824; — JOHANNA AUGUSTA WILHELMINA, född d. 4 juni 1823, död d. 2 dec. 1911, gift d. 22 aug. 1843 i Karlstad med färgerifabrikören ERIK KARL MONTAN, född d. 16 april 1812 i Säterbo, död d. 3 febr. 1873 i Karlstad; — AMALIA CHARLOTTA, född d. 28 jan. 1825, död d. 30 sept.

1826; — OTTO ROBERT, född d. 1 juli 1826, död d. 22 mars 1888. Provinsialläkare i Arvika distrikt; — EMMA ANTONIA, född d. 12 jan. 1829, död d. . . . 1884.

2) d. 7 nov. 1850 med MATHILDA SOFIA AHLGREN, född d. 5 jan. 1819 i Karlstad, död därstädes d. 5 juni 1859, dotter till traktören JACOB AHLGREN och CHRISTINA SOFIA ZANDER.

Barn: EMILIA AMANDA, född d. 26 febr. 1852, död d. 7 april 1853 i Karlstad; — SOFIA JOSEFINA, född d. 4 febr. 1854, död d. 27 jan. 1905, gift d. 10 sept. 1877 i Stockholm med kaptenen, sedermera majoren vid K. Göta artilleriregemente FREDRIK AUGUST ULLÉN, född d. 10 juni 1839, död d. 27 okt. 1885 i Göteborg.

WAHLGREN, ANDERS ROBERT. Född d. 22 jan. 1809 i Varberg.

Föräldrar:

W. var elev å apoteket Örnen i Karlstad, där han d. 23 maj 1828 aflade farmacie studiosi-examen. Aflade d. 27 april 1831 apotekarexamen och inköpte 1833 apoteket Örnen i Karlstad samt d. 15 dec. 1837 apoteket i Arvika, som han dock försålde redan d. 24 nov. 1838.

W. var sjuklig och skötte apoteket mest genom föreståndare.

Död d. 16 juli 1840 i Karlstad.

Ogift.

TJEDER, ISRAEL LEONARD. Innehade apoteket Örnen i Karlstad åren 1840—51. (Se under apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, sid. 40.)

LINDQVIST, GUSTAF ADOLF. Född d. 7 okt. 1822 i Fredsberg, Skaraborgs län.

Föräldrar: Muraren JOHAN LINDQUIST, född d. . . ., död före 1834, och ANNA GREDBERG, född d. . . . 1792, död d. 14 dec. 1853 i Karlstad.

Efter att åren 1834 och 1835 hafva erhållit undervisning vid Nyköpings lägre elementarskola, antogs L. d. 15 maj 1836 till elev å apoteket Hjorten i Örebro och aflade därstädes d. 1 sept. 1841 farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde därefter å

apoteket Vasen i Linköping från 1841 till 1844 och aflade d. 27 maj 1847 apotekarexamen. Konditionerade sedan å apoteket Nordstjärnan i Stockholm från d. 1 sept. 1847 till d. 1 maj 1848, förestod från d. 21 aug. 1848 till d. 1 april 1850 apoteket Vasen i Linköping för änkans efter apotekare Liebman räkning och tillträdde, efter afslutadt köp, d. 1 juli 1850 apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, som han dock redan d. 1 okt. 1851 öfverlät på apotekare G. M. L. Ljungberg. Inköpte s. å. apoteket Örnen i Karlstad samt innehade detta apotek till d. 1 juli 1854, då han sålde detsamma.

Data angående hans lif och verksamhet under de närmast följande åren saknas, men man vet att han sedermera tjänstgjorde å apoteket i Falun från d. 1 aug. 1864 till d. 1 okt. 1865 och därefter flera år å apoteket Nordstjärnan i Stockholm.

Död d. 7 mars 1899 i Stockholm.

Gift d. 10 sept. 1850 med LOVISA PONTIN, född d. 29 okt. 1824 på Utdala i Oppeby, Östergötland, död d. . . . 1886, dotter till vice häradshöfdingen och godsägaren DAVID PONTIN och CATHARINA LOVISA WIRÉN.

Barn: ALMA LOVISA MARIA, född d. 27 mars 1852 i Karlstad, död d. . . . 1904, gift d. . . . med kontorsskrifvaren vid statens järnvägar CARL LUDVIG RAMBERG, född d. 16 maj 1854, död d. 25 juni 1900; — GUSTAF LUDVIG, född d. 8 juli 1853, död d. 2 maj 1889. Farmacie studiosus 1873, kontorsskrifvare.

WEJDLING, CARL EDWARD. Innehade apoteket Örnen i Karlstad åren 1854—65. (Se under apoteket i Broby, sid. 850.)

KAIJSER, LORENTZ. Född d. 26 febr. 1822 i Malmö.

Föräldrar: Tobaksfabrikören JOHAN GEORG KAIJSER, född d. . . . 1784, död d. . . . 1852, och AUGUSTA WILHELMINA MAIJER, född d. . . . 1786, död d. . . . 1829.

K. genomgick Maria elementarskola i Stockholm och antogs d. 28 febr. 1834 till elev å apoteket Hjorten i Örebro samt aflade d. 10 okt. 1838 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Jönköping till början af år 1840 och därefter å apoteket Svanen i Lund till 1843. Han förestod där under sommarmånaderna Karlsbaderbrunnssinrättningen å Helgonabacken, en af de första i sitt slag i Sverige. Genom sin principals, apotekare Forshælls välvilja sattes han i tillfälle att

i Lund bevista föreläsningarne i kemi, botanik och zoologi och aflade d. 11 maj 1844, vid 22 ålder, inför sundhetskollgium med höga betyg apotekarexamen. Han erbjöds kort därefter af professor Palmstedt adjunksbefattningen i kemi vid Chalmerska slöjdskolan i Göteborg, hvilken syssla han dock ej kom att emottaga. Tjänstgjorde i stället någon tid å apoteket Ugglan i Stockholm och å apoteket i Hudiksvall samt erhöll 1845 i uppdrag af apotekare J. Brun därstädes att inrätta och sedan förestå det nya filialapoteket i Järfsö.

Inköpte 1845 apoteket i Söderhamn och erhöll d. 4 febr. 1847 privilegium å detsamma, men försålde det redan d. 1 maj 1849 samt inköpte året därpå apoteket Lejonet i Landskrona. År 1863 försålde han också detta apotek och inköpte 1865 apoteket Örnén i Karlstad, med underlydande filialapotek i Sunne. Han tillträdde apoteket d. 1 juli s. å. Privilegium utfärdades för honom dock först d. 16 mars. 1866.

Vid den stora eldsvåda som d. 2 juli 1865, dagen efter K:s tillträde af apoteket, öfver gick Karlstad, nedbrann såväl apoteket som apoteksgården, hvilket vållade honom stor förlust. Ett provisoriskt apotek var dock redan efter ett par dagar tillgängligt för allmänheten, inrymdt i elementarläroverkets hus. I okt. 1866 inflyttade apoteket i nyuppförd, egen lokal. Sedan år 1875 innehade Kaijser äfven det af honom anlagda medikamentsförrådet vid Uddeholm.

Såväl i Landskrona som i Karlstad innehade K. många kommunala uppdrag. I Karlstad var han stadsfullmäktig och under olika tider ordförande i styrelsen för gasverket, trädgårdsföreningen, brandförsäkringskommittén och byggnadsnämnden.

Då K. Maj:t 1865 föreslog bildandet af stadshypoteksföreningar inom landet valdes K. till ombud för Värmland vid de öfverläggningar, som höllas i hufvudstaden för bildandet af allmänna hypotekskassan för Sveriges städer. Tjänstgjorde därpå som ordförande i Värmlands stadshypoteksförening samt var ledamot i styrelsen öfver nämnda hypotekskassa. Invaldes 1861 till ledamot af Malmöhus läns hushållningssällskap och 1866 till ledamot af Värmlands läns hushållningssällskap. Han var äfven den egentliga grundläggaren af Värmlands döfstum-institut på Gumpetan, hvilken inrättning han med stora uppoffringar ekonomiskt understödde.

År 1856 företog K. en resa till England, Frankrike, Holland och Tyskland, med särskildt syfte att studera farmaciens ständ-

punkt i dessa länder, samt besökte 1863 norra och mellersta Tyskland. Han besökte härunder åtskilliga kemiska och tekniska fabriker, äfvensom drogaffärer i Magdeburg, Hamburg och Lübeck.

Vid skandinaviska naturforskarmötet 1860 i Köpenhamn var han svensk sekreterare i den farmaceutiska sektionen samt föreläste vid samma möte svenskt opium, insamladt af honom från egen medicinalplantering i Landskrona.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1872.

R. V. O. 1875.

Död d. 26 juni 1891 i Karlstad.

Gift d. 26 sept. 1845 i Ystad med BEATA KROOK, född d. 28 april 1828, död d. 1 jan. 1890, dotter till handlanden THOMAS DANIEL KROOK och JACOBINA KOCK.

Barn: ELLIDA GEORGINA, född d. 4 nov. 1847, död d. 2 jan. 1922, gift d. 21 sept. 1869 med apotekaren å apoteket Lejonet i Uppsala ADOLF WILHELM SUNDBLAD, född d. 15 mars 1837, död d. 17 april 1902; — ARTHUR GEORG HUMPREY, född d. 4 jan. 1850, död d. 28 dec. 1915. Apotekare å Elefantén i Stockholm; — CARL THEODOR, född d. 31 aug. 1851. Föreståndare för Värmlands döfstuminstitut å Gumpetan; — VENDELA AMALIA CHRISTINA, född d. 16 juli 1853; — BEATA, född d. 10 sept. 1854, gift d. 15 aug. 1873 med apotekaren å Örnén i Karlstad VICTOR UNDÉN, född d. 12 maj 1844, död d. 13 april 1923; — THOMASINE, född d. 4 aug. 1856, död d. 4 febr. 1881, gift d. 4 aug. 1877 med ingenjören GUSTAF UNDÉN, född d. 7 sept. 1851, död d. 16 maj 1897; — EMMA WILHELMINA, född d. 23 dec. 1857, död d. 22 okt. 1903 i Göteborg, gift d. 21 sept. 1878 med apotekaren å Vasen i Göteborg VICTOR RUDOLF HÖGBERG, född d. 18 febr. 1846, död d. 20 jan. 1910; — LORENTZ OCTAVIUS, född d. 15 maj 1859. Sjökapten; — GUSTAF, född d. 15 aug. 1861, död d. 21 april 1863; — ALFHILDA, född d. 15 aug. 1863, gift 1) d. 26 febr. 1883 med ingenjören GUSTAF UNDÉN, född d. 7 sept. 1851, död d. 16 maj 1897, 2) d. 24 juli 1900 med kassören i arméns pensionskassa CARL ROBERT BERGSON, född d. 29 maj 1864; — HELENA OTTILIA, född d. 8 aug. 1864, gift d. 14 april 1885 med stationsinspektoren VALDEMAR AF SEGERSTRÖM, född d. 14 juni 1853, död d. 20 juni 1912; — FRITZ RICKARD, född d. 7 febr. 1868. Med. dr., lasarettsläkare i Härnösand; — GUSTAF ALFRED, född d. 10 juli 1872. Kapten i K. Trängens reserv.

UNDÉN, VICTOR. Född d. 12 maj 1844 i Borgvik, Värmlands län.

Föräldrar: Kontraktsposten och kyrkoherden i Kristinehamn JONAS GUSTAF UNDÉN, född d. 7 okt. 1808, död d. 23 april 1871, och CLARA JACK, född d. 24 dec. 1820, död d. 21 nov. 1875.

Efter skolstudier vid lägre elementarläroverket i Kristinehamn antogs U. d. 16 april 1860 till elev å apoteket därstädes och aflade farmacie studiosi-examen d. 26 maj 1864. Tjänstgjorde därefter till dec. s. å. å apoteket i Kungälv och från d. 1 jan. 1865 till d. 21 aug. 1866 å apoteket Lejonet i Göteborg. Inskrefs höstterminen 1866 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 31 jan. 1868 apotekarexamen. Tjänstgjorde från d. 1 mars 1868 till d. 11 dec. 1869 å apoteket Örnén i Karlstad, från d. 15 dec. 1869 till d. 7 nov. 1870 å apoteket Lejonet i Göteborg och från d. 8 nov. 1870 till d. 15 dec. 1872 å apoteket Lejonet i Kalmar.

Inköpte d. 20 mars 1873 apoteket i Vetlanda, erhöll privilegium därå d. 2 maj s. å. och försålde detsamma d. 1 mars 1878. U. dels förestod, dels biträdde sedan sin svärfader, apotekaren L. Kaijser vid skötandet af apoteket Örnén i Karlstad. Erhöll d. 10 mars 1892 privilegium å nämnda apotek.

Död d. 13 april 1923 i Östertälje.

Gift d. 15 aug. 1873 i Karlstad med BEATA KAIJSER, född d. 10 sept. 1854, dotter till apotekaren å apoteket Örnén i Karlstad LORENTZ KAIJSER och BEATA KROOK.

Barn: ELSA KLARA BEATA, född d. 13 aug. 1875. Skolkökslärarinna; — ULF TORSTEN, född d. 15 april 1877. Envoyé extraordinaire och minister plénipotentiaire i Lithauen och Lettland; — MARGARETHA, född d. 20 maj 1879, gift d. 11 nov. 1899 med f. d. byråchefen i Medicinalstyrelsen, apotekaren å Ugglan i Stockholm STELLAN JULIUS GULLSTRÖM, född d. 12 aug. 1871; — MÄRTA TOMASINE, född d. 23 april 1881. Musikdirektör; — BO HÅKAN, född d. 5 mars 1883, död d. 26 dec. 1885; — JACK GÖRAN, född d. 12 sept. 1884. Jur. kandidat, 1:ste ombudsman i aktiebolaget Svenska handelsbanken i Stockholm; — BO ÖSTEN, född d. 25 aug. 1886. Jur. d:r, förutv. statsråd, professor i Uppsala; — HANS NIKLAS, född d. 3 juli 1888. Civilingenjör.

BOLANDER, CARL HENNING, erhöll d. 17 sept. 1923 transport till apoteket Örnén i Karlstad. (Se under apoteket i Högsby, sid. 740.)

Apoteket Beckasinen.

1912.

Vid sammanträde d. 30 maj 1908 beslöto stadsfullmäktige i Karlstad vidtaga åtgärder för inrättande af ett andra apotek i staden. Omedelbart synes emellertid icke något hafva blifvit åtgjort i saken, ty först d. 7 dec. 1911 ingingo stadsfullmäktige till K. Maj:t med begäran om anläggande af ytterligare ett apotek i Karlstad, därvid bifogande yttrande af magistraten, innehafvaren af apoteket därstädes, förste provinsialläkaren i länet och K. bhde samt förslag till gränser för det nya apoteket. I skrifvelse d. 15 jan. 1912 till K. Maj:t hemställde medicinalstyrelsen om bifall till den gjorda ansökningen och d. 8 mars 1912 bestämde K. Maj:t genom bref till medicinalstyrelsen dels att ett nytt, själfständigt apotek med benämningen Beckasinen skulle inrättas i Karlstad inom den del af staden, som begränsas i norr af Klarälvens östra gren, i sydväst af Prämkanalen och i sydost af järnvägen, dels ock att det nuvarande apoteket i staden skulle vara förlagdt väster om Östra Torggatan och benämnas Örnén.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 20 dec. 1912 examinerade apotekaren G. A. E. Wessling, som förlade apoteket till Hagatorget och öppnade det för allmänheten efter afsyning d. 16 och 17 febr. 1914.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,500 kronor.

WESSLING, GUSTAF ADOLF ESAIAS. Född d. 30 juli 1860 på Sunnansjö bruk i Grangärde, Kopparbergs län.

Föräldrar: Bruksförvaltaren CARL FREDRIK WESSLING, född d. 27 juli 1812, död d. 11 april 1885, och HEDVIG MARGARETHA NORBERG, född d. 4 febr. 1822, död d. 4 juni 1895.

W. idkade skolstudier vid Falu elementarläroverk, antogs d. 30 okt. 1878 till elev å apoteket i Smedjebacken och aflade farmacie studiosi-examen d. 21 jan. 1884. Tjänstgjorde där-efter å apoteken i Smedjebacken från d. 1 febr. 1884 till d. 1 sept. 1885, Lejonet i Jönköping från d. 8 sept. 1885 till d. 5 aug. 1889 samt i Grangärde från d. 10 aug. 1889 till d. 1 aug. 1890. Inskrefs höstterminen 1890 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 23 maj 1893 apotekarexamen. Förestod därpå medikamentsförrådet i Stjärnsund till år 1900 och åren 1900—13 medikamentsförrådet i Avesta. Han erhöll d. 20 dec. 1912 privilegium på det nya apoteket Beckasinen i Karlstad.

W. efterlämnar minnet af en intresserad och mycket dugande apotekare. Till sitt väsen enkel, redbar och rättfram hade Wessling, trots sin jämförelsevis korta vistelse i Karlstad, förstått att göra sig allmänt afhållen där.

Död d. 23 febr. 1918 i Karlstad.

Gift d. 22 sept. 1897 med HULDA KRISTINA THERESIA PETERSON, född d. 9 jan. 1870, dotter till landtbrukaren OLOF PETERSON och MARIA ROSALIE LAGERSTRÖM.

Barn: KARL OLOF, född d. 2 okt. 1898. Skogselev; — GUSTAF ERIK, född d. 23 maj 1900. Apotekselev; — KARIN MARGARETA, född d. 21 maj 1902. Telefonist; — SVEN ADOLF, född d. 21 maj 1902, död d. 25 okt. 1914; — NILS ROBERT, född d. 24 sept. 1903. Landtbrukselev; — ANDERS MAURITZ, född d. 11 aug. 1906; — PER OTTO, född d. 9 april 1908; — BENGT FREDRIK, född d. 17 juli 1909, död d. 1 juli 1910; — GÖSTA FREDRIK, född d. 4 juli 1910; — HÅKAN LUDVIG, född d. 5 maj 1912.

FORSSBERG, CARL ERIK. Född d. 10 okt. 1863 i Karlskrona.

Föräldrar: Regementsläkaren, med. lic. MARCUS ERIK FORSSBERG, född d. 17 april 1830, död d. 11 febr. 1893, och ANNA ELEONORA FREDRIKA LINDGREN, född d. . . ., död d. . . .

F. antogs till elev å apoteket Svanen i Stockholm d. 1 juli 1879 och aflade farmacie studiosi-examen d. 25 maj 1883. Tjänstgjorde å samma apotek från d. 25 maj 1883 till d. 1 nov. s. å., å apoteket i Ronneby från d. 1 nov. 1883 till d. 1 sept. 1887 och å samma apotek från d. 1 juni 1888 till d. 1 sept. s. å. samt från d. 1 juni 1889 till d. 1 okt. s. å. Inskrefs vid

farmaceutiska institutet höstterminen 1887 och aflade apotekar-examen d. 7 dec. 1889. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Filipstad från d. 13 dec. 1889 till d. 27 april 1890, Göta Lejon i Karlskrona från d. 1 maj 1890 till d. 20 sept. 1897, Svanen i Kristianstad från d. 20 sept. 1897 till d. 25 sept. 1898, Göta Lejon i Karlskrona från d. 25 sept. 1898 till d. 22 april 1901, Nordstjärnan i Gävle från d. 1 maj 1901 till d. 25 juni 1903 och i Oskarshamn från d. 1 juli 1903 till d. 10 juni 1910. Var föreståndare för apoteken Göta Lejon i Karlskrona, Nordstjärnan i Gävle och i Oskarshamn under resp. innehafvares tjänstledigheter och riksdagsmannaupdrag åren 1891—1910. Erhöll privilegium å apoteket i Rättvik d. 10 juni 1910 och transport till apoteket Beckasinen i Karlstad d. 16 aug. 1918.

F. var 1907 vice ordförande i Smålands apotekarförening och 1908—10 suppleant i styrelsen för sydöstra kretsen af Sveriges apotekarförbund. Är skattmästare i Värmlands-Dals krets af Sveriges apotekarförbund. I Oskarshamn var han revisor af stadens räkenskaper.

Gift d. 26 okt. 1903 med OLGA FREDRIKA CAROLINA MALMBERG, född d. 26 okt. 1872, dotter till grosshandlaren i Malmö JANNE MALMBERG och ELISE SÖDERBERG.

Barn: ELSA, född d. 6 febr. 1905; — ERIK, född d. 6 febr. 1905 (tvillingar); — STIG ERIK, född d. 12 aug. 1909.

Apoteket i Sunne.

1891.

Genom K. resolutionen d. 25 juli 1843 erhöill apotekaren i Karlstad Z. L. Tjeder rätt att inom Fryksdalens och Öfre Älfdalens provinsialläkardistrikt anlägga ett under apoteket i Karlstad lydande filialapotek i närheten af läkarens bostad. Apotekare T. dröjde emellertid med inrättandet af filialapoteket, hvarför en apotekare F. hos K. Maj:t anhöll om anläggande af ett stälfständigt apotek i Sunne. Denna begäran blef dock genom K. resolutionen d. 24 sept. 1847 afslagen, sedan apotekaren i Karlstad tillkännagifvit att han hade för afsikt att omedelbart begagna sig af det honom gifna tillståndet att inrätta filialapotek i Sunne. År 1848 öppnades detsamma också för allmänheten.

Apoteket fortfor att vara filialapotek, tills K. Maj:t d. 20 nov. 1891, efter innehafvarens af apoteket i Karlstad, L. Kaijser, död, beslöt att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle i filialapotekets ställe inrättas i Sunne.

Privilegium å detta tilldelades d. 20 april 1892 apotekaren i Hede C. F. Ölander.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,000 kronor.

ÖLANDER, CLAES FREDRIK. Född d. 7 juli 1843 i Linköping.

Föräldrar: Arbetaren ANDERS MÅNSSON, född d. . . . 1801, död d. . . . 1883, och ANNA CATHARINA BENGTSOON, född d. . . . 1808, död d. . . . 1882.

Ö. erhöill undervisning i S:t Lars församlings folkskola i Linköping och i Linköpings högre allmänna läroverk åren 1851—60,

antogs sistnämnda år till elev å apoteket Kronan i Uppsala och aflade farmacie studiosi-examen d. 20 aug. 1864. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Arvika från d. 12 sept. 1864 till d. 22 juni 1866, Lejonet i Landskrona från d. 2 juli 1866 till d. 18 april 1867, i Anderslöf 1867—69, Örnen i Karlstad 1869—70, i Eslöf från d. 22 sept. 1870 till d. 21 dec. s. å., Broby från d. 21 dec. 1870 till d. 10 juni 1875 och i Luleå från d. 25 juni 1875 till d. 24 sept. 1882, med undantag för den tid han vistades vid farmaceutiska institutet. Han inskrefs här höstterminen 1878 och aflade apotekarexamen d. 29 jan. 1881. Hade efter aflagd apotekarexamen, från 1882 till d. 16 juli 1886 anställning som föreståndare å apoteket i Sveg och erhöll sistnämnda dag personligt privilegium på apoteket i Hede samt d. 20 april 1892 transport till apoteket i Sunne.

Ö. företog 1869 en utrikes resa och arbetade härunder några månader å en teknisk fabrik i Küstring, Tyskland.

Död d. 6 april 1908 i Sunne.

Gift d. 26 dec. 1886 med *IDA JOHANNA ROOS*, född d. 23 okt. 1845, död d. 24 juli 1903, dotter till underofficeren vid K. Norra Skånska infanteriregementet *OLOF ROOS* och *CECILIA STRÖBERG*.

Äktenskapet var barnlöst.

SMITH, ROGER MARIUS. Född d. 16 maj 1855 i Göteborg.

Föräldrar: Bankbokhållaren *JOHAN ROGER SMITH*, född d. 25 febr. 1822, död d. 6 febr. 1899, och *MARIA CHRISTINA HULTGREN*, född d. 14 nov. 1832, död d. 9 mars 1922.

Efter studier vid Göteborgs högre latinläroverk antogs S. d. 6 maj 1873 till elev på apoteket i Alingsås och aflade d. 7 maj 1877 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter på apoteken i Alingsås, Hjorten i Göteborg och i Strömstad. Inskrefs hösten 1878 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 19 maj 1881 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Alingsås åren 1881—83, Eslöf 1883—84, Kristinehamn 1884—85, Lysekil 1885—87, Svanen i Kristianstad 1887—94 och Lysekil 1894—96 samt såsom föreståndare för medikamentsförådet i Kungshamn från d. 1 sept. 1896 till d. 31 dec. 1898.

Erhöll d. 23 sept. 1898 personligt privilegium å apoteket i Slite och uppförde där 1903 å Strandtomten nr 1 en tidsenlig

apoteksbyggnad i två våningar. Afsade sig 1908 privilegiet å apoteket i Slite, men erhöll d. 9 okt. 1908 transport till apoteket i Sunne.

S. är sedan d. 18 juni 1919 tjänstledig och förestås apoteket af legitimerade apotekaren Johan Edvin Andsberg såsom arrendator.

Är sedan 1919 bosatt i Göteborg.

Gift d. 2 juni 1901 med THYRA ULRIKA OLIVIA SÄFSTRAND, född d. 9 mars 1878, dotter till musikdirektören CARL AUGUST SÄFSTRAND och JENNY ULRIKA STRÖMBERG.

Barn: HAKON RUTGER, född d. 16 aug. 1903; — SIGURD WILHELM, född d. 21 juli 1904; — STEN INGE, född d. 14 april 1911.

Apoteket i Uddeholm.

1891.

Redan i början af 1800-talet fanns vid Uddeholms herrgård ett litet från apoteken i Filipstad och Karlstad hemtaget förråd af medicinalier, hvars handhafvande var anförtrodt åt bruksbokhållaren. På 1840-talet hade bruksläkaren vid Uddeholm hand om »medicinlådan», som alltmer och mer utökades. I början af 1860-talet inreddes i det s. k. »bolagshushållet» på öfre botten ett »bruksapotek», bestående af två rum, däraf det ena bostad åt föreståndaren. År 1875 förändrades »bruksapoteket» till medikamentsförråd under apoteket Örnen i Karlstad, tilldess detsamma d. 20 nov. 1891 förändrades till själfständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet tilldelades examinerade apotekaren F. O. Strähle genom K. brevet d. 29 april 1892 och afsynades för hans räkning d. 9 dec. s. å.

I slutet af 1870-talet flyttades medikamentsförrådets lokaler till öfre botten i den s. k. »dagsverksstugan», hvars nedra botten upptogs af drängstugor för brukets folk. Apoteket var nu inrymdt i ett enda, men stort, ehuru lågt rum, men omedelbart som apotekare Strähle erhållit privilegiet vidtog han åtgärder för anskaffande af tidsenliga lokaler och kunde 1895 flytta apoteket till den rymliga nybyggnad, hvori det fortfarande är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,500 kronor.

STRÄHLE, FRANS OSCAR. Född d. 12 jan. 1845 i Mönsterås.
Föräldrar: Länsmannen CARL GUSTAF STRÄHLE, född d. 22 sept. 1822, död d. . . ., och KATARINA SOFIA ÅRBERG, född d. 2 aug. 1821, död d. . . .

S. erhöll undervisning i Oskarshamns elementarskola åren 1858—61 och antogs sistnämnda år såsom elev å apoteket i Oskarshamn, där han d. 27 april 1865 aflade farmacie studiosi-examen. Han kvarstannade till d. 3 juni s. å. å nämnda apotek och tjänstgjorde därefter å apoteken i Kalmar från d. 26 juni 1865 till d. 1 maj 1868, Hjorten i Örebro från d. 11 maj 1868 till d. 1 aug. 1869, Oskarshamn från d. 1 okt. 1869 till d. 1 sept. 1870, Hjorten i Stockholm från d. 23 okt. 1871 till d. 9 febr. 1872, Lejonet i Gävle från d. 1 juni 1872 till d. 1 okt. s. å., Dalby från d. 1 juni 1873 till d. 20 sept. s. å., Lejonet i Uppsala från d. 27 maj 1874 till d. 16 sept. s. å. och förestod apoteket i Dalby från d. 2 juni 1875 till d. 18 dec. s. å. Aflade d. 30 maj 1876 apotekarexamen och konditionerade därpå å apoteket i Mörsil från d. 24 juni 1876 till d. 26 juni 1878, tidvis såsom föreståndare och å apoteket i Ragunda från d. 26 juni 1878 till maj 1879, däraf tre månader såsom föreståndare. Förestod apoteket i Mora från d. 1 juni 1879 till d. 29 april 1882, tjänstgjorde sedan å andra apotek och å apoteket Lejonet i Landskrona från d. ... dec. 1889 till d. 29 april 1892, då han erhöll personligt privilegium å apoteket i Uddeholm, som genom K. brefvet d. 20 nov. 1891 öfvergått från medikamentsförråd till själfständigt apotek.

Död d. 6 mars 1907 i Uddeholm.

Gift d. 26 okt. 1888 med JOSEFINA ULRIKA PETERSSON, född d. 23 april 1864, dotter till skomakarmästaren PER PETERSSON och TYRA ANDERSSON.

Barn: KLAES OSKAR, född d. 6 nov. 1887. Tandläkare i Karlstad; — TAGE MAURITZ FABIAN, född d. 23 sept. 1889. Grosshandlare, Stockholm.

LUNDBERG, PER GEORG. Född d. 28 okt. 1860 i Norrköping.

Föräldrar: Boktryckaren PEHR MAGNUS FERDINAND LUNDBERG, född d. 15 nov. 1815, död d. 23 juni 1901, och CATHARINA LOVISA SUNDHOLM, född i Vasa d. 30 jan. 1822, död d. 14 okt. 1893.

Efter skolstudier vid Nyköpings högre elementarläroverk 1870—76 antogs L. sistnämnda år till elev å apoteket i Hedemora samt aflade d. 2 sept. 1880 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter på apoteket i Leksand till våren 1881, då han blef föreståndare för nyinrättade medikamentsförrådet

i Stora Tuna, numera apoteket i Borlänge, hvilken befattning han innehade till hösten 1882, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 24 maj 1884 och förestod sedan ånyo medikamentsförrådet i Stora Tuna till 1886, hvarefter han tjänstgjorde å apoteket i Norberg åren 1886—97. Förestod därefter apoteket i Öfre Fryksdalen, numera Torsby, åren 1897—99, apoteket i Leksand en kortare tid af sistnämnda år och slutligen medikamentsförrådet i Svärdsjö 1900—07, hvilket sistnämnda år d. 28 sept. han erhöll privilegium å apoteket i Uddeholm.

Död d. 16 mars 1909 i Uddeholm.

Gift d. 20 april 1889 med ELISABETH KRISTINA JONSSON, född d. 5 okt. 1863, död d. 6 okt. 1905, dotter till landtbrukaren JOHANNES JONSSON och CHRISTINA CATHARINA JONSSON.

Barn: AINA ELISABETH, född d. 3 juni 1890. Biträdande föreståndarinna för Svärdsjö hvilohem; — RUTH ELISABETH, född d. 6 nov. 1895. Tandläkare i Göteborg, gift d. 2 juni 1922 med arkitekten ERIK GUSTAF LUNDGREN, född d. 1 jan. 1895.

KARLSSON, KARL WILHELM. Född d. 10 febr. 1855 i Landeryd, Östergötlands län.

Föräldrar: Kronolänsmannen i Åtvids distrikt, Bankekinds härad, PETRUS KARLSSON, född d. 28 nov. 1816, död d. 27 jan. 1883, och CAROLINA ERIKSSON, född d. 26 juni 1827, död d. 10 sept. 1889.

Efter undervisning vid folkskolan och vid högre allmänna läroverket i Linköping antogs K. d. 18 sept. 1873 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm och aflade d. 13 dec. 1876 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocieteten. Tjänstgjorde å nämnda apoteket till d. 11 aug. 1877, å apoteket i Falun från d. 15 aug. 1877 till d. 1 sept. 1881 och å filialapoteket i Åtvidaberg under de tre sommarmånaderna 1883. Inskrefs höstterminen 1881 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 23 maj 1884 apotekarexamen. Han tjänstgjorde därefter å apoteken i Falun från d. 2 juni till d. 24 mars 1886, medikamentsförrådet i Svärdsjö såsom föreståndare från d. 24 mars 1886 till d. 28 nov. 1900. Erhöll d. 25 aug. 1900 privilegium å apoteket i Torshälla och d. 13 juli 1909 transport till apoteket i Uddeholm, hvilket för hans räkning afsynades d. 18 sept. s. å.

Bland förtroendeuppdrag, som K. innehaft, må nämnas att

han var bibliotekarie hos farmaceutiska föreningen 1884, ordförande i Svärdsjö sockens sparbankskommitté från d. 1 jan. 1887 till d. 1 okt. 1900 och ledamot af stadsfullmäktige i Torsälla åren 1904—08.

Sedan d. 11 april 1918 åtnjuter K. tjänstledighet och förestås apoteket af examinerade apotekaren Axel Fredrik Runberg såsom arrendator.

K. är numera bosatt i Filipstad.

Gift d. 24 juni 1886 med DOROTHEA AXELINA WAHLBERG, född d. 25 april 1855 i Åtvidaberg, dotter till bokbindarmästaren JOHAN ANTON WAHLBERG och CHRISTINA ELISBETH ANDERSSON.

Barn: KARL ADOLF ANTONIUS BORGARDT, född i Borgärdet i Svärdsjö d. 3 april 1887. Ingenjör; — PETRUS VILHELM, född och död d. 7 aug. 1888; — FERDINAND, född d. 3 april 1889, död följande dag.

Apoteket i Åtorp.

1856.

K. brevet d. 23 febr. 1856 bemyndigar sundhetskolegium att gå i författning om inrättande af ett själfständigt apotek med personligt privilegium i Åtorp, »i närmaste grannskap af läkarestationen derstädes, att kungöras till efterrättelse för hugade och kompetente sökande, bland hvilka, efter pröfning af deras meriter, I skullen ega att till erhållande af nåd. privilegium föreslå den mest förtjente och skickligaste.»

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 28 nov. 1856 examinerade apotekaren C. J. Branting, som äfven anlade apoteket. Han erhöi genom K. resolutionen d. 15 mars 1867 befrielse från privilegiet och efterträddes af examinerade apotekaren F. M. Abelin, som d. 10 sept. s. å. erhöi privilegiet. Sedan stationen för ortens provinsialläkare blifvit genom K. brevet d. 31 dec. 1869 förflyttad från Åtorp till Kristinehamn och K. Maj:t samma dag förklarar, att apoteket i Åtorp skulle, vid dåvarande innehafvarens afgang indragas, upphörde också dess verksamhet, efter det att Abelin d. 26 aug. 1870 erhöi transport till det nya apotek, som skulle anläggas vid Eslöfs järnvägsstation i Malmöhus län.

BRANTING, CARL JOHAN. Var innehafvare af apoteket i Åtorp åren 1856—67. (Se under apoteket i Hjo, sid. 1329.)

ABELIN, FREDRIK MALKOLM. Var innehafvare af apoteket i Åtorp åren 1867—70. (Se under apoteket i Eslöv, sid. 1010.)

Apoteket i Kristinehamn.

1756.

Platsen, där Kristinehamn är belägen, var i äldre tider en mycket besökt hamn och marknadsplats, kallad Bro eller Brohamn. Sedan den blifvit af större betydelse som handelsplats beslöt drottning Kristinas förmyndarregering att gifva den stadsprivilegier. Dessa utfärdades d. 29 okt. 1642 och samtidigt erhöill staden namn efter drottningen. Omkring 100 år härefter erhöill staden apotek, då apotekaren i Örebro F. M. von Aken i sin egenskap af provinsialapotekare för Närike och Värmland d. 2 dec. 1756 erhöill K. privilegium på att inrätta ett apotek här. Apoteket blef själfständigt, då hans brorson J. H. von Aken d. 1 jan. 1759 inköpte och erhöill K. privilegium på detsamma.

Hvar apoteket var beläget, då det anlades, är omöjligt att angifva, då kyrkböckerna för den tiden sakna uppgift om både gårds- och tomtnummer. År 1777 hemsöktes Kristinehamn af en förhärjande eldsvåda, som lade nästan hela staden i aska och äfven apoteket. Det återupprättades emellertid ånyo af dåvarande ägaren J. H. von Aken sannolikt på den gamla platsen. Apotekare Chr. Berggren ägde under tiden 1797—1815 tomten N:o 3 och antagligen var apoteket förlagdt hit. Under apotekare J. H. Berglands tid 1820—32 var apoteket inrymdt i dennes fastighet, tomterna N:ris 226, 227 och Kungsgatan N:o 22 och kvarblef här, tills detsamma år 1894 inflyttade i N:o 12 Kungsgatan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 5,000 kronor.

VON AKEN, FRANTZ MICHAËL. Innehade apoteket i Kristinehamn åren 1756—59. (Se under apoteket Hjorten i Örebro, sid. .)

VON AKEN, JOHAN HINDRICH. Född 1730 i Rostock.

Föräldrar: Handlanden i Rostock JOACHIM VON AKEN, född d. 19 juni 1673, död d. 17 juni 1748, och hans andra hustru ANNA ELISABETH DETTLOF, född d. 1 nov. 1695, död d. 20 mars 1743.

A. upptogs som ung i farbroderns, hofmedicus Frantz Michaël von Aken, familj i Örebro, begagnade först undervisningen i Örebro skola och från 1743 till 1746 vid Uppsala akademi samt anställdes sistnämnda år som elev på apoteket Hjorten i Örebro. Efter 1752 aflagd farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde han dels å apoteken Hjorten i Örebro och Örnen i Karlstad, dels å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och aflade 1758 provisorsexamen. Han förestod därpå apoteket i Kristinehamn till dess han d. 1 jan. 1759 inlöste detsamma för 20,000 daler kpmt. och efter att hafva uppvisat köpehandlingen för Collegium medicum, d. 8 dec. 1762 aflade apotekarexamen.¹

Död d. 18 okt. 1796 i Kristinehamn.

Gift d. 30 april 1775 i Kristinehamn med ULRIKA BODIN, född d. 30 april 1747, död d. 30 mars 1820, dotter till prosten i Ölme i Värmland, kyrkoherden NILS BODIN och ELSA JOHANNA CHENON.

BERGGREN, CHRISTOPHER. Född d. 6 april 1770, troligen på Norum i Ölme socken, där fadern åren 1752—72 var inspektor.

Föräldrar: Rådmanen, handlanden och stadskassören CHRISTOPHER BERGGREN, född d. 23 aug. 1722, död d. 8 aug. 1794, och ELSA BODIN, född d. 3 april 1735, död d. 3 dec. 1811.

B. erhöll undervisning i Kristinehamns pedagogi, hvarefter han blef elev å stadens apotek, där han aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter dels å samma apotek och dels å apotek i Stockholm. Aflade provisorsexamen 1795 och inköpte d. 3 aug. 1797 för 2,000 rdr. rgs. apoteket i Kristinehamn af J. H. von Akens änka, hvarefter han aflade föreskrifven apotekarexamen.

Han höll sitt apotek i bästa skick »uti allt hwad ett propert och väl furneradt apotek kan tillhöra».

¹ År 1763 sökte handelsmännen i Kristinehamn förhindra honom att i sitt apotek försälja specerier. Enligt Kristinehamns domboksprotokoll nämnda år ledde dock detta försök ej till något resultat.

Död d. 28 nov. 1814 i Kristinehamn.

Gift 1) d. 24 sept. 1799 på Borgvik med MARGARETHA LOVISA SCHAGERSTRÖM, född d. 16 mars 1779, död d. 6 mars 1811, dotter till brukspatronen på Södra Borgvik EMANUEL SCHAGERSTRÖM och LOVISA COLLIN.

Barn: ELSA CHRISTINÄ, född d. 4 aug. 1800, död d. 10 mars 1860, gift d. 21 okt. 1827 på Borgviks bruk med ägaren af Kyrkebyn i Eds socken JOHAN BRATT, född d. 7 dec. 1796 på Råmen, död d. 14 mars 1859 i Kyrkebyn; — EMANUEL, född d. 23 okt. 1801, död d. . . . Bruksbokhållare; — LOVISA ULRIKA, född d. 17 mars 1803, död d. 22 nov. 1843 i Karlstad, gift d. 7 sept. 1830 i Kristinehamn med häradsskrifvaren i Öster-Sysslets fögderi af Värmlands län ERIK TINGSTRÖM, född d. 1 nov. 1803 i Örebro, död d. 30 nov. 1881 i Kristinehamn; — JOHANNA CATHARINA, född d. 16 aug. 1804, död d. 2 maj 1863 i Filipstad, gift d. 3 sept. 1826 i Filipstad med brukspatronen och rådmannen därstädes CARL JOHAN WALLROTH, född d. 11 aug. 1791, död d. 16 sept. 1869; — ELISABETH MARIA, född d. 9 april 1807, död d. 19 juni 1845 i Karlstad, gift d. 13 dec. 1829 med rådmannen och magistratssekreteraren i Karlstad CARL FREDRIK TINGVALL, född d. 27 juni 1796, död d. 7 nov. 1855 i Karlstad; — CHRISTOFFER, född d. 4 okt. 1808, död d. 13 dec. 1862 på Tvetå. Bruksbokhållare, sedermera ägare af Tvetå i Näs härad; — JOHAN, född d. 11 febr. 1810, död d. 7 april 1842. Apotekare i Kristinehamn; — CAROLINA MARIANA, född d. 6 mars 1811, död d. 13 sept. 1820 i Kristinehamn.

2) d. 11 nov. 1811 med CHRISTINA FREDRIKA DRÖS, född d. 2 okt. 1779, död d. 12 april 1849 i Kristinehamn, dotter till gruf- och lasarettsläkaren i Filipstad med. d:r PETER DRÖS och LOVISA BEIJER.

Äktenskapet upplöstes genom laglig skilsmässa.

PERMAN, SAMUEL. Född d. 28 mars 1791 i Östersund.

Föräldrar: Apotekaren och rådmannen i Östersund SAMUEL PERMAN, född d. 3 april 1760, död d. 19 sept. 1839, och MARIA MARGARETHA WASELL, född d. . . . 1763, död d. 25 okt. 1815.

P. studerade vid Frösö skola 1800—03 och blef sedan elev å faderns apotek, Hjorten i Östersund, tjänstgjorde såsom farmacie studiosus åren 1809—10 å apoteket Korpen i Stockholm och

förordnades 1813 till fältapotekare såväl under fälttåget i Tyskland som ock sedermera i Norge.

Inköpte d. 10 maj 1815 apoteket i Kristinehamn och aflade samma år apotekarexamen, men sålde nämnda apotek d. 1 febr. 1820 och flyttade till Stockholm. Inköpte sedan en egen- dom nära Kristinehamn och bodde enligt Ölme kyrkobok 1830 på Kummelön.

Inflyttade omkring 1840 åter till Kristinehamn och erhöll burskap såsom handlande med in- och utländska växter och frön.

Död d. 21 sept. 1849 i Kristinehamn.

Gift d. 20 april 1813 med ANNA KRISTINA LINDBERG, född d. . . . 1776, död före mannen, antagligen i Stockholm.

Äktenskapet var barnlöst.

BERGLAND, JONAS HEZEKIEL. Född d. 10 april 1793 i Husaby i Västergötland.

Föräldrar: Komministern i Husaby, sedermera kyrkoherden i Medelplana, Skara stift, fil. d:r PETER BERGLAND, född d. 4 mars 1753, död d. 25 maj 1804, och ELISABETH KLEFBÄCK, född d. . . ., död d. . . .

B. idkade åren 1802—07 skolstudier vid Skara läroverk och antogs 1807 till elev å apoteket i Lidköping samt fortsatte från maj 1811 elevtjänstgöringen å apoteket Morianen i Stockholm. Aflade 1812 farmacie studiosi-examen och kvarstannade ännu ett år å sistnämnda apotek, antogs 1813 till fältapotekare vid armén, tjänstgjorde 1814 å apoteket i Kristinehamn samt aflade 1815 apotekarexamen samt blef samma år föreståndare för apoteket i Skara.

B. företog åren 1815—16 en resa till Finland och Ryssland, därunder han en tid förestod akademiapoteket i Åbo. Åren 1818—19 studerade Bergland apoteksväsendet i Danmark, Tyskland, Holland, Frankrike, Schweiz, Italien samt England och inköpte efter hemkomsten 1820 apoteket i Kristinehamn. Han utarrenderade detsamma 1825 och sålde det sedan 1832, efter det att han 1829 blifvit ägare till Wolffendorfs järnbruk och Hellereds frälsesäteri med underlydande hemman i Älfsborgs län.

Död d. 10 maj 1846 i Kristinehamn.

Ogift.

BENNET, ABRAHAM LUDVIG. Född d. 16 dec. 1796 i Stockholm.

Föräldrar: Klädes- och kattunfabrikören JOHAN BENNET, född d. . . . 1747, död d. 27 april 1812, och ANNA MARGARETHA HARTHIN, född d. . . . 1774, död d. 20 sept. 1803.

B. antogs 1811 till elev å apoteket Morianen i Stockholm, aflade 1817 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter på nämnda apotek samt å apoteket Hjorten i Örebro och ett af apoteken i Norrköping. Aflade 1819 apotekarexamen och arrenderade 1825 apoteket i Kristinehamn samt blef genom köp ägare af detsamma i mars 1832. Erhöll d. 14 juli s. å. privilegium å apoteket, men försålde det redan d. 6 aug. 1834 för 12,000 rdr banko.

Död d. 12 sept. 1835 i Kristinehamn.

Gift d. 12 okt. 1828 i Kristinehamn med BEATA MARIA PAULIN, född d. 19 nov. 1797, död d. 14 juni 1868 i Kristinehamn, dotter till handlanden därstädes ARON PAULIN och ULRIKA ELEONORA SCHAGERSTRÖM.

MOSSBERG, CARL JOHAN. Var innehafvare af apoteket i Kristinehamn åren 1834—39. (Se under apoteket i Mariefred, sid. 425.)

BERGGREN, JOHAN. Född d. 11 febr. 1810 i Kristinehamn.

Föräldrar: Apotekaren i Kristinehamn CHRISTOFFER BERGGREN, född d. 6 april 1770, död d. 28 nov. 1814, och MARGARETHA LOVISA SCHAGERSTRÖM, född d. 16 mars 1779, död d. 6 mars 1811.

B. aflade d. 15 mars 1830 farmacie studiosi-examen i Vänersborg och d. 7 juni 1837 apotekarexamen i Stockholm. Inköpte i aug. 1839 apoteket i Kristinehamn och erhöll d. 27 april 1841 privilegium å detsamma.

Död d. 7 april 1842 i Kristinehamn.

Ogift.

HELLMAN, CARL FREDRIK. Född d. 22 sept. 1794 i Stockholm.

Föräldrar: Klädesfabrikören JOHAN FREDRIK HELLMAN, född d. . . . 1748, död d. 18 mars 1822, och ANNA HELENA POUSSETTE, född d. . . . 1762, död d. 23 maj 1833.

H. erhöll under 6 år undervisning i tyska skolan i Stockholm och antogs 1806 till elev å apoteket Gripen i nämnda stad samt aflade 1812 farmacie studiosi-examen. Han fortfor att tjänstgöra å samma apotek till 1815, aflade d. 28 sept. 1818 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter till juli 1819 å apoteket Kronan i Uppsala, hvarefter han till sept. 1821 kon-ditionerade å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i samma stad. År 1822 tillträdde han apoteket i Askersund, som han för-sålde i febr. 1840, hvarefter han i maj 1842 inköpte apoteket i Kristinehamn, å hvilket han d. 20 febr. 1847 erhöll privilegium.

Efter att i 50 år innehaft apotek, öfverlät han d. 1 juni 1872 apoteket i Kristinehamn till sonen Erik Fredrik.

H. var i sin ort allmänt aktad och värderad för sin anspråkslös-het, sitt godmodiga och flärdfria väsen samt sin stora välgörenhet.

Död d. 24 mars 1878 i Kristinehamn.

Gift 1) d. 18 juli 1822 i Uppsala med SARA GUSTAVA FER-NANDER, född d. . . . 1793 i Romfartuna, död d. 9 jan. 1835 i Askersund, dotter till fänriken PER FERNANDER och ULRIKA MARIA SCHILLING.

Barn: PER OLOF, född d. 18 maj 1823, död d. 13 aug. 1890. Komminister; — JOHAN FREDRIK, född och död 1824; — ANNA ULRIKA, född d. 13 aug. 1825, död d. 30 maj 1845; — CARL VILHELM, född d. 16 nov. 1828, död d. 30 dec. 1856 i Kristine-hamn. Handelsbokhållare; — ERIK FREDRIK, född d. 3 febr. 1830, död d. 3 aug. 1910. Apotekare i Kristinehamn; — CATHARINA GUSTAVA, född d. 17 dec. 1831, död d. 23 jan. 1915 i Kil, Knista socken, Närke, gift d. 7 jan. 1873 med sjökaptenen ERLAND LUNDBOM, född d. 15 febr. 1834, död d. 25 okt. 1884 i Kristinehamn.

2) d. 26 aug. 1836 i Askersund med ANNA CATHARINA ROTH, född d. 7 jan. 1801, död d. 6 april 1877 i Kristine-hamn, dotter till brukspatronen JOHAN GABRIEL ROTH och MARIA STRÖMBERG.

Barn: NILS HJALMAR, född d. 5 juli 1837, död d. 13 dec. 1894. Apotekare i Arvika; — JOHANNA CAROLINA, född d. 23 juni 1839, död d. 18 juni 1858; — JOHAN GUSTAF, född d. 17 okt. 1841, död d. 4 febr. 1863; — JAKOB ARVID, född d. 23 aug. 1843, död d. 1 mars 1844.

HELLMAN, ERIK FREDRIK. Född d. 3 febr. 1830 i Askersund.

Föräldrar: Apotekaren CARL FREDRIK HELLMAN, född d. 24 sept. 1794, död d. 24 mars 1878, och SARA GUSTAVA FERNANDER, född d. . . . 1793, död d. 9 jan. 1835.

H. studerade vid läroverken i Askersund och Kristinehamn, antogs d. 1 nov. 1846 till elev å apoteket i sistnämnda stad och aflade d. 25 nov. 1852 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Kristinehamn till d. 1 aug. 1853 och å apoteket i Visby till d. 8 juli 1854. Inskrefs höstterminen 1854 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 5 mars 1857 apotekarexamen. Han var därefter ånyo anställd å apoteket i Kristinehamn och förestod samma apotek från d. 11 juni 1860 till d. 1 juni 1872, då han genom köp blef ägare af detsamma. Han erhöll d. 2 aug. 1872 privilegium å apoteket och innehade det till 1884, då han försålde detsamma till apotekare A. R. L. Ångman.

I sin krafts dagar tog H. verksam del i Kristinehamns kommunala lif. Sålunda var han bland annat ledamot af stadsfullmäktige och af hälsovårdsnämnden.

Död d. 3 aug. 1910 i Kristinehamn.

Gift d. 3 febr. 1861 i Kristinehamn med HELENA SOFIA BECKMAN, född d. 2 mars 1832 i Umeå, död d. . . . dec. 1911, dotter till sjökaptanen JAKOB SIMON BECKMAN och ANNA HELENA GRAHN. Äktenskapet var barnlöst.

ÅNGMAN, ARTHUR RUDOLF LEONARD. Född d. 23 maj 1855 i Njutånger, Gävleborgs län.

Föräldrar: Bruksägaren ANDERS MARTIN ÅNGMAN, född d. . . . 1809, död d. . . . 1880, och WILHELMINA FERNER, född d. . . . , död d. . . .

Å. genomgick 6 klasser af högre allmänna läroverket i Hudiksvall, antogs 1873 till elev å apoteket i nämnda stad och aflade farmacie studiosi-examen d. 5 aug. 1876 samt apotekar-examen d. 21 maj 1880. Tjänstgjorde å apoteken i Hudiksvall, Lejonet i Landskrona, i Karlsborg, å Svanen och Korpen i Stockholm, i Sigtuna, å Kärnan i Hälsingborg och i Kristinehamn.

Han inköpte 1884 apoteket i Kristinehamn och erhöll d. 1 okt. s. å. privilegium därå.

Kunskapsrik och i tjänstens utöfvande plikttrogen var Å. varmt intresserad för den vetenskapliga farmaciens utveckling. Hans håg för vetenskaplig forskning gaf sig redan under studietiden uttryck i en år 1879 offentliggjord och med Hallengrenska priset belönad uppsats öfver af honom vid institutet utförda »jämförande opiumanalyser», och att intresset för experimentala undersökningar ännu var oförminskad visa hans i Svensk farmaceutisk tidskrift införda uppsatser inom det botaniska och drogkemiska området. Särskildt genom anslag till inköp af undersöknings- och åskådningsmaterial samt till stipendium gynnade han upprepade gånger den farmakognostiska undervisningen vid institutet.

Utrustad med en vaken blick och stor arbetsförmåga var han i sin hemort mycket anlitad inom kommunala värf. Genom sin redbara karaktär och sitt sympatiska väsen vann han allas aktning och vänskap.

Å. har från trycket utgifvit: *Rhizoma Filicis och dess förväxlingar*. Sv. farm. tidskr. 1901.

Död d. 10 juni 1904 i Kristinehamn.

Gift d. 4 nov. 1884 med ANNA CHARLOTTA BRAUNER, född d. 9 juli 1861, dotter till fängelsedirektören i Landskrona majoren, friherre NILS GUSTAF ROBERT ULRIK FABIAN BRAUNER och AUGUSTA CHARLOTTA HARTMAN, gift [2] d. 23 juli 1915 med grefve JÖRGEN VON SCHEEL från Danmark, född d. 29 mars 1857, död d. 18 mars 1918].

Barn: VERA CHARLOTTA VILHELMINA, född d. 16 sept. 1885, gift d. 16 okt. 1909 med kaptenen på reservstat vid K. Första lifgrenadierregementet, friherre KARL VIKTOR EUGÈNE VON VEGESACK, född d. 23 juli 1883; — NILS ROBERT ARTHUR, född d. 15 sept. 1886. Ryttmästare i Tyska armén. Innehafvare af Preussiska järnkorset.

BJÖRSELL, HUGO. Född d. 9 maj 1855 i Råda församling, Skaraborgs län.

Föräldrar: Possessionaten LORENTS NATHANAEL BJÖRSELL, född d. 14 jan. 1827, död d. 27 mars 1867, och MARIA PAULINE SCHOUG, född d. 28 dec. 1831, död d. 1 maj 1905.

B. genomgick Lidköpings elementarläroverk, med flyttningsbetyg till 6:te klassen, och antogs till elev å apoteket Morianen i Stockholm d. 17 aug. 1870. Aflade farmacie studiosi-examen d. 1 okt. 1873, tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Stock-

holm från d. 6 okt. 1873 till d. 13 maj 1875 och å apoteket i Skövde från d. 15 maj 1875 till d. 2 sept. 1876. Inskrefs d. 15 sept. 1876 vid farmaceutiska institutet och aflade därstädes apotekarexamen d. 29 maj 1878. Under examenstiden tjänstgjorde han å apoteket Gripen i Stockholm under tiden d. 1 till d. 15 april 1877 och å apoteket Lejonet från d. 1 till d. 15 juni 1877. Efter apotekarexamen tjänstgjorde han sedan å apoteket Svanen i Kristianstad från d. 1 juli 1878 till d. 1 mars 1881, å apoteket i Ljungby från d. 1 mars till d. 15 juli 1881, å apoteket Hjorten i Lund från d. 18 juli 1881 till d. 14 maj 1882 och å apoteket Kärnan i Hälsingborg från d. 15 maj 1882 till d. 1 okt. 1884. Han förestod därpå apoteket i Askersund från d. 1 okt. 1884 till d. 1 april 1891 och tjänstgjorde därefter å samma apotek från d. 1 april till d. 8 maj s. å. samt å apoteket i Hässleholm från d. 8 till d. 31 maj s. å. Förestod detta apotek från d. 1 juni 1891 till d. 1 okt. 1896 och erhöll d. 27 juni s. å. privilegium å apoteket i Våla med skyldighet att flytta detsamma till Heby järnvägsstation. Erhöll d. 29 okt. 1904 transport till apoteket i Kristinehamn.

B. är fullmäktig i apotekarkårens lifränte- och pensionskassa ledamot i Sveriges apotekarförbunds centralstyrelse, ordförande i Värmlands-Dals krets af Sveriges apotekarförbund, revisor i apotekarkårens ålders- och dyrtidstilläggs-kassa samt suppleant i Sveriges apotekarförbunds verkställande utskott.

I Kristinehamn har B. varit stadsfullmäktig i 10 år, landstingsman, ledamot af samt vice ordförande och ordförande i drätselkammaren, vice ordförande i hälsovårdsnämnden, ledamot af byggnadsnämnden, ledamot i Värmlands enskilda banks afdelningskontors styrelse och styrelseledamot i sjukhusstyrelsen där. Han kvarstår ännu i banken, sjukhusstyrelsen och byggnadsnämnden.

R. V. O. 1921.

Gift d. 6 febr. 1886 i Hälsingborg med VIRGINIA MARIA LUNDBLAD, född d. 6 febr. 1862, dotter till apotekaren å apoteket Kärnan därstädes CARL PETER ZACHARIAS LUNDBLAD och TEKLA MARIA CLAESSON.

Barn: KARIN, född d. 11 febr. 1887, död d. 1 juli 1891; — KERSTIN MÄRTA MARIA, född d. 21 dec. 1888, gift d. 12 aug. 1919 med grosshandlaren JOHN OLOF LALIN, född d. 29 sept. 1881; — ANNA-LISA, född d. 29 juli 1890.

Apoteket i Filipstad.

1774.

Staden anlades på grund af privilegier, utfärdade af Carl IX d. 6 april 1611 och erhöi sitt namn efter hans yngste son, Carl Filip. Till följd af tvister mellan bergsmännen och borgarna samt en eldsvåda, som 1694 lade större delen af staden i aska, förlorade den d. 11 april 1695 sina privilegier och lades under landsrätt. Genom en K. resolution d. 15 dec. 1720 bestämdes, att 50 familjer skulle få bo kvar på platsen och att densamma skulle »blifwa en köping eller marknadsplats, hvar-est bergsmän måge drifwa köpenskap med brukspatroner, bönder och stadsbor, sälja sitt tackjärn och tillhandla sig ätande och nötande varor till sina bergsbruk». Några år senare erhöi ytterligare 10 familjer bosättningsrätt, och Filipstad fick 1731 egen justitiarius, men först 1835 fulla stadsrättigheter.

Staden fick ganska sent apotek. Visserligen ägde F. M. von Aken i Örebro jämlikt K. privilegier d. 3 dec. 1728 och d. 11 nov. 1732 i sin egenskap af provinsialapotekare rättighet att ensam förse Närikes och Värmlands städer med medikamenter, men platsen var utan betydenhet och han upprättade aldrig något apotek här.

Ej förr än 1762 kom apotek i Filipstad på tal, då Bergslagens riksdagsman, Jean Jeansson, yrkade på ett apoteks inrättande här. Ansökningen blef dock afslagen, och ortens läkare måste som tillförenej själfva förse sig med medikamenter från apoteken i Örebro och Örnen i Karlstad samt hålla dem allmänheten tillhanda.

Först år 1773 beslöt Collegium medicum att ett apotek skulle inrättas i staden och år 1774 erhöi provisor N. Spak kallelse att inrätta apotek här. Efter aflagd apotekarexamen erhöi han sedan d. 15 mars s. å. K. privilegium å apoteket.

S. förlade apoteket till stadens sydöstra del, men d. 7 maj 1775 nedbrann detsamma vid den stora eldsvåda, som då öde-

lade den största och bäst bebyggda delen af staden. Samma år synes han hafva fått apoteket åter i vederbörligt skick, men torde antagligen hafva flyttat detsamma till nordvästra delen af staden, eller närmare bestämdt till Storbrogatan 35. Vid slutet af 1700- eller början af 1800-talet blef apoteket flyttadt till öfre Salutorget, i hörnet af Kungs- och Asphyttegatorna.

Hösten 1877 flyttades det slutligen till ett nybyggt stenhus vid Kungsgatan, där det ännu befinner sig.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 3,000 kronor.

SPAK, NILS. Född d. 26 juli 1744 i Karlstad.

Föräldrar: Domprosten, teologie lektorn NILS SPAK, född d. 22 okt. 1700, död d. 23 aug. 1759, och ANNA ELISABETH RISELL, född d. 1 sept. 1719, död d. 13 april 1779.

S. erhöll undervisning vid gymnasiet i Karlstad och antogs 1761 till elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala. Tjänstgjorde efter elevtidens slut på apoteket Morianen i Stockholm åren 1766—68 samt konditionerade därefter tre år utomlands å apotek i Eckenförde i danska Holstein, i Hamburg och i Friedland i Mecklenburg-Strelitz. Återkommen till Sverige i juli 1771 aflade han d. 9 aug. s. å. provisorsexamen och förestod apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, tills han 1772 blef föreståndare för apoteket i Vänersborg, som han lämnade 1773. Han tjänstgjorde därpå å apoteket Örnen i Karlstad till början af år 1774, då han erhöll kallelse att inrätta apotek i Filipstad. Aflade d. 15 mars s. å. apotekarexamen och erhöll K. Maj:ts stadsfästelse å apoteket. Samma år erhöll han rättighet att äfven hålla apotek vid Loka.

År 1775 nedbrann det nyss uppsatta apoteket, men upprättades af honom ånyo s. å. Sålde apoteket 1790.

S. var rådman i Filipstad.

Död d. 20 april 1803 i Filipstad.

Gift 1) d. . . . maj 1777 med SARA MARIA WAHLUND, född d. . . . 1751, död d. 24 jan. 1784, dotter till landtmätaren, öfverinspektoren CLAËS WAHLUND och MARIA BEATA ERNEST.

Barn: MARIA ELISABETH, född d. 7 febr. 1781, död d. 18 maj 1847, gift d. . . . 1806 med handlanden i Kristinehamn MICHAEL

FREDRIK HJORTH, född d. 11 jan. 1777, död d. 8 juni 1827; — ANNA BEATA, född d. 6 juni 1782, död d. . . .; — NILS, född d. 17 okt. 1783, död d. 10 mars 1784.

2) d. 3 sept. 1785 med CHRISTINA BRUCE, född d. 9 juli 1767, död d. 31 mars 1833, dotter till bergssexmannen vid Långbanshyttan i Filipstads bergslag OLOF BRUCE och MARIA ERSDOTTER.

Barn: BEATA MARIA, född d. 3 juli 1788, död d. 18 aug. 1850 på Mårbacka; — LOVISA CHARLOTTA, född d. 15 nov. 1790, död d. . . .; — GUSTAVA CAROLINA, född d. 20 okt. 1792, död d. . . . juni 1857, gift d. . . . 1830 med komministern i Östra Ämtervik ERIK WENNERVIK på Mårbacka, född d. 12 maj 1782, död d. 25 aug. 1861; — ANNA LISA, född d. 15 febr. 1795, död d. . . .; — NILS OLOF, född d. 26 sept. 1796, död d. 26 aug. 1797; — OLOF GREGORIUS, född d. 12 mars 1800, död d. . . .

BÖÖS, CARL PETER. Född d. 15 juni 1758 i Örebro.

Föräldrar: Stadsvaktmästaren SIMON BÖÖS, född d. . . ., död d. . . ., och . . .

B. genomgick Örebro skola 1765—71 och därpå 1:sta klassen af Strängnäs gymnasium, blef 1773 elev å apoteket Gripen i Stockholm och kvarstannade å detta apotek i 8 år, däraf två år som farmacie studiosus. Han tjänstgjorde därefter å apoteket i Ystad till år 1783, då han återvände till apoteket Gripen i Stockholm. Inköpte 1790 apoteket i Filipstad samt aflade s. å. apotekarexamen.

Död d. 11 dec. 1800 i Filipstad.

Efter B:s död drefs apoteket några år för kreditorernas räkning och såldes 1804 till E. Jansson.

Gift 1) d. 27 aug. 1791 med MARGARETHA MARIA ARESCHOUG, född d. 7 sept. 1761, död d. 9 april 1798, dotter till handlanden i Ystad ERIK ARESCHOUG och ELENORA ÖSTMAN.

Barn: CATHARINA MARIA, född d. 23 aug. 1794, död d. . . .; — tvillingarna NILS CARL och ERIK JACOB, födda d. 6 maj 1798, den senare död 1800.

2) d. 18 nov. 1798 med CATHARINA ELISABETH SUNDELIUS, född d. . . . 1773, död d. . . ., dotter till kyrkoherden i Filipstad STEN ISRAEL SUNDELIUS och CATHARINA SCHÖS.

Barn: SALOMON STEN, född d. 24 nov. 1799, död d. 9 maj 1800; — STEN ISRAËL, född d. 23 april 1801, död d. 23 febr. 1882. Kyrkoherde i Stigtomta, Strängnäs stift.

JANSSON, ERIK. Född d. 9 sept. 1772 i Filipstad.

Föräldrar:

J. blef elev å apoteket i Filipstad och tjänstgjorde, efter aflagd farmacie studiosi-examen, å flera apotek. Inköpte 1804 apoteket i Filipstad och aflade apotekarexamen. Försålde det samma 1816.

Död d. 3 febr. 1824 i Filipstad.

Gift 1) d. 12 maj 1806 med INGEBORG ÅKERMAN, född d. . . . 1775, död d. 16 sept. 1810.

Barn: CARL GUSTAF, född d. 24 juli 1804, död d. . . . i Örebro. Farmacie studiosus 1822; — FREDRIK, född d. 24 okt. 1807, död d. . . . Garfvare; — AXEL MAURITZ, född d. 24 april 1809, död d. . . . Skomakare.

2) d. . . . 1812 med BRITA CATHARINA SCHÖNBOM, född d. 4 sept. 1783, död d. 26 jan. 1821 på Östra Hoflanda, Hammarön, dotter till komministern på Hammarön OLOF SCHÖNBOM och CATHARINA MARIA NORÉN.

Barn: MARIA CHRISTINA LOVISA, född d. 11 mars 1813, död d. . . .; — OLOF ERIK, född d. 11 april 1815, död d. . . . Farmacie studiosus 1834.

WESTMAN, JOHAN HENRIC. Född d. 30 sept. 1786 i Vasa i Finland.

Föräldrar: Arbetaren och borgaren MICHEL WESTMAN, född d. 30 sept. 1754, död d. 25 okt. 1830, och CAISA GRETA JORDMAN, född d. . . . 1764, död d. 8 mars 1791.

W. antogs 1806 till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm, aflade d. 16 april 1808 farmacie studiosi-examen och d. 3 juni s. å. kirurgie studiosi-examen. Beordrades år 1808 att som underläkare tjänstgöra vid Skaraborgs läns landtvärns första bataljon samt d. 1 dec. s. å. att tillika tjänstgöra vid Västgötadals landtvärns första bataljon. Var från d. 1 maj till d. 16 aug. 1809 föreståndare för arméns medicinförråd i Vänersborg samt läkare vid Nygårdsängen och blef samtidigt ordinarie underläkare vid Västgötadals regemente. Han var därjämte åren 1809—10 stadsfältskär i Alingsås. Kommenderades med nämnda regemente 1810 till Göteborg, 1812 till Göta kanal och 1814 till Norge, hvarest han tjänstgjorde i egenskap af bataljonsläkare. År 1815 lämnade han regementet och inköpte d. 20

mars 1816 apoteket i Filipstad, aflade d. 1 juni s. å. apotekar-examen och erhöll d. 3 juli 1816 privilegium å apoteket, hvilket han sedermera d. 1 nov. 1829 försålde. Han var därefter lotterikollektor.

Död d. 4 febr. 1843 i Filipstad.

Gift 1) d. 14 okt. 1816 med SARA MARIA WAHLSTRÖM, född d. . . . 1779, död d. 16 mars 1823, dotter till komministern i Bolstad, Karlstads stift, SVEN WAHLSTRÖM och SARA LISA HEDLUND.

Barn: JOHAN MAURITZ, född d. 27 sept. 1818, död d. 30 sept. s. å.; — ALBERT FERDINAND, född d. 7 mars 1820, död d. 25 sept. s. å.; — JENNY MARIA, född d. 14 dec. 1821, död d. 2 maj 1822.

2) d. 2 sept. 1824 med CHRISTINA MARIA STÅHL, född d. 18 nov. 1794 i Ölme, död d. 25 mars 1867 å Mosserud i Lungsunds socken, dotter till bruksinspektoren GUSTAF STÅHL och BRITA MARIA WESTERLING.

Detta äktenskap var barnlöst.

RINGSTRÖM, ELIAS ROBERT. Född d. 1 maj 1799 på Kimo bruk, Oravais i Österbotten, Finland.

Föräldrar: Bruksbokhållaren ELIAS RINGSTRÖM, född d. 17 april 1759, död d. . . ., och ANNA BRITA LEVELIUS, född d. 17 nov. 1771, död d. . . .

R. erhöll undervisning i Kimo bruksskola och därefter enskild handledning samt blef i nov. 1812 antagen till elev å apoteket i Ny Karleby. Aflade farmacie studiosi-examen 1818 och tjänstgjorde å nämnda apotek till juni s. å. samt antog i aug. 1819 plats som bruksbokhållare vid Orisbergs bruk i Österbotten, Finland. Han innehade denna befattning till i okt. 1821, då han erhöll kondition å apoteket i Vasa, öfverflyttade 1822 till Sverige och tjänstgjorde å apoteket Nordstjärnan i Stockholm från okt. 1822 till juni 1823. Aflade d. 31 dec. 1823 apotekarexamen samt tjänstgjorde därefter under ett års tid å apoteket Vasen i Linköping samt från maj 1825 å apoteket Kronan i Uppsala. Inköpte d. 1 nov. 1829 apoteket i Filipstad samt erhöll d. 6 maj 1830 privilegium å detta apotek, som han 1857 afträdde till sin son Robert Wilhelm.

Bland förtroendeuppdrag som kommo honom till del må nämnas, att han var ordförande och verkställande direktör i

direktionerna för Yngs—Daglöse järnväg och Filipstads navigationsbolag, vice ordförande i stadsfullmäktige i Filipstad samt ledamot i styrelserna för Värmlands provinsialbanks och Enskilda bankens i Kristinehamn afdelningar i Filipstad.

R. var ordförande vid apotekarmötet i Stockholm 1837.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1825.

Död d. 1 nov. 1873 i Filipstad.

Gift d. . . . 1829 i Stockholm med HELENA WILHELMINA ENGELBRECHT, född d. 31 juli 1800, död d. 30 juni 1872 i Filipstad, dotter till kommissarien i generalassistentkontoret CARL JOHAN ENGELBRECHT och ANNA CATHARINA NORDIN.

Barn: ROBERT WILHELM, född d. 30 sept. 1829, död d. 17 mars 1919. Apotekare i Filipstad; — WILHELMINA, född d. 15 mars 1832, död d. 3 aug. 1858; — CARL GUSTAF, född d. 7 nov. 1833, död d. 27 april 1911. Apotekare å Lejonet i Göteborg; — ROSALIE, född d. 28 april 1835, död d. . . . maj 1836; — CLAËS MAGNUS, född d. 24 mars 1837. F. d. landtbrukare, bosatt i Filipstad; — JOHAN ALEXANDER, född d. 12 dec. 1839, död d. 19 juni 1846; — SOFIA CHRISTINA, född d. 1 dec. 1843, gift d. 7 sept. 1873 med apotekaren i Nora JOHN CARL VICTOR DRAKE AF HAGELSRUM, född d. 3 juli 1845, död d. 21 juni 1902.

RINGSTRÖM, ROBERT WILHELM. Född d. 30 sept. 1829 i Stockholm.

Föräldrar: Apotekaren ELIAS ROBERT RINGSTRÖM, född d. 1 maj 1799, död d. 1 nov. 1873, och HELENA WILHELMINA ENGELBRECHT, född d. 31 juli 1800, död d. 30 juni 1872.

R. genomgick Filipstads lägre lärdomsskola åren 1838—43 och fortsatte studierna vid Uppsala realgymnasium, antogs d. 15 aug. 1845 till elev å apoteket Kronan i Uppsala samt aflade d. 9 juli 1849 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till hösten 1851 å apoteket i Filipstad, till juli 1852 å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och till hösten 1854 ånyo å apoteket i Filipstad. Aflade d. 13 dec. 1856 apotekarexamen och tjänstgjorde därpå åter å apoteket i Filipstad till d. 1 sept. 1857, då han genom köp blef ägare af detsamma. Erhöll d. 30 okt. s. å. privilegium å apoteket.

R. var vice ordförande i stadsfullmäktige i Filipstad sedan 1863, ordförande i drätselkammaren åren 1868—70, lands-

tingsman sedan 1878, ledamot i styrelsen öfver Filipstads sparbank åren 1879—1907 och 1871—95 ordförande i styrelsen samt verkställande direktör för Filipstads spritaktiebolag.

Död d. 17 mars 1919 såsom nestor inom Sveriges apotekarkår.

Gift d. 7 juni 1860 i Filipstad med LOVISA MATHILDA FAGERLIN, född d. 15 april 1829, död d. 3 sept. 1912, dotter till sidenfabrikören i Stockholm CARL WILHELM FAGERLIN och MARIA MARGARETHA GNOSPILIUS, gift [1] med gymnastik- och ritläraren vid Karlstads elementarläroverk JOHAN ALBERT ROSENDAHL, född d. . . ., död d. . . .]

Barn: HILDEGARD MATHILDA, född d. 22 mars 1861, gift d. 17 okt. 1889 med bokhandlaren i Filipstad AXEL BRONELL, född d. 20 aug. 1856, död d. 15 maj 1916; — GEORG ROBERT, född d. 25 juli 1862. Arkitekt i Stockholm; — IVAR GUSTAF FERDINAND, född d. 27 aug. 1864. Apotekare i Filipstad; — FANNY WILHELMINA, född d. 30 mars 1867.

RINGSTRÖM, IVAR GUSTAF FERDINAND. Född d. 27 aug. 1864 i Filipstad.

Föräldrar: Apotekaren i Filipstad ROBERT WILHELM RINGSTRÖM, född d. 30 sept. 1829, död d. 17 mars 1919, och LOVISA MATHILDA FAGERLIN, född d. 15 april 1829, död d. 3 sept. 1912.

R. studerade åren 1875—79 vid Filipstads lägre allmänna läroverk och 1879—82 vid Karlstads högre allmänna läroverk, antogs d. 17 sept. 1882 till elev å apoteket Lejonet i Göteborg och fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Filipstad från d. 23 dec. 1883 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 28 jan. 1886. Tjänstgjorde sedan å samma apotek till d. 30 mars s. å. och från d. 31 mars 1886 till d. 1 aug. 1887 å dåvarande filialapoteket i Sunne.

Inskrefs höstterminen 1887 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 20 maj 1889 apotekarexamen. Tjänstgjorde under studietiden mellan terminerna å apoteket i Filipstad samt efter examen ånyo där från d. 26 maj 1889 till d. 12 sept. 1919, däraf 25 år såsom föreståndare. Sistnämnda år erhöll han personligt privilegium å apoteket i Filipstad, hvilket afsynades för hans räkning d. 1—2 okt. s. å.

R. är styrelseledamot i Belöningsanstalten för tjänstefolk inom Filipstads stad och Bergslag och en af hufvudmännen i Filipstads sparbank samt f. d. stadsfullmäktig och stadsrevisor. Sedan 1908 är han revisor i Värmlands-Dals krets af Sveriges apotekarförbund.

Gift d. 11 aug. 1898 i Nora med SIGRID EMILIA BILLMANSON, född d. 30 okt. 1873, dotter till rektorn vid Nora pedagogi, fil. jubeldoktor PEHR RICHARD BILLMANSON och EMILIE FREDRIKA SEWÉN.

Barn: HEDVIG, född d. 11 juni 1899; — MÄRTHA EMILIE MATHILDA, född d. 17 febr 1901; — SIGRID ELISABETH WILHELMINA, född d. 28 okt. 1903; — FANNY BARBRO ALICE, född d. 22 okt. 1907.

Apoteket i Säffle.

1862.

K. resolutionen d. 30 aug. 1861 fastställer Näs häradsbors beslut angående upplåtelse af bostad åt en blifvande provinssiäläkare och i sammanhang därmed inrättandet af ett apotek med själfständigt privilegium i Södra Hög, Huggenäs socken. Läkarestationen flyttades emellertid till Säffle köping i By socken och K. resolutionen d. 14 nov. 1862 medgifver därefter apotekets inrättande på sistnämnda ställe. Privilegiet tilldelades examinerade apotekaren A. L. Pettersson genom K. brefvet d. 19 juni 1863, som efter skedd afsyning öppnade detsamma för allmänheten d. 17 dec. 1863.

Apoteket inrymdes först i det s. k. stenhuset i köpingens östra del, men flyttades året därpå till ett af P. nybyggdt hus vid Stora torget.

Den 7 febr. 1893 härjades apoteket af eld och blef totalt ödelagd. I ett närbeläget hus inrättades då ett provisoriskt apotek, som småningom undergick förbättringar, så att det slutligen blef någorlunda tidsenligt. Apoteket flyttades 1903 till ett nybyggdt större stenhus, beläget vid Stora torget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,200 kronor.

PETTERSSON, ANDERS LAURENTIUS. Född d. 15 mars 1827 i Sölvesborg.

Föräldrar: Kyrkoherden i Finja och Hörja af Lunds stift SVEN PETTERSSON, född d. 11 aug. 1787, död d. 30 sept. 1842, och MARGARETHA CHRISTINA BORG, född d. . . . 1799, död d. . . . 1867 i Säffle.

P. erhöill enskild undervisning och antogs i aug. 1842 till elev å apoteket i Sölvesborg samt aflade d. 9 dec. 1846 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde sedan till jan. 1848 å Sölvesborgs apotek, vistades därefter till aug. s. å. i Lund för botaniska studier samt erhöill därpå kondition å Söderköpings apotek. Han kom därifrån i mars 1850 till apoteket Göta Lejon i Karlskrona, hvarest han kvarstannade till juli 1854, inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 31 maj 1856 apotekarexamen, tjänstgjorde därefter till juni 1857 å apoteket Ugglan i Stockholm, till maj 1858 å apoteket Göta Lejon i Karlskrona samt till jan. 1859 å apoteket Kärnan i Hälsingborg. Förestod därefter till sommaren 1863 filialapoteket i Höganäs och erhöill d. 19 juni 1863 personligt privilegium å en ny apoteksanläggning inom Näs provinsialläkaredistrikt, hvilket apotek af honom anlades vid Säffle samt afsynades och öppnades för allmänheten d. 17 dec. 1863. Innehade sedan 1878 tillika medikamentsförrådet i Gillberga.

Död d. 10 febr. 1917 i Göteborg.

Gift d. 23 juni 1861 med HEDVIG CHARLOTTA APPELTOFFT, född d. 15 maj 1834, död d. 22 sept. 1906, dotter till landtbrukaren JOHAN ARON APPELTOFFT och CHARLOTTA ADOLFINA LEJDESDORFF.

Barn: LINNEA, född d. 30 mars 1862, gift d. 1 aug. 1897 med sjökaptenen PER SJÖSTRAND, född d. 19 maj 1854, död d. 13 nov. 1909; — ALFHILD, född d. 17 febr. 1864; — SIGNE, född d. 22 sept. 1868; — HERTA (tagit namnet BORG), född d. 9 aug. 1870, gift d. 9 april 1898 med garfveridisponenten KONSTANTIN HELGE ANTON APPELTOFFT, född d. 9 okt. 1870.

GRAHN, CARL ALFRED. Född d. 16 febr. 1865 i Malm-bäck, Jönköpings län.

Föräldrar: Korpralen vid Jönköpings regemente, sedermera fabrikören FRANS AUGUST GRAHN, född d. 1 aug. 1831, död d. 17 febr. 1891, och JOHANNA KARLSDOTTER, född d. 7 sept. 1833, död d. 20 juni 1913.

G. erhöill undervisning i hemmet och genomgick 6 klasser vid Jönköpings högre allmänna läroverk, antogs som elev å apoteket i Eslöv 1887, aflade d. 19 sept. 1891 farmacie kandidat-examen och d. 17 maj 1895 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Vrigstad och Eslöv till 1896, då han blef

arrendator af Säffle apotek. Han kvarstod som sådan i 21 år och erhöll d. 12 okt. 1917 privilegium å nämnda apotek. Innehar tillika medikamentsförrådet i Gillberga.

Gift d. 10 sept. 1896 i Vrigstad med AMANDA ELEONORA KÄLLSTRÖM, född d. 11 april 1865, dotter till fanjunkaren vid Jönköpings regemente EDVARD LEOPOLD KÄLLSTRÖM och CHARLOTTA ULRIKA ESSÉN.

Barn: ALFHILD INGEBORG, född d. 9 april 1900, gift d. 25 jan. 1921 med ingenjören och disponenten vid Säffle mekaniska verkstad KARL GUNNAR LARSSON, född d. 19 jan. 1892; — CARL GOTTFRID, född d. 16 maj 1901. Farmacie kandidat; — ANNA ELEONORA, född d. 9 dec. 1907.

Apoteket i Dalby.

1861.

K. brefvet d. 22 nov. 1861 bifaller en hemställan, att, »sedan Öfre Älfsdals pastoratsbor å sockenstämma d. 9 april 1861 åtagit sig, att för framtiden underhålla fri bostad i närheten af Dalby kyrka åt blifvande provinsialläkare, att inom ett års tid efter det sådan därstädes blifvit stationerad, äfven tillhandahålla rum för ett apotek, ett apotek med personligt privilegium må inrättas i närheten af provinsialläkarestationen och i vanlig ordning till sökandes efterrättelse kungöras.»

Genom K. brefvet d. 14 aug. 1863 erhöll examinerade apotekaren H. E. Lundborg privilegium å nämnda apotek, som öppnades för allmänheten i slutet af år 1864.

Apoteket inrymdes de första åren i sockenstugan, belägen å hemmanet Södra Persby i Dalby socken, samt flyttades år 1866 till det af Öfre Älfsdals häradsbor nyuppförda apotekshuset. År 1913 tillbyggdes apotekshuset och i tillbyggnaden inrymdes expeditions- och analysrum samt laboratorium.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

LUNDBORG, HERMAN EDVARD. Född d. 22 juli 1827 i Herrestad, Östergötlands län.

Föräldrar: Kontraktsprosten och kyrkoherden, teol. dr JOHAN LUNDBORG, född d. 17 maj 1773, död d. 6 okt. 1831, och JOHANNA LOVISA MAEHEL, född d. 20 febr. 1801, död d. 28 aug. 1844.

L. studerade åren 1836—42 vid Vadstena läroverk och antogs i april 1843 till elev å apoteket Örnen i Karlstad samt fortsatte från dec. s. å. elevtjänstgöringen å apoteket Vasen i

Linköping. Aflade d. 8 sept. 1848 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde från nov. 1848 till d. 1 okt. 1849 å apoteket Kronan i Uppsala samt därefter å apotek i Stockholm och apoteket i Skara till 1853, då han på hösten inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 31 maj 1854 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter från d. 2 juni 1854 till slutet af år 1858 å apoteket i Vadstena samt förestod från 1859 till juni 1864 filialapoteket i Finspång.

Erhöll d. 14 aug. 1863 personligt privilegium å nya apoteket i Dalby, Värmland.

Död d. 29 april 1875 i Dalby.

Ogift.

WIBERG, CONRAD LEONARD. Född d. 21 sept. 1838 i Stockholm.

Föräldrar: Underofficeren vid K. Svea artilleriregemente NILS VILHELM WIBERG, född d. . . ., död d. . . ., och MARIA HELENA TELLGREN, född d. . . ., död d. . . .

W. genomgick Jakobs apologistskola i Stockholm, samt antogs d. 26 okt. 1854 till elev å apoteket Ängeln i samma stad. Aflade d. 9 juni 1859 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde till d. 2 nov. s. å. å detta apotek, därefter å apoteket i Örnköldsvik från d. 6 nov. 1859 till d. 30 okt. 1862 samt från d. 3 nov. 1862 till d. 15 sept. 1863 å apoteket Korpen i Stockholm och från d. 1 juni 1865 till d. 18 febr. 1866 å apoteket Göta Lejon i Karlskrona. Aflade d. 26 maj 1866 apotekarexamen och tjänstgjorde därpå från d. 1 juli till d. 18 okt. 1866 å apoteket Göta Lejon i Karlskrona, från d. 20 okt. 1866 till d. 15 aug. 1871 å apoteket Korpen i Stockholm, från d. 17 aug. 1871 till d. 1 mars 1872 å apoteket Enhörningen i Stockholm samt från d. 1 mars 1872 till d. 6 aug. 1874 å apoteket Ängeln i Stockholm, häraf under fyra månader såsom föreståndare. Var sedan anställd å apoteket Nordstjärnan i Gävle från d. 13 aug. 1874 till d. 1 okt. 1875, däraf omkring 1 månad som föreståndare och erhöll d. 10 sept. 1875 personligt privilegium å apoteket i Dalby samt tillträdde apoteket d. 16 dec 1875.

W. var sedan 1897 tjänstledig.

Död d. 3 nov. 1905 i Stockholm.

Ogift.

HULTMAN, AXEL EMIL. Född d. 25 mars 1860 i Alingsås.

Föräldrar: Fägeriidkaren MARTIN KNUT FERDINAND HULTMAN, född d. 20 febr. 1822, död d. 24 juli 1864, och FREDRIKA MATHILDA BÄCK, född d. 14 mars 1829, död d. 11 juni 1861.

H. erhöill skolundervisning åren 1870—76 vid läroverken i Alingsås och Skara, antogs d. 6 maj 1876 till elev å apoteket i Alingsås och aflade d. 22 sept. 1880 farmacie studiosi-examen samt d. 18 maj 1888 apotekarexamen.

Tjänstgjorde såsom farmacie studiosus å apoteken i Alingsås, Karlshamn och Jämshög samt efter apotekarexamen i Strömstad och å Markattan, numera Leoparden, i Stockholm under år 1888, Lejonet i Göteborg 1889—97, Fläkta Örnen i Malmö 1897—99 samt såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Dorotea 1899—1906. Erhöill d. 14 sept. 1906 privilegium å apoteket i Dalby.

Död d. 21 febr. 1910 i Dalby.

Ogift.

LINDBLOM, VALFRID. Född d. 11 nov. 1866 i Listerby, Blekinge län.

Föräldrar: Landtbrukaren FRANS VALFRID LINDBLOM, född d. 17 dec. 1826, död d. 22 nov. 1895, och THERESIA WAHLSTRÖM, född d. 16 juli 1834, död d. 26 juni 1922.

Efter slutade skolstudier antogs L. till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg d. 4 jan. 1885 och aflade farmacie studiosi-examen d. 24 maj 1888. Tjänstgjorde från d. 1 juni 1888 till d. 11 sept. 1889 å apoteket Kronan i Borås, och från d. 21 sept. 1889 till d. 21 sept. 1891 å apoteket i Hässleholm. Inskrefs höstterminen 1891 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 7 dec. 1893 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter från d. 1 dec. 1893 till d. 1 mars 1894 å apoteket Elefanten i Stockholm, från d. 1 mars 1894 till d. 28 nov. s. å. å apoteket i Smedjebacken, från d. 1 dec. 1894 till d. 21 sept. 1895 å apoteket i Hedemora samt från d. 24 sept. 1895 till d. 3 juli 1910 å apoteket i Lycksele. Erhöill d. 4 juli 1910 personligt privilegium å apoteket i Dalby.

Gift d. 21 febr. 1896 med IDA AUGUSTA LINDAHL, född d. 4 sept. 1862, dotter till kronolänsmannen KRISTOFFER LINDAHL i Fredrika och LOVISA GRÖNDIN.

Barn: ELSA, född d. 19 april 1897; — GUSTAF, född d. 6 okt. 1898. Farmacie kandidat.

Apoteket i Arvika.

1815.

Arvika var intill år 1811 endast en by. Den erhöll då stadsrättigheter och man hoppades därigenom kunna höja näringslivet. Då detta ej lyckades förlorade den unga staden, som erhållit namnet Oscarsstad, 1821 sina stadsrättigheter, degraderades till köping och återfick namnet Arvika. Först d. 1 jan. 1911 undfick köpingen ånyo stadsrättigheter.

Apotek fick Arvika under dess första period som stad, i det att K. resolutionen d. 15 aug. 1815 medgifver examinerade apotekaren N. E. Ekström rätt att anlägga ett apotek här. E. förlade apoteket med största sannolikhet i gården N:r 63 och öppnade det för allmänheten i juli 1816. Här förblef det till dess apotekare J. W. Blomén på 1850-talet inköpte gården N:r 73 vid torget och flyttade apoteket dit. Då apotekare J. A. Lokrantz 1861 tillträdde detsamma, ingick apoteksgården ej i köpet och han förhyrde därför under några år de gamla lägenheterna af den förre ägaren, men inköpte i slutet af 1860-talet fastigheten i hörnet af Kyrko- och Torggatorna samt uppförde här det hus, hvori apoteket ännu är beläget.

Apoteket, hvars innehafvare erhöll privilegiet före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

EKSTRÖM, NILS EBERHARD. Född d. 22 mars 1793 i Persberg, Färnebo, Värmlands län.

Föräldrar: Brukspatronen NILS EKSTRÖM, född d. 14 april 1745, död d. 27 dec. 1815, och CHRISTINA RANG, född d. . . . 1752, död d. 20 april 1848.

Efter skolstudier och ett års studier vid Uppsala universitet blef E. 1810 elev å apoteket Ängeln i Stockholm, aflade i mars

1813 farmacie studiosi-examen och kvarstannade å nämnda apotek till okt. 1814, då han erhöll anställning å apoteket Enhörningen i Stockholm. Aflade 1815 apotekarexamen, förestod därefter under några månader apoteket Enhörningen i Stockholm och erhöll d. 15 aug. s. å. privilegium å nya apoteket i Oscarsstad (efter år 1821 Arvika), som af honom öppnades för allmänheten i juli 1816.

Död d. 18 dec. 1832 i Arvika.

Efter mannens död innehade änkan apoteket till 1837 och skötte detsamma genom provisor.

Gift d. 20 sept. 1820 på Norserud i Ny, Värmlands län, med CHRISTINA MARIA LAGERLÖF, född d. 31 juli 1797, död d. 17 april 1885, dotter till vice häradshöfdingen BENGT HENRIK LAGERLÖF och MARIANA CHRISTINA VON BÄHR.

Barn: HENRIK EBERHARD, född d. 23 okt. 1821, död d. 10 sept. 1883. Farmacie studiosus 1841, verkmästare vid Örebro kemisk-tekniska fabrik, sedan disponent för densamma; — AMALIA CHRISTINA, född d. 8 dec. 1823, död d. 5 maj 1902. Musiklärarinna i Stockholm; — MARIA LOVISA, född d. 14 maj 1826, död d. 5 okt. 1910. Musiklärarinna i Stockholm; — AXEL ROBERT NIKOLAUS, född d. 23 okt. 1830, död d. 27 juli 1856 i Marstrand. Med. fil. kand., stipendiat i fältläkarkåren 1853.

WAHLGREN, ANDERS ROBERT. Innehade apoteket i Arvika år 1837—38. (Se under apoteket Örnen i Karlstad sid. 1363.)

GRAPENGIESSER, CARL JAKOB. Innehade apoteket i Arvika åren 1838—41. (Se under apoteket i Säter, sid. .)

PAULI, AUGUST FERDINAND. Innehade apoteket i Arvika åren 1841—53. (Se under apoteket Lejonet i Jönköping, sid. 578.)

BLOMÉN, JOHAN WILHELM. Född d. 1 febr. 1820 i Jälunntofta, Jönköpings län.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Tofteryd, Växjö stift, JONAS BLOMÉN, född d. 17 dec. 1775, död d. 14 nov. 1859, och JULIANA MARIA SVENBERG, född d. 30 nov. 1789, död d. 17 nov. 1868.

B. antogs 1835 till elev å apoteket Lejonet i Stockholm och aflade d. 10 sept. 1838 farmacie studiosi-examen samt d. 22 maj 1845 apotekarexamen. Tjänstgjorde å apotek i Malmö, Kristianstad, Karlskrona och Jönköping, förestod 1848, under ett halft års tid, apoteket i Ronneby och därefter apoteket Lejonet i Jönköping till 1853. Inköpte s. å. apoteket i Arvika, hvarå han d. 21 jan. 1854 erhöll privilegium. Försälde apoteket 1861.

B. var under sex år ordförande i Arvika municipalstyrelse. Under åren 1861—71 var han kamrerare i Värmlands enskilda banks afdelningskontor i Arvika och därjämte under åren 1864—67 kassör vid statens nordvästra järnvägsstambanas byggnadsarbete samt åren 1867—71 kassör vid samma banas trafik. Bosatte sig i Stockholm 1871 och var anställd såsom kassakontrollant vid statens järnvägars uppbörds-kassa.

Död d. 29 aug. 1903 i Stockholm.

Gift d. 22 juni 1853 med ALINA MARIA BESKOW, född d. 6 dec. 1827, död d. 19 okt. 1918, dotter till grosshandlaren i Stockholm ADOLF BESKOW och FREDRIKA STJERNBERG.

Barn: JONAS VILHELM, född d. 3 juni 1854, död d. . . . Sjökapten; — AXEL HERMAN, född d. 3 okt. 1857; — JOHAN EMIL, född d. 30 mars 1860.

LOKRANTZ, GUSTAF ALBRECHT. Innehade apoteket i Arvika åren 1861—69. (Se under apoteket Örnén i Östersund, sid. .)

HELLMAN, NILS HJALMAR. Född d. 5 juli 1837 i Askersund.

Föräldrar: Apotekaren i Kristinehamn CARL FREDRIK HELLMAN, född d. 24 sept. 1794, död d. 24 mars 1878, och ANNA CATHARINA ROTH, född d. 7 jan. 1801, död d. 6 april 1877.

H. erhöll undervisning vid elementarläroverket i Kristinehamn åren 1846—50, antogs d. 1 febr. 1851 till elev å apoteket i nämnda stad samt aflade d. 30 jan. 1858 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Kristinehamn och Hudiksvall, inskrefs höstterminen 1862 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 27 maj 1865 apotekarexamen. Tjänstgjorde därpå från 20 okt. 1865 till d. 1 juli 1867 å apoteket Enhörningen i Göteborg och inköpte d. 1 jan. 1869

apoteket i Arvika, å hvilket han d. 11 juni s. å. erhöill privilegium.

H. var en i sitt yrke dugande man, omtyckt af allmänheten
Död d. 14 dec. 1894 i Arvika.

Gift d. 21 aug. 1878 med LAURA LÖTHNER, född d. 20 aug. 1845, död d. 1 maj 1901, dotter till bruksägaren GUSTAF LÖTHNER och LAURA KJELLMAN.

Barn: NILS GUSTAF, född d. 21 juni 1879. Bokhållare i Arvika; — CARL HJALMAR, född d. 29 okt. 1880. Fruktodlare på Nygård i Östergötland; — LAURA MARIA JOHANNA (MITA), född d. 29 mars 1882, gift d. 10 sept. 1903 med possessionaten CARL NATANAËL STEN NILS DRAKENBERG, född d. 2 mars 1873; — JOHAN OSCAR, född d. . . . 1883, död d. 2 juli 1885.

JULIN, CARL HJALMAR. Född d. 19 febr. 1848 i Nyköping.

Föräldrar: Komministern PEHR JULIN, född d. 25 febr. 1803, död d. 4 mars 1863, och EVA ULRIKA LILLIESTRÅLE, född d. 11 juni 1808, död d. 15 juli 1885.

J. idkade skolstudier vid Nyköpings högre elementarläroverk och antogs d. 4 dec. 1861 till elev å apoteket i Kristinehamn samt aflade d. 6 dec. 1866 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Kristinehamn till d. 8 juni 1868 och å apoteket Kronan i Uppsala från d. 15 juni 1868 till d. 1 sept. 1869. Inskrefs höstterminen s. å vid farmaceutiska institutet och aflade d. 12 dec. 1871 apotekarexamen. Tjänstgjorde sedan å apoteket Kronan i Uppsala från d. 10 dec. 1869 till d. 10 febr. 1870 och å apoteket i Kristinehamn från d. 12 febr. 1871 till d. 5 okt. s. å. och från nyåret 1872 ånyo å samma apotek till d. 1 dec. 1872, då han efter avslutadt köp tillträdde apoteket i Säter, å hvilket han d. 6 juni 1873 erhöill privilegium. Inköpte år 1895 apoteket i Arvika och erhöill d. 10 maj s. å. privilegium därå. Han innehade åren 1900—08 äfven medikamentsförrådet i Charlottenberg.

Under sommaren 1897 genomgick J. en kurs i bakteriologi vid farmaceutiska institutet.

J. var under många år ordförande i Värmlandskretsen af Sveriges apotekarförbund och ledamot af dess verkställande utskott samt flera år revisor i Nya amorteringsfonden för apoteksprivilegier.

I Säter var J. ordförande i drätselkammaren 1873—80 och

brandchef under 5 år, ledamot af Dalarnes landsting från 1877 under 18 år och revisor af alla landstingets kassor under 8 år samt ledamot af flera landstingets kommittéer.

I Arvika var han ledamot för Arvika högre elementarläroverk för flickor från d. 18 nov. 1895 till hösten 1914, då han förordnades till samma läroverks inspektor. Ledamot af kommittén för gosskolans utvidgande 1 år från d. 20 mars 1897, revisor af köpingens räkenskaper 2 år från d. 13 febr. s. å., ledamot af kommunalfullmäktige från d. 12 dec. 1898, ordförande i kommunalfullmäktige och kommunalstämman 4 år från d. 15 dec. 1902, ordförande i kommunalnämnden från d. 19 dec. 1906 till dess Arvika 1911 blef stad, vice ordförande i fattigvården 4 år från d. 19 dec. 1899, vice ordförande i vattenledningsstyrelsen från d. 19 febr. 1900, ordförande i kommittén för utredning om köpingens öfvergång till stad d. 19 dec. 1906, ordförande i hälsovårdsnämnden från d. 25 aug. 1902 till dec. 1913.

Sedan Arvika blifvit stad var han vice ordförande i stadsfullmäktige 1911—16, ordförande i drätselkammaren och beredningsutskottet 1911—13, ordförande i stadens järnvägskommitté från 1901, disponent för Arvika ullspinneri- och väfveriaktiebolag 1900—18, ledamot i Dals västra Värmlands järnvägsaktiebolag från 1915.

R. V. O. 1908.

Gift d. 8 juli 1873 i Kristinehamn med ANNA CATHARINA JERN, född d. 2 mars 1852, dotter till rådmannen i nämnda stad JOHAN JOACHIM JERN och CHARLOTTA OLSSON.

Barn: ANNA THEODORA, född d. 2 juni 1874. Sjuksköterska; — ANNA MARIA ULRICA, född d. 1 juli 1875, död d. 23 okt. 1879; — ESTER ANNA ELISABETH, född d. 23 aug. 1876, död d. 12 nov. 1879; — JOHAN HJALMAR THEODOR, född d. 31 okt. 1880. Notarie i K. generalpoststyrelsen, ledamot af riksdagens 1:a kammare; — ESTER ANNA MARIA, född d. 20 dec. 1881. Lärarinna, gift d. 9 maj 1914 med konstnären HJALMAR ARLEMAN, född d. 26 sept. 1880; — HILDA ANNA ELISABET, född d. 7 okt. 1884, gift d. 8 april 1912 med handlanden i Arvika EMIL NILSSON, född d. 21 jan. 1881; — IDA ANNA INGRID, född d. 3 juni 1892. Farmacie kandidat, gift d. 8 aug. 1918 med bankassören EINAR ASPENBERG, född d. 6 mars 1888.

Apoteket i Årjäng.

1863.

Genom resolution d. 20 mars 1863 medgaf K. Maj:t att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle få inrättas i närheten af provinsialläkarstationen i Årjäng. Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 7 juni 1864 examinerade apotekaren C. E. Hæffner, som 1865 öppnade apoteket för allmänheten.

Efter Hæffners död erhöll J. Westerberg d. 29 april 1869 privilegiet, men befriades genom K. resolutionen d. 25 maj 1870 från skyldigheten att öfvertaga apoteket på grund af det bristfälliga skick i hvilket lokalerna befunno sig, och då en oundgänglig nybyggnad skulle ställa sig allt för dyr med hänsyn till den ringa omsättningen. I resolutionen förklarade K. Maj:t därjämte att, »därest innan ansökningstidens utgång kompetent sökande till privilegiet icke anmälde sig, apoteksinrättningen i Årjäng skall upphöra och ett medikamentsförråd där inrättas».

Denna åtgärd behöfde dock ej vidtagas, ty sökande anmälde sig och privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 27 okt. 1870 examinerade apotekaren G. E. J. Breitholtz, som uppförde nya tidsenliga lokaler för apoteket och efter skedd afsyning öppnade detsamma för allmänheten d. 14 jan. 1871.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 500 kronor.

HÆFFNER, CARL ELIS. Född d. 23 april 1815 i Uppsala.

Föräldrar: Director musices vid Uppsala universitet, organisten vid domkyrkan i nämnda stad, hofkapellmästaren JOHAN CRISTIAN FRIEDRICH HÆFFNER, född d. 2 mars 1759, död d. 28

maj 1833, och ANNA MAGDALENA SCHYLANDER, född d. 24 aug 1778, död d. 20 nov. 1848.

H. erhöill enskild undervisning och antogs 1831 till elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala, aflade d. 23 mars 1835 farmacie studiosi-examen och d. 22 febr. 1837 apotekarexamen. Förestod åren 1838—44 dåvarande filialapoteket i Karlsborg och inköpte sistnämnda år apoteket i Strängnäs, som han innehade till 1851. Var från juni 1851 till d. 1 okt. 1856 ånyo föreståndare för filialapoteket å Karlsborg, tjänstgjorde därefter två år å apoteket i Arvika och erhöill d. 7 juni 1864 personligt privilegium å nya apoteket i Årjäng.

Död d. 14 dec. 1868 i Årjäng.

Gift d. . . . 1841 med HEDVIG CHARLOTTA BERGSTRÖM, född d. 15 jan. 1821, död d. 25 dec. 1896, dotter till snickaren . . BERGSTRÖM och HEDDA CHRISTINA vid Hajstorp, Fredsberg socken.

Barn: ANNA CHARLOTTA AMALIA, född d. 14 dec. 1842, död d. 8 jan. 1909, gift d. . . . 1865 med öfversten och chefen för K. Göta artilleriregemente CARL VILHELM KUYLENSTIERNA, född d. 22 juni 1826, död d. 7 aug. 1888; — VICTOR CHRISTIAN LEOPOLD, född d. 1 okt. 1850, död d. 30 juli 1911. Öfverstlöjtnant vid K. kustartilleriet; — FANNY HEDVIG GUSTAVA, född d. 15 juli 1857, gift 1) d. 4 april 1882 med apotekaren ANDREAS JANSSON, född d. 9 maj 1843, död d. 17 dec. 1885, 2) d. 3 dec. 1893 med hemmansägaren ANDERS JANSSON, född d. 17 jan. 1859.

WESTERBERG, JOHAN. Erhöill d. 29 april 1869 privilegium å apoteket i Årjäng, men afsade sig detsamma och erhöill befrielse därifrån d. 25 maj 1870. (Se under apoteket i Tanums-hede, sid. 1169.)

BREITHOLTZ, GUSTAF EDVARD JULIUS. Innehade apoteket i Årjäng åren 1870—80. (Se under apoteket i Värnamo, sid. 609.)

JANSSON, ANDREAS. Född d. 9 maj 1843 i Viby, Örebro län.

Föräldrar: Hemmansägaren JAN JANSSON, född d. . . ., död d. . . ., och CHRISTINA LARSDOTTER, född d. . . ., död d. . . .

J. studerade vid högre allmänna läroverket i Örebro åren 1852—58, antogs till elev å apoteket i Strängnäs d. 1 april 1858 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 1 april 1862. Tjänstgjorde därefter å nämnda apotek en månad och från d. 11 juni 1862 till d. 20 juni 1867 å apoteket i Hedemora, från d. 1 juli s. å. till d. 14 aug. 1871 å apoteket Kronan i Göteborg samt från d. 24 aug. s. å. till d. 16 sept. 1874 å apoteket Svanen i Lund. Inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet och innehade under mellanterminen 1875 vikariat från d. 15 maj till d. 18 juni å apoteket Fenix i Stockholm och från d. 21 juni till d. 27 sept. å apoteket Svanen i Lund. Aflade apotekarexamen d. 29 jan. 1876 och var därefter anställd å apoteket Svanen i Lund från d. 15 febr. 1876 till d. 1 maj 1877 samt å apoteket Svanen i Kristianstad från d. 2 maj s. å. till d. 1 juli 1880. Erhöll d. 15 okt. 1880 personligt privilegium å apoteket i Årjäng.

Död d. 17 dec. 1885 å Konradsbergs hospital.

Gift d. 4 april 1882 med FANNY HEDVIG GUSTAVA HÆFFNER, född d. 15 juli 1857, dotter till apotekaren CARL ELIS HÆFFNER och HEDVIG CHARLOTTA BERGSTRÖM, gift [2] d. 3 dec. 1893 med hemmansägaren ANDERS JANSSON, född d. 17 jan. 1859.]

Barn: RUTH ANDREA, född d. 16 febr. 1883, gift d. 9 febr. 1908 med direktören, veterinären KARL HENNING FABIAN MODIN, född d. 20 jan. 1879.

WESTGREN, ANDERS. Innehade apoteket i Årjäng åren 1886—93. (Se under apoteket Lejonet i Uppsala, sid. 368.)

SOHLÉN, JOHAN ISAK. Född d. 2 aug. 1846 i Söderhamn.

Föräldrar: Stadsfiskalen i Söderhamn JOHAN SOHLÉN, född d. 2 dec. 1815, död d. 17 juni 1858, och BRITA KATARINA SÖDERHOLM, född d. 21 april 1821, död d. 26 dec. 1892.

Efter studier vid Söderhamns och Gävle elementarläroverk åren 1859—65 antogs S. d. 16 mars 1865 till elev å apoteket Lejonet i Gävle, aflade d. 1 maj 1869 farmacie studiosi-examen och d. 27 jan. 1877 apotekarexamen. Tjänstgjorde till slutet af maj 1872 å apoteket Lejonet i Gävle och å apoteket i Söderhamn från d. 1 juni 1873 till d. 1 okt. s. å.; under tre månader, sommaren 1874 å samma apotek samt likaledes där från d. 1

juni till d. 1 okt. 1875 samt från d. 1 juni till d. 15 sept. 1876. Tjänstgjorde efter apotekarexamen från d. 1 febr. till d. 1 juni 1878 ånyo å apoteket i Söderhamn samt var från d. 7 juni 1878 föreståndare för filialapoteket i Bollnäs. Erhöll 1893 personligt privilegium å apoteket i Årjäng och innehade sedan 1894 jämväl rättigheten att hålla dåvarande medikamentsförrådet i Skönnerud.

Död d. 5 jan. 1900 i Årjäng.

Gift 1) d. 21 sept. 1881 med OLIVIA KRISTINA ROOS, född d. 25 febr. 1852, död d. 11 febr. 1884, dotter till vaktmästaren vid observatoriet i Stockholm SVEN ROOS och JOHANNA BLOM.

Barn: VERA MATILDA, född d. 17 sept. 1882. Sjuksköterska i New-York.

2) d. 11 juli 1885 med sin svägerska MATHILDA JOHANNA HELENA ROOS, född d. 22 nov. 1849, död d. 25 okt. 1921.

Barn: GRETA OLIVIA, född d. 26 april 1886. Postexpeditör i Stockholm. Fosterson: NILS GEORG, född d. 17 okt. 1891. Tjänstgör vid ett grufbolag i Salt Lake City, U. S. A.

OLNERS, ALBERT SVEN OSKAR. Född d. 24 juli 1852 i Varberg.

Föräldrar: Fånggevaldigern SVEN OLSSON, född d. . . ., död d. . . ., och AGNETA ELISABET ANDERSSON, född d. . . ., död d. . . .

O. blef elev d. 5 april 1869, aflade farmacie studiosiexamen d. 10 april 1874 och tjänstgjorde därefter å apoteket i Visby från d. 28 juni 1874 till d. 11 april 1881, å apoteket Fläcka Örnen i Malmö från d. 1 aug. 1881 till d. 20 nov. 1882, å apoteket i Brösarp från d. 1 mars 1883 till d. 30 aug. s. å. och å apoteket Enhörningen i Göteborg från d. 13 okt. 1883 till d. 1 maj 1884 samt ånyo å apoteket i Brösarp från d. 3 maj 1884 till d. 10 aug. s. å. Inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 23 maj 1887. Tjänstgjorde sedan å apoteken i Töreboda, Ragunda och Lejonet i Uppsala samt erhöll d. 9 nov. 1900 personligt privilegium å apoteket i Årjäng samt i aug. 1901 rättighet att hålla medikamentsförrådet i Skönnerud.

Död d. 4 maj 1903 i Norrköping.

Ogift.

FREDRIKSSON, AXEL VALFRID. Var innehafvare af apoteket i Årjäng åren 1903—13. (Se under apoteket i Söderköping sid. 523.)

KINNMANN, KONRAD KARL. Innehade apoteket i Årjäng åren 1913—21. (Se under apoteket Kronan i Gävle, sid. .)

EDLING, FRANCIS ERNST FREDRIK. Född d. 14 sept. 1871 i Hesslunda, Malmöhus län.

Föräldrar: Kyrkoherden ERNST MAURITZ EDLING, född d. 23 sept. 1823, död d. 1 maj 1890, och JENNY KAROLINA EISEN, född d. 13 april 1836, död d. 11 nov. 1909.

Efter skolstudier vid Hälsingsborgs högre allmänna läroverk antogs E. till elev å apoteket Lejonet i Uppsala d. 1 sept. 1888 och aflade farmacie kandidat-examen d. 25 maj 1892, hvarefter han tjänstgjorde å apoteket i Gislaved till hösten 1893, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 17 maj 1895 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Nora från d. 25 aug. 1895 till d. 24 okt. 1897 och Filipstad från d. 16 nov. 1897 till d. 1 juni 1898, förestod apoteket i Töreboda från d. 6 juni s. å. till d. 31 mars 1900 samt apoteket i Åmål från d. 16 maj 1900 till d. 28 nov. 1905, hvarest han sedan tjänstgjorde till årets slut. Han var föreståndare för apoteket i Vimmerby från d. 1 jan. 1906 till d. 11 mars 1917 och sedan tjänstgörande därstädes till d. 30 sept. 1918. Förestod därpå medikamentsförrådet i Gustafsberg till d. 14 april 1921, vikarierade å apoteket i Ramnäs från d. 15 april till d. 2 maj 1921, å apoteket Korpen i Stockholm från d. 3 till d. 31 maj samt förestod brunnsapoteket i Tulseboda under juni och augusti månader och apoteket i Jämshög under juli månad s. å. Tjänstgjorde därefter å apoteket Korpen i Stockholm till d. 30 jan. 1922 och å apoteket i Årjäng från d. 1 febr. 1922 till d. 4 mars s. å. Erhöll personligt privilegium å apoteket i Årjäng d. 2 dec. 1921 och tillträdde detsamma d. 5 mars 1922.

Under sin vistelse i Åmål var E. ledamot af hälsovårdsnämnden. I Vimmerby var han revisor af stadens räkenskaper året 1910, ledamot af vatten- och elektricitetsverksstyrelsen 1912 samt ledamot och vice ordförande i drätselkammaren åren 1913—14.

Gift d. 3 mars 1915 med ANNA BERNHARDINA NORBERG, född d. 10 nov. 1882, dotter till byggmästaren ERIK NORBERG och MARTA SOPHIA EDIN.

Apoteket i Torsby.

1865.

K. resolutionen d. 28 juli 1865 föreskrifver inrättandet af ett apotek med personligt privilegium i Frykdals härads öfre tingslag, efter det att provinsialläkartjänsten för distriktet blifvit till-satt.

Privilegium å apoteket tilldelades genom K. brefvet d. 15 febr. 1867 examinerade apotekaren T. G. Réenstierna, som an-lade detsamma i Torsby, Fryksände socken. Det kallades då Öfre Fryksdalens apotek och var till en början inrymdt i några smårum en trappa upp i en rättarbyggnad tillhörande Torsby bruk.

Apoteket utarrenderades i slutet af år 1870 och dåvarande arrendatorn K. A. G. Björkman synes hafva flyttat detsamma till sin nuvarande lokal, belägen vid torget med apoteksloka-lerna inrymda på nedra botten.

Då nuvarande innehafvaren K. L. Melén d. 9 nov. 1900 er-höll privilegiet, ändrades namnet till apoteket i Torsby och lokalerna, som befunno sig i synnerligen bristfälligt skick, undergingo en grundlig renovering samt försågos med ny in-redning, nya ståndkärl m. m.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensio-nering erlægga en årlig afgift af 800 kronor.

RÉENSTIERNA, THURE GUSTAF. Född d. 29 mars 1834 i Jönköping.

Föräldrar: Tygförvaltaren å Karlsborg GUSTAF NAPOLEON RÉENSTIERNA, född d. 24 sept. 1806, död d. 31 maj 1887, och SOFIA APOLLONIA DAHLGREN, född d. 3 dec. 1810, död d. 22 dec. 1877.

R. erhöll under sju år undervisning vid högre allmänna läroverket i Jönköping samt antogs i sept. 1849 till elev å apoteket i Gränna. Aflade d. 12 maj 1853 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter till juli 1855 å apoteket i Kristianstad, under sommaren s. å. å Ronneby apotek och sedan till okt. 1856 å apoteket Enhörningen i Stockholm. Inskrefs höstterminen 1856 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 10 dec. 1859 apotekarexamen. Tjänstgjorde under åren 1860—66 å filialapoteket i Vrigstad såsom föreståndare och erhöll d. 15 febr. 1867 personligt privilegium å en ny apoteksanläggning inom Öfre Fryksdals provinsialläkardistrikt i Värmland, hvilket apotek af honom anlades i Torsby, Fryksände socken samt i dec. s. å. öppnades för allmänheten.

Från 1870 och till sin död var R. under långa perioder tjänstledig.

Död d. 8 febr. 1899 i Stockholm.

Gift d. 30 okt. 1863 i Värnamo med SELMA MARIA EKENGREN, född d. 17 juni 1839, död d. 28 jan. 1918, dotter till bruksförvaltaren PEHR JOHAN EKENGREN och ANDRIETTE ANDERSSON.

Barn: GUSTAF LIBERT, född d. 5 okt. 1864. Ingenjör i Edgewater, Mass., N. Amerika; — PER IVAR, född d. 20 febr. 1867. Apotekare i Boston, N. Amerika; — THURE TORSTEN HERMAN, född d. 29 juli 1868. Ingenjör vid Carpets yllefabrik i Lowell, N. Amerika; — SIGNE SELMA SOFIA, född d. 29 aug. 1869; — AGNES VALBORG MARIA, född d. 25 dec. 1871, död d. 26 febr. 1872.

BRUCE, CARL AXEL AUGUST. Född d. 18 maj 1848 i Ölme stad, Jönköpings län.

Föräldrar: Kaptenen vid Gottlands nationalbeväring AXEL LEONARD BRUCE, född d. 25 juni 1813, död d. 22 dec. 1874, och ROSALIE ELISABET JULIA GYLLENSVAN, född d. 22 maj 1817, död d. 29 dec. 1859.

Efter att hafva idkat skolstudier vid läroverket i Uddevalla 1860—62 och därefter 1862—64 erhållit privat undervisning antogs B. den 5 sept. 1864 till elev å apoteket Vasen i Linköping och aflade där farmacie studiosi-examen d. 11 febr. 1869. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Strömstad, Norrtälje, Morianen i Stockholm, i Hjo, Gränna och Skellefteå, däraf kortare tid under åren 1874 och 1876 såsom föreståndare i Hjo och

likaledes såsom sådan i Skellefteå 1875. Aflade apotekarexamen d. 31 jan. 1881 och konditionerade därefter under en längre tid å apoteket Nordstjärnan i Stockholm samt blef 1890 föreståndare för apoteket i Leksand. Han innehade denna befattning tills han d. 6 okt. 1899 erhöll privilegium å apoteket i Torsby, hvilket apotek han tillträdde i nov. s. å.

Död d. 20 mars 1900.

Gift d. 2 juni 1896 med VALBORG GUSTAFVA CHARLOTTA KROGH, född d. 19 mars 1862, dotter till stationsinspektoren AXEL BOTYARIS PETER KROGH och LAURA MATHILDA CHARLOTTA THORSANDER.

Barn: ROSA EBBA CHARLOTTA, född d. 11 mars 1897.

MELÉN, KARL LUDVIG. Född d. 10 aug. 1851 i Karlstad.

Föräldrar: Gårdsägaren NILS PETER MELÉN, född d. 12 jan. 1819, död d. 19 febr. 1894, och JOHANNA CARLQUIST, född d. 14 okt. 1816, död d. 1 juni 1896.

Efter skolstudier vid Karlstads högre allmänna läroverk 1863—68, antogs M. till elev å apoteket Kronan i Stockholm d. 9 okt. 1868, aflade farmacie studiosi-examen d. 6 mars 1872 och apotekarexamen d. 27 maj 1893. Han har tjänstgjort å apoteken Kronan i Stockholm från d. 6 mars 1872 till d. 28 okt. s. å., i Hudiksvall från d. 1 nov. 1872 till d. 17 aug. 1874, å Fläcka Örnén i Malmö från d. 27 okt. 1874 till d. 22 sept. 1877, i Boden från d. 1 okt. 1877 till d. 1 juni 1880, å Fenix i Nyköping från d. 20 juni 1883 till d. 1 maj 1885, Hjorten i Stockholm från d. 28 juni 1885 till d. 15 maj 1890 och i Vimmerby från d. 15 maj till d. 10 sept. 1892. Tjänstgjorde efter apotekarexamen å apoteken i Vimmerby från d. 1 juni 1893 till d. 1 dec. s. å., Fenix i Stockholm från d. 1 dec. 1893 till d. 15 jan. 1894, i Strängnäs från d. 20 jan. 1894 till d. 20 juni s. å., å Hjorten i Västerås från d. 28 juni 1894 till d. 14 aug. s. å., Svanen i Stockholm från d. 15 aug. 1894 till d. 15 aug. 1897 och Storken i Stockholm från d. 15 aug. 1897 till d. 15 sept. 1900.

Erhöll d. 9 nov. 1900 privilegium å apoteket i Torsby.

M. åtnjuter sedan d. 1 juni 1922 tjänstledighet och förestås apoteket af legitimerade apotekaren Ernst Gustaf Verner Settergren såsom arrendator.

Gift d. 19 sept. 1901 med ELLEN AMALIA HARLING, född d. 29 maj 1872, dotter till kronolänsmannen JOHAN GOTTFRID HARLING och HANNA AMALIA FAGERSTRÖM.

Barn: BERTIL NILS GOTTFRIED HERMAN, född d. 22 juni 1902. E. o. landsfiskal; — ULLA JOHANNA TERESIA, född d. 20 juni 1904.

Apoteket i Visnum.

1920.

Jämlikt K. brevet d. 25 maj 1883 uppdrog medicinalstyrelsen åt apotekaren i Karlskoga H. M. T. Graff att upprätta ett medikamentsförråd i Visnums socken, Värmlands län, hvilket påföljande år öppnades för allmänheten.

Medikamentsförrådet, som efter apotekare Graffs död kom att lyda under apoteket i Hova, var inrymdt i ett mindre en-våningshus, tillhörande Säby gods, men förflyttades 1918 till ett af häradet uppfördt hus med rymliga lokaler.

Medikamentsförrådet förändrades jämlikt K. brevet d. 19 nov. 1920 detta år till själfständigt apotek och privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 4 mars 1921 legitimerade apotekaren K. A. E. Hellbom. Apoteket afsynades för den nye innehafvarens räkning i okt. 1921 i samma lokaler, som det förutvarande medikamentsförrådet disponerat.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

HELLBOM, KNUT ANTON EHRENFRIED. Född d. 28 sept. 1875 i Örebro.

Föräldrar: Läroverksadjunkten, fil. jubeldoktorn PER JOHAN HELLBOM, född d. 26 sept. 1827, död d. 26 febr. 1903, och AUGUSTA SOFIA BORIN, född d. 27 nov. 1830, död d. 11 febr. 1904.

H. genomgick sex klasser af Karolinska högre allmänna läroverket i Örebro och antogs d. 10 sept. 1892 till elev å apoteket Lejonet i Göteborg. Aflade d. 22 jan. 1896 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde sedan å apoteken i Tidaholm, Töreboda, Nora, Kronan i Linköping, i Katrineholm, Vingåker

samt å Svanen i Örebro. Inskrefs höstterminen 1905 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 28 maj 1907 apotekarexamen. Tjänstgjorde under mellanterminerna såsom föreståndare för apoteken i Hjortkvarn och Fellingsbro och var därefter anställd å apoteken i Vingåker, Delfinen i Göteborg, i Norberg, Lejonet i Sundsvall samt i Mariestad och som föreståndare å medikamentsförråden i By och Föllinge.

Erhöll d. 4 mars 1921 personligt privilegium å apoteket i Visnum.

Gift d. 29 okt. 1911 med HELGA SOFIA LOFFMAN, född d. 18 juli 1878, dotter till fabrikören HELGE LOFFMAN och INGA JOHANNA GRADIN.

Barn: PER ANTON HELGE, född d. 5 juli 1913.

Apoteket i Molkom.

1901.

Kommunalnämnden i Nyed beslöt d. 14 febr. 1892 ingå till K. Maj:t med ansökan om inrättande af ett medikamentsförråd i Molkom, och d. 10 mars följande år erhöll innehafvaren af apoteket Örnén i Karlstad uppdrag af Medicinalstyrelsen att tillhandahålla ett sådant inom ett afstånd af högst 1 kilometer från extra provinsialläkarens bostad.

Medikamentsförrådet inrättades i en tillbyggnad till dåvarande läkarebostaden, belägen intill järnvägsstationen i Molkom, i hvilken byggnad apoteket fortfarande är inrymdt och där det afsynades d. 13 och 14 juni 1893.

Jämlikt K. brefvet d. 15 nov. 1901 förändrades medikamentsförrådet till själfständigt apotek, och erhöll examinerade apotekaren A. Krook genom K. brefvet d. 23 maj 1902 privilegiet å detsamma. Apoteket afsynades d. 3 och 4 juni 1903 för den nye innehafvarens räkning i dess förutvarande lokaler.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 800 kronor.

KROOK, AXEL. Innehade apoteket i Molkom åren 1902—11. (Se under apoteket Kronan i Norrköping, sid. 502.)

RÅSANDER, ERIK RÅBERT. Född d. 11 nov. 1857 i Håtuna, Uppsala län.

Föräldrar: Kyrkovärden JAN ERIK ANDERSSON, född d. 27 sept. 1819, död d. . . ., och LOVISA MÄRTENSDOTTER, född d. 10 juni 1823.¹

¹ Såsom mera ovanligt må nämnas att apotekare Råsanders moder på sin 100-års-dag d. 10 juni 1923 var närvarande i Håtuna kyrka vid sin dotters döpelseakt.

R. erhöll skolundervisning vid Uppsala högre allmänna läroverk åren 1872—78. Efter att en tid hafva ägnat sig åt den merkantila banan antogs han i dec. 1881 såsom elev å apoteket Vita Björnen i Stockholm och aflade d. 28 jan. 1886 farmacie studiosi-examen. Han var därefter anställd å apoteket Bävern i Västerås till sept. 1893, då han höstterminen s. å. inskrefs vid farmaceutiska institutet och d. 21 maj 1895 aflade apotekar-examen. Tjänstgjorde därpå å apoteken i Söderhamn, Alingsås, Lejonet i Göteborg och i Klippan. Erhöll d. 24 maj 1912 privilegium å apoteket i Molkom.

Död d. 23 febr. 1915 i Molkom.

Ogift.

LONEUX, FREDRIK HYACINTH. Född d. 10 april 1868 i Hammar, Örebro län.

Föräldrar: Förrådsförvaltaren vid Ammebergs zinkgrufvor LOUIS JOSEPH LUCIEN LONEUX, född i Liège d. 17 maj 1831, död d. 19 nov. 1914, och EMMA SOFIA KARLBÄCK, född d. 23 jan. 1845.

Efter skolstudier åren 1879—84 blef L. d. 15 mars 1885 antagen till elev å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och aflade d. 24 jan. 1889 farmacie studiosi-examen samt var därefter från d. 25 jan. 1889 till d. 29 juli 1890 anställd på apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm. Inskrefs höstterminen 1890 vid farmaceutiska institutet, aflade d. 21 maj 1892 apotekarexamen och tjänstgjorde sedan på apoteken Lejonet i Sundsvall åren 1892—97, Lejonet i Malmö 1897—98, därefter å apoteket Kronan i Göteborg 1899—1906 och såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Visnum 1906—09. Åren 1909—15 var han anställd på apoteket Ejdern i Göteborg och erhöll d. 31 sept. 1915 privilegium å apoteket i Molkom.

Död d. 20 mars 1919 i Molkom.

Gift d. 17 maj 1902 med OLGA ALICE LANDGRÉN, född d. 12 sept. 1875, död d. 14 okt. 1923, dotter till arrendatorn af egendomen Beden JEAN GUSTAF LANDGRÉN och THOMAZINE ADELAIDE STEDFELDT.

Barn: GUSTAF FREDRIK, född d. 2 febr. 1903; — ELSA OLGA, född d. 7 juli 1908; — ANNA MARGIT, född d. 7 juli 1908 (tvillingar); — ALICE LUCIA, född d. 11 dec. 1909.

GILLGREN, JOHN KONSTANTIN. Född d. 21 maj 1871 i Persberg, Västra Fernebo, Värmlands län.

Föräldrar: Kontraktsposten och kyrkoherden i Åmål CARL GILLGREN, född d. 21 juni 1843, död d. 24 maj 1894, och REGINA CHARLOTTA THERESIA UNGER, född d. 9 juni 1845, död d. 10 sept. 1910.

Efter skolstudier vid Åmåls och Karlstads läroverk 1883—87 antogs G. till elev å apoteket Fenix i Stockholm d. 15 jan. 1888 och aflade farmacie studiosi-examen d. 27 jan. 1892, hvar efter han tjänstgjorde å apoteket Bävern i Stockholm från d. 28 jan. 1892 till d. 15 juni 1895. Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen 1895 och aflade d. 20 maj 1897 apotekarexamen. Tjänstgjorde sedan å apoteken Ugglan i Stockholm från d. 1 juni 1897 till d. 22 febr. 1901, i Arvidsjaur från d. 29 febr. till d. 6 juli s. å., i Delsbo från d. 12 juli 1901 till d. 30 sept. 1904, å Kronan i Gävle från d. 2 okt. 1904 till d. 16 jan. 1905, i Alfta från d. 20 jan. 1905 till d. 7 dec. 1906 och i Delsbo från d. 8 febr. 1906 till d. 15 april 1916.

Förestod därefter medikamentsförrådet i Bjurholm från d. 6 april 1916 till d. 5 dec. 1919, då han erhöll personligt privilegium å apoteket i Molkom.

Gift d. 6 april 1908 med ANNA CHARLOTTA PIRA, född d. 7 sept. 1877, fosterdotter till kronolänsmannen JAKOB WILHELM PIRA i Norrbo, Hälsingland, och ANNA ELISABETH STRANDBERG.

Barn: CARL INGVAR, född d. 10 april 1909; — ANNA ELISABETH CHARLOTTA, född d. 4 aug. 1914.

Apoteket i Skönnerud.

1920.

Efter anmodan af landstinget hade »styrelsen för handhavande af ärenden rörande extra provinsialläkaretjänsten inom Järnskögs provinsialläkardistrikt» d. 25 okt. 1892 ingått till K. Maj:t med anhållan om upprättande af ett medikamentsförråd i närheten af provinsialläkarens bostad i Skönnerud.

Genom skrivelse d. 3 febr. 1893 biföll K. Maj:t denna anhållan och på grund häraf utfärdade medicinalstyrelsen d. 22 jan. 1894 tillstånd för innehafvaren af apoteket i Årjäng att så länge han innehade detta apotek, dock ej längre än till utgången af år 1896, upprätthålla ett medikamentsförråd i Skönnerud. Tillstånd att hålla medikamentsförrådet medgafs sedan under flera femårsperioder tills K. Maj:t d. 12 nov. 1920 på hemställan af medicinalstyrelsen beslöt att detsamma skulle så snart ske kunde efter utgången af år 1920 förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet å apoteket tilldelades genom K. brefvet d. 4 mars 1921 legitimerade apotekaren F. G. Kallenberg.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 200 kronor.

KALLENBERG, FRANS GUSTAF. Född d. 24 mars 1879 i Kalmar.

Föräldrar: Direktörsassistenten vid länsfängelset i Kalmar OTTO RUDOLF KALLENBERG, född d. 2 nov. 1835, död d. 6 sept. 1916, och ANNA MARIA CONDÉ, född d. 18 dec. 1846, död d. 12 mars 1907.

K. inskrefs höstterminen 1889 i Kalmar högre allmänna läroverk och aflade där mogenhetsexamen d. 10 juni 1898. Antogs

till elev å apoteket Leoparden i Stockholm d. 26 juni s. å. och aflade farmacie studiosi-examen d. 7 sept. 1901. Tjänstgjorde därpå å apoteken Korpen i Stockholm från d. 8 sept. 1901 till d. 21 aug. 1902, i Luleå från d. 23 aug. 1902 till d. 31 juli 1903, å Svanen i Stockholm från d. 16 aug. 1903 till d. 31 aug. 1905, Lejonet i Kalmar från d. 1 sept. 1905 till d. 2 jan. 1908, Mården i Stockholm från d. 21 jan. 1908 till d. 15 juni 1909, Elefanten i Stockholm från d. 16 juni 1909 till d. 31 dec. s. å. och Storken i Stockholm från d. 1 jan. 1910 till d. 30 sept. 1911. Inskrefs höstterminen 1911 vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 17 sept. 1913. Under ferierna uppehöll K. vikariat å apoteken Kronan, Lejonet samt Mården, samtliga i Stockholm. Tjänstgjorde efter apotekarexamen å apoteken Mården i Stockholm från d. 17 sept. 1913 till d. 31 mars 1919 och Kronan i Värnamo från d. 1 april 1919 till d. 31 jan. 1920, samt såsom föreståndare för filialapoteket i Nysätra från d. 1 febr. 1920 till d. 11 mars 1921 och medikamentsförrådet i Skönnerrud från d. 15 mars 1921 till d. 16 april s. å. Erhöll d. 4 mars 1921 personligt privilegium å det apotek, hvartill jämlikt K. brevet d. 12 nov. 1920 medikamentsförrådet i Skönnerrud, Järnskogs socken, Värmlands län, skulle förändras.

Gift d. 25 okt. 1908 med NANNY GEORGINA JOHANSSON, född d. 4 maj 1878, dotter till fältskärsmästaren JOHAN ALFRED JOHANSSON och EMMA SOFIA SVANSTRÖM.

Apoteket i Charlottenberg.

1909.

Med stöd af K. brevet d. 19 okt. 1909 lämnade medicinalstyrelsen genom skrifvelse d. 31 okt. s. å. apotekaren i Arvika C. H. Julin uppdrag »att inrätta och genom en af styrelsen godkänd föreståndare tills vidare under den tid intill 1905 års utgång, hvarunder extra provinssiälläkare finnes inom Charlottenbergs distrikt anställd, tillhandahålla ett medikamentsförråd vid Charlottenbergs järnvägsstation». Medikamentsförrådet afsynades d. 24 april 1901 och öppnades för allmänheten i en af apotekare J. inköpt och tillbyggd gård i Charlottenbergs municipalsamhälle, öster om och endast omkring 3 minuters väg från järnvägsstationen. K. brevet d. 2 dec. 1905 medgaf sedermera, att med hänsyn till de kostnader, som nedlagts på förrådet, oktroyen finge förlängas till 1908 års utgång, hvar- efter medikamentsförrådet skulle förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium. Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 23 juli 1908 examinerade apotekaren P. O. B. Ekholm, för hvilkens räkning apoteket afsynades d. 4 och 5 jan. 1909, i dess förutvarande lokaler.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 400 kronor.

EKHOLM, PER OSKAR BRYNOLF. Född d. 9 maj 1861 i Ökna, Jönköpings län.

Föräldrar: Snickarmästaren J. P. ANDERSSON, född d. . . ., död d. . . ., och CRISTINA MARIA CARLSSON, född d. . . ., död d. . . .

E. studerade åren 1874—78 vid Eksjö elementarläroverk och fortsatte sedan vid Linköpings högre allmänna läroverk till

och med sjätte klassens båda afdelningar. Antogs d. 22 juni 1880 som elev å apoteket Fenix i Stockholm och aflade d. 22 sept. 1883 farmacie studiosi-examen. Var därefter fortfarande anställd å apoteket Fenix i Stockholm till hösten 1885, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet, där han d. 21 jan. 1888 aflade apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter åter å apoteket Fenix i Stockholm samt å apoteken i Haparanda och Vänersborg, i Vara, Jörlanda, Uddevalla och Öfvertorneå. Erhöll d. 23 juli 1908 personligt privilegium å det till själfständigt apotek förändrade medikamentsförrådet i Charlottenberg.

Död d. 16 febr. 1914 i Charlottenberg.

Ogift.

VON GEGERFELT, CARL GEORG REINHOLD. Född d. 3 dec. 1865 i Göteborg.

Föräldrar: Sjökaptenen GEORG ADOLF VON GEGERFELT, född d. 11 febr. 1826, död d. 25 mars 1887, och målarinnan ANNA CHARLOTTA (LOTTEN) MARIA AURORA VON GEGERFELT, född d. 14 juni 1834, död d. 22 maj 1915.

G. erhöll undervisning vid privatskolor och vid Göteborgs högre allmänna läroverk, antogs d. 17 juli 1883 till elev å apoteket Kronan i Göteborg och aflade d. 24 jan. 1887 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 23 sept. s. å. och därefter å apoteket i Uddevalla till d. 27 sept. 1888. Inskrefs samma höst vid farmaceutiska institutet och vikarierade sommaren 1889 å apoteket i Uddevalla. Aflade d. 20 maj 1890 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter ånyo å apoteket i Uddevalla till d. 4 sept. s. å., å apoteket Kronan i Göteborg till d. 1 jan. 1893 och å apoteket i Oskarshamn till d. 20 juli 1903, samt såsom föreståndare för apoteken i Norrtälje från d. 25 juli 1903 till d. 26 sept. 1904 och Vara från d. 1 okt. 1904 till d. 8 dec. 1909 samt därefter å samma apotek till d. 30 sept. 1911, tidsvis med förordnande såsom föreståndare. Han vikarierade sedan å apoteket i Herrljunga från d. 1 till d. 19 okt. s. å. och såsom föreståndare å apoteket i Grästorp till d. 8 jan. 1912. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Askersund till d. 24 okt. 1914 och erhöll d. 14 sept. s. å. personligt privilegium å apoteket i Charlottenberg.

Gift med KLARA JOHANNA KJELLMAN, född d. 14 dec. 1869, dotter till bryggaren OTTO GUSTAF KJELLMAN i Uddevalla och ELEONORA MATHILDA WULFF.

Barn: GÖSTA RICHARD, född d. 27 maj 1892. Kammar-
skrivare vid tullkammaren i Lysekil; — JOHN SIXTEN, född d. 22
juli 1894. Tidningsman, Stockholm; — CARL ERIK, född d. 1
mars 1896. Skådespelare; — FRITZ GUNNAR, född d. 14 jan.
1898, död d. 17 mars 1899; — AINA MARGIT, född d. 14 juli
1904.

Apoteket i Kil.

1901.

K. brevet d. 14 dec. 1900 medgifver, att Stora Kils, Frykeruds och Nors socknar i Värmlands län må under åren 1901—05 utgöra ett extra provinsialläkardistrikt med bostad för läkaren vid Kils järnvägsstation. Samtidigt anhöllo nämnda socknar om nådigt medgifvande, att ett apotek måtte få inrättas på nämnda plats. Såsom skäl härför anfördes bl. a. att ett apotek vid Kils järnvägsstation säkert skulle gifva sin innehafvare tillräcklig bärgning och att lämplig apotekslokal finnes att hyra i omedelbar närhet af stationen, hvarjämte till ansökningen bifogades utdrag af protokoll vid nämnda socknars kommunalstämmor utvisande, att dessa anslagit tillhoppa 625 kronor, däraf 600 kronor årligen under åren 1901—05 och 25 kronor tillsvidare årligen såsom hyresbidrag till lokal för blifvande apotek.

Sedan infortrade yttranden i ärendet inkommit från apotekarne i Karlstad, Arvika, Säffle och Filipstad, vederbörande provinsialläkare och K. bhde i Värmlands län, föreskref K. Maj:t d. 16 dec. 1901, att ett nytt själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas vid Kils järnvägsstation och skulle apoteksprivilegiet i vanlig ordning kungöras till ansökning. Privilegiet tilldelades examinerade apotekaren L. A. Widell genom K. brevet d. 30 maj 1902.

Apoteket inrymdes i »Hellmanska huset» vid Storgatan och afsynades d. 25 okt. 1902 men flyttades år 1907 till ett af Widell nybyggt hus vid samma gata, hvarefter afsyning af de nya lokalerna ägde rum d. 8 och 9 juli s. å. I samma hus befinner sig apoteket fortfarande.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 600 kronor.

WIDELL, LUDVIG ALBIN. Innehade apoteket i Kil åren 1902—14. (Se under apoteket Svanen i Örebro, sid. 1444.)

NORDQUIST, KARL OSKAR. Född d. 3 april 1863 i Vreta kloster, Östergötlands län.

Föräldrar: Byggmästaren LARS LARSSON, född d. 13 sept. 1823, död d. 27 mars 1903, och HEDVIG GUSTAFVA ANDERSSON, född d. 23 aug. 1823, död d. 8 nov. 1908.

N. genomgick högre allmänna läroverket i Linköping t. o. m. dess 6:te öfre afdelning, antogs d. 7 april 1884 till elev å apoteket i Mönsterås och aflade farmacie studiosi-examen d. 21 maj 1887 samt apotekarexamen d. 22 maj 1897. Tjänstgjorde efter studiosi-examen å apoteket i Mönsterås från d. 1 juni till d. 5 sept. 1895, från d. 1 juni 1896 till d. 13 sept. s. å. samt från d. 15 juni 1897 till d. 7 okt. 1913, däraf kortare och längre perioder såsom föreståndare, och slutligen å apoteket i Värnamo från d. 15 mars 1914 till d. 15 jan. 1915. Erhöll d. 11 dec. 1914 personligt privilegium å apoteket i Kil och tillträdde detsamma d. 25 febr. 1915, efter det att apoteket blifvit vederbörligen afsynadt.

Gift d. 13 sept. 1916 med farmacie kandidaten VALBORG AGNES ETEL RAVN, född d. 12 maj 1886, dotter till stationsinspektoren ALEXANDER RAVN och KRISTINA ÅKESSON.

Örebro län.

Örebro.

Apoteket Hjorten.

1699.

Örebro torde få räknas som en af Sveriges äldsta städer. Visserligen äro inga äldre privilegier kända än från 1404, men staden omtalas redan under 1200-talet och torde ha existerat långt förut. Redan under forntiden bör trakten genom sitt läge hafva varit lämplig och med säkerhet äfven utgjort en gemensam samlingsplats för innebyggarna norr och söder om Hjälmaren. Närikesallmogens räfst- och rättarting höllos här och konungarna mottogo här allmogens ed. Säkert är att platsen och den bro, som där tidigt kom till, utgjorde en viktig förbindelseled mellan trakterna norr och söder om de stora sjöarna. Efter denna bro anses också staden hafva fått sitt namn. Ur det ursprungliga Eyrabro (stenöresbro) utvecklade sig sedan formen Örebro, med hvilket namn staden betecknas i de äldsta nu befintliga handlingarna.

Staden gick en tid raskt framåt, men utvecklingen hämmades dels genom digerdöden, som så godt som helt ödelade den, dels genom striderna under Kalmarunionen. Senare hälften af 1700-talet medförde en ny blomstringsperiod och under 1800-talet gick staden hastigt framåt.

Sitt första apotek fick Örebro, då J. Chr. Martens i maj 1699 erhöi privilegium på att inrätta ett apotek här. Han beviljades därjämte tullfrihet å ett fat franskt brännvin samt specerier till ett belopp af 100 dal. smt årligen men fann dock ej sin utkomst på apoteket utan afflyttade från staden och efterträddes af O. Åhman, hvilken på grund af K. privi-

legium d. 13 jan. 1705 här anlade ett fullständigt nytt apotek med »tecknet en Hjort».¹

Hvar det första af apotekare Martens inrättade apoteket var beläget är icke känt, lika litet som det är bekant, hvar apotekare Åhman hade sitt apotek, men man vet att apotekare F. M. von Aken flyttade apoteket till en af honom nyuppförd byggnad vid Stortorget med fasad åt kyrkan, där nu Köpmangatan går fram öfver nämnda torg. Apoteket kvarblef här tills apotekare Ulmgren hösten 1841 flyttade detsamma till stadens centrum, där det inrättades i en därför särskildt inköpt byggnad, fastigheten n:r 161, söder.

Vid eldsvådan d. 23 mars 1854, som öfvergick den bäst bebyggda stadsdelen i Örebro, nedbrann apoteksgården, hvarefter Ulmgren, efter fastställd ny tomtreglering åter byggde ett hus å samma tomt, och däri inrättade nya lokaler, i hvilka apoteket inflyttade på hösten 1856. Fastigheten såldes 1914 af apotekare J. A. Chryсандers sterbhus till A.-B. Stockholms handelsbank, som under åren 1915 och 1916 ombyggde gården till bank och apotek. Under ombyggnaden hade apoteket provisoriska lokaler i huset närmast söderut och återinflyttade d. 1 okt. 1916 på sin gamla plats i nyinredda, tidsenliga lokaler.

Genom K. brefvet d. 18 april 1914 bestämdes gränserna för apoteket, i det att K. Maj:t då förklarade, att detsamma skulle vara förlagdt inom den del af staden, som begränsas i norr af Olaigatan, i väster af Östra bangatan och Svartån, i söder af Vasagatan och Stortorget samt i öster af Trädgårdsgatan och dess förlängning samt Alnäs-gatan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlagga en årlig afgift af 5,000 kronor.

MARTENS, JOHAN CHRISTIAN. Född d. . . .

Föräldrar:

M. erhöll i maj 1699 privilegier jämte tullfrihet att för 100 daler smt. årligen införskrifva specerier samt dessutom ett fat franskt brännvin för apotekets behof.

¹ Å den ursprungliga skylten bar hjorten en dufva i munnen. Senare upplagor sakna detta attribut.

Han synes äfven hafva anlagdt ett apotek i Örebro, men detta torde hafva varit tämligen oansenligt, alldenstund M. ej fann sin utkomst på detsamma. Han flyttade i stället ut på landet och efterträdaren inrättade ett fullständigt nytt apotek.

ÅHMAN, OLOF. Född d. . . .

Föräldrar:

Å. blef efter att hafva med beröm aflagt examen och på rekommendation af archiater Urban Hjärne, 1704 antagen till apotekare i Örebro, och fick af Carl XII d. 13 jan. 1705 sig beviljad samma privilegier som företrädaren, hvarjämte han i egenskap af provinsialapotekare erhöll rättighet att hålla apotek äfven i Karlstad och Kristinehamn.

Han inrättade ett fullständigt nytt apotek i Örebro och gaf detsamma namnet Hjorten.

Död d. . . . 1725.

Apoteket sköttes efter Åhmans död under två års tid för ankans räkning genom provisor.

Gift d. . . . med HELENA COLLING, född d. . . ., död d. . . ., dotter till prosten och kyrkoherden i Fogdö, JOHANNES BENEDICTI COLLING och CHRISTINA BÖRJESDOTTER ÅKERBERG.

Barn: CATHARINA HELENA, född d. 28 okt. 1709, död d. 22 febr. 1769, gift d. 2 sept. 1731 med hofrättsrådet JOHAN FREDRIC FLACH, född d. 1 juni 1700, död d. 6 sept. 1759.

VON AKEN, FRANTZ MICKAËL. Född d. 16 febr. 1698 i Rostock.

Föräldrar: Handlanden i Rostock JOHAN FILIP VON AKEN, född d. . . ., död d. . . . 1735, och BARKLEY.

A. hade redan innan han inflyttade till Sverige full utbildning i apotekaryrket samt hade äfven sysslat något med läkarkonsten. Han disciplinerade 6 år i Rostock, konditionerade 2 år i Stralsund hos K. stadsråds- och garnisonsapotekaren Nils Egge samt under två år på rådhusapoteket i Bremen. Han kom till Sverige d. 28 mars 1723 och tog kondition på apoteket Hvita Björnen i Stockholm, hvarest han förblef i 5 år. År 1727 inköpte han af apotekare Åhmans arvingar apoteket Hjorten i Örebro, aflade apotekarexamen och erhöll d. 3 dec. 1728 af

konung Fredrik privilegier å apoteket. Jämlikt privilegierna skulle »ingen annan än han tillåtas hålla apotek uti städerna i Närrike och Värmland, utan skall han allena med medikamenter få förse landet i bemälte provinser», hvilken rättighet skulle gälla ej allenast för honom utan ock för hans barn under deras lifstid.

På grund af särskildt privilegium d. 10 nov. 1732 erhöll han rättighet att ensam hålla apotek i Värmland, till följd hvaraf han s. å. inrättade ett apotek i Karlstad, hvilket han innehade till år 1756. Han fick likaledes d. 25 aug. 1756 konung Adolf Fredriks resolution på anläggandet af ett apotek i Kristinehamn. Han anlade det äfven, men öfverlät det redan 1759 på sin brorson J. H. von Aken. Erhöll 1757 äfven tillstånd att vid Loka hålla ett brunnsapotek, hvilket sonen sedermera öfvertog.

A. var en synnerligen kunnig och duglig apotekare, som skötte sitt apotek på ett utmärkt sätt. Han var äfven mycket intresserad af uppfinningar. I Linnés »Skånska resa» förekommer beskrifning och ritning på hög-, sparf- och slagburar uppfunna af honom och, då åren 1745—46 rofdjur öfverhopade landet, bidrog han medels sina anvisningar på ett verksamt sätt till deras utrotande. Härför erhöll han af Riksens ständer en nationalbelöning i form af en s. k. koppsskatt. Han erhöll därjämte titel af hofapotekare och 1744 konung Fredriks fullmakt såsom hofmedikus.

Akensgatan i Örebro är uppkallad efter honom.

A. har från trycket utgifvit: »*Hus och reseapothèque*»; huru man sin helsa rätt sköta och the rätta approberade medel uti ett hushåll bruka skall; i korthet sammandragen. Skara 1746. 8:o. *Hus och landtapothèque*. Skara 1747. 8:o. *Tankar och rön huru wäl præparerade räfkakor och wargpulfwer, som blifwit uppfundne sedan år 1747 rätteligen brukas och nyttjas till små och stora odjurs utdödande*. Stockholm 1754. 4:o. *Hus och landtapothèques tillökning, rörande isynnerhet rofdjurs utdödande*. Örebro 1756. 8:o.

Död d. 11 aug. 1760 i Örebro.

Änkan innehade apoteket till sin död och skötte detsamma genom provisor.

Gift d. 14 aug. 1729 med FREDRIKA MARGARETHA BAGGE, född d. 12 febr. 1712, död d. 31 aug. 1772, dotter till handlanden och rådmannen JOHAN FREDRIK BAGGE och ELISABETH MAGDALENA SPIEKER.

Barn: CATHARINA MAGDALENA, född d. 19 juli 1730, död d. 10 jan. 1774, gift d. 10 nov. 1747 med rådmannen i Örebro JOHAN BROMS, född d. 17 aug. 1718, död d. 3 sept. 1798; — FREDRIKA MARGARETHA, född d. 13 mars 1732, död d. 1 maj 1769, gift d. 22 nov. 1754 med handlanden GUSTAF CLAESON, född d. 2 febr. 1727, död d. 18 juni 1791; — SARA ELISABETH, född d. 31 mars 1733, död d. 18 april 1766, gift d. 2 april 1758 med rådmannen i Örebro LARS NORSTEDT, född d. 4 april 1717, död d. 6 dec. 1787; — JOHAN FREDRIK, född d. 13 maj 1734, död d. 3 febr. 1809. Apotekare å Kronan i Göteborg; — HEDVIG DOROTHEA, född d. 6 jan. 1737, död d. 2 dec. 1799, gift d. 5 juli 1769 med apotekaren å akademiapoteket i Åbo LARS HENRIK VON MELL, född d. 9 juli 1723, död d. 23 okt. 1791; — FRANTZ JOACHIM, född d. 7 juli 1738, död d. 23 juli 1798. Apotekare å Hjorten i Örebro; — CARL FILIP, född d. 9 nov. 1740, död d. 4 febr. 1809. Assessor i Åbo hofrätt; — CHARLOTTA REBECKA, född d. 4 nov. 1743, död d. 23 okt. 1766; — LOVISA ULRIKA född d. 14 sept. 1745, död d. 21 juli 1809, gift 1) d. 25 aug. 1769 med assessorn i K. bergskollegium BENGT ANDERSSON-QVIST, född d. 21 okt. 1726, död d. 14 okt. 1799, 2) d. 16 okt. 1800 med sidenfabrikören RUDOLF STENBERG, född d. 26 juli 1736, död d. 20 febr. 1803; — EBBA JOHANNA, född d. 31 mars 1748, död d. 29 maj 1749; — MARIA CAROLINA, född d. 12 sept. 1750, död d. 27 aug. 1814, gift d. 29 mars 1768 med grosshandlaren CHRISTIAN EBERSTEIN, född d. 31 okt. 1738, död 3 juni 1816.

VON AKEN, FRANTZ JOACHIM. Född d. 8 juli 1738 i Örebro.

Föräldrar: Apotekaren i Örebro FRANTZ MICHAËL VON AKEN, född d. 5 febr. 1698, död d. 11 aug. 1760, och FREDRIKA MARGARETHA BAGGE, född d. 12 febr. 1712, död d. 31 aug. 1772.

A. var elev å faderns apotek och förblef där till 1755. Tjänstgjorde efter aflagd farmacie studiosi-examen å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm till 1758, då han inskrefs såsom student i Uppsala och där i flera terminer bevistade föreläsningarna, hufvudsakligen i kemi och naturalhistoria.

Förestod 1761 under brunnsterminen apoteket i Loka och reste samma år till London, hvarest han fick anställning å

Jonsson John & Comps stora laboratorier, äfvensom hos sin landsman Clarck, direktör vid apotekaren Haa's apotek i London. Han besökte äfven Oxfords akademi, samt uppehöll sig någon tid vid Morgens stora laboratorier, innan han återvände till Sverige.

Förestod såsom provisor moderns apotek från 1763 års början, men kom ej i besittning af apoteket förrän efter hennes död d. 31 aug. 1772. Han hade emellertid aflagt apotekar-examen redan d. 16 nov. 1764 och d. 20 nov. 1764 erhållit bekräftelse å privilegierna, hvarvid han samtidigt utnämndes till provinsialapotekare.

Såsom erkänsla för att han försett provinsen Närikes städer och socknar med läkareråd och medikamenter under den svåra rödsotsepidemien, som härjade 1773, samt såsom ersättning för det att brunnsapoteket vid Loka utan hans hörande af Collegium medicum blef öfverlämnat till apotekaren i Filipstad, benådades han 1774 af Gustaf III med assessors fullmakt, utan någon afgift och återfick den honom de föregående åren fråntagna tullfriheten för vissa varor.

Samma år blef han ledamot af K. Patriotiska sällskapet.

A. var en framstående apotekare och skötte sitt apotek synnerligen väl. Han var i likhet med fadern en intresserad uppfinnare och uppfann bl. a. ett eldsläckningsämne, som väckte allmän uppmärksamhet. Han var äfven en framstående pyrotekniker.

Af Gustaf IV Adolf belönades han med en stor guldmedalj att i guldkedja bäras om halsen, från konungen i Polen erhöill han sig tillsänd en snusdosa med konungens bröstbild i guld, infattad i dyrbara briljanter, och staden Zürich i Schweiz förärade honom en stor guldmedalj.

A. har från trycket utgifvit följande skrifter: *Svenska Medicinal- och Apothekare-växterna efter Genera och Species*. Örebro 1765. 8:o. *Nödig underrättelse huru magneten vid tand- och giktverk appliceras bör, samt huru den förvaras skall, att han må behålla sin kraft*. Örebro 1768. 8:o. *Afhandling om några förbättringar vid brännvinstillverkningen*. Örebro 1772. 8:o. Andra upplagan med titel: *Om Bränneriredskap och brännvinstillverkning af säd, frukter, bär och rötter, samt om jäst till destillerade brännviner*. Örebro 1788. 8:o. *Hus och landt-apothek, bestående af approberade och säkra medel till boskaps conservation och curerande*. Örebro 1796. 8:o. *Kort afhand-*

ling om det bästa eldsläckningssätt, med därtill lämpad brandredskap och nödig brandordning, jemte bihang. Stockholm 1797. 8:o.

Död d. 23 juli 1798 i Örebro.

Gift d. 27 maj 1770 med SOFIA ELISABETH KUHLMAN, född d. 11 maj 1751, död d. . . . 1814, dotter till handelsmannen i Norrköping HENRIK KUHLMAN och CHRISTINA SOFIA MÅRTENSSON.

Barn: FRANTZ HENRIK, född d. 17 nov. 1771, död d. 25 april 1772; — SOFIA LOVISA, född d. 4 jan. 1775, död d. 24 dec. 1828, gift d. 21 april 1797 med prosten och kyrkoherden i Viby och Tångeråsa PETER HEDENIUS, född d. 28 okt. 1750, död d. 3 aug. 1823; — FRANTZ CARL, född d. 12 juni 1778, död d. 4 juni 1793; — FREDRIKA CHARLOTTA, född d. 23 maj 1780, död d. 11 mars 1804, gift d. 26 aug. 1798 med kryddkramhandlaren OLOF JOHAN ZETHRÆUS, född d. 24 nov. 1759, död d. 1 sept. 1808; — HEDVIG CAROLINA, född d. 8 jan. 1782, död d. 21 maj 1822, gift d. . . . 1821 med handlanden i Örebro CARL MAGNUS TORÉN, född d. . . ., död d. . . .; — JOHAN FREDRIK, född d. 29 sept. 1784, död d. 31 jan. 1785; — PER GUSTAF, född d. 5 april 1786, död d. 24 okt. 1857. Grosshandlare; — ANNA ULRIKA, född d. 25 aug. 1787, död d. 2 juli 1788.

KRAFT, LARS. Var innehafvare af apoteket Hjorten i Örebro åren 1798—1801. (Se under apoteket i Oskarshamn, sid. 709.)

WADSTRÖM, JOHAN ADOLF. Född d. 1 sept. 1748 i Stockholm.

Föräldrar: Hofrättsassessorn CARL NIKLAS WADSTRÖM, född d. . . . 1708, död d. 18 april 1786, och MARIA HELENA BLOMBERG, född d. . . . 1711, död d. 1 aug. 1774.

W. blef medicine doktor 1771 och därefter provinsialmedicus i Örebro. Köpte 1801 apoteket i Örebro och innehade det till 1806.

Död d. 23 april 1809.

Gift d. . . . 1773 med MARIA HANQVIST, född d. . . . 1750 död d. 16 april 1829, dotter till handlanden i Västervik J . . . HANQVIST och . . .

Barn: MARIA CHARLOTTA, född d. . . . 1774, död d. . . . 1804, gift d. . . . 1802 med kommissionslandtmätaren ERIK GOTTE

SCHALK MÖLLER, född d. . . . 1779, död d. . . . 1837; — ADOLF JULIUS, född d. . . . 1783, död d. 17 maj 1786.

SJÖQVIST, GUSTAF. Född d. 18 april 1773 i Söderhamn.

Föräldrar: Apotekaren i Söderhamn FREDRIK SJÖQVIST, född d. 13 jan. 1735, död d. 28 febr. 1790, och BARBRO MARGARETHA PHRAGMÉN, född d. . . . , 1733, död d. . . . 1786.

Efter skolstudier och en tids vistande vid Uppsala akademi för medicinska och farmaceutiska studier var S. 1787—88 underläkare vid K. Hälsinge regemente, men ägnade sig därefter uteslutande åt farmacien och antogs i maj 1788 till elev hos fadern å apoteket i Söderhamn. Fortsatte elevtjänstgöringen från april 1789 till juni 1794 å apoteket i Landskrona, där han s. å. aflade farmacie studiosi-examen och därpå till år 1800 ånyo tjänstgjorde. I maj s. å. öfverreste han till Köpenhamn och tjänstgjorde där å Kongl. Fredriks hospitals apotek samt var därefter från d. 30 okt. 1800 till sept. 1805 anställd å apoteket Fläkta Örnen i Malmö.

Efter aflagd apotekarexamen inköpte han 1805 apoteket Hjorten i Örebro och tillträdde detsamma d. 26 jan. 1806. Apoteket var, då S. mottog detsamma, vanskött, men sattes af honom i godt stånd och sköttes sedan förträffligt. Han försålde apoteket d. 20 okt. 1817, hvarefter han köpte Grönbo bruk i Västmanland och bosatte sig där.

Erhöll d. 11 maj 1818 assessors namn, heder och värdighet.

Död d. 17 febr. 1837 i Arboga.

Gift d. 29 okt. 1806 med ANNA MARIA THOMSON, född d. 26 mars 1781, död d. 6 febr. 1840 på Grönbo, dotter till handlanden i Malmö NIKLAS THOMSON och HENRIKA ÖRNGREN.

Barn: BENGT NIKLAS, född d. 10 okt. 1807, död d. 5 juni 1808; — HENRIKA MAGDALENA, född d. 27 mars 1809, död d. . . . juni 1868, gift d. 10 sept. 1850 med prosten och kyrkoherden i Götlunda, Strängnäs stift, CARL JOHAN RAMSTEN, född d. 7 jan. 1796, död d. 28 maj 1852; — GUSTAF, född d. 27 mars 1809, död d. 17 dec. 1877. Ägare af Grönbo bruk i Västmanland, sedermera bankkamrerare i Hjo; — FREDRIKA, född d. 3 dec. 1810, död s. å.; — JOHAN VILHELM, född d. 3 april 1812, död d. . . . 1891. Fil. d:r, konsistoriinotarie i Västerås; — ELISABETH SOFIA, född d. 28 sept. 1815, död d. 28 aug. 1828.

ULMGREN, NILS JOHAN. Född d. 1 sept. 1772 i Skärstad, Jönköpings län.

Föräldrar: Auditören LARS ULMGREN, född d. 25 april 1733, död d. 7 febr. 1795, och MAGDALENA KRISTINA FALKENBERG AF TRYSTORP, född d. 3 maj 1745, död d. 3 april 1827.

Efter aflagd apotekarexamen blef U. 1798 föreståndare för brunnsapoteket vid Medevi, arrenderade 1803 apoteket Kronan i Norrköping samt inköpte d. 16 sept. 1806 apoteket i Vadstena, som han dock redan d. 26 april 1817 försålde. Inköpte d. 1 okt. 1817 apoteket Hjorten i Örebro och innehade under flera år tillika brunnsapoteket vid Porla. Försålde apoteket d. 15 febr. 1841.

U. innehade i Norrköping en fabrik för tillverkning af skedvatten, och uppsatte sedermera dylika fabriker så väl i Vadstena som i Örebro. Vid en explosion 1824 i Örebro uti ett apoteket tillhörigt magasin, hvarest bland annat förvarades terpentin och svafvelsyra, erhöll han så svåra brännskador å hufvud och händer, att han under hela sin återstående lifstid hade men af desamma.

Död d. 4 febr. 1842 i Örebro.

Gift d. . . . 1807 med ANNA MARGARETHA LINDBERG, född d. 8 juni 1785, död d. 30 okt. 1871, dotter till hofslagarmästaren i Norrköping HANS MAGNUS LINDBERG och ANNA EKMAN.

Barn: JOHAN WALERIUS, född d. 21 juli 1808, död d. 23 sept. 1894. Apotekare, se nedan; — ANNA KRISTINA VILHELMINA, född d. 25 april 1811, död d. . . . 1888, gift d. 19 juni 1842 i Örebro med provinsialläkaren i Örebro distrikt, K. lifmedikus, med. dr JOHAN CHRISTIAN KULL, född d. 15 okt. 1801, död d. 24 juni 1855; — NILS HENRIK VILHELM, född d. 25 okt. 1813, död d. 21 okt. 1821; — JOHANNA AQUILINA ULRIKA, född d. 22 juni 1816, död d. 18 juli 1837, gift d. 6 nov. 1836 med boktryckaren i Örebro PER MAGNUS LINDH, i hans första gifte, född d. . . . 1807, död d. 5 mars 1843; — LAURA CHARLOTTA, född d. 18 febr. 1819 i Örebro, död d. 3 juni 1831.

ULMGREN, JOHAN WALERIUS. Född d. 21 juli 1808 i Vadstena.

Föräldrar: Apotekaren å Hjorten i Örebro NILS JOHAN ULMGREN, född d. 1 sept. 1772, död d. 4 febr. 1842, och ANNA MARGARETHA LINDBERG, född d. 8 juni 1785, död d. 30 okt. 1871.

U. erhöill elementarundervisning vid läroverket i Örebro och antogs 1823 till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm, men flyttade härifrån till apoteket Hjorten i Örebro, där han avslutade sin elevtjänstgöring och d. 28 dec. 1827 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till slutet af 1828 å sistnämnda apotek och aflade d. 7 april 1830 apotekarexamen. Konditionerade sedan å apoteket Hjorten i Örebro till 1836, då han vid årets början som arrendator öfvertog detsamma. Inköpte d. 15 febr. 1841 detta apotek och erhöill d. 17 mars s. å. privilegium därå. Försålde apoteket d. 10 april 1861.

U. var stadsfullmäktig i Örebro 1863—68, ledamot af länets lasarettsdirektion 1868—72, ledamot af sparbanksstyrelsen under sex år och af stadens kyrkoråd under många år, ordförande i byggnadsnämnden i Örebro under 3 år samt var efter 1854 års stora eldsvåda i nämnda stad ledamot dels i kommittén för värdering och inlösen af de å Söder då afbrända tomterna, dels i kommittéer för utarbetande af ny brand- och byggnadsordning för staden samt för gaturegleringen därstädes. Han var ledamot i kommittén för åstadkommande af en minnesstod öfver Engelbrekt i Örebro, gaf (tillika med handlanden H. Wesslau) långt före 1854 års brand första uppslaget till bildandet af en frivillig brandkår i staden och tog initiativ till införande af gasbelysning och uppförande af gasverket där. U. var därefter dels ordförande, dels under flera år kassaförvaltare i gasverksstyrelsen.

Inrättade 1839 vid den söder om Örebro belägna hälso-brunnen Adolfsberg en Karlsbaderbrunnsinrättning, hvilken 1841 flyttades in i staden. Brunnsinrättningen förflyttades 1843 åter till Adolfsberg och såldes 1850 till ett bolag som därefter innehade densamma.

Död d. 23 sept. 1894 i Örebro.

Gift d. 28 dec. 1835 med CHRISTINA LOUISE BEHMER, född d. 15 april 1811, död d. 2 dec. 1887, dotter till källarmästaren MAGNUS BEHMER och ANNA FREDRIKA SPRINCHORN.

Barn: ANNA LAURA LOVISA, född d. 29 dec. 1836, död d. 30 okt. 1864 i Norrköping, gift d. 31 maj 1859 med klädesfabrikören NILS HENRIK SANDBERG i hans 2:dra gifte, född d. 19 okt. 1826, död d. 16 mars 1907; — CHRISTINA FANNY JOHANNA, född d. 31 juli 1838, död d. 29 okt. 1922; — ERNST JOHAN, född d. 12 febr. 1840. Grosshandlare i Stockholm; — BERNHARD MAGNUS, född d. 18 sept. 1841, död d. 1 jan. 1923. Civilingenjör

— KONSTANTINA JENNY MARGARETHA, född d. 6 febr. 1843; — PER OTTO, född d. 12 dec. 1844. Med. dr., hofdentist, f. d. lärare vid tandläkarinstitutet i Stockholm; — EMELIE BETTY KAROLINA, född d. 16 febr. 1846, död d. 18 febr. 1915, gift d. 17 mars 1866 med klädesfabrikören NILS HENRIK SANDBERG i hans 3:dje gifte; — CARL VILHELM, född d. 21 sept. 1847, död d. 9 jan. 1870. Köpman; — MATHILDA INGEBORG CHARLOTTA, född d. 8 aug. 1849, död d. 14 juli 1855; — AUGUSTA SOFIA WILHELMINA, född d. 31 maj 1852, gift d. 28 febr. 1876 med apotekaren å Hjorten i Örebro HJALMAR PETER JAKOB BORG, född d. 24 juli 1844, död d. 21 dec. 1894.

BORG, ANDERS. Född d. 24 juni 1816 i Lund.

Föräldrar: Färgerifabrikören JÖNS PETER BORG, född d. 13 aug. 1781, död d. 13 mars 1851, och OTILDA BENEDIKTA WINCKLER, född d. . . . 1789, död d. . . . 1834.

B. erhöll undervisning dels vid högre allmänna läroverket i Lund dels vid lyceum i samma stad och antogs d. 1 april 1835 till elev å apoteket i Ystad. Aflade där d. 1 maj 1838 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde fortfarande å samma apotek till d. 1 sept. 1839. Inskrefs höstterminen 1839 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 2 mars 1842 apotekarexamen samt förestod från juni till okt. s. å. apoteket i Ystad. Tjänstgjorde från d. 1 nov. 1842 till d. 1 maj 1843 å apoteket Gripen i Stockholm, samt å apoteket i Ystad till aug. 1843, då han inköpte nämnda apotek och därå erhöll privilegium d. 29 sept. s. å. Tillträdde apoteket d. 1 jan. 1844 och försålde det d. 1 april 1855.

Sedan han på grund af sjuklighet vistats några år på landet, inköpte han d. 10 april 1861 apoteket Hjorten i Örebro, tillträdde det d. 1 juli och erhöll d. 27 sept. s. å. privilegium å detsamma. Afyttrade apoteket d. 18 dec. 1863, men återköpte detsamma d. 1 april 1866 och erhöll d. 19 juni s. å. för andra gången privilegium å apoteket Hjorten i Örebro.

Under åren 1870—74 var apotekare A. W. Koraen meddelägare i apoteket. (Se under apoteket Kronan i Eskilstuna, sid. 434.)

Öfverlät d. 1 dec. 1874 apoteket till sin son Hjalmar Peter Jakob.

B. var en redbar och flärdfri man och en duglig apotekare. Död d. 18 dec. 1886 i Örebro.

Gift d. 15 sept. 1843 i Lund med HILMA CAROLINA PALMIRA PALM, född d. 26 april 1821, död d. 26 okt. 1886, dotter till notarien vid Lunds domkapitel, akademisekreteraren JOHAN JAKOB PALM och EUPHROSYNE HISING.

Barn: HJALMAR PETER JAKOB, född d. 24 juli 1844, död d. 21 dec. 1894. Apotekare å Hjorten i Örebro; — OTILDA CAROLINA PETREA, född d. 18 mars 1846, död d. 24 okt. 1909, gift d. 15 sept. 1865 med majoren vid K. Närikes regemente JAKOB GUSTAF AF FORSELL, född d. 28 juli 1831, död d. 4 juli 1910; — AXEL LEONARD, född d. 20 aug. 1847, död d. 25 maj 1916. Genremålare; — EUPHROSYNE MARIA FREDRIKA, född d. 25 april 1849, död d. 14 juni 1910, gift d. 6 jan. 1878 med telegrafassistenten ALFRED THEODOR ASKENBÄCK, född d. 9 jan. 1840, död d. 8 dec. 1894; — HARALD HUBERT, född d. 19 jan. 1851, död d. 20 febr. 1916. Lektor i Örebro; — ARVID OTTO, född d. 9 jan. 1855. F. d. adjunkt vid Karlstads högre allmänna läroverk; — BERTRAM VILHELM, född d. 27 jan. 1857. Bankkassör i Örebro sparbank.

LJUNGBERG, KNUT JOHAN LAMBERT. Var innehafvare af apoteket Hjorten i Örebro åren 1864—66. (Se under apoteket Morianen i Stockholm, sid. 93.)

BORG, HJALMAR PETER JAKOB. Född d. 24 juli 1844 i Ystad.

Föräldrar: Apotekaren å Hjorten i Örebro ANDERS BORG, född d. 24 juni 1816, död d. 18 dec. 1886, och HILMA CAROLINA PALMIRA PALM, född d. 26 april 1821, död d. 26 okt. 1886.

Efter att åren 1852—54 hafva idkat skolstudier vid högre allmänna läroverket i Lund och 1854—61 vid Ystads elementarläroverk, var B. åren 1861—64 elev å apoteket Hjorten i Örebro och avslutade elevtiden å apoteket Fenix i Nyköping, där han d. 5 aug. 1864 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde från d. 1 okt. 1864 till d. 4 juli 1865 å apoteket Svanen i Lund samt därefter till d. 20 maj 1866 å apoteket Hjorten i Örebro.

Inskrefs höstterminen 1866 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 28 maj 1870 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Hjorten i Örebro till d. 1 dec. 1874, då han som

ägare tillträdde detta apotek, efter att d. 21 nov. s. å. hafva inköpt detsamma af fadern för 160,000 kronor, däraf 115,000 kronor beräknades för apoteksprivilegiet. Erhöll d. 27 nov. 1874 privilegium å apoteket och samtidigt rättighet att innehafva medikamentsförrådet i Edsbergs Sanna, Örebro län.

B. var en fint bildad och af sitt yrke intresserad man, som genom sin urbanitet och sitt vänsälla väsen gjorde sig synnerligen omtyckt.

Död d. 21 dec. 1894 i Örebro.

Gift d. 28 febr. 1876 med AUGUSTA SOFIA VILHELMINA ULMGREN, född d. 31 juni 1852, dotter till apotekaren å Hjorten i Örebro JOHAN WALERIUS ULMGREN och CHRISTINA LOUISE BEHMER.

Barn: OTILDA, född d. 27 nov. 1876, gift d. 3 mars 1895 med godsägaren KARL AUGUST EDVARD PETERSÉN, född d. 9 aug. 1868; — MÄRTHA, född d. 26 juli 1878, gift 1) d. 15 juli 1898 med handlanden AUGUST LEONARD KJELLÉN, född d. . . . 1871. Äktenskapet upplöst d. 1 nov. 1907, gift 2) d. 26 juli 1908 med farmacie kandidaten OTTO MARTIN WILLERS, född d. 2 april 1871; — STURE, född d. 26 juni 1880. Bankkamrere i Nora.

CHRYSANDER, JONAS AUGUST. Född d. 12 nov. 1840 i Vetlanda.

Föräldrar: Apotekaren i Vetlanda JONAS CHRYSANDER, född d. 3 juni 1790, död d. 12 juni 1855, och DOROTHEA FREDRIKA WERNER, född d. 9 juni 1805, död d. 5 april 1848.

C. genomgick Eksjö elementarläroverk åren 1848—55 och antogs d. 30 maj 1855 till elev å apoteket Lejonet i Malmö, där han d. 30 nov. 1858 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å nämnda apotek till hösten 1862, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och d. 27 maj 1865 aflade apotekar-examen. Tjänstgjorde därefter till d. 22 aug. 1865 å apoteket i Hemse och från d. 1 sept. 1865 till d. 1 nov. 1868 å apoteket Lejonet i Uppsala.

Antogs d. 15 nov. 1868 till amanuens vid farmaceutiska institutet, hvilken befattning han innehade till d. 1 nov. 1873. Under sommarferierna innehade han 1871 förordnanden att förestå apoteket i Ljungby och 1872, från d. 6 juni till d. 6 aug. samt 1873, från d. 15 juni till d. 1 aug. apoteket i Karls-

hamn. Uppehöll därjämte under d:r, sedermera professor N. P. Hambergs tjänstledighet, läsåret 1872—73 jämte sin amanuensbefattning, föreläsningarne i kemi och mineralogi vid farmaceutiska institutet.

Tjänstgjorde från d. 1 okt. 1873 till d. 12 dec. s. å. å apoteket Ugglan i Stockholm samt från d. 12 dec. 1873 till d. 15 febr. 1874 å akademiapoteket i Uppsala.

Han förestod därefter medikamentsförrådet i Dannemora till hösten 1877, då han erhöll privilegiet å apoteket Vasen i Stockholm. Erhöll d. 5 juli 1895 transport till apoteket Hjorten i Örebro.

Kunskapsrik och varmt intresserad af sitt yrke var C. åren 1878—80 förordnad att vara examinator i kemi vid farmacie studiosi-examen och åren 1886—94 examinator i samma ämne i apotekarexamen.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1887.

R. V. O. 1905.

Död d. 4 dec. 1913 i Örebro.

Gift d. 4 sept. 1874 med FANNY MATHILDA EKMAN, född d. 22 nov. 1844, död d. 25 juni 1912, folkskollärlärlarinna, dotter till skolläraren PER MAGNUS EKMAN och JOHANNA LOVISA BLOM.

Barn: ANNA LOVISA FREDRIKA, född d. 7 juli 1875, död d. 28 maj 1878; — CARL JONAS THEODOR, född d. 12 sept. 1876, död d. 6 maj 1914. Legitimerad apotekare.

JOHANSON, FRANS AUGUST. Född d. 4 nov. 1858 i Hedemora.

Föräldrar: Orgelbyggaren ANDERS JOHANSON, född d. 31 aug. 1829, död d. 3 dec. 1881, och AUGUSTA SEZMAN, född d. 24 april 1837, död d. 5 mars 1875.

J. idkade skolstudier vid högre allmänna läroverket i Falun åren 1868—73, antogs d. 1 dec. s. å. till elev å apoteket i Falun och aflade d. 18 maj 1878 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Norrköping till d. 2 juni 1881 och å apoteket Hjorten i Östersund till d. 1 aug. 1883.

Inskrefs höstterminen 1883 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 21 maj 1885 apotekarexamen. Tjänstgjorde därpå ånyo å apoteket Hjorten i Östersund till d. 31 sept. 1885, då han blef föreståndare för det då under apoteket Hjorten lydande

medikamentsförrådet i Hede, samt antog, då detta 1886 öfvergick till själfständigt apotek från d. 1 okt. s. å. föreståndarskapet för apoteket i Sveg, där han stannade till d. 1 mars 1887. Han tjänstgjorde därefter såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Dannemora till d. 1 okt. 1902, då han erhöll privilegium å apoteket i Burträsk. Erhöll d. 1 okt. 1914 transport till apoteket Hjorten i Örebro.

Gift d. 26 juni 1887 med EBBA CHARLOTTA ELISABETH HEDSTRÖM, född d. 2 april 1862, dotter till baningeniören LUDVIG HEDSTRÖM och SARA LUND.

Barn: ARTHUR LUDVIG, född d. 6 aug. 1888. Landtbrukare; — KURT KASIMIR, född d. 31 juli 1895. Köpman; — EBBE FOLKE, född d. 7 okt. 1898. Köpman; — KARIN MARIKA, född d. 22 juni 1901, död d. 8 mars 1902.

Apoteket Svanen.

1895.

I början af år 1895 beslöto stadsfullmäktige i Örebro göra framställning hos Medicinalstyrelsen om inrättande af ett andra apotek i staden. Med anledning häraf hemställde styrelsen i okt. s. å. hos K. Maj:t att i Örebro, som nu hade en folk-mängd af 16,000 innevånare, ett nytt apotek finge anläggas in-vid eller söder om Nygatan samt att det förutvarande apoteket skulle bibehållas under sitt namn Hjorten och det nya benämnas Svanen. Genom brefvet d. 25 okt. 1895 beslöt K. Maj:t i en-lighet med medicinalstyrelsens förslag.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 24 april 1896 exa-minerade apotekaren J. A. Lundqvist, som anlade apoteket i hörnet af Drottninggatan och Nygatan, där det ännu är be-läget. Apoteket öppnades för allmänheten efter att d. 28 dec. 1896 hafva blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensio-nering erlägga en årlig afgift af 4,000 kronor.

LUNDQVIST, JOHAN ADOLF. Född d. 7 aug. 1851 i Örebro.

Föräldrar: Kopparslagarmästaren JÖNS LUNDQVIST, född d. 4 juni 1812, död d. 20 sept. 1855, och KAROLINA BJÖRKMAN, född d. 15 okt. 1825, död d. 15 juni 1876.

L. genomgick t. o. m. sjätte öfre klassen af högre allmänna läroverket i Örebro och antogs d. 6 juni 1869 som elev å apoteket Enhörningen i Göteborg men afflyttade därifrån d. 26 april 1870, hvarefter han från d. 25 juni s. å. fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket Hjorten i Örebro. Han aflade farmacie studiosi-examen d. 5 dec. 1872 och tjänstgjorde där-

efter fortfarande å apoteket Hjorten i Örebro till d. 15 sept. 1875, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 11 dec. 1877 samt var därefter anställd å apoteket Hjorten i Örebro ända till dess han d. 24 april 1896 erhöill privilegium å det nya apoteket Svanen i samma stad.

Död d. 26 dec. 1913.

Ogift.

WIDELL, LUDVIG ALBIN. Född d. 29 sept. 1858 i Falköping.

Föräldrar: Materialförvaltaren vid statens järnvägar LUDVIG CONRAD WIDELL, född d. 20 april 1814, död d. 31 okt. 1891, och LAURA CAROLINA LUNDBLAD, född d. 13 maj 1827, död d. 4 okt. 1875.

Efter skolstudier i Arvika och vid Göteborgs högre latinläroverk 1868—74, antogs W. till elev å apoteket i Arvika d. 1 okt. 1874 och aflade där d. 12 dec. 1877 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å nämnda apotek till d. 15 april 1878, å apoteket i Marstrand från d. 25 maj 1878 till d. 2 okt. 1879, å apoteket Kronan i Göteborg från d. 15 okt. 1879 till d. 1 maj 1880 samt åter å apoteket i Marstrand från d. 2 maj till d. 30 sept. s. å. Vikarierade å apoteket Vasen i Stockholm från d. 4 okt. till d. 16 nov. 1880 och därefter ånyo å apoteket i Marstrand från d. 24 nov. 1880 till d. 1 aug. 1881, däraf 6 månader såsom föreståndare.

Inskrefs höstterminen 1881 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 18 maj 1883 apotekarexamen samt vikarierade under ferierna 1882 å apoteket Lejonet i Stockholm från d. 15 april till d. 25 aug. och å apoteket i Arboga från d. 25 aug. till d. 27 sept. s. å. Tjänstgjorde sedan å apoteket i Marstrand från d. 1 juni till d. 25 sept. 1883, däraf 3 månader såsom föreståndare, å apoteken Svanen i Stockholm från d. 1 okt. 1883 till d. 20 april 1884, Lejonet i Malmö från d. 27 april 1884 till d. 29 maj 1886, i Eslöf från d. 1 juni 1886 till d. 31 maj 1889, å Storken i Malmö från d. 1 juni 1889 till d. 11 maj 1890, Kronan i Malmö från d. 11 maj till d. 25 juli 1890 samt i Umeå från d. 1 aug. 1890 till d. 1 mars 1893. Förestod det under apoteket i Umeå lydande filialapoteket i Nysätra från d. 1 mars 1893 till d. 30 juni 1902 och erhöill d. 30 maj 1902 personligt privilegium å det apotek, som skulle inrättas vid Kils

järnvägsstation i Värmland. Erhöll d. 3 juli 1914 transport till apoteket Svanen i Örebro.

W. är kassaförvaltare i Närike-Värmlandskretsen af Sveriges apotekarförbund, suppleant i samma förbunds centralstyrelse och suppleant i apotekens löne- och skiljenämnd.

Under sin vistelse i Kil var han ledamot i byggnadsnämnden och hälsovårdsnämnden samt styrelseledamot i Kils elektriska aktiebolag.

Gift d. 4 dec. 1895 i Stehag med GERDA EMMA ELISABETH BERGHOLTZ, född d. 10 juli 1866, dotter till stationsinspektoren vid statens järnvägar ANDERS GEORG BERGHOLTZ och AUGUSTA JOSEFINA KOHRTZ.

Barn: FOLKE GEORG BERGHOLTZ, född d. 7 dec. 1896. Anställd i bokhandel; — SÖLVE LUDVIG BERGHOLTZ, född d. 23 jan. 1898. Kadett vid K. krigsskolan; — ÅKE BIRGER BERGHOLTZ, född d. 21 jan. 1899. Fänrik vid K. andra lifgrenadierregementet; — LAURA AUGUSTA, född d. 18 sept. 1901. Tjänsteman i Riksbanken; — ASTRID ELISABETH, född d. 15 juni 1903. Elev vid K. gymnastiska centralinstitutet; — GERD BIRGITTA, född d. 6 nov. 1905; — DAGMAR MARIA, född d. 9 jan. 1912.

Apoteket Falken.

1906.

Den 23 nov. 1904 ingingo stadsfullmäktige i Örebro med skrifvelse till K. Maj:t i hvilken de anhöllo om inrättandet af ett nytt apotek i den norra delen af staden, härvid anförande såsom skäl, att sedan 1896, då det senaste apoteket kom till stånd, folkmängden ökats från 17,639 till 25,210 personer och att stadens nuvarande båda apotek vore belägna i den del af staden, som låg söder om Svartån, hvaremot den norra stadsdelen, som nått en stor utsträckning och hyste en betydande del af stadens folkmängd, saknade apotek. Denna stadsdel borde därför i främsta rummet tillgodoses vid anläggandet af ett nytt sådant.

Sedan infordrade yttranden inkommit från de båda apoteksinnehafvarne i staden, hälsovårdsnämnden, förste provinsialläkaren i Örebro och K. bhde i länet, hvilka tre sistnämnda tillstyrkte ansökningen, beslöt K. Maj:t, efter tillstyrkan af medicinalstyrelsen, genom K. brevet d. 8 juni 1906, att ett nytt själfständigt apotek med personligt privilegium och med benämningen Falken skulle inrättas i Örebro i den norr om Svartån belägna stadsdelen samt öster om järnvägen, icke sydligare än vid Strömersgatan.

Personligt privilegium å detta apotek tilldelades d. 15 mars 1907 examinerade apotekaren S. M. Boberg, som anlade det samma i huset N:r 29 Storgatan och öppnade det för allmänheten d. 13 jan. 1908.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 2,000 kronor.

BOBERG, SVEN MAGNUS. Född d. 25 febr. 1852 i Hvittaryd, Kronobergs län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Åsenhöga, Kronobergs län, JOHAN BOBERG, född d. 20 sept. 1820, död d. 30 mars 1900, och ULRIKA ELISABETH NILSSON, född d. 21 nov. 1820, död d. 10 mars 1894.

B. studerade vid Växjö högre allmänna läroverk åren 1866—74, antogs till elev å apoteket i Ulricehamn 1875 och aflade farmacie studiosi-examen d. 11 okt. 1878 samt apotekarexamen d. 19 jan. 1886. Han tjänstgjorde å apoteket i Gislaved under år 1886, i Luleå 1886—87, åter i Gislaved 1887—94 och i Mörbylånga 1894. Förestod apoteken i Åmål 1894—1900 och Hässleholm 1900—06 samt hade anställning å apoteket i Klippan 1906—07, tills han d. 15 mars 1907 erhöll privilegium å nya apoteket Falken i Örebro.

B. var 1891—94 ledamot af stadsfullmäktige i Åmål och i Örebro suppleant i kyrkorådet samt ledamot i kyrkogårdsnämnden.

Gift d. 29 aug. 1894 med HULDA AUGUSTA QVARNSTRÖM, född d. 13 sept. 1865, dotter till byggmästaren JONAS (JOHN) QVARNSTRÖM och MARIA (MALIN) KATARINA BERGMAN.

Barn: KÄRIN MARIA ELISABETH, född d. 3 juli 1895. Student; — MAGNUS KNUT JOHANNES, född d. 5 okt. 1896. Medicine kandidat; — ERIK SVEN AUGUST, född d. 27 jan. 1898. Juris studerande; — PONTUS GUSTAF FREDRIK, född d. 21 maj 1899. Studerande vid handelshögskolan; — ELLEN AUGUSTA AMALIA, född d. 11 nov. 1900. Skolkökslärarinna; — HILDING CARL DAVID, född d. 31 dec. 1902; — SVEN HENRIK EMANUEL, född d. 28 april 1908.

Apoteket i Edsberg.

1895.

Jämlikt K. sundhetskollégii medgifvande d. 24 febr. 1870 upprättades s. å. ett medikamentsförråd i Edsbergs socken af dåvarande innehafvaren af apoteket Hjorten i Örebro.

Vid apotekare Hj. Borgs å Hjorten i Örebro timade frånfälle d. 21 dec. 1894 väcktes förslag om att förändra nämnda medikamentsförråd till själfständigt apotek, då det visat sig dels att dess omsättning under sistförflutna femårsperiod uppgått till 7,778 kronor årligen, dels att invånareantalet i Edsberg vore så stort att ett själfständigt apotek godt skulle kunna föda sin man och dels att både extra provinsialläkare och en af länets distriktsveterinärer voro stationerade på platsen.

Sedan medicinalstyrelsen inkommit med tillstyrkande utlättande beslöt K. Maj:t d. 21 juni 1895, att medikamentsförrådet i Edsberg skulle indragas och ersättas med ett själfständigt apotek med personligt privilegium, hvilket den blifvande innehafvaren skulle vara skyldig att senast d. 1 okt. 1896 hafva fullständigt inrättat och anmält till afsyning. Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 11 okt. 1895 examinerade apotekare C. A. Trägårdh.

Apoteket var först beläget i Edsbergs Sanna i Edsbergs socken, men flyttades 1907 af apotekare H. Dahl till för det samma nyinredda lokaler i omedelbar närhet af Fjugesta järnvägstation i Knista socken.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 100 kronor.

TRÄGÅRDH, CHARLES ANTON. Innehade apoteket åren 1895—1905. (Se under apoteket i Katrineholm, sid. 461.)

DAHL, HOLGER. Innehade apoteket i Edsberg åren 1906—20. (Se under apoteket Fläkta Örnen i Malmö, sid. 891.)

BROSTRÖM, HENRIK VILHELM. Född d. 16 april 1872 i Linköping.

Föräldrar: Fanjunkaren vid K. 1:sta lifgrenadierregementet LARS VILHELM BROSTRÖM, född d. 7 juli 1833, död d. 13 jan. 1901, och MATHILDA AQUILINA KLEMENTIN KARLSSON, född d. 14 mars 1836, död d. 26 mars 1883.

Efter studier vid Linköpings högre allmänna läroverk antogs B. 1891 till elev å apoteket Vasen i Linköping, aflade farmacie studiosi-examen d. 19 jan. 1895 och apotekarexamen d. 16 sept. 1908. Tjänstgjorde före apotekarexamen under 10 år å apoteket Vasen i Linköping och efter densamma å apoteken Örnen i Stockholm från d. 1 okt. 1908 till d. 15 maj 1912, Svanen i Norrköping från d. 29 juni 1914 till d. 23 febr. 1915, Elefanten i Stockholm från d. 25 febr. 1915 till d. 1 sept. 1917 och Enhörningen i Stockholm från d. 2 sept. 1917 till d. 31 dec. 1920. Han innehade dessutom vikariat å apoteken i Sundbyberg, Söderköping, Örnen i Karlstad och Hvita Björnen i Stockholm.

Erhöll d. 26 nov. 1920 personligt privilegium å apoteket i Edsberg.

Apoteket i Askersund.

1756.

Ehuru anlagd 1640 och redan 1643 begåfvadt med stadsprivilegier fick Askersund först 1756 apotek, då Christian Dahm d. 14 dec. detta år erhöll K. privilegium att upprätta ett sådant här.

Vid den stora eldsvåda, som d. 5 juni 1776 ödelade största delen af staden, nedbrann äfven apoteket och blef först riktigt iståndsatt igen efter det att apotekare M. Möller 1782 öfvertagit detsamma. Apoteket var under dennes tid beläget vid torget, men flyttades sedan därifrån och var vid slutet af 1800-talet förlagdt vid Storgatan i närheten af hamnen. Apotekare J. H. Bunth, som d. 8 okt. 1897 fick privilegium å apoteket, flyttade det 1898 till nya tidsenliga lokaler i ett af honom uppfördt hus å en rymlig tomt vid Sundsbrogatan, där det ännu är beläget. Det nyinredda apoteket afsynades d. 30 sept. s. å.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 600 kronor.

DAHM, CHRISTIAN CHRISTOFFER. Född d. 11 dec. 1727 i Örebro.

Föräldrar: Handlanden SVEN DAHM, född d. . . ., död d. . . ., och

D. erhöll undervisning vid Örebro skola från 1742, var elev å apoteket Enhörningen i Stockholm, tjänstgjorde sedan i Linköping och erhöll d. 14 dec. 1756 privilegium att upprätta apotek i Askersund. Han inköpte för ändamålet det i Linköping indragna Rachelska apotekets inventarier och uppsatte apoteket med begagnande af dessa. Sålde apoteket 1762.

Död d. 7 mars 1798 i Östra Husby, Östergötland.

MÖRK, CARL JOHAN. Född d. . . . 1724 i Karlskrona.
Föräldrar: Konstapeln vid amiralitetet . . .

M. erhöill undervisning i Karlskrona läroverk och antogs 1737 till elev å apoteket Morianen i Stockholm, där han aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken Vasen i Linköping 1744—45, Kronan i Uppsala, Hjorten i Västerås och 1748 å Morianen i Stockholm samt 1750 i Mariestad. Efter att 1751 i Stockholm hafva undergått provisorsexamen, kallades han att förestå apoteket i Skara och innehade denna befattning till 1762 i mars, då han inköpte apoteket i Askersund. Han aflade samma år apotekarexamen. Höll under brunnsterminerna 1774—76 tillika apotek vid Medevi brunn.

På grund af apotekets i Askersund ringa omsättning och då därtill kom att apoteket i grund nedbrann vid den stora eldsvåda, som d. 5 juni 1776 härjade staden, råkade M. på obestånd och sålde 1782 apoteket till sin styfson M. Möller.

Död d. 30 mars 1790.

Gift d. 4 maj 1764 med BRITA MARGARETHA LUNDBERG, född d. 11 jan. 1733, död d. 19 sept. 1787, dotter till vice borgmästaren och rådmannen i Askersund GUSTAF LUNDBERG och DOROTHA GRAHL.

Barn: ANNA STINA, född d. 5 dec. 1765, död späd; — BRITA, född d. 3 mars 1767, död späd; — CARL PETER, född d. . . . 1768, död d. . . . 1772; — LISA BRITA, född d. 26 aug. 1770, död d. . . .; — CLARA CHRISTINA, född d. 27 mars 1773, död d. . . .

MÖLLER, MATTHIAS. Född d. 18 april 1757 i Fässberg, Göteborgs och Bohus län.

Föräldrar: Vice pastorn vid domprostebendepastoratet Fässberg vid Göteborg SAMUEL MÖLLER, född d. 23 aug. 1724, död d. . . . 1762, och BRITA MARGARETHA MARIA LUNDBERG, född d. 11 jan. 1733, död d. 19 sept. 1787.

M. erhöill undervisning i Askersunds läroverk och antogs som elev å apoteket i Askersund samt fortsatte 1775 elevutbildningen å apoteket Morianen i Stockholm, där han efter aflagd farmacie studiosi-examen konditionerade ytterligare 3 år. Inköpte 1782 apoteket i Askersund och aflade 1783 apotekar-examen. Han iståndsatte apoteket, som efter 1776 års brand

ännu befann sig i provisoriskt skick och skötte detsamma på ett mycket förtjänstfullt sätt. Han var äfven rådman i staden. Försålde apoteket 1821.

Död d. 7 juni 1822 i Askersund.

Gift d. 2 okt. 1783 med ELISABEH CHRISTIERNSSON, född d. 11 juli 1763, död d. 21 april 1842, dotter till handlanden CHRISTIAN CHRISTIERNSSON och CHRISTINA LOVISA STARCK.

Barn: CAROLINA ELISABETH, född d. 3 maj 1798, död d. 7 aug. 1861, gift 1818 med rådmannen JOHAN ABRAHAM SCHULTZ, född d. 26 jan. 1793, död d. 24 juni 1850; — GUSTAF NAPOLEON, född d. 19 aug. 1803, död d. 24 jan. 1806.

HELLMAN, CARL FREDRIK. Innehade apoteket i Askersund åren 1822—40. (Se under apoteket i Kristinehamn, sid. 1383.)

WIGANDER, JOHAN CHRISTOFFER. Innehade apoteket i Askersund åren 1840—45. (Se under apoteket i Kalmar, sid. 685.)

WIGANDER, ANDERS FREDRIK. Innehade apoteket i Askersund åren 1845—51. (Se under apoteket Vasen i Linköping, sid. 473.)

LINDBLAD, ANDERS FREDRIK. Född d. 14 juni 1816 i Askersund.

Föräldrar: Rådmannen och handlanden PETER LINDBLAD, född d. 2 okt. 1775, död d. 8 juli 1844, och BRITA ELISABETH BERG, född d. 5 juli 1776, död d. 5 april 1855.

L. antogs 1831 till elev å apoteket Svanen i Stockholm och aflade d. 1 april 1835 farmacie studiosi-examen. Hade därefter anställning å apoteket i Södertälje från nov. 1836 till april 1838 och aflade d. 11 dec. 1839 apotekarexamen. Tjänstgjorde sedan från jan. 1840 till jan. 1841 å apoteket Lejonet i Stockholm i egenskap af föreståndare för dess filial vid Serafimerlasarettet och förestod från d. 14 jan. 1841 till d. 1 febr. 1845 apoteket i Norrtälje. Inköpte 1851 apoteket i Askersund samt erhöi d. 16 sept. s. å. privilegium å detsamma.

Han nämnes som en redbar och anspråkslös man, omtyckt af alla.

Död d. 21 jan. 1854 i Askersund.

Gift d. 22 aug. 1846 med OTTILIANA HENRIETTA HYBINETTE, född d. 30 aug. 1819 i Fellingsbro, död d. 24 dec. 1853, dotter till bruksinspektoren HENRIK HYBINETTE och LOVISA ENGELLAU.

Barn: HEDVIG LOVISA, född d. 25 maj 1847, död d. 18 okt. 1911, gift d. 30 dec. 1876 med häradshöfdingen i mellersta Roslags domsaga JUSTUS NATANAEL FREDING, född d. 10 maj 1830, död d. 23 okt. 1894; — PER HENRIK, född d. 12 aug. 1848. Med. lic., praktiserande läkare i Arvika; — MARIA ELISABETH, född d. 6 april 1851, gift d. 18 sept. 1876 med handlanden i Norrtälje NILS HENRIK HYBINETTE, född d. 21 dec. 1847, död d. 22 okt. 1894; — ROBERT FREDRIK, född d. 25 juni 1852, död d. 18 maj 1914. Bergsingenjör; — CARL OTTO, född d. 28 juli 1853. Ingenjör; — KNUT GÖRAN, född d. 28 juli 1853, död d. 6 juni 1903. Apotekare i Fjällbacka.

SOLBERG, CARL JAKOB. Född d. 10 mars 1826 på Norra Torup i Hvitaby, Kristianstads län.

Föräldrar: Inspektoren JAKOB SOLBERG, född d. . . . 1778, död d. . . . 1856, och KATARINA MARIA MODÉER, född d. . . ., död d. . . . 1838.

S. var elev å apoteken i Karlshamn samt Svanen i Lund, aflade farmacie studiosi-examen d. 29 april 1846 och tjänstgjorde därefter å apoteket Svanen i Kristianstad samt aflade d. 16 maj 1849 apotekarexamen. Han var därpå anställd å apoteket i Norrtälje samt å apoteket Lejonet i Stockholm. Inköpte 1854 för 17,666 rdr banko apoteket i Askersund, hvarå han d. 22 sept. s. å. erhöll privilegium. Försälde apoteket 1867.

Död d. 19 okt. 1868 i Askersund.

Gift d. 15 okt. 1854 med AUGUSTA VILHELMINA HOLM, född d. 28 dec. 1831, död d. 15 okt. 1915, dotter till källarmästaren och vice stadsfiskalen i Norrtälje ANDERS HOLM och VILHELMINA SÖDERHOLM, gift [2] d. 17 febr. 1880 med handlanden AXEL ANDERSSON, född d. 21 maj 1846, död d. 26 maj 1918.]

Barn: AUGUSTA MARIA KAROLINA, född d. 23 juli 1855, gift d. 4 juni 1878 med handlanden i Mariestad AUGUST DAHLBERG, född d. 6 aug. 1844, död d. 16 juli 1921; — EMMA SELMA

HELENA, född d. 28 febr. 1858, död d. 4 jan. 1861; — HILDUR ELISABETH JOHANNA, född d. 4 febr. 1860, död d. 3 mars 1880; — ELMA, född d. 24 sept. 1861, död d. 16 mars 1871; — ANNA, född d. 16 maj 1863, död d. 18 sept. 1869.

CULIN, AXEL ALFRED. Född d. 13 dec. 1835 i Eksjö.

Föräldrar: Handskmakaren CARL MAGNUS CULIN, född d. 15 juni 1793, död d. 22 nov. 1856, och ANNA GRETA GRÖNDAHL, född d. 26 juli 1801, död d. 8 maj 1876.

C. genomgick lägre elementarläroverket i Eksjö och antogs d. 13 febr. 1852 till elev å apoteket Lejonet i Norrköping, där han d. 26 sept. 1856 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å nämnda apotek till hösten 1858, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och där aflade apotekarexamen d. 23 maj 1860. Förestod under sommaren 1860 brunnsapoteket i Medevi och tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Norrköping till våren 1861 och å apoteket Vasen i Linköping från maj 1861 till maj 1862, däraf 8 månader som föreståndare. Blef d. 2 juni 1862 föreståndare för apoteket i Vimmerby, som han 1866 öfvertog såsom ägare och hvarå han d. 10 aug. s. å. erhöll privilegium. Försålde detta apotek 1867 och inköpte apoteket i Askersund, hvarå han d. 20 dec. 1867, erhöll privilegium.

Död d. 8 juni 1869 i Askersund.

Gift d. 20 juli 1864 i Vimmerby med FREDRIKA BERNHARDINA BROMS, född d. 19 sept. 1834, död d. 20 april 1904, dotter till regementsskrifvaren ANDERS BROMS och CATHARINA MARIA DAHLSTRÖM.

Barn: ANNA MARIA FREDRIKA, född d. 22 febr. 1869.

SANDBERG, AXEL FERDINAND. Var innehafvare af apoteket i Askersund åren 1870—71. (Se under apoteket i Motala, sid. 549.)

LARSSON, LARS JOHAN. Född d. 9 jan. 1839 i Glanshammar, Örebro län.

Föräldrar: Hemmansägaren LARS ISRAELSSON, född d. 5 juli 1784, död d. 18 jan. 1851, och hans hustru i tredje giftet HEDDA MARGARETHA OHLSSON, född d. 6 juli 1808, död d. 12 maj 1864.

L. erhöill undervisning vid högre allmänna läroverket i Örebro och antogs 1856 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm, där han d. 7 febr. 1861 aflade farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde sedan å apoteket Lejonet i Gävle till d. 2 aug. 1861, å apoteket Lejonet i Stockholm från d. 1 jan. till d. 12 maj 1862 och å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala från d. 1 okt. 1862 till d. 1 sept. 1865. Inskrefs höstterminen 1865 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 28 maj 1868 apotekarexamen samt tjänstgjorde därefter såsom föreståndare å apoteket i Linköping från d. 1 maj 1869 till d. 1 juni 1871.

Tillträdde, efter afslutadt köp, d. 1 juni 1871 apoteket i Askersund samt erhöill d. 2 aug. s. å. privilegium å detsamma. Han innehade därjämte sedan d. 19 april 1880 medikamentsförrådet i Ämmeberg.

L. var direktör i Askersunds sparbank och ledamot i stadens drätselkammare.

Död d. 1 april 1890 i Askersund.

Gift d. 13 aug. 1871 med MARIA ULRIKA WESTRELL, född d. 20 juli 1845 i Uppsala, död d. 5 sept. 1898, dotter till boktryckaren ERIK WESTRELL och MARIA SACKRISSON.

Barn: ANNA MARIA, född d. 14 aug. 1872, gift d. 30 okt. 1887 med tandläkaren i Stockholm BIRGER HAMMARÉN, född d. 30 mars 1868; — INEZ CHRISTINA, född d. 10 dec. 1874, död d. 13 dec. s. å.; — INEZ HEDVIG, född d. 21 sept. 1876, gift d. 15 okt. 1899 med körnsnären ADAM MAURITZ ZAMORE i Uppsala, född d. 24 dec. 1854, död d. 13 juni 1912; — JENNY ULRIKA, född d. 13 dec. 1877. Farmacie kandidat, gift d. 1 juni 1901 med apotekaren i Grängesberg LEONARD EKBLOM, född d. 11 sept. 1865, död d. 28 dec. 1921; — TORSTEN GUSTAF, född d. 11 okt. 1885. Mekaniker.

CENTERVALL, OTTO EMANUEL. Född d. 4 jan. 1841 i Kristianstad.

Föräldrar: Kyrkoherden i Östra Ljungby och Brågarp JONAS CENTERVALL, född d. 8 dec. 1805, död d. 19 mars 1886, och SOFIA CHRISTINA FICK, född d. 22 juli 1815, död d. 5 juli 1854.

C. erhöill undervisning vid elementarläroverken i Kristianstad och Hälsingborg åren 1849—55 och antogs till elev å apoteket i Simrishamn i aug. 1855 samt fortsatte elevtjänstgöringen å

apoteket i Ängelholm, hvarest han d. 24 juli 1861 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Simrishamn till d. 7 dec. 1861, å apoteket i Båstad från d. 5 jan. 1862 till d. 23 dec. s. å. och å apoteket i Uddevalla från d. 1 febr. 1863 till d. 1 maj 1865. Inskrefs höstterminen 1865 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 31 maj 1867 apotekarexamen.

Biträdde från d. 1 aug. till d. 15 dec. 1867 apotekare J. A. V. Andersson vid upprättande af den nya apoteksinrättningen vid Grythytted och tjänstgjorde från d. 15 maj 1868 till d. 20 april 1870 å apoteket i Filipstad samt från d. 27 april 1870 till d. 30 maj s. å. å apoteket Hjorten i Örebro, hvarefter han blef föreståndare för medikamentsförrådet i Edsberg, Örebro län. Han innehade denna befattning till d. 1 juni 1874, då han, efter afslutadt köp, tillträdde apoteket i Båstad, hvarå han d. 10 juli 1874 erhöll privilegium.

C. erhöll 1890 transport till apoteket i Askersund och samtidigt medgifvande att hålla medikamentsförrådet i Åmmeberg.

Död d. 29 april 1897 i Askersund.

Gift d. 11 april 1871 med EMILIE WISING, född d. 27 aug. 1846 i Uddevalla, dotter till handlanden GUSTAF ADOLF WISING och MARIA CHRISTINA HULTMAN.

Barn: JOSEF, född d. 20 febr. 1872. Rådman i Lysekil; — OTTO, född d. 6 okt. 1873. Pastor, föreståndare för Samariterhemmet i Uppsala; — RUTH MARIA, född d. 18 febr. 1875, gift d. 22 sept. 1905 med kassören vid Skyllbergs bruks aktiebolag OSKAR LINDÉN, född d. 29 nov. 1872; — ANNA GERTRUD, född d. 10 dec. 1876. Farmacie kandidat, gift d. 27 aug. 1911 med apotekaren i Skinnskatteberg GUNNAR SCHMIDT, född d. 16 april 1868, död d. 1 dec. 1921; — MAGGIE EMILIA, född d. 25 febr. 1879, gift d. 8 dec. 1906 med kontorsskrifvaren vid statens järnvägar ERIC GUSTAF THEODOR HILLBORG, född d. 24 dec. 1879.

BUNTH, JUSTUS HENNING. Var innehafvare af apoteket i Askersund åren 1897—1906. (Se under apoteket Gripen i Malmö, sid. 916.)

SANDBERG, GILLIS WIKTOR. Född d. 18 sept. 1870 i Vadstena.

Föräldrar: Sadelmakaren och tapetseraren WIKTOR FRITHIOF SANDBERG, född d. 22 mars 1841, död d. 15 april 1901, och FREDRIKA CHRISTINA SUNDSTRÖM, född d. 19 sept. 1840.

S. erhöll undervisning vid Vadstena och Linköpings elementarläroverk och antogs sommaren 1885 som elev å apoteket i Motala samt aflade d. 25 jan. 1889 i Stockholm farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Askersund 1889—91 och å apoteket i Hässleholm 1891—95. Inskrefs höstterminen 1895 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 24 maj 1897 apotekarexamen. Tjänstgjorde sedan å apoteken i Heby 1897—98, Örnen i Östersund 1899—1901, Ragunda 1901—03 och å Svanen i Örebro 1909—13. Tjänstgjorde såsom föreståndare för medikamentsförråden i Ramsele 1904—05, i Gäddede 1906—09 och i Visnum 1914—16 samt å apoteket i Ström 1917—18.

Erhöll d. 31 maj 1918 privilegium å apoteket i Askersund samt innehade åren 1918—22 medikamentsförrådet i Ämmeberg, hvilket jämlikt K. brefvet d. 16 aug. 1922 då indrogs.

Apoteket i Nora.

1779.

Nora var under medeltiden en obetydlig handelsplats och erhöll sina första stadsprivilegier d. 20 dec. 1643. Staden fick genom dessa monopol på handeln i den kringliggande bergslagen, hvarigenom bruksrörelsen kom i fullständigt beroende af stadens köpmän. Sedan dessa band lossats, stannade staden i sin utveckling och har ej förr än på de sista 25 åren gått framåt.

Först 1766 omtalas apotekare här, då Anders Elg, som förut haft apoteket i Umeå, d. 30 juni detta år i skrifvelse till magistraten i Nora begärde tillstånd att få upprätta ett apotek i staden och förband sig att detta »inom tre månader i ordning bringa och til Innewånarnas tjenst med goda medicamenter förse». Samma år d. 9 juli erhöll han också magistratens tillstånd härtill. Först d. 12 april 1779 fick han dock privilegium å apoteket, omfattande såväl staden Nora som bergslagen där omkring.

Sacklén uppgifver att E. ej. skulle hafva »uppsatt något egentligt apotek» utan att han hufvudsakligen skulle hafva sysselsatt sig med koppymning, men af rådhusrättens i Nora stad protokoll samt lagfartsprotokollen framgår dock att han dref apoteksrörelse i staden och att han de första åren med sannolikhet såväl bodde som ock hade sin verksamhet förlagd till Bengt Hammarskogs gård i kvarteret Bromsen vid Kungsgatan. Den 6 aug. 1778 köpte han för 150 rdr specie på auktion gården N:o 35 i kvarteret Mars, belägen i hörnet af Rådstu- och Borgmästargatorna, där han sedan bodde och bedref sin apoteksrörelse. År 1783 flyttades apoteket af apotekare P. Chr. Christiansson till den af honom inköpta gården N:o 71, kvarteret Hjorten, belägen i hörnet af Präst- och Rådhusgatorna och där befann det sig ännu 1808 under apotekare D. Nordströms tid. Hvem som flyttade apoteket härifrån vet man ej, men under apote-

kare J. C. V. Drakes innehaf i slutet af 1800-talet var det beläget i hörnet af Präst- och Kungsgatorna och kvarblef här tills detsamma 1903 af apotekare E. I. Fernström förlades till de nuvarande lokalerna i hörnet af Kungsgatan och torget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,500 kronor.

ELG, ANDERS. Född d. . . . 1728 i Örebro.

Föräldrar: Färgaren ANDERS ELG, född d. . . . 1692 i Gamla Karleby i Finland, död d. 19 maj 1770, och SIGRID SOFIA BIÖRKMÄN, född d. . . ., död d. 20 jan. 1735.

Efter studier vid Örebro skola från 1737, antogs E. till elev å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, tjänstgjorde därpå någon tid å apoteket Kronan i Stockholm och reste sedan till Finland, där han antog plats på apoteket i Borgå. Återvände 1755 till Sverige och inköpte apoteket i Umeå samt aflade apotekarexamen d. 19 nov. s. å.

Han återupprättade apoteket i Umeå, som i flera år legat nere, men försälde det 1765 till sin medhjälpare G. Rothovius. Då denne ej förmådde uppehålla apoteksrörelsen, måste E. återtaga densamma, men sålde apoteket åter 1767 och flyttade till Nora. Redan d. 30 juni 1766 hade han i skrifvelse till magistraten i denna stad anhållit om tillstånd att här få upprätta ett apotek och d. 9 juli s. å. erhöill han äfven tillstånd därtill. Enligt Sacklén skulle E. aldrig hafva upprättat något riktigt apotek här, men det framgår dock af rådstu- och lagfartsprotokollen i Nora att han drifvit apoteksrörelse i staden, måhända i blygsam skala. Först d. 12 april 1779 erhöill han K. privilegium å apoteket. Vid sidan af apoteksrörelsen bedref han med framgång koppypning och synes äfven hafva varit anlitad som läkare. Sålde 1782 sitt varulager.

Död d. 12 okt. 1807 i Nora.

Ogift.

CHRISTIANSSON, PETTER CHRISTIAN. Född d. 13 nov. 1757 i Ystad.

Föräldrar: Källarmästaren därstädes CHRISTIAN ROSSOU, född d. . . ., död d. . . . 1781, och INGEBORG MARGARETHA FRIIS, född d. 5 dec. 1725, död d. . . .

Antog 1780 namnet CHRISTIANSSON, sedan fadern blifvit dömd för mord.

C. erhöill undervisning i Ystads skola och fortsatte studierna vid akademien i Lund, hvarpå han genomgick elevåren, hvar känner man icke, och tjänstgjorde därefter fem år å apoteket i Stralsund. Tjänstgjorde 1776 å apoteket Enhörningen i Stockholm och hade efter resor i Tyskland och Danmark ett halft år anställning å apoteket Markattan, numera Leoparden i Stockholm, samt tre år å apoteken Hjorten i Västerås och Hjorten i Örebro till 1783, hvilket år han d. 3 april i Stockholm med utmärkelse aflade apotekarexamen.

Han inköpte 1782 apotekare Elgs i Nora obetydliga varulager för 400 rdr. och erhöill d. 17 mars 1783 magistratens tillstånd att där inrätta ett fullständigt apotek, ett uppdrag, som han utförde till vederbörandes fulla belåtenhet.

Död d. 4 maj 1789 i Nora.

Gift d. 28 dec. 1783 med MARGARETHA ELISABETH BROMAN, född d. 22 mars 1757, död d. 10 maj 1809, dotter till . . .

Barn: JOHAN PETTER, född d. 13 juni 1784, död d. 4 maj 1787; — CARL, född d. 31 mars 1786, död d. . . . sept. 1817.

SCHULTZ, CARL CHRISTOPHER. Född d. 26 febr. 1764 i Stralsund.

Föräldrar: Lektorn vid gymnasium i Stralsund OTTO DAVID SCHULTZ, född d. . . ., död d. . . ., och AMALIA ELISABETH BECKMAN, född d. . . ., död d. . . .

S. studerade i Stralsund, blef 1780 elev å apoteket Fläkta Örnen i Malmö och tjänstgjorde från 1787 dels å nämnda apotek dels å apotek i Stockholm, till dess han 1791 inköpte apoteket i Nora och aflade apotekarexamen. Han blef d. 28 mars 1792 äfven antagen till apotekare vid Loka brunn.

Död d. 26 april 1792 i Nora.

Gift d. 25 febr. 1791 med SARA CATHARINA SAHLSTRÖM, född d. 7 mars 1767, död d. . . ., dotter till handlanden i Borås ARVID SAHLSTRÖM och ANNA ÅGREN.

Barn: CARL ARVID, född d. 6 juni 1792, död d. . . . Rådman i Sundsvall.

SJÖSTRÖM, PEHR MAGNUS. Född d. 26 febr. 1765 i Sundsvall.

Föräldrar: Kassören ERIK SJÖSTRÖM, född d. . . ., död d. . . ., och MARTHA ESTBERG, född d. . . ., död d. . . . 1768.

S. antogs 1780 till elev å apoteket Gripen i Sundsvall, blef 1786 farmacie studiosus och tjänstgjorde därefter å apoteket i Nora, som han, genom giftermål med företrädarens änka, tillträdde 1793.

Död d. 13 dec. 1795 i Nora.

Gift d. 17 dec. 1793 med SARA CATHARINA SAHLSTRÖM, född d. 7 mars 1767, död d. . . ., dotter till handlanden i Borås ARVID SAHLSTRÖM och ANNA ÅGREN, gift [1] med apotekaren i Nora CARL CHRISTOPHER SCHULTZ, född d. 26 febr. 1764, död d. 26 april 1792.]

Barn: PEHR GUSTAF, född d. 18 maj 1794, död d. . . . 1851. Handlande i Gävle; — JOHAN MAGNUS, född d. 7 april 1796, död d. . . . Bokhållare.

NORDSTRÖM, DANIEL. Född d. 10 juni 1774 i Gävle.

Föräldrar: Kaptenen OLOF NORDSTRÖM, född d. . . ., död d. . . ., och KAJSA GRETA HOLMBERG, född d. . . ., död d. . . .

N. var elev å apoteket i Gävle, tjänstgjorde 1795 såsom föreståndare för apoteket i Nora och blef, genom giftermål med företrädarens änka d. 28 mars 1797 ägare af nämnda apotek.

Död d. 25 sept. 1808 i Nora.

Änkan innehade apoteket till 1824 och skötte detsamma genom provisor.

Gift d. 23 mars 1797 med SARA CATHARINA SAHLSTRÖM, född d. 7 mars 1767, död d. . . ., dotter till handlanden i Borås ARVID SAHLSTRÖM och ANNA ÅGREN, gift [1] med apotekaren i Nora CARL CHRISTOPHER SCHULTZ, född d. 26 febr. 1764, död d. 26 april 1792], gift [2] med apotekaren i Nora PEHR MAGNUS SJÖSTRÖM, född d. 26 febr. 1765, död d. 13 dec. 1795.]

Barn: JOHAN DANIEL, född d. 25 sept. 1799, död s. å.; — CATHARINA MARGARETHA, född d. 19 maj 1801, död d. . . .; — HEDVIG SOPHIA, född d. 3 jan. 1803, död d. . . .

LENNMALM, GUSTAF. Född d. 28 nov. 1790 i Merlänna, Länna socken, Södermanlands län.

Föräldrar: Häradshövdingen och hemmansägaren ANDERS PERSSON, född d. 16 aug. 1746, död d. 24 mars 1809, och MARIA ANDERSDOTTER, född d. 28 maj 1749, död d. 17 sept. 1810.

L. erhöll undervisning i Strängnäs skola 1803—06, blef elev å apoteket Hvita Björnen i Stockholm och aflade inför Collegium medicum farmacie studiosi-examen d. 13 aug. 1811. Tjänstgjorde därefter å apoteket Hjorten i Västerås 1814—19 och erhöll d. 21 jan. 1819 Sundhetskollegii tillstånd att förestå nämnda apotek. Hade anställning såsom föreståndare å apoteket i Nora från 1819 till d. 11 sept. 1824, då han inköpte detsamma, aflade apotekarexamen och därå erhöll privilegium s. å. Sålde apoteket 1828.

Död d. 6 sept. 1832 i Nora.

Gift d. 25 jan. 1820 i Västerås med ANNA HELENA WENNSTRÖM, född d. 19 sept. 1798, död d. 26 juli 1871, dotter till färgerifabrikören EDMUND WENNSTRÖM och MARIA ELISABETH HANSSON.

Barn: GUSTAF ALBERT, född d. 21 jan. 1821, död d. . . . Landtbrukare; — MARIA ALBERTINA, född d. 29 aug. 1822, död d. 5 maj 1824; — ANNA GUSTAVA, född d. 5 juni 1824, död d. 18 maj 1905, gift d. 3 aug. 1847 med handlanden LARS PETER EKLUND, född d. 22 jan. 1814, död d. 13 dec. 1877; — FREDRIK JULIANUS, född d. 9 jan. 1827, död d. 31 juli 1897. Postmästare i Kungälv; — CARL EDMUND, född d. 6 juli 1829, död d. 16 nov. 1907. Apotekare å Fenix i Nyköping; — JOHAN ENGELBERT, född d. 9 juli 1832, död d. 16 maj 1899. Mönsterskrifvare vid K. Västmanlands regemente.

WIDGREN, JAKOB. Innehade apoteket i Nora åren 1834—45. (Se under apoteket i Råneå, sid. .)

BJÖRKLUND, FREDRIK GOTTHARD. Innehade apoteket i Nora åren 1845—47. (Se under apoteket i Trollhättan, sid. 1261.)

GYLLENCREUTZ, EDVARD ADOLF. Innehade apoteket i Nora åren 1847—49. Se under apoteket i Arboga, sid. .

ÖHRVALL, ANDERS AUGUST. Född d. 1 okt. 1810 i Säfvared, Skaraborgs län.

Föräldrar: Kofferdikaptenen ANDERS AUGUST ÖHRVALL, född d. . . . 1767, död d. . . . 1831, och HELENA SOFIA BJÖRK, född d. . . . 1780, död d. . . . 1864.

Ö. antogs till elev å apoteket i Söderköping, aflade där d. 13 juni 1831 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde där-
efter å apoteken Hjorten i Örebro, Lejonet i Stockholm och
Gripen i Sundsvall. Aflade d. 12 dec. 1838 apotekarexamen
och inköpte 1841 apoteket i Nätra (1852 flyttadt till Örnskölds-
vik), samt erhöll privilegium därå d. 29 okt. 1842. Han för-
sålde sedan detta apotek och inköpte 1849 apoteket i Nora,
hvarå han d. 23 aug. 1854 erhöll privilegium. Sålde apoteket
d. 12 april 1864.

Död d. 20 maj 1888 i Norrköping.

Gift d. 20 nov. 1842 med MÄRTHA ELISABETH WESTBERG,
född d. 31 dec. 1817, död d. 10 maj 1852 i Nora, dotter till
konditorn i Sundsvall JAKOB WESTBERG och SARA ELISABETH
RYBERG.

Barn: FANNY THEODOLINDA AUGUSTA, född d. 12 aug. 1843,
död d. 3 nov. 1904, gift d. 12 aug. 1864 med apotekaren å
Kronan i Norrköping greve CARL ERIK HERMAN OTTO MÖR-
NER, född d. 24 april 1836, död d. 11 okt. 1909; — HJALMAR
AUGUST, född d. 15 dec. 1851. Professor emeritus vid Upp-
sala universitet.

MÖRNER, CARL ERIK HERMAN OTTO. Var innehafvare
af apoteket i Nora åren 1864—74. (Se under apoteket Kronan
i Norrköping, sid. 501.)

FAHLANDER, ERIK CASPER. Född d. 10 april 1839 å
Ljusnedals bruk, Tennäs, Jämtlands län.

Föräldrar: Bruksägaren LARS FREDRIK FAHLANDER, född d.
13 dec. 1810, död d. 19 nov. 1888, och GERTRUD FERAG, född
d. 4 okt. 1804, död d. 7 nov. 1888.

F. genomgick fem klasser af elementarläroverket i Östersund
och antogs 1859 till elev å apoteket i samma stad, aflade d.
26 jan. 1863 farmacie studiosi-examen och d. 27 maj 1865
apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter under fem år å apoteket
Hjorten i Östersund samt från d. 10 juni 1871 till d. 27 maj

1872 å apoteket i Örnsköldsvik samt förestod åren 1872—73 apoteket Hjorten i Östersund under tillsammans fyra månader.

Han inköpte d. 11 april 1874 apoteket i Nora, å hvilket han d. 21 maj erhöill privilegium. Han afled dock innan han tillträdte apoteket.

Död d. 29 maj 1874 i Östersund.

Ogift.

DRAKE AF HAGELSRUM, JOHN CARL VICTOR. Född d. 3 juli 1845 i Rogberga, Jönköpings län.

Föräldrar: Vice häradshöfdingen HAMPUS AXEL GUSTAF DRAKE AF HAGELSRUM, född d. 3 aug. 1806, död d. 18 mars 1860, och EVA FREDRIKA PRINTZENSKÖLD, född d. 6 april 1806, död d. 17 maj 1862.

D. genomgick fem klasser af Jönköpings högre allmänna läroverk och blef d. 30 juni 1861 antagen till elev å apoteket Lejonet i Göteborg. Han afslutade dock icke sina elevår här utan fortsatte tjänstgöringen å apoteket i Hjo samt aflade d. 26 april 1866 i Motala farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter från d. 25 juni 1866 till d. 10 sept. s. å. å apoteket i Arvika, från d. 15 sept. 1866 till d. 15 juli 1867 å apoteket i Gränna, från d. 1 aug. 1867 till d. 31 dec. 1868 ånyo å apoteket i Arvika samt från d. 22 mars 1869 till d. 22 aug. 1870 å apoteket i Filipstad. Inskrefs höstterminen 1870 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 31 maj 1872 apotekarexamen. Han tjänstgjorde därpå från d. 1 juli 1872 till d. 20 juni 1873 å apoteket Lejonet i Göteborg, inköpte i april 1873 apoteket i Sigtuna och erhöill d. 1 aug. s. å. privilegium därå. Försålde det redan d. 27 juli 1874 och tillträdde s. å. d. 1 aug., efter afslutadt köp, apoteket i Nora, hvarå han d. 18 sept. 1874 erhöill privilegium.

Död d. 21 juni 1902 i Nora.

Gift d. 7 sept. 1873 med SOFIA CHRISTINA RINGSTRÖM, född d. 1 dec. 1843, dotter till apotekaren i Filipstad ELIAS ROBERT RINGSTRÖM och HELENA WILHELMINA ENGELBRECHT.

Barn: BROR ROBERT HAMPUS, född d. 3 aug. 1875. Dekorationsmålare; — ANNA EVA WILHELMINA, född d. 1 juli 1874. Kontorist; — GUSTAF, född d. 9 jan. 1877. Legitimerad apotekare; — KARL MAGNUS, född d. 6 aug. 1878. Bryggmästare.

FERNSTRÖM, ERNST IVAN. Var innehafvare af apoteket i Nora åren 1902—09. (Se under apoteket Bävern i Västerås, sid. .)

SUNDSTRÖM, FREDRIK. Född d. 5 jan. 1862 i Kristberg, Östergötlands län.

Föräldrar: Landtbrukaren JOHAN AUGUST SUNDSTRÖM, född d. 8 jan. 1824, död d. 27 febr. 1896, och ANNA MATHILDA HAGELIN, född d. 30 sept. 1830, död d. 28 sept. 1893.

S. erhöill undervisning vid Vadstena elementarläroverk samt antogs därefter till elev å apoteket Hjorten i Lund, aflade d. 28 jan. 1882 farmacie studiosi-examen och d. 21 jan. 1886 apotekarexamen. Tjänstgjorde före apotekarexamen å apoteken Hjorten i Lund från d. 10 febr. 1882 till d. 28 juni s. å., i Skövde från d. 1 juli 1882 till d. 1 juli 1883 och i Nora från d. 10 maj 1885 till d. 10 juni s. å., samt efter apotekarexamen å apoteken i Värnamo från d. 1 febr. 1886 till d. 1 juli 1887, Hjorten i Lund från d. 15 juli 1887 till d. 15 juni 1888, å Klippan från d. 15 juni 1888 till d. 15 juli 1890, Enhörningen i Göteborg från d. 16 juli 1898 till d. 8 april s. å. och å Klippan ånyo från d. 9 april 1898 till d. 16 dec. 1909. Erhöill d. 17 dec. 1909 personligt privilegium å apoteket i Nora.

Gift d. 27 dec. 1900 med TORBORG MARIA ANDERSON, född d. 28 april 1872, dotter till fabrikören ANTON ANDERSON och AMELIE SUNDSTRÖM.

Barn: GUNHILD, född d. 19 febr. 1902; — EDITH, född d. 1 april 1903; — TORSTEN, född d. 20 mars 1907, död d. 23 sept. 1915.

Apoteket i Lindesberg.

1780.

Staden Lindesberg begynte under Gustaf II Adolf anläggas vid förutvarande Linderås kyrkoby till främjande af bergshand- teringen i kringliggande bergslag. Denna hade dittills varit hänvisad till Arboga och Örebro som afsättningsorter. Drottning Kristina utfärdade d. 20 dec. 1643 stadsprivilegier för den- samma, hvilka bekräftades d. 10 nov. 1645. I privilegiebrevet bestämdes att stadens vapen skulle utgöras af »ett bärg der opå een lind opprinner och växer» samt att staden skulle kallas »Lindesbärgh». Den har flera gånger härjats af eldsvador, sista gången 1869, då hälften af staden lades i aska.

Först 1778 påtänkes anläggande af apotek här. Enligt råd- husrättens protokoll d. 12 jan. nämnda år lät igenom inlämnad skrift »Apothequaren Provisoren Nils Nyström andraga thet han wore sinnad sig här i Staden såsom Apotequare nedsättja at förse orten och Staden med medicamenter samt til then ändan om behörigt tilståndh och kalleles Bref anhölt på thet han må kunna sigh thermed uti Högloflige Kongl. Collegio Medico til wederbörlig examens undergående anmäla. Nu aldenstund et Apoteques inrättande härstädes nogsamt finnes wara både nödigt och nyttigt; Altså och emedan man af uptedda Bevis om bemälte Herr Nyströms wackra insicht i the thertil hörande stycken och hederliga upförande gjort sig godt hopp och aldeles försäkrad at til ortens, Stadens och Bergs Allmogens förmohn — — — — få pröfwade Magistraten skäligt att til thenna ansökning bifall lemna — — —».

Nyström fullföljde emellertid ej sin afsikt och då farmacie studiosus Johan Lilius år 1780 anmälde sig såsom villig att inrätta apotek i staden, blef detta äfven af magistraten honom medgifvet. Enligt rådhusrättens protokoll d. 10 jan. 1780 hade han också styrkt sin kompetens härtill, ty enligt detta »före- kom inför Rätten Studiosus Pharmatiae Johan Lilius ifrån

Wiborgs l hn doch under Sveriges Krona lydande samt tillika upptedde skriftelige bevis som uplästes ifrån Apot. Herr Gust.  berg uti Lovisa af 21:sta September 1776 och ifrån Herr Apotecaren Ithmaeus i Stockholm af d. 8 October 1777 af inneh ll at han på thet f rre stället i 7  r samdt   thet senare et  r med flit och trohet förwärfwat sig erforderlig kundskap uti the til Apoteques inrättande hörande stycken — — —».

L. aflade d. 26 maj 1780 apotekarexamen och fick där på K. privilegium å apoteket.

Apoteket anlades i gården n:r 40, kvarteret Gripen, belägen i hörnet af nuvarande Kungsgatan och Borgm stargatan. Omkring  r 1836 inf rlifvades tomt 39 med den f rre och skrives sedan f r N:r 39—40. Vid branden d. 11 april 1869 nedbrann apoteksgården, tillika med hela den stadsdel, där den var belägen. En stor del af apotekets inventarier och varulager räddades emellertid och 48 timmar därefter kunde dåvarande innehafvaren, apotekare A. E. Dahlander ånyo öppna apoteket i en mindre lägenhet i n:r 82—87 kvarteret Trädgården, rådman P. J. Eks gård. Apoteksgården byggdes emellertid omedelbart upp igen och d. 1 nov. 1869 öppnades apoteket ånyo   den gamla apotekstomten. H r kvarblef det tills detsamma 1922 flyttades till Skolgatan 88, kv. Trädgården, där det ännu  r beläget.

Apoteket, hvars innehafvare erhöll privilegiet före d. 27 okt. 1899 har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden f r apoteksinnehafvares pensionering.

LILIUS, JOHAN. Född d. 26 mars 1756 i Finland.

Föräldrar: Kyrkoherden i J askis, Kymmeneg rds, numera Viborgs l n, MICHA L GUSTAVI LILIUS, född d. . . ., död d. 24 maj 1762, och MARGARETHA ALOP EUS, född d. . . ., död d. 24 april 1796.

L. erhöll undervisning i Lovisa stads skola och antogs till elev å apoteket därstädes, aflade farmacie studiosi-examen, reste där på öfver till Sverige och erhöll 1776 anställning å apoteket Gripen i Stockholm, där han t n stgjorde till 1778. Härifrån flyttade han till apoteket Hjorten i Västerås.  r 1780 kallades han sedan af magistraten och borgerskapet i Lindes-

berg att anlägga ett apotek här. Aflade d. 26 maj 1780 apotekarexamen och erhöll samma år K. privilegium å det nya apoteket. Hade i sitt sigill en lilja med omskrift: indagando caute. L. blef sedan rådman i Lindesberg.

Död d. 10 aug. 1798 i Lindesberg.

Efter mannens död innehade änkan apoteket under 7 år och dref detsamma genom provisor.

Gift d. 25 aug. 1782 med BIRGITTA JOHANNA STRÖM, född d. . . . 1758, död d. 31 maj 1823, dotter till tunnbindaren OLOF STRÖM i Gäfle och MARIA BEATA WESTBERG, gift [1] med postmästaren . . . NORGREN, född d. . . ., död d. . . .]

Barn: JAN GUSTAF, född d. 23 juli 1783, död s. å.; — ADOLF, född d. 27 sept. 1784, död d. . . . i Nora; — JAN, född d. 11 dec. 1786, död d. . . . 1789; — GUSTAF, född d. 3 nov. 1788, död d. . . . 1789; — MAJA GRETA, född d. 21 april 1790, död d. 15 maj 1814; — JOHANNA GUSTAVA, född d. 28 dec. 1791, död d. . . .; — ZACHARIAS, född d. 30 mars 1793, död d. . . .; — GUSTAF, född d. 21 juni 1794, död d. . . . Inspektor.

MEIJER, ADAM. Född d. 14 april 1777 i Västervik.

Föräldrar: Apotekaren i Västervik ADAM MEIJER, född d. 6 aug. 1744, död d. 11 sept. 1786, och CATHARINA MARIA HANQVIST, född d. 23 aug. 1749, död d. 23 dec. 1812.

M. var elev å faderns apotek i Västervik och hade aflagt apotekarexamen, då han 1804 ankom till Västerås och antog plats som provisor för apoteket Hjorten, som innehades af änkan efter apotekare J. Lilius. Han anhöll d. 9 dec. 1805 hos magistraten att »såsom nu mera gift med förrige Apotequaren afl. Johan Lili Enka Brita Johanna Ström för hwilkens räkning apoteksrörelsen sedermera gått» om tillstånd att fortsätta apoteksrörelsen, hvilket magistraten äfven tillstyrkte, eftersom han undergått examen i de erforderliga kunskaperna. Sålde apoteket 1812.

Han var 1813 anställd som fältapotekare vid svenska armén i Tyskland.

Död i Stralsund d. 25 dec. 1813.

Gift d. 13 febr. 1805 med BIRGITTA JOHANNA STRÖM, född d. . . . 1758, död d. 31 maj 1823, dotter till tunnbindaren OLOF STRÖM i Gäfle och MARIA BEATA WESTBERG, gift [1] med

postmästaren NORDGREN, född d. . . ., död d. . . ., gift [2] med apotekaren i Lindesberg JOHAN LILIUS, född d. 3 mars 1756, död d. 10 aug. 1798.]

Äktenskapet var barnlöst.

ÅSTRÖM, ERIK WILHELM. Född d. 1 juni 1782 i Stockholm.

Föräldrar:

Å. hade aflagt apotekarexamen, då han af A. Meijer och hans hustru enligt köpebref d. 7 aug. 1812 inköpte gården n:r 40 kv. Gripen jämte apoteket i Lindesberg. Han försålde det åter 1814 och blef sedan handlande i Lindesberg.

Död d. 4 aug. 1825 i Lindesberg.

Gift 1816 med STINA ISRAËLSDOTTER, född d. 16 april 1794 i Nora, död d. . . ., dotter till arbetskarlen ISRAEL NILSSON och MARIA OLSDOTTER.

Barn: JONAS ISRAEL, född d. . . . 1820, död d. . . .

ÅLANDER, GUSTAF ADOLF. Född d. . . . 1785 i Karlshamn.

Föräldrar:

Å. inköpte 1814 apoteket i Lindesberg och aflade d. 7 aug. 1815 apotekarexamen. I köpet ingick ej apoteksgården, som jämlikt köpebref d. 14 nov. 1815 ägdes af pastor Johan Nordwall, men gården förenades åter med apoteket, då Å. d. 11 mars 1816 inköpte densamma. Försålde apoteket d. 11 nov. s. å. och flyttade till Örebro.

Död d. . . .

ÅLANDER, LARS MAGNUS. Född d. 12 sept. 1793 i Emtervik, Värmlands län.

Föräldrar: Komministern i Älgå, Värmland, LARS ÅLANDER, född d. . . . 1758, död d. 14 jan. 1807, och CHRISTINA MARGARETHA HEDÉN, född d. . . . 1774, död d. 14 mars 1809.

Å. aflade apotekarexamen och blef ägare af apoteket i Lindesberg d. 11 nov. 1816. Enligt stadens husförhörslängder

flyttade han s. å. till Ramsberg. Han återkom dock till Lindesberg och står då antecknad som »provisor» men utflyttar ånyo till Ramsberg 1819. Enligt Sacklén »emottog» hans efterträdare, Pyhlson, apoteket d. 30 jan. 1818 och möjligt är därför att denne redan tidigare köpt apoteket och att Ålander förestått detsamma såsom provisor.

Död d. . . .

PYHLSON, PETTER SEVERIN. Var innehafvare af apoteket i Lindesberg åren 1818—35. (Se under apoteket i Vänersborg sid. 1211.)

ARENANDER, LARS ADAM. Född d. 10 maj 1802 i Linköping.

Föräldrar: Lektorn vid gymnasiet därstädes, sedermera kyrkoherden i Säby, Linköpings stift, teol. doktor PEHR ARENANDER, född d. 10 april 1762, död d. 19 maj 1819, och HELENA CATHARINA MEIJER, född d. 31 dec. 1771, död d. 10 april 1846.

A. idkade studier vid Linköpings gymnasium 1818—19, blef i dec. 1820 elev å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och aflade 1824 farmacie studiosi-examen samt d. 22 dec. 1830 apotekarexamen. Tjänstgjorde 1833 å apoteket Nordstjärnan i Stockholm och erhöll d. 16 mars 1838 privilegium å det af honom inköpta apoteket i Lindesberg. Försålde apoteket d. 27 jan. 1842 och bosatte sig 1845 i Kristiania, där han sysselsatte sig med galvanoplastik. Han flyttade efter fyra års förlopp till Stockholm och fortsatte där med samma yrke men måste 1856 på grund af sjukdom intagas på Danviks hospital.

Död d. 24 febr. 1862 på Danviks hospital.

Gift d. 19 juni 1836 med ANNA JULIANA CHRISTINA BJÖRKLUND, född d. 25 nov. 1810, död d. 16 jan. 1883 i Göteborg, dotter till slottskamreraren och postmästaren på Drottningholm ANDERS BJÖRKLUND och ANNA JULIANA WALLENIUS.

Barn: JULIANA VILHELMINA CAROLINA CHARLOTTA, född d. 14 aug. 1848 i Kristiania. Skådespelerska, gift d. 24 okt. . . . med litteratören FREDRIK LINDBERG, född d. 18 maj 1842, död d. 15 febr. 1890. Utgivare af västra Sveriges handelskalender i Göteborg.

CLEVANDER, CARL GUSTAF. Född d. 1 okt. 1777 i Eskilstuna.

Föräldrar: Handlanden ANDERS WIKSTRÖM, född d. . . . 1742, död d. 11 mars 1800, och KARIN CLEVANDER, född d. 8 juli 1744, död d. 4 dec. 1812.

Efter fullgjord elevtjänstgöring och efter att hafva aflagt farmacie studiosi- och apotekarexamen, inköpte C. d. 16 juni 1817 apoteket i Åmål. Sålde apoteket 1829 och flyttade därefter till Värmland, där han inköpte landtegendomen Herrestad, Näs härad. Öfvertog d. 27 jan. 1842 apoteket i Lindesberg, som han i maj 1849 försålde utan att under tiden hafva sökt K. privilegium å detsamma.

Död d. 6 febr. 1850 i Lindesberg.

Ogift.

Fosterson: Grosshandlaren ADOLF CLEVANDER i Örebro, född d. . . . 1820, död d. 14 mars 1888.

BLOMBERG, CARL AUGUST TEOPHIL. Född d. 8 jan. 1819 i Eker, Örebro län.

Föräldrar: Komministern i Råby och Bärbo, Strängnäs stift, ANDERS BLOMBERG, född d. 14 juli 1799, död d. 2 april 1830, och HENRIETTE LUNDVALL, född d. . . . 1786, död d. . . .

B. erhöll undervisning i Jenningska skolan vid Täckhammar och i Munktorps skola till hösten 1834, då han antogs till elev å apoteket Gripen i Nyköping. Aflade därstädes d. 4 jan. 1840 farmacie studiosiexamen och tjänstgjorde å samma apotek till juni månad s. å., då han erhöll kondition å apoteket i Filipstad, hvilken plats han innehade till i juli 1842.

Inskrefs höstterminen 1842 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 15 nov. 1843 apotekarexamen samt tjänstgjorde därefter en kortare tid å apoteket Gripen i Nyköping och från mars 1844 till juni 1847 å apoteket i Skellefteå samt till maj 1849 å apoteket Gripen i Stockholm, då han inköpte apoteket i Lindesberg. Tillträdde detsamma d. 1 juni s. å. och erhöll d. 15 maj 1850 privilegium därå. Sålde apoteket d. 1 okt. 1863.

B. erhöll d. 4 jan. 1855 tillstånd att vid Ljusnarsberg anlägga filialapotek, öppnade 1856 bokhandel i Lindesberg och antogs 1861 till kassör vid Örebro enskilda banks afdelningskontor i Lindesberg.

År 1859 blef han af borgarståndet vald till ledamot af stats-

revisionen och var åren 1865—66 ledamot af ständsriksdagen, där han invaldes i ekonomiutskottet och blef suppleant i statsutskottet. Han arbetade i riksdagen med kraft för Bergslagens framtid och i synnerhet för en järnväg från Frövi till Falun.

Han var ledamot af Örebro läns landsting under sex år och ledamot af den kommitté, som hade landstingets uppdrag att utarbete förslag till ordnande af länets sjukvård.

Åren 1883—89 var han stadsfullmäktig och innehade dessutom flera andra förtroendeposter, såsom ordförande i Lindesbergs stads drätselkammare, fattigvårdsstyrelse, sjukhusstyrelse och brandstodskommitté för lösegendom och fastighet. Han blef 1860 ordförande i stadens sundhetsnämnd.

R. V. O. 1865.

Död d. 20 aug. 1907 i Lindesberg.

Gift d. 20 aug. 1855 med CATHARINA AUGUSTA WASSRIN, född d. 20 aug. 1833, död d. 3 april 1905, dotter till bruksägaren OLOF WASSRIN och CATHARINA PETRONELLA AHLBOM.

Barn: CARL AUGUST ORIEL, född d. 29 juni 1856, död d. 21 aug. 1923. Boktryckare och rådman i Lindesberg; — ESKIL FREDRIK OLOF, född d. 26 sept. 1858. Trafikdirektör vid Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds järnvägar; — PER EMIL OSCAR, född d. 4 april 1861, död d. 23 maj s. å.; — GUSTAF HENRIK GABRIEL, född d. 13 sept. 1862, död d. 22 dec. s. å.; — EVA LAURA CATHARINA, född d. 6 april 1864. Bokhandlare; — CLARA MARIA HELENA, född d. 19 april 1867; — NILS JOHAN RAGNAR, född d. 22 april 1869. Ingeniör; — SIGNE HILDA AUGUSTA, född d. 8 sept. 1872; — ANDERS DAVID EMANUEL, född d. 1 febr. 1874. Arkitekt.

ROSÉN, JARL AMAL WALLENTIN. Var innehafvare af apoteket i Lindesberg åren 1863—67. (Se under apoteket Lejonet i Gäfle, sid. .)

DAHLANDER, AXEL ESAIAS. Var innehafvare af apoteket i Lindesberg åren 1867—74. (Se under apoteket i Uddevalla sid. 1155.)

LUNDGREN, FRANS GUSTAF. Född d. 16 juni 1831 i Stockholm.

Föräldrar: Stämpelmästaren i rikets ständers bank CARL ULRIK LUNDGREN, född d. . . . 1787, död d. 1 juni 1833, och MARIA CHARLOTTA SANDBERG, född d. . . ., död d. . . .

L. erhöll åren 1842—46 undervisning vid Maria läroverk i Stockholm och antogs d. 9 juni 1846 till elev å apoteket Gripen i Stockholm. Erhöll enskild undervisning under elev-tjänstgöringen och aflade d. 6 juni 1850 i Uppsala student-examen samt d. 3 april 1852 farmacie studiosi-examen.

Tjänstgjorde från d. 1 maj 1852 till d. 1 febr. 1854 å apoteket Gripen i Nyköping, från d. 14 febr. 1854 till d. 26 sept. s. å. å apoteket Hjorten i Stockholm och från d. 28 sept. 1854 till d. 22 sept. 1856 å apoteket i Mariestad. Aflade d. 28 febr. 1858 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter från d. 1 mars 1858 till d. 8 maj 1863 å apoteket Lejonet i Stockholm.

Erhöll d. 8 maj 1863 personligt privilegium å ett nytt apotek i Ödeshög, hvilket af honom upprättades samma år. Han innehade apoteket i 10 år men erhöll d. 17 april 1874 befrielse från privilegiet och inköpte 1874 apoteket i Lindesberg med tillhörande filialapotek i Ljusnarsberg, samt erhöll d. 31 juli privilegium å detsamma. Den 14 aug. 1874 erhöll han Sundhetskollégii tillstånd att i Ramsberg tillika innehafva ett medikamentsförråd.

Försålde apoteket i Lindesberg 1881 och flyttade till Linköping.

L. var verkställande direktör i Lindesbergs sparbank åren 1876—81, ledamot i styrelsen för Östgöta stadshypoteksförening från 1888, direktör för Lifränte- och kapitalförsäkringsanstalten för Linköpings län och stift från 1891 och i styrelsen för Linköpings sparbank från 1893; verkställande direktör vid Sundbergska stiftelsen »Hem för värnlösa barn» från 1891 samt i många år stadsfullmäktig och ledamot af kyrkorådet i Linköping.

R. V. O. 1907.

Död d. 14 nov. 1920 i Linköping.

Gift d. 6 okt. 1865 med CAROLINA VILHELMINA JOHNSON, född d. 23 nov. 1838, död d. 8 maj 1915, dotter till garfvaren CARL VILHELM JOHNSON och CAROLINA GUSTAVA NORBERG.

Barn: MARIA CAROLINA, född d. 2 aug. 1868; — ANNA SOPHIA CHARLOTTA, född d. 20 april 1870, död d. 10 april 1901; — ELISABET, född d. 24 juni 1871, gift d. 15 aug. 1898 med sjukgymnasten i Glasgow, Farm. kand. KONRAD VICTOR

HUGO LINDEBERG, född d. 28 april 1870; — CARL GUSTAF ERIK, född d. 7 juli 1873. Legit. apotekare. Föreståndare för apoteket i Mora; — ESTHER VILHELMINA, född d. 30 okt. 1876; — SVEN HENNING, född d. 20 mars 1878. Arkitekt i Göteborg.

MOBERG, ERNST HJALMAR. Var tillika med apotekare O. Ph. Nilsson innehafvare af apoteket i Lindesberg åren 1881—83. (Se under apoteket i Sölvesborg, sid. 813.)

NILSSON, OTTO PHILIP. Född d. 8 maj 1843 i Västra Stenby, Östergötlands län.

Föräldrar: Godsägaren BENGT NILSSON, född d. . . . 1811, död d. . . . 1855, och MARIA KATARINA OLSDOTTER, född d. . . . 1811, död d. . . . 1901.

N. erhöll enskild undervisning i hemmet och antogs till elev på apoteket i Skänninge 1858 samt aflade farmacie studiosi-examen 1863. Tjänstgjorde sedan å apoteket i Skänninge till 1864, en kort tid å apoteket i Vadstena och förestod sommaren 1864 brunnsapoteket i Medevi. Inskrefs höstterminen 1864 vid farmaceutiska institutet, tjänstgjorde sommaren 1865 å apoteket i Motala, från d. 10 maj 1867 till d. 6 juni 1868 å apoteket Gripen i Nyköping, sommaren 1868 å apoteket i Skänninge och sommaren 1869 å apoteket i Vaxholm samt aflade apotekarexamen d. 28 jan. 1871.

Han hade därefter från d. 1 febr. 1871 till d. 1 sept. 1872 anställning å apoteket Svanen i Kristianstad, från d. 1 sept. 1872 till d. 13 jan. 1876 å apoteket Tre Kronor i Karlskrona, från d. 26 jan. 1876 till d. 15 juni 1881 å apoteket Lejonet i Malmö och förestod under denna tid detta apotek sammanlagt 1½ år.

Inköpte år 1881 tillsammans med apotekare E. Moberg apoteket i Lindesberg med underlydande filialapotek i Ljusnarsberg och var från d. 1 juli 1881 till d. 1 juli 1883 föreståndare för nämnda filialapotek. Från d. 1 juli 1883 var han ensam ägare till dessa apoteksinrättningar och bosatte sig i Lindesberg.

N. har innehaft flera kommunala uppdrag i Lindesberg. Sålunda var han ledamot och vice ordförande i stadsfullmäktige från år 1895 och drätselkammarens ordförande från år 1912,

ledamot af fattigvårdsstyrelsen, hälsovårdsnämnden, byggnadsnämnden, kyrkorådet och sjukhusstyrelsen samt under 17 år jourhafvande styrelseledamot i Örebro enskilda banks, sedan Skandinaviska kreditaktiebolagets afdelningskontor i Lindesberg.

Gift 1) d. 3 aug. 1881 med AGNES CAROLINA SVENSSON, född d. 21 maj 1860, dotter till fabrikören SAMUEL SVENSSON och KAROLINA BOKSTRÖM.

Äktenskapet upplöstes genom laglig skillsmässa.

Barn: YNGVE BENGT SAMUEL, kallar sig FUNCKE, född d. 13 okt. 1882. Legitimerad apotekare. Laborator vid farmaceutiska institutet; — INEZ MARIA ELISABETH, född d. 20 mars 1886, gift d. . . . 1908 med mr WILLIS FRANK ALLEN, född d. . . . 1887, Cleveland, Ohio, U. S. A.

2) d. 30 juli 1897 med JOSEPHINE PETERSSON, född d. 25 jan. 1863, dotter till fabrikören CARL PETERSSON i Kristinehamn och SARA MARIA PETERSSON.

Barn: LAILA HERVOR JOSY MARIA, född d. 7 juli 1898. Telegrafist vid K. telegrafverket; — BIRGIT SARA MARIA, född d. 3 aug. 1905.

Apoteket i Karlskoga.

1859.

Genom K. brevet d. 20 maj 1859 bifölls en underd. hemställan om att ett apotek måtte få anläggas i Karlskoga, i närheten af läkarstationen. Privilegiet å detta tilldelades genom K. brevet d. 26 nov. 1859 examinerade apotekaren N. A. J. Lang.

Apoteket var först förlagdt vid sjön Möckeln, men flyttades 1867 till Ekeliden, beläget på höjdplatån, där vägarne till Kristinehamn, Örebro och Degerfors mötas. Från denna förmånliga plats flyttades detsamma, enär tomtägaren själf ville disponera platsen, år 1874 längre upp i skogsbacken till Marieberg, bakom det ståtliga stenhus, som nu är uppfördt för Värmlands enskilda bank. Apotekare C. F. Malmqvist flyttade det till dess nuvarande plats, Fridsäter, där det disponerar goda, rymliga och bekväma lokaler.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 2,000 kronor.

LANG, NILS ALBERT JULIUS. Född d. 24 dec. 1815 i Hörja, Kristianstads län.

Föräldrar: Tulluppsyningsmannen NILS LANG, född d. 6 april 1787, död d. 20 sept. 1852, och ALBERTINA HAGELBECK, född d. 3 mars 1789, död d. 25 sept. 1831.

L. antogs d. 1 juli 1829 till elev å apoteket Fläkta Örnen i Malmö, där han d. 15 jan. 1836 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å samma apotek till d. 1 maj 1836 och var därefter från d. 1 juli 1836 till d. 1 april 1837 anställd å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala, från d. 1 april 1837 till d. 16 jan. 1838 å apoteket Kronan i Uppsala, från d. 16 jan. 1838 till d. 23 sept. 1841 å apoteket i Norrtälje

och å samma apotek från d. 1 juli 1842 till d. 1 juli 1843. Inskrefs höstterminen 1843 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 2 juni 1847 apotekarexamen.

L. biträdde åren 1845—47 under sin vistelse i hufvudstaden dåvarande adjunkterna vid Karolinska institutet, sedermera generaldirektören N. J. Berlin och professorn N. A. Wilander dels å deras laboratorier, dels vid utförande af experiment för de kemiska föreläsningarna vid Karolinska institutet samt fungerade 1846 såsom protokollsförande hos kommittén för utarbetandet af ny medicinaltaxa.

Tjänstgjorde efter apotekarexamen från d. 12 jan. 1848 till d. 26 maj 1849 å apoteket Lejonet i Stockholm, från d. 1 mars 1850 till d. 1 juni 1851 såsom föreståndare å apoteket på Karlsborg, från d. 1 sept. 1851 till d. 1 dec. s. å. å apoteket i Skövde samt under sommarmånaderna 1849—52 å brunnsapoteket i Medevi. Hade åren 1852—53 anställning å apoteket Lejonet i Växjö och därefter till d. 12 maj 1854 å apoteket Lejonet i Jönköping. Tjänstgjorde sedan från d. 1 juni 1854 till d. 16 nov. s. å. å apoteket i Skövde och från d. 1 juni 1855 till d. 1 sept. 1857 å apoteket Örnen i Karlstad samt var därefter föreståndare för filialapoteket i Sunne, till dess han d. 26 nov. 1859 erhöll personligt privilegium å nya apoteksinrättningen i Karlskoga.

L. skötte sitt apotek med stor noggrannhet och omsorg samt var känd såsom en god kemist.

Död d. 28 juli 1865 i Karlskoga.

Ogift.

LENNMALM, CARL EDMUND. Innehade apoteket i Karlskoga åren 1866—72. (Se under apoteket Fenix i Nyköping, sid. 406.)

GRAFF, HANS MAGNUS THEODOR. Född d. 6 april 1821 i Nyköping.

Föräldrar: Andre landtmätaren i Södermanlands län CARL CHRISTIAN GRAFF, född d. . . . 1769, död d. . . . 1838, och ULRIKA ÅBERG, född d. . . . 1788, död d. . . .

G. studerade åren 1830—36 vid Nyköpings läroverk och antogs i sept. 1836 till elev å apoteket i Arboga samt aflade d. 5 nov. 1840 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde 1842—44 å apoteket Gripen i Nyköping samt från hösten 1844 till juni

1846 å apoteket Gripen i Stockholm, under fyra månaders tid 1847 å apoteket Kronan i Norrköping, från d. 1 nov. 1847 till d. febr. 1849 å apoteket Fläkta Örnen i Malmö och från mars 17 1849 till maj 1851 å apoteket i Ronneby. Han var därefter anställd ett år å apoteket Gripen i Nyköping och blef i maj 1852 antagen till föreståndare för filialapoteket i Stensjö, som han förestod till d. 24 sept. 1858. Aflade d. 17 dec. 1859 apotekarexamen och var därefter föreståndare för Stensjö filialapotek från jan. 1860 till d. 1 aug. 1868. Erhöll d. 27 mars s. å. personligt privilegium å ett nytt apotek i Jämshög, hvilket öppnades i jan. 1869. Erhöll d. 21 febr. 1873 personligt privilegium å apoteket i Karlskoga, som han tillträdde d. 1 okt. 1873. Han innehade därjämte sedan 1883 medikamentsförrådet i Visnum.

G. åtnjöt sedan 1882 ledighet från skötseln af apoteket.

Död d. 30 jan. 1903 i Karlskoga.

Gift d. 25 maj 1856 med MARIA LOVISA SJÖGREN, född d. 26 febr. 1821, död d. 7 dec. 1908, dotter till hattmakaren i Lund GUSTAF SJÖGREN och HELENA MÖLLER.

Barn: CARL JOHAN MAGNUS, född d. 15 april 1857, död d. 16 sept. 1887. Landtbrukare; — HANNA MARIA HELENA, född d. 27 mars 1859, död d. 28 sept. 1900; — HERMAN ULRIK THEODOR, född d. 15 jan. 1861. Stationsinspektör vid Tierps järnvägsstation. Spårlöst försvunnen — troligen genom drunkning — under en ångbåtsresa mellan Stockholm och Vaxholm d. 27 dec. 1909; — FREDRIKA ULRIKA LOVISA, född d. 14 april 1864, död d. 9 maj 1875.

MALMQVIST, CARL FREDRIK. Född d. 15 dec. 1852 i Kristianstad.

Föräldrar: Styckjunkaren vid K. Vendes artilleriregemente PETER CHRISTIAN MALMQVIST, född d. 26 dec. 1817, död d. 11 sept. 1857 i Malmö, och JOHANNA MARIA NILSSON, född d. 19 sept. 1819 död d. 20 mars 1857.

M. studerade åren 1862—69 vid Kristianstads högre allmänna läroverk, blef elev å apoteket Svanen i Kristianstad 1869 och aflade d. 17 maj 1873 farmacie studiosi-examen samt d. 17 maj 1882 apotekarexamen.

Tjänstgjorde före apotekarexamen å apoteket Svanen i Kristianstad till d. 28 febr. 1875, å apoteket Lejonet i Norrköping till d. 21 april 1876 och å apoteket i Borås till d. 16 aug. 1880.

Efter aflagd examen var han åren 1882—95 anställd å apoteket Nordstjärnan i Stockholm och erhöill d. 11 okt. 1895 privilegium å apoteket i Kungsör, hvarifrån han d. 29 jan. 1904 erhöill transport till apoteket i Karlskoga.

M. var en kunnig och erfaren farmaceut, som med nit och intresse skötte sitt apotek. Han var därjämte en mångsidigt bildad man och en god principal.

Död d. 21 juli 1918 i Karlskoga.

Gift d. 18 sept. 1896 med SIGNE OTHILDA MÜLLERN, född d. 20 aug. 1874, dotter till disponenten CARL HERMAN MÜLLERN och OTHILDA MARIA BORG, gift [2] d. 26 mars 1920 med agromomen ERIC WILHELM THEODER WÄSTFELT, född d. 15 nov. 1874.]

Barn: SIGNE INGEBORG, född d. 26 aug. 1897. Sjukgymnast i Brüssel; — CARL ERNST, född d. 31 jan. 1902. Studerande vid tekniska högskolan.

NELANDER, JACOB VILHELM. Född d. 1 juni 1862 i Östraby, Malmöhus län.

Föräldrar: F. d. bankdirektören SVEN EMANUEL NELANDER, född d. 16 febr. 1824 i Sjöbo, död d. 13 juni 1915, och ANNA MARIA SVENSSON, född d. 5 sept. 1836.

N. studerade vid Lunds katedralskola åren 1872—77, antogs 1878 till elev å apoteket Svanen i Lund och aflade farmacie studiosi-examen d. 22 sept. 1881 samt apotekarexamen d. 21 jan. 1886. Tjänstgjorde å apoteket i Piteå 1886—1903 och å apoteket Lejonet i Sundsvall 1903—04 samt erhöill d. 22 april 1904 privilegiet å apoteket i Arvidsjaur, hvarifrån han d. 7 febr. 1919 erhöill transport till apoteket i Karlskoga.

Död d. 30 okt. 1921 i Karlskoga.

Gift d. 1 juni 1905 med JENNY ELISABETH KAROLINA JACOBSSON, född d. 20 sept. 1871, dotter till landtbrukaren J. P. JACOBSSON, Fardhem, Gottland, och ELISABETH BOTILSSON.

Barn: SVEN JOHAN, född d. 14 april 1906, död d. 21 april s. å.; — BENGT JAKOB, född d. 26 febr. 1909.

LINDSTRÖM, ERIK GUSTAF. Erhöill privilegium å apoteket i Karlskoga d. 27 jan. 1922. (Se under apoteket Korpen i Stockholm, Tillägg och rättelser, sid. XI.)

Apoteket i Hjortkvarn (Boo).

1862.

K. brevet d. 11 juli 1862 till sundhetskolegium medgifver »att ett apotek med personligt privilegium må inrättas vid Boo under villkor, att innehafvaren af detsamma skall vara pliktig att, sedan provinsialläkare blifvit för ifrågavarande del af länet anställd, förflytta apoteket till närmaste grannskap af den blifvande provinsialläkarstationen».

Apoteket inrättades i Boo 1863 och flyttades af apotekare J. G. Bergman 1894 till Hjortkvarn. Boo fideikommiss tillhandahåller fria apoteks- och bostadslokaler.

Apoteket har på grund af dess ringa omsättning icke kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

BARCK, JOHAN. Född d. 27 dec. 1830 i Solberga, Jönköpings län.

Föräldrar: Smeden ANDERS BARCK, född d. . . . , död d. . . . 1854, och CHRISTINA JOHANSSON, född d. . . . , död d. . . . 1859.

B. blef, efter att hafva genomgått läroverket i Eksjö, d. 27 sept. 1847 antagen till elev å apoteket Lejonet i Norrköping, aflade farmacie studiosi-examen d. 10 mars 1852 och tjänstgjorde där fortfarande till hösten 1854, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 24 april 1856 och tjänstgjorde under mellanterminerna åren 1854—56 å apoteket Lejonet i Norrköping samt efter aflagd examen fortfarande å samma apotek till d. 1 april 1858 då han blef föreståndare för filialapoteket i Gamleby. Han innehade denna befattning äfven sedan filialapoteket i juni 1862 blifvit flyttadt från Gamleby till Öfverums bruk.

Erhöll d. 9 jan. 1863 privilegium å ett nytt apotek i Boo socken, Örebro län, hvilket äfven s. å. anlades af honom.

B. var ordförande i Boo sockens kommunalstämma och vice ordförande i församlingens kommunalnämnd.

På grund af sjuklighet erhöll han från 1879 tjänstledighet från apotekets skötsel och uppehöll sig i Ishpencing, Michigan, U. S. A., men förklarades d. 26 aug. 1887 af K. Maj:t sitt apoteksprivilegium förlustig alldenstund han, oakadt upprepade påminnelser, ej insändt begäran om förlängning af ledigheten.

Död d. 9 maj 1892 i Ishpencing, Michigan, U. S. A.

Gift d. 19 sept. 1856 med ULRIKA ELEONORA LALLERSTEDT, född d. 22 maj 1825, död d. 8 juni 1916, dotter till serganten ULRIK LALLERSTEDT och BEATA CHRISTINA LEDIN.

Barn: KRISTINA ELEONORA, född d. 26 maj 1857, gift d. 12 okt. 1884 med sjökaptenen DANIEL EMRICK O:SON BARCK, född d. 23 juli 1847, död d. 31 okt. 1916; — JOHANNA VILHELMINA, född d. 26 maj 1857, död d. 8 juni 1918, gift d. . . . 1895 med landtbrukaren JOHN SANDBLOM, född d. . . ., död d. . . . 1916; — FILIP GUSTAF ADOLF KONRAD TEOFIL, född d. 16 febr. 1859. Gymnastikdirektör vid Jordans sanatorium i Minneapolis, U. S. A.; — JOHN, född d. 25 febr. 1866, död d. 4 maj 1869.

CARLSSON, CARL MARINO. Innehade apoteket i Boo åren 1888—93. (Se under apoteket i Vingåker, sid. 455.)

BERGMAN, JULIUS GEREON. Innehade apoteket i Boo, sedermera Hjortkvarn, åren 1894—1904. (Se under apoteket Kronan i Malmö, sid. 905.)

SOLBERG, OLOF. Innehade apoteket i Hjortkvarn åren 1904—13. (Se under apoteket i Vara, sid. 1345.)

ROSANDER, ANTON HELMER. Född d. 3 nov. 1866 i Långbro, Örebro län.

Föräldrar: Folkskolläraren ANDERS ROSANDER, född d. . . . 1837, död d. . . . 1918, och KLARA ALBERTINA ASKLING, född d. . . . 1834, död d. . . . 1912.

R. antogs d. 9 okt. 1884 till elev å apoteket Hjorten i Örebro och aflade d. 25 sept. 1888 farmacie studiosi-examen. Han var därefter anställd å apoteken i Sveg och Kopparberg 2 år, å apoteken i Vimmerby, Uddevalla och Filipstad 2 år, å apoteken i Bollnäs, Kopparberg och Örnen i Karlstad 4 år, i Uddevalla från d. 9 maj 1896 till d. 12 sept. 1901, och å apoteken i Grästorp samt å Orust 2 år. Aflade apotekarexamen d. 15 dec. 1905 och tjänstgjorde därefter å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping från d. 21 jan. 1906 till d. 7 maj 1908, å apoteket i Uddevalla från d. 8 maj 1908 till d. 31 aug. 1909 samt ånyo å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping från d. 1 sept. 1909 till d. 5 dec. 1914.

Erhöll d. 14 sept. 1914 privilegium å apoteket i Hjortkvarn.

Gift med IDA INGEBORG SANDBERG, född d. 9 nov. 1873, dotter till industrimannen CARL JOHAN SANDBERG och ANNA AUGUSTA WETTERLUND.

Barn: TEKLA ALICE, född d. 17 juni 1894, gift d. 1 juli 1921 med järnvägstjänstemannen CARL JOHAN JÄGER, född d. 5 maj 1891; — ANTON HELMER, född d. 1 jan. 1897. Farmacie kandidat.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Apoteket i Grythyttehed.

1865.

Sedan K. Maj:t d. 29 dec. 1865 medgifvit »att ett apotek med personligt privilegium må inrättas i närmaste grannskap af provinsialläkarestationen i Hällefors och detta privilegium i stadgad ordning kungöras till ansökning», så erhöll examine-rade apotekaren J. A. V. Andersson d. 16 nov. 1866 personligt privilegium å detta apotek.

Då lämplig lokal ej kunde anskaffas vid nämnda station, erhöll han d. 27 juni 1867 K. Maj:ts tillstånd att tillsvidare få upprätta det nya apoteket i Grythytteheds by. På grund af provinsialläkarens kort därefter förflyttning från Hällefors till Grythyttehed bestämdes genom K. brefvet d. 12 sept. 1868, att apoteket för framtiden skulle vara förlagdt å denna plats.

Apoteket låg först vid torget, men flyttades 1878 närmare järnvägsstationen, hvarest det fortfarande är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteks innehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 600 kronor.

ANDERSSON, JOHAN ANDERS WILHELM. Född d. 4 april 1833 i Näshult, Jönköpings län.

Föräldrar: Komministern i Svennarum, Växsjö stift, ANDERS ANDERSSON, född d. 7 maj 1797, död d. 20 mars 1846, och EVA WILHELMINA CORTH, född d. . . . 1799, död d. . . . 1880.

A. studerade vid Jönköpings högre elementarläroverk och antogs i okt. 1848 till elev å apoteket Vakteln i Halmstad, där han d. 11 nov. 1853 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde fortfarande å nämnda apotek till nov. 1854, därefter å apoteket Gripen i Stockholm till sept. 1855 och å apoteket Lejonet i Gävle till jan. 1859.

Inskrefs varterminen 1859 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 14 maj 1860 apotekarexamen. Var därefter anställd å apoteket Lejonet i Gävle från d. 1 juni 1860 till maj 1863 med undantag af sommarmånaderna 1861, då han biträdde vid anläggandet af ett nytt apotek i Klippan (Åby). Tjänstgjorde sedan från maj 1863 till juli 1867 å apoteket Gripen i Stockholm.

Erhöll d. 16 nov. 1866 personligt privilegium å ett nytt apotek i Hällefors distrikt, i närheten af läkarstationen, men då lokal för apoteket icke kunde erhållas vid nämnda station, fick han d. 27 juni 1867 K. Maj:ts tillstånd att få upprätta apoteket i Grythytteheds by, dit distriktets provinsialläkare d. 12 sept. 1868 sedermera förflyttades. Åren 1872—98 innehade han därjämte brunnsapoteket vid Loka.

Död d. 23 febr. 1900 i Filipstad.

Gift d. 14 okt. 1874 med EMMA MARIA ALBERTINA SVENSSON, född d. 1 maj 1849, död d. 14 sept. 1923, dotter till byggmästaren ANDERS MAGNUS SVENSSON och EDLA ULRIKA ZELLEROTH.

Barn: ANNA MARIA, född d. 21 sept. 1875; — EMMA VILHELMINA, född d. 13 maj 1877, gift d. 28 dec. 1900 med tandläkaren i Härnösand HELGE KARL FREDRIK MELLBIN, född d. 6 jan. 1871; — KNUT ANDERS VILHELM, född d. 27 juni 1879, död d. 24 nov. 1915. Ingeniör i Bofors; — EVA ULRIKA, född d. 19 maj 1881, gift d. 3 nov. 1906 med häradsskrifvaren i Norra Roslags fögderi SIGURD MAGNUS STENBÄCK, född d. 6 dec. 1862; — SIGURD JOHAN, född d. 18 juli 1882. Legitimerad apotekare; — RUTH AMALIA, född d. 2 maj 1885, gift 1) d. 27 aug. 1905 med fotografen i Karlskoga ALBIN ANDERSSON, född d. 24 aug. 1866, död d. 23 dec. 1909, 2) d. 25 nov. 1917 med handlanden i Bofors GUSTAF THEODOR ANDERSSON, född d. 28 april 1877; — GERDA AURORA MARGARETHA, född d. 8 mars 1888, död d. 23 sept. s. å.

CÆDERSTRÖM, AXEL JULIUS. Född d. 14 juli 1849 i Karlskrona.

Föräldrar: Bagarmästaren CARL JOHAN CÆDERSTRÖM, född d. 20 dec. 1811, död d. 7 mars 1868, och AMALIA SOFIA LINDSTRÖM, född d. 23 juli 1814, död d. 4 juni 1874.

C. erhöll skolunderbyggnad vid Karlskrona läroverk åren 1858—67, antogs i juni 1867 till elev å apoteket Tre Kronor

i Karlskrona och aflade där d. 2 juni 1871 farmacie studiosi-examen samt stannade å nämnda apotek till dec. 1872, då han erhöll anställning å apoteket Göta Lejon i samma stad. Inskrefs höstterminen 1873 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 30 maj 1877 apotekarexamen. Han tjänstgjorde därefter å apoteket i Söderhamn åren 1877—82, var föreståndare för medikamentsförrådet i Ljusne 1882—92 och för filialapoteket i Bollnäs 1892—93 samt erhöll d. 30 nov. 1893 privilegium å apoteket i Hofva och d. 31 dec. 1900 transport till apoteket i Grythyttched, som för hans räkning afsynades d. 1 och 2 sept. 1901.

Död d. 2 april 1916 i Grythyttched.

Gift d. . . . 1900 med ELIN MARIA SILFVÉN, född d. 5 jan. 1875, död d. 4 juli 1901, dotter till . . .

BRUNIUS, NILS AUGUST. Född d. 8 maj 1870 i Stockholm.

Föräldrar: Majoren i armén, kaptenen vid K. fortifikationen AUGUST WILHELM BRUNIUS, född d. 5 jan. 1836, och EMELIE ANDERSSON, född d. 9 febr. 1844, död d. 16 febr. 1883.

B. idkade skolstudier vid högre latinläroverket å Norrmalm i Stockholm, antogs d. 25 april 1889 till elev å apoteket Morianen i Stockholm och aflade d. 27 maj 1892 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Hässleholm från d. 1 juni 1892 till d. 25 sept. 1893 och inskrefs höstterminen 1893 vid farmaceutiska institutet, där han d. 17 maj 1895 aflade apotekarexamen. Vikarierade under ferierna å apoteket i Hässleholm. Han tjänstgjorde efter apotekarexamen å apoteken i Motala från d. 28 maj 1895 till d. 29 sept. s. å., Hässleholm från d. 29 sept. 1895 till d. 1 okt. 1896, Bävern i Stockholm från d. 1 okt. 1896 till d. 1 febr. 1897, i Heby från d. 1 febr. 1897 till d. 10 febr. 1898, å Lejonet i Eskilstuna från d. 10 febr. 1898 till d. 6 maj s. å., Kronan i Uppsala från d. 6 maj 1898 till d. 1 sept. 1907 och Ugglan i Stockholm från d. 1 sept. 1907 till d. 1 jan. 1917. Erhöll d. 20 okt. 1916 privilegium å apoteket i Grythyttched, som för hans räkning afsynades d. 19—20 mars 1917.

B. var ledamot i centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund från 1903 till d. 16 aug. 1907 och är fullmäktig i apotekarkårens lifränte- och pensionskassa från d. 1 nov. 1903.

Han var ordförande i Uppsalakretsen af Sveriges farmaceutförbund från d. 28 febr. 1902 till d. 16 aug. 1907, medlem af farmaceutiska föreningens diskussionsnämnd 1908, ledamot i styrelsen för Stockholmskretsen af Sveriges farmaceutförbund 1908, kassaförvaltare i expeditionen för Sveriges farmaceutförbund under ett år från d. 1 juli 1909, ledamot i styrelsen för farmaceutiska föreningen åren 1909—16, ledamot i styrelsen för farmaceutiska föreningens understödskassa för arbetslösa åren 1912—16, styrelseledamot i A.-B. Farmaceutisk revy från 1908 samt bolagets verkställande direktör från d. 1 jan. 1909 till d. 31 dec. 1916 och revisor i apotekarkårens lifränte- och pensionskassa åren 1915—17. Han är styrelseledamot och sekreterare i Värmland—Dals krets af Sveriges apotekarförbund från d. 13 juli 1919. Han var ledamot i styrelsen för Sydsvenska Kreditaktiebolagets afdelningskontor i Grythytted 1913—20 och ordförande i hälsovårdsnämnden samt i Grythyttedens arbetslöshetskom mitté.

B. har från trycket utgifvit: »*Om solutio hydratis calcici*». Farm. revy 1910, och tillsammans med K. A. H. Kockum »*Undersökning af Semen Strophanti*». Farm. revy 1902, samt »*Nyare läkemedel, deras framställning, egenskaper, pröfning och användning*». 1:sta upplagan 1906, 2:dra tillökade upplagan 1910.

Gift d. 11 juli 1901 med KARIN OHLSSON, född d. 15 juni 1876, dotter till handlanden ERIK OHLSSON och KARIN SCHEDIN.

Apoteket i Hallsberg.

1893.

Sedan år 1892 en extra provinsialläkare blifvit stationerad vid Hallsbergs järnvägsstation med tjänstgöring i Hallsbergs, Kumla, Hardemo, Lerbäckes och Viby kommuner, anhöll municipalstyrelsen i Hallsbergs samhälle hos K. Maj:t, att ett själfständigt apotek måtte inrättas i Hallsberg, som då hade en folkmängd af 1,400 personer och där äfven en praktiserande veterinär var bosatt. I denna ansökan förenade sig jämväl de till distriktet hörande kommunerna.

Efter infortrade yttranden af extra provinsialläkaren i distriktet, förste provinsialläkaren i Örebro län, innehafvarne af apoteken i Örebro, Askersund och Vingåker och K. bhde i länet, föreskref K. Maj:t genom K. brefvet d. 17 febr. 1893 »att ett nytt själfständigt apotek med personligt privilegium skall inrättas i Hallsbergs municipalsamhälle och detta privilegium behörig ordning till ansökning kungöras».

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 11 aug. 1893 examinerade apotekaren G. F. Stenquist, som efter afsyning i sept. 1894 öppnade apoteket för allmänheten.

Apoteket, hvars innehafvare erhöll privilegiet före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

STENQUIST, GUSTAF FILIP. Född d. 27 aug. 1849 i Nyköping.

Föräldrar: Snickarmästaren GUSTAF STENQUIST, född d. 31 okt. 1812, död d. 27 aug. 1877, och JOHANNA HELENA MALMSTRÖM, född d. 7 aug. 1829, död d. 11 juni 1911.

S. erhöll undervisning vid Nyköpings högre allmänna läroverk 1859—65, antogs d. 1 okt. 1865 till elev å apoteket Fenix

i Nyköping och aflade d. 4 sept. 1869 farmacie studiosi-examen samt tjänstgjorde sedan å nämnda apotek till d. 17 dec. 1869 och från d. 22 dec. s. å. till d. 20 sept. 1873 å apoteket i Sjöbo. Inskrefs höstterminen 1873 vid farmaceutiska institutet, men tjänstgjorde ytterligare på apoteket i Sjöbo från d. 20 okt. 1873 till d. 29 sept. 1874 och från d. 1 juni 1875 till d. 7 okt. s. å. Aflade d. 23 maj 1876 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteket Hvita Björnen i Stockholm från d. 20 sept. 1876 till d. 1 juni 1878. Han blef s. å. föreståndare för medikamentsförrådet i Bie och fortfor att vara dess föreståndare till d. 1 juli 1894, äfven sedan detsamma 1889 blifvit förflyttadt till Julita.

Erhöll d. 11 aug. 1893 privilegium på det nyinrättade apoteket i Hallsberg, hvilket för hans räkning afsynades i sept. 1894. Han var därjämte åren 1903—19 innehafvare af brunnsapoteket i Porla.

S. var ordförande i Hallsbergs hälsovårdsnämnd åren 1899—1919, ledamot af läkarstyrelsen 1908—12, och var under tre år dess ordförande, samt har under åren 1915—19 tillhört köpingens fullmäktige.

Gift d. 16 dec. 1896 med ELIN ANELL, född d. 5 mars 1877, dotter till förvaltaren LEONARD ANELL och FREDRIKA SAND.

Barn: ELSA MATHILDA, född d. 20 nov. 1897, gift d. 7 juni 1919 med t. f. baningeniören vid statens järnvägar CARL OSKAR AXEL HAUFFMAN, född d. 30 okt. 1880; — CARL GUSTAF, född d. 7 juni 1900. Officersaspirant.

Apoteket i Odensbacken.

1896.

Sedan K. Maj:t genom beslut d. 20 mars 1896 medgifvit tjänstårsberäkning åt en extra provinsialläkare med tjänstgöringsområde af Askers, Lennäs och Stora Mellösa socknar samt station i Odensbacken, ingingo nämnda socknar till K. Maj:t med anhållan om inrättande af ett medikamentsförråd i Odensbacken. Till stöd för ansökningen anfördes bl. a. att berörda plats vore medelpunkten i den ovanligt folkrika och bördiga Qvismardalen samt station, ej blott för läkare utan jämväl för veterinär, lastageplats med torgdag en gång i månaden och marknad två gånger om året, äfvensom med tingsställe, gästgifvargård och poststation i närheten, och att ifrågasvarande extra provinsialläkardistrikt, som hade en befolkning af omkring 11,000 personer och $2\frac{1}{2}$ mil till närmaste apotek, icke skulle hafva någon egentlig nytta af läkaren, därest icke läkemedel finnes att tillgå i närheten af hans bostad.

Efter remiss till Medicinalstyrelsen och sedan denna inforordrat yttranden från innehafvarne af apoteken i Vingåker, Hjortkvarn och Hallsberg samt apoteket Hjorten i Örebro, äfvensom från förste provinsialläkaren och K. bhde i Örebro län samt själf inkommit med tillstyrkande utlåtande, bestämde K. Maj:t genom beslut d. 17 nov. 1896 att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas vid Odensbacken i Askers socken inom ett afstånd af högst en kilometer från extra provinsialläkarens bostad.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 7 maj 1897 examinerade apotekaren C. F. Westlund, som efter vederbörlig afsyning d. 8 juli 1898, öppnade apoteket för allmänheten.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 200 kronor.

WESTLUND, CARL FREDRIK. Innehade apoteket i Odensbacken åren 1897—1904. (Se under apoteket Örnen i Östersund, sid. .)

HOLMGREN, AXEL WILHELM. Född d. 10 juli 1849 i Skallsjö, Älfsborgs län.

Föräldrar: Revisorn i riksbankens afdelningskontor i Göteborg, ADOLF WILHELM HOLMGREN, född d. 8 jan. 1803, död d. 10 mars 1852, och CAROLINA MARGARETHA CNEIFF, född d. 26 maj 1820, död d. 22 sept. 1887.

H. idkade skolstudier vid Göteborgs realgymnasium 1860—1865, antogs till elev å apoteket i Alingsås d. 9 nov. 1865 och aflade farmacie studiosi-examen d. 26 maj 1869 samt apotekarexamen d. 27 maj 1876.

Tjänstgjorde därefter å apoteket Kronan i Göteborg åren 1876—79, vid ett större droghus och å apotek i Nordamerika 1879—83 samt å apoteket Hvita Björnen i Stockholm 1883—86. Åren 1886—90 var han därpå innehafvare af en affär i Stockholm, omfattande kemiska, farmaceutiska och sjukvårdsartiklar och 1890—92 anställd vid Biebers kemiska fabrikslaboratorium i Hamburg. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Malmö 1892—93 och var föreståndare för en fabrik för sjukvårdsartiklar i Kristiania 1896—99. Var sedan anställd å apoteket Lejonet i Göteborg 1899—1900, föreståndare för apoteken i Stegeborg och Norsjö 1900—01, anställd å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping 1901—05 och erhöll privilegium å apoteket i Odensbacken d. 24 nov. 1905.

H. har från trycket utgifvit: *Om de officinela och om de nyare läkemedlens dosering m. m.* Malmö 1893. *Anordning för kontinuerlig filtrering.* Farm. fören. tidskr. 1903. *Anordning för tvättning af fällningar.* Farm. fören. tidskr. 1903. *Humbugsmedicinen.* Sv. farm. tidskr. 1908 samt har dessutom gjort en hel del diskussionsinlägg i fackpressen.

Gift d. 20 dec. 1881 i St. Paul, Nord-Amerika, med KATHINKA VIRGINIE HELENA MEYER, född på Krim d. 16 (28) april 1854, dotter till konsertmästaren vid K. Operan i Stockholm JEAN MEYER och VIRGINIA PABAN.

Apoteket i Fellingsbro.

1898.

Sedan K. Maj:t genom nåd. bref d. 8 dec. 1893 medgifvit, att Fellingsbro socken finge bilda ett extra provinsialläkar-distrikt, anhöll nämnda socken om inrättande af ett själfständigt apotek eller ett medikamentsförråd vid eller i närheten af Fellingsbro järnvägsstation. Såsom skäl härför anfördes att folkmängden i Fellingsbro uppginge till 7,240 personer och att äfven en veterinär där vore anställd och bosatt, hvadan en apoteksinrättning i Fellingsbro borde lämna innehafvaren tillräcklig bärning. Fellingsbro socken hade därjämte å kommunalstämma d. 15 dec. s. å. beslutat att under fem år lämna ett årligt hyresbidrag af 500 kronor till ett blifvande apotek. Med anledning häraf erhöi medicinalstyrelsen d. 27 maj 1898 bemyndigande att åt någon lämplig apoteksinnehafvare uppdraga att under vanliga villkor tillhandahålla, intill 1903 års utgång, ett medikamentsförråd vid nämnda järnvägsstation. Medikamentsförrådet förändrades med 1904 års ingång till själfständigt apotek med personligt privilegium och privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 25 okt. 1912 föreståndaren för medikamentsförrådet i Fellingsbro, examinerade apotekaren C. E. Hallberg, för hvars räkning detsamma godkändes af medicinalstyrelsen d. 2 dec. 1912. Apoteket var då förlagdt på samma plats som medikamentsförrådet d. v. s. till källarvåningen i villan Albano, cirka 100—125 meter från järnvägsstationen. I juni 1904 flyttades det af apotekare Hallberg till nya lokaler i ett nybygdt hus, villa Augustenholm, utmed stora landsvägen till Örebro, i omedelbar närhet af järnvägsstationen, där apoteket fortfarande är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

HALLBERG, CARL ERIK. Innehade apoteket i Fellingsbro åren 1904—12. (Se under apoteket i Katrineholm, sid. 461.)

ERIKSSON, ERIK JOHN. Född d. 11 maj 1865 i Arboga.
Föräldrar: Apotekaren i Arboga AUGUST CLEMENS ERIKSSON, född d. 27 dec. 1827, död d. 20 febr. 1887, och LUCIA AMALIA SÖDERQVIST, född d. 30 jan. 1828, död d. 6 jan. 1869.

E. idkade studier i Arboga skola till 1875 och fortsatte dessa vid Norrköpings högre allmänna läroverk till 1882. Antogs 1883 till elev å apoteket Kronan i Norrköping och aflade d. 25 maj 1886 farmacie studiosi-examen samt tjänstgjorde därefter å samma apotek till hösten 1887, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 25 maj 1890 och var därefter anställd å apoteken i Trollhättan och Söderköping åren 1890—91, å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping 1891—98 och å apoteket Kronan i Norrköping från 1898 till 1912, hvilket sistnämnda år d. 25 okt. han erhöll privilegium å apoteket i Fellingsbro.

Västmanlands län.

Västerås.

Apoteket Hjorten.

1661.

Stadens äldsta namn är Aros och från 1271 Väster Aros (till skillnad från Öster Aros d. v. s. Nya Uppsala). Visserligen omnämnes staden i urkunder först under 1100-talet, men på dess plats har i hednatider med säkerhet funnits först ett fiskläge, sedan en handelsplats. Västerås' äldsta privilegier som stad datera sig dock först från d. 7 mars 1539 och hafva flera gånger förnyats, bl. a. d. 5 april 1620 och d. 25 april 1676. Som den naturliga hamnen för bergslagen och som hufvudort för landskapet samt säte för biskopen, fick staden en stor andlig och kulturell, på samma gång som ekonomisk betydelse för både Västmanland och Dalarna. Den företedde vid medeltidens slut en relativt storartad anblick med flera kyrkor och kloster, sin biskopsgård, sitt slott, mynthus med flera offentliga byggnader. Den stora marknaden, Morsmässan, d. 8 sept. samlade en mängd folk från när och fjärran och Västerås hade blifvit en af de större städerna i riket.

Under Gustaf Vasas belägring af Västerås 1521—22 led staden mycket, såväl genom belägrarna som danskarna, hvilka satte eld på en stor del af staden tillika med domkyrkan. Ännu flera olyckor skulle hända densamma. På grund af beslutet vid riksdagen i Västerås 1527 (Västerås recess) förlorade kyrkan en mängd af sina vretar och jordar. Klostret måste i följd häraf upplösas, de många kyrkorna kunde ej underhållas och själfva domkyrkan råkade i förfall. Staden gick betydligt nedåt och hade 1571 blott omkring 1,000 innevånare, som mest lefde af jordbruk.

Stormaktstiden medförde dock en uppblomstring och vid mediet af 1600-talet hade staden hunnit en betydande utveckling men gick åter ned i början af 1700-talet. Den 3 april 1714 lade nämligen en eldsvåda närmare 200 gårdar i aska och efter denna olycka hade Västerås svårt att repa sig. Frihetstiden med dess ekonomiska uppsving medförde dock äfven här ett uppåtgående, invånarantalet växte, handel och handverk uppblomstrade.

Det vill synas som om staden först af alla Sveriges landsortsstäder och redan under sin blomstringsperiod i början af 1500-talet haft apotek. Enligt Hans Hildebrand, »Sveriges medeltid», skall nämligen 1525 här hafva existerat en apotekare vid namn Mäster Johan och med all säkerhet sålde denne apotekare medicinalier från öppen butik och naturligtvis äfven specerier. Dennes son synes sedermera hafva haft apotek i Västerås och fortsatt faderns apoteksrörelse, ty konung Gustaf I:s registratur upptager ett öppet bref af d. 7 febr. 1552 för Peder Johannis »opå en bodh och tomt, boden stäär opå hörnet opå torget wid korsett udi Vesterårs, som Johan Apotekere hans fader hafft haffwer.» När staden senare råkade i förfall kunde en apotekare sannolikt ej existera här, och man finner därför ej håller spår af någon sådan förr än 1661, då en man vid namn Jacob nämnes såsom apotekare i Västerås.

År 1673 finner man bestämda uppgifter angående en apotekare här. Enligt rådhusrättens protokoll d. 1 okt. nämnda år »oplästes H:s N:des Landzhöfdingens breff, hvar med han recommenderar till Stadhen een Apotecare, för detta och på longh tid hafr opwachtat Feltherrinnan och Grefwinnan Fru Ebba Brahe, men nu ämnar sikh warachtig här nedersättia, begärandes till understödh på 3 åhrs tijd 30 RD:r om åhret, item sin våhning sampt förskoningh från all borgl. tunga. Denna saak toogh Rätten i betractande sampt sikh der uppå sålledes resolverade att dher Apotecaren tencker sikh till någre gode wilkor i synnerhet frijhet för borgl. tunga att åthniuta, moste han sikh först förplichta, att allena hålla sikh wid Apoteket och des tilhörigheter, men med ingen annan handel sikh inlåta, och der han det praesterar så och elliest sikh wähl och till Stadzhens contentement förhåller, willia borgmästaren och Råd på 3 åhrs tijdh gifwa honom åhrligen 30 RD:r men med huus och lougement för sikh och sitt apotek må han sikh sielf försörja.»

Den apotekare, om hvilken det här handlar, var med all säkerhet Georgin (Georg) Hoffman, som d. 17 nov. 1674 enligt Sacklén fick privilegium att vara apotekare för städerna Västerås, Arboga, Sala och Köping. Hoffman dog 1676.

I mantalslängden för Västerås 1678 finnes införd i Södra kvarteret »Apotecaren» och »Apotecarens Enkia» (förmodligen Hoffmans). I denna och följande mantalslängder t. o. m. 1684 står han i samma kvarter äfven införd såsom »Apotecaren» omväxlande med namnen Juterbock, Juterbook, Jutterbock och Gytterbock.

Enligt mantalslängderna för 1685 och 1686 har han flyttat till Västra kvarteret. Han har ej bebott egen gård utan hyrt bostad. Detta framgår af det »Inventarium» på hans egendom, som uppsattes d. 29 okt. 1688 efter hans död s. å. Enligt Sacklén skall J. S. Jägentuefel, efter kallelse af borgmästare och råd, d. 23 febr. 1684 hafva erhållit privilegium å ett apotek i Västerås. Han nämnes i detta bref uttryckligen som Hoffmans efterträdare, men är ej antecknad i mantalslängderna för 1685 och 1686. Mantalslängden för 1687 och 1688 saknas och först i samma för 1689 finnes han införd i »Norra kvarteret» under namn af Jägentuefel.

Huruvida förutnämnde Juterbock innehaft apoteket efter Hoffmans död och till 1684, då Jägentuefel kom i besittning af detsamma, kan icke afgöras. Sannolikt är att han som provisor förestått apoteket för änkans räkning, liksom äfven under tiden till dess Jägentuefel inflyttade till Västerås. Det är dock ej uteslutet att han arrenderat apoteket, ty enligt rådhusrättsprotokollen d. 20 sept. och d. 20 okt. 1688 begrofs J. på stadens bekostnad. Han hade nämligen en fordran i stadens kassa.

I dödsboken finnes för d. 17 okt. 1688 om honom antecknat: »Begrofz Apothecaren Joachim Juterbock ifrån Sleswig». Hvar apoteket varit beläget under mäster Jacobs och Hoffmans tid har icke kunnat utrönas. Visserligen framgår det af mantalslängden att H. bott i »Västra kvarteret», men ovisst är, om han hade apoteket på samma ställe. Jägentuefel förlade apoteket till »Gamla torget vid torgbron i norra kvarteret» och enligt en anteckning i ett rådhusprotokoll för 1688 var det uti den s. k. Stadsgården. I ett rådhusrättsprotokoll d. 1 okt. 1690 läses härom följande:

»Efter H:s N:des Högwälborne H. Landzhöfdingens hög-

gunstige consens bleff nu resolverat uplåta och försällia till Apotecharen M:r Johan Samuel Jagenteufel Stadzgården här wid Torgbroen, effter det nogsampt befinnes, att Stadhen ingen nytta, uthan fast större skada hafuer uthaf samma gård, aldenstund till dess reparation och wijd machthållande åhrligen omkåstnader betarfwas. Huar uppå apotecharen också förekallat bleff, och be:te gård af dhen beskaffenhet han nu är och för ögonen står, honom emot Tusend Dahler kopparmynt oplåten — — — Huar på ock köpet under förbem:te wilkor slufit blef och med handräkning confirmerat.»

Apoteket förblef här ända till dess apotekare C. F. Böttiger 1791 inköpte den s. k. Hülpherska gården i Södra kvarteret N:o 6, hörnet af Stora gatan och Köpmangatan, och hit flyttade apoteket 1795. Härifrån förlades detsamma till Norra kvarteret 17, Stora Kyrkogatan 6, af hvem har icke kunnat utrönas. Apotekare C. D. P. Lundblad flyttade det 1861 ånyo till Södra kvarteret N:o 6, hörnet af Stora gatan och Kungsgatan och 1876 därifrån till dess nuvarande plats Södra kvarteret N:o 104 med adressnummer Stora gatan N:o 29.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 5,000 kronor.

Det vill synas, som om Västerås 1699 fått ett andra apotek, därigenom att Johan von Husum d. å. erhöill tillstånd att etablera sig som apotekare här. H. har tydligen från början umgått med planen att sammanslå sitt privilegium med det äldre, ty af ett Västerås' rådhusrättsprotokoll för år 1700 framgår, att han hade utfäst sig att på vissa villkor af änkefru Jagenteufel köpa hennes apotek och gård. Enligt hennes utsago hade han dock ej uppfyllt dessa villkor, hvarför rådhusrätten frändömde honom möjligheten att inköpa apoteket och gården samt dömde honom att betala rättegångskostnaderna och ersätta henne hyra i hennes gård.

Enligt Sacklén skall H. 1704 hafva begifvit sig från Västerås till Falun, men redan 1702 står han i mantalslängen för Södra kvarteret antecknad såsom afflyttad till Stockholm. Det är därför sannolikt, att han redan detta år upphört med sin apoteksrörelse, om han ens någonsin bedrifvit någon själfständig

sådan. Sannolikt sökte han redan från början komma till uppgörelse med änkefru Jagenteufel om öfvertagande af det gamla apoteket och hade antagligen redan begynt drifva hennes apotek för egen räkning, då rådhusrättens dom frantog honom möjligheten att fortsätta härmed. Däråt pekar också det förhållandet, att H. stod i skuld för hyra till fru J. och att han i början af sin vistelse i Västerås var skrifven i Norra kvarteret, där apoteket befann sig, men 1702 i Södra kvarteret.

Huruvida Husum, under åren 1700—02, begagnat sig af sin koncession och fått till stånd något apotek i Västerås, liksom hvar detta apotek varit beläget, därom vet man intet. I mantalslängderna och rådhusrättsprotokollen finnes han ej omnämnd såsom innehafvare af något apotek. (Se vidare om v. Husum under apoteket i Falun.)

JACOB . . . , född d. . . .

Föräldrar:

Han nämnes 1661 blott med dopnamnet såsom apotekare i Västerås.

Död d. . . .

Gift d. . . .

Barn: STINA, född d. 18 juli 1662, död d. . . .

HOFFMAN, GEORGIN (GEORG). Född d. . . . 1644

Föräldrar:

H. erhöll d. 13 nov. 1674 på kallelse af magistraten i Västerås privilegium att vara apotekare för städerna Västerås, Arboga, Sala och Köping.

Död d. . . . , begrafd d. 30 juli 1676 i Västerås.

Gift d. . . . med ELISABETH SVINEFOT, född d. . . . , död d. . . .

JAGENTEUFEL, JOHAN SAMUEL. Född d. 22 juni 1654 i Gottorp, Holstein.

Föräldrar: Borgmästaren i Stettin OTTO JAGENTEUFEL och ... J. nyinrättade, uppå borgmästare och råds kallelse, apotek i Västerås, hvarå han, på underdånig begäran d. 23 febr. 1684, af konung Karl XI erhöill samma privilegier, som varit förunnade hans företrädare Georgin Hoffman, nämligen frihet ifrån all borgerlig tunga och tullfrihet för 100 dl. smts värde på specerier och andra varor, som för apotekets behof måste införskrifvas. Han lär hafva varit den första apotekare som haft lön på stat.

Jagenteufel och hans hustru skänkte år 1704 till Västerås domkyrka ett antependium af blå damast med reliefbroderier jämte deras vapen broderadt i guld och silfver samt kantadt med guldfransar. Detsamma finnes, nu renoveradt, uppsatt kring altaret i dopkapellet i domkyrkan.

Död d. 4 april 1698 i Västerås.

Gift d. ... med SOFIA NEILIKEN, född d. ..., död d. ... 1718.

ZIMMERMAN, ERIK d. ä. Född d. ...

Föräldrar: ZIMMERMAN och BRITA OLSDOTTER NORDSTRÖM, död d. 17 april 1721.

Z. tillträdde apoteket Hjorten i Västerås omkring år 1701.

Död d. 5 juli 1721.

Gift 1) d. 12 nov. 1702 med HELENA HALL, född d. ... 1685, död d. 7 juni 1706, dotter till medicine doktor BIRGER HALL och ...

Barn: GUSTAF ERIK, född d. 19 aug. 1703, död d. 29 april 1754. Med. dr., assessor, stadsfysikus i Göteborg; — MARIA BRITA, född d. 1 april 1705, död ung; — HELENA, född d. 6 juni 1706, död d. 10 juni 1767, gift d. 20 aug. 1751 med apotekaren å Kronan i Norrköping ANDERS GERHARD NAUMAN, född d. 10 juni 1722, död d. 21 sept. 1781.

2) d. 5 maj 1707 med INGRID LIDENIA, född d. ... 1682, död d. 18 sept. 1758, dotter till ...

Barn: LARS, född d. 4 febr. 1708, död d. 23 okt. 1770. Komminister i Skinnskatteberg; — ERIK, född d. 7 febr. 1709, död d. 4 nov. 1772. Apotekare å Hjorten i Västerås; — CARL, född d. 5 juni 1710, död före 1754; — HEDVIG CHRISTINA, född d. 6 mars 1712, död före 1754; — MARIA BRITA, född d. ... 1713, död före 1754.

WESSEL GUSTAF. Född d. . . . 1685 i Tyskland.

Föräldrar:

Enligt ett rådhusrättsprotokoll d. 18 sept. 1721 begärde Erik Zimmerman d. äldres änka att till provisor få inkalla Gustaf Wessel, och »emedan Högwälborna H. LandzHöfdingen alaredan skrifwit en apotekare till i Mariæ stad, men ännu ei undfått något svar, blef beslutit at så länge med detta ärendet fördröja till dess apotekaren ifrån Mariæ stad sig med sitt swar infunnit». Någon uppgörelse med nämnde apotekare synes emellertid ej hafva blifvit träffad, ty i maj 1722 gifte sig W. med änkan och blef därigenom ägare af apoteket. Han öfverlät detsamma d. 24 maj 1756 till styfsonen E. Zimmerman.

Död d. 6 juli 1761.

Gift d. . . maj 1724 med INGRID LIDENIA, född d. . . . 1682, död d. 18 sept. 1758, dotter till . . . , gift [1) med apotekaren å Hjorten i Västerås ERIK ZIMMERMAN, född d. . . . , död d. 5 juli 1721].

ZIMMERMAN, ERIK. Född d. 7 febr. 1709 i Västerås.

Föräldrar: Apotekaren å Hjorten i Västerås ERIK ZIMMERMAN, född d. . . . , död d. 5 juli 1721, och INGRID LIDENIA, född d. . . . 1682, död d. 18 sept. 1758.

Z. hade i flera år förestått apoteket Hjorten i Västerås såsom provisor, innan han 1756 aflade apotekarexamen. Han tillträdde d. 1 nov. s. å. apoteket efter sin styffader samt erhöll privilegium å detsamma d. 16 nov. 1757.

Död d. 4 okt. 1772 i Västerås.

Gift d. 10 okt. 1756 med CHRISTINA CATHARINA BERG, född d. 22 sept. 1732, död d. 14 juni 1790, dotter till kronofogden JACOB BERG och CHRISTINA UGGLA.

Barn: ERIK, född d. 13 juli 1757, död d. 7 sept. 1766; — GUSTAF, född d. 16 sept. 1758, död d. 14 nov. 1812. Fanjunkare vid Lätta dragonerna; — CARL, född d. 11 dec. 1759, död d. 12 april 1809. Häradsbokhållare; — LARS JACOB, född d. 30 dec. 1760, död d. . . . i utlandet; — LARS SAMUEL, född d. 29 maj 1762, död d. 3 juli s. å.; — JOHAN, född d. 28 juni 1763, död d. 21 nov. 1812. Apotekare å Bavern i Västerås; — ABRAHAM, född d. 30 maj 1765, död d. 22 dec. 1776; — ERIK, född d. 8 juli 1770, död d. 21 juli 1777.

BÖTTIGER, CARL FREDRIK. Född d. 9 juni 1752 i Uppsala.

Föräldrar: Apotekaren å Kronan i Uppsala DANIEL WILHELM BÖTTIGER, född d. . . . 1700, död d. 10 april 1777, och MAGDALENA CATHARINA LOTHIGIUS, född d. 29 juli 1722, död d. 30 mars 1786.

Efter slutade skolstudier, antogs B. 1769 till elev å apoteket i Enköping, kom 1771 såsom farmacie studiosus till apoteket Hjorten i Västerås, aflade i maj 1773 provisorsexamen och blef s. å. i maj föreståndare för nämnda apotek, hvars ägare, apotekare Erik Zimmerman, föregående år hade afgått med döden.

Genom giftermål d. 23 maj 1775 med Zimmermans änka blef han sedermera ägare af samma apotek, och aflade 1778 apotekarexamen.

B. var en skicklig apotekare och idkade i samband med apoteksrörelsen en betydande fabrikation af choklad, på den tiden ansedd som den bästa i Sverige. Han hade därjämte komponerat ett slags granrisspirit, som vann stor spridning och »approberades» af Collegium medicum, då den visade sig vara ett förträffligt medel mot hufvudvärk. År 1795 begärde han hos K. Maj:t att få tillverka brännvin för apotekets behof, hvilken begäran dock afslogs.

Död d. 6 jan. 1819 i Västerås.

Gift 1) d. 23 maj 1775 med CHRISTINA CATHARINA BERG, född d. 22 sept. 1732, död d. 14 juni 1790, dotter till kronofogden JACOB BERG och CHRISTINA UGGLA, gift [1) med apotekaren å Hjorten i Västerås ERIC ZIMMERMAN, född d. 7 febr. 1709, död d. 4 okt. 1772.] Detta äktenskap var barnlöst.

2) d. 30 dec. 1790 med ULRIKA UGGLA, född d. 13 dec. 1769, död d. 26 jan. 1795, dotter till borgmästaren i Västerås ERIC UGGLA och . . .

Barn: ERIC WILHELM, född d. 5 nov. 1791, död d. 17 jan. 1793; — CARL FREDRIK, född d. 17 april 1793, död s. å.; — CATHARINA ULRIKA, född d. 7 april 1794, död d. 17 maj 1883, gift d. 17 okt. 1820 med prosten och kyrkoherden i Skinnskatteberg, Västerås stift, fil. d:r JACOB BORELIUS, född d. 29 okt. 1772, död d. 4 febr. 1851.

3) d. 15 nov. 1795 med SOFIA WILHELMINA HÜLPHERS, född d. 20 maj 1777, död d. 15 okt. 1849, dotter till rådmannen i Västerås LARS PETTER HÜLPHERS och SOFIA ELISABETH WULFF.

Barn: ELISABETH VILHELMINA, född d. 7 dec. 1796, död d.

20 april 1822, gift d. 3 juni 1821 med prosten och kyrkoherden i Björksta, DENIS BORG, född d. 11 dec. 1776, död d. 8 juni 1837; — CHARLOTTA FREDRIKA, född d. 30 maj 1801, död d. 19 aug. 1803; — CHARLOTTA, född d. 10 okt. 1803, död d. 10 jan. 1894, gift d. 14 aug. 1852 med lektorn vid Växjö gymnasium PER NIKLAS EKMAN, född d. 7 april 1809, död d. 7 sept. 1856; — CHRISTINA AUGUSTA, född d. 28 aug. 1805, död d. 2 aug. 1854. Var kammarfru under 26 år hos drottning Josefina; — CARL WILHELM,¹ född d. 15 maj 1807, död d. 23 dec. 1878. Professor vid Uppsala universitet; — SOFIA EMILIA, född d. 9 mars 1809, död d. 9 mars 1891. Kammarfru hos kronprinsessan Josefina, gift d. 5 juli 1837 med rektorn vid Hillska skolan å Barnängen, sedermera lektorn vid Västerås' gymnasium, EMANUEL GABRIEL BJÖRLING, född d. 2 dec. 1808, död d. 3 nov. 1872; — LUDVIG AUGUST, född d. 5 aug. 1810, död d. 18 maj 1888; — FREDRIKA AUGUSTA, född d. 8 nov. 1811, död d. 14 okt. 1884; — CLARA CHRISTINA, född d. 3 jan. 1813, död d. 13 juni 1879, gift d. 5 juli 18... med språkläraren ALFRED MAY, född d. 13 nov. 1804, död d. 6 okt. 1878; — JOHAN JULIUS OSCAR, född d. 20 aug. 1814, död d. 24 aug. 1863. Kyrkoherde i Garpenberg, Västerås stift; — KNUT ALFRED, född d. 10 jan. 1816, död d. 2 juli 1847. Löjtnant vid K. Dalregementet; — THURE GABRIEL OLOF, född d. 29 aug. 1817, död d. 14 april 1887. Med. dr., kir. mag., provinssiäläkare i Söderköping; — EMMA MARIA, född d. 27 dec. 1818, död d. 12 aug. 1833.

THORSSON, JAKOB SAMUEL. Innehade apoteket Hjorten i Västerås åren 1819—33. (Se under apoteket i Högsby, sid. 735.)

ELLIOT, SALOMON. Innehade apoteket Hjorten i Västerås åren 1833—42. (Se under apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, sid. 36.)

LANDGREN, FREDRIK CHRISTIAN. Innehade apoteket Hjorten i Västerås åren 1842—52. (Se under apoteket Lejonet i Göteborg, sid. 1111.)

¹ I dopboken antecknad under namnet Lars Fredrik Wilhelm. Redan som ung kallade han sig dock i stället Carl Wilhelm.

WALLER, CARL JAKOB. Född d. 30 okt. 1824 i Västerås.
Föräldrar: Magistratssekreteraren därstädes, vice häradshöf-
dingen ARON JAKOB WALLER, född d. . . . 1782, död d. . . .
1848, och MARIA GUSTAVA BERGER, född d. 15 okt. 1786, död
d. . . . 1850.

Efter studier vid Västerås högre allmänna läroverk, antogs
W. i aug. 1840 till elev å apoteket Bävern i Västerås samt af-
lade d. 4 april 1845 farmacie studiosi-examen och fortsatte
tjänstgöringen å nämnda apotek under 1½ år.

Aflade apotekarexamen d. 31 maj 1848 och tjänstgjorde där-
efter ånyo å apoteket Bävern i Västerås samt förestod under
sommarmånaderna 1848 och 1850 fabrikationen af artificiella
mineralvatten vid Medevi. Inköpte d. 1 okt. 1851 tillsammans
med apotekare J. L. Törngren apoteket Bävern i Västerås, men
försålde d. 1 maj 1852 till denne sin hälft i apoteket och in-
köpte samtidigt därmed apoteket Hjorten i Västerås, å hvilket
han d. 28 juli 1852 erhöll privilegium. Sålde detta apotek d.
1 febr. 1857 och förordnades d. 29 sept. 1859 af K. sundhets-
kollegium att förestå laboratorsbefattningen vid farmaceutiska
institutet. Han hade dessförinnan under sommaren 1859 stu-
derat å Fresenius' kemiska laboratorium i Wiesbaden och erhöll
d. 5 sept. 1861 förnyadt förordnande såsom laborator vid för-
utnämnda institut, hvilken befattning han innehade till d. 1 okt.
1873.

Under åren 1861—65 utgaf W. Farmaceutisk tidskrift, de två
första åren tillsammans med apotekare Johan Nyqvist. Han
var en bland stiftarne af farmaceutiska föreningen.

W. var den första i Sverige som tillverkade gelatinkapslar,
hvertill han själf svarfvade de träformar, som han begagnade
vid tillverkningen.

Vid utarbetandet af 7:de upplagan af svenska farmakopén, ut-
förde W. en mängd undersökningar och proflaborationer af de
nya preparat, beredningar eller förändrade beredningsmetoder
för preparanda, som skulle intagas i densamma.

Då W. 1873 slutade sin verksamhet som laborator vid farma-
ceutiska institutet, inrättade han åt sig ett privat laboratorium
för kemiskt analytiska arbeten. Bland de undersökningar, han
här utförde, må nämnas utförliga analyser af Porla och Ronne-
by vatten, af kromjörn från platinaverket Wisimo Schaitansk,
benämndt Laurit och af Demantoid från Ural, samt utförde
för generaltullstyrelsens räkning en mängd undersökningar af

de mest heterogena handelsvaror, där den erfarne, noggranne analytikern ofta sattes på hårda prof. Från 1877 erhöll W. fast anställning som kemist hos generaltullstyrelsen. Samtidigt var han kemist hos hälsovårdsnämnden i Stockholm, som slutligen inköpte hans laboratorium, och band honom vid sig genom fast anställning.

Han efterlämnar minnet af en kunskapsrik, skicklig lärare och framstående vetenskapsman på den analytiska kemiens område, synnerligen afhållen af sina lärjungar. Han var på grund af sina gedigna egenskaper värderad af alla, som kommo i beröring med honom.

W. har från trycket utgifvit följande skrifter: *Analys på kromjern från platinavaskeriet Wisimo Schaitansk, etiketteradt »Laurit»*. K. vet. akad. handl. Sthlm 1876. 8:o. *Undersökning på vatten, hemtadt från den år 1874 upptagna »Nya källan» och »Tuppenhofskällan» vid Porla*. Sthlm 1877. 8:o. *Analys af Demantoid från Ural*. Geol. fören. förhandl. Sthlm 1878. 8:o. *Analys på Ronnebyvatten*. K. vet. akad. handl. Sthlm 1879. 8:o. *Analys på mjölk, öl, vin, cognac, likör, vatten m. m.* Helsevårdsnämnd. ber. till med.-styr. för 1879—80. Sthlm. *Ny analys af Ronnebyvatten*. K. vet. akad. handl. Sthlm 1879. 8:o. *Undersökning af vatten från Nya (De Geerska) källan vid Ronneby*. Farm. tidskr. Sthlm 1880. 8:o.

Död d. 21 juli 1884 i Stockholm och begrafd på Norra kyrkogården.

Ogift.

AHLSTRÖM, JOHAN AUGUST. Innehade apoteket Hjorten i Västerås åren 1857—58. (Se under apoteket Korpen i Stockholm, sid. 106.)

LUNDBLAD, CLAES DANIEL PETER. Född d. 29 okt. 1827 i Vänersborg.

Föräldrar: Regementspastorn vid K. Västgöta-Dals regemente, fil. d:r DANIEL PETER LUNDBLAD, född d. 17 jan. 1786, död d. 19 april 1827, och ULRIKA CHRISTINA HOLLBERG, född d. . . . 1797, död d. 2 nov. 1875.

L. blef d. 5 nov. 1845 antagen till elev å apoteket i Strömstad och fortsatte från dec. 1846 elevtjänstgöringen å apoteket Kronan i Göteborg, där han d. 15 juni 1849 aflade farmacie

studiosi-examen. Tjänstgjorde sedan å sistrnämnda apotek till d. 16 aug. s. å. och därefter å apoteket i Arboga till d. 1 okt. 1851 samt från okt. s. å. till d. 4 jan. 1853 å apoteket Gripen i Stockholm. Inskrefs vårterminen 1853 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 16 dec. 1854 apotekarexamen.

L. var under sommaren 1853 anställd som extra läkare inom Katarina församling i Stockholm. Tjänstgjorde från d. 8 febr. 1854 till d. 28 febr. 1858 å apoteket Lejonet i Stockholm och inköpte i mars 1858 apoteket Hjorten i Västerås, å hvilket han erhöill privilegium d. 5 nov. s. å.

Död d. 4 mars 1893 i Västerås.

Gift d. 28 febr. 1861 med ULRIKA MATHILDA BICHLIÉ, född d. 27 maj 1836, död d. 6 juli 1900, dotter till tandläkaren CARL FRIEDRICH BICHLIÉ och HENRIKA MATHILDA MORVALL.

Barn: OLOF AXEL ADOLF, född d. 2 dec. 1861, död d. 2 jan. 1866; — LARS JOHAN DANIEL, född d. 20 sept. 1863, död d. 7 maj 1864; — ALMA MATHILDA, född d. 8 maj 1866, gift d. 19 aug. 1885 med grosshandlaren i Stockholm AXEL GUSTAF ANSGÅR ROMANDER, född d. 29 mars 1862, död d. 6 dec. 1923; — CARL AUGUST, född d. 27 maj 1868, död d. 3 dec. 1920. Examinerad apotekare, godsägare.

KRONBERG, AXEL HARALD. Född d. 22 febr. 1841 i Åmål.

Föräldrar: Målarvästaren PER JOHAN KRONBERG, född d. 19 april 1812, död d. 26 mars 1898, och EMILIA CHRISTINA PETERSSON, född d. 31 maj 1816, död d. 6 dec. 1893.

K. genomgick lägre elementarläroverket i Åmål och antogs i sept. 1855 till elev å apoteket i nämnda stad, fortsatte elev-tjänstgöringen å apoteket i Nora och aflade där d. 24 aug. 1859 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Mariefred från d. 1 sept. 1859 till d. 1 sept. 1860 och å apoteket i Arboga från d. 3 sept. 1860 till d. 14 sept. 1861.

Inskrefs höstterminen 1861 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 4 mars 1863 apotekarexamen samt tjänstgjorde därefter å apoteket Enhörningen i Stockholm från d. 1 april 1863 till d. 25 febr. 1866, å apoteket Morianen i Stockholm från d. 1 mars 1866 till d. 15 mars 1874, under tiden med några kortare förordnanden som föreståndare.

Inköpte i dec. 1873 apoteket i Strängnäs, tillträdde detsamma

d. 1 april 1874 och erhöll privilegium därå d. 15 maj s. å. År 1893 erhöll K. personligt privilegium å apoteket Hjorten i Västerås.

Död d. 22 dec. 1920 i Stockholm.

Gift d. 6 okt. 1883 med EMILIE MATHILDA LIND, född d. 16 okt. 1853, dotter till medicine doktor JOHAN AUGUST LIND och CAROLINA MATHILDA GREWESMÜHL.

Äktenskapet var barnlöst.

OEST, JOHAN OTTO. Född d. 1 nov. 1861 i Gävle.

Föräldrar: Fabrikören CARL HENRIK OEST, född d. 27 juni 1835, död d. 15 maj 1874, och EVA CHARLOTTA VILHELMINA SÖDERSTRÖM, född d. 16 okt. 1828, död d. 10 jan. 1867.

Efter att hafva erhållit undervisning i Gävle högre elementarläroverk, antogs Oest 1879 till elev å apoteket Lejonet i Gävle och aflade d. 24 jan. 1884 vid farmaceutiska institutet farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å samma apotek till d. 6 aug. 1885 och inskrefs s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 21 jan. 1888 aflade apotekarexamen. Hade under studietiden vikariat å apoteket Lejonet i Kalmar från d. 27 maj till d. 11 juni 1886, å apoteket i Storvik från d. 25 juni till d. 12 juli 1886 och å apoteket Lejonet i Gävle från d. 1 juli till d. 1 sept. 1887.

Tjänstgjorde efter apotekarexamen såsom föreståndare å apoteket i Öregrund från d. 1 aug. 1888 till d. 1 mars 1890 samt vikarierade å apoteket i Östhammar från d. 1 mars till d. 31 mars 1890 och å apoteket Enhörningen i Stockholm från d. 5 april till d. 22 juli s. å. Han tjänstgjorde därefter såsom föreståndare å apoteket Hjorten i Västerås från d. 16 sept. 1890 till d. 30 jan. 1894, såsom föreståndare å apoteket Bävern i Västerås från d. 1 febr. 1894 till d. 31 dec. 1907 och såsom föreståndare å apoteket Hjorten i Västerås från d. 1 jan. 1908 till dess han d. 8 april 1921 erhöll privilegium å nämnda apotek.

Under 1895, då Oest förestod apoteket Bävern, lät han helt ombygga apoteksrummet och de andra lokalerna samt försåg det förra med ny inredning och nya ståndkärl. Han flyttade därjämte det under Bävern då lydande filialapoteket i Ramnäs från kyrkbyn till järnvägsstationen, där han uppförde en ny byggnad och i denna inredde ett fullständigt nytt apotek med

moderna lokaler. Vid sitt tillträde som föreståndare 1908 för apoteket Hjorten, ombyggde han och utvidgade dess lokaler samt försåg detsamma med ny inredning och nya ståndkärl.

Bland förtroendeuppdrag, som Oest innehaft och innehar i Västerås må nämnas, att han varit stadsfullmäktig under 18 år, ledamot af drätselkammaren 16 år och dess vice ordförande i många år. Han är därjämte mångårig ledamot af fattigvårdsstyrelsen, hälsovårdsnämnden, ordförande i brandstyrelsen, ledamot af badhusstyrelsen, folkskolestyrelsen och åtskilliga nämnder för välgörande ändamål.

Oest är dessutom styrelseledamot i A.-B. Mälarebankens Västeråskontor, Västerås stads sparbank, Systembolaget i Västerås m. m.

Gift d. 4 aug. 1891 med HULDA SOFIA SUNDBERG, född d. 30 jan. 1868, dotter till flottningsschefen ANDERS DANIEL SUNDBERG och ANNA KATARINA SUNDBERG.

Barn: ANNA INEZ AINA, född d. 1 aug. 1892, gift d. 18 febr. 1913 med direktören i aktiebolaget Svenskt Exporttackjärn CHARLES WERNER, född d. 26 juni 1890; — IRMA, född d. 20 aug. 1895, gift d. 1 nov. 1915 med löjtnanten vid K. lifregementets grenadierer KARL HÖRNFELDT, född d. 12 febr. 1889; — NILS OTTO, född d. 16 okt. 1898. Juris kandidat.

Apoteket Bävern.

1795.

Tillkomsten af detta apotek har sin särskilda historia. Af rådhusrättsprotokollen för Västerås 1794 framgår, att Johan Zimmerman, son till apotekaren å Hjorten i Västerås Erik Zimmerman d. y., detta år framträdte med anspråk på samma apotek i Västerås. Han hade i skrifvelse till K. Maj:t erinrat om att hans farfader förvärfvat sig apoteksprivilegiet för Västerås stad af v. Husum och att det varit hans farfaders mening att apoteket skulle gå i arf till barn och barnbarn. Erik Zimmerman hade också för detta ändamål låtit utbilda sin son Johan till apotekare.

Då dennes moder gifte sig med Böttiger hade hon emellertid öfverlåtit apoteket på sin man. Af hänsyn till sin moder hade ej Johan Zimmerman förut velat göra någon ändring i saken. Men nu var modern död och han och hans syskon framställde därför anspråk på apoteket framför Böttiger. Rättegången gick igenom alla instanser, men K. Maj:t afslog deras anhållan.

Z. gjorde då ansökan hos K. Maj:t om rättighet att i Västerås få anlägga ett andra apotek och erbjöd sig därvid att till den studerande ungdomens tjänst odla medicinalväxter i sin trädgård samt 2 timmar i veckan under lämplig årstid gifva undervisning åt de ynglingar, som hade lust för medicinska studier. Genom remiss d. 25 april 1794 anbefalldes collegium medicum infordra yttrande från K. bhde i Västerås, och d. 7 nov. s. å. insände K. bhde alla till målet hörande handlingar, dess eget, konsistorii, gymnasii och skolstatens, stadens äldstes, magistratens, provinsialläkarens och apotekare Böttigers yttranden.

Landshöfdingen greve de la Gardie afstyrkte ansökan och anförde att det icke undfallit hans uppmärksamhet »at Zimmerman såsom ersättning för påstådd, men genom E. K. M:ts Nådigste Dom, förlorad arfs- eller fideikomiss-rätt til Stjuf-

fadrens apoteks privilegier, nog oväntadt söker bereda sig denne nådebevisning.

Gifwes icke ersättning, utan lidande, intet lidande utan förlust och ingen förlust utan ägande; så synes mig Z:s deraf hämtade bevekelsegrunder sakna all egenskap, med lidandet erfordrar; Det är derföre jag så mycket mindre i denne och dylika anledningar, finner lagligt skäl at för min underdåniga del understödja hans ansökning, som rättvisan alltid innefattar uprättelse och orättvisan icke förtjenar den». Landshöfdingen anför vidare att i Västerås aldrig funnits mer än ett apotek och under farsoter »hwarken brist på medikamenter eller skyndsamt tilredning»; bergslagerna hade egna läkare och förråd af medikamenter »ingen idkare af denne näring här i staden hade under tiden kunnat samla någon förmögenhet».

I konsistorium voro meningarna delade. Enligt dess protokoll d. 13 juni 1794 upplästes först gymnasii tillstyrkande utlåtande, och därefter yttrade sig ledamöterna, hvarvid lektorerna Awelin och Leffler ansågo att staden varit väl betjänt med ett apotek men dock ej funno skäl afstyrka ansökan. Rektor Borg ansåg Z. förtjäna uppmuntran, då han var den förste som erbjudit sig undervisa ungdomen. Professor Strang afstyrkte, prosten Gottman fann det ej »wara nyttigt at ej mer än et apoteque här i staden skulle få inrättas» och tillstyrkte därför. Domprosten Fant framställde två frågor: »Är ett apotek nödigt för staden? Nej. Vore ett nytt apotek nyttigt för orten? Nej.» Han ansåg därjämte att ett nytt apotek vore ett underkännande af Böttigers skötsel af apoteket. Biskopen afstyrkte äfvenledes och gaf sitt erkännande åt Böttiger.

Stadens äldste tillstyrkte tvenne apotek och anförde att Z. »för skicklighet i Apothekare Metien jämte et anständigt och vackert upförande gjort sig härstädes wäl känd».

Magistraten afgaf sitt utlåtande till förmån för ett nytt apotek, som vore till en fördel för landthandeln och kringliggande bergverk och egendomar.

Provinsialmedicus Tengman anförde att Västerås' apotek »från ålder varit det enda i Westmanland, sedermera hafwa efter hand i alla Provincens städer apotek blifwit inrättade, så att Westerås nu på en $3\frac{1}{2}$ mihs afstånd åt alla kanter omgifves af apotheken i städerna Köping, Sahla och Enköping». Han afstyrkte det nya apoteket och jämförde V. med andra städer med blott ett apotek samt ansåg att apotekarne voro bundna

af taxan, att rörelsen vore beroende af sjukligheten och far-soter m. m., hvarför ingen tillväxt kunde väntas. T. ansåg slutligen »at staden med kringliggande orter, i stället för et wälförsest apothek, med tvenne oförmögne mera förlorade än vant, hwilket erfarenheten på flera ställen besannat».

Böttiger säger i sin skrifvelse att han sedan hustruns död d. 14 juni 1790 måst tvista med hennes barn samt att om styfsonen får hans privilegium eller ett nytt »borttar denne aldeles eller delar hans otillräckliga bröd» och framhåller att han dragit försorg om Zimmerman den äldres 6 barn. Han anför att flera städer hafva blott ett apotek och att rudimaterierna från Stockholm för apotekets behof ej öfverstigit 400 rdr årligen.

I collegium medicum voro meningarna också delade. Präses, archiatern Bäck, ansåg ett apotek tillräckligt för en stad af Västerås' storlek, påpekade att apotekstaxan af år 1777 ej hade ökats och att för att rädda apotekarne från undergång, apotekens antal ej borde ökas. Ingen af staterna i staden hade också klagat öfver dröjsmål med expeditionen. Lifmedicus Rung är mot monopolier, men finner »betänkligt at tilåta igenom obetänksamma tiltag den ena medborgaren undergräfvad den andra och liksom på en slump låta bero deras öde». Finner intet skäl tala för stadens begäran »uthan hållre en blott nyfikenhet» samt anför att större städer än V. nöja sig med ett apotek. Lifmedicus Hedenberg afstyrker äfven och anför att magistraten och de äldste begärt ytterligare ett apotek, men K. bhde, konsistorium och provinsialläkaren afstyrka. Ingen har klagat öfver att de »saknat goda medikamenter». När Västerås ej har mer än 3,000 invånare, så begära de äldste ett andra apotek, samtidigt som städer med 8 à 10 och 12,000 invånare äro väl betjänta med ett apotek. »Magistraten och de äldsta hafwa wäl nämnt, at täflan mellan 2:ne apothekare vore förmånlig, jag har ansett detta för en förvillad tanka» — — — »medicamenterna böra alltid vara fullgoda, dertil är apothekaren edeligen förbunden». Collegii medici flertal tillstyrkte dock ansökningen.

Af konseljprotokollet d. 19 febr. 1795 finner man sedermera att collegium medicum inkommit till K. Maj:t med skrifvelse, i hvilken collegium, »i grund af underdånigt anförde skäl och, samt i synnerhet af den anledning att magistraten och stadens äldste i underd. begärt, att utom det i staden förutvarande, ett

apotek af Z:n måtte få uprättas, så som i anseende till stadens tilltagande folknummer och handel nyttigt, flera stater, gymnasium och skolstaterna med deras ungdom där vistas samt staden har betydande kommunikationer med kringliggande bergslag och är omgifven af stora bruk och herrgårdar, yttrar dess underd. önskan det Z:s und. ansökan må vinna nåd. bifall».

K. Maj:t fann samma dag i nåder godt bifalla »det sökanden Zimmerman må i berörde stad få et nytt apothecque upsätta, sedan han Apotecare Examen behörigen undergått, uppå collegii medici underdåniga anmälan, nåd. privilegium å mer-nämnde Apotheques inrättning för honom låta utfärda».

Sedan Böttiger flyttat apoteket Hjorten till den Hülpherska gården och genom köpebref afstått sin gård och tomt vid Stora torget, installerade Zimmerman sig och sitt apotek i gamla apoteksgården. Han gaf apoteket namnet Bävern och är detsamma fortfarande beläget i samma gård vid Stora torget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 3,000 kronor.

ZIMMERMAN, JOHAN. Född d. 28 juni 1763 i Västerås.

Föräldrar: Apotekaren å Hjorten i Västerås ERIK ZIMMERMAN, född d. 7 jan. 1709, död d. 4 nov. 1772, och KRISTINA KATARINA BERG, född d. 22 sept. 1732, död d. 14 juni 1790.

Z. studerade vid läroverket i Västerås och blef elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala, där han jämväl idkade studier vid universitetet. Han kom 1782 såsom farmacie studiosus till apoteket Hjorten i Västerås, som då innehades af styffadern, apotekare C. F. Böttiger, tjänstgjorde sedan en tid i Stockholm och därpå åter å apoteket Hjorten i Västerås till 1795, då han d. 19 febr. s. å. erhöll K. Maj:ts tillstånd att »i Västerås stad ett nytt och särskildt apotek inrätta» samt aflade apotekarexamen. Apoteket erhöll namnet Bävern och privilegium utfärdades för honom d. 9 juli 1795. Han skötte apoteket med »berömvärd akksamhet». Efter Zimmermans död innehade änkan apoteket till 1827, då sonen öfvertog detsamma.

Död d. 21 nov. 1812 i Västerås.

Gift d. 18 juni 1799 med BRITA KRISTINA TÖRNEBLADH, född d. 25 maj 1771, död d. 20 mars 1859, dotter till landskamreraren CARL HANS TÖRNEBLADH och KRISTINA REGINA SVEDELIUS.

Barn: CARL AUGUST, född d. 21 april 1800, död d. 25 febr. 1874. Kapten vid K. Dalregementet; — ANNA CATHARINA SOPHIA, född d. 10 maj 1801, död d. 5 sept. 1876, gift d. 25 juli 1826 med K. hofpredikanten, kontraktsprosten, kyrkoherden i Arboga, fil. d:r ANDERS LUDVIG BROBERG, född d. 6 sept. 1777, död d. 13 mars 1838; — VILHELM, född d. 8 juni 1802, död d. 5 febr. 1869. Sjökapten; — CHRISTIAN MAURITZ, född d. 22 sept. 1804, död d. 3 juli 1865. Apotekare (se nedan); — REGINA AMALIA, född d. 13 nov. 1806, död d. 19 jan. 1880; — JOHAN MAURITZ, född d. 5 aug. 1810, död d. 17 april 1812.

ZIMMERMAN, CHRISTIAN MAURITZ. Född d. 22 sept. 1804 i Västerås.

Föräldrar: Apotekaren JOHAN ZIMMERMAN, född d. 26 juni 1763, död d. 21 nov. 1812, och BRITA KRISTINA TÖRNEBLADH, född d. 25 maj 1771, död d. 20 mars 1859.

Z. var under fyra år elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala, aflade där d. 26 juni 1822 farmacie studiosi-examen och d. 18 dec. 1827 i Stockholm apotekar-examen. Öfvertog sistnämnda år apoteket Bävern i Västerås, som efter Johan Zimmermans död drifvits af änkan genom provisor och erhöll d. 12 juli 1834 dessutom privilegium å en apoteksinrättning i Norberg. Sålde d. 1 okt. 1851 apoteket Bävern i Västerås och 1852 apoteket i Norberg.

Efter att hafva sålt sina apotek blef Z. delägare i flera grufvor, innehade landtegendomen Christiansborg och var ägare af flera gårdar i Västerås.

Genom ett efterlämnadt testamente, som ej hunnit i laggiltig form affattas, men likväl godkändes af de närmaste arvingarne, anslog han större delen af sin ej obetydliga förmögenhet till allmännyttiga och välgörande ändamål, bland annat till inrättande af en slöjdskola i Västerås.

R. V. O, 1861.

Död d. 3 juli 1865 i Västerås.

Ogift.

TÖRNGREN, JEAN LEONARD. Född d. 22 maj 1821 i Kolbäck, Västmanlands län.

Föräldrar: Ekonomidirektören ISAK TÖRNGREN, född d. . . . 1779, död d. 14 april 1830, och KATARINA FREDRIKA BERGER, född d. . . . 1790, död d. 28 febr. 1860.

T. erhöll undervisning vid Västerås och Uppsala elementarläroverk samt antogs 1837 till elev å apoteket Hvita Björnen i Stockholm, aflade i likhet med öfriga apotekselever i Stockholm då för tiden d. 1 okt. 1840 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion och tjänstgjorde därefter å apoteket Nordstjärnan i Stockholm samt aflade d. 7 febr. 1844 apotekarexamen. Han var därpå anställd å apoteken Lejonet och Nordstjärnan i Stockholm till d. 1 okt. 1851, då han tillsammans med apotekaren C. J. Waller inköpte apoteket Bävren i Västerås. Efter att d. 1 maj 1852 hafva blifvit ensam ägare af apoteket, erhöll han d. 28 juli s. å. privilegium å detsamma.

Törngren var en inom samhället mycket verksam och synnerligen omtyckt man.

Död d. 24 sept. 1855 i Västerås.

Ogift.

SILFVERSKJÖLD, JOHAN TAGE. Född d. 27 juni 1830 på Thamstorp, Trökörna, Skaraborgs län.

Föräldrar: Häradshöfdingen BERNDT JOHAN SILFVERSKJÖLD, född d. 30 maj 1787, död d. 2 mars 1852, och AURORA VILHELMINA RAMSAY, född d. 2 mars 1796, död d. 22 juli 1855.

S. idkade skolstudier i Lidköping, antogs d. 1 okt. 1846 till elev å apoteket i Skövde och fortsatte elevtjänstgöringen från d. 1 juli 1847 å apoteket Kronan i Göteborg. Aflade där d. 18 dec. 1849 farmacie studiosi-examen och kvarstannade å nämnda apotek till d. 19 sept. 1851 samt aflade d. 2 mars 1853 apotekarexamen. Han var därefter från d. 1 april s. å. till d. 15 mars 1855 anställd å apoteket i Hudiksvall, inköpte d. 1 mars 1855 apoteket i Skara samt erhöll d. 23 juli 1856 privilegium därå, men försålde apoteket redan d. 9 aug. s. å. och inköpte s. å. apoteket Bävren i Västerås, hvarå han d. 24 maj 1857 erhöll privilegium. Sedan 1859 var han äfven innehafvare af filialapoteket i Ramnäs.

S. deltog som ledamot af ridderskapet och adeln i en af de sista ständsriksdagarna samt var under många år stadsfullmäktig och ledamot af drätselkammaren i Västerås.

Död d. 20 juli 1908 å Gustafsvik på Värmdön.

Gift d. 26 aug. 1858 med OTTILIANA SOFIA MAGDALENA CRONHIELM AF HAKUNGE, född d. 3 sept. 1834, död d. 21 juni 1884, dotter till löjtnanten grefve OTTO AUGUST CRONHIELM AF HAKUNGE och SOFIA VILHELMINA WALDAU.

Barn: OTTO BERNDT TAGE, född d. 4 jan. 1860. Revisor i Riksräkenskapsverket; — ELLEN OTTILIA SOFIA, född d. 34 nov. 1862, död d. 17 jan. 1899, gift d. 25 juli 1890 med kapellpredikanten i Skuttunge, sedermera förste komministern i Falun, AUGUST WIGARDT, född d. 10 sept. 1862; — AXEL AUGUST JOHANNES, född d. 24 okt. 1868. Direktör i Fosterlandsstiftelsens förlagsexpedition.

FERNSTRÖM, IVAN ERNST. Född d. 29 aug. 1853 i Äfversta, Glanshammar, Örebro län.

Föräldrar: Regementsintendenten CARL FERNSTRÖM, född d. 4 aug. 1827, död d. 30 maj 1915, och CHRISTINA JOSEFINA BERGLUND, född d. 8 april 1832, död d. 16 april 1912.

F. erhöll undervisning vid Carolinska läroverket och tekniska elementarläroverket i Örebro, antogs d. 11 juni 1871 till elev å apoteket i Köping, aflade farmacie studiosi-examen d. 14 juli 1874 samt apotekarexamen d. 1 febr. 1879.

Tjänstgjorde å apoteken i Köping från d. 14 juli 1874 till d. 24 dec. s. å., Hjorten i Örebro från d. 1 jan. 1875 till d. 1 juli 1876, såsom föreståndare för apoteket vid Lannaskede brunn från d. 1 juni 1877 till d. 15 aug. s. å., i Nässjö från 16 aug. 1877 till d. 1 okt. s. å., såsom föreståndare för apoteket vid Lannaskede brunn från d. 15 maj 1878 till d. 1 okt. s. å., såsom föreståndare å apoteket i Backe från d. 26 febr. 1879 till d. 6 aug. 1882 och Kronan i Norrköping från d. 1 okt. 1882 till d. 1 dec. 1902, under denna långa tid, längre eller kortare perioder, såsom föreståndare; sista perioden 5 år. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Nora från d. 1 dec. 1902 till d. 6 mars 1903.

Erhöll privilegium å apoteket i Nora d. 7 mars 1903 och transport till apoteket Bävern i Västerås d. 23 aug. 1909.

F. gaf uppslaget till bildandet af Örebro läns och Västmanlands läns apotekarföreningar, sedermera sammanslagna till Närikes-Västmanlandskretsen af Sveriges apotekarförbund samt deltog verksamt i bildandet af Värmlands apotekarförening,

sedermera Värmlands-Dalskretsen af Sveriges apotekarförbund. Han var därefter flera år sekreterare i Närikes-Västmanlandskretsen och medlem af apotekarförbundets centralstyrelse.

I Nora var F. styrelseledamot och kassör vid stadens skola.

Han är innehafvare af K. Patriotiska sällskapets guldmedalj, 9:e storleken och K. sällskapets Pro Patria guldmedalj, 8:e storleken samt svenska statens skyttemärke i silfver, erhållet vid 58 års ålder. Innehar dessutom svenska sångarförbundets sångarmärke i guld för arbete inom förbundet och är hedersledamot af Västerås' kvartettsångarförbund.

F. har från trycket utgifvit: *Vinberedning i hushållet med äkta vinjäst*. Lund 1921.

Gift d. 25 juli 1886 med ALMA CONSTANCE HÅKANSON, född d. 2 aug. 1858, dotter till musikdirektören vid K. Smålands husarer och Smålands grenadierer, klockaren och organisten i Eksjö FRANS JOHAN HÅKANSON och MARIA ANDERSSON.

Barn: ELSA MARIA, född d. 8 juni 1887, död d. 2 nov. 1918, gift d. 15 okt. 1910 med legitimerade apotekaren SVEN JULIN, född d. 20 sept. 1880; — GRETA, född d. 8 juni 1887, död d. 12 juni s. å.; — BRUNO IVANSON, född d. 18 febr. 1891. Med. lic., lasarettssunderläkare i Södertälje.

Apoteket i Arboga.

1748.

Arboga, som fick sitt namn efter dess läge vid en krökning af ån (Arbughi = åbåge, åböjning), var redan under den tidigare medeltiden en betydande ort. År 1330 nämnes den första gången såsom eget stadssamhälle.

Det för samfärdseln särdeles gynnsamma läget vid en segelbar å midt i landet gjorde staden till en ofta anlita plats för allmänna riksmöten och utom en mängd rådsmöten och herredagar, höllos här flera riksdagar. Från midten af 1600-talet begynte dess välstånd starkt aftaga, förnämligast genom anläggningen af Hjälmar kanal samt städerna Nora och Lindesberg, hvarigenom stadens handelsområde starkt inskränktes. Först på de senare årtiondena har den rest sig ur sitt förfall.

Läkare och apotek nämnes tidigt i Arboga. Den 20 nov. 1598 blef mästern Dionysius antagen till läkare här och erhöll på samma gång tillstånd att hålla apotek i staden och heter det härom i rådstuprotokollet för denna dag: »På samma dag blef frågad Borgmästare och Råd samt gemene Man, om the wille hafua M. Dionysius här i Staden för sin läkiare och eliest till att hålla här i Staden ett Apotek. Och blef thett honom bewiliat at han skall blifwa här i Staden och bruka sitt Embete frijtt och Ingen skall intagas för honom och eliest skall han sittia frij för gästning och alla andra utlagor i Staden».

Längre fram finner man att mästern Christian Bedast antogs till apotekare i Arboga och heter det härom i stadens rådstuprotokoll d. 6 nov. 1666: »Sedan kom för rätten M. Christian Bedast och opwiste Kongl. Maj:ts Privilegium och breff på Pergament skrifwet, huru såsom honom står frijtt att reesa kring här i landet och bruka sin konst in medicina practica och emedan han hafuer här köppt en gård och således hafuer

lust sig här nedersättia, begärer han iempte sin konst hafua lof att bruka borglig nähring och hålla öpet giestgifueri, så lofuer han däremot att oprätta här ett litet Apotek och det til Stadsens heder wid macht hålla».

Magistraten resolverade härpå att »När han flyttiar hit och sätter sig här neder att booh, lofua Borgmästare och Rådhw bewijsa honom all giörlig adsiistence».

Huruvida ofwannämnda apotek någonsin kommit till stånd, och huru länge det existerat, är icke känt. Under någon längre tid måtte det ej hafwa förefunnits, ty d. 13 nov. 1674, då Georg Hoffman erhöill privilegium att upprätta ett apotek i Västerås, fick han äfwen tillstånd att förse länets öfriga städer Sala, Köping och Arboga med medicin. Till understödande af apoteket i Västerås skulle Arboga stad af sin kassa under tre år framåt utbetala 30 rdlr årligen.¹

Ären 1693—1701 synes en apotekare med själfständiga

¹ Detta framgår af följande tvenne bref från landshöfdingen i Västerås till borgmästare och råd i Arboga:

»Ähreborne och Wällachtade Godhe Herrar och Män, samptl. Borgmestare och Rådhw i Arboga Stadh.

Jag twiflar icke J Godhe Herrar och Män så af den päminnelse som iag för een tijdh sedan monde giöra, som af Eder siälflwa nogsampt kunna afsee, hwadh in commoditeet een och annan här i orthen som tidjigast öfwerigår, att man hwarken någon Medicum eller läkedom Hafwer att tillgå, hwarigenom äffta sådanne händelser förmedelst Gudz tillhielp wore till att undwijka som älliest sättia mongen uti ett särgeligit tillståndh, hwilket alt förekommer J Godhe Män så wähl som dee andre städer här i Gouvernementet, för detta hafwen samtycht, något till een Medicis underhåldh åhrl. att contribuera. Men såsom det will wara fäfengt, med mindre han ett Apotech widh handen hafwer, och nu een mycken förfaren Apotecare, som för detta Högwälborna Grefwinnan Fru Ebba Brahe har uppwachtat (sannolikt Hoffman i Västerås) och af allom i Stockholm ett gått låfordh hafwer, tillbiuder att willia här i orthen sigh ned-sättia, och medh gode medicamenter emot så billigt prijs som i Stockholm må wara till att bekomma Landzorten förse, där han allenast med någon hielp nu i förstonde till des han kommer sigh före bliifwa secunderat. Altså twiflar iag icke dee sigh detta behaga låter, och på första trij åhren af Stadsens Cassa honom medh Trettijo Rd:r åhrl. warda bispringandes. Effter hwilken tijdh han intet mera haar att fordra uthan lærer sigh siälfl sedan försöria och ett och annat hwad som kan reqwireras medh flijt förskaffa. Så som nu dee siälflwa så wähl som Staden heraf hafwa een stoor beqvemlighet och commoditeet att förwenta och åthniuta så twiflar iagh så mycket mindre dem warda denna min begieran willfarande. Iag förwenter heröfwer deres behagelige swar och befaller dem Gudh Alzmechtig.

Datum Westeråhs Slott d. 9 Octobris A:o 1673.

Ernst Johan Creutz.»

privilegier hafva funnits i Arboga, ty enligt ett rådstuprotokoll från denna tid förständigades apotekaren Carl Lindh »att emot betalning aflåta till stadsfältskären, hvilka medikamenter och olieteter, som kunna åstundas, vid tintor och förlust af privilegier, om sådant vägras».

På grund af stadens obetydlighet kunde Lindhs apoteks-rörelse antagligen ej lämna honom nödig bärgning, utan apoteket upphörde och något fortbestående apotek fick staden ej förr än i midten af 1700-talet. Redan på 1720-talet började dock tanken på ett eget apotek för Arboga uppstå hos dess styrande män och flera personer anhöllo också från denna tid hos magistraten om tillstånd att upprätta apotek där.

År 1735 d. 20 aug. gjorde apotekaren Frigel (skrifves äfven Frigell) ansökning hos magistraten i Arboga att få inrätta ett apotek därstädes, hvilken anhållan äfven beviljades. Apotekaren i Västerås, Wessel, hemställde då i skrifvelse till landshöfdingen, att han till följd af K. Maj:ts »under d. 14 Novembris 1724 för honom utfärdade allernådigaste privilegium att till samtel. Städernes här i länet och landetz nød torfft få i Vesteråhs inrätta apotequer» måtte hafva företrädesrätten framför Frigel att inrätta apotek i Arboga eller att hålla provisor därstädes. Han betingade sig äfven fria husrum för apoteket eller ock ersättning för hyrandet af husrum.

Genom resolution af d. 21 nov. 1735 anmodade landshöfdingen i Västerås med anledning häraf magistraten i Arboga att inkomma med utlåtande i ärendet, hvarpå magistraten d. 13 febr. 1736 svarade, att eftersom Frigel inlämnat sin ansökan före Wessel och Wessels privilegium ej var magistraten i Ar-

»Ehreborne Achtade och Wällbetrodde gode Män samptl. Borgmästare och Rådih i Städerna här i Wässmannelandh.

I lären utan någon min widlyftiga påminnelse wehl ehrhindra det af Eder wti min Antecessoris tijd till Apotekaren Georg Hoffmans aflöhning och Subsistence bewillide Åhrligen och på tre åhrs tijd 100 Rd:r förskott? icke twiflandes iag, J juu efter giord tillsägelse samma Eder utfästa läfwen nu wärcheligen god gören och effter kommen. Altfördenskull och under een slijk konst mehr än nödig och nyttig befinnes och man förspörier honom Hoffman föruthan dess therutinnan berömlige förfarenheet, iemwehl een skickelig och till allas tienst een oförtruten arbetare wara, ty hafwer iag mindre intet kunnat ähn honom till dess utfäste rättigheet hermed recommendera förmodandes Eder gode Herrar honom all Satisfaction och nöije i berörde måhl lära göra — — —

Wästerås d. 24 Novembris 1674 dheras samptel. beredwilligste

Mauritz Posse.»

boga bekant, hade Frigels anhållan att upprätta apotek i Arboga beviljats och ville magistraten ej nu göra ändring i sitt beslut, så mycket mindre som Frigel ej betingat sig några förmåner af fritt husrum o. dyl. Därjämte kunde borgerskapet ej förmå sig att tro, det Wessels privilegium kunde innebära att hvarje annan person skulle utestängas från befattningen som apotekare i Arboga.

En skrivelse i ärendet, daterad d. 19 maj 1736, inkom sedan ytterligare till magistraten från landshöfdingen i Västerås och i svaret härå d. 31 maj 1736 bekräftade magistraten påståendet att orsaken till att Wessels anhållan afstyrkts var den, att Frigel anhållit att utan förmåner få upprätta ett apotek. Skrifvelsen innehåller vidare följande: Uti en d. 10 maj 1736 daterad skrivelse hade apotekargesällen Carl Friedrich Gynterhake erbjudit sig att på egna kostnader inrätta ett apotek i Arboga. Eftersom Frigel ej låtit höra af sig vidare, beviljade magistraten hans anhållan, så vida han kunde ge bevis på undergången examen.

En svår sjukdom rasade vid denna tid i trakten och det var svårt att anskaffa medikamenter. På de ställen, där apotekaren i Västerås höll provisor eller på annat sätt försedde platsen med medikamenter, fanns oftast endast ringa tillgång på sådana. Därför måste man eftersända dessa från Västerås, och då vägen dit var öfver 5 mil lång, blef detta ofta till stort men för de sjuka. Ett apotek i Arboga var därför ytterst behöfligt. Magistraten anhöll om bifall till ett apoteks inrättande i staden och att den omnämnde Gynterhake måtte antagas till apotekare. Något resultat af denna anhållan uppnådde magistraten dock ej.

Senare, år 1747, anhöll Johan Norstedt genom följande skrivelse om tillstånd att upprätta ett apotek i Arboga:

»Ädel och Högachtade Herr Borgmästare och Högachtade Herrar Rådmän.

Af den benägenhet som Ädle Magistraten behagade betyga för min broder, nuvarande Apothekaren i Calmar, har jag redan för några år mig anmält till ett Apotheks inrättande i Arboga, men som deruti icke något utslag fallit, Så har jag härmed ödmüeckligen förnya skolat samma förut giorda ansökning med anhållan om ett gunstigt utslag, och försäkrar derwid gå Staden och alla på sådant sätt tillhanda, som min ed och plikt fordrar.

Med anledning häraf anhöll också Arboga stad hos K. Maj:t att »ett Apoteqve må uti Arboga Stad inrättas, huartill för detta åthskillige Apotekare och äfwen nyligen en Provisor wid namn Johan Norstedt hoos Magistraten sigh anmält». Genom resolution d. 11 sept. 1747 utfärdade konung Fredrik därefter privilegium för Arboga stad å ett själfständigt apotek. Privilegiet var dock förbehållet själfva staden, men tillades Johan Norstedt, som ägde utnyttja detsamma.

N. anlade apoteket i västra kvarteret, »nordan än» i gården N:o 34, som han inköpte d. 5 mars 1751. Det flyttades omkring 1760 af apotekare J. P. Sandberg till gården N:o 15 i västra kv., men d. 12 okt. 1775 köpte denne gården N:o 19, västra kv. vid Stora gatan och flyttade apoteket hit. Här kvarblef detsamma till omkring år 1800.

Efter denna tid är det inrymdt i gården N:o 88 i Störvreten vid Stora gatan, samma gård där det ännu befinner sig. Redan d. 19 maj 1797 inköpte C. Bonnedal nämnda gård, men blef ej förr än efter svärfaderns, apotekare J. P. Sandbergs död 1806, ägare af apoteket och det är därför ovisst, hvilken af dessa båda som flyttade apoteket. Sannolikt var det Bonnedal.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,500 kronor.

LINDH, CARL. Född d. . . .

Föräldrar:

L. innehade apotek i Arboga omkring 1693—1701.

Död d. 24 april 1704 i Arboga.

Gift d. . . . med MARGARETA ROTMAN, född d. . . ., död d. 26 maj 1701 i Arboga, dotter till . . .

Barn: HEDVIG, född d. . . ., lefde 1701; — ANNA MARIA, född d. 19 mars 1684, död s. å.; — JUSTINA, född d. 19 mars 1684, död s. å.; — CATHARINA, född d. 2 juli 1691, lefde 1701; — CARL, född d. 21 maj 1698, död före 1701; — BRITA MARGARETA, född d. 29 okt. 1700, död före 1701; — GABRIEL, född d. . . . lefde 1701.

NORSTEDT, JOHAN. Innehade apoteket i Arboga åren 1747—53. (Se under apoteket Lejonet i Kalmar, sid. 682.)

REENSTRÖM, ISAC JAKOBSSON. Född d. 9 jan. 1729 i Norrköping.

Föräldrar: Klädesmakaren JACOB LARSSON REENSTRÖM, född d. 13 maj 1688, död d. 9 jan 1751, och ANNA ELISABETH (ELISA) HANSDOTTER NORSTEDT, född omkr. 1700, död d. . . .

R. förvärfvade 1753 apoteket i Arboga af sin morbroder, apotekare J. Norstedt, erhöill privilegium å detsamma d. 3 sept. 1755 och sålde det d. 13 jan. 1762.

Han var tillika rådman i Arboga.

Död d. 28 aug. 1784 i Arboga.

Gift d. 7 okt. 1755 i Arboga med ANNA MARGARETHA TENGREN, född d. 31 dec. 1735, död d. 18 maj 1792, dotter till borgmästaren i Arboga ANDERS TENGGREN och CATHARINA FRÖBERG.

Barn: CARL JACOB, född d. 1 maj 1757, död d. 24 okt. 1818. Handlande i Arboga; — ANNA CATHARINA, född d. 19 juli 1759, död d. . . ., gift d. . . . med fabrikören i Stockholm GEORG NIKLAS MEWES, född d. . . ., död d. . . .; — MARGARETA LOVISA, född d. 5 okt. 1760, död d. 19 sept. 1761; — DANIEL, född d. 7 sept. 1764, död d. . . . Handlande i Arboga; — PEHR ISAC, född d. 7 juni 1766, död d. 31 okt. 1814. Kyrkoherde i Norrbärke; — GUSTAF, född d. 24 april 1772, död före 1814; — ADOLF WILHELM, född d. 6 juni 1773, död d. 9 juli 1840. Rådman och källarmästare i Falun; — MARGARETHA LOVISA, född d. . . . 1777, död d. 1 juli 1837, gift d. . . . med kyrkoherden i Fröshult, Ärkestiftet FREDRIK SEGERQVIST, född d. 9 nov. 1774, död d. 11 febr. 1837; — SARA CHRISTINA, född d. . . ., död d. . . ., gift d. . . . 1815 med ingenjören CARL MAGNUS NYGREN, född d. . . ., död d. . . .

JUNG, CARL JACOB. Född d. . . .

Föräldrar:

J. var medicine studiosus, då han 1762 köpte apoteket i Arboga. Han sålde det dock redan d. 10 febr. s. å.

Död d. . . .

SANDBERG, JOHAN. Född d. 14 febr. 1733 i Östra Espinge, Malmöhus län.

Föräldrar: Rotmästaren och ryttaren vid södra Skånska kavalleriet PER SANDBERG, född d. . . . 1686, begrafd d. 9 nov. 1766, och ANNA PERSDOTTER, född d. . . . 1690, död d. 18 nov. 1735.

S. erhöill undervisning i Malmö skola, blef 1748 elev å apoteket Svanen i Lund och aflade 1757 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Hvita Björnen i Stockholm och inköpte 1762 apoteket i Arboga, aflade d. 8 dec. s. å. apotekarexamen och erhöill samma dag privilegium å apoteket.

Af rådhusrättsprotokollet d. 9 juli 1766 framgår att Sandberg genom »skriftelig afhandling under d. 17 nästweke Juni» afträtt apoteket jämte alla dess tillhörigheter och själfva privilegiet till »apotekargesällen» Johan Jedeur. Af samma protokoll framgår att S. kommit på obestånd och öfverenskommit med sina borgenärer att sälja apoteket, för att därmed betala sina skulder. Magistraten beviljade J. att öfvertaga apoteket.

Emellertid råkade äfven denne på obestånd och magistraten beslöt enligt protokoll af d. 13 febr. 1768 att i Posttidningen kungöra, att apoteksinrättningen i staden var ledig, på det den, som fann sig därtill hugad och kunde förete bevis på sin lämplighet, skulle få tillfälle att anmäla sig hos magistraten.

Enligt rådhusrättsprotokollet d. 16 maj 1768 inropade Sandberg d. 5 maj s. å. på auktion apoteksinrättningen och anhöll om magistratens kallelse att åter blifva apotekare i staden, hvilket bifölls. Han innehade densamma till 1791, då han öfverlämnade det till sin måg C. Bonnedal.

Död d. 10 mars 1806 i Arboga.

Gift 1) d. . . . 1762 med BRITA HELENA HILKE, född d. . . . 1720, död d. 20 jan. 1781, dotter till handlanden HERMAN HILKE och CATHARINA WIESENDORFF.

Barn: JOHANNA HELENA, född d. . . . 1761, död d. 27 okt. 1833, gift d. 4 mars 1792 med apotekaren i Arboga CARL BONNEDAL, född d. 28 dec. 1764, död d. 7 febr. 1825; — CARL PETTER, född d. 20 febr. 1763, död d. 18 jan. 1768.

2) d. 10 sept. 1782 med ANNA CHARLOTTA MOSTEDT, född d. 17 juli 1758, död d. 4 dec. 1785, dotter till landskamreraren i Västerås JOHAN MOSTEDT och MARIA ELISABETH KELLANDER.

Barn: JOHAN FREDRIK, född d. 8 juni 1783, död d. . . . Vågmästare vid Strömsholm; — CARL PETTER, född d. 19 maj 1784, död s. å.

JEDEUR, JOHAN. Född d. 6 febr. 1733 i Arboga.

Föräldrar: Rektorn i Arboga skola THOMAS JEDEUR, född d. 18 dec. 1696, död d. 13 april 1739, och MAGDALENA WALLWIJK, född d. 13 dec. 1703, död d. 26 maj 1777.

J. var elev på apoteket i Arboga och tjänstgjorde därefter å apoteket Hvita Björnen i Stockholm. Inköpte apoteket i Arboga 1766 och undergick s. å. apotekarexamen, men nödgades 1768 afstå all sin egendom till fordringsägarna, hvilka d. 5 maj 1768 sålde apoteket till den förre innehafvaren J. P. Sandberg.

Död d. . . . 1768 i Alingsås.

Ogift.

BONNEDAL, CARL. Född d. 28 dec. 1764 i Ångermanland.

Föräldrar: Apologisten i Piteå trivialskola, sedermera kyrkoherden i Skön, Medelpad, JONAS DANIEL BODING, född d. . . . 1726, död d. 11 juni 1799, och MARGARETHA HALLNER, född d. . . . 1732, död d. 6 jan. 1799.

B. erhöll undervisning i Piteå skola och därefter 1½ år vid gymnasiet i Härnösand. Antogs 1782 till elev på apoteket Korpen i Stockholm, aflade där farmacie studiosi-examen och kvarstannade på samma apotek till 1791, då han af sin svärfader förvärfvade apoteket i Arboga och undergick apotekarexamen. Han skötte sitt apotek med mycken både skicklighet och affärsvana.

Död d. 7 febr. 1825 i Arboga.

Gift d. 4 mars 1792 med JOHANNA HELENA SANDBERG, född d. . . . 1761, död d. 27 okt. 1833, dotter till apotekaren i Arboga JOHAN PETTER SANDBERG och BRITA HELENA HILKE.

Barn: MARGARETHA JOHANNA, född d. 13 dec. 1792, död d. 2 mars 1833; — CARL JOHAN (JONAS), född d. 21 jan. 1796, död d. 21 okt. 1831. Apotekare (se nedan); — LOVISA FREDRIKA, född d. 26 april 1799, död d. 19 mars 1851, gift d. 28 mars 1822 med bergsfogden CARL LAQVIST, född d. 4 mars 1793, död d. 27 dec. 1859; — ADOLF, född d. 18 jan. 1801, död d. 6 mars 1891. Handlande i Stockholm.

BONNEDAL, CARL JOHAN (JONAS). Född d. 21 jan. 1796.

Föräldrar: Apotekaren i Arboga CARL BONNEDAL, född d. 28 dec. 1764, död d. 7 febr. 1825, och JOHANNA HELENA SANDBERG, född d. . . . 1761, död d. 27 okt. 1833.

Efter inhämtade, förberedande kunskaper, antogs B. till elev å faderns apotek, aflade farmacie studiosi-examen och konditionerade sedan å andra apotek samt öfvertog efter aflagd apotekarexamen apoteket i Arboga, å hvilket han d. 9 aug. 1825 erhöill K. privilegium.

Död i Arboga d. 21 okt. 1831.

Ogift.

SANTESSON, GUDMUND. Född d. 8 febr. 1806 i Jönköping.

Föräldrar: Apotekaren å Kronan i Norrköping GUDMUND WULFF, född d. 27 okt. 1777, död d. 25 nov. 1828, och MARGARETA CATHARINA STENBERG, född d. . . . 1781, död d. . . .

S., hvilken upptogs som fosterson af änkefru LOVISA KATARINA SANTESSON i Jönköping, antogs d. 11 sept. 1821 till elev å apoteket Kronan Norrköping samt aflade d. 30 okt. 1826 farmacie studiosi-examen. Han fick i examensprotokollet vitsord att äga »en stadig, ordentlig och vettgirig character samt synnerlig hog för det vitæ genus han valt». Tjänstgjorde där-efter å apotek i Göteborg m. fl. platser samt aflade d. 18 maj 1831 apotekarexamen. Inköpte 1832 apoteket i Arboga, men sålde det åter 1836.

Död d. 7 april 1838 å Igelsjö, Lerdala socken, Skaraborgs län.

Gift d. 15 jan. 1835 med CAROLINA ATTERLING, född d. 26 juli 1816, död d. 24 dec. 1865, dotter till bruksägaren ERIK ATTERLING och DOROTHEA BESKOW. Äktenskapet upplöstes 1836.

Barn: CARL HENRIK ATTERLING (antog moderns namn), född d. 1 dec. 1835, död d. 11 nov. 1885. Redaktionssekreterare i Dagens Nyheter.

SUNDBLAD, GÖRAN GUSTAF. Född d. 2 aug. 1806 i Askersund.

Föräldrar: Handlanden och rådmannen ANDERS SUNDBLAD, född d. 1 okt. 1781, död d. 28 aug. 1835, och BRITA MARGARETHA STARK, född d. 7 maj 1783, död d. 4 jan. 1870.

S. blef 1821 elev å apoteket Svanen i Stockholm och aflade där d. 14 dec. 1826 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde

därefter åren 1826—32 å apoteken Svanen och Lejonet i Stockholm samt å apotek i Uppsala.

Aflade d. 12 juni 1833 apotekarexamen och inköpte d. 9 mars 1836 apoteket i Arboga samt erhöll d. 16 jan. 1844 privilegium därå. Försålde detsamma 1850 till brodern grosshandlaren W. Sundblad i Stockholm, som d. 30 juli s. å. sålde det till apotekaren E. Gyllencreutz. Flyttade d. 20 jan. 1851 till Viby i Kjula socken, Södermanland och blef landtbrukare.

Död d. 10 okt. 1872 vid Siljansfors bruk i Dalarna.

Gift d. 16 okt. 1838 i Arboga med HEDDA CHRISTINA MONTAN, född d. 23 juni 1817, död d. 5 okt. 1864 å Viby Norrgård, dotter till borgmästaren i Arboga ERIK WILHELM MONTAN och KRISTINA CHARLOTTA WAHRENBERG.

Barn: GEORG WILHELM, född d. 16 dec. 1839. F. d. bruksförvaltare vid Lindesnäs i Dalarna. Bosatt i Stockholm; — GUSTAF ARVID, född d. 20 sept. 1842, död d. 12 sept. 1904. Folkskolinspektör, fil. kand., adjunkt vid högre allmänna läroverket i Örebro; — HEDVIG ADELAIDE, född d. 24 nov. 1844, död i Petersburg d. 31 dec. 1919, gift 1) d. . . . 1873 med civilingenjören i S:t Petersburg AXEL LAURENTIUS SANDBERG, född d. 8 maj 1836, död d. 16 april 1881, 2) d. 27 aug. 1887 med ingenjören vid Lelsners maskinfabrik i S:t Petersburg JOHN PETER NYGREN, född d. 24 juli 1843, död i Petersburg d. 19 maj 1918; — MATHILDA CHARLOTTA, född d. 2 febr. 1848, gift d. . . . 1875 med ingenjören vid Motala verkstad ADOLF ALEXANDER SJÖBERG, född d. 15 mars 1839; — CARL HERMAN, född d. 25 mars 1850, död d. 10 jan. 1851; — AGNES EVA SOFIA, född d. 11 aug. 1852, död d. 14 jan. 1885; — KNUT HERMAN, född d. 15 sept. 1853. F. d. direktör för Vifstavarfs aktiebolag. Bosatt i Stocksund.

GYLLENCREUTZ, EDVARD ADOLF. Född d. 24 okt. 1817 i Stockholm.

Föräldrar: Bankokommissarien ALF THEODOR GYLLENCREUTZ, född d. 7 juni 1785, död d. 21 juni 1835, och HELENA CHARLOTTA BACKMAN, född d. . . . 1792, död d. 3 mars 1861.

G. aflade d. 7 okt. 1835 farmacie studiosi-examen och d. 1 maj 1839 apotekarexamen. Inköpte 1847 apoteket i Nora, som han d. 18 aug. 1849 försålde till apotekare A. Öhrwall. In-

köpte d. 30 juli 1850 apoteket i Arboga, men försålde det åter i aug. 1852. G. innehade aldrig privilegium å någotdera af dessa två apotek.

Bosatte sig 1852 å sin egendom Grönö i Björskog, Västmanland.

Död d. 27 april 1873 å Grönö.

Gift d. 13 dec. 1848 i Nora med ELISABETH VILHELMINA WEDBERG, född d. 13 dec. 1830, död d. 25 mars 1917, dotter till bruksägaren LARS ERIK WEDBERG och LOVISA WILHELMINA GEIJER.

Barn: SIGRID LOVISA, född d. 16 jan. 1850, död d. 28 jan. s. å.; — GERDA CATHARINA CHARLOTTA, född d. 19 mars 1851. F. d. föreståndarinna för Lidköpings elementarläroverk för flickor; — ALF EDVARD, född d. 3 okt. 1852, död d. 22 jan. 1856; — THORA ELISABETH, född d. 14 febr. 1855, död d. 27 juli 1857; — ELLEN HELENA, född d. 15 sept. 1857, gift d. 6 okt. 1877 med verkställande direktören i Aktiebolaget Mälareprovinsernas bank, vice häradshöfdingen BROR AXEL TJERNBERG, född d. 14 aug. 1845. död d. 31 maj 1915.

LINDAHL, CARL JOHAN. Innehade apoteket i Arboga åren 1852—57. (Se under apoteket i Mariestad, sid. 1287.)

PRIPP, JOHAN VILHELM. Innehade apoteket i Arboga åren 1857—60. (Se under apoteket i Norrtälje, sid. 262.)

ERIKSSON, AUGUST CLEMENS. Född d. 27 dec. 1827 i Norrköping.

Föräldrar: Stadsläkaren i Norrköping, professorn dr GUSTAF ERIKSSON, född d. 4 juni 1789, död d. 15 febr. 1865, och EVA SOFIA KLINGSPOR, född d. 3 juni 1796, död d. . . . 1829.

Efter skolstudier åren 1837—39 vid Norrköpings och Jönköpings högre allmänna läroverk och efter att därefter till 1844 hafva erhållit enskild undervisning, antogs E. d. 1 juni 1844 till elev å apoteket Kronan i Norrköping, där han d. 22 aug. 1848 aflade farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde därefter fortfarande å nämnda apotek till d. 28 april 1849, hade sedan anställning å apoteket i Skövde från d. 3 maj 1849 till d. 3 aug.

1850 samt å apoteket i Södertälje från d. 1 sept. 1850 till d. 29 sept. 1851. Aflade d. 28 maj 1853 apotekarexamen och tjänstgjorde därpå från d. 1 juli 1853 till d. 1 dec. s. å. å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, från d. 1 dec. 1853 till d. 1 dec. 1855 å apoteket Bävern i Västerås samt från d. 15 dec. 1855 till d. 20 april 1856 å apoteket Kronan i Norrköping och var från d. 1 maj 1855 till d. 1 maj 1860 föreståndare för filialapoteket i Valdemarsvik.

Inköpte i febr. 1860 apoteket i Arboga, som han tillträdde d. 1 juni och hvarå han d. 7 juni s. å. erhöll privilegium. Försålde apoteket d. 11 okt. 1874.

Död d. 20 febr. 1887 på sin egendom Eksund i Borg, Östergötlands län.

Gift d. 20 maj 1860 med LUCIA AMALIA SÖDERQVIST, född d. 30 jan. 1828, död d. 6 jan. 1869, dotter till sjökaptenen PEHR SÖDERQVIST och MARIA CATHARINA HÖGBOM.

Barn: EVA MARIA, född d. 20 mars 1861, död d. 12 juli s. å.; — GUSTAF HERMAN, född d. 13 sept. 1862; — OTTO VILHELM AUGUST, född d. 3 maj 1864, död d. 13 sept. s. å.; — ERIK JOHAN, född d. 11 maj 1865; — LAURA AMALIA AUGUSTA, född d. 14 sept. 1867, död d. 4 febr. 1868.

BRUZE, MAGNUS HJALMAR FERDINAND. Född d. 17 okt. 1847 på Byrum i Ingatorp, Jönköpings län.

Föräldrar: Kaptenen vid K. Kalmar regemente CARL MAGNUS BRUZE, född d. 16 maj 1817, död d. 16 sept. 1874, och ANNA CHARLOTTA BJÖRKMAN, född d. 20 april 1822, död d. 24 aug. 1886.

B. åtnjöt enskild undervisning samt antogs i aug. 1862 till elev å apoteket Vasen i Linköping, där han d. 14 dec. 1866 aflade farmacie studiosi-examen och fortfarande tjänstgjorde till d. 15 sept. 1868. Inskrefs höstterminen 1868 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 29 jan. 1873 apotekarexamen. Inköpte kort därefter tillsammans med apotekare O. Bergström apoteket i Skellefteå, hvilket de gemensamt innehade till d. 15 dec. 1874, då Bruze skilde sig från sin kompanjon och inköpte apoteket i Arboga, hvarå han d. 22 jan. 1875 erhöll privilegium.

B. innehade äfven medikamentsförrådet i Fellingsbro, till dess detsamma 1903 förändrades till sjäfständigt apotek.

Död d. 6 juli 1905 i Arboga.

Gift d. 25 febr. 1883 med ANNA MARIA KRAFT, född d. 5 okt. 1860, dotter till slussinspektoren UNO KRAFT och MARIA PONTIN.

Barn: MÄRTA, född d. 23 maj 1884, gift d. 20 dec. 1907 med lektorn vid Sjökrigsskolan, fil. d:r RICHARD EKBLUM, född d. 30 okt. 1874; — IVAR, född d. 3 dec. 1885. T. f. förste kansli-sekreterare i K. kommunikationsdepartementet; — ÖLLEGÅRD, född d. 20 maj 1887, gift d. 28 juni 1913 med godsägaren AUGUST DANIEL ULLGREN, född d. 26 juli 1871.

HULT, EDVARD OSSIAN. Född d. 2 febr. 1854 i Vimmerby.

Föräldrar: Apotekaren i Vimmerby EJLERT GUSTAF HULT, född d. 14 nov. 1814, död d. 3 juli 1870, och ANNA MARIA HERNBLOM, född d. 21 aug. 1828, död d. 26 okt. 1882.

H. studerade vid läroverken i Vimmerby och Linköping, antogs 1870 till elev å apoteket Hvita Björnen i Stockholm, aflade d. 10 dec. 1873 farmacie studiosi-examen och d. 23 maj 1884 apotekarexamen. Tjänstgjorde å apoteken Hvita Björnen i Stockholm, i Strömstad, Målilla, Drottningholm, å Garnisons-sjukhusets i Stockholm apotek, Gripen i Nyköping, i Mörsil, Karlshamn, Gränna, Filipstad och 1887—92 som föreståndare för medikamentsförrådet i Malung.

Erhöll privilegium å apoteket i Hede d. 5 aug. 1892, hvilket han innehade till 1906, då han erhöll transport till apoteket i Arboga.

Under sin mångåriga vistelse i Hede var han flitigt anlitaad i kommunala värf.

Död d. 15 dec. 1909 i Arboga.

Gift d. 22 juni 1893 med JOSEFINA ERIKA CHRISTINA ERICSSON, född d. 17 juni 1862, dotter till komministern i Malung JOHAN ERIK ERICSSON och MARIA JOSEFINA FAHLÉN.

SOLLÉN, OSCAR MANFRED. Född d. 5 nov. 1857 i Vilhelmina, Västerbottens län.

Föräldrar: Kommissionslandtmätaren OSCAR ARON SOLLÉN, född d. 1 sept. 1830, död d. 18 febr. 1886, och ERIKA ALBERTINA HULTIN, född d. 8 mars 1835, död d. 27 dec. 1909.

S. antogs d. 1 sept. 1875 till elev å apoteket Bävorn i Härnösand, aflade d. 12 sept. 1878 farmacie studiosi-examen och d. 16 maj 1882 apotekarexamen. Han tjänstgjorde därefter å apoteken i Nordmaling 1882, Hvita Björnen i Stockholm 1882—83, i Sollefteå 1883—84, Härnösand 1884 och i Umeå samt Grythytted 1884—85. Förestod brunnsapoteket i Loka 1885 och medikamentsförrådet i Ämmeberg 1885—1901.

Erhöll privilegium å apoteket i Hofva d. 14 juni 1901 och innehade därjämte medikamentsförrådet i Visnum. Erhöll transport till apoteket i Arboga d. 21 maj 1910.

Gift d. 11 okt. 1891 med ANNA ENGELINA ASSMUS, född d. 28 okt. 1866 i Hammar, dotter till ingenjören CARL ASSMUS och FREDRIKA WITTEKIND.

Barn: DAGMAR ALBERTINA FREDRIKA, född d. 17 okt. 1892. Kasakontrollant i Skandinaviska Kreditaktiebolaget i Arboga; — KARL OSCAR HARALD, född d. 20 mars 1894. Trädgårdsmästare; — TEODORA VALBORG ALEXANDRA VILHELMINA, född d. 6 april 1896. Bokhållare i A.-B. Svenska handelsbanken i Stockholm; — HELMER FREDRIK MANFRED, född d. 22 nov. 1897. Kontorist; — OTTO MAGNUS RAGNAR, född d. 8 maj 1899. Kontorist; — ANNA ELIN INGEBORG, född d. 4 dec. 1900; — BERTIL RUDOLF SVANTE, född d. 10 juni 1903. Bokbinare; — ANNIE ALBERTINA, född d. 4 dec. 1889 (adoptivdotter), gift d. 21 sept. 1915 med kamreraren ERIK HÅKANSON, född d. 23 febr. 1890.

Apoteket i Sala.

1755.

Sala har att för sin tillkomst tacka silfvergrufvan. Denna upptäcktes i början af 1500-talet, hvilket framgår af Sten Sture d. y:s d. 8 aug. 1512 utfärdade privilegier, där det heter »at Sölfbberget i thenna nästförliden aar är funnt». Silfververket gynnades på allt sätt med privilegier, hvarjämte man sökte främja tillströmningen af folk till detsamma. Det uppges att under Gustaf Vasas tid ända till 1,000 personer haft anställning vid Salberget. Tillverkningen, som under denna tid, dess glansperiod, uppgick till 1,500 lödiga mark (3,190 kg.) om året, af-tog sedan. Det hela sköttes illa och Karl IX sökte därför upphjälpa verket genom att införskrifva skickliga tyska bergsmän. Gustaf II Adolf var mycket intresserad för grufvans återupphjälpande och lät fördenskull anlägga staden.

Dess första privilegier utfärdades d. 15 april 1624 och den utvecklade sig till en början hastigt, men stannade i växten på samma gång silfverproduktionen minskades. På grund häraf dröjde det länge innan staden fick apotek, hvarför den under lång tid förseddes med läkemedel från Västerås enligt för Georg Hoffman d. 13 nov. 1674 utfärdade privilegier.

Först 1755 fick Sala själfständigt apotek, då Peter Nystedt d. 20 febr. detta år erhöll privilegium på inrättandet af ett dylikt här.

Apoteket förlades af den förste innehafvaren vid torget till samma plats, där det ännu befinner sig.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 2,200 kronor.

NYSTEDT, PETER. Född d. . . .

Föräldrar:

I likhet med Arboga och Köping hade Sala under långa tider blifvit försedd med medikamenter från apoteket Hjorten i Västerås, då konung Adolf Fredrik d. 20 febr. 1755 utfärdade privilegium för provisor P. Nystedt, att därstädes få inrätta ett apotek.

N. höll i slutet på 1750-talet tillika apotek vid Sätra under brunnsterminerna.

Död d. 30 sept. 1766 i Sala.

Ogift.

GIFFHORN, FREDRIK HINDRICHSSON. Född d. 20 febr. 1740 i Västergötland.

Föräldrar: Stadskirurgen i Vänersborg ALBERT HENRIC GIFFHORN, född d. . . ., död d. . . ., och . . .

G. emottog apoteket 1767 i mindre godt skick, men satte det åter i godt stånd.

Död d. 11 juli 1775.

Änkan innehade apoteket till 1776, då hon sålde detsamma.

Gift d. 11 maj 1767 med ELSA CATHARINA PELTZ, född d. 29 febr. 1738, död d. . . ., dotter till källarmästaren CHRISTIAN FRIDRICH PELTZ och CATHARINA GREN, gift [1] d. . . . med vinskänken HINDRICH TILLMAN i Stockholm, född d. . . ., död d. . . . febr. 1766.]

Äktenskapet var barnlöst.

NORDENGREN, ERIK. Född d. 20 juli 1748 på Grafva vid Karlstad.

Föräldrar:

N. blef 1760 elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala och tjänstgjorde efter aflagd farmacie studiosi-examen från 1765 å apoteket Ängeln i Stockholm, därefter å apoteket Örnén i Karlstad och slutligen å apoteket Kronan i Göteborg. Han reste för att vidare utbilda sig 1769 utomlands, där han såsom provisor lär hafva förestått apotek. Återkom 1775 till Sverige och tjänstgjorde å apoteket Kronan i Stockholm till 1776, då han inköpte apoteket i Sala, aflade d. 5 sept. s. å. apotekarexamen och erhöi d. 14 okt. 1777 pri-

vilegium å apoteket. Han var ledamot af bergs- och grufrätterna samt rådman i Sala.

N., som vid sin död var änklings och barnlös, testamenterade apoteket till sin efterlevande syster Christina Catharina Nordengren, änka efter löjtnanten Jakob Reinhold Pistolskjöld. Hon dref apoteket ett par år genom provisor, men sålde detsamma d. 4 april 1807.

Död d. 30 okt. 1805 i Sala.

Gift 1780 med ANNA STEN, född d. 1 april 1748, död d. . . . 1805, gift [1] d. . . . med HOLMÉN i Stockholm, född d. . . . död d. . . .] [2] med sämskmakaren BÄCKSTEDT, född d. . . . död d. . . .]

Barn: ERIK GUSTAF, född d. 12 juni 1780, död d. 19 sept. 1782.

BREITFELDT, ALEXANDER. Född d. 23 febr. 1778 i Stockholm.

Föräldrar: Körnären PETER BREITFELDT, född d. . . . 1750, död d. 26 febr. 1797, och LOVISA CHARLOTTA HÖGMAN, född d. . . . 1755, död d. 16 okt. 1803.

B. studerade vid tyska nationallyceum i Stockholm och antogs 1792 till elev å apoteket Ugglan därstädes samt aflade 1797 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde åren 1797—98 å apoteken i Söderköping och Västervik och afreste i maj 1799 till Lovisa i Finland, men återkom på hösten s. å. och innehade åren 1799—1802 anställning å apoteket Göta Lejon i Karlskrona samt å apotek i Norrköping och Göteborg. I april 1802 antog han plats å apoteket i Hälsingör i Danmark och stannade där ett år. Tjänstgjorde sedan å K. Fredriks hospitals apotek i Köpenhamn och idkade i öfrigt farmaceutiska studier till år 1804, då han återvände till Sverige. Aflade i dec. 1805 både provisors- och apotekarexamen och kallades att förestå apoteket i Sala åt änkefru Ch. C. Pistolskjöld, som erhållit detsamma i testamente af sin broder, apotekaren E. Nordengren. Inköpte nämnda apotek d. 1 maj 1807 och innehade det till d. 7 nov. 1835, då han försålde detsamma.

B. förordnades d. 20 nov. 1820 af bergskollegium till ledamot af bergs- och grufrätterna i Sala samt tjänstgjorde därstädes äfven såsom t. f. bergsfiskal.

Död d. 9 april 1846 i Sala.

Gift d. 12 juli 1810 med ANNA CHARLOTTA PISTOLSKJÖLD, född d. 7 jan. 1787, död d. 25 jan. 1858 i Sala, dotter till löjtnanten vid lifregementets kyrassierer JACOB REINHOLD PISTOLSKJÖLD och CHRISTINA CATHARINA NORDENGREN.

Barn: EMILIA CHRISTINA CHARLOTTA, född d. 27 sept. 1812, död d. . . . 1860, gift d. 20 nov. 1831 med kaptenen vid Västmanlands regemente ANDERS GUSTAF SCHULTIN, född d. . . . 1801, död d. . . . 1873; — AURORA CONSTANTIA, född d. 3 nov. 1816, död d. 19 nov. 1895. Föreståndarinna för en flickpension i Sala. (Antog namnet Lindfeldt.); — ALEXANDER, född d. 12 febr. 1822, död d. 2 aug. 1842. Volontär vid Västmanlands regemente; — KARL EMANUEL, född d. 12 dec. 1823, död d. 6 dec. 1892. Handlande i Enköping (antog namnet Lindfeldt); — HILDA LOVISA JOSEFINA, född d. 15 juli 1825, död d. 4 maj 1827; — SELMA JULIA CORNELIA, född d. 24 okt. 1830, död d. 9 nov. 1907. Ritlärarinna i Enköping (antog namnet Lindfeldt).

EKECRANTZ, OLOF AUGUST. Född d. 12 april 1810 i Stockholm.

Föräldrar: Registratorn i Rikets ständers bank, kamreraren i bankodiskonten OLOF EKECRANTZ, född d. 23 nov. 1777, död d. 11 dec. 1843, och MARIA HAGELIN, född d. . . . 1783, död d. 31 dec. 1845.

E. antogs till elev å apoteket Kronan i Norrköping och aflade d. 15 juli 1830 farmacie studiosi-examen samt d. 8 maj 1833 apotekarexamen.

Inköpte d. 7 nov. 1835 apoteket i Sala, tillträdde detsamma med nyåret 1836 och erhöll d. 9 nov. s. å. privilegium å apoteket. Han innehade detsamma till 1846, då han försålde det.

Han bosatte sig därpå i hufvudstaden och förordnades d. 12 juni 1848 af Sundhetskollegium till fältapotekare vid den i Skåne då sammandragna armékåren.

Död d. 23 jan. 1860 i Stockholm.

Gift d. 16 juni 1837 med MARIA FREDRIKA HOLMGREN, född d. 17 sept. 1814, död d. 8 dec. 1881, dotter till skräddaråldermanen NILS HOLMGREN och MARGARETHA CATHARINA LUNDSTRÖM.

Barn: MARIA OLIVIA AUGUSTA, född d. 16 mars 1838, död d. 20 maj s. å.; — INGEBORG MATHILDA VILHELMINA, född d. 12 maj 1839, gift d. 2 jan. 1861 med kyrkoherden i Torrlösa och Skrävlinge, Lunds stift. fil. dr GUSTAF GOTTFRID FLYBERG,

född d. 2 jan. 1830, död d. 28 mars 1900; — EBBA CAROLINA FREDRIKA, född d. 13 okt. 1841, gift d. 30 juni 1870 med sjökaptainen ZACHARIAS RÖNBLOM, född d. 11 dec. 1837, död d. 30 nov. 1887; — OLOF EDVARD, född d. 13 maj 1843, död d. 7 mars 1851; — BROR AUGUST, född d. 26 juni 1844, död d. 1 nov. 1890. Korkfabrikör; — KNUT WALTER, född d. 9 maj 1846, död d. . . . 1850; — CLARA LOVISA CHARLOTTA, född d. 14 sept. 1848. Lärarinna; — MARIA, född d. 29 aug. 1850, död d. 15 juli 1914. Lärarinna; — KNUT EDVARD, född d. 5 okt. 1852, död d. 13 aug. 1853; — FREDRIK VALDEMAR, född d. 28 april 1854, död d. 13 aug. 1855; — THOR EMANUEL, född d. 18 jan. 1856. Leg. apotekare, fil. d:r, f. d. professor vid farmaceutiska institutet.

KOLLINIUS, CARL RUDOLF. Född d. 10 maj 1821 i Göteborg.

Föräldrar: Sjökaptenen ZACHARIAS KOLLINIUS, född d. 19 nov. 1785, död d. . . . 1850, och MARGARETHA SOFIA GYLICH, född d. 9 juli 1793, död d. 10 juli 1824.

K. erhöll uppfostran och undervisning hos prosten G. Rabe i Renneslöf, Halland och antogs 1835 såsom elev å apoteket i Ystad. Aflade d. 23 nov. 1838 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter till sept. 1840 å apoteket Kronan i Göteborg. Aflade d. 1 april 1843 apotekarexamen och tjänstgjorde från april 1843 till sept. 1845 å apoteket Lejonet i Gävle samt vistades därefter utomlands under ett år.

Inköpte 1846 apoteket i Sala och innehade det till 1851, då han försålde detsamma. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Kolding, Jutland. Innehade åren 1854—57 arrendet af apoteket i Skogsby samt antog 1859 plats å apoteket Enhörningen i Göteborg, för bestridande af kontorsgöromålen. Han innehade denna befattning till 1865, då han i Göteborg uppsatte en mineralvattenfabrik. Sålde denna vid 1873 års slut och bosatte sig på egendomen Kullagården i Partilled vid Göteborg och sedermera i Göteborg.

Död d. 20 aug. 1906 i Göteborg.

Ogift.

LINDSTRÖM, ISRAËL GUSTAF. Född d. 7 dec. 1814 i Enköping.

Föräldrar: Apotekaren i Eksjö ISRAËL LINDSTRÖM, född d. 6 juli 1763, död d. 13 nov. 1822, och ULRIKA CHRISTINA HALLERSTRÖM, född d. . . . 1785, död d. 3 juli 1859.

L. antogs d. 27 okt. 1827 till elev å apoteket i Köping, där han d. 24 okt. 1832 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Enköping till d. 18 mars 1836 och aflade d. 17 maj 1837 apotekarexamen.

Förestod från aug. 1837 till aug. 1838 apoteket i Vimmerby och tjänstgjorde från d. 5 aug. 1838 till d. 14 aug. 1840 å apoteket Korpen i Stockholm, från d. 16 aug. 1840 till d. 16 okt. 1843 ånyo å apoteket i Enköping samt från okt. 1843 till dec. 1848 å apoteket Svanen i Kristianstad. Flyttade därefter till apoteket Svanen i Lund och stannade där till 1850, då han inköpte apoteket i Sala. Tillträdde apoteket d. 1 jan. 1851 och erhöll privilegium å detsamma d. 3 okt. 1855. Han innehade apoteket till d. 25 nov. 1874, då han försålde detsamma.

Död d. 2 juli 1879 i Sala.

Gift d. 1 okt. 1857 med EMMA VILHELMINA PETRONELLA EKENGREN, född d. 2 aug. 1833, död d. 16 sept. 1877, dotter till fabrikören i Sala FERDINAND EMANUEL EKENGREN och CHRISTINA PETRONELLA MOLIN.

Barn: VICTOR ISAK ISRAËL, född d. 31 juli 1858. Sockerkontrollör i Landskrona; — ALMA VICTORIA CHRISTINA, född d. 9 nov. 1859, gift d. 25 maj 1893 med med. lic. OLOF THAVENIUS, född d. 8 juli 1853, död d. 30 okt. 1900; — KARL GÖSTA AXEL, född d. 20 febr. 1862. Med. lic., regementsläkare, direktör vid barnbördshuset Pro patria i Stockholm; — EMMY AURORA INGEBORG, född d. 25 sept. 1863, gift d. 5 april 1884 med öfversten i generalstabens reserv CARL REIMERS HJALMAR TORPADIE, född d. 13 nov. 1856, död d. 24 maj 1922.

EKENGREN, THURE LEONARD. Född d. 17 juni 1842 i Sala.

Föräldrar: Fabrikören FERDINAND EMANUEL EKENGREN, född d. 26 mars 1799, död d. 16 febr. 1879, och CHRISTINA PETRONELLA MOLIN, född d. 5 april 1810, död d. 1 dec. 1874.

E. idkade skolstudier vid elementarläroverket i Sala och blef 1858 elev å apoteket i Enköping samt därefter 1859 å apoteket i Sala, hvarest han d. 23 maj 1862 aflade farmacie

studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å Sättra brunnsapotek samt å apoteken i Sala, Enköping, Arboga och å apotek i Stockholm.

Aflade d. 31 jan. 1868 apotekarexamen och inköpte 1869 apoteket i Mariefred, hvarå han d. 16 juli s. å. erhöill privilegium. Försålde 1871 detta apotek och inköpte s. å. apoteket Korpen i Stockholm, hvarå han d. 7 juli s. å. erhöill privilegium. Afyttrade detta apotek d. 28 sept. 1874, hvarefter han d. 25 nov. 1874 inköpte apoteket i Sala, och d. 5 febr. 1875 erhöill privilegium å detta apotek. E. åtnjöt sedan d. 1 okt. 1900 ledighet från apotekets skötsel.

Död d. 21 dec. 1910 i Sala.

Gift d. 15 nov. 1873 med ELIN FÉRON, född d. 2 dec. 1852, död d. 12 okt. 1918, dotter till grosshandlaren THEODOR FÉRON och FREDRIKA VILHELMINA FRÖBERG.

Barn: SIGNE LEONORA PETRONELLA, född d. 1 nov. 1874, gift 1) d. 19 mars 1899 med dåv. byggmästaren, sedermera grosshandlaren BERNHARD GÖTHE, född d. 2 nov. 1871 i Falun. Äktenskapet upplöst genom skilsmässa 1914, 2) d. 16 sept. 1916 med länsassessorn i Kopparbergs län HELGE EDMUND RENÉ AHRENBORG, född i Hälsingfors d. 8 maj 1882.

LJUNGBERG, ANTON GUSTAF EMIL. Född d. 19 jan. 1860 i Målilla, Kalmar län.

Föräldrar: Trädgårdsmästaren ANDERS LJUNGBERG, född d. 22 febr. 1824, död d. 1 febr. 1917, och SOPHIE LOUISE HJERTSTRÖM, född d. 27 juli 1828, död d. 21 jan. 1885.

Efter skolstudier i Borgholm och Växjö antogs L. d. 1 nov. 1876 till elev å apoteket i Simrishamn och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 juli 1880. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Simrishamn till d. 20 maj 1884, å apoteket i Nora från d. 1 juni 1884 till d. 20 sept. 1886, å apoteket i Sala från d. 25 sept. 1886 till d. 31 juli 1897 och inskrefs höstterminen 1897 vid farmaceutiska institutet, där han d. 19 maj 1899 aflade apotekarexamen. Tjänstgjorde därpå å apoteket i Sala från d. 15 juni 1899 till d. 30 sept. 1900, hvarefter han d. 1 okt. 1900 öfvertog detta apotek på arrende och förestod det samma, till dess han d. 9 juni 1911 erhöill privilegium därå.

L. har innehåft och innehar ett flertal kommunala förtroendeuppdrag. Sålunda har han varit landstingsman. Han är vice

ordförande i stadsfullmäktige, ordförande i stadsfullmäktiges beredningsutskott, ordförande i drätselkammaren, ledamot af kyrkorådet och af åtskilliga kommittéer, ledamot af styrelsen för A.-B. Svenska handelsbanken i Sala och af styrelsen för A.-B. Sala elektricitetsverk, ordförande och verkställande direktör i styrelsen för järnvägsaktiebolaget Sala—Sätrabrunn. L. är innehafvare af Svenska jägarförbundets belöningsmedalj i silfver.

R. V. O. 1920.

Gift d. 15 aug. 1895 med ALMA GUSTAVA HULT, född d. 18 juli 1860, dotter till källarmästaren GUSTAF HULT och BEDA AURORA GUSTAVA AMANDA BERGLUND.

Apoteket i Köping.

1759.

Köping är en urgammal handelsplats, som omtalas redan på 1200-talet. Den kallades ofta Laglösa köping, troligen därför att den länge varit handelsort, innan den fick stadsrätt. Dess första privilegier utfärdades af Sten Sture d. ä. d. 19 jan. 1474 och bekräftades af Gustaf Wasa 1527.

Ehuru apotekaren i Västerås Georg Hoffman d. 13 nov. 1674 erhållit privilegium på att tillhandahålla läkemedel äfven i städerna Arboga, Sala och Köping blef vid denna tidpunkt troligen ej något apotek anlagdt af honom i sistnämnda stad. Apotekaren i Arboga skall visserligen här någon kortare tid hafva hållit ett filialapotek, men eget apotek fick staden först 1759, då H. P. Pohl anlade ett sådant här. Han anmäldes sedermera d. 27 aug. 1762 af Collegium medicum hos K. Maj:t till erhållande af privilegium, alldenstund han »sig tilhandlat apoteket i Köping med alla dess tillhörigheter». Privilegium utfärdades också för honom d. 8 dec. 1762.

Apoteket var under Pohls tid beläget å dåvarande tomten n:r 1, hörnet af Stora gatan och Östra långgatan, och förblef här, till dess Carl Wilhelm Scheele 1782 å tomten 161 byggde ett nytt hus och hit flyttade apoteket. Det kvarblef här till 1889, då apotekare G. E. Arbman nedref det gamla apotekshuset och å samma tomt uppbyggde ett nytt, i hvilket apoteket ännu är beläget.

Apoteket, som var säljbart till 1920 års utgång och af nuvarande innehafvaren inköptes före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

POHL, HINDRICH PASCHER. Född d. . . . 1730 i Pommern.

Föräldrar:

P. anlade apotek i Köping 1759 och erhöll privilegium d. 8 dec. 1762. Han ansågs vara en duglig apotekare och hade godt anseende i orten. Äfven såsom läkare anlätades han stundom.

Död d. 12 april 1775.

Gift 1) d. 1 jan. 1764 med MARIA MOLIN, född d. 6 maj 1738, död d. 25 april 1769, dotter till handlanden i Köping JACOB MOLIN och DOROTHEA AVANDER.

Barn: HINDRINA MARIA, född d. . . . 1765, död d. . . . 1769; — JOHAN HEINDRICH, född d. . . . 1766, död d. . . . 1769.

2) d. 12 dec. 1771 med SARA MARGARETHA SONNEMAN, född d. 31 aug. 1751, död d. 9 nov. 1793, dotter till handlanden och rådmannen i Köping EMANUEL SONNEMAN och REBECCA GROTH.

Barn: HERMAN EMANUEL, född d. . . . 1775, död d. 3 jan 1789.

SCHEELE, CARL WILHELM.¹ Född d. 9 dec. 1742 i Stralsund, hufvudstaden i dåvarande svenska Pommern.

Föräldrar: Handelsmannen JOACHIM CHRISTIAN SCHEELE, född d. 21 april 1703, död d. 21 dec. 1776, och MARGARETHA ELEONORA WARNECROSS, född d. . . ., död d. . . .

Redan tidigt sattes Carl Wilhelm, den sjunde i ordningen af elfva syskon², i privatskola, men erhöll sedan den vanliga skolutbildningen vid Stralsunds gymnasium. Han ansågs där hafva inhämtat goda elementära kunskaper, om ynglingen

¹ Lefnadsteckningen öfver Carl Wilhelm Scheele är benäget författad af professor Thor Ekecrantz.

² Enligt *Cleve*: »Carl Wilhelm Scheele, ett minnesblad på hundraårsdagen af hans död», uppgifves, antagligen med stöd af *Wilcke-Sjösténs* åminnestal, att Scheele var den sjunde i ordningen af tolf syskon. *Nordenskiöld* angifver i sin lefnadsteckning öfver Scheele, att antalet var elfva, men framhåller också, att enligt andra uppgifter skulle antalet hafva varit fjorton. På grund af den släktaftafla, som är fogad till de nyligen af *Arvid Lindhagen* utgifna »Bref till Carl Wilhelm Scheele från hans fader och bröder», torde emellertid kunna anses fastställt, att antalet verkligen var *elfva*. Nämnda släktaftafla är skriven af yngste brodern, medicine doktorn *Paul Joachim Scheele* och daterad 10 mars 1782.

också ej lät ana de gåfvor, som skulle göra den mognade mannen till en af alla tiders mest frejdade kemister. Hans äldste broder, Johann Martin, hade varit i lära hos apotekaren Bauch i Göteborg, men aflidit just som han afslutat sina läringsår år 1754. Då Carl Wilhelm visade utpräglad håg för apotekarbanan, bestämdes han också tidigt för densamma. Af umgängesvännerna i föräldrahemmet, läkaren Schütte och apotekaren Cornelius, erhöll fördenskull Carl Wilhelm, samtidigt med skolutbildningen, undervisning af den förre i receptläsning och af den senare i skrifvandet af de vid denna tidpunkt brukliga kemiska tecknen.

År 1757, vid ännu ej fyllda 15 år, sändes han i lära hos apotekaren Martin Anders Bauch å apoteket Enhörningen i Göteborg eller samma apotek, där den äldre brodern några år förut genomgått sin lärotid. Apotekare Bauch åtnjöt godt anseende för skicklighet i sitt yrke, och att döma af den utbildning Scheele här fick såsom apotekselev, synes detta anseende också hafva varit fullt berättigadt. Efter att hafva uttjänat sin sexåriga lärotid, stannade han ytterligare två år såsom studiosus pharmaciæ hos apotekaren Bauch. Nästa kondition blef hos apotekaren Peter Magnus Kjellström å apoteket Fläkta Örnen i Malmö. Denne mycket framstående medlem af apotekarkåren omfattade den unge farmaceuten med mycken välvilja under de tre åren han tjänstgjorde på detta apotek. Scheele lämnades af honom godt tillfälle att fortsätta med sina kemiska försök och att ytterligare förkofra sig i denna vetenskap. Större delen af sin lön använde han också till inköp af kemiska handböcker, hvilka han grundligt och med eftertanke studerade. Bekantskapen med den senare så högt uppburne universitetsläraren Anders Jahan Retzius daterar sig också från Malmötiden.

Scheeles första kemiska afhandling fullbordades under tjänstgöringen i Malmö, tidpunkten något obestämd, men den blef troligen 1767 inlämnad till Kungl. Vetenskapsakademien och handlade om *Globuli martiales*. Enligt Retzius innehöll den »en myckenhet artiga försök, men utan den ordning, som i hans senare arbeten finnes och den deraf dragna teorien var så invecklad, att därutur icke utan mycken möda något kunde dragas. Jag vet ej rättare än att det kom i Bergmans händer och försvann». Under Malmövistelsen fullbordade Scheele också sin undersökning öfver Sal acetosellæ, ett arbete, som

ledde till den viktiga upptäckten af oxalsyra. Den häröfver författade afhandlingen inlämnades 1768 till Kungl. Vetenskapsakademien, men den blef icke antagen till tryckning, sedan Torbern Bergman, som hade att yttra sig öfver densamma, förklarar, att den icke innehöll någonting nytt.

Hoppet om ett mera vidsträckt verksamhetsområde drog emellertid Scheeles håg till hufvudstaden, där han 1768 erhöll kondition hos apotekaren Johan Scharenberg å apoteket Förgyllda Korpen. Tjänstgöringen här synes dock hafva varit en missräkning för Scheele, då han hufvudsakligen fick sysselsätta sig med recepturgöromål och erhöll ringa tid för arbete i laboratoriet. De kemiska försöken kunde Scheele ändå ej försaka, och ehuru han på apoteket Korpen för sina experiment blott förfogade öfver en solbelyst fönstersmyg, gjorde han här den viktiga upptäckten, att olika delar af solspektret med olika kraft verkar på klorsilfver. Tjänstgöringen i Stockholm blef ej heller så långvarig.

Redan efter två år eller 1770 tog han plats såsom laborant hos Christian Ludvig Lökk å stads- och provinsialapoteket Upplands Vapen (nuvarande apoteket Lejonet) i Uppsala. Af apotekaren Lökk erhöll han vederbörligt tillstånd att fortsätta med sina egna forskningsarbeten. För Scheeles utveckling såsom kemist var öfverflyttningen till Uppsala af den allra största betydelse. Han kom nämligen här i beröring med den lärde och berömde chemie professorn vid universitetet, Torbern Bergman. Det var en ren tillfällighet, som gaf anledning till deras första sammanträffande. Hans principal, apotekaren Lökk, hade gjort den iakttagelsen, att om man håller salpeter smält en längre tid, vid icke alltför hög temperatur, och sedan till den smälta, kallnade massan sätter ättiksyra, så utvecklas rödgula ångor. Hvarken den skicklige bergsmannen och kemisten Johan Gottlieb Gahn, hvars bekantskap Scheele gjort i Uppsala, eller Bergman kunde tillfredsställande förklara fenomenet. Scheele förklarade emellertid saken så, att salpetern vid upphettningen upptager flogiston (d. v. s. undergår reduktion) och därvid ger salt af en ny, svag syra (salpetersyrighet), som utdrifves af ättiksyran. Så snart Gahn fått kännedom om denna Scheeles förklaring, meddelade han Bergman densamma. Denne förstod också genast till dess fulla värde uppskatta detta prof på ovanliga kemiska insikter och Bergman uttalade en önskan att få göra den unge apotekslaboran-

tens bekantskap. Scheele, som hade i minnet det föga vänliga sätt, på hvilket Bergman bedömt hans första, till Kungl. Vetenskapsakademien inlämnade afhandlingar, ställde sig till att börja med ganska ovillig härtill, men lät dock öfvertala sig af Gahn. På så sätt inleddes bekantskapen mellan dessa båda framstående, men ändock så olika begåfvade män, hvilka på ett sällsynt lyckligt sätt kompletterade hvarandra. Bergman, som stod på höjdpunkten af sin tids kemiska bildning och suveränt behärskade hela området för denna vetenskap, gaf ofta Scheele uppslag till undersökningar, hvilka denne, skarpsinnig och sällsynt skicklig experimentator, som han var, förstod att göra fruktbringande för vetenskapen. Mängden af epokgörande undersökningar, som af Scheele utfördes under hans Uppsala-tid, gjorde honom inom kort till en af detta tidsskedes förnämsta kemister. Mellan Scheele och Bergman knöts efter hand ett starkt vänskapsband, som bröts först då den senare, endast 49 år gammal, 1784 borttrycktes af döden.

Under vistelsen i Uppsala började Scheele planera för sin framtid, i syfte att komma till ekonomiskt oberoende och samtidigt erhålla mera ledighet för fullföljande af sina kemiska undersökningar. Tillfälle härtill yppade sig, då han 1775 blef erbjuden att såsom provisor förestå apoteket i Köping, hvilket privilegium efter innehafvarens, Hindrich Pascher Pohl bortgång i april s. å., ägdes af dennes unga änka Sara Margaretha Sonneman. Ehuru Scheele icke aflagt provisorsexamen, erhöll han af Collegium medicum rättighet att förestå apoteket samt att till lägligt tillfälle uppskjuta examen. Den 4 febr. s. å. hade nämligen Scheele blifvit invald i Kungl. Vetenskapsakademien, en utmärkelse, som aldrig förr och icke heller senare kommit någon studiosus pharmaciae till del.

Förhoppningen om en ekonomiskt bekymmerfri, åt kemisk forskning ägnad verksamhet, som Scheele hängaf sig åt, då han mottog anbudet att förestå apoteket i Köping, var emellertid ganska nära att grusas. Kort tid efter det Scheele tillträdtt sitt förordnande, inställde sig nämligen en spekulant på apotekets privilegium och erbjöd så fördelaktiga villkor, att såväl apotekare Pohls änka som hennes fader, rådman Sonneman i Köping, beslöto sig för att antaga anbudet. Detta grämde Scheele ganska mycket, då han, vid sidan af sina vetenskapliga undersökningar, oförtrutet arbetat på och äfven lyckats att få upp apoteket ur den lägervall, i hvilken den förre

innehafvaren lämnat det af honom år 1759 nyinrättade apoteket. »Jag är rätt mjeltsjuk» skrifer Scheele, »ty det ser ut som skulle jag här icke komma att göra min lycka. Man har mig ovetande afslutat et contract om Apoteket. Måste man då nödvändigt hafva penningar om man i verlden vill hafva sitt bröd?» Från alla håll fick Scheele dock mottaga bevis på uppskattningen af hans framstående förtjänster. Gahn föreslog honom att såsom »medarbetare» slå sig ned i Falun, antagligen för att han såsom praktisk kemist skulle stå därvarande verk och inrättningar till tjänst. Bergman önskade få honom åter till Uppsala. Efter samråd med Linné, Wargentin och de inom hufvudstadens vetenskapliga kretsar inflytelserika bröderna Bergius, erbjöd den framstående industrimannen P. Ahlströmer honom att, på mycket fördelaktiga villkor, få öfvertaga apoteket i Alingsås. Från annat håll önskade man göra honom till brännvinsdirektör eller, hvad som varit det mest lämpliga, att skaffa honom anställning såsom »Chemicus regius» i hufvudstaden. Äfven anbud från utlandet sagnades icke. Efter rekommendation af d'Alembert kallades han år 1776 till Berlin med en lön af 1,200 rdr spec. Från England lär Scheele också erhållit anbud med en lön af £ 300.

Alla dessa välvilliga anbud afslogos dock af Scheele med den förklaringen, att han helst ville stanna i Köping och att han, om det blef nödvändigt lämna befattningen där, redan gifvit sitt löfte till apotekaren Lokk, att återtaga laborantplatsen på hans apotek.

I bref till Torbern Bergman d. 12 jan. 1776 skrifer Scheele: »Jag kan ej mer än äta mig mätt, om detta går an i Köping, behöfver jag icke annorstädes söka det». Någon flyttning från Köping blef emellertid icke utaf. Borgerskapet, vars förtroende Scheele vunnit, och som högt skattade förmänen af att hafva en så skicklig och ansedd apotekare i sin stad, utverkade genom magistraten hos länets höfding, att privilegium å ett nytt apotek i Köping skulle utfärdas för Scheele, då de icke ville veta af någon annan apotekare i staden än honom. På grund häraf återgick köpet. Scheeles önskan att få stanna i Köping fick han sålunda uppfyllt och där fick han också allt framgent fortsätta med sitt forskningsarbete, samtidigt som han, genom en klok och insiktsfull skötsel af sitt apotek, så småningom arbetade sig fram till en god ekonomisk ställning.

Vistelsen i Köping synes dock till att börja med hafva varit

föga afundsvärd. Han bodde på gästgifvaregården, apoteket hade han i hyrda lokaler och för laboratorium fanns icke någon annan plats än i en gammal förfallen bod, till hälften afplankad för åkdon och åkerbruksredskap. Den 18 okt. 1776 öfvertog Scheele apoteket helt och hållet, betalade efter hand de skulder, för hvilka Pohls sterbhus häftade för materialier, och inköpte längre fram ett nytt apotekshus »med bekvämliga boningsrum och ett gott laboratorium», efter hvad han skrifer i ett bref till Bergman i maj 1782.

Efter flyttningen till Köping slet sig Scheele endast en gång lös från sitt trägna forskningsarbete, då han 1777 företog en resa till Stockholm, dels för att öfvervara en sammankomst i Kungl. Vetenskapsakademien d. 29 okt., dels för att inför Collegium medicum aflägga den honom dittills efterskänkta provisorsexamen.

I Vetenskapsakademien tog Scheele säte med ett föredrag om »Sätt att tillreda Mercurius dulcis på våta vägen». Torbern Bergman, som vid detta tillfälle var akademiens preses, hälsade honom därvid med följande ord: »Det är en besynnerlig fägnad för denna Kungl. Akademien att se en så arbetande ledamot intaga ett rum i dess samfund, och för mig, som vid detta tillfälle hafver den äran att vara ordförande, är det en fördubblad förnöjelse. Jag har i flera år varit vittne till Eder oförlikneliga flit, till Eder synnerliga skicklighet att genom tjenliga experimenter aftvinga naturen sina hemligheter, och till Edra skarpsinninga slutsatser af anställda försök. Hvad kan då vara naturligare än att den, som innerligen älskar sin vetenskap, med utmärkt glädje ser Eder intaga ett hedersställe, till hvilket förtjenst allena banat Eder vägen».

Den 11 nov. aflade han sin provisorsexamen inför Collegium medicum, som förvandlade denna pro formaexamen till en hyllningsfest för den berömde examinanden. Närvarande vid densamma voro: preses, kungl. arkiatern Bäck, kungl. lifmedikus Hallman, assessorerna Bergstrahl, af Darelli, Odhelius Ramström, Sparschuch, Riben, Rothman och Gahn, professorerna Martin och von Schulzenheim. Såsom »examinatores» fungerade apotekaren å Svanen Fredrich David Görge och apotekaren å Armerade Ugglan Pehr Christopher Schulzen. »Mera till betygande af sitt fullkomliga nöje och tillgifvenhet för Herr Scheele, samt i förhoppning om dess nyttiga biträde vid Pharmacopéens förbättrande efter vere facta et probata,

än att dymedelst åstadkomma någon besparing för Herr Scheele», efterskänkte Collegium alla vanliga kostnader och afgifter.

Vid Vetenskapsakademiens sammankomst följande dag, d. 12 nov., var Scheele på förslag såsom preses för Akademien, men föll igenom vid den sedvanliga lottdragningen mellan de fyra, som erhållit de högsta röstetalen. Vid denna sammankomst beviljades på förslag af Bergman åt Scheele ett årligt anslag af 100 rdr spec. till uppmuntran och understöd för fortsatta forskningar, ett anslag som Scheele sedan uppbar under sin lifstid. Detta var i själfva verket en på den tiden icke obetydlig summa och den torde, jämte klok sparsamhet hafva bidragit till det ekonomiska västånd, under hvilket Scheele framlefde sina sista år i Köping. Hans hushåll sköttes af änkan Pohl, under några år med tillhjälp af Scheeles syster Maria Juliana, som dock afled i Köping år 1780.

Scheele beskrifves såsom en man af medelstorlek med friskt utseende och kraftig kroppsbyggnad. Ännu i sin bästa ålder, vid slutet af år 1775, angreps han, som förut aldrig varit sjuk, af höftverk och gikt, sannolikt en följd af de hälsovidriga förhållanden, under hvilka Scheele ibland fick arbeta, särskildt första tiden af hans vistelse i Köping. Anfallet varade dock denna gång endast några dagar, hvarefter Scheele synes hafva återvunnit sin forna goda hälsa, åtminstone tyda icke hans bref på någon ohälsa utan på en frisk mans rastlösa verksamhet. Hösten 1785 ansattes han emellertid ånyo af sina gamla krämpor, hvilka denna gång voro mera utbredda och ihållande, men han kunde ändå fortsätta med sina kemiska arbeten.

Den 15 febr. 1786 inlämnade han till Kungl. Vetenskapsakademien sin sista afhandling »Sa! essentielle gallarum eller galläplesalt». En för sommaren samma år planlagd undersökning, en fortsättning af hans tidigare utförda försök öfver soljusets sönderdelande inverkan på salpetersyra, fick Scheele aldrig utföra. Redan samma vår tog sjukdomen, genom tillstötande af oförutsedda komplikationer, ett vida allvarigare förlopp än man haft anledning att befara. Den 21 maj 1786 afled den store forskaren lugnt och stilla i en ålder af närmare 43½ år.

Två dagar tidigare satte Scheele i verket sitt länge tilltänkta äktenskap med änkan efter apotekets förre innehafvare, fru

Sara Margaretha Pohl, född d. 31 aug. 1751, död d. 9 nov. 1793, dotter till handlanden och rådmannen i Köping *Emanuel Sonneman* och *Rebecka Groth*. Genom ett på dödsbädden upprättadt testamente gjorde Scheele henne till arvinge af den lilla förmögenhet, han genom sparsamhet och klok hushållning lyckats samla, häruti inberäknadt privilegiet å apoteket.

Han jordades på kyrkogården i Köping och i ett, kort efter hans bortgång till Kungl. Vetenskapsakademiens sekreterare skrifvet bref, säger sig fru Scheele hafva ärat hans minne med den hederligaste begrafning, som varit där i staden. I det griftetal, som vid jordfästningen hölls af hans vän kyrkoherden, teologie dr C. J. Ahlström, säger denne om Scheele, att han var en verklig kristen, som mera beflitade sig om att vara detta, än att synas så för världen.

Med Carl Wilhelm Scheele bortgick en af de förnämsta kemister, som någonsin funnits. Hans storhet förringas icke i någon mån däraf, att han ända till sin lefnads slut var en ifrig anhängare af den flogistiska läran. Oaktadt Scheele framhårdade i denna sin villfarelse, i trots af de rätt ogynnsamma förhållanden, under hvilka han tidvis arbetade, och ehuru det blef honom förunnadt att verka endast en kort tid, har Scheele tillfört den kemiska vetenskapen en så stor mängd nya iakttagelser, att dessa för följande generationer kemister utgjort en aldrig sinande källa.

En klar uppfattning om betydelsen af Scheeles lifsgärning kan man endast erhålla genom studiet af hans skrifter. Ehuru det gifvetvis här skulle föra alltför vida att ingå på Scheeles otroligt omfattande vetenskapliga verksamhet, lämnas dock här nedan en förteckning öfver Carl Wilhelm Scheeles tryckta skrifter.

Undersökning om fluss-spat och dess syra. K. vet. akad. handl., Sthlm 1771. *Om brunsten eller magnesia och dess egenskaper.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1774. *Bref ang. beredning af fosfor ur brända hjorthorn.* Nya lärda tidningar, Sthlm 1774. *Anmärkingar om Benzoë-saltet.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1775. *Om arsenik och dess syra.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1775. *Rön och anmärkingar om Kisel, lera och alun.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1776. *Undersökningar om blåstenen.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1776. *Chemische Abhandlung von der Luft und dem Feuer. Nebst einem Vorbericht von Torbern Bergman.* Upps. u. Leipz., 1777. *Chemical obser-*

vations and experiments on air and fire. With a preparatory introduction by Torbern Bergman; translated from the Germany by J. R. Forster, Lond. 1780. Traité chimique de l'air et du feu; avec une introduction de Torbern Bergman; ouvrage traduit de l'Allemand par le baron de Dietrich. Paris 1781. Procédé pour retirer l'acide phosphorique des os. 1777. Sätt att tilreda mercurius dulcis på våta vägen. K. vet. akad. handl., Sthlm 1778. Et beqvämligare och mindre kostsamt sätt at tilreda pulvis Algerothi. K. vet. akad. handl., Sthlm 1778. Försök med blyerts, molybdaena. K. vet. akad. handl., Sthlm 1778. Tilrednings-sättet af en ny grön färg. K. vet. akad. handl., Sthlm 1778. Rön om rena luftens mängd, som dageligen uti vår luft-krets är närvarande. K. vet. akad. handl., Sthlm 1779. Försök att decomponera neutral-salter med osläckt kalk och jern. K. vet. akad. handl., Sthlm 1779. Försök med blyerts, plumbago. K. vet. akad. handl., Sthlm 1779. Chemische Untersuchung der Schwerspatherde. — Beschäftigungen der Berlinischen Gesellschaft Naturforschender Freunde. Berl. 1779. Anmärkningar om fluss-spat. K. vet. akad. handl., Sthlm 1780. Om mjölk och dess syra. K. vet. akad. handl., Sthlm 1780. Om mjölk-säcker-syra. K. vet. akad. handl., Sthlm 1780. Einige beyläufige Bemerkungen über die Verwandtschaft der Körper. Crell, chem. Journal, Leipz. 1780. Tungstens bestånds-delar. K. vet. akad. handl., Sthlm 1781. Über das brennbare Wesen im rohen Kalk. Crell, chem. Entd., Leipz. 1781. Rön och anmärkningar om aether. K. vet. akad. handl., Sthlm 1782. Anmärkningar om sättet at conservera ättika. K. vet. akad. handl., Sthlm 1782. Anmärkning vid herr Desaiues Anmärkning . . . rörande preparation af mercurius dulcis efter Pharm. Svec. Ed. Alt. — Veckoskr. för läk. och naturforsk., Sthlm 1782. Försök beträffande det färgande ämnet uti berlinerblå. K. vet. akad. handl. Sthlm 1782. Rön beträffande et särskilt socker-ämne uti exprimerade oljor och fettmor. K. vet. akad. handl., Sthlm 1783. Anmärkning om citron-saft, samt sätt at crystallisera densamma. K. vet. akad. handl., Sthlm 1784. Om rhabarber-jordens beståndsdelar samt sätt at tillreda acetosellsyran. K. vet. akad. handl., Sthlm 1784. Das färbende Mittelsalz von der Blut-lauge. Crell, chem. Annal., Leipz. 1784. Die Luftsäure; Benzoeblumen; Farbe des Höllensteins. Crell, chem. Annal., Leipz. 1784. Bref d. 23/2 och 19/6 1784 om T. Bergmans sjukdom och död. Crell, chem. Annal., Leipz. 1784. Die flüchtige

Süssigkeit aus verschiedenen Oelen und Fetten. Crell, chem. Annal., Leipz. 1784. *Om frukt- och bär-syran.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1785. *Rön om ferrum phosphatum och sal perlatum.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1785. *Om rhabarber-jordens närvaro uti flera vegetabilier.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1785. *Anmärkning vid tilredning af magnesia alba.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1785. *Das Eisen in dem mineralischen Wasser: Dephlogistisirte Eisenerde; . . . Knallgold; Getraideoel; Versüsstes Quecksilber.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Die Luftsäure (gegen Landriani).* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Neue Bemerkungen über Luft und Feuer, und die Wasser-Erzeugung.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Über Luftsäure.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Essignaphta.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Erläuterung über einige, den ungelöschten Kalk betreffende, Versuche.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Die Frucht- und Beeren-säure.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Die mit Sauerklesalzsäure verbundene Kalkerde; Bereitung der weissen Magnesia.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1785. *Mémoires de chymic. Tirés des Mémoires de l'Académie Royale des Sciences de Stockholm, traduits de Suedois et de l'Allemand.* Partie 1—2. Dijon 1785. Innehåller 26 af Scheeles vetenskapliga afhandlingar. Öfversättningarna är gjord af m:e Picardet, sedermera gift med B. Guyton de Morveaux, hvilken öfversatt densamma samt bifogat noter och anmärkningar. *Om sal essentielle gallarum eller galläple-salt.* K. vet. akad. handl., Sthlm 1786. *Neue Beweise von der Eigenthümlichkeit der Fluss-spat-säure.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1786. *Bref till professor P. J. Bergius dat. Köping d. 10 Martii 1786 (om undersökning af ett arcanum).* Veckoskr. för läk. och naturforsk., Sthlm 1786. *Beskrifning på en apparat till inandning af eldsluft.* Veckoskr. för läk. och naturforsk., 1786. *Versuch mit Salpetersäure.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1786. *Vorkommen der Rhabarber-Erde; Bleikalk; rauchendes Vitriolöl.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1786. *Berichtigende Bemerkungen über den Luftzündten.* Crell, chem. Annal., Leipz. 1786. *The chemical essays of —. Translated from the Transactions of the Academy of Sciences at Stockholm. With additions.* Lond. 1786. Innehåller 27 af Scheeles vetenskapliga afhandlingar. Öfversättningarna är gjord af "a near relation to Bergman" samt utgifven af Th. Beddoes, som genomsett och i språkligt afseende rättat densamma. *Herstellung des Bleyweisses.* — Almanach oder Taschenbuch für Scheidekünstler

. . . herausg. von J. F. A. Götting. Weimar 1788. *Opuscula chemica et physica*. Latini vertit Godofr. Henr. Schæfer, edidit et praefatus est Ern. Beniam. Gottl. Hebenstreit. Vol. 1—2. Lipsiae 1788—89. Innehåller 52 af Scheeles vetenskapliga afhandlingar. *Sämtliche physische und chemische Werke nach dem Tode des Verfassers gesammelt, und in Deutscher Sprache herausgegeben von Sigism. Friedr. Hermbstädt*. Bd. 1—2. Berlin 1793. Innehåller 47 af Scheeles vetenskapliga afhandlingar. *Une lettre inédite de Scheele à Lavoisier*. — *Revue générale de sciences pures et appliquées*. Paris 1790.

Bland mängden af Scheeles banbrytande arbeten finnes dock ett, som fullständigt ställer alla de öfriga i skuggan, nämligen syrets upptäckande. Man var länge benägen att låta äran af denna upptäckt delas mellan Scheele och engelsmannen Priestley. Att Priestley har prioritet om upptäckten offentliggörande är ostridigt. Långt innan denne i aug. 1774 gjorde sin upptäckt, hade Scheele, som man numera vet genom hans af Nordenskiöld utgifna efterlämnade bref och anteckningar, före år 1773 framställt syre genom glödning af silfverkarbonat, kvicksilfverkarbonat, röd kvicksilfveroxid, salpeter och magnesiumnitrat samt genom destillation af en blandning af arseniksyra och brunsten. Redogörelsen för dessa epokgörande undersökningar nedlade Scheele i sitt berömda verk »Chemische Abhandlung von der Luft und dem Feuer», som utkom år 1777, men till hvilket manuskriptet förelåg färdigt redan i okt. 1775. Afhandlingen var försedd med ett företal af Torbern Bergman, som hade manuskriptet till genomseende, men han var alldeles utan skuld till att utgifvandet blef så fördröjt, utan detta berodde på boktryckaren och bokhandlaren Svederus. Scheele klagade bittert öfver dröjsmålet, då han befarade, att genom verkets försenade tryckning han skulle komma att beskyllas för plagiat. Detta var dock från Scheeles sida en fullkomligt onödig farhåga och Priestley själf säger: »Mr. Scheeles discovery was certainly independent of mine, though I believe not made quite as only.» Af nämnda bref och anteckningar veta vi emellertid att fundamentalexperimenten till Scheeles arbete öfver luften och elden utfördes redan under tjänstgöringstiden i Malmö och Stockholm, således före hösten 1770.

Om också upptäckten af syre kan anses beteckna höjdpunkten af Scheeles kemiska forskargärning, så har han riktat

kemien med uppdagandet af flera nya grundämnen. I afhandlingen »Undersökning af fluss-spath och dess syra (1771)» bekantgör Scheele föreningar af grundämnet *fluor*. Genom sin på initiativ af Bergman företagna undersökning »Om brunsten eller magnesia och dess egenskaper (1774)» upptäcker Scheele icke mindre än tre nya grundämnen, nämligen *mangan*, *barium* och *klor*. De undersökningar, för hvilka Scheele redogör i de båda afhandlingarna »Försök med blyerts, molybdaena (1778)» och »Tungstens beståndsdelar (1781)» medföra kännedomen om de båda nya grundämnena *molybdän* och *volfram*. I fråga om upptäckten af grundämnet *kväfve*, så är Scheeles prioritet ej fullt säkerställd, då *Rutherford* i en år 1772 utgiven afhandling »De aere mephitico» redogör för upptäckten af denna gas, dock utan att namngifva densamma eller närmare ingå på densammas egenskaper. Scheele isolerade kväfve, som han kallade »förskämd luft», samtidigt som han isolerade luftens andra beståndsdel syre, hvilken af Scheele kallades »eldsluft» eller »lifsluft».

Äfven om Scheele med *Rutherford* delar äran af kväfvets upptäckt, hafva vi dock honom att tacka för upptäckten af *sju* nya grundämnen. Bland kemiska föreningar, som af Scheele blifvit upptäckta eller med hänsyn till deras sammansättning utredda, kunna nämnas: salpetersyrlighet, svafvelväte, arseniksyra, arsenikväte, cyanväte och ammoniak. Bland kemiska förlopp, som af honom blifvit klarställda, förtjäna nämnas, beredningen af fosfor ur benaska, samt bildningen af kolsyra genom respirationsprocessen. Scheeles skarpa blick på den organiska kemiens område är högst beaktansvärd, då man betänker, att på Scheeles tid nyckeln till vår kunskap om de organiska föreningarna, elementar-analysen och möjligheten af att fastställa molekylarvikten, ännu voro okända. Det oaktadt stå vi till Scheele i tacksamhetsskuld för vår första kunskap om så viktiga organiska föreningar som oxalsyra, vinsyra, citronsyra, äpplesyra, mjölksyra, slemsyra, urinsyra, galläpplesyra och glycerin.

De resurser, som stodo Scheele till buds vid hans kemiska arbeten, voro ända till de sista åren af hans lefnad ganska anspråkslösa. Det nya laboratorium, som han 1782 åt sig inrättade på apoteket i Köping, lär enligt samstämmade uppgifter, med afseende på apparater och redskap, hafva varit synnerligen väl tillgodosett. Det var dock icke i detta af

Scheele själf inredda laboratorium, som flertalet af hans epokgörande upptäckter blifvit gjorda, utan under många år måste han arbeta med de mest anspråkslösa resurser och det är endast hans utomordentligt stora skicklighet som experimenterator, som i någon mån kan förklara, att han kunde komma till sådana resultat, som han lyckades ernå. Att hinna utföra ett sådant arbete i vetenskapens tjänst som han, under den efter vanligt mänskligt mått korta tidrymd, det blef honom förunnadt att verka, skulle hafva hedrat generationers flit och skarpsinne. Med fullt fog har framhållits, att Scheele icke var någon vetenskaplig systematiker, utan att hans stora styrka just låg uti det experimentella. Genom att ej tvinga in sin mångfrestande ande inom förut uppdragna gränser, har Scheele också kunnat rikta den kemiska vetenskapen med en mängd betydelsefulla rön, af hvilka hvart och ett vore tillräckligt att göra sin upphofsman ryktbar.

Af utmärkelser, som kom Scheele till del under hans lifstid, äro redan omnämnda kallelsen till ledamot af Kungl. Vetenskapsakademien och det årliga anslag af 100 rdr. spec., som samma akademi beviljade honom från år 1777. Redan följande år blef han kallad till ledamot af Naturforskarsällskapet i Berlin, 1784 af Vetenskapsakademien i Turin, 1785 af Société Royale de Médecine i Paris, Societa Italiana i Verona och Vetenskapssocieteten i Erfurt.

År 1790 slog Kungl. Vetenskapsakademien öfver honom en minnespenning, som på framsidan upptager Scheeles porträtt och på andra sidan försöket med förbränning i eldsluft. Inskriptinen lyder: Ingenio stat sine morte decus. I afskrifningen läses: Socio praematura morte erepto Reg. Acad. Scient. Stockholmensis. Äfven Svenska akademien slog 1827 en minnespenning öfver Scheele. På framsidan upptager denna hans porträtt, på baksidan en bild af Isis, från hvilken Hermes söker lyfta slöjan. Minnespenningen bär omskriften: *Naturae sacra orgia movit.* I kyrkan i Köping uppsattes 1827, på bekostnad af apotekarsocieteten, ett monument öfver den man, som gjort Köping till en långt utom Sveriges gränser känd stad. Genom insamling på frivillighetens väg blefvo medel insamlade till en staty af Scheele, som 1892 aftäcktes på Floras kulle i Humlegården i Stockholm. År 1912 aftäcktes i Köping en staty öfver honom, äfven denna åstadkommen genom frivillig insamling af medel härför.

Sådana äro de yttre konturerna af Carl Wilhelm Scheeles lifsgärning. Den anspråkslöse apotekaren i Köping skall efter sekler, likasom nu stå såsom en af den kemiska forskningens märkesmän, ett föremål för vördnad och beundran icke blott genom sitt snille utan äfven genom den omutliga kärlek till sanning, som trycker sin prägel på hela hans verksamhet. Bättre än någonting annat kunna till hans karakteristik tjäna de ord af honom, som fylla hela hans lif och allt hans arbete med sitt rika innehåll: *Es ist ja nur die Wahrheit, die wir wissen wollen, und welche Freude bereitet es nicht sie erforscht zu haben.*

BÖLCKOU, MATHIAS GEORG. Född . . . juni 1753 i Rostock.

Föräldrar: Handlanden JOACHIM WOLRATH BÖLCKOU, född d. . . , död d. . . , och ELISABETH SCHRÖDER, född d. . . , död d. . .

B. erhöll skolundervisning i Rostock och blef elev å apoteket i Demin, aflade där farmacie studiosi-examen och kom därpå 1778 till Stockholm. Tjänstgjorde här å apoteken Enhörningen och Kronan, sedan å apoteket Göta Lejon i Karlskrona och åter å apoteket Kronan i Stockholm. Han blef 1783 utsedd att förestå de under samma apotek lydande slottsapoteken vid Drottningholm och Gripsholm och aflade i följd häraf provisorsexamen men lämnade denna befattning, sedan hofvet inflyttat till staden, och fortsatte tjänstgöringen å apoteket Kronan, till dess han 1786 antogs till föreståndare för apoteket i Köping.

Genom gifte med apotekare Carl Wilhelm Scheeles änka blef han 1788 ägare af apoteket, men synes ej hafva följt sina företrädares traditioner i det han var mindre ordentlig såväl med afseende å apotekets skötsel som sitt eget lefverne.

Död d. 6 febr. 1804 i Köping.

Änkan innehade apoteket i tre år och skötte detsamma genom provisor.

Gift 1) d. 14 dec. 1788 med SARA MARGARETHA SONNEMAN, född d. 31 aug. 1751, död d. 9 nov. 1793, dotter till handlanden och rådmannen i Köping EMANUEL SONNEMAN och REBECKA GROTH, gift [1) d. 12 dec. 1771 med apotekaren i Köping HINDRICH PASCHER POHL, född d. . . 1730, död d. 12 april

1775], [2) d. 19 maj 1776 med apotekaren i Köping CARL WILHELM SCHEELE, född d. 9 dec. 1742, död d. 21 maj 1786.

Äktenskapet var barnlöst.

2) d. 23 nov. 1794 med HEDVIG CATHARINA LINDBERG, född d. 1 maj 1770, död d. 28 aug. 1814, dotter till prosten och kyrkoherden i Lännäs, Närke, ERIK GABRIEL LINDBERG och ULRIKA STÅLBOM.

Äktenskapet var barnlöst.

FORSSTRÖM, PEHR DANIEL. Född d. . . , 1778 i Norrland.

Föräldrar: Komministern i Tuna nära Sundsvall PETRUS FORSSTRÖM, född i Attmar (förr annex till Tuna), död 1806.

F. aflade provisorsexamen 1804 och blef föreståndare för apoteket i Köping, som innehades af änkan efter apotekare M. G. Bölckou, aflade 1806 apotekarexamen och blef genom gifte d. 10 febr. 1807 med denna, ägare af nämnda apotek.

Han var en dugande apotekare som iståndsätte apoteket och bibehöll det i godt skick, hvarjämte han under den korta tid han innehade detsamma, skapade sig en god ekonomi.

Död d. 6 juni 1809 i Köping.

Änkan innehade efter mannens död apoteket i två år och skötte detsamma genom provisor.

Gift d. 10 febr. 1807 med HEDVIG CATHARINA LINDBERG, född d. 1 maj 1770, död d. 28 aug. 1814, dotter till prosten och kyrkoherden i Lännäs, Närke, ERIK GABRIEL LINDBERG och ULRIKA STÅLBOM, gift [1) med apotekaren i Köping MATHIAS GEORG BÖLCKOU, född d. . . . juni 1753, död d. 6 febr. 1804].

NORDLUND, CARL JOHAN. Född d. 2 aug. 1779 i Umeå.

Föräldrar: Komministern i Umeå JAN NORDLUND, född i Nordingrå 1735.

N. var elev å apoteket i Umeå, tjänstgjorde efter farmacie studiosiexamen å apotek i Stockholm och på andra platser, till dess han 1809 erhöll anställning som provisor på apoteket i Köping. Ingick 1811 äktenskap med företrädarens änka och blef därigenom ägare af apoteket, hvarefter han aflade apotekarexamen. Sålde apoteket 1814 och inköpte apoteket i Umeå, som han dock 1818 försålde. Han köpte därpå ett litet landt-

apotek i Småland, och skulle tillträda detsamma på våren 1822, men omkom genom drunkning under vistelse i Arboga d. 21 dec. 1821.

Död d. 21 dec. 1821 i Arboga.

Gift 1) d. 1 jan. 1811 med HEDVIG CATHARINA LINDBERG, född d. 1 maj 1770, död d. 28 aug. 1814, dotter till prosten och kyrkoherden i Lännäs, Närike ERIK GABRIEL LINDBERG och ULRIKA STÅLBOM, gift [1] d. . . . 1794 med apotekaren MATHIAS GEORG BÖLCKOU, född d. . . . juni 1753, död d. 6 febr. 1804], gift [2] med apotekaren PEHR DANIEL FORSTRÖM, född d. . . . 1778, död d. 6 juni 1809].

2) d. . . . 1816 i Umeå med HELENA CHARLOTTA FALLÉN, född d. . . . 1794, död d. . . ., dotter till . . .

Äktenskapet upplöstes genom skilsmässa.

KROOK, CARL FREDRIK. Född d. 4 nov. 1790 i Hattula i Finland.

Föräldrar: Vice landtränmästaren LARS JOHAN KROOK, född d. . . . 1749, död d. 18 okt. 1818, och ULRIKA ELEONORA SAXBECK, född d. . . . 1756, död d. 10 april 1795.

K. aflade apotekarexamen 1815, efter att 1814 hafva inköpt apoteket i Köping. Han skötte apoteket med stor omsorg, försålde det 1822 och flyttade till Finland, där han öfvertog affärerna efter sin förmögna svärfader.

Död d. 16 maj 1860 i Finland.

Gift 1) d. 26 aug. 1819 i Borgå med ERIKA HELENA NYMARM, född d. 12 aug. 1792, död d. 18 juni 1837, dotter till kronobefallningsmannen GABRIEL NYMARM och HELENA SOLITANDER.

Barn: HELENA CAROLINA, född d. . . . 1820, död d. 11 juli 1822 i Köping; — KARL GABRIEL, född d. 18 jan. 1822, död d. 25 mars 1886. Protokollssekreterare; — ERIKA VILHELMINA, född d. 8 april 1823, död d. 2 nov. 1844; — EDVARD JOHAN, född d. . . . 1825, död d. . . . Kapten; — ERNST VIKTOR, född d. 25 juli 1827, död d. 24 febr. 1880; — LARS GUSTAF, född d. 14 mars 1831, död d. 25 okt. 1842; — HELENA FREDRIKA, född d. 18 juni 1837.

2) d. 13 mars 1840 med HENRIKA ULRIKA SJÖBERG, född d. . . . 1803, död d. 10 april 1859, dotter till HENRIK SJÖBERG och ANNA KATARINA ORRÆUS.

Barn: ANNA KAROLINA, född d. 16 sept. 1842; — MARIA SOFIA, född d. 15 okt. 1844, död d. 23 okt. s. å.

GOLLMODIN, JOHAN GUSTAF. Född d. 10 maj 1794 i Skara.

Föräldrar: Rådmanen och glasmästaren JOHAN GOLLMODIN, född d. 16 mars 1766, död d. . . ., och MARIA MARGARETA BERGSTEN, född d. 12 febr. 1765, död d. . . .

G. idkade elementarstudier i Skara skola och antogs 1809 till elev å apoteket Kronan i Stockholm samt aflade där 1814 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde sedan å samma apotek till 1819 och aflade i maj 1818 provisors- och apotekarexamen. Förestod 1818 apoteket Kronan i Stockholm och tjänstgjorde åren 1819—20 å apoteket Svanen i Kristianstad. Inköpte 1822 apoteket i Köping och försålde detsamma d. 6 febr. 1833.

Död d. 19 mars 1860 i Stockholm.

Gift d. 19 febr. 1837 i Stockholm med MARIA THORELL, född d. 4 juli 1796, död d. . . ., dotter till kryddkramhandlaren ANDERS THORELL och ULRIKA ALBERTINA SONNEMAN.

Äktenskapet var barnlöst.

WEINBERG, CARL ANTON. Innehade apoteket i Köping åren 1833—36. (Se under apoteket i Åmål, sid. 1246.)

EKDAHL, FREDRIK MAURITZ. Innehade apoteket i Köping åren 1836—41. (Se under apoteket Ugglan i Stockholm, sid. 170.)

BECKER, ADOLF GUSTAF. Född d. 19 jan. 1819 i Stockholm.

Föräldrar: Fältläkaren GUSTAF BECKER, född d. 23 april 1790, död d. 24 dec. 1861, och EVELINA WENNERBERG, född d. 2 okt. 1795, död d. 21 sept. 1870.

B. antogs till elev å apoteket i Arboga 1834 och aflade farmacie studiosi-examen d. 11 okt. 1839. Tjänstgjorde sedan å apoteket i Arboga och inköpte 1842 apoteket i Köping. Försålde detta apotek 1847 och flyttade till Södertälje. Återflyttade

1872 till Arboga och redigerade där under flera år stadens tidning. B. var en synnerligen dugande tidningsman. Han komponerade munvattnet Anthylion, som en tid förekom i handeln.

Död d. 1 nov. 1887 i Arboga.

Gift d. 24 juli 1870 i Sköldinge med ANNA CHARLOTTA SKÖLDMARK, född d. 18 febr. 1845, dotter till stataren ERIK ANDERSSON och ANNA BRITA ANDERSDOTTER.

Barn: SELMA CHARLOTTA EUGENIA, född d. 19 juli 1872.

HJERTSTEDT, FABIAN OTTO. Född d. 25 juli 1800 i Linköping.

Föräldrar: Kaptenen SVEN GABRIEL HJERTSTEDT, född d. . . . okt. 1754, död d. 7 jan. 1820, och MARIA REGINA RATH, född d. . . . 1767, död d. . . . 1837.

H. var elev å apoteket Vasen i Linköping och aflade d. 29 jan. 1822 farmacie studiosi-examen samt d. 1 april 1829 apotekar-examen. Tjänstgjorde därefter 1829—30 å apoteket Morianen i Stockholm och 1831—33 å apoteket Ugglan i Stockholm.

Inköpte d. 26 mars 1835 apoteket i Strömstad, erhöll privilegium därå d. 23 april 1836 och försälde apoteket d. 1 maj 1845. Var därefter bosatt i Lidköping till år 1847, då han köpte apoteket i Köping, hvilket han innehade till 1849. Flyttade därefter ånyo till Lidköping, där han inköpte den invid staden belägna egendomen Fredriksdal.

Död d. 11 febr. 1852 å Fredriksdal.

Ogift.

ARBMAN, GOTTFRID. Född d. 14 juni 1822 i Offerdals socken, Jämtlands län.

Föräldrar: Kontraktsprosten och kyrkoherden dr JOHAN OLOF ARBMAN, född d. 25 juli 1780, död d. 13 maj 1830, och SOFIA JOHANNA DILLNER, född d. 24 juni 1783, död d. 9 juni 1836.

Efter att hafva erhållit undervisning i Frösö skola och vid Härnösands läroverk, antogs A. d. 14 mars 1836 till elev å apoteket i Hudiksvall. Aflade farmacie studiosi-examen d. 26 okt. 1839 och apotekarexamen d. 8 nov. 1843. Tjänstgjorde å apoteket i Hudiksvall från d. 26 okt. 1839 till d. 20 sept. 1840 och därefter å apoteket Kronan i Eskilstuna till d. 24 sept.

1843. Förestod filialapoteket i Torp från juli 1844 till d. 1 maj 1849, då han tillträdde det af honom inköpta apoteket i Köping, å hvilket han d. 5 okt. 1849 erhöll privilegium. Erhöll d. 26 april 1855 tillstånd att inrätta filialapoteket i Strömsholm och d. 5 juli 1875 filialapoteket i Skinnskatteberg.

A. valdes d. 4 nov. 1861 till rådman i Köping och var föreståndare för stadens auktionskammare. Flyttade 1882 till Nora.

Genom sin donation af 500 kronor, ett på den tiden rätt stort belopp, bidrog A. till åstadkommande af den staty öfver Carl Wilhelm Scheele, som 1912 aftäcktes i Köping.

R. V. O. 1886.

Död d. 11 maj 1889 på sin egendom Bergsäng i Nora socken, Örebro län.

Gift d. 23 sept. 1847 med INGEBORG ULRIKA DILLNER, född d. 23 mars 1823, död d. 31 mars 1907, dotter till kontraktsprosten, kyrkoherden i Brunflo OLOF DILLNER och BRITA MARGARETHA SVEDBERG.

Barn: ERNST OLOF, född d. 29 nov. 1848, död d. 27 mars 1852; — HILDA MARGARETHA, född d. 28 mars 1850, gift d. 14 juli 1870 med stationsinspektoren DAVID GUSTAF HUGO SCHARIN, född d. 5 juli 1839, död d. 18 nov. 1870; — GUSTAF EMANUEL, född d. 31 jan. 1852, död d. 1 okt. 1905. Apotekare (se nedan); — ARNOLD GOTTHOLD SIGFRID, född d. 14 juli 1853, död d. 25 jan. 1915. Medicine licentiat; — OLIVIA GÖTHILDA, född d. 16 nov. 1855; — HALFDAN SEVERIN, född d. 18 dec. 1856. F. d. kamrer i liförsäkringsbolaget Valand i Stockholm; — INGEBORG OLGA ELVIRA, född d. 9 febr. 1858, gift d. 16 juni 1892 med kyrkoherden i Grundsunda, Härnösands stift, KARL JONAS ERIK HASSELBERG, född d. 16 maj 1856; — HERTA TORBORG OKTAVIA, född d. 19 jan. 1860, död d. 4 april s. å.; — TEKLA ANTONIA, född d. 11 jan. 1861, död d. 24 febr. s. å.; FANNY MARIA, född d. 25 mars 1862, död d. 27 juli 1880; — ELLEN HELENA, född d. 19 aug. 1864, död d. 22 aug. s. å.

ARBMAN, GUSTAF EMANUEL. Född d. 31 jan. 1852 i Köping.

Föräldrar: Apotekaren i Köping GOTTFRID ARBMAN, född d. 14 juni 1822, död d. 11 maj 1889, och INGEBORG ULRIKA DILLNER, född d. 23 mars 1823, död d. 31 mars 1907.

A. blef d. 1 okt. 1866 elev å apoteket i Köping och aflade

där d. 29 juni 1870 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter fortfarande å nämnda apotek samt aflade apotekarexamen d. 21 maj 1874. Han var sedan anställd å samma apotek till jan. 1877, förestod filialapoteket i Strömsholm från d. 1 febr. 1877 till d. 1 febr. 1880 samt blef d. 15 juni 1881 föreståndare för apoteket i Köping.

Efter faderns död 1889 öfvertog A. apoteket samt försålde detsamma 1896. Han innehade äfven medikamentsförrådet i Skinnskatteberg samt filialapoteket i Strömsholm till år 1893, då detta förändrades till själfständigt apotek.

Död d. 1 aug. 1905 å sin egendom Hvalsta, Bettna socken, Södermanlands län.

Gift 1) d. 25 juni 1877 med MARIA CAROLINA GRANBOM, född d. 28 sept. 1856, död d. 21 okt. 1879, dotter till häradshöfdingen i västra Hälsinglands domsaga CARL OLOF GRANBOM och CAROLINA DILLNER.

2) d. 15 juli 1885 med ELLEN MARIA ERIKSSON, född d. 2 mars 1867, död d. 7 febr. 1891, dotter till grosshandlaren i Köping JOHAN ALBERT ERIKSSON och NANNY MARIA LENNQVIST.

3) d. 7 febr. 1901 med ESTER BERGVALL, född d. 1 okt. 1875, dotter till kyrkoherden i Simtuna af ärkestiftet ERIK HJALMAR BERGVALL och ALMA MARGARETHA ARBMAN, gift [2] d. 26 mars 1912 med godsägaren PER VIKTOR EKENGREN, född d. 18 aug. 1871.]

Barn: GOTTFRID, född d. 28 dec. 1902, död d. 28 jan. 1910; — ERIK HOLGER, född d. 4 sept. 1904.

SJÖBERG, AXEL EMIL. Född d. 4 maj 1865 i Landskrona.

Föräldrar: Stads-kassören CARL FERDINAND SJÖBERG, född d. 5 mars 1819, död d. 23 febr. 1890, och CAROLINA ÅGREN, född d. 16 juni 1838.

S. erhöil åren 1874—82 undervisning i Landskrona elementarläroverk och i Karolinska katedralskolan i Lund. Antogs d. 5 juli 1882 till elev å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, aflade d. 24 sept. 1885 farmacie studiosi-examen och var därefter anställd å apoteket i Sjöbo från d. 4 jan. 1886 till d. 19 juli 1887. Aflade d. 20 maj 1889 apotekarexamen och tjänstgjorde sedan å apoteket i Köping från d. 1 juni 1889 till d. 1 okt. 1896, då han inköpte detsamma. Erhöil d. 23 okt. 1896 privilegium därå och innehade därjämte 1897—

1916 medikamentsförrådet i Skinnskatteberg, samt innehar sedan 1917 medikamentsförrådet i Kolsva.

Bland förtroendeuppdrag, som kommit S. till del må nämnas att han är suppleant i apotekarsocietetens direktion sedan 1915, ordförande i Västmanlands-Närkeskretsen af Sveriges apotekarförbund och ledamot af samma förbunds centralstyrelse och verkställande utskott. Han var stadsfullmäktig åren 1900—10, ledamot af drätselkammaren 1907—14, dess ordförande 1908—14, och är ledamot i hälsovårdsnämnden sedan 1899, rådmän sedan 1910, ledamot af Västmanlands läns landsting sedan 1910 och ledamot samt ordförande i styrelsen för aktiebolaget Svenska handelsbankens afdelningskontor i Köping sedan år 1914.

R. V. O. 1922.

Gift d. 14 nov. 1896 med ANNA FERDINANDA BORNEVI, född d. 29 juli 1868, dotter till handlanden OLOF BORNEVI och PAULINA PETTERSSON.

Barn: GUNNAR OLOF, född d. 7 sept. 1897. Farmacie kandidat; — SVEA KAROLINA, född d. 8 okt. 1898. Farmacie kandidat, gift d. 31 juli 1921 med leg. apotekaren PAUL GUNNAR SAKARIAS EKSTRÖM, född d. 14 jan. 1882; — ANNA HILDA PAULINA, född d. 11 sept. 1899; — MARIA, född d. 28 mars 1902; — ANNA LISA, född d. 24 sept. 1908.

Apoteket i Skinnskatteberg.

1917.

Under flera år före 1874 fanns i Skinnskatteberg ett s. k. bruksapotek, hvars lager och inventarier ägdes af Skinnskattebergs bruk gemensamt med järnbruken i Uttersberg, Riddarhyttan, Baggå, Färna m. fl. Någon försäljning af medicin direkt till allmänheten ägde ej rum, utan läkemedel utlämnades därifrån endast efter rekvisition af bruksläkaren. Detta apotek var alltså ett regelrätt s. k. sockenapotek. Till d. 1 mars förenämnda år sköttes apoteket af farmacie studiosus Valdemar Sandström på förordnande af bruksstyrelsen. Han efterträddes denna dag af farmacie studiosus Axel Gustaf Vilhelm (Andersson) Winberg, hvilken äfven, efter det att apoteket förändrades till medikamentsförråd, enligt Medicinalstyrelsens förordnande förestod detsamma till 1890.

Redan 1866 hade det sista sockenapoteket (i Nybro) med försäljningsrätt till allmänheten fått stänga sina portar och sundhetskollegium hade sedan länge haft sin uppmärksamhet fäst på det oegentliga i bruksapotekets i Skinnskatteberg fortsatta verksamhet. Genom K. brefvet d. 30 april 1875 bemyndigades därför sundhetskollegium att under iakttagande af gällande föreskrifter angående medikamentshandel och under den kontroll, kollegium kunde finna godt att ytterligare föreskrifva, till försäljning genom en af kollegium godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd inom Skinnskattebergs församling i grannskapet af sockenkyrkan, så länge apoteksinnehafvaren ett sådant åtagande behörigen fullgjorde samt behörig läkare funnes på platsen anställd, dock med skyldighet för kollegium att, om fel eller försumlighet vid ifrågavarande medikamentsförråds beskaffenhet eller handhafvande eller ock annan anledning skulle därtill föranleda, återkalla uppdraget och öfverlåta detsamma åt annan lämplig och villig apoteksinnehafvare.

Medikamentsförrådets tillhandahållande uppdrogs åt inne-

hafvaren af apoteket i Köping, att börja med tillsvidare, men efter 1896 i perioder om fem år, sista gången 1911, med åliggande för dåvarande innehafvaren, apotekare A. E. Sjöberg att i början af femte året därefter till Medicinalstyrelsen inkomma med uppgift rörande omsättningens vid medikamentsförrådet storlek under hvar och ett af de gångna fem åren, på det styrelsen måtte komma i tillfälle bedöma, huruvida förrådet borde förändras till själfständigt apotek.

I skrifvelse d. 22 mars 1916 meddelade apotekare S. sedermera omsättningen under åren 1911—15 och hade denna i medeltal utgjort 10,650 per år, häri inräknat jämväl all försäljning af mineralvatten, läskdrycker samt förbands- och tekniska artiklar. Han ingick därjämte till styrelsen med en P. M. i hvilken han förklarade sig anse att uttrycket i K. brefvet d. 30 april 1875 »så länge apoteksinnehafvaren ett sådant åtagande behörigen fullgjorde», afsåge ett uppdrag för lifstiden.

Med anledning häraf infortrade Medicinalstyrelsen yttrande från förste provinsialläkaren och K. bfhde i Västmanlands län angående möjligheten att förändra medikamentsförrådet i Skinnskatteberg till själfständigt apotek. I utlåtande d. 22 maj 1916 tillstyrkte båda dessa myndigheter en dylik förändring och anförde såsom skäl härför dels den ständigt stigande omsättningen vid förrådet och dels den ökning, som ytterligare kunde väntas, då de industriella anläggningarna vid Hultebo blefve färdiga.

Genom skrifvelse d. 5 okt. 1916 ingick sedermera medicinalstyrelsen till K. Maj:t med hemställan att medikamentsförrådet i Skinnskatteberg måtte så snart ske kunde förändras till själfständigt apotek.

Beträffande det af apotekare S. i förutnämnda P. M. gjorda uttalandet framhöll styrelsen »att S. redan år 1896, då han första gången af styrelsen erhöi i uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet i Skinnskatteberg, torde hava insett, att förrådet komme att förändras till själfständigt apotek så snart omsättningen ökats i härför tillräcklig grad. De apotekare S. meddelade uppdragen att tillhandahålla medikamentsförrådet i fråga hava nämligen i varje särskilt fall lämnats tillsvidare, dock icke över fem år, varjämte S. förständigats att i början av det sista av de år, uppdraget avsåg, till Medicinalstyrelsen inkomma med uppgift angående omsättningen vid förrådet, på det styrelsen måtte kunna bedöma huruvida förrådet borde förändras till själfständigt apotek.»

Genom beslut d. 10 nov. 1916 biföll K. Maj:t medicinalstyrelsens förslag och privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 29 mars 1917 legitimerade apotekaren G. Schmidt för hvilrens räkning detsamma afsynades d. 29 mars 1917.

Såsom bruksapotek delade medicinalerna rum å nedra botten i sockenstugan med den diversehandel, som innehades af föreståndaren för apoteket, men flyttades, efter det att detsamma förändrats till medikamentsförråd, till ett rum en trappa upp i samma hus. År 1890 flyttade apoteket ånyo till nedre botten i västra delen af sockenstugan och inrymdes där i betydligt utvidgade lokaler, men öfverflyttades, sedan detsamma förändrats till själfständigt, af apotekare G. Schmidt till östra delen af huset med ingång från landsvägen.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

SCHMIDT, GUNNAR. Född d. 16 april 1868 i Malmö.

Föräldrar: Handlanden EDUARD THEODOR SCHMIDT, född d. 27 mars 1839, död d. 4 dec. 1918, och THORA OTILIA BENEDIKTA DAMSTRÖM, född d. 6 jan. 1848, död d. 5 juni 1896.

Efter att hafva erhållit skolundervisning, först i Malmö och sedan i Växjö, dit föräldrarna flyttade 1881, antogs S. d. 1 nov. 1886 till elev å apoteket Fenix i Stockholm. Aflade farmacie studiosi-examen d. 23 jan. 1890 och tjänstgjorde därefter å apoteken Kronan i Stockholm från d. 10 febr. 1890 till d. 20 mars 1891, Fenix i Stockholm från d. 22 mars 1891 till d. 1 juni 1895, Kronan i Stockholm från d. 5 juni 1895 till d. 8 aug. 1897 samt förestod under somrarna sistnämnda år brunnsapoteket i Sätra. Tjänstgjorde sedan å apoteket Lejonet i Stockholm under aug.—sept. 1897, å Sätra brunnsapotek sommaren 1898, apoteket Hjorten i Västerås från d. 21 sept. 1898 till d. 6 juni 1899, å Sätra brunn sommaren 1899, apoteket Enhörningen i Stockholm från d. 15 aug. 1899 till d. 7 sept. s. å. och i Säter från d. 15 nov. till d. 24 dec. s. å., Storken i Stockholm från d. 1 jan. 1900 till d. 31 maj 1901 och i Umeå från d. 3 juni 1901 till d. 30 april 1907. Aflade apotekarexamen d. 28 maj 1909 och tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Uppsala till maj 1917.

Erhöll d. 29 mars 1917 privilegium å apoteket i Skinnskatteberg.

Död d. 1 dec. 1921 i Skinnskatteberg.

Gift d. 27 aug. 1911 med farmacie kandidaten ANNA GERTRUD CENTERVALL, född d. 10 dec. 1876, dotter till apotekaren i Askersund OTTO EMANUEL CENTERVALL och EMILIE WISING.

Äktenskapet var barnlöst.

LANNERSTIERNNA, GUSTAF ADOLF ERNFRID. Född d. 15 aug. 1870 i Stockholm.

Föräldrar: Adopterad son till provinsialläkaren ADOLF ERNFRID LANNERSTIERNNA, född d. 15 maj 1841, död d. 29 jan. 1902, och AGNES DOROTHEA CARLÉN, född d. 6 juni 1854, död d. 27 jan. 1902.

Efter genomgångna skolstudier antogs L. som elev å apoteket Hjorten i Östersund samt aflade farmacie studiosi-examen d. 22 sept. 1893. Tjänstgjorde därefter på apoteken Lejonet i Sundsvall från d. 1 okt. 1893 till d. 11 sept. 1894, i Jämshög från d. 1 dec. 1894, till d. 24 juli 1895, i Ronneby från d. 10 nov. 1895 till d. 31 aug. 1897, Enhörningen i Stockholm från d. 23 dec. 1897 till d. 31 okt. 1898, Kronan i Linköping från d. 1 nov. 1898 till d. 30 sept. 1899, i Söderhamn från d. 9 dec. 1899 till d. 14 okt. 1900, å Bävern i Stockholm från d. 1 dec. 1900, till d. 7 sept. 1901, i Kristinehamn från d. 20 juni 1902 till d. 31 aug. s. å., Värnamo från d. 1 dec. 1902 till d. 14 mars 1904, Ulricehamn från d. 15 mars s. å. till d. 5 sept. 1905, åter i Ulricehamn från d. 20 maj 1906 till d. 30 juni s. å., Ejdern i Göteborg från d. 1 juli 1906 till d. 31 aug. s. å., och i Ulricehamn från d. 1 juni 1907 till d. 14 juli s. å. Aflade apotekarexamen d. 17 sept. 1907 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Arboga från d. 30 sept. 1907 till d. 30 sept. 1908, i Åmål från d. 1 okt. s. å. till d. 14 juli 1912, Delfinen i Göteborg från d. 15 juli 1912 till d. 15 dec. s. å., Ejdern i Göteborg från d. 15 dec. 1912 till d. 2 sept. 1913, i Skövde från d. 3 sept. s. å. till d. 31 jan. 1914, å Svanen i Örebro från d. 1 febr. 1914 till d. 14 mars s. å., i Norberg från d. 15 mars s. å. till d. 21 aug. 1917 och i Falkenberg från d. 22 aug. s. å. till d. 15 april 1922.

Erhöll d. 2 febr. 1922 privilegium å apoteket i Skinnskatteberg.

Gift d. 17 mars 1914 med INGEGERD LOUISE GERDIN, född d. 9 febr. 1889, dotter till rådmannen i Åmål SVEN PETER GERDIN och EMMA KRISTINA KARLSSON.

Barn: AINA, född d. 8 aug. 1914; — BRITT-LOUISE, född d. 18 dec. 1919; — CARL ADOLF, född d. 8 febr. 1923.

Apoteket i Skinnskatteberg

Apoteket i Strömsholm.

1892.

K. brefvet d. 26 april 1855 bifaller en ansökan af apotekaren i Köping G. Arbman att vid Strömsholm få »anlägga filialapotek, lydande under det af honom innehafvande privilegierade apotheket i Köping». Samtidigt med att sonen G. E. Arbman, efter ingånget köp, öfvertog apoteket i Köping efter fadern, anhöll han att medicinalstyrelsen ville hos K. Maj:t anmäla honom, utom till erhållande af privilegium å apoteket i Köping, äfven om tillstånd att förutom medikamentsförrådet i Skinnskatteberg äfven innehafva filialapoteket i Strömsholm.

Genom K. brefvet d. 16 nov. 1889 till medicinalstyrelsen beviljades honom detta intill 1892 års slut och heter det häri »att då filialapotek enligt Eder åsikt vore att betrakta såsom medikamentsförråd eller tillfälliga anstalter för tillhandahållande af läkemedel åt allmänheten på de orter, där läkare funnes stationerad, men där själfständig apoteksinrättning icke kunde bära sig ansågen I nåd. privilegium å filialapotek icke böra ifrågakomma och för den skull icke heller kunden förorda sådant för provisor A. å filialapoteket i Strömsholm, hvarå privilegium förut icke åt någon innehafvare meddelats, men att, då fråga uppstått, huruvida icke ett själfständigt apotek borde inrättas därstädes, det syntes lämpligt att nuvarande innehafvaren af apoteket i Köping måtte under någon tid handhafva filialapoteket å nämnda ställe, till dess frågan om dettas förändring till själfständig apoteksinrättning hunne blifva utredd».

K. brefvet d. 12 febr. 1892 till medicinalstyrelsen bestämde sedermera dels att »Strömsholms filialapotek måtte indragas med utgången af innevarande år, dels att ett nytt själfständigt apotek finge anläggas i närheten af Strömsholm med personligt privilegium för innehafvaren och Medicinalstyrelsen be-myndigas att privilegiet å det nya apoteket i vanlig ordning till ansökning kungöras.»

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 5 aug. 1892 examinerade apotekaren A. E. Frykholm, som med 1893 års ingång öppnade detsamma för allmänheten.

Apoteket var först inrymdt i öfre våningen till det s. k. »gamla värdshuset», beläget i närheten af Strömsholms slott, en gammaldags treflig, rödmålad byggnad, som fanns redan då slottet under Hedvig Eleonoras tid hade sina glansdagar. År 1877 synes det hafva flyttats till dess nuvarande vackert belägna plats vid Borgå sund, just där Strömsholmsåsen slutar och där inrymts i samma prydliga tvåvåningshus, där det fortfarande befinner sig.

Apoteket har på grund af sin ringa omsättning icke kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

FRYKHOLM, ALBERT EMANUEL. Innehade apoteket i Strömsholm åren 1892—1903. (Se under apoteket i Gnesta, sid. 451.)

LILIEQVIST, ERIK AXEL VILHELM. Var innehafvare af apoteket i Strömsholm åren 1904—06. (Se under apoteket Kronan i Eskilstuna. Tillägg och rättelser VIII, sid LII.)

KJELLSTRÖM, HERMAN MAURITZ. Innehade apoteket i Strömsholm åren 1906—15. (Se under apoteket i Kramfors, sid. .)

LINDER, AUGUST EMIL. Född d. 2 april 1869 i Linderås, Jönköpings län.

Föräldrar: Hemmansägaren JOHAN AUGUST ANDERSSON, född d. 18 sept. 1840, död d. 29 april 1921, och HEDVIG (HEDDA) SOFIA JAKOBSDOTTER, född d. 11 okt. 1835, död d. 5 maj 1912.

L. erhöll skolundervisning 1882—87 vid Eksjö allmänna läroverk och därefter vid Linköpings högre allmänna läroverk samt antogs d. 9 jan. 1888 till elev å apoteket Kronan i Borås,

där han d. 25 maj 1891 aflade farmacie studiosi-examen. Aflade apotekarexamen d. 20 maj 1895. Tjänstgjorde å apoteket Kronan i Göteborg 1891—93, å apoteket Kronan i Borås 1895—1899, med undantag af 7 månaders anställning å apoteket i Vara och å apoteket Lejonet i Jönköping 1899—1903. Var föreståndare för apoteket i Nässjö 1903—17 och erhöil d. 9 mars 1917 privilegium på apoteket i Strömsholm.

L. var vice ordförande i Smålandskretsen af Sveriges farmaceutförbund 1905—08 och medlem i centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund 1906—09.

Under sin tid i Nässjö var Linder mycket anlitad som kommunalman. Han var ledamot af stadsfullmäktige, medlem i beredningsutskottet, drätselkammaren, elektricitets- och vattenverket samt hälsovårdsnämnden och har genom sitt intresse för det nya samhällets utveckling inristat sitt namn i denna stads historia.

Död d. 20 jan. 1921 i Strömsholm.

Ogift.

ROSENBERG, CARL AXEL HJALMAR. Född d. 11 juni 1880 i Landskrona.

Föräldrar: Bankkamreraren PER JOHAN ROSENBERG, född d. 1 april 1838, död d. 9 okt. 1917, och AUGUSTA THERESIA BRUNNSTRÖM, född d. 19 sept. 1843, död d. 14 aug. 1903.

Efter skolstudier i Landskrona och vid katedralskolan i Lund, antogs R. till elev å apoteket Lejonet i Landskrona d. 1 nov. 1895 samt aflade farmacie kandidatexamen d. 25 jan. 1899. Tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Landskrona, Fenix i Stockholm och i Borgholm samt inskrefs hösten 1903 vid farmaceutiska institutet i Stockholm, där han d. 29 maj 1905 aflade apotekarexamen.

Tjänstgjorde därpå sommaren 1905 å apoteket i Mörsil, 1905—07 å apoteket Bävern i Västerås, från d. 1 febr. 1907 till d. 1 febr. 1909 såsom föreståndare för filialapoteket i Ramnäs och därefter å apoteket Nordstjärnan i Gävle samt förestod medikamentsförrådet i Färila från d. 1 juni 1915 till d. 1 mars 1919. Tjänstgjorde vidare å apoteket i Bollnäs och från sept. 1919 till d. 29 april 1921 å apoteket i Tumba, då han erhöil personligt privilegium å apoteket i Strömsholm.

R. har inom kåren innehaft flera förtroendeuppdrag. Sålunda

var han suppleant i fullmäktige för Uppsalakretsen af Sveriges farmaceutförbund samt i fullmäktige för Stockholmskretsen af samma förbund. Han var äfven ledamot af styrelsen för Stockholmskretsen af Sveriges farmaceutförbund.

Gift d. 24 jan. 1915 med INGRID ALICE ÅKERMAN, född d. 30 juli 1893, dotter till provinsialläkaren CARL FREDRIK MAGNUS ÅKERMAN och ALICE HELFRID HJELM.

Barn: SVEN ARNE JOHAN, född d. 26 april 1916; — SVEN MAGNUS ERIK AXEL, född d. 11 juli 1921.

Apoteket i Heby (Våla)

1862.

K. brefvet d. 31 okt. 1862 bemyndigade sundhetskollegium gå i författning om inrättande af ett apotek med personligt privilegium i närheten af läkarstationen i Våla härads provinsialläkardistrikt i Västmanlands län, så snart provinsialläkare blifvit utnämnd och tillträdt det boställe, som åt honom skulle upplåtas. Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 10 febr. 1865 examinerade apotekaren J. Westerberg, som anlade detsamma i Väster Laktbäck, dit provinsialläkarens station blifvit förlagd.

Provinsialläkarstationens, liksom apotekets läge var emellertid mindre lämpligt vald och detta förde därför en tynande tillvaro. Dess omsättning var exempelvis 1869 endast 2,111 rdr och 1871 blott 2,771 rdr. De olika innehafvarna voro därför nödsakade att genom idkande af någon binäring söka upphjälpa sin dåliga ekonomi. Sålunda bedref en innehafvare specerihandel vid sidan af apoteksrörelsen och en annan idkade fabrikation af kumminolja.

År 1894 ägde en omreglering rum af provinsialläkardistriktet i Västmanlands län och K. brefvet d. 6 juli bestämde samma år att provinsialläkarstationen inom Våla distrikt skulle, så snart lämpligen ske kunde flyttas till Heby järnvägsstation och distriktet härefter benämnas Heby distrikt.

Efter innehafvarens af apoteket i Våla C. E. Sjöberg död 1895 ansåg medicinalstyrelsen tidpunkten lämplig äfven för apotekets förflyttning från Våla till Heby och gjorde fördenkskull i skrifvelse d. 10 febr. 1896 framställning hos K. Maj:t om dels att den som erhöle privilegiet å det nu lediga apoteket i Våla skulle vara skyldig inrätta detsamma inom Heby stationssamhälle samt inlösa det nuvarande apotekets fullgoda varulager och inventarier och dels att medicinalstyrelsen skulle äga under vanliga villkor åt någon lämplig apoteksinnehafvare

uppdraga att till försäljning genom en af styrelsen godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd inom Öster-Våla socken i närheten af extra provinsialläkarens bostad, dock ej längre än till utgången af år 1900 samt att medikamentsförrådet i Gysinge, som dittills lydt under apoteket i Våla, skulle förklaras för själfständigt apotek.

Genom K. brefvet d. 21 febr. 1896 biföll K. Maj:t också medicinalstyrelsens hemställan.

Som ofvan blifvit nämndt, ingick medicinalstyrelsen efter innehafvarens af apoteket i Våla död till K. Maj:t med hemställan att detta apotek måtte förflyttas till Heby stationssamhälle. Såsom skäl härför anförde styrelsen;

att ett inrättande af ett apotek i Heby måste vara af behovet påkalladt för den talrika befolkning, som vore bosatt i såväl Heby som i de öster om detta samhälle belägna sockarna, hvilken befolknings kraf på en bekvämare och bättre ordnad sjukvård redan föranledt, att prov.-läkarens station flyttats från det aflägsna Lakbäck till Heby, en åtgärd, som emellertid icke skulle medföra fullständig nytta, med mindre dessutom tillfälle bereddes distriktets befolkning att i närheten af läkarstationen bekomma nödig medicin;

att anläggandet af en apoteksinrättning på ett afstånd af ungefär 15 kilometer från Sala visserligen komme att medföra en minskning i det därstädes befintliga apotekets omsättning, men att, då denna äfven under sådana förhållanden finge anses fullt tillräcklig och den omständigheten, att den äldre amorteringsfonden för apoteksprivilegier vid Sala apoteks inlösen, värderat detsamma för högt, icke borde utgöra hinder för inrättandet af apotek i omgifvande orter, där så erfordrades;

att äfven i de trakter där prov.-läkarstationen förut varit belägen och som nu inginge i Öster-Våla extra prov.-läkardistrikt en medikamentsförsäljning synes vara väl behöflig på grund af det stora afstånd från andra apotek och de obekväma kommunikationerna med de platser, där dessa vore belägna, hvilken medikamentsförsäljning dock borde förläggas i närheten af extra provinsialläkarens bostad, således i Öster-Våla och ej på den plats, där nuvarande apoteket vore beläget;

att beträffande de båda sålunda föreslagna apoteksinrättningarnas natur, icke andra än de af apotekaren i Sala före-

bragta privatekonomiska skäl syntes föreligga att för Heby prov.-läkardistrikt föreslå annat än ett självständigt apotek, synnerligast som det snarare gällde att i samband med läkarstationen flytta ett redan befintligt apotek än att inrätta en ny medikamentsförsäljning, hvaremot och då statsbidraget till aflöning åt extra prov.-läkaren i Öster-Våla endast beviljats till 1900 års utgång, samt förty visshet saknades om läkare komme att äfven efter nämnda tidpunkt bibehållas i Öster-Våla endast ett medikamentsförråd borde inrättas inom detta distrikt, hälst erfarenheten visat, att en medikamentsförsäljning på denna plats kunde bereda sin innehafvare endast en mycket torftig bergning.

Genom K. brefvet d. 21 febr. 1896 biföll K. Maj:t medicinalstyrelsens hemställan, hvarefter privilegiet kungjordes till ansökan ledigt.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 27 juni 1896 examinerade apotekaren H. Björsell, som efter skedd afsynig, öppnade apoteket för allmänheten d. 23 mars 1897.

Apoteket förlades af B. i ett af honom för ändamålet nyuppfördt hus i närheten af järnvägsstationen.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 600 kronor.

WESTERBERG, JOHAN. Innehade apoteket i Våla åren 1865—69. (Se under apoteket i Tanum, sid. 1169.)

CARLSSON, ALFRED SEVERIN. Innehade apoteket i Våla åren 1869—76. (Se under apoteket Kronan i Jönköping sid. 586.)

LINDQVIST, AXEL THURE. Innehade apoteket i Våla åren 1876—88. (Se under apoteket Lejonet i Sundsvall sid. . . .)

SJÖBERG, CARL EMIL. Född d. 22 april 1844 i Göteborg.
Föräldrar: Fabriksidkaren JOHAN FREDRIK SJÖBERG, född d. 30 dec. 1805, död d. . . ., och C. F. HAMMARSTRAND, född d. . . ., död d. . . .

S. studerade vid Göteborgs realgymnasium 1852—58 och vid Chalmerska slöjdskolan 1858—61, antogs till elev på apoteket Kronan i Göteborg 1862 och aflade farmacie studiosi-examen d. 10 dec. 1867 samt apotekarexamen d. 27 jan. 1877.

Tjänstgjorde efter farmacie studiosi-examen å apoteket Kronan i Göteborg och förestod sommaren 1875 apoteket i Boxholm samt sommaren 1876 apoteket Vakteln i Halmstad. Tjänstgjorde efter apotekarexamen å apoteket Vakteln i Halmstad och stannade där till 1855, då han blef föreståndare för medikamentsförrådet i Rejmyre. Erhöll d. 13 april 1888 personligt privilegium å apoteket i Våla och innehade sedan 1891 jämväl medikamentförrådet vid Gysinge bruk.

Sjöberg var en duglig och arbetsam apotekare samt såsom personlighet allmänt omtyckt.

Död d. 19 jan. 1895 i Väster Lakbäck.

Gift d. . . .

Äktenskapet var barnlöst.

BJÖRSELL, HUGO. Innehade apoteket i Heby åren 1896—1904. (Se under apoteket i Kristinehamn, sid. 1386.)

SUNDELIUS, GOTTFRID OTTO LEONARD. Född d. 6 febr. 1861 i Stålsbyn, Svanskogs socken.

Föräldrar: Fanjunkaren och godsägaren AXEL WALFRID SUNDELIUS, född d. 19 mars 1826, död d. 1 aug. 1897, och ANNA SARA LINDSKOG, född d. 2 nov. 1826, död d. 17 febr. 1908.

S. antogs som elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm 1877, aflade farmacie studiosi-examen d. 7 okt. 1880 och apotekarexamen d. 23 maj 1885.

Tjänstgjorde efter aflagd apotekarexamen å apoteket Enhörningen i Göteborg, till dess han d. 2 juni 1905 erhöll personligt privilegium å apoteket i Heby. Förordnades d. 20 juli s. å. att förestå detta apotek, tills detsamma blifvit afsynadt för hans räkning, med afled redan dessförinnan.

S. ansågs vara en mycket kunnig och praktiskt dugande farmaceut. Han företog i egenskap af apotekarsocietetens resestipendiat 1902 en studiesesa till Schweiz, med uppdrag att studera detta lands farmaceutiska förhållanden.

Död d. 11 juli 1905 i Göteborg.

Gift d. 10 april 1887 med HILDA MARIA PAULINA HULTH, född d. 2 okt. 1863, dotter till handlanden PER HULTH och SARA MARGARETA LINDORFF.

Barn: (Adoptivson) ARTUR, född d. 11 april 1892. Kontorist.

SJÖBERG, BROR HJALMAR EMIL. Innehade apoteket i Heby åren 1905—14. (Se under apoteket i Ljusdal, sid. .)

RÅBERG, JOHAN VILHELM. Född d. 3 april 1866 i Borgholm.

Föräldrar: Engelska vice konsuln i Borgholm JOHAN OLOF CHRISTIAN RÅBERG, född d. 25 april 1835, död d. 24 juli 1899, och SELMA FREDRIKA JOHANSSON, född d. 27 dec. 1836, död d. 2 mars 1909.

R. studerade vid Kalmar högre allmänna läroverk samt antogs d. 1 juli 1883 till elev å apoteket i Sölvesborg. Aflade d. 24 sept. 1886 farmacie studiosi-examen och d. 23 jan. 1891 apotekarexamen. Tjänstgjorde 1891—96 å apoteket Örnen i Karlstad, förestod därefter en kortare tid medikamentsförrådet i Gillberga och tjänstgjorde därpå från juli s. å. till 1903 å apoteket i Sölvesborg. Efter ett par års kondition på olika platser erhöll R. 1907 förordnande att förestå d. v. medikamentsförrådet i Högsäter, hvilket förordnande han innehade, till dess han d. 18 juni 1915 erhöll privilegium å apoteket i Heby.

Gift d. 20 okt. 1908 med farm. kand. INGRID ELISABETH (LISA) STAHLIN, född d. 20 juli 1879.

Apoteket i Norberg.

1827.

I skrifvelse d. 21 juni 1827 ingick Norbergs bergslag, bestående af de fyra socknarna Norberg, Västanfors, Karbenning och Väster Våla, med ansökan till K. Maj:t att, då redan läkare vore anställd i Norbergs by och läkemedel ej kunde erhållas på närmare än fyra miles afstånd, ett apotek finge inrättas i samma by och att bergslaget, som redan hade rättighet att till läkartjänsten anmäla den person, för hvilken bergslaget hade fullt förtroende, äfven skulle erhålla tillåtelse att, därest apoteksprivilegium beviljas, alltid hos K. sundhetskollegium få anmäla och föreslå den person, för hvilken bergslaget önskade att apoteksprivilegiet utfärdades.

Genom K. resolutionen d. 14 dec. 1827 beviljades denna ansökan på det sätt att apotek skulle få inrättas i Norbergs by, äfvensom att bergslaget skulle »äga rättighet att hos bemäldte Collegium föreslå en till Apothekets vård skicklig person, hvilken efter aflagd Examen och sedan Apotheksinrättningen kommit i ordentligt skick, af Sundhets Collegium bör i underdånighet anmälas till erhållande af nådigt privilegium å samma Apotheksinrättning».

Anders Hernholm blef Norbergs första apotekare och innehade apoteket från 1828 till sin död 1832. Som bergslagsapotekare hade han af bergslaget 500 rdr i lön och förmånen af räntelöst lån. Vid hans frånfälle befanns mot förmodan boets tillgång synnerligen ringa och med anledning däraf beslöt bergslaget förskaffa sig visshet om, huruvida apoteksinrättningen skulle kunna bära sig genom enbart medikamentsförsäljning »på det att genom privilegiets utbudande ej någon skulle blifva bedragen af Bergslaget».

Villkor uppgjordes i anledning häraf vid grufstämma d. 30 nov. 1833 och delgäfvos examinerade apotekaren J. M. Norström, som anmält sig som sökande. Denne förklarade

sig först belåten med de honom delgifna villkoren, men från-sade sig efter någon betänketid anbudet.

Apotekaren C. M. Zimmerman å apoteket Bävern i Västerås erhöll då erbjudande att hålla apoteket i Norberg, och som han förklarade sig villig härtill, blef ett kontrakt med honom afslutadt d. 27 jan. 1834. Enligt detta skulle apoteket öfverlämnas till Z. på 5 år, räknadt från d. 1 juni 1834 med skyldighet för honom att alltid vidmakthålla apoteket enligt gällande författningar och sköta detsamma genom en af K. sundhetskollegium godkänd föreståndare. Privilegium på Norbergs apotek som filial till apoteket Bävern i Västerås utfärdades därpå d. 12 juli 1834.

Vid grufstämman d. 15 nov. 1839 förlängdes kontraktet ett år och vid grufstämman d. 1 febr. 1840 bestämdes att kontraktet skulle förlängas tillsvidare med ett halft års uppsägning å någöndera sidan och skulle sådan uppsägning äga rum vid den årligen återkommande grufstämman.

Apoteket fortfor att vara filialapotek under apoteket Bävern i Västerås ända tills apotekare C. M. Zimmerman 1851 försålde detta apotek och samtidigt afträdde filialapoteket i Norberg.

Vid grufstämma d. 19 dec. 1851 antogs därefter examinerade apotekaren F. W. Tryggdahl till bergslagsapotekare. Han innehade apoteket åren 1852—76 och efter honom erhöll examinerade apotekaren P. A. Wiklander kallelse att vara innehafvare af apoteket. Han innehade detsamma åren 1876—85.

Sedan apotekare W. d. 10 sept. 1885 afgått med döden, utsågo kommitterade för Norbergs bergslag apotekaren i Sotholm J. O. L. Lundberg till föreståndare för apoteket i Norberg och insände d. 13 nov. s. å. härom tillkännagivande till medicinalstyrelsen med begäran att styrelsen ville hos K. Maj:t anmäla honom till erhållande af privilegium å apoteket.

Redan dessförinnan hade emellertid medicinalstyrelsen, på förekommen anledning, föranstaltat om inspektion af apoteket i Norberg och i skrifvelse d. 7 nov. 1885 hade inspektor, professor N. L. Stahre, fäst styrelsens uppmärksamhet på det oegentliga sätt, hvarpå detta apotek tillsattes jämte några därmed förenade missförhållanden. Med anledning häraf infortrade styrelsen upplysning från omnämnda kommitterade och ingick sedermera d. 26 febr. 1886 till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet. I denna framhöll styrelsen såsom sin åsikt att den Norbergs bergslag genom nåd. brefvet d. 14 dec. 1827 beviljade

rättigheten beträffande tillsättningen af apotekare hade tillkommit under helt andra förutsättningar och förhållanden, än de nu rådande, samt icke heller vore att betrakta såsom för alltid gifven utan snarare för en gång eller åtminstone för obestämd tid, hvarför, och då numera icke förefunnes några giltiga skäl hvarför bergslaget skulle bibehållas vid samma förmån, hälst genom en betydligt ökad försäljning af läkemedel och genom förhöjda medicinaltaxor behållningen af försäljningen å Norbergs apotek blifvit så stor, att hvarje bidrag till apoteket från bergslaget redan för många år sedan blifvit obehöfligt.

På grund af dessa skäl och då Norbergs bergslag ej vore villigt att på sätt medicinalstyrelsen hemställt begära nåd. tillåtelse att apoteket måtte tillsättas efter föregående ansökan hos styrelsen och på sätt som vore föreskrifvet för öfriga med personella privilegier försedda apotek, samt, då apoteket numera icke åtnjöte någon förmån af bergslaget, hemställde styrelsen att K. Maj:t täcktes förklara nåd. brefvet d. 14 dec. 1827 icke vara vidare tillämpligt samt anbefalla medicinalstyrelsen att på vanligt sätt kungöra det lediga apoteket i Norberg till ansökning. Samtidigt upplyste styrelsen om att apotekare Lundberg, som räknade en farmaceutisk tjänsteålder af 19 år och 4 månader samt sedan 1882 innehaft privilegium å apoteket i Sotholm, vore både kompetent och skicklig till den ifrågavarande befattningen som apotekare i Norberg.

K. brefvet d. 4 juni 1886 tilldelade sedermera apotekaren J. O. L. Lundberg personligt privilegium å apoteket i Norbergs by och förklarade K. Maj:t samtidigt att den Norbergs bergslag genom nådiga brefvet d. 14 dec. 1827 beviljade rättigheten att hos medicinalstyrelsen föreslå en till apotekets vård skicklig person skulle för framtiden upphöra och, när apoteket hädanefter blefve ledigt, ny apotekare tillsättas i den ordning, som i afseende på apotek med personligt privilegium funnes stadgat.

Under apoteket i Norberg hörde åren 1904—20 medikamentsförrådet i Hede.

Hvar apoteket från början var beläget är icke känt, men man vet att detsamma flyttades under åren 1855 eller 1856 från dess första plats till organistbeställsgården i Norbergs by. Sommaren 1866 flyttades apoteket härifrån till en af apotekare Tryggdahl inköpt gård vid dåvarande torget, där det fortfarande är beläget. T. förlade apoteksrummet en trappa upp, men efterträdaren, apotekare Wiklander, flyttade detsamma till

nedra botten i samma hus och gjorde en del förbättringar af lokalerna.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,000 kronor.

HERNHOLM, ANDERS. Född d. 22 dec. 1789 i Uddevalla.
Föräldrar: Sjökaptenen SVEN HERNHOLM, född d. . . ., död d. . . ., och ANNA CECILIA LINDBERG, född d. 23 juni 1761, död d. 22 dec. 1793.

H. var under 6 år elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet, i Uppsala och tjänstgjorde därefter å apotek i Stockholm, Uddevalla, Göteborg och Gäfle m. fl. ställen samt aflade 1816 apotekarexamen.

Sedan K. Maj:t d. 14 dec. 1827 bifallit, att ett apotek finge inrättas i Norbergs by uti Västmanland samt att bergslaget skulle äga rättighet att hos Sundhetskollégium föreslå en till apotekets vård skicklig person, hvilken, efter aflagd examen och sedan apoteksinrättningen kommit i ordentligt skick, borde af Sundhetskollégium anmälas till erhållande af privilegium å samma apotek, så erhöill Hernholm, som i nov. 1828 anlagt apoteket, uppå anmälan af nämnda Kollégium d. 4 sept. 1829 K. Maj:ts privilegium å en apoteksinrättning i Norbergs by. Apoteket sköttes efter H:s död af farmacie studiosus J. A. Wigélius, tills apotekare C. M. Zimmerman öfvertog detsamma.

Död d. 30 dec. 1832 i Norberg.

Ogift.

ZIMMERMAN, CHRISTIAN MAURITZ. Innehade apoteket i Norberg såsom filialapotek till apoteket Bävern i Västerås åren 1834—52. (Se under apoteket Bävern i Västerås sid. 1511.)

TRYGGDAHL, FRANS WILHELM. Född d. 7 juni 1817 i Danderyd, Stockholms län.

Föräldrar: Vice häradshöfdingen GABRIEL TRYGGDAHL, född d. 30 maj 1765 i Medelpad, död d. 13 sept. 1829 i Norrnäs, Värmdö, och KATARINA MARGARETHA FORSTEDT, född d. 3 (eller 10) mars 1776, död d. 7 sept. 1828.

T. erhöll åren 1825—29 undervisning vid katedralskolan i Uppsala och enskild undervisning till juni 1833, då han antogs till elev å apoteket Ugglan i Stockholm. Aflade d. 7 sept. 1836 farmacie studiosiexamen och tjänstgjorde därefter å apoteken Svanen, Gripen och Ugglan i hufvudstaden till 1839, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och där aflade apotekar-examen d. 10 mars 1841.

Tjänstgjorde därpå från mars 1841 till sept. 1844 å apoteket Ugglan i Stockholm, från sept. 1844 till mars 1848 å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet i Uppsala och blef sistnämnda år föreståndare för apoteket i Norberg, som då innehades af apotekaren å Bävern i Västerås, C. M. Zimmerman. Öfvertog 1852 apoteket för egen räkning och erhöll d. 29 april 1853 privilegium å denna apoteksinrättning. Han afsade sig privilegiet d. 7 dec. 1875, därvid Norbergs bergslag vid allmän bergslags- och grufstämma uttalade »bergslagets fulla belåtenhet med det sätt, hvarpå T. under en lång följd af år i Norberg bestridt apoteksrörelsen», och afträdde apoteket i mars 1876, samt bosatte sig i Stockholm.

Död d. 27 febr. 1903 i Stockholm.

Ogift.

WIKLANDER, PER AUGUST. Född d. 24 sept. 1845 i Linköping.

Föräldrar: Handskmakaren PER WIKLANDER, född d. 1 juli 1817, död d. 8 okt. 1866, och ANNA KRISTINA WÄLLGREN, född d. 27 aug. 1822, död d. 6 okt. 1886.

W. genomgick sex klasser af högre elementarläroverket i Linköping samt blef 1860 elev å apoteket Kronan i Norrköping. Aflade d. 22 nov. 1864 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 22 juli 1865, därefter till hösten 1870 å apoteket i Norberg samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 25 maj 1872 aflade apotekar-examen. Tjänstgjorde därpå från juni 1872 till 1875 års slut å apoteket i Norberg och kallades af grufägare och bergsbruksidkare inom Norbergs bergslag vid allmän stämma d. 7 dec. 1875 till apotekare i Norberg samt erhöll d. 24 mars 1876 personligt privilegium å nämnda apoteksinrättning.

Död d. 10 sept. 1885 i Norberg.

Gift d. 26 mars 1876 i Norberg med JOHANNA FREDRIKA

WIDEGREN, född d. 21 april 1834, död d. 23 dec. 1917, dotter till handlanden CARL GEORG WIDEGREN och SARA OLSSON.

Barn: EVA KRISTINA, född d. 19 febr. 1877, gift d. 21 april 1897 med direktören ANDERS GUSTAF BEHM, född d. 21 juli 1869.

LUNDBERG, JOHAN OSCAR LEOPOLD. Innehade apoteket i Norberg åren 1886—1901. (Se under apoteket i Borlänge sid. .)

ANDRELL PER OTTO. Innehade apoteket i Norberg åren 1901—11. (Se under apoteket i Trollhättan, sid. 1265.)

LUNDIN, CARL ELIAS. Född d. 9 maj 1863 i Enånger, Gäfleborgs län.

Föräldrar: Landtbrukaren AUGUST LUNDIN, född d. 13 april 1832, död d. 4 aug. 1867, och HELENA ADOLFINA MATHILDA NETZEL, född d. 18 maj 1843, död d. 19 juni 1920.

Efter skolstudier först vid Hudiksvalls högre allmänna läroverk och sedan vid Karolinska högre läroverket i Örebro, antogs L. till elev å apoteket Kronan i Borås d. 23 juli 1881 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 29 jan. 1885.

Tjänstgjorde därefter å apoteket i Jämshög från d. 10 febr. till d. 29 dec. 1885 och å apoteket Kronan i Göteborg från d. 1 jan. 1886 till d. 21 sept. 1889, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 20 maj 1891 och tjänstgjorde under mellanterminerna å apoteken Hjorten och Kronan i Göteborg samt efter apotekarexamen å apoteken Hjorten i Göteborg från d. 1 juni 1891 till d. 27 febr. 1892 och Fenix i Stockholm från d. 1 mars 1892 till d. 15 sept. 1911, då han d. 11 aug. 1911 erhöll personligt privilegium å apoteket i Norberg, hvilket för hans räkning afsynades d. 13 och 14 okt. 1911.

Erhöll vid afflyttningen från apoteket Fenix i Stockholm Pro Patrias guldmedalj af 8:e storleken.

I Norberg har Lundin varit medlem af municipalnämnden och af byggnadsnämnden samt var statens kontrollör för guld och silfver åren 1911—17.

Apoteket i Ramnäs.

1908.

K. brefvet d. 23 sept. 1859 medgifver en ansökan från ägaren af apoteket Bävern i Västerås J. T. Silfverskjöld, att få anlägga ett filialapotek vid Ramnäs, likväl med skyldighet för apotekaren »att flytta apoteket i närheten af den station, som för den ifrågasatta provinsialläkaren kan framdeles anvisas».

Då filialapoteket i Ramnäs genom apotekare Silfverskjölds död d. 20 juli 1908, blifvit ledigt, hemställde medicinalstyrelsen, efter verkställd utredning hos K. Maj:t att det under apoteket Bävern i Västerås hittintills lydande filialapoteket i Ramnäs måtte förändras till själfständigt apotek. Dels hade, framhöll styrelsen, den årliga omsättningen vid filialapoteket under åren 1900—07 i medeltal utgjort 12,427 kr., på grund hvaraf apoteket ansågs kunna bära sig såsom själfständigt, och dels ansågs ingen fara föreligga för att apoteket Bävern icke skulle kunna, äfven utan bidrag från filialapoteket, lämna sin innehafvare tillräcklig inkomst.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan och K. brefvet d. 2 okt. 1908 bestämde att filialapoteket i Ramnäs skulle, så snart ske kunde, förändras till själfständigt och förklaras till ansökning ledigt.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 22 jan. 1909 examinerade apotekaren O. A. J. Levin.

Apoteket var såsom filial under apoteket Bävern i Västerås först beläget i kyrkbyn, men flyttades år 1902 af apotekare O. Oest till järnvägsstationen, snedt emot denna å andra sidan stora landsvägen och är där ännu beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 300 kronor.

LEVIN, OSCAR AXEL JEAN. Född d. 12 febr. 1866 i Visby.
Föräldrar: Snickarmästaren OLOF LEVIN, född d. 28 juli 1827, död d. 23 mars 1911, och ANNA MATHILDA HAGMAN, född d. 25 dec. 1837, död d. 15 juli 1908.

Efter studier vid Katarina elementarskola och Södra latinläroverket i Stockholm, antogs L. till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm och aflade farmacie studiosiexamen d. 23 sept. 1885. Han tjänstgjorde därefter å samma apotek från d. 23 sept. 1885 till d. 5 aug. 1887 samt å apoteket i Hässleholm från d. 10 aug. 1887 till d. 21 sept. 1889.

Inskrefs höstterminen 1889 vid farmaceutiska institutet och tjänstgjorde under studietiden å apoteket Ugglan i Stockholm från d. 15 dec. 1889 till d. 15 jan. 1890, å medikamentsförrådet vid Sätra brunn från d. 1 juni 1890 till d. 5. aug. s. å., å apoteket i Nordmaling från d. 10 aug. 1890 till d. 1 okt. s. å. samt å apoteket Ugglan i Stockholm från d. 15 dec. 1890 till d. 15 jan. 1891.

Aflade apotekarexamen d. 22 maj 1891 och tjänstgjorde därefter å apoteken Enhörningen i Stockholm från d. 28 maj 1891 till d. 23 okt. s. å., Svanen i Lund från d. 1 nov. 1891 till d. 3 jan. 1898, Göta Lejon i Karlskrona från d. 8 jan. 1898 till d. 16 sept. s. å., Kronan i Borås från d. 20 sept. 1898 till d. 27 jan. 1902, Gripen i Nyköping från d. 27 jan. 1902 till d. 1 febr. 1903, i Katrineholm från d. 1 febr. 1903 till d. 1 juni s. å. och i Malmköping från d. 5 juni 1903 till d. 25 mars 1909.

Erhöll d. 22 jan. 1909 personligt privilegium å apoteket i Ramnäs.

Levin är sedan d. 11 sept. 1921 tjänstledig och förestås apoteket af legitimerade apotekaren Ernst Vilhelm Hellström såsom arrendator.

Gift d. 16 april 1893 med EMMA MARIA ELISABETH DOHRMANN, född d. 1 febr. 1861, dotter till landtbrukaren CLAËS FREDRIK VILHELM DOHRMANN och MARGARETHA KATARINA TOLL.

Apoteket i Kungsör.

1895.

Hos Medicinalstyrelsen hade i början af år 1895 samtliga kommuner inom Kungsörs extra provinsialläkardistrikt anhållit om dess medverkan till åstadkommande af ett själfständigt apotek i Kungsör. På grund häraf hemställde styrelsen hos K. Maj:t att ett själfständigt apotek med personligt privilegium måtte få anläggas i Kungsör, under villkor att kommunerna i distriktet, enligt eget åtagande, årligen, från det apoteket blifvit afsynadt och godkändt och till 1898 års slut skulle erlægga 500 kronor i hyresbidrag till den blifvande apoteksinnehafvaren¹. K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan och K. brefvet d. 31 maj 1895 bestämde att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas i Kungsör.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 11 okt. 1895 examinerade apotekaren C. F. Malmqvist.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

MALMQVIST, CARL FREDRIK. Innehade apoteket i Kungsör åren 1895—1904. (Se under apoteket i Karlskoga, sid. 1478.)

KULLMAN, ERIK VILHELM. Född d. 15 jan. 1861 i Linköping.

Föräldrar: Trädgårdsmästaren CARL JOHAN KULLMAN, född d. 17 juni 1817, död d. 23 mars 1891, och SOFIA KRISTINA RYDGREN, född d. 12 juli 1823, död d. 22 dec, 1915.

¹ Från och med år 1899 utgick hyresbidraget med 400 kronor, hvilket bidrag sedermera årligen utbetalades t. o. m. år 1903.

K. idkade skolstudier åren 1872—77 vid Linköpings högre allmänna läroverk, antogs till elev å apoteket Korpen i Stockholm d. 10 juni 1877, aflade farmacie studiosi-examen d. 23 maj 1881 och apotekarexamen d. 27 maj 1893. Tjänstgjorde å apoteket Elefanten i Stockholm 1893—97, å apoteket Svanen i Göteborg 1897—1904 och erhöll d. 1 juli 1904 personligt privilegium å apoteket i Kungsör.

Död d. 17 febr. 1914 i Kungsör.

Gift d. 12 febr. 1898 med MARIA SVENSON, född d. 23 nov. 1868, dotter till sjökaptenen ANDREAS SVENSSON och KAJSA BRITA SKYTTE.

Äktenskapet var barnlöst.

BAUDOU, HUGO TEODOR. Född d. 23 april 1865.

Föräldrar: Praktiserande läkaren i Stockholm med. lic. TEODOR AUGUST BAUDOU, född d. 31 mars 1839, död d. 24 juni 1881, och HELENA KATARINA HELLSTEDT, född d. 14 juli 1839, död d. 5 febr. 1912.

Efter att åren 1872—81 hafva åtnjutit undervisning i Beskowska skolan i Stockholm och erhållit uppflyttningsbetyg till kl. 6: II antogs B. sommaren sistnämnda år som elev å apoteket i Skellefteå och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 sept. 1885. Tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Uppsala, i Skellefteå och Söderköping m. fl. platser och inskrefs i sept. 1895 såsom elev vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 16 maj 1899 och hade därefter anställning hufvudsakligen å apoteken i Enköping och Gripen i Stockholm samt kortare förordnanden å apoteken i Brösarp, Hede och Odensbacken.

Erhöll d. 2 okt. 1914 privilegium å apoteket i Kungsör och d. 1 okt. 1923 transport till apoteket i Kinna.

Gift d. 29 sept. 1901 med MARIA MARGARETA HELLBERG, född d. 5 jan. 1868, dotter till grosshandlaren NILS VIKTOR HELLBERG och MARIA LOVISA WIKSTRÖM.

Apoteket i Östervåla.

1920.

Samtidigt med att K. Maj:t bestämde att medikamentsförrådet i Våla skulle förändras till självständigt apotek och förflyttas till Heby stationssamhälle beslöt K. Maj:t äfven att ett medikamentsförråd skulle inrättas i Östervåla socken i närheten af extra provinssiälläkarens bostad. Medikamentsförrådet som inrättades 1896 tilldelades apoteket i Gysinge, som samtidigt förändrades till självständigt apotek från att hafva varit medikamentsförråd.

Apoteket i Östervåla fortfor att vara medikamentsförråd åtskilliga år framåt, men efter det att dåv. innehafvaren af apoteket i Gysinge N. J. Hjortsberg 1920 aflidit uppstod fråga om förrådets bibehållande såsom sådant eller förändring till självständigt apotek. Efter det att tillstyrkande utlåtande för det senare alternativet inkommit från förste provinssiälläkaren i länet och anmälan från orten d. 26 aug. 1920 inkommit »att en under uppförande varande, för ett självständigt apotek afsedd nybyggnad, till vilken ritning granskats inom och godkänts av medicinalstyrelsen», blefve färdig inom 14 dagar från berörda anmälan, hemställde medicinalstyrelsen d. 23 sept. 1920 hos K. Maj:t att förrådet skulle så snart ske kunde efter utgången af 1920 förändras till självständigt apotek.

K. Maj:t beslöt i enlighet härmed och K. brefvet d. 22 okt. 1920 bestämde sedermera att medikamentsförrådet i Östervåla så snart ske kunde efter utgången af 1920 skulle förändras till självständigt apotek.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 11 dec. 1921 legitimerade apotekaren G. O. Dafgård.

Apoteket var först beläget i Åby by i samma hus som extra provinssiälläkarbostaden, men inflyttade d. 1 maj 1921 efter det att detsamma blifvit självständigt, i ny lokal belägen å tomten omedelbart intill den förra.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 100 kronor.

DAFGÅRD, GUSTAF OLOF. Född d. 27 maj 1876 å Äslätt, Fristad, Älfsborgs län.

Föräldrar: Kronolänsmannen OLOF FREDRIK DAFGÅRD, född d. 31 okt. 1838, död d. 8 april 1885, och EMMA ELISABETH WAHLIN, född d. 1 jan. 1842, död d. 24 sept. 1919.

D. idkade åren 1886—99 skolstudier vid Jönköpings högre allmänna läroverk, antogs d. 17 aug. 1899 till elev å apoteket Svanen i Göteborg och aflade d. 19 jan. 1898 farmacie studiosi-examen. Var sedan anställd å apoteken Ängeln i Stockholm från d. 21 jan. till d. 10 sept. 1898, Lejonet i Göteborg från d. 17 sept. 1898 till d. 10 juni 1899, och Lejonet i Jönköping från d. 12 juni 1899 till d. 9 aug. 1901.

Inskrefs hösten 1901 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 10 maj 1903 apotekarexamen. Tjänstgjorde sommaren 1902 å apoteket Kronan i Göteborg samt efter aflagd apotekarexamen å apoteken Lejonet i Göteborg från d. 1 juni 1903 till d. 1 maj 1904, i Falkenberg från d. 2 maj 1904 till d. 10 juni 1908, i Åhus från d. 11 sept. 1908 till d. 24 sept. s. å. samt å apoteken Renen i Stockholm från d. 26 sept. 1908 till d. 31 dec. s. å. och Enhörningen i Stockholm från d. 1 jan. 1909 till d. 30 juni 1915. Förestod medikamentsförrådet i Långbanshyttan från d. 1 juli 1915 till d. 15 sept. 1919 och medikamentsförrådet i Östervåla från d. 16 sept. 1919 till d. 20 aug. 1921.

Erhöll d. 11 dec. 1921 personligt privilegium å apoteket i Östervåla.

D. var ledamot i styrelsen för Stockholmskretsen af Sveriges farmaceutförbund åren 1910, 1911 och 1913, suppleant i centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund åren 1911 och 1912 samt suppleant i farmaceutiska föreningens styrelse åren 1911 och 1912.

Gift d. 26 juni 1915 med farmacie kandidaten SIGNE MARIA OHLSSON, född d. 24 aug. 1885, dotter till handlanden i Stockholm AUGUST OHLSSON och EMMA MARIA JOHANNA OHLSSON.

Barn: KARL SVEN OLOF, född d. 15 mars 1916; — INGEMAR FREDRIK AUGUST, född d. 16 dec. 1917, död d. 10 mars 1919; — DAGMAR EMMA MARIA, född d. 23 nov. 1920; — THORD GUSTAF VILHELM, född d. 15 febr. 1922.

Apoteket i Västanfors.

1901.

I början af 1901 hade Västanfors kommun hos K. Maj:t hemställt, att ett apotek med personligt privilegium måtte inrättas här samt åtagit sig att såsom hyresersättning till apotekaren årligen under 5 års tid utbetala ett belopp af 300 kronor. För den händelse ett själfständigt apotek icke kunde beviljas, hemställde kommunen om inrättandet af ett medikamentsförråd därstädes.

Efter remiss till Medicinalstyrelsen, och sedan vederbörande myndigheter blifvit hörda, inkom styrelsen med tillstyrkande utlåtande och genom K. brefvet d. 6 sept. 1901 bestämde K. Maj:t därefter, att ett nytt själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas inom Västanfors kommun i närheten af Västanfors järnvägsstation.

Privilegiet tilldelades examinerade apotekaren A. R. T. Malmberg genom K. brefvet d. 6 nov. 1901 och öppnades för allmänheten efter d. 21 och 22 sept. 1902 skedd afsyning.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 500 kronor.

MALMBERG, AXEL RUDOLF THEODOR. Var innehafvare af apoteket i Västanfors åren 1902—14. (Se under apoteket i Falkenberg sid. 1057.)

ENGSTEDT, BERTIL MAGNUS JOACHIM. Född d. 3 okt. 1866 i Marstrand.

Föräldrar: Tullförvaltaren CARL MAGNUS LAURENTIUS ENGSTEDT, född d. 2 mars 1835, död d. 4 jan. 1912, och BERTA HILDEGARD LOVISA RÖING, född d. 5 sept. 1843.

100. — Sveriges Apotekarhistoria.

E. intogs höstterminen 1880 i 5:te kl. af Lunds högre allmänna läroverk, antogs som elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg d. 7 febr. 1885 och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 maj 1888. Tjänstgjorde därefter å apoteket Kärnan i Hälsingborg från d. 1 juni 1888 till d. 31 sept. s. å. och å filialapoteket i Höganäs från d. 1 sept. s. å. till d. 16 sept. 1891. Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen 1891, aflade apotekarexamen d. 24 maj 1893 och tjänstgjorde sedan å apoteken Kärnan i Hälsingborg från d. 16 dec. 1891 till d. 14 jan. 1892 samt darsammastädes från d. 28 maj 1892 till d. 28 sept. s. å., i Simrishamn från d. 1 juni 1893 till d. 19 maj 1894, Lejonet i Hälsingborg från d. 20 maj 1894 till d. 28 febr. 1900 och i Lysekil från d. 1 mars 1900 till d. 15 maj 1901, däraf 2 månader såsom föreståndare. Tjänstgjorde sedan å apoteken i Uddevalla från d. 16 maj 1901 till d. 15 okt. 1903, Fläcka Örnen i Malmö från d. 16 okt. s. å. till d. 8 sept. 1907, Svanen i Lund från d. 9 sept. s. å. till d. 21 aug. 1908, Fenix i Stockholm från d. 22 aug. s. å. till d. 8 dec. 1914 och erhöi d. 6 nov. s. å. privilegium å apoteket i Västanfors samt tjänstgjorde där, tills detsamma för hans räkning afsynades d. 29 jan. 1915.

E. var 1913—14 ledamot och suppleant i den nämnd, som utsågs att granska ansökningar till stipendium från farmaceutiska föreningens stipendiefond för apotekares fortsatta studier. Han har i 1914 års upplaga af Krook & Almqvists Flora behandlat släktet Alchemilla.

Gift d. 5 okt. 1919 med KATARINA (KARIN) AMALIA ERIKSSON, född d. 25 juni 1896, dotter till landtbrukaren JOHAN VILHELM ERICSSON och MARIA AMALIA ANDERSSON.

Barn: LARS MAGNUS, född d. 23 sept. 1920.

Kopparbergs län.

Apoteket i Falun.

1643.

Kopparberget var redan under medeltiden Dalarnas förnämsta ort. Den hade redan då stora handelsfriheter på grund af koppargruvnan, som begynte bearbetas i början af 13:de århundradet. Efter hand bildades på »Falan» (Fala = högslätt, däraf namnet Falun) en köping, som d. 20 jan. 1609 fick sina första privilegier. Stadsprivilegier fick Falun af drottning Kristina d. 27 febr. 1646. Redan d. 30 okt. 1641 hade dock staden af förmyndarregeringen erhållit provisoriska stadsprivilegier, och i enlighet med dessa skulle i spetsen för stadens styrelse stå en s. k. burggrefve eller öfverborgmästare jämte tre andra borgmästare.

Staden var alltså vid denna tid rätt betydande och fick redan 1643 apotek, hvilket år Zacharias Speckt på rekommendation af dess förste öfverborgmästare (burggrefve) H. M. Teet antogs till apotekare i Falun.

Samma år hade Liborius Fintzenhagen, liksom den förre af tysk nationalitet, begärt att blifva antagen till apotekare i Falun, men fått afslag.

Enligt Sacklén åtnjöt apoteket i likhet med hvad fallet var med de flesta apotek på denna tid, vissa förmåner och här särskildt på den grund att kopparröken från gruvnan antogs i hög grad inverka skadligt på medicinaliernas hållbarhet. Förmånerna voro tullfrihet för specerier och medicinalier till ett värde af 100 dal. smt samt ett fat franskt brännvin, hvarjämte apotekaren af bergslagen åtnjöt en lön af 60 dal. smt och af staden nödiga boningsrum, laboratorium, nödiga uthus och tomt till kryddgård samt en årlig lön af 100 dal. smt. Om apotekaren verkligen åtnjutit sistnämnda förmån, synes dock

vara tvifvelaktigt, ty enligt ett Falu stads domboksprotokoll för år 1650 hade Speckt d. å. anhållit om någon lön, för att så mycket bättre kunna uppehålla apoteket. Denna anhållan kunde dock icke beviljas honom, enär medel härtill saknades.

Hvar apoteket tidigast var beläget har icke kunnat utrönas. Sannolikt var det i samband med ett grufhospital förlagdt i omedelbar närhet af Falu grufva, den s. k. »Stöten».

År 1761 härjades staden af tvenne eldsvådor med endast en månads mellanrum, hvarvid mer än hälften af den bäst bebyggda delen lades i aska. Apoteket, som redan då med all sannolikhet var beläget vid korsningen af Nybro- och Slaggatorna blef äfven lågornas rof, men uppbyggdes af dåv. ägaren B. Roth ånyo å samma plats.

Vid början af 1880-talet gjordes af apotekare T. J. G. Göransson en tillbyggnad af fastigheten för erhållande af källare och drogvind för apoteket, som förut synes hafva alldeles saknat sådana, hvaremot själfva apoteksrummet så godt som oförändradt bibehållits från 1840-talet. Från sistnämnda tid fanns länge i behåll en disk, särskildt afsedd för servering af »beskar» med tillhörande egen kassalåda.

Den 1 april 1920 flyttades apoteket af apotekare E. Borgensham till ett för detsamma nyuppfördt hus längre fram på Slaggatan vid Stora torget och erhöll där nya, ändamålsenliga och prydligt inredda lokaler.

Under apoteket i Falun lydde åren 1851—63 filialapoteket i Leksand, åren 1870—99 medikamentsförrådet i Nås samt åren 1883—1923 medikamentsförrådet i Svärdsjö.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 8,000 kronor.

SPECKT, ZACHARIAS. Född i Tyskland.

Föräldrar:

S. antogs 1643 på rekommendation af öfverborgmästaren i Falun, burggrefven H. M. Teet till apotekare i denna stad.

Som förut blifvit nämndt, synes Speckt i likhet med de flesta apotekare på denna tid hafva varit gynnad med vissa förmåner, såsom tullfrihet till visst belopp m. m. Han var

dock ej nöjd härmed, ty enligt Falu dombok för 1647 begärde han d. å. tillstånd att få betjäna »Dhe siuka och kränka som lita til honom medh drycker och andra medikamenter.» Magistraten resolverade, att, ehuru det icke tillhörde sökandens kall och ämbete att gifva någon in drycker »uthan dhett hörer doctorer till», men efter som någon sådan ej fanns i staden, så må han »bruka sitt bästa, såsom och effterläts apothekaren sällia ätteskillige slags Krydde Drycker».

År 1649 begärde han skydd mot eller som det heter att »oturberat blifwa af qwacksalware» samt att få försälja spansk och annat »kryddat wijn», hvilket dock förvägrades honom, liksom något ej kunde åtgöras mot kvacksalvare, enär dessa här måste hafva samma friheter, som i andra städer.

Samma år höll han på att råka illa ut för 3 st. vikter, som befunnits »falska och orätte wara». Ehuru rätten ansåg sig hafva fullt skäl att ådöma honom straff härför, beslöt den likväl »hans ähra förskona för hans ödmiuka bönen (och gråtande tårar) skull och uthlofwades bättring». Han ålades endast att till de fattiga utgifva 10 dal. smt.

År 1650 anhöll S. om monopol på försäljning af »hvit stärkelse», men magistraten resolverade att framställningen ej kunde bifallas »effter borgerskapet derföre wele opsäja sin contribution, om deres näring afskäres». Denna gång fick han däremot sin ansökan att per år få försälja 4 åmer spansk vin beviljad. Hvad han införskref därutöfver skulle af kämneren förseglas, så att icke också detta afyttrades.

Död d. . . . 1652.

Gift d. 1 nov. 1646 i Stockholm med ANNA MARIA WALDAU, dotter till hoftrumpetaren BERNDT WALDAU och . . .

Barn: En dotter . . .¹

WILDE, PETER. Född d. 16 sept. 1624 i Stettin.

Föräldrar:

W. kom 1639 som elev till apotekare Samuel Schröder i Löbenicht, Königsberg. Efter 6 års lärotid begaf han sig 1646

¹ Enligt Sacklén skall denna dotter, hvars namn man icke känner, hafva varit gift med apotekaren i Falun Peter Wilde. En anteckning af denne själf, funnen af Isidor Nordin i Apotekarsocietetens bibliotek (Sv. farm. tidskr. 1905, s. 329) utvisar att han i stället var gift med Catharina Lefferitz.

till Landsberg i Tyskland, antog där kondition hos apotekare Gottfried Walter och reste härifrån 1648 till Stockholm. Tjänstgjorde här ett år å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, och därpå å apoteket i Falun. År 1650 återvände han till Stockholm och tjänstgjorde å apoteket Lejonet i nämnda stad, tilldess han 1652 efter avslutadt köp emottog apoteket i Falun.

Död d. . . . 1674 i Falun och begrafven i grafven n:r 40 i Nya kyrkan.

Gift d. 28 dec. 1653 med CATHARINA LEFFERITZ, född d. . . ., död omkr. 1687, dotter till . . . LEFFERITZ, född d. . . ., död d. . . ., och ELSA WODE, född d. . . ., död d. 6 maj 1654.

Barn: FREDRIK, född d. . . ., död i nov. 1710. Hökare i Stockholm; — PETTER, född d. . . . 1656, död d. . . . 1721. Bergsrådman och handlande samt kyrkovärd i Falun; — ANNA, född d. . . ., död d. . . . 1722, gift 1) 1678 med apotekaren i Falun MARTIN FREDRICH, född d. . . ., död d. . . ., begrafd d. 13 febr. 1681, 2) 1685 med bergssenioren JOHAN JOHANSSON, född d. . . ., död d. . . . 1687, ägare till Karlborn och Lilla Risholn, båda i Sundborns socken, Dalarna, 3) d. 30 okt. 1689, med handlanden JACOB STEFFENBURG, född d. 19 dec. 1657, död d. 4 april 1724; — CATHARINA, född d. . . ., död d. . . ., gift med bergsmannen i Norberg LARS THORESSON, född d. . . ., död d. . . . 1711; — HENRIK, född d. 11 dec. 1662, död före 1710. Saltfiskhandlare; — CHRISTIAN, född d. 20 okt. 1665, död före 1710. Borgare i Falun; — ANNA ELISABETH, född d. . . ., död d. . . . sept. 1730, gift d. . . . med bokhållaren vid Avesta bruk JOHAN ADAM NORDENHOLM, född d. . . ., död d. . . . april 1730; — CHRISTINA, född d. . . ., död d. 22 jan. 1708, gift d. . . . med hökaren och borgaren i Stockholm JOHAN HANSSON, född d. . . ., död d. . . .

FREDRICH, MARTIN. Född d. . . . i Tyskland.

Föräldrar:

F. tillträdde apoteket 1674 och innehade det sju år.

Död d. . . ., begrafd d. 13 febr. 1681,

Gift d. . . . 1678 med ANNA WILDE, född d. . . ., död d. . . . 1722, dotter till apotekaren PETER WILDE och CATHARINA LEFFERITZ.

Barn:

GOLDTFUES, JOHAN JACOB. Född d. . . . i Strassburg.

Föräldrar: Apotekaren HINRICH GOLDTFUES, född d. . . ., död d. . . . och

G. blef d. 19 aug. 1674 apotekare i Halmstad, men öfvergaf denna stad 1681 på grund af de danska oroligheterna och inköpte i juli s. å. apoteket i Falun.

Enligt ett domboksprotokoll i dec. 1683 beviljades G. af magistraten fri bostad samt en i stadsdelen Lallarvet belägen kryddgård.

Samma år framkom klagomål öfver att apoteket icke vore så väl försedt, som sig borde, hvartill G. genmälde, att om något tilläfventyrs fattades, han alltid hade anskaffat det inom 2 å 3 dagar. Han framhöll också, att ett apotek, riktigt inrättadt, kräde stora kostnader. Han begärde fördenskull 1685 att magistraten ville lämna honom bidrag till inrättandet af ett laboratorium och lämplig lokal härför »elliest ther han icke blifwer hulpen seer han för sigh och dee sine omöjligt wahre at kunna existera».

G. talade och skref latin väl samt hade en vacker samling böcker omfattande dåtida farmaceutisk litteratur.

Död d. . . . 1702.

Gift d. 29 sept. 1674 med SARA VON ELSWICH, född d. 24 april 1654, död d. . . . 1734, dotter till inspektoren HELMICH VON ELSWICH och MARIA ROTHLOEBEN.

Barn: MARIA SOFIA, född d. 29 juli 1681, död d. 6 sept. 1761, gift 1) med handlanden i Avesta MICHAËL MELIZ född d. . . ., död d. . . ., 2) med apotekaren i Falun ANTONIUS GÜNTHER STIDA, född d. 8 nov. 1666, död d. 5 juli 1703, 3) med apotekaren i Falun JOHAN VON HUSUM född d. 28 okt. 1662, död d. 5 april 1725, 4) med apotekaren i Falun JOHAN GOTTLIEB SCHMIEDLER, född d. . . . 1687, död d. 27 nov. 1747; — JOHAN JACOB, född d. . . . 1684, död d. . . . Farmaceut; — JOHAN, född d. . . . 1688, död vid Narva 1718. Regements-skrifvare; — dessutom fyra söner.

STIDA, ANTONIUS GÜNTHER. Född d. 8 nov. 1663 i Sachsen.

Föräldrar: Pastorn CHRISTOFFER STIDA, född d. . . ., död d. . . ., och ANNA CATHARINA GÜNTHER, född d. . . ., död d. . . .

Förestod på 1690-talet en tid apoteket Svanen i Stockholm

och blef genom giftermål d. 12 maj 1703 med företrädarens dotter ägare af apoteket i Falun men afled efter endast två månaders äktenskap.

Död d. 5 juli 1703 i Falun.

Gift d. 12 maj 1703 med MARIA SOFIA GOLDFUES, född d. 29 juli 1681, död d. 6 sept. 1761, dotter till apotekaren i Falun JOHAN JACOB GOLDFUES och SARA VON ELSWICH, gift [1] med handlanden i Avesta MICHAËL MELIZ, född d. . . ., död d. . . .] Äktenskapet var barnlöst.

VON HUSUM, JOHAN. Född d. 28 okt. 1662 i Stockholm.

Föräldrar: Handlanden och drogisten PETER PETERS VON HUSUM, född d. . . ., död d. 12 aug. 1698, och MAGDALENA SCHENCK från Holland, född d. . . ., död d. 30 sept. 1676.

H. blef student i Uppsala d. 10 dec. 1677. Efter att i Sverige hafva idkat akademiska studier och disciplinerat å apotek, begaf han sig utomlands, sannolikt till Tyskland, för att vidare förkofra sig. Han tjänstgjorde här på flera apotek och slutligen i Danzig, hvarifrån han 1691 återvände till hemlandet.

År 1699 erhöll han tillstånd att nedsätta sig som apotekare i Västerås, oaktadt där då redan fanns ett apotek. H. har tydligen från början umgåtts med planen att sammanslå sitt privilegium med det i staden förut befintliga, äldre, ty af ett Västerås rådhusprotoll för år 1700 framgår, att han hade utfäst sig att på vissa villkor af änkefru Jagenteufel, som då efter sin mans död innehade apoteket Hjorten i Västerås, köpa hennes apotek och gård. Enligt hennes utsago hade han dock ej uppfyllt dessa villkor, hvarför rätten frändömde honom möjligheten att köpa apoteket och gården samt dömde honom att betala rättegångskostnaderna och ersätta henne hyra i hennes gård.

Redan 1702 afflyttade H. sedan från Västerås till Stockholm, och man vet icke, om han under den korta tiden mellan 1700 och 1702 fått till stånd något apotek i denna stad. I mantalslängderna och rådhusrättsprotokollen finnes han ej omnämnd såsom innehafvare af något apotek.

År 1704 finner man honom såsom provisor å apoteket i Falun, af hvilket apotek han blef ägare därigenom, att han 1705 gifte sig med företrädarens änka.

H. var en man med goda kunskaper. Han behärskade

latinnet i så hög grad, att han på detta språk t. o. m. kunde föra korrespondens.

Han inköpte d. 16 febr. 1717 bergfrälseegendomen Svartskär i Vika socken och bodde där på somrarna.

Död d. 5 april 1725 i Falun.

Gift 1) d. 12 aug. 1696 med ANNA QVECH, född d. . . ., död d. 6 juni 1699, dotter till . . .

2) d. 12 maj 1705 med MARIA SOFIA GOLDFUES, född d. 29 juli 1681, död d. 6 sept. 1761, dotter till apotekaren i Falun JOHAN JACOB GOLDFUES och SARA VON ELSWICH, gift [1] med handlanden i Avesta MICHAËL MELIZ, född d. . . ., död d. . . .], [2] med apotekaren i Falun ANTONIUS GÜNTHER STIDA, född d. 8 nov. 1663, död d. 5 juli 1703].

Barn: MARIA MAGDALENA, född d. 21 sept. 1705, död d. 28 aug. 1778, gift d. 24 mars 1722 med regementskirurgen vid K. Dalregementet JACOB SCHULTZE, född d. 12 april 1681, död d. 24 maj 1766.

SCHMIEDLER, JOHAN GOTLIEBEN. Född d. . . . 1687 i Torgau i Schlesien.

Föräldrar:

S. ankom till Stockholm med goda betyg om kunskaper i yrket såväl ifrån Schwerin och Berlin som från flera andra orter. Aflade provisorsexamen d. 30 april 1723 i Hälsingfors i Finland, men öfverflyttade sedan till Sverige och ingick d. 23 aug. 1725 med underdåning ansökning att få inrätta ett nytt apotek vid Hötorget i Stockholm. Denna ansökan afslogs dock. Han tog sedan plats som provisor å apoteket i Falun och gifte sig d. 25 okt. 1726 med apotekare von Husums änka och blef därigenom ägare af detta apotek, å hvilket han 1729 erhöll privilegium. Han innehade apoteket till sin död 1747, hvar-efter detsamma för änkans räkning sköttes af provisor, tills detsamma d. 8 mars 1750 försålles.

Död d. 27 nov. 1747 i Falun.

Gift d. 25 okt. 1726 med MARIA SOFIA GOLDFUES, född d. 29 juli 1681, död d. 6 sept. 1761, dotter till apotekaren i Falun JOHAN JACOB GOLDFUES och SARA VON ELSWICH, gift [1] med handlanden i Avesta MICHAËL MELIZ, född d. . . ., död d. . . .], [2] med apotekaren i Falun ANTONIUS GÜNTHER STIDA, född d.

8 nov. 1663, död d. 5 juli 1703], [3) med apotekaren i Falun JOHAN VON HUSUM, född d. 28 okt. 1662, död d. 5 april 1725].

Äktenskapet var barnlöst.

ROTH, BENJAMIN. Född d. 11 dec. 1716 i Stockholm.

Föräldrar: Hofslagaråldermannen BENJAMIN ROTH, född d. . . ., död i nov. 1737, och CATHARINA BERG, född d. . . . 1687, död d. 2 maj 1763.

R. åtnjöt enskild undervisning i hemmet till 1732, erhöll därpå från 1733 undervisning i kemi och proberkonst af den bekante kemisten Grundelstjerna i dennes hem på Olhamra, tog därefter lektioner i bokhålleri och skönskrifning i Stockholm och antogs i april 1735 till elev å apoteket Svanen i Stockholm. Efter att från 1742 hafva åtnjutit undervisning i metallurgisk kemi af dåv. riksvärdien Georg Brandt och s. å. antagits till biträde hos denne, blef han d. 28 febr. 1743 inskrifven som auskultant i K. Bergskollegium. Han besökte sedan, efter att d. 27 juni 1743 hafva erhållit respass till inrikes bergverk, i studiesyfte Sveriges märkligare grufvor samt företog 1745, efter att d. 18 april s. å. erhållit respass till utrikes förekommande bergverk och med rekommendation af K. bergskollegium, en studieresa till Tyskland.

Anställdes d. 1 jan. 1750 som provisor å apoteket i Falun, men inköpte detsamma i mars s. å. och aflade d. 12 sept. s. å. apotekarexamen hvarefter han, d. 21 aug. 1751 erhöll privilegium å apoteket.

Vid eldsvådan i Falun 1761 nedbrann detsamma, men återuppbyggdes af honom och sattes i godt stånd. Han ansågs vara en duglig och samvetsgrann apotekare.

Död d. 2 april 1786 i Falun.

Gift 1) d. 28 nov. 1751 med SARA MAGDALENA SCHULTZE, född d. 28 sept. 1728, död d. 28 jan. 1765, dotter till regementskirurgen vid K. Dalregementet JACOB SCHULTZE och MARIA MAGDALENA VON HUSUM.

Barn: MARIA CATHARINA, född d. 17 sept. 1752, död d. 29 nov. 1837, gift 1) d. 24 juni 1773 med apotekaren å Vasen i Linköping JACOB JUNG, född d. 11 sept. 1733, död d. 16 juli 1778, 2) d. 5 nov. 1780 med tullförvaltaren i Sandhamn HENRIK WILHELM STAPELMOHR, född d. 18 okt. 1738, död d. 14 juli

1803; — SOPHIA MAGDALENA, född d. . . ., död i späd ålder; — JACOB BENJAMIN, född d. . . ., död i späd ålder; — ANNA DOROTHEA, född d. . . ., död i späd ålder; — BENEDIKTA CHARLOTTA, född d. . . . 1759, död d. 31 aug. 1784; — CARL ADOLF, född d. . . . död i späd ålder; — JOHAN SAMUEL, född d. 11 april 1764, död d. 24 aug. 1789 i slaget vid Svensksund. Löjtnant vid artilleriet.

2) d. 20 febr. 1766 med FREDRIKA ELEONORA FORSLIND, född d. . . . 1735, död d. 23 april 1783, dotter till kamreraren i K. krigskollegium SAMUEL FORSLIND och MAGDALENA CATHARINA PREUTZ.

Barn: MAGDALENA FREDRIKA, född d. 25 nov. 1766, död d. 15 febr. 1786; — DAVID ULRIK, född d. 16 sept. 1770, död d. 5 aug. 1834. Bergsfogde i Lindes och Ramsbergs bergslag; — OLAUS, född d. 22 okt. 1771, död d. . . .; — BENJAMIN, född d. 9 sept. 1775, död d. . . . Sjöman; — GUSTAVA ELEONORA, född d. 14 febr. 1780, död d. 6 mars 1780.

BALK, CHRISTIAN. Född d. . . . 1761 i Stockholm.

Föräldrar: Provinsialmedicus, assessorn LARS BALK, född d. 14 nov. 1726, död d. 18 juni 1790, och ANNA MARGARETHA HAGTORN, född d. . . . 1733, död d. 7 juni 1783.

B. fullgjorde sina elevår dels å apoteket Lejonet i Gävle och dels å ett apotek i Stockholm, hvarest han äfven efter aflagd farmacie studiosi-examen tjänstgjorde någon tid. Han kom till Falun 1777 och tjänstgjorde å apoteket där, tills han genom köp 1786 blef ägare af detsamma. Aflade därpå apotekar-examen och erhöll K. privilegium å apoteket samt innehade detsamma till 1806, då han sålde det och flyttade till Klosters bruk i Dalarne.

B. var en tid ägare af Råfsarvets (nu Marieberg) bergfrälse-egendom i Vika socken, Dalarne.

Död d. 26 jan. 1820 på Klosters bruk.

Gift d. 16 nov. 1788 med LOVISA ADRIANA KÖRSNER, född d. 11 mars 1768, död d. 3 nov. 1819, dotter till handlanden och sidenfabrikören GEORG KÖRSNER och HELENA CHRISTINA TROTZIG.

Barn: CHRISTINA LOVISA, född d. 10 mars 1790, död d. . . ., gift d. . . . med kaptenen vid K. Dalregementet GUSTAF LAGREN, född d. . . ., död d. . . . 1838; — LARS GÖRAN, född d.

22 okt. 1791, död d. . . . Löjtnant vid K. Dalregementet; — CARL AUGUST, född d. 21 jan. 1794, död d. . . . Fänrik vid K. Dalregementet; — ULRIK VIKTOR, född d. 21 dec. 1796, död d. 2 juni 1832. Fabrikör i Stockholm.

GARVOLIUS, REINHOLD. Född d. 11 juni 1780 i Ny Karleby i Österbotten, Finland.

Föräldrar: Kaplanen i Alavo, Finland, fil. magistern JOHAN JACOBI GARVOLIUS, född d. . . . 1741, död d. 8 april 1794, och ANNA KRISTINA HOLMBERG, född d. . . ., död d. . . .

G. inskrefs som student vid Åbo akademi d. 5 okt. 1803 och hade disciplinerat och konditionerat i Finland, innan han kom till Sverige. Han tjänstgjorde här å apoteket Lejonet i Gävle, inköpte 1806, efter aflagd apotekarexamen, apoteket i Falun och erhöll s. å. privilegium därå. Innehade apoteket till 1809, då han på grund af begångna oegentligheter vid expedition af recept måste sälja detsamma, hvarefter han omedelbart afreste till Ryssland.

Död d. . . .

Ogift.

LINDERHOLM, CARL FREDRIK. Född d. 8 nov. 1785 i Ystad.

Föräldrar: Stadsläkaren i Ystad d:r HERMAN LINDERHOLM, född d. . . . juli 1751, död d. 9 dec. 1828, och GERTRUD MAGDALENA GOSSELMAN, född d. 10 maj 1758, död d. 15 april 1820.

L. hade aflagt apotekarexamen, då han 1806 erhöll anställning å apoteket i Falun. Han inköpte detta apotek 1809 och erhöll d. 16 maj s. å. privilegium å detsamma. Sålde det 1829 och idkade sedan i Falun handel och jordbruk tillsammans med sin broder Johan Linderholm.

Död d. 17 mars 1862 i Falun.

Ogift.

HELLEDAY, FREDRIK WILHELM. Född d. 31 mars 1800 på Ärnäs vid Mariefred.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Mariefred, Kärnbo och Taxinge, HENRIK GUSTAF HELLEDAY, född d. 29 sept. 1756,

död d. 14 mars 1818, och FREDRIKA WESCHAU, född d. 8 mars 1769, död d. 15 jan. 1850.

H. antogs 1813 till elev å apoteket Kronan i Uppsala samt aflade 1818 farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde där-efter dels å apoteket Kronan i Uppsala och dels å apoteken Nordstjärnan och Morianen i Stockholm. Aflade 1826 apotekar-examen och inköpte 1829 apoteket i Falun samt erhöll d. 14 april 1851 tillstånd af K. Maj:t att i Leksand inrätta ett filialapotek samt d. 25 april 1862 rättighet att till erhållande af personligt privilegium å detta apotek, som från 1863 skulle öfvergå till själfständigt, hos Sundhetskollegium anmäla den provisor, med hvilken han kunnat träffa öfverenskommelse angående inlösandet af filialapotekets lager och inventarier.

År 1870 erhöll han äfven tillstånd att inrätta ett medikamentsförråd i Näs.

Under studietiden i Stockholm ägnade sig H. med synnerlig förkärlek åt studiet af den oorganiska kemien och ådrog sig snart uppmärksamhet af professor Berzelius, som erbjöd honom att få arbeta på sitt enskilda laboratorium. Här förvärfvade han under Berzelius' ledning mycket goda insikter i kemi, och redan under sin vistelse i Stockholm begynte han den lärarverksamhet, som sedermera samlade omkring honom talrika lärjungar och som ända in på sena ålderdomen förblef hans käraste sysselsättning. Helledays apotek var en plantskola för unga farmaceuter, men han meddelade dessutom kostnadsfritt under en lång följd af år enskild undervisning åt dem, som sökte inträde vid bergsskolan i Falun.

H. sysslade äfven med kemiska analyser och utförde en undersökning af vattnet från Falu hälsobrunn, angående hvilken professor Sten Stenberg i utlåtande d. 25 april 1852 till Sundhetskollegium anförde, att den blifvit gjord med noggrannhet och omsorg.

Sitt apotek höll H. städse i utmärkt skick, och då han 1873 afslutade sin verksamhet i farmaciens tjänst, efter att i 44 år hafva innehaft apoteket i Falun, hembar Sundhetskollegium genom en skrifvelse den aktade veteranen »sin synnerliga tillfredsställelse ej mindre öfver det utmärkta nit och intresse, hvarmed han under 60 års tid uppfyllt sina åligganden i farmaciens tjänst, än ock öfver den förtjänstfulla vetenskapliga verksamhet, han därjämte ådagalagt inom kemiens, farmaciens och mineralogiens områden.»

Personligen var H. synnerligen omtyckt för sitt angenäma väsen. Han var därjämte mycket välgörande.

År 1865 tillerkändes han af Bruks societeten Järnkontorets stora guldmedalj såsom erkänsla för det oegennyttiga och förtjänstfulla sätt, hvarpå han verkat för bergsskolan i Falun och därmed äfven för den svenska bergshandteringen.

R. V. O. 1853. R. N. O. 1873.

Död d. 7 febr. 1874 i Falun.

Gift d. 23 aug. 1834 med JOHANNA MARGARETHA ENELL, född d. 8 april 1804, död d. 25 april 1877, dotter till organisten OLOF ENELL och ANNA MARGARETHA HAGELIN.

Barn: FREDRIK GUSTAF OLOF, född d. 18 juli 1835, död d. 13 aug. 1839; — FREDRIK WILHELM, född d. 24 sept. 1836, död d. 10 aug. 1839; — BROR GUSTAF FREDRIK, född d. 18 aug. 1839. Fil. dr., f. d. adjunkt vid högre allmänna läroverket i Örebro; — OLOF FREDRIK WILHELM, född d. 13 aug. 1840, död d. 16 juni 1917. Apotekare i Falun; — JOHANNA FREDRIKA, född d. 5 aug. 1842, död samma dag.

HELLEDAY, OLOF FREDRIK WILHELM. Född d. 13 aug. 1840 i Falun.

Föräldrar: Apotekaren i Falun FREDRIK WILHELM HELLEDAY, född d. 31 mars 1800, död d. 7 febr. 1874, och JOHANNA MARGARETHA ENELL, född d. 8 april 1804, död d. 25 april 1877.

H. genomgick högre allmänna läroverket i Falun samt blef student i Uppsala d. 10 jan. 1861, och intogs d. 21 jan. 1863 såsom elev vid Falu bergsskola, hvarest han idkade studier till d. 15 aug. 1864. Antogs d. 1 sept. 1864 till elev å apoteket Ängeln i Stockholm och fortsatte från aug. 1865 elevtjänstgöringen å apoteket i Falun, där han, efter att förut hafva erhållit K. Maj:ts tillstånd att elevtiden måtte förkortas till två år, d. 10 aug. 1866 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till d. 11 juni 1867 å apoteket i Falun samt under juli och aug. s. å. å apoteket Ängeln i Stockholm.

Inskrefs höstterminen 1867 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 30 jan. 1869 apotekarexamen.

H. antogs d. 1 okt. 1869 af fadern till bolagsman i apoteks-rörelsen, men blef d. 30 juni 1873 ensam ägare till apoteket då han för 94,000 rdr inköpte detsamma af fadern. Han erhöi d. 2 sept. s. å. privilegium å apoteket och 1873 äfven

tillstånd att i Nås socken i Dalarne hålla medikamentsförrådet där.

Försålde d. 1 april 1874 apoteket och var sedan bosatt dels i Falun, dels i Stockholm.

Död d. 16 juni 1917 i Falun.

Gift d. 25 juli 1869 med SOFIA WILHELMINA OLIVENBAUM, född d. 3 april 1846, dotter till bruksägaren CARL THEODOR OLIVENBAUM och LOVISA CAROLINA ANDERSSON.

Barn: KARL FREDRIK OLIVENBAUM, född d. 7 juli 1870. F. d. kapten vid K. Dalregementet.

GÖRANSSON, THURE JOHAN GEORG. Född d. 9 jan. 1837 i Lund.

Föräldrar: Magistratssekreteraren i Lund, vice häradshöfdingen JÖNS GÖRANSSON, född d. 1 maj 1806, död d. 24 febr. 1864, och PETRONELLA CHRISTINA CHARLOTTA BRORSTRÖM, född d. 1 juli 1806, död d. 13 jan. 1842.

G. erhöll skolundervisning vid Lunds högre allmänna läroverk samt antogs d. 1 febr. 1853 till elev å apoteket i Ystad, hvarest han d. 22 mars 1857 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde från d. 9 april 1857 till d. 1 sept. 1858 å apoteket i Ronneby, inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 26 mars 1860 apotekarexamen.

Han var därpå anställd å apoteken Enhörningen i Göteborg från d. 1 maj 1860 till d. 22 juli 1861, Hjorten i Örebro från d. 22 juli 1861 till d. 1 april 1864 och Fläkta Örnen i Malmö från d. 1 maj 1864 till d. 1 nov. 1870. Var från d. 26 maj 1871 till d. 15 febr. 1874 föreståndare för medikamentsförrådet i Dannemora men ingick då bolag med apotekaren O. F. W. Helleday om apoteket i Falun. Den 1 april 1874 öfvertog han ensam apoteket och erhöll privilegium därå d. 27 mars 1874.

G. var därjämte innehafvare af medikamentsförrådet i Nås från d. 17 april 1874 till d. 1 febr. 1899 och af medikamentsförrådet i Svärdsjö från d. 10 dec. 1883.

Inom apotekarkåren beklädde G. flera förtroendeposter. Sålunda var han vice ordförande i Gävle-Dala kretsen af Sveriges apotekarförbund och mångårig revisor i apotekarsocieteten.

Ännu mera togos dock hans krafter i anspråk för allmänna angelägenheter inom Falu stad. Han var sålunda i flera år ledamot af stadsfullmäktige och hälsovårdsnämnden, af kyrko-

och skolrådet i hvilket han var vice ordförande, ordförande i allmänna valmansförbundet och i skytteförbundet samt föreståndare för köttbesiktningsbyrån. För stadens läroverk för flickor var han varmt intresserad och verkade kraftigt för tillkomsten af det nya allmänna läroverks huset. Han tillhörde i många år styrelsen för Röda korset, Dala fornminnesförening och gamla badhusstyrelsen samt var dessutom ledamot i flera andra styrelser såsom i styrelsen för Centralbyggnadsaktiebolaget i Falun, J. H. Munktells pappersfabriksaktiebolag och stadens båda sparbanker.

Han verkade äfven mycket för stadens kommunikationsfrågor och inlade stor förtjänst om tillkomsten af järnvägen Falun—Rättvik—Orsa, hvars styrelse han i många år tillhörde.

G. fungerade i flera år som vittne i studentexamen vid Falu högre allmänna läroverk och var korresponderande ledamot af Engelska världsklubben C. F. C. (Cyclist Turning Club).

Från d. 15 jan. 1913 var han tjänstledig på grund af sjukdom.
R. V. O. 1892.

Död d. 9 sept. 1916 å Bergsgården invid Falun.

Gift d. 12 maj 1874 med EVA HOLMIN, född d. 8 maj 1850, död d. 23 febr. 1907 i Falun, dotter till handlanden i Falun ERIK HOLMIN och JUDITH ENGSTRÖM.

Barn: CHRISTINA JUDITH, född d. 14 febr. 1875, gift d. 27 okt. 1900 med ryttmästaren vid K. Norrlands dragoner RICKARD CARL KNORRING ROTH, född d. 11 aug. 1873; — ERIK THURE, född d. 15 aug. 1876. Kapten vid K. Dalregementet; — HUGO ALFRED, född d. 19 april 1878, död d. 16 april 1879; — JACOB GEORG, född d. 23 juli 1880; — BRÖR HUGO, född d. 26 okt. 1882. Löjtnant i K. Dalregementets reserv; — KARL ALFRED, född d. 24 jan. 1885. Forstmästare; — JOHAN HENRIK, född d. 23 juni 1892. Juris kandidat.

BORGENSTAM, JAN ERIK. Född d. 8 maj 1858 i Fernebo, Värmlands län.

Föräldrar: Masmästaren GUSTAF GUSTAFSSON, född d. 25 mars 1821, död d. 13 dec. 1875, och ANNA DANIELSSON NORRDER, född d. 21 febr. 1821, död d. 15 mars 1892.

Efter skolstudier vid Karlstads högre allmänna läroverk 1872—75 antogs B. till elev å apoteket Örnen i Karlstad d. 13 dec. 1875 och aflade där d. 5 maj 1879 farmacie studiosi-examen

samt tjänstgjorde fortfarande å nämnda apotek till hösten 1880. Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade d. 16 maj 1882 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteken Örnen i Karlstad från d. 20 maj till d. 15 juli 1882, i Skövde från d. 16 juli s. å. till d. 7 febr. 1885, Karlsborg från d. 8 febr. till d. 23 febr. s. å., Svanen i Stockholm från d. 24 febr. till d. 10 juni s. å., brunnsapoteket i Porla från d. 21 juni till d. 31 aug. s. å., Elefanten i Stockholm från d. 1 sept. 1885 till d. 31 dec. 1887, Gripen i Sundsvall från d. 1 jan. 1888 till d. 31 dec. 1894, i Skara från d. 1 jan. 1895 till d. 15 nov. 1904 och Kronan i Gävle från d. 15 nov. s. å. till d. 31 dec. 1905. Erhöll d. 19 okt. 1905 privilegium å apoteket i Mjölby och d. 1 okt. 1917 transport till apoteket i Falun.

R. P. da C. O. 1905.

Gift 1) d. 2 juni 1895 med ALMA CHARLOTTA JOHANSSON, född d. 16 juli 1864, dotter till grosshandlaren BOTVID JOHANSSON i Sundsvall och CHARLOTTA LINDEBERG.

Äktenskapet upplöstes 1910 genom laglig skilsmässa.

Barn: ELSA HENRIETTE, född d. 2 maj 1896. Filosofie licentiat; — BENGT FILIP, född d. 5 maj 1897. Löjtnant vid K. kustartilleriet; — AGDA MARIANNE, född d. 13 juni 1898. Anställd vid statens järnvägar i Stockholm.

2) d. 12 aug. 1912 med SIGRID MATHILDA KATARINA RÖMER, född d. 2 febr. 1884, dotter till sjökaptenen REINHOLD RÖMER och MATHILDA LIVERGREN.

Barn: STEN ERIK, född d. 21 okt. 1913; — KURT ERIK REINHOLD, född d. 2 april 1919.

Apoteket i Svärdsjö.

1923.

K. brevet till medicinalstyrelsen d. 6 juli 1883 medgifver inrättandet af ett medikamentsförråd inom Svärdsjö läkardistrikt »i närheten af läkarens bostad under vanliga villkor och så länge apoteksinnehafvaren ett sådant åliggande behörigen fullgör och legitimerad läkare finnes på platsen anställd».

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Falun T. J. G. Göransson och afsynades d. 10 dec. 1883.

Genom beslut d. 22 sept. 1921 uppdrog medicinalstyrelsen sedermera åt t. f. byråchefen i samma styrelse S. Gullström att genom undersökning på ort och ställe och förhandlingar med ortsmyndigheterna, utröna möjligheten för en förändring af medikamentsförrådet i Svärdsjö till själfständigt apotek.

Vid undersökningen visade det sig, att medikamentsförrådets lokaler voro för ändamålet otillräckliga och att deras användande måste betraktas såsom en nödfallsfallsåtgärd, till dess med minsta möjliga tidsutdräkt nya och för ändamålet tjänliga lokaler kunde anskaffas. Byråchefen G. föreslog därför att kommunen skulle tillhandahålla lämpliga lokaler, för hvilka af apoteksinnehafvaren viss hyra skulle erläggas, så snart omsättningen komme att öfverstiga 25,000 kronor.

Frågan behandlades af kommunalfullmäktige vid sammanträden d. 3 okt. 1921 och d. 3 sept. 1922, och beslöto desamma härvid afböja förslaget om uppförande på kommunens bekostnad af en apoteksbyggnad inom socknen, men fattade i stället beslut om att tomt för en dylik byggnad skulle af kommunen utan kostnad och med full äganderätt på vissa villkor upplåtas till den blifvande innehafvaren af apoteket.

Efter det att förste provinsialläkaren i länet inkommit med tillstyrkande i den af byråchefen G. föreslagna riktningen och innehafvaren af medikamentsförrådet, apotekare J. E. Borgensham i Falun på anförda skäl uttalat såsom sin mening, att

medikamentsförrådet måtte bibehållas såsom sådant, tills apotekslokalfrågan på ett tillfredsställande sätt blifvit löst, resolve- rade medicinalstyrelsen, att den af kommunalfullmäktige förelag- na lösningen af frågan icke kunde godtagas, utan föreslog i skrifvelse till K. Maj:t d. 28 dec. 1922 att medikamentsförrå- det skulle bibehållas tillsvidare under den tid af år 1923, hvar- under extra provinsialläkare funnes anställd inom Svärdsjö distrikt.

Kort därpå inkom emellertid till medicinalstyrelsen proto- kollsutdrag från ett sammanträde d. 17 dec. 1922 med Svärd- sjö kommunalfullmäktige, enligt hvilket dessa beslutat att under år 1923 uppföra byggnad för ett själfständigt apotek med bo- stad åt dess föreståndare, under förutsättning, att kommunen tillförsäkrades en årlig hyra af fem procent af anläggnings- kostnaderna, dock icke öfverstigande 2,000 kronor.

Med anledning häraf ingick medicinalstyrelsen d. 15 febr. 1923 med skrifvelse till K. Maj:t, häri anförande att »en apo- teksinrättning ostridigt torde vara af behovet påkallad i Svärd- sjö socken och då Svärdsjö kommun beslutat tillhandahålla lokaler för ett själfständigt apotek och bostad åt dettas före- ståndare mot en årlig hyra af högst 2,000 kronor, anser medi- cinalstyrelsen, att medikamentsförrådet inom Svärdsjö socken bör, så snart ske kan, förändras till själfständigt apotek».

K. Maj:t beslöt i enlighet med styrelsens hemställan och K. brefvet d. 23 mars 1923 bestämde sedermera att medikaments- förrådet i Svärdsjö socken skulle, så snart ske kunde, föränd- ras till själfständigt apotek med personligt privilegium, under villkor att Svärdsjö kommun tillhandahölle af medicinalstyrelsen godkända, såväl apotekslokaler som bostad åt apoteksförestån- daren, mot en årlig hyra af högst två tusen kronor.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 17 sept. 1923 le- gitimerade apotekaren E. Ahlbom.

Apoteket var såsom medikamentsförråd först beläget i änkefru Borglinds gård, men flyttades redan 1884 till ett för ändamålet nybyggdt hus, där det kvarblef till 1919, då huset af apotekare T. J. G. Göranssons sterbhus försålles och apoteket af apote- kare J. E. Borgenstam flyttades till Borgärdets gästgifvargård. Efter att detsamma öfvergått till själfständigt, flyttades apoteket till en ny byggnad, uppförd af kommunen å en tomt, belägen midt emot gamla gästgifvargården i Borgärdet.

Apoteket har ännu ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

AHLBOM, ERIK. Född d. 4 febr. 1879 i Fredrikshald, Norge.
Föräldrar: Trafikchefen vid dåvarande Fredrikshald—Sunnanå järnväg NOACH AHLBOM, född d. 9 nov. 1835, död d. . . . 1893, och ANNA CARLSSON, född d. 8 april 1843, död d. 4 okt. 1898.

A. antogs d. 1 sept. 1895 till elev å apoteket Lejonet i Malmö, fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket Kronan därstädes och aflade farmacie studiosi-examen vid farmaceutiska institutet d. 16 maj 1899. Tjänstgjorde därefter å apoteket Svanen i Lund och apoteket i Gnesta från maj 1899 till hösten 1903, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 26 maj 1905 och tjänstgjorde sommarmånaderna under studietiden å apoteket i Fjällbacka. Efter aflagd apotekarexamen, hade han ett kortare föreståndarskap för apoteket i Degerfors, och tjänstgjorde därefter från hösten 1905 till nov. 1912 å apoteken i Kristinehamn, Nordstjärnan i Gävle och i Degerfors samt hade under denna tid upprepade förordnanden för sistnämnda apotek. Anställdes d. 5 nov. 1912 å apoteket Svanen i Göteborg och innehade denna befattning till d. 1 aug. 1919, hvarefter han tjänstgjorde å apoteken Hjorten i Göteborg från d. 1 aug. 1919 till d. 30 nov. 1920 och Lejonet i samma stad från d. 1 dec. 1920 till d. 30 juni 1924. Erhöll d. 17 sept. 1923 privilegium å apoteket i Svärdsjö.

Inom Sveriges farmaceutförbund har A. innehaft flera förtroendeuppdrag. Sålunda valdes han 1907 till styrelseledamot af Närrike-Värmlandskretsen, 1909 till kassaförvaltare och klubbmästare i Gävle-Dalakretsen, 1910 till kassaförvaltare och 1911 till fullmäktig i samma krets, 1914 till styrelsesuppleant i Göteborgskretsen och var 1921—22 revisor i Göteborgskretsen. I farmaceuternas sjukkasse var han 1916—17 revisor.

Apoteket i Leksand.

1863.

Genom brevet d. 4 april 1851 till sundhetskollégium ger K. Maj:t sitt bifall till att ett under apoteket i Falun lydande filialapotek må tills vidare inrättas inom Leksands socken.

Innehafvare af apoteket i Falun var då apotekare F. W. Helleday.

I början af år 1862 sökte denne befrielse från berörda filialapotek och begärde, att detta måtte förklaras för själfständigt och få såsom sådant af sökanden försäljas till annan person. K. brevet till sundhetskollégium d. 25 april 1862 förklarade med anledning häraf att »i öfverensstämmelse med hvad I jämväl i underdånighet hemställt, Wi i nåder medgifva, att därest apotekare H. vill skilja ifrågarande filialapotek från apoteket i Falun, det må vara honom tillåtet att till erhållande af personligt privilegium å apoteket i Leksand såsom själfständigt, hos Eder föreslå den behöriga, kvalificerade provisor, med hvilken han kunnat träffa öfverenskommelse om filialapoteksmaterialens inlösande».

Sedan apotekare Helleday anmält, att öfverenskommelse här om träffats med examinerade apotekaren C. M. W. Gyllenhammar, erhöLL denne genom K. brevet d. 14 aug. 1863 privilegium å apoteket i Leksand, »dock utan rättighet att öfverlåta detsamma på annan person».

Apoteket är beläget vid Rättviksvägen och har ända från dess öppnande legat på samma plats. Apotekslokalerna inrymdes först i tvenne mindre hus, som sedermera blefvo sammanbyggda. Den nuvarande innehafvaren har moderniserat apoteket och påbyggt huset, som nu ter sig helt monumentalt.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,200 kronor.

GYLLENHAMMAR, CARL MELCHER WILHELM. Född d. 5 juli 1829 i Malexander, Östergötlands län.

Föräldrar: Fanjunkaren vid K. första lifgrenadierregementet, ägaren af Aspenäs säteri i Östergötland, ADAM FREDRIK GYLLENHAMMAR, född d. 28 dec. 1803, död d. 16 dec. 1888, och CLARA GUSTAVA PFEIFF, född d. 4 maj 1807, död d. 3 sept. 1874.

G. antogs i sept. 1847 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm samt aflade d. 4 febr. 1852 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion. Han tjänstgjorde därefter på åtskilliga apotek, aflade d. 3 april 1856 apotekarexamen och erhöll d. 18 febr. 1858 sundhetskollégii förordnande att tillsvidare förestå apoteket i Vadstena. Var från d. 9 jan. 1860 till d. 1 juni 1863 anställd å apoteket Morianen i Stockholm, däraf omkring 8 månader såsom föreståndare, och erhöll d. 14 aug. 1863 personligt privilegium å apoteket i Leksand, som d. 25 april 1862 hade förklarats själfständigt, efter att förut hafva varit filialapotek under apoteket i Falun.

G. var känd som en duglig apotekare, och skötte sitt apotek med stor omsorg.

Död d. 6 febr. 1874 i Linköping.

Gift d. 29 maj 1870 med ZELMA CHRISTINA HAMMARSTRÖM, född d. 23 jan. 1848, dotter till gästgifvaren i Hedemora JOHAN AUGUST HAMMARSTRÖM och ANNA HEDENSTRÖM.

Barn: CARL PATRIK, född d. 11 mars 1871, död d. 23 dec. 1904. Tandläkare, kompositör, violinist; — CARL AUGUST MELCHER, född d. 12 febr. 1873. Förste brandkapten vid Stockholms brandkår.

KJERNANDER, CARL AXEL HENRIK. Född d. 15 nov. 1827 i Stockholm.

Föräldrar: Apotekaren i Trälleborg KNUT AXEL FREDRIK KJERNANDER, född d. 10 mars 1799, död d. 2 mars 1857, och JOHANNA CHRISTINA ÅSTRÖM, född d. 5 febr. 1800, död d. 20 april 1875.

K. erhöll skolundervisning vid Härnösands läroverk, antogs d. 16 jan. 1845 till elev å apoteket Fenix i Stockholm och aflade farmacie studiosi-examen d. 5 juli 1849. Han tjänstgjorde därefter fortfarande å nämnda apotek från d. 26 april 1849 till d. 12 jan. 1851 samt å apoteken Lejonet i Stockholm från d. 12 aug. 1851 till d. 1 febr. 1853, Gripen i Nyköping

från d. 1 okt. 1853 till d. 10 mars 1856 och Fenix i Stockholm från d. 15 april 1856 till d. 1 okt. s. å.

Inskrefs hösten 1856 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 29 jan. 1859 apotekarexamen. Tjänstgjorde under examens-tiden nästan oafbrutet å apoteket Fenix i Stockholm samt efter aflagd apotekarexamen därstädes till d. 5 sept. 1860, under denna tid tillsammans 6 månader såsom föreståndare.

K. var från d. 16 sept. 1860 till d. 1 sept. 1867 föreståndare för filialapoteket vid Strömsholm och erhöll d. 15 febr. 1867 personligt privilegium å apoteket i Gunnarsnäs, numera Mellerud, samt d. 4 sept. 1871 tillstånd att vid Billingsfors bruk i norra Dalsland inrätta ett medikamentsförråd. Erhöll d. 17 dec. 1875 personligt privilegium å apoteket i Leksand.

Död d. 9 mars 1881 i Nordkärr, Dalsland.

Gift d. 30 dec. 1868 med INGEBORG PRECIOSA SOFIA HAGSTEN, född d. 29 aug. 1848, dotter till godsägaren JOHAN JACOB HAGSTEN och . . .

Barn: ANNA MARIA JOHANNA, född d. 2 okt. 1869;— FANNY AMALIA THERESIA, född d. 3 dec. 1872.

NYBERG, ALBERT FABIAN. Född d. 25 jan. 1821 i Stockholm.

Föräldrar: Kaptenlöjtnanten vid K. flottan CARL ERIK NYBERG, född d. . . . 1781, död d. . . . 1855, och ANNA HELENA HELENIUS, född d. . . ., död d. . . .

Efter skolstudier vid Maria skola i Stockholm antogs N. d. 25 nov. 1836 till elev å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, aflade d. 1 okt. 1840 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde från d. 1 okt. s. å. till d. 1 okt. 1844 å samma apotek samt från d. 10 april 1848 till d. 30 sept. 1850 å apoteket Svanen i Stockholm.

Aflade d. 19 maj 1852 apotekarexamen och var därefter anställd å apoteken Nordstjärnan i Stockholm till d. 1 okt. 1854 och Kronan i Stockholm till d. 16 aug. 1855. Han var sedan föreståndare för dåv. filialapoteket i Åtvidaberg från d. 1 sept. 1855 till d. 20 febr. 1882, hvilken dag han erhöll personligt privilegium å apoteket i Leksand.

N. var en hedersman af gamla stammen, enkel och flärdfri i sitt uppträdande, vänfast och gifmild, hvilken senare

egenskap han som apotekare ofta kom i tillfälle att ådagalägga.¹

Död d. 28 febr. 1900 i Leksand.

Adoptivdotter: HANNA NYBERG, född d. 7 dec. 1857, död d. 19 april 1915, gift d. 21 aug. 1894 med f. d. kaptenen vid K. Dalregementet SVEN EDVARD HOLMBERG, född d. 29 dec. 1843.

STENQVIST, JULIUS FREDRIK. Född d. 23 sept. 1848 i Balkåkra, Malmöhus län.

Föräldrar: Kassören CARL STENQVIST, född d. 11 mars 1801, död d. 17 maj 1873, och LOVISA SUNDBERG, född d. 27 juli 1815, död d. 5 jan. 1909.

S. idkade skolstudier vid Ystads elementarläroverk åren 1858—64, antogs d. 1 juli 1864 såsom elev å apoteket i Ystad, aflade där d. 17 aug. 1868 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde sedan å samma apotek till d. 8 sept. 1869.

Inskrefs vid farmaceutiska institutet d. 5 okt. 1869 och aflade d. 27 jan. 1872 apotekarexamen. Tjänstgjorde sommaren 1871 å apoteket Lejonet i Uppsala och var därefter anställd å apoteken Kronan i Norrköping 1873, i Eslöv och Hjorten i Örebro 1874, i Falun 1874—76, Östgöta Lejon i Norrköping 1876—79, i Södertälje 1879—80, Lejonet i Malmö 1881—82, Kronan i Borås 1882—83 och förestod medikamentsförrådet i Svärdsjö 1883—86. Tjänstgjorde därpå å apoteket Kärnan i Hälsingborg och vid medikamentsförrådet i Reijmyre 1886—89, å apoteket Enhörningen i Stockholm 1889 samt å apoteket i Trosa 1890—93. Erhöll privilegium å apoteket i Stegeborg d. 14 juli 1893 och transport till apoteket i Leksand d. 12 sept. 1900. S. åtnjöt sedan 1908 ledighet från apotekets skötsel.

Död d. 11 sept. 1915 i Stockholm.

Gift 1) d. 10 juni 1878 med LOUISE MARGARETA HOLMIN, född d. 28 april 1853, dotter till järnhandlanden LARS ERIK HOLMIN och JUDITH ENGSTRÖM.

Äktenskapet upplöstes genom laglig skilsmässa.

Styfson: CARL ERIK STENQVIST-HOLMIN, född d. 27 mars 1879. Legitimerad apotekare.

¹ Såsom säreget må nämnas, att N:s fader var vakthafvande officer å K. slottet i Stockholm vid konung Gustaf IV Adolfs arrestering och sålunda åsyna vittne till denna för vårt land så viktiga tilldragelse. Han medföljde äfven såsom vakthafvande den vagn, som förde den fångne konungen till Gripsholm.

2) d. 10 okt. 1893 med ELISABET (LISA) KATARINA RÜDEBERG, född d. 19 okt. 1851, dotter till landtbrukaren JOHAN RÜDEBERG och JUDITH HALL.

SUNDÉLI, VILHELM. Född d. 15 aug. 1862 i Arvika.

Föräldrar: Byggmästaren ANDERS SUNDÉLI, född d. . . . 1835, död d. . . . 1866, och MARIA LOVISA SJÖBERG, född d. 12 mars 1838, död d. 20 febr. 1915.

Efter skolstudier i Arvika och sedan 1875—78 vid Karlstads högre allmänna läroverk, antogs S. i maj 1878 till elev å apoteket i Sundsvall, aflade farmacie studiosi-examen d. 28 jan. 1882 och tjänstgjorde därefter å apoteken Vasen i Stockholm från d. 1 mars 1882 till d. 1 juni 1883, i Umeå från d. 1 juli 1883 till d. 1 juni 1885 och Enhörningen i Göteborg från d. 1 juni 1885 till d. 1 sept. 1889. Inskrefs höstterminen 1889 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 18 maj 1892 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter från d. 1 juni 1892 till d. 1 juli 1896 å apoteket i Arvika, däraf omkring två år såsom föreståndare, å apoteket i Klintehamn från d. 15 juli 1896 till d. 1 maj 1899, såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Molkom åren 1900—02 och för medikamentsförrådet i Högsäter från d. 1 maj 1902 till d. 25 okt. 1907.

Erhöll d. 6 okt. 1907 privilegium å apoteket i Tingsryd och d. 15 maj 1916 transport till apoteket i Leksand.

Sundéli innehade i Högsäter och Tingsryd en del kommunala förtroendeuppdrag.

Gift d. 12 okt. 1900 i Molkom med ANNA OLIVIA OLSSON, född d. 20 aug. 1873, dotter till possessionaten GUSTAF ADOLF OLSSON och CHARLOTTA EVERS.

Apoteket i Mora.

1861.

Sedan Mora socknemän jämlikt sockenstämmoprotokoll d. 22 sept. 1861 enhälligt tillförsäkrat en blifvande provinsialläkare för Över Siljans fögderi med station i Mora kostnadsfritt erforderlig bostad jämte dess behöriga underhållande, när lön åt sådan kunde blifva af K. Maj:t anvisad och därjämte hos K. Maj:t anhållit att, till fullständigt ordnande af sjukvården inom det nya distriktet, ett apotek med personligt privilegium måtte inrättas i närheten af provinsialläkarstationen, med gaf K. Maj:t genom brevet d. 13 dec. 1861 att ett själfständigt apotek med personligt privilegium finge anläggas i Mora och kungörelse därom, efter det läkarbeställningen blifvit tillsatt, i vanlig ordning till sökandes efterrättelse utfärdas.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 14 nov. 1862 examinerade apotekaren G. Hedman.

Apoteket, hvars innehafvare erhöll privilegiet före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

HEDMAN, GUSTAF. Född d. 18 jan. 1818 i Falun.

Föräldrar: Hemmansbrukaren GUSTAF HEDMAN, född d. 12 febr. 1788, död d. 14 april 1854, och ANNA BERGSTRÖM, född d. . . . 1784, död d. 21 maj 1830.

H. antogs 1831 till elev å apoteket i Falun, där han d. 2 nov. 1837 aflade farmacie studiosi-examen och därefter fortfarande tjänstgjorde till d. 1 juni 1838. Aflade apotekarexamen d. 28 april 1841, med särskildt goda vitsord i kemi. Tjänstgjorde därefter å apoteket Vita Björnen i Stockholm från d. 1 april 1841 till 1846 års slut och förestod apoteket Hjorten i

Stockholm från juni 1849 till d. 1 april 1850 samt tjänstgjorde sedan å nämnda apotek till d. 1 mars 1851. Han var därefter anställd å apoteket Svanen i Kristianstad till d. 6 maj 1854 och hade sedan kondition å olika apotek, samt förestod några år Guldsmedshyttans silfververk. Han var därefter anställd å apoteket i Lindsberg från mars 1860 till 1862 års slut och erhöi d. 14 nov. 1862 personligt privilegium å anläggandet af ett apotek i Mora.

Död d. 12 aug. 1865 i Mora.

Ogift.

GREVILLI, CARL. Född d. 1 juni 1837 i Linköping.

Föräldrar: Fabrikören CARL PETER GREVILLI, född d. 8 aug. 1782, död d. 15 sept. 1846, och EVA CHARLOTTA MEDHOLM, född d. 24 juni 1812, död d. 12 dec. 1850.

G. erhöi skolundervisning vid Linköpings högre elementarläroverk och antogs 1850 till elev å apoteket i Vadstena, hvar-est han d. 6 juni 1855 aflade farmacie studiosi-examen och fortfarande tjänstgjorde till d. 15 okt. 1855. Var därpå anställd å apoteket i Hedemora från d. 1 nov. 1855 till d. 1 juli 1856, å apoteket Korpen i Stockholm från d. 14 juli 1856 till d. 1 juni 1859 samt vid brunnsapoteket i Medevi från d. 14 juni 1859 till d. 14 aug. s. å.

Inskrefs höstterminen 1859 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 2 febr. 1861 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Vadstena från d. 15 febr. 1861 till d. 20 april s. å., å apoteket Kronan i Stockholm från d. 25 april 1861 till d. 4 mars 1862 samt sedan å apoteket Örnen i Karlstad till mars 1866, däraf en kortare tid såsom föreståndare. Erhöi d. 9 mars 1866 personligt privilegium å apoteket i Mora, hvilket han tillträdde d. 1 juli 1866. Han innehade därjämte sedan d. 12 april 1880 medikamentsförrådet i Lima socken, hvilket s. å. öppnades för allmänheten.

G. var en erkänt dugande och kunnig apotekare och erhöi befordran vid ovanligt unga år. Han var som människa flärdfri, pålitlig och vänfast, hvarför han förvärfvade sig många vänner.

Under de senaste åren af sin lefnad åtnjöt han för sjukdom ledighet från apotekets skötsel.

Död d. 5 juni 1881 i Stockholm.

Gift d. 17 sept. 1867 med CATHARINA CHRISTINA SOFIA TENGER, född d. 30 jan. 1836, död d. 7 april 1881, dotter till löjtnanten ANDERS CHRISTIAN TENGER och EMILIA MATHILDA DE BESCHE.

Äktenskapet var barnlöst.

ROSÉN, JARL AMAL VALENTIN. Innehade apoteket i Mora åren 1881—88. (Se under apoteket Lejonet i Gävle, sid. .)

LINDSTRÖM, HENRIK WILHELM. Innehade apoteket i Mora åren 1888—96. (Se under apoteket i Visby, sid. 764.)

ERICSSON, IRENES ANTIPAS. Född d. 5 april 1845 på Fårö, Gotlands län.

Föräldrar: Hemmansägaren JOHAN ERICSSON, född d. 9 aug. 1797 i Fårö, död d. 11 nov. 1866, och STINA KAJSA JOHANS-DOTTER, född d. 10 april 1806 å Fårö, död d. 4 maj 1905.

E. erhöll undervisning vid Visby högre allmänna läroverk samt antogs d. 28 okt. 1865 till elev å apoteket Hjorten i Stockholm. Aflade d. 13 sept. 1869 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion och tjänstgjorde sedan till d. 30 sept. 1870 å samma apotek.

Inskrefs höstterminen 1870 vid farmaceutiska institutet, tjänstgjorde under examenstiden dels på apoteken Hjorten och Kronan i Stockholm, dels på apoteket Kronan i Uppsala. Aflade d. 31 maj 1872 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteken Kronan i Stockholm från d. 1 april 1872 till d. 30 sept. s. å., Bävern i Härnösand från d. 15 maj 1874 till d. 31 juli 1875 och i Hova från d. 4 aug. 1875 till samma års slut. Var föreståndare för apoteket i Hova från d. 1 jan. 1876 till d. 5 sept. 1887 och för apoteket i Håby från d. 1 okt. 1887 till d. 1 sept. 1895 samt erhöll d. 27 juni 1896 personligt privilegium å apoteket i Mora.

E. var vice ordförande i kommunalnämnden i Hova åren 1883—87 samt har i Mora deltagit i det kommunala lifvet dels såsom ledamot af municipalnämnden och dels såsom ordförande i hälsovårdsnämnden.

Gift d. 19 febr. 1876 i Hova med EDLA MARIA ÖHMAN, född d. 22 jan. 1842, dotter till fabrikören LARS FREDRIK ÖHMAN och EDLA KAROLINA LJUSBERG.

Barn: JOHN FREDRIK, född d. 7 okt. 1878. Legitimerad apotekare; — BERTHA MARIA, född d. 30 dec. 1879. gift d. 28 sept. 1909 med docenten i arabiska språket vid Uppsala universitet fil. d:r KARL GUSTAF EMANUEL MORBECK, född d. 15 sept. 1875 — THYRA, född d. 8 okt. 1883, död d. 18 april 1890.

Apoteket i Hedemora.

1752.

Platsen, där Hedemora ligger, synes i äldre tider hafva för sin belägenhet vid allmänna stråkvägen från mellersta Sverige till Kopparberget varit rätt lifligt besökt samt omtalas redan 1414 som köpstad samt fick redan 1459 stadsrättigheter. Af någon betydighet har den dock aldrig varit, men fick relativt tidigt apotek.

I början af år 1752 hemställde nämligen Hedemora stad hos K. Maj:t att ett apotek måtte få inrättas här och anförde såsom skäl till denna begäran det långa afståndet från Falun, hvilken var den närmaste plats, där apotek fanns att tillgå. K. brefvet d. 7 juli 1752 medgaf i följd häraf, att ett apotek finge anläggas i Hedemora, och att den blifvande apotekaren »för bättre utkomst» skulle äga rättighet att till en början idka handel med vin.

Såsom sökande till apotekarbefattningen anmälde sig P. Stammer, hvilken åren 1748—50 i egenskap af provisor förestått apoteket i Falun och därefter aflagt apotekarexamen. Han erhöll äfven magistratens tillstånd att inrätta apoteket.

Under apoteket i Hedemora lydde åren 1874—1919 medikamentsförrådet i Avesta samt medikamentsförrådet vid Stjärnsunds bruk, det senare 1903 flyttadt till Långshyttans bruk.

Före år 1849 var apoteket beläget å en tomt vid södra sidan af Stora torget. Nämnda år hemsöktes staden af en förödande eldsvåda, som lade flera gårdar i aska, bland dem apoteksgården. Apotekare C. A. Ruth, som då ägde apoteket, inköpte efter branden tomten näst intill, på västra sidan af samma torg med adressnummer 54 vid Långgatan, och förlade hit apoteket. Här är det ännu beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 2,000 kronor.

STAMMER, PHILIP.¹ Född d. 16 mars 1719.

Föräldrar:

S. förestod under åren 1748—50 såsom provisor apoteket i Falun för änkans efter apotekare J. G. Schmiedler räkning, aflade sedan apotekarexamen och gjorde 1752 hos magistraten i Hedemora ansökan om tillstånd att anlägga apotek där.

Staden hade förut varit hänvisad att fylla sitt behof af läkemedel från Falun, men S. erhöll d. 7 juli 1752 medgifvande af K. Maj:t att få anlägga ett apotek här.

Död d. 31 maj 1762 i Hedemora.

Ogift.

RUTH, PER (PETTER). Född d. 12 april 1738 i Gränna.

Föräldrar: Handlanden ARVID RUTH, född d. . . . 1684, död d. 4 maj 1747, och MARIA SKOTTE, född d. . . . 1700, död d. 29 aug. 1751.

R. antogs till elev å apoteket Morianen i Stockholm samt tjänstgjorde därstädes och å apoteket i Mariestad. Aflade 1762 apotekarexamen och inköpte s. å. apoteket i Hedemora. Han höll detsamma i godt skick och afträdde det 1801 till sin äldsta son, Anton Arvid.

Död d. 8 juni 1810 i Hedemora.

Gift d. 29 nov. 1770 med CHRISTINA MARIA DEIJEN, född d. 8 jan. 1750, död d. 14 nov. 1817, dotter till handlanden och rådmannen i Hedemora ANTHON DEIJEN och hans hustru i tredje giftet CHRISTINA WESTMAN.

Barn: ANTON ARVID, född d. 4 okt. 1771, död d. 3 april 1817. Apotekare i Hedemora; — PEHR OLOF, född d. 5 juni 1773, död d. 21 juni 1808. Kryddkramhandlare i Stockholm; — GUSTAF ABRAHAM, född d. 3 juli 1775, död d. . . . 1846. Kryddkramhandlare i Stockholm; — MARIA CHRISTINA, född d. . . . 1777, död s. å.; — SARA MARGARETHA, född d. . . . 1780, död d. . . . 1825.

RUTH, ANTON ARVID. Född d. 4 okt. 1771 i Hedemora.

Föräldrar: Apotekaren i Hedemora PER (PETTER) RUTH, född d. 12 april 1738, död d. 8 juni 1810, och MARIA CHRISTINA DEIJEN, född d. 8 jan. 1750, död d. 14 nov. 1817.

¹ Enligt nyare forskning har hette Hedemoras förste apotekare Stammer, ej Hammer. Han var sannolikt af tysk börd.

R. biträdde fadern vid skötseln af hans apotek, aflade 1801 apotekarexamen samt öfvertog s. å. apoteket i Hedemora, å hvilket han d. 15 okt. 1801 erhöill privilegium.

Död d. 3 april 1817 i Hedemora.

Änkan dref apoteket efter mannens död 3 år genom provisor.

Gift d. 2 sept. 1804 med LOVISA BARBARA KIHLMAN, född d. 26 dec. 1779, död d. 7 mars 1838, dotter till häradshöfdingen i Västerdalarnes domsaga ERIK VILHELM KIHLMAN och EVA MARIA PAQUALIN, gift [2] d. 6 dec. 1821 med apotekaren i Hedemora PER GUSTAF STOLPE, född d. 13 april 1796, död d. 7 mars 1847.]

Barn: BEATA SOFIA, född d. 2 april 1810, död d. 12 dec. 1857, gift d. 3 aug. 1832 med apotekaren å Svanen i Lund, sedermera possessionaten UNO OTTO HELLEDAY, född d. 7 april 1805, död d. 23 april 1864; — CARL ARVID, född d. 5 dec. 1812, död d. 19 juni 1877. Apotekare i Hedemora; — EVA LOUISE, född d. . . . 1806, död d. 28 aug. 1807; — dessutom 3 barn, döda i späd ålder.

STOLPE, PER GUSTAF. Född d. 13 april 1796 i Torsåker, Gävleborgs län.

Föräldrar: Organisten i Torsåker PEHR STOLPE, född d. . . . 1753, död d. 18 febr. 1834, och MARIA HELENA THUNMAN, född d. . . . 1760, död d. 10 aug. 1830.

S. tjänstgjorde 1809 som elev på Hedemora apotek och aflade 1813 farmacie studiosi-examen.

Han synes vid apotekare A. A. Ruths död 1817 hafva tjänstgjort å apoteket i Hedemora, blef s. å. föreståndare för det samma och aflade 1818 apotekarexamen. Genom giftermål d. 6 dec. 1821 med företrädarens änka, blef han ägare af apoteket, hvilket han innehade till d. 1 april 1836, då han öfverlätt det till styfsonen C. A. Ruth.

Död d. 7 mars 1847 i Smedjebacken.

Gift d. 6 dec. 1821 med LOVISA BARBARA KIHLMAN, född d. 26 dec. 1779, död d. 7 mars 1838, dotter till häradshöfdingen i Västerdalarnes domsaga ERIK VILHELM KIHLMAN och EVA MARIA PAQUALIN, gift [1] d. 2 sept. 1804 med apotekaren i Hedemora ANTON ARVID RUTH, född d. 4 okt. 1771, död d. 3 april 1817.]

Äktenskapet var barnlöst.

RUTH, CARL ARVID. Född d. 5 dec. 1812.

Föräldrar: Apotekaren i Hedemora ANTON ARVID RUTH, född d. 4 okt. 1771, död d. 3 april 1817, och LOVISA BARBARA KIHLMAN, född d. 26 dec. 1779, död d. 7 mars 1838.

R. började vid nio års ålder sin farmaceutiska bana med tjänstgöring å apoteket i Hedemora och antogs 1829 till elev å apoteket i Falun, aflade där d. 22 juni 1832 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter dels å apoteket i Falun och dels å apoteket Nordstjärnan i Stockholm.

Aflade d. 12 nov. 1835 apotekarexamen och öfvertog d. 1 april 1836 mot en summa af 16,000 rdr. apoteket i Hedemora samt erhöll d. 21 juli 1854 privilegium därpå. Försålde d. 26 sept. 1871 apoteket till apotekarna G. Th. Julin och J. C. Indebetou för 38,000 kronor och afflyttade 1872 till hufvudstaden.

R. var åren 1874—75 ordförande i farmaceutiska föreningen.

Död d. 19 juni 1877 i Stockholm.

Gift d. 18 maj 1844 med AUGUSTA VILHELMINA RUTH, född d. 31 okt. 1816, död d. 22 april 1878, dotter till kryddkramhandlanden GUSTAF ABRAHAM RUTH och GUSTAVA STEINMETZ.

Barn: GUSTAF MAGNUS, född d. 19 febr. 1845, död d. 31 aug. 1869. Farmacie studiosus; — BROR ARVID, född d. 24 dec. 1846, död d. 25 april 1864; — SOFIA VILHELMINA, född d. 2 sept. 1849, död d. 6 mars 1883, gift d. 28 aug. 1869 med distriktsveterinären i Hedemora, ERLAND JOSEF NILSSON, född d. 5 mars 1844; — HILDA AUGUSTA, född d. 2 aug. 1835, gift d. 27 nov. 1877 med f. d. kaptenen i armén GEORG CONRADI, född d. 21 maj 1846, död d. 5 febr. 1924; — IDA JOSEFINA, född d. 10 juni 1857, död d. 18 aug. 1886, gift d. 20 nov. 1880 med f. d. öfverstlöjtnanten i armén JOHAN LUDVIG KALLERMAN, född d. 28 febr. 1851.

JULIN, GUSTAF THEODOR. Född d. 19 mars 1845 i Nyköping.

Föräldrar: Komministern i Nyköpings östra församling PEHR JULIN, född d. 23 febr. 1803, död d. 4 mars 1863, och EVA ULRIKA LILLIESTRÅLE, född d. 11 juni 1808, död d. 15 juli 1885.

J. erhöll skolundervisning vid Nyköpings högre elementarläroverk 1853—61 och antogs d. 17 febr. 1861 till elev å apoteket Hjorten i Örebro, hvarest han d. 20 mars 1865 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å nämnda apo-

tek till d. 5 aug. 1865, å apoteket Kronan i Uppsala från d. 1 sept. 1865 till d. 23 sept. 1866, å apoteket Hjorten i Örebro från d. 25 sept. 1866 till d. 7 aug. 1867 och inskrefs höstterminen 1867 vid farmaceutiska institutet.

Företog under sommaren 1868 tillsammans med apotekaren J. C. Indebetou en resa i botaniskt syfte genom Lule lappmark samt utgaf tillsammans med honom under hösten 1868 ett exsickatverk af lappländska växter. Var under okt. och nov. 1868 amanuens vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 29 maj 1869 apotekarexamen.

Tjänstgjorde därefter å apoteket Bävern i Härnösand från d. 5 juli 1869 till d. 6 maj 1870 och å apoteket Hjorten i Örebro från d. 23 maj 1870 till d. 23 juni 1872.

Inköpte d. 26 sept. 1871 tillsammans med apotekare J. C. Indebetou apoteket i Hedemora för en köpeskilling af 48,000 kronor, hvaraf för privilegiet jämte inventarier och lager beräknades 38,000 kronor och för gården 10,000 kronor. Han tillträdde detsamma d. 1 juli 1872 och privilegiet därå tilldelades Julin d. 8 nov. s. å. År 1876 blef J. ensam ägare af apoteket och Indebetou emottog föreståndarskapet för medikamentsförrådet i Avesta. J. var åren 1874—1918 tillika innehafvare af medikamentsförråden i Avesta och Stjärnsund, det senare 1903 flyttadt till Långshyttans bruk.

Varmt fästad vid det samhälle han i nära ett halft sekel tillhörde, hedrades han med ett stort antal förtroendeuppdrag. Sålunda tillhörde han under 36 år stadsfullmäktige och var under 14 år dess vice ordförande. Han var därjämte ordförande i drätselkammaren, brandchef, styrelseledamot i Bachmanska stiftelsen, ledamot i direktionen för Hedemora sjukstuga, hufvudman i Hedemora sparbank och innehade dessutom andra förtroendeposter.

Död d. 27 juli 1918 i Hedemora.

Gift d. 21 maj 1877 i Sala med EDLA MARIA NYBERG, född d. 14 juli 1854, dotter till kopparslagaren i Sala, ISRAËL NYBERG och ANNA MARGARETHA TÖRNGREN.

Barn: CARL GUSTAF CONRAD, född d. 30 april 1878. Ingeniör.

JONSSON, JEREMIAS EMANUEL. Erhöll d. 29 aug. 1919 privilegium å apoteket i Hedemora. Apoteket afsynades d. 27 och 28 dec. hvarefter afsyningen godkändes d. 31 dec. s. å. (Se vidare om honom under apoteket i Julita, sid. 458.)

Apoteket i Avesta.

1919.

År 1636 anlades i Avesta för det s. k. Yngre kopparkompaniets räkning ett verk till förädling af koppar, hvilket 1641 genom köp öfvergick till Falu bergslag. Samma år erhöll Avesta stadsprivilegier, hvilka dock 1686 upphäfdes, samtidigt med att kopparverket »reducerades» till Kronan. År 1777 öfvergick verket ånyo genom köp till Falu bergslag. Till Avesta fördes all den vid Falu grufva erhållna råkopparn för att renas, »garas», och från 1644 till 1831 präglades här allt rikets kopparmynt.

Avesta var alltså i äldre tider en ganska betydande plats, men var liksom det närbelägna Hedemora hänvisadt att hämta sitt behof af medicin från Falun. Sedan Hedemora 1752 erhållit apotek, kunde samhället visserligen på betydligt närmare håll förse sig med nödiga läkemedel, men på grund af platsens betydighet synes man snart nog därefter hafva insett nödvändigheten af att bättre tillgodose dess behof i detta hänseende. År 1776 fick nämligen doktor Jacob Printz tillstånd af Falu bergsdirektion att inrätta ett apotek här, hvilket till föreståndare erhöll provisor Anders Siljeholm. Kopparbergs bergslag öfverlät apoteket 1782 tillika med 200 rdr. förskottsmedel till brukskirurgen Carl Fredric Pihl, som innehade det samma till sin död 1798, då apoteket nedlades.

Först 1874 fick Avesta sedermera apotek, hvilket år d. 10 juli K. Maj:t bemyndigade sundhetskollegium att »sedan distriktsläkare med station vid Avesta blifvit antagen, uppdraga åt någon därtill villig apotekare att, så länge behörigen legitimerad distriktsläkare funnes på platsen anställd etc.» tillhandahålla ett medikamentsförråd här.

Tillhandahållandet af medikamentsförrådet uppdrogs åt innehafvaren af apoteket i Hedemora G. Th. Julin. Sedan denne d. 27 juli 1918 aflidit, gick medicinalstyrelsen i författning om

verkställande af utredning rörande möjligheten af medikamentsförrådets förändring till själfständigt apotek och gjorde där-
 efter i skrivelse d. 5 sept. 1918 framställning hos K. Maj:t
 i sådant syfte. K. Maj:t beslöt i enlighet med styrelsens hem-
 ställan och K. brefvet d. 11 april 1919 bestämde att medika-
 mentsförrådet i Avesta skulle så snart ske kunde förändras
 till själfständigt apotek.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 31 dec. 1919 exa-
 minerade apotekaren G. W. Lidholm.

Apoteket var såsom medikamentsförråd förlagdt först i till-
 fälliga lokaler i Avesta sjukstuga, bestående af två rum jämte
 källare, och afsynades d. 2 mars 1875, men flyttades redan
 året därpå till dess nuvarande plats, kvarteret Renen nr 11 i
 hörnet af Järnvägs- och Dalagatorna.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensio-
 nering erlägga en årlig afgift af 1,300 kronor.

LIDHOLM, GUSTAF WALDEMAR. Född d. 16 mars
 1872 i Stockholm.

Föräldrar: Kusken ANDERS GUSTAF LIDHOLM, född d. 4 juli
 1844, död d. 26 dec. 1890, och SOFIA VILHELMINA BERGQVIST,
 född d. 2 april 1843.

Efter studier vid Nyköpings högre allmänna läroverk 1881
 —87 antogs L. till elev å apoteket i Falköping 1887 och af-
 lade d. 22 maj 1891 farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde
 därefter å apoteket i Norberg 1891—93 och aflade apotekar-
 examen d. 20 maj 1895. Han var därefter anställd å apoteken
 i Norberg 1895—1901 och Borlänge 1901—13, däraf de 7 se-
 nare åren såsom föreståndare samt å apoteket Morianen i
 Stockholm 1913—19.

Erhöll d. 31 dec. 1919 privilegium å apoteket i Avesta.

Gift d. 12 okt. 1908 med GURLI ELISABETH LUNDBERG, född
 d. 20 aug. 1887, dotter till apotekaren i Borlänge JOHAN OSCAR
 LEOPOLD LUNDBERG och HILDA MEURLIN.

Barn: STIG, född d. 13 aug. 1909; — BO, född d. 1 april
 1911; — MARGIT, född d. 3 okt. 1914, död d. 9 febr. 1916; —
 ÅKE, född d. 27 mars 1917; — BJÖRN, född d. 1 juni 1920;
 — GRETA, född d. 18 juni 1922.

Apoteket i Långshyttan.

1919.

K. brefvet d. 10 april 1875 bifaller en samma år gjord hemställan om inrättande af ett medikamentsförråd vid Stjärnsunds bruk, Husby socken, Kopparbergs län.

Medikamentsförrådet existerade där såsom sådant i närmare trettio år med apoteket i Hedemora som stamapotek, men flyttades jämlikt K. brefvet d. 10 juli 1903 på begäran af Klosters aktiebolag från Stjärnsund till Långshyttans bruk samtidigt med samma dag medgifven flyttning af extra provinsialläkarens i Husby distrikt station från Stjärnsunds bruk till Långshyttans bruk.

Efter innehafvarens af apoteket i Hedemora, apotekare G. Th. Julin, död d. 27 juli 1918, beslöt medicinalstyrelsen gå i författning om verkställande af utredning rörande möjligheten af medikamentsförrådets förändring till själfständigt apotek och ingick, sedan utlåtande inkommit från vederbörande myndigheter och föreståndaren för förrådet, d. 5 sept. 1918 till K. Maj:t med framställning i sådant syfte.

K. Maj:t beslöt i enlighet med styrelsens hemställan och K. brefvet d. 11 april 1919 bestämde sedan att medikamentsförrådet i Långshyttan skulle så snart ske kunde förändras till själfständigt apotek.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 31 dec. 1919 legitimerade apotekaren K. O. S. Pontén, för hvars räkning apoteket d. 19 och 20 juli 1920 afsynades.

Vid apotekets förflyttning 1903 från Stjärnsund till Långshyttan inrymdes detsamma i kontorsbyggningen vid det s. k. torget, men flyttades 1910 till ett af apotekare G. Th. Julin på egen tomt nybyggt hus, där det ännu är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 300 kronor.

PONTÉN, KNUT OSCAR SAMUEL. Född d. 30 sept. 1868 i Österåker, Stockholms län.

Föräldrar: Kyrkoherden och kontraktsprosten, fil. d:r SAMUEL BENJAMIN PONTÉN, född d. 13 maj 1823, död d. 20 jan. 1905. och LOUISE ANNA CHARLOTTA ALMARK, född d. 31 jan. 1837, död d. 20 aug. 1890.

Efter att hafva erhållit skolundervisning vid Östermalms 5-klassiga läroverk och Norra latinläroverket i Stockholm antogs P. d. 4 aug. 1887 till elev å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och aflade farmacie studiosi-examen d. 24 sept. 1891. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Uddeholm, Mariefred, Falköping, Kopparberg, Vivstavarv, Ljusne, Bollnäs och Rättvik. Aflade d. 16 maj 1902 apotekarexamen och var därefter under samma år anställd å apoteken Hvita Björnen och Lejonet i Stockholm. Tjänstgjorde sedan å medikamentsförrådet i Rimbo från d. 1 jan. till d. 28 febr. 1903, å apoteken Kronan i Borås från d. 1 mars 1903 till d. 31 maj s. å., Ängeln i Stockholm från d. 1 juni 1903 till d. 1 nov. s. å., Hvita Björnen i Stockholm från d. 1 nov. 1903 till d. 31 dec. 1906 och Kronan i Uppsala från d. 1 jan. 1907 till d. 14 febr. 1920.

Erhöll d. 31 dec. 1919 privilegium å apoteket i Långshyttan.

Gift d. 25 juni 1905 med AGNES MARIA JUSTINA GROTH, född d. 9 sept. 1875, dotter till ingenjören ALBERT GROTH och AGNES KAROLINA NYSTRÖM.

Barn: KNUT HUGO SAMUEL, född d. 13 mars 1906.

Apoteket i Säter.

1778.

Man har svårt att tänka sig att det lilla Säter, som har sin nuvarande namnkunnighet att tacka uteslutande den närbelägna vackra dalen med samma namn, en gång i tiden varit en af Dalarnas förnämligaste orter. Så är dock förhållandet, ty det var här som 1619 den första inhemska »garhyttan» för rening af råkoppar från Falu koppargrufva anlades och med den för- enades 1624 Sveriges enda kopparmyntverk. År 1642 flyttades detta till Avesta och efterträddes visserligen af en betydande tillverkning af stål och harnesk, men äfven denna nedlades och Säter förlorade småningom all betydelse.

Det är under sådana förhållanden rätt märkligt att staden så tidigt fick apotek. Redan 1778 finner man nämligen, att Abraham Rath, som året förut aflagt apotekarexamen, erhållit medgifvande att inrätta apotek här.

Få svenska apotek hafva så ofta bytt ägare, som apoteket i Säter, och få apotek hafva äfven så ofta flyttat sina lokaler. Hvar det först var beläget är ej med säkerhet känt, men sannolikt är att detsamma ända från dess anläggning tills på 1830-talet var förlagdt till gården Nr 50, en hörntomt vid Storgatan och Rådhusstorget.

Tidsenliga, ens för dåtida förhållanden, synas apotekslokalerna ej hafva varit. Dåvarande ägaren L. A. Berg anför 1834 i en försvarsskrivelse med anledning af anmärkning från sundhetskollegium på skötseln af hans apotek, att apoteket, då han mottog detsamma befann sig i sådan lägervall, att man därom icke kunde göra sig en föreställning. »Utan källare, med ett skjul till materialkammare och en eländig skrubb till laboratorium, blottställdes medikamenterna i ett provisoriskt inredt rum, att om sommaren förruttna och om vintern förfrysa, och med möda skulle man kunnat ur det antika varulagret utleta försvarliga droger enligt nutidens bruk till ett värde af 100 rdr.»

Ehuru djupt skuldsatt på grund af apoteksköpet, flyttade B. dock apoteket till tjänliga lokaler i gården n:r 36 vid Västra långgatan och torget, nuvarande apotekstomten. Han måtte dock ej fått apoteket i tillfredsställande skick, ty vid visitationen d. 13 aug. 1836 förekom en mängd anmärkningar. I sin svarskrivelse anförde B. till sitt försvar bl. a., att han redan vid visitationstillfället, på anmärkningen att ej mer än en enda stenmortel förefanns och icke någon af glas, svarat, att tvenne nya mortlar voro rekvirerade i stället för en, som gått sönder samt att dessa nu anländt, hvarför apoteket torde äga mortlar nog — om blott tillfälle gäfves att begagna dem. Att påsarne i materialkammaren ej voro ordentligt ordnade eller såsom han uttryckte sig »uppställda i parad» medgaf han, men visitationen hade också kommit mera oväntadt och öfverraskande, än som vanligen plägade vara fallet.

Till 1858 kvarblef apoteket i gården n:r 36, då apotekare T. E. Kistner flyttade det till gården n:r 95, den s. k. Bispbergsgården vid Västra långgatan.

År 1869 flyttades det af apotekare V. Sandström åter till Rådhusorget, gården n:r 51 och 1879 af apotekare C. Hj. Julin till gården n:r 61 vid Storgatan.

Till dess nuvarande läge, gården n:r 36 i en 1858 nybyggd flygel utmed Drottning Kristinas väg, men med ingång från Rådhusorget, flyttades apoteket slutligen i tidsenliga lokaler af apotekare Å. N. Wingård.

Under apoteket i Säter lydde åren 1880—1900 medikamentsförrådet i Borlänge.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 500 kronor.

RATH, ABRAHAM. Född d. . . . 1740 i Stockholm.

Föräldrar: Borgmästaren JOHAN GUSTAF RATH, född d. . . . 1695, död d. 27 juli 1763, och ELISABETH SUCK, född d. . . . 1718, död d. 27 okt. 1742.

Efter slutade skolstudier antogs R. till elev å apoteket Korpen i Stockholm, hvarest han efter lärotidens slut kvarstannade någon tid. Han tjänstgjorde därefter å apoteken Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och å apoteken Hjorten i Väs-

terås, i Sala, Lejonet i Kalmar samt å apotek i Göteborg till mars 1773, då han begaf sig utomlands. Under sin fyraåriga bortovaro hade han anställning hos apotekarne Ortman i Hamburg, Achelig i Hornburg, Schimmelphenning i Rotzenburg samt Stabbendorff i Wetterburg samt slutligen hos doktor Gumeter i Melldorff i södra Ditmarsen. Här aflade han provisorsexamen inför professorn d:r Salcow, i närvaro af etatsrådet Eggersts och apotekaren Castén.

Återkommen till Sverige aflade han d. 28 nov. 1777 apotekarexamen och inrättade 1778 apoteket i Säter.

R. var en dugande apotekare. Han blef äfven rådman i staden.

Död d. 20 jan. 1793 i Säter.

Gift d. 1 nov. 1781 med CHRISTINA ELISABETH BORLING, född d. . . . 1745, död d. 26 sept. 1817, dotter till komministern i Hällefors NILS BORLING och EVA MARIA ROMAN.

Äktenskapet var barnlöst.

ÅMAN, ERIK HENRIK. Född d. 14 febr. 1765 i Uppsala.

Föräldrar: Handlanden GABRIEL ÅMAN, född omkr. 1735, död d. 12 juni 1778, och CHARLOTTA MARIA NORBERG, född d. 25 juni 1736, död d. 19 nov. 1800.

Å. kom från apoteket i Sala, för att såsom provisor förestå apoteket i Säter för ankans efter apotekare Rath räkning, men blef 1794, genom gifte med denna, ägare af apoteket. Han aflade därefter apotekarexamen.

Död d. 15 april 1805.

Gift d. . . . 1794 med CHRISTINA ELISABETH BORLING, född d. . . . 1745, död d. 26 sept. 1817; gift [1] d. 1 nov. 1781 med apotekaren ABRAHAM RATH, född d. . . . 1740, död d. 20 jan. 1793], dotter till komministern i Hällefors NILS BORLING, och EVA MARIA ROMAN.

Äktenskapet var barnlöst.

LEVIN, BENGT FABIAN. Född d. 9 sept. 1780 å Rangsta, Sorunda, Stockholms län.

Föräldrar: Kronobefallningsmannen i Sotholms härad, landskamreraren ERIK LEVIN, född d. . . . 1727 eller 1728, död d. 25 dec. 1812, och BRITA CATHARINA TENGMAN, född d. . . . 1748, död d. 8 juli 1819.

L. som var fältläkare i 4:e militärdistriktet med öfverfältläkares namn, heder och värdighet, inköpte apoteket i Säter 1806 och dref det medelst provisor till 1811, då han försålde detsamma.

Död d. 27 sept. 1864 i Säter.

(Se vidare om honom i Sveriges Läkarehistoria.)

BODELL, CARL JACOB. Född d. 21 aug. 1783 i Västerås.
Föräldrar: Stadskassören, sedermera rådmannen LARS BODELL, född d. . . . 1747, död d. 8 juni 1803 i Västerås, och ANNA CATHARINA ESSÉN, född d. 2 mars 1760, död d. . . .

B. var elev å apoteket Hjorten i Västerås, tjänstgjorde efter aflagd farmacie studiosi-examen å apotek i Stockholm, apoteket Hjorten i Östersund och i Falun, tilldess han 1809 efter aflagd provisorsexamen anställdes som föreståndare å apoteket i Säter, som då ägdes af fältläkaren B. F. Levin. Inköpte apoteket 1811 samt aflade d. 23 mars 1812 apotekarexamen. Försålde detsamma 1825.

Död d. 26 okt. 1826 i Säter.

Gift d. 18 okt. 1816 i Säter med SARA REGINA BORLING, född d. 24 juli 1791, död d. . . ., dotter till handlanden och rådmannen NILS GUSTAF BORLING och EVA CHRISTINA ROMAN.

Barn: CAROLINA CHRISTINA, född d. 17 mars 1822, död d. 24 mars s. å.

FORSGREN, PER WILHELM. Född d. 29 mars 1802 i Stockholm.

Föräldrar:

F. var elev å apoteket Lejonet i Stockholm och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 dec. 1820. Inköpte 1825, efter aflagd apotekarexamen, apoteket i Säter, som han 1830 försålde. Erhöll i nov. 1830 anställning å apoteket å Drottningholm, hvilken han lämnade d. 1 maj 1831. Han var sedan 1833 anställd å apoteket i Visby och 1836—37 å apoteket Fläcka Örnen i Malmö.

Död d. 22 mars 1846 i Stockholm.

Gift d. 1 jan. 1827 med CAROLINA WILHELMINA VENDBLAD, född d. 5 nov. 1804, död d. 20 juli 1832, dotter till juveleraren och guldarbetaren ERIK VENDBLAD och HELENA MARGARETA CEDERBORG.

Barn: CAROLINA WILHELMINA, född d. 11 juni 1828, död d. . . .; — KNUT WILHELM, född d. 3 jan. 1830, död d. . . .

BERG, LORENTZ (LARS) AUGUST. Född d. 26 juni 1803 i Stockholm.

Föräldrar: Färgaren ISAK BERG, född d. . . . 1762, död d. . . . 1836, och REBECCA DE LA ROSE, född d. . . . 1769, död d. 18 maj 1836.

B. förestod, efter att hafva aflagt farmacie studiosi-examen, åren 1826—29 apoteket å Drottningholm, som då innehades af apotekare C. F. Plageman. Inköpte 1830 apoteket i Säter och tillträdde det s. å., oakadt han icke aflagt apotekarexamen.

Bergs sätt att sköta apoteket föranledde 1834 sundhetskollégium åläggga honom att anskaffa examinerad provisor. Ut i sin förklaring framhöll B. att han alltid samvetsgrant sökt fullgöra sina åligganden, hvilka bemödanden också lyckats honom på Drottningholm, »oakadt den kungliga familjens och dess hofstats behofver af läkemedel samt ofta flera på en gång dervarande praktiserande läkares förtroende fordrade den strängaste noggrannhet vid apotekets handhavande». Han förklarade äfven att han emottagit apoteket i Säter i så förfallett skick, att hans små tillgångar ej räckte till att genast fullständigt ordna det, än mindre aflöna en provisor, hvadan han ville gå i författning om apotekets försäljning. I okt. 1834 uppgafs ock, att farmacie studiosus A. Sörman blifvit antagen till föreståndare för apoteket. Denne synes likväl ej länge hafva i sådan egenskap kvarstannat, ty af ett sundhetskollégii protokoll 1836 framgår, att B. erhållit nytt förständigande, att å apoteket anställa examinerad provisor.

Vid visitationen d. 13 aug. s. å. hade nämligen förekommit en mängd anmärkningar, hvadan stadens läkare, öfverfältläkare B. F. Levin till protokollet anmälde sin önskan att B. måtte anskaffa en examinerad provisor, hvilken toge apoteket om hand, på det såväl han som allmänheten måtte kunna med trygghet anlita apoteket, något som på senare tiden icke alltid kunnat ske, ett yttrande hvari visitorator äfven instämde.

Berg afyttrade sedermera d. 13 juni 1837 apoteket och reste till Amerika. Om hans vidare öden lämnar pastor S. C. Franzén i Hartford Con., som rörande svenskarna i Connecticut gjort personhistoriska studier, följande upplysningar: Den första

svensk, som bosatt sig i denna stat, var en stockholmare vid namn Lorentz (Lars) August Berg, som anlänt till Portland i slutet af 1830-talet.

Han sammanträffade där med en ung amerikan vid namn Williams. Ingendera af dem kunde den andres språk och de måste därför till en början söka göra sig förstådda med hvar-anpra på latinska språket. W. hade en broder, som öppnat en liten affär med tvål, som han själf tillverkade, och med honom ingick B. kompaniskap, hvarpå de tillsammans anlade en teknisk fabrik, hvilken, tack vare Bergs duglighet som teknisk uppfinnare allt mer och mer utvecklades.

B. fick dock ej länge njuta sin mödas lön, ty han blef 1849 illa skadad vid en maskinolycka och afled d. 13 mars s. å. af de erhållna skadorna.

Hans kompanjon Williams lät öfver honom uppföra en ståtlig gravvård i Glastonbury med inskription på såväl svenska som engelska språken. Den har på svenska följande lydelse: »Lorentz August Berg, född i Stockholm d. 26 juni 1803, död i Glastonbyry d. 13 mars 1849. Af livvets stormar mångbepröfvad, drog han med Gudi hän till främlingsstrand, och fann där en fridsäll hamn och ljufva, blida öden, och därtill vänskap, trogen in i döden, och andra likar, dem han gerna stödde. Men ännu ett han fann: Det goda landet; Var tröst, där knytnas åter »Brustna Bandet».

Ogift.

BRAMBECK, LARS FREDRIK. Född d. 2 sept. 1809 å Sofielust, Ö. Vemmerlöf, Kristianstads län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Vemmerlöf OLOF BRAMBECK, född d. 15 aug. 1755, död d. 1 maj 1827, och EVA SOFIA UHRLIN, född d. . . . 1787, död d. . . . 1864.

B. antogs 1823 till elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg, där han d. 4 juli 1829 aflade farmacie studiosiexamen, blef student i Lund 1831 och tjänstgjorde å apoteket Svanen i Lund till slutet af år 1833. Han hade under koleratiden 1834 anställning å amiralitetsapoteket Göta Lejon i Karlskrona och förestod 1835 apoteket i Kristinehamn.

Aflade d. 31 maj 1837 apotekarexamen, hade därefter under samma år anställning å apoteket Lejonet i Stockholm och inköpte d. 13 juli 1837 apoteket i Säter, hvarå han d. 4 okt. s. å. erhöll privilegium. Han sålde apoteket 1839 och förestod

sedan under två månader s. å. apoteket Gripen i Sundsvall. Tjänstgjorde 1840—42 å apoteket Svanen i Lund och därefter å apoteket Lejonet i Landskrona samt förestod under somrarna 1842 och 1844 Karlsbaderinrättningen och medikamentsförsäljningen vid Ramlösa hälsobrunn. År 1845 ådrog han sig ett svårt benbrott och vårdades under en längre tid å Kommunehospitalet i Köpenhamn. Under tillfrisknandet genomgick han såväl teoretisk som praktisk kurs i den lägre kirurgien samt aflade 1847 i Landskrona badarmästareexamen men tjänstgjorde sedan ånyo å apotek, först å Svanen i Lund och 1851 å Svanen i Kristianstad. Han lämnade sedan apotekarbanan och innehade åren 1852—56 i sistnämnda stad en teknisk affär, men afflyttade 1857 till Åhus.

Död d. 9 maj 1885 i Åhus.

Gift 1) d. 4 dec. 1841 i Hälsingborg med LOUISE FREDRIQUE TULLGREN, född d. 16 febr. 1824, död d. . . ., dotter till garverifabrikören JOHAN TULLGREN och EVA SOFIA LINDEGREN.

Äktenskapet upplöstes genom laglig skilsmässa.

Barn: OSSIAN FREDRIK, född d. 10 sept. 1842, död d. 15 april 1902. Löjtnant; — AXEL EDVARD, född d. 22 sept. 1843, död d. 27 sept. 1919. Statybildhuggare.

2) d. 22 mars 1846 i Köpenhamn med NIELSINE (SINE) ADOLPHINE DU PUY, född d. 16 maj 1814, död d. 11 dec. 1900, dotter till professorn och kapellmästaren JEAN BAPTISTE EDOUARD LOUIS CAMILLE DU PUY, och LISE MÜLLER.

Barn: HERMANNA FREDRIKA, född d. 9 maj 1847, död d. 26 febr. 1916, gift d. 20 april 1875 med kontraktsprosten och kyrkoherden i Fjelkinge och Nymö, Lunds stift, fil. d:r GUSTAF VICTOR SCHAAR, född d. 27 juni 1819, död d. 30 mars 1904.

HELLEDAY, UNO OTTO. Var innehafvare af apoteket i Säter åren 1839—41. (Se under apoteket Kronan i Stockholm, sid. 152.)

LANDGREN, FREDRIK CHRISTAN. Var innehafvare af apoteket i Säter 1841. (Se under apoteket Lejonet i Göteborg sid. 1111.)

GRAPENGIESSER, CARL JAKOB. Född d. 6 nov. 1814 i Sund, Östergötlands län.

Föräldrar: Häradshöfdingen i Kinda och Ydre häraders domsaga, lagmannen LARS JAKOB GRAPENGISSER, född d. 20 april 1769, död d. 4 jan. 1823, och GUSTAVA BERNHARDINA DUSE, född d. 10 aug. 1796, död d. 11 febr. 1880.

G. antogs 1830 till elev å apoteket Korpen i Stockholm samt aflade där d. 5 juni 1833 farmacie studiosi-examen. Han förestod därefter en längre tid apoteket Örnén i Karlstad och idkade därstädes äfven en vidsträckt bokhandelsrörelse.

Inköpte d. 24 nov. 1838 apoteket i Arvika, men försålde detsamma d. 20 sept. 1841, hvarefter han d. 1 nov. s. å. inköpte apoteket i Säter. Alldenstund G. icke aflagt apotekar-examen, ålades han 1845 af sundhetskolegium att ofördröjligen anskaffa en examinerad provisor att förestå apoteket. G. ingick då till Kollegium med anhållan att själf få på eget ansvar fortsätta skötandet af sitt apotek, och anförde som skäl härför den ringa afkastning apoteksrörelsen i Säter lämnade, och att han förut oklanderligt i flera år förestått apoteket Örnén i Karlstad samt apoteket i Arvika. Han tillägger i sin skrifvelse, att han dagligen sökte bereda sig till provisorsexamen, ehuru han icke så noga kunde uppgifva tiden, då hans kunskapsmått kunde vara tillräckligt, samt att hans ekonomiska ställning icke medgåfve bortovaro från apoteket. Öfverfältläkaren B. F. Levin intygade samtidigt, att han med stadga och ordning skötte apoteket — hvilket, enligt L:s påstående, dittills »under en lång följd af år varit en beständig kastboll emellan säljare, köpare och arrendatorer, stundom af en högst dålig conduite». Kollegium lät därvid bero och G. innehade apoteket till d. 8 jan. 1850, hvarefter han bosatte sig i Sundsvall. Han innehade där en fotografiateljé och sysselsatte sig därjämte med bokföring.

Död d. 8 jan. 1869 i Sundsvall.

Ogift.

VOGEL, PEHR REINHOLD. Född d. 7 maj 1821 i Eskilstuna.

Föräldrar: Järn-, stål- och smidesfabrikören, källarmästaren å Fristadsvårdshuset CARL MAURITZ VOGEL, född d. 13 juni 1792, död d. 18 okt. 1862 i Eskilstuna, och ANNA CHARLOTTA LANG, född d. 19 maj 1789, död d. 11 okt. 1821.

V. var elev å apoteket Fenix i Stockholm samt aflade d. 6 maj 1840 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion och d. 16 febr. 1848 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Eskilstuna och inköpte d. 8 jan. 1850 för 8,000 rdr banko apoteket i Säter med tillhörande gård samt erhöll d. 4 juni s. å. privilegium å detsamma.

Död d. 1 juni 1853 i Säter.

Ogift.

KISTNER, THEODOR EDMUND. Född d. 13 maj 1829 på Johannisbergs kungsladugård, Lundby, Västmanlands län.

Föräldrar: Majoren vid K. Upplands regemente GUSTAF GEORG KISTNER, född d. 26 juli 1777, död d. 28 aug. 1842, och ANNA ELISABETH NORBERG, född d. 7 jan. 1796, död d. 9 nov. 1838.

K. antogs i juni 1844 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm, där han d. 1 dec. 1847 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter från maj 1848 till juni 1849 å apoteket Gripen i Sundsvall och aflade d. 28 april 1852 apotekarexamen. Konditionerade sedan från våren 1852 till aug. 1853 å apoteket Bävern i Västerås och tillträdde på hösten 1853, efter avslutadt köp, apoteket i Säter, å hvilket han d. 17 juni 1854 erhöll privilegium. Försålde d. 19 juni 1860 apoteket för 14,000 rdr, däraf 11,000 rdr beräknades för privilegiet.

Död d. 16 april 1866 å Konradsbergs hospital vid Stockholm.

Gift d. 28 aug. 1860 med EVA VILHELMINA CHARLOTTA EKMAN, född d. 29 maj 1831, död d. 30 april 1887, dotter till bankokommissarien LARS OLOF EKMAN och AIMÉE MARIA RÜCKERSKÖLD.

Barn: CARL THEODOR, född d. 6 maj 1861, död d. 19 juli 1894. Sjökapten i Kongostatens tjänst; — MARIA AMALIA, född d. 11 nov. 1862, gift d. 11 nov. 1897 med rådmannen i Stockholm ALBIN ANDERS FRITHIOF STRAHL, född d. 5 mars 1857, död d. 28 nov. 1919.

DAHLANDER, AXEL ESAIAS. Innehade apoteket i Säter åren 1860—66. (Se under apoteket i Uddevalla. sid. 1155.)

SANDSTRÖM, VICTOR. Född d. 5 dec. 1835 i Björsäter, Östergötlands län.

Föräldrar: Organisten CARL PETER SANDSTRÖM, född d. 4 aug. 1797, död d. 17 jan. 1854, och CAROLINA SOFIA LIEDBERG, född d. 13 sept. 1812, död d. 28 mars 1858.

S. erhöill skolundervisning vid högre allmänna läroverket i Linköping, antogs d. 1 juni 1850 till elev å apoteket Vasen i Linköping, aflade d. 25 juni 1856 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter å apoteket i Askersund till d. 1 okt. 1857.

Aflade d. 29 jan. 1859 apotekarexamen och var därpå till d. 1 maj 1860 anställd å apoteket Kronan i Göteborg samt till 1861 å apoteket i Högsby. Inköpte d. 11 april 1861 sistnämnda apotek och erhöill d. 1 nov. s. å. privilegium därå. Försålde d. 28 sept. 1864 apoteket i Högsby och inköpte d. 3 mars 1866 för 22,000 rdr apoteket i Säter, å hvilket han d. 22 mars 1867 erhöill privilegium.

Han försålde apoteket d. 4 juli 1871 och antogs d. 1 juli 1872 till föreståndare för Borns träoljefabrik i Rättvik samt d. 15 sept. 1873 till kemist och föreståndare för Vittbergs fosfat-aktiebolag, Boda. Blef 1879 syssloman vid fattigvården i Falun samt sedermera tillika syssloman vid länslasarettet och kurhuset dårsammastädes, hvilka befattningar han 1890 frånträdde. De senare åren var han bosatt i Stockholm.

Till farmaceutiska institutet skänkte S. 1872 en nästan fullständig samling med noggrannhet bestämda svenska land- och sötvattensmollusker.

S. har från tycket utgifvit följande skrifter: *Om mjölk Kors utfodring och skötsel.* Falun 1878. 8:o; *Handledning i ladugårdsskötseln.* Sthlm 1879. 8:o; *Om myrars uppodling och gödsling, om användning af konstgjorda gödningsämnen, med fästadt afseende på cirkulationsbruket i Dalarna; om de ämnen med hvilka man bör uppblanda ladugårdspillning samt huru denna i öfrigt bör behandlas.* St. Kopparbergs läns hush. sällsk. kvartalsskrift 1879. Han har dessutom i olika tidningar publicerat en mängd uppsatser rörande jordbruket.

Öfver ett sätt att skilja fransk och amerikansk terpentinjula från svensk dylik, uppfunnet af S. har professor N. P. Hamberg meddelat redogörelse i Svenska läkarsällskapet.

Död d. 11 dec. 1902 i Stockholm.

Gift d. 12 aug. 1862 med ANNA ELISE AMANDA WESTERSTRÖM,

född d. 16 febr. 1840, dotter till postmästaren i Staby, PER REINHOLD WESTERSTRÖM och ANNA KATARINA ARRENIUS.

Barn: KARL, född d. 27 juli 1863. Kamrer vid Dalälffvarnes flottningsförening; — GUSTAF, född d. 11 mars 1865. Vice häradshöfding, förutv. statsråd och chef för justitiedepartementet; — REINHOLD, född d. 6 juni 1866, död d. 19 sept. 1890. Farmacie studiosus d. 22 maj 1885; — ANNA EMILIA, född d. 13 juni 1868, gift d. 4 juni 1906 med kronofogden HJALMAR ROSBERG, född d. 1 dec. 1869; — SIGNE MARIA, född d. 22 mars 1871, musiklärarinna; — NILS VICTOR, född d. 1 sept. 1874. Direktör för Ångermanälffvens flottningsförening.

BOHMAN, JOHAN FREDRIK THEODOR. Född d. 1 mars 1839 i Kuddby, Östergötlands län.

Föräldrar: Komministern därstädes, sedermera i Älfvestad, JONAS BOHMAN, född d. 22 nov. 1790, död d. 1 nov. 1842, och HELENA MARIA WIDBERG, född d. 28 dec. 1811, död d. 10 april 1889.

B. erhöll åren 1850—55 undervisning i Söderköpings elementarskola, och antogs sistnämnda år till elev å apoteket i Söderköping, där han d. 1 okt. 1859 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å samma apotek till d. 21 dec. 1861 och inskrefs höstterminen 1862 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 30 maj 1866 apotekarexamen.

Tjänstgjorde under ferierna somrarna 1863—64 å apoteket i Söderköping och konditionerade å samma apotek ånyo från d. 22 juni 1866 till d. 1 okt. 1869 samt därefter å apoteket Kronan i Norrköping m. fl. apotek. Inköpte d. 4 juli 1871 för 14,000 kronor apoteket i Säter samt erhöll därå privilegium d. 24 nov. 1871, men försålde detsamma redan d. 1 dec. 1872.

Död d. 7 jan. 1874 i Trälleborg.

Gift d. 26 nov. 1869 med LOVISA ANDRIETTA LUNDBERG, född d. 26 dec. 1835, död d. . . ., dotter till bryggaren ANDERS LUNDBERG och CHRISTINA BERGSTRÖM.

Äktenskapet var barnlöst.

INDEBETOU, JOHAN CONRAD. Född d. 3 febr. 1845 i Nyköping.

Föräldrar: Fabrikören SAMUEL OTTO INDEBETOU, född d. 28

mars 1812, död d. 18 sept. 1905, och HEDVIG CHRISTINA ARO-
SENIUS, född d. 5 nov. 1816, död d. 18 aug. 1880.

I. erhöll skolundervisning vid Nyköpings högre allmänna läroverk 1854—63, antogs d. 1 aug. 1863 till elev å apoteket Fenix i Nyköping, aflade där d. 18 aug. 1866 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter å samma apotek till d. 16 sept. 1867. Inskrefs höstterminen 1867 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 29 maj 1869 apotekarexamen. Tjänstgjorde därpå å apoteken Fenix i Nyköping från d. 1 juni till d. 1 sept. 1869 och i Hedemora från d. 12 sept. 1869 till d. 1 juli 1872. Inköpte d. 26 sept. 1871 tillsammans med apotekaren G. Th. Julin apoteket i Hedemora med tillträde d. 1 juli 1872, hvarvid privilegiet tilldelades Julin. Inköpte d. 29 okt. 1872 apoteket i Säter för 16,500 kronor och erhöll därå d. 4 april 1873 privilegium. Redan d. 1 dec. 1872 försålde han dock detsamma till apotekaren C. Hj. Julin. Efter att hafva till 1876 gemensamt med G. Th. Julin innehaft apoteket i Hedemora, blef Indebetou d. 19 jan. 1877 föreståndare för medicamentsförrådet i Avesta.

I. ägnade sig med förkärlek åt naturvetenskapliga studier och ansågs såsom en framstående botanist. Sommaren 1868 företog han tillika med apotekaren G. Th. Julin en botanisk resa till Luleå lappmark, samt utgaf tillsammans med honom hösten s. å. ett exsickatverk af lappländska växter.

Han innehade ett särdeles rikhaltigt herbarium af europeiska och utomeuropeiska växter, i hvilket de skandinaviska ländernas fanerogamer voro i det närmaste fulltaligt representerade. Äfven dessa länders mossor och lafvar voro synnerligen talrikt representerade. Samlingarne förvaras numera å Riksmuseets botaniska afdelning i Stockholm.

I. har från trycket utgifvit: *Claviceps purpurea Tulasne*, funnen i Sverige. Farm. tidskr. Sthlm 1878. *Flora dalecarlica*. Nyköp. 1879. 8:o. *Flores chamomillae och dess förväxlingar*. Farm. tidskr. Sthlm 1879. Han har därjämte lämnat bidrag till 10:e uppl. af Hartmans flora samt till Thedenius' Upplands och Södermanlands flora.

Död d. 27 mars 1890 i Avesta.

Gift d. 7 aug. 1877 med HILDA CHARLOTTA JERN, född d. 23 maj 1856, dotter till rådmannen och vågmästaren i Kristinehamn JOHAN JOACHIM JERN och MARIA CHARLOTTA OLSSON.

Barn: HEDVIG ANNA MARIA, född d. 18 maj 1878. Farma-

cie kandidat, gift d. 24 juli 1904 med apotekaren OSCAR FREDRIK PETTERSSON, född d. 19 jan. 1869; — BROR GOVERT, född d. 4 juli 1879. Postexpeditör; — SIGNE VIOLA, född d. 23 maj 1881, gift d. 31 maj 1903 med skogschefen vid Hellefors —Sikfors, e. jägmästaren ARVID NAPOLEON NILSSON, född d. 17 nov. 1877; — HILDA INGEGERD, född d. 5 okt. 1882, gift d. 25 nov. 1906 med direktören i Värmlands enskilda bank i Arvika, AXEL FREDRIK WALLENSTRÖM, född d. 29 aug. 1875; — ELLEN CHARLOTTA, född d. 29 okt. 1889, gift d. 9 nov. 1919 med bankkassören JOHN ERIK HERMAN LINDEBERG, född d. 4 sept. 1889.

JULIN, CARL HJALMAR. Innehade apoteket i Säter åren 1872—95. (Se under apoteket i Arvika sid. 1405.)

RYDHOLM, PETER. Innehade apoteket i Säter åren 1895—1902. (Se under apoteket i Byske sid. .)

BÄCKGREN, KARL AUGUST. Född d. 9 juli 1860 i Askersund.

Föräldrar: Gårdsägaren CARL BÄCKGREN, född d. 12 aug. 1834, död d. 13 okt. 1889, och IDA AUGUSTA CHRISTIERNSSON, född d. 27 sept. 1833, död d. . . .

B. erhöll skolundervisning vid läroverket i Askersund och högre allmänna läroverket i Örebro 1869—74, antogs till elev å apoteket Örnen i Karlstad 1875 och fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Vetlanda, där han d. 1 febr. 1879 aflade farmacie studiosi-examen.

Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1890 och tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Gävle 1890—91, Enhörningen i Stockholm 1891—92, och i Lysekil 1892—93. Var föreståndare för apoteket i Jörlanda 1893—94 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Malmköping 1894—95 och Askersund 1895—97 samt såsom föreståndare å apoteket i Nordmaling 1897 och å medikamentsförrådet i Över Kalix från d. 10 dec. 1897 till d. 15 juli 1901. Erhöll privilegium å apoteket i Säter d. 24 okt. 1902.

Död d. 3 mars 1907 i Säter.

Gift d. 25 mars 1901 med ANNA JOSEFINA, HANSSON, född

d. 1 april 1873, dotter till trädgårdsmästaren ANDERS HANSSON och BRITA HANSSON.

Barn: IDA BRITA, född d. 19 dec. 1902; — ANNA MARGARETA, född d. 15 juli 1904.

KJELLIN, GUSTAF THEODOR. Innehade apoteket i Säter åren 1907—21. (Se under apoteket Hjorten i Lund, sid. 946.)

WINGÅRD, ÅKE NILS. Född d. 17 mars 1875 i Sunne, Värmlands län.

Föräldrar: Apotekaren JOHAN ALFRED WINGÅRD, född d. 3 maj 1839, död d. 21 dec. 1897, och AURORA ULRIKA CHARLOTTA BERGENSTRÄHLE, född d. 19 mars 1849, död d. 27 juni 1900.

W. antogs 1893 till elev å apoteket Lejonet i Sundsvall, aflade d. 12 sept. 1896 farmacie studiosi-examen och d. 24 maj 1901 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Gäfle 1901—03, såsom föreståndare för apoteket i Jörlanda 1903—04 och för medikamentsförrådet i Ljungskile 1904, å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping 1904—06 och såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Öregrund 1906—21. Efter en kortare tids tjänstgöring å apoteket Fenix i Stockholm under 1921 erhöll han d. 30 juli s. å. personligt privilegium å apoteket i Säter.

W. var en synnerligen gedigen personlighet och utvecklade en omfattande vetenskaplig verksamhet särskildt beträffande feta oljor. De senaste åren af sin verksamhet sysselsatte han sig med studier öfver vitaminerna.

Han erhöll 1910 farmaceutiska föreningens stipendium för apotekares fortsatta studier. Dessa utfördes i Uppsala och Trondhjem samt resulterade i en afhandling »Bidrag till kännedom om Oleum Phocae medicinale från farmaceutisk-kemisk synpunkt». Uppsala läkarfören. förhandl. 1912.

Han har dessutom från trycket utgifvit: *Om framställning af serumrör å apotekslaboratoriet.* Sv. farm. tidskr. 1909. *Om autooxidabiliteten hos svenska Farmakopéns (Ed IX) flytande, feta oljor.* Sv. farm. tidskr. 1913. *Om Penghawar Djambi.* Sv. farm. tidskr. 1914. *Om autooxidabilitet etc. hos några feta oljor.* Sv. farm. tidskr. 1914. *Kamfers inverkan på oliv-, resp.*

rovoljas och isättikas inbördes löslighetsförhållanden. Sv. farm. tidskr. 1917.

Död d. 9 febr. 1922 i Säter.

Gift d. 27 dec. 1904 med MARIA SOPHIA CHRISTINA KALLENBERG, född d. 22 maj 1871, dotter till majoren JAKOB BALTZAR KALLENBERG och MARIA ELEONORA RIETZ.

Barn: RAGNAR, född d. 29 nov. 1905.

WANGE, ISAC NICOLAUS. Erhöll privilegium å apoteket i Säter d. 2 juni 1922. (Se vidare om honom under apoteket i Mörtfors, sid. 752.)

Apoteket i Smedjebacken.

1798.

Jämlikt K. privilegiebrevet d. 19 juni 1798 anlade Jonas Hök d. å. apotek i Smedjebacken. Apoteket förlades af honom i gården Västeräng. H. sålde visserligen 1808 apoteket och gården till sin svåger, handlanden Daniel Swanström i Köping, men apoteket kvarblef dock på samma plats med Hök såsom föreståndare. Då Swanström sedermera 1816 sålde apoteket till apotekare C. Th. Lagerbaum ingick gården ej i köpet, utan L. hyrde till en början apotekslokaler af S. men flyttade 1823 desamma till en annan gård i Smedjebacken, belägen i By, i omedelbar närhet af kyrkan i Smedjebacken. I denna gård är apoteket fortfarande beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 2,000 kronor.

HÖK, JONAS. Född d. 27 maj 1763 i Simrishamn.

Föräldrar: S. m. magistern CHRISTOPHER HÖK, född d. . . . 1725, död d. 21 juli 1785, och CATHARINA CABRIELLA GRYNENBERG, född d. 23 maj 1741, död d. . . . 1775.

H. blef student i Lund 1780 och antogs 1782 till elev å apoteket Svanen i Kristianstad. Tjänstgjorde efter aflagd farmacie studiosi-examen på åtskilliga andra apotek, till dess han d. 19 juni 1798, erhöll privilegium att anlägga apotek i Smedjebacken. Enligt köpebref d. 8 juni 1808 sålde han apoteket och gården till sin svåger, handlanden Daniel Swanström i Köping som af Collegium medicum erhöll tillstånd att genom Hök såsom provisor drifva apoteksrörelsen. H. frånträdde denna befattning 1816, då apoteket såldes till C. P. Lagerholm. Han var från d. 18 april 1806 tillika postmästare i Smedjebacken, och innehade denna befattning till sin död.

Död d. 20 sept. 1823 i Smedjebacken.

Gift d. . . . 1797 med ANNA CHRISTINA SWANSTRÖM, född d. . . . 1769, död d. 6 jan. 1824, dotter till . . .

Barn: CHRISTOPHER OLOF, född d. 30 april 1797, död d. . . . ; — CATHARINA LOVISA, född d. 7 jan. 1799, död d. . . . ; — JONAS DANIEL, född d. . . . , död d. . . . ; — JEAN ULRIK AMATIUS, född d. 4 nov. 1801, död d. . . . ; — JONAS DANIEL CLETUS, född d. . . . , död d. . . . ; — ANNA SOFIA, född d. . . . , död d. . . . ; — SARA LEONILDA, född d. 28 juni 1804, död d. . . . ; — JONAS VILHELM REGIUS, född d. . . . , död d. . . . ; — JONAS HEDOVICUS, född d. 16 okt. 1806, död d. . . . 1807; — AMALIA NICANORA, född d. . . . , död d. . . . ; — JONAS TERTULLIANUS, född d. 23 febr. 1808, död d. . . . 1813; — ANNA SOFIA, född d. 6 sept. 1810, död d. . . . ; — ELISABETH (LISA) BERNHARDINA, född d. 15 aug. 1812, död d. . . . ; — CARL MAGNUS HEGESIPPUS, född d. 7 april 1814, död d. 25 juli s. å.

LAGERBAUM, CARL PHILIP. Född d. 12 maj 1786 i Tammerfors, Finland.

Föräldrar: Inspektoren JONAS LAGERBAUM, född d. . . . 1740, död d. 14 dec. 1797, och ANNA FREDRIKA VESTBERG, född d. . . . död d. . . .

L. var fältapotekare under 1812—13 års fälttåg i Pommern, aflade apotekarexamen d. 8 mars 1813 samt erhöll 1816 kallelse att vara apotekare i Smedjebacken och inköpte s. å. apoteket.

Död d. 30 sept. 1827 i Smedjebacken.

Ogift.

FLORELL, SVEN GUSTAF. Född d. 2 april 1794 i Falkenberg.

Föräldrar: Hattmakaren PETER FLORELL, född d. . . . 1766, död d. 4 sept. 1798, och STINA GRETA THELIN, född d. . . . 1766, död d. 27 sept. 1801.

F. var sannolikt elev å apoteket i Falkenberg, tjänstgjorde å apoteket Vakteln i Halmstad 1808 och inköpte efter aflagd apotekarexamen d. 7 juli 1824 apoteket i Smedjebacken, som han tillträdde det d. 1 aug. s. å.

Död d. 1 febr. 1830 i Smedjebacken.

Efter mannens död dref änkan apoteket genom provisor, men utarrenderade det i början af 1833 till apotekare N. P. Ekholm, som 1834 inköpte detsamma.

Gift d. 29 febr. 1828 med HELENA AURORA KEMPE, född d. 17 aug. 1800, död d. . . ., dotter till bruksinspektoren L. J. KEMPE och A. C. LJUNGBERG, gift [2] d. 17 aug. 1833 med bruksinspektoren NILS FREDRIK ENMAN, född d. . . ., död d. . . .]

Barn: SVEN JAKOB, född d. 15 nov. 1828, död d. . . . 1838; — AXEL FABIAN, född d. 21 dec. 1829, död d. . . . Farmacie kandidat d. 19 dec. 1848.

EKHOLM, NILS PETER. Född d. 20 jan 1808 i Örtomta, Östergötlands län.

Föräldrar: Vaktmästaren vid frimurarelogen i Linköping JOHAN EKHOLM, född i Risinge, Östergötland, d. . . . 1775, död d. 2 juli 1838, och CHRISTINA CATHARINA FOGELGREN, född i Vist, Östergötland d. . . . 1785, död d. 23 jan. 1862.

E. antogs i sept. 1824 till elev å apoteket Morianen i Stockholm, där han d. 24 juli 1828 aflade farmacie studiosi-examen. Kvarstannade å nämnda apotek till d. 1 april 1829 och var därefter anställd å apoteket i Falun till juni 1832. Aflade d. 19 dec. 1832 apotekarexamen samt tillträdde vid 1833 års början såsom arrendator apoteket i Smedjebacken, hvilket han 1834 inköpte. Försälde apoteket d. 1 maj 1850.

Han inköpte därefter en lantegendom Söderala i Hälsingland, som han dock 1857 sålde, hvarpå han afflyttade till Falun och blef där föreståndare för en svafvelsyrefabrik. Han fick senare anställning vid en teknisk fabrik i Norrköping.

Död d. 27 okt. 1876 i Norrköping.

Gift 1) d. 27 maj 1834 med CAROLINA WILHELMINA LINDH, född d. 20 aug. 1811, död d. 9 april 1839, dotter till läns-
mannen i Gagnef AXEL LINDH och MARIA CAROLINA ARHURIANDER.

Barn: JOHAN AXEL, född d. 1 mars 1835, död i Kina på 1880-talet. Sjöman; — OTHILIA WILHELMINA, född d. 7 juli 1836, död d. 1 okt. 1863, gift med länsmannen i Gagnef ERIK OLOF ROSENIUS, född d. 8 juli 1825, död d. 6 mars 1874; — PER AUGUST, född d. 21 febr. 1838, död d. . . . s. å.

2) d. 26 jan. 1843 med CHRISTINA ULRIKA FORSGREN, född d. 14 jan. 1814, död d. 17 maj 1882, dotter till kaptenmekanikus OLOF FORSGREN och EVA CHRISTINA DUFVA.

Barn: OLOF, född d. 3 dec. 1843, död d. 19 dec. s. å.; — BERTHA CHRISTINA, född d. 13 juli 1845; — PER OLOF, född d. 5 aug. 1847, död d. 10 dec. 1913. Teknisk fab-

rikant i Norrköping; — NILS GUSTAF, född d. 9 okt. 1848, död d. 5 april 1923. Fil. d:r, professor, föreståndare för Meteorologiska Centralanstalten; — VILHELM THEODOR, född d. 3 juli 1850. Ingenjör; — ANNA SOFIA, född d. 15 juni 1852, död d. 24 juni s. å.; — GEORG VILHELM, född d. 23 juli 1853, död d. 4 aug. 1854; — BERNDT HENRIK, född d. 3 okt. 1854. F. d. kassör vid Atlas verkstäder.

HELLSTÖM, CARL ERIK. Född d. 22 mars 1822 i Norrköping.

Föräldrar: Packhusåldermannen ANDERS HELLSTRÖM, född d. 20 okt. 1791, död d. 27 maj 1866, och CHRISTINA CATHARINA PERSDOTTER, född d. 11 aug. 1792, död d. 1 april 1866.

Efter studier vid Norrköpings högre allmänna läroverk antogs H. 1836 till elev å apoteket Gripen i Stockholm samt aflade där d. 11 nov. 1840 farmacie studiosi-examen.

Tjänstgjorde därefter till hösten 1843 å apoteket i Sala och förestod under sommarmånaderna 1843—1844 brunnsapoteket vid Sätra.

Aflade d. 29 juni 1845 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter till våren 1847 å apoteket i Falun. Var sedan anställd å apoteket Ugglan i Stockholm till våren 1848, därefter å apoteket Lejonet i Gävle och förestod till d. 1 maj 1850 filialapoteket i Järvsö, då han, efter avslutadt köp, tillträdde apoteket i Smedjebacken, å hvilket han d. 1 april 1851 erhöll privilegium. Försälde apoteket 1867.

H. var åren 1867—72 ordförande i Norrbärkes kommunalnämnd samt innehade i Smedjebacken flera andra kommunala uppdrag.

Flyttade 1873 till Stockholm. Han försvann från sitt hem d. 1 nov. 1883 och har sedan dess ej avhörts.

Död d. . . .

Gift 1) d. 15 nov. 1850 med MATHILDA JOSEFINA EKSTEDT, född d. 15 juli 1823, död d. 31 dec. 1867, dotter till bergsrådmannen i Sala JOHAN AXEL EKSTEDT och ULRIKA ARPI.

Barn: INGEBORG ULRIKA, född d. 3 nov. 1852, gift d. 20 jan. 1872 med apotekaren på Kronan i Jönköping ALFRED SEVERIN CARLSSON, född d. 17 jan. 1839, död d. 7 juni 1889; — CARL ALRIK, född d. 16 sept. 1855. Farmacie studiosus.

2) d. 31 aug. 1869 med EMMA WESTRÖM, född d. 29 maj 1844, död d. 28 febr. 1908, dotter till rådmannen i Uppsala ERIK WESTRÖM och CHARLOTTA WILHELMINA BERG.

Barn: EMMA, född d. 14 juni 1876, gift d. 29 sept. 1895 med redaktören THOR ANTON VON TEÜCHLER, född d. 24 nov. 1869, död d. 30 okt. 1904; — ESTER, född d. 28 juli 1874, död d. 11 okt. 1874; — ERNST HUGO, född d. 13 okt. 1875, död d. 11 aug. 1884.

WÆRNBAUM, ALFRED THEODOR. Innehade apoteket i Smedjebacken åren 1867—73. (Se under apoteket Ugglan i Stockholm, sid. 176.)

BRUN, CARL ERIK. Född d. 12 febr. 1835 i Lena, Älfsborgs län.

Föräldrar: Landtbrukaren ANDERS CHRISTIAN BRUN, född d. 2 aug. 1787, död d. 20 jan. 1855, och MARIA BRITA SAHLMARK, född d. 21 juli 1794, död d. 29 april 1882.

Efter att hafva idkat skolstudier vid Alingsås treklassiga läroverk, därefter 1848—50 vid Hudiksvalls högre allmänna läroverk och slutligen vid gymnasiet i Gävle, antogs B. d. 1 juli 1851 till elev å apoteket i Hudiksvall och aflade där d. 23 juni 1856 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde efter aflagd examen å nämnda apotek till 1858 års slut och inskrefs vårterminen 1859 vid farmaceutiska institutet, där han d. 6 nov. 1860 aflade apotekarexamen.

Tjänstgjorde därpå å apoteket Enhörningen i Stockholm under återstoden af året till d. 4 okt. 1861 och var samtidigt amanuens vid K. mynt- och kontrollverket i Stockholm. Han hade sedan anställning å apoteket i Hudiksvall, och var från okt. 1862 föreståndare för filialapoteket i Järvsö, hvilken befattning han innehade under $10\frac{1}{2}$ års tid, med undantag af nio månader åren 1871—72, då han förestod apoteket i Hudiksvall under ägarens bortovaro.

Inköpte i mars 1873 apoteket i Smedjebacken, som han tillträdde d. 1 april s. å. och å hvilket han erhöll privilegium d. 16 maj 1873.

B. var äfven innehafvare af medikamentsförrådet i Grangärde från d. 16 juni 1873.

Sålde apoteket i Smedjebacken d. 1 juli 1900 och är sedan dess bosatt i Stockholm.

HEDSTRÖM, OTTO. Född d. 4 juli 1870 i Hede, Myckleby, på Orust, Göteborgs och Bohus län.

Föräldrar: Sjökaptenen BERNDT JOHANSSON, född d. 30 april 1835, död d. 17 febr. 1920, och CHARLOTTA HEDSTRÖM, född d. 28 jan. 1844, död d. 21 okt. 1916.

Efter att hafva genomgått lägre allmänna läroverket i Uddevalla inskrefs H. höstterminen 1885 i Göteborgs högre latinläroverk, hvars nedre sjetta klass han genomgick, antogs d. 15 juni 1886 till elev å apoteket i Uddevalla, och aflade där d. 20 sept. 1889 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Uddevalla till d. 28 febr. 1890, å apoteket i Malmköping från d. 1 mars 1890 till d. 8 sept. s. å. och å apoteket i Smedjebacken från d. 9 sept. 1890 till hösten 1893, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 18 maj 1895 apotekarexamen och tjänstgjorde under mellanterminerna på apoteken i Smedjebacken och Hedemora.

Var därefter anställd å apoteket i Falun från d. 25 maj 1895 till d. 14 aug. 1898, förestod medikamentsförrådet i Avesta från d. 15 aug. 1898 till d. 16 juni 1900 och tjänstgjorde därpå å apoteket i Smedjebacken till d. 1 juli 1900, då han genom köp blef innehafvare af detsamma.

Af offentliga uppdrag, som H. innehaft i Smedjebacken må nämnas, att han varit ledamot af och senare ordförande i dåvarande municipalnämnden, ledamot af direktionen för dåvarande sjukstugan samt syssloman vid densamma, ledamot af byggnadsnämnden och hälsovårdsnämnden, räkenskapsförare och kassör för kyrko- och skolråd och ledamot af arbetslöshetskommittén.

Han innehar ännu offentligt uppdrag såsom ledamot af kyrkorådet (sedan öfver 20 år tillbaka), ledamot af lasarettsdirektionen, kommunalnämnden och kommunalfullmäktige och såsom ordförande i extra provinsialläkardistriktets styrelse. Han är därefter ordförande i styrelsen för A.-B. Göteborgs banks afdelningskontor å platsen.

Apoteket i Grangärde.

1922.

Samtidigt med att K. Maj:t, d. 10 maj 1867, i bref till sundhetskollegium, biföll en dess hemställan, »att af de sednast beviljade 6 provinsialläkarlönerna en måtte anvisas åt en provinsialläkare inom Stora Kopparbergs län med tjänstdistrikt af Västerbergslags fögderi eller Grangärdes, Norrbärkes, Söderbärkes, Ludvika och Malingsbo socknar, samt station på det ställe inom Grangärde socken, där den utlofvade kostnadsfria bostaden var belägen och af Vår Bef:de godkänd», medgaf K. Maj:t att ett nytt själfständigt apotek med personligt privilegium finge anläggas i närheten af provinsialläkarstationen, sedan läkare blifvit tillsatt och efter det anmälan om behovet af ett apotek hos Sundhetskollegium blifvit gjord.

K. brefvet d. 16 sept. 1870 bemyndigade sedan sundhetskollegium — med anledning af en underd. ansökan, att »i stället för det genom nåd. brefvet d. 10 maj 1867, beslutade men ännu icke anlagda själfständiga apoteket inom Grangärde socken, en särskild medikamentsförsäljning måtte därstädes få inrättas» — uppdraga åt någon närboende, därtill villig apoteksinnehafvare att till försäljning och genom en godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd inom Grangärdes socken i närheten af provinsialläkarstationen, intill dess att anmälan gjorts om behovet af ett själfständigt apotek inom Grangärdes provinsialläkardistrikt.

Den 16 nov. 1922 hemställde medicinalstyrelsen sedermera hos K. Maj:t, att medikamentsförrådet i Grangärde måtte, så snart ske kunde förändras till själfständigt apotek och anförde härvid att kommunalfullmäktige i Grangärde beslutat, att, under villkor att medikamentsförrådet senast d. 1 jan. 1924 förändrades till själfständigt apotek, uppföra en apoteksbyggnad i Sunnansjö samt upplåta densamma till den blifvande apoteksinnehafvaren mot en hyra af högst 2,000 kronor. K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och K. brefvet d. 8 dec. 1922 bestämde därefter att medikamentsförrådet

i Grangärde socken skulle, så snart ske kunde efter årets utgång förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium, under villkor att Grangärde kommun i Sunnansjö tillhandahölle af medicinalstyrelsen godkända, såväl apotekslokaler som bostad åt apoteksinnehafvaren mot en årlig hyra af högst 2,000 kr.

Privilegiet å apoteket tilldelades genom K. brevet d. 23 mars 1923 legitimerade apotekaren K. M. Enhörning och efter verkställd afsyning godkändes detsamma af medicinalstyrelsen d. 3 mars 1924.

Apoteket, som under dess långa tid såsom medikamentsförråd, var beläget i närheten af läkarbostaden, flyttades, då det förändrades till själfständigt apotek, till ett af kommunen nybyggt hus med lokal för apoteket och bostad för innehafvaren, beläget omkring 300 meter från gamla lokalen, strax ofvanom Sunnansjö gamla herrgård, i vinkeln mellan stora landsvägen och vägen till sjukstugan och läkarbostaden.

Apoteket har på grund af dess ringa omsättning ännu icke kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

ENHÖRNING, KARL MAGNUS. Född d. 14 april 1878 i Kila, Västmanlands län.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Söderbärke JOHAN MAGNUS ENHÖRNING, född d. 11 nov. 1849, död d. 30 nov. 1922, och THERESIA KAROLINA WULFF, född d. 21 juli 1845, död d. 6 jan. 1919.

E. idkade skolstudier vid Västerås högre allmänna läroverk åren 1889—94, antogs 1894 till elev å apoteket i Strömstad och aflade d. 19 jan. 1898 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Kopparberg, Lejonet i Göteborg, Storken i Stockholm, i Järvsö och å Hjorten i Västerås.

Aflade d. 25 maj 1909 apotekarexamen och var därpå anställd å apoteket Lejonet i Eskilstuna 1909—15, å apoteket i Avesta 1915—19 samt å apoteket Kronan i Borås 1919—23.

Erhöll d. 23 mars 1923 privilegium å apoteket i Grangärde (Sunnansjö).

Gift d. 3 mars 1918 med LYDIA CECILIA VIKTORIA STRENGBOHM, född d. 5 maj 1881, dotter till fabrikören CARL ARVID STRENGBOHM och ALBERTINA JOSEFINA FORSBERG.

Barn: CECILIA THERESIA, född d. 16 sept. 1919.

Apoteket i Malung.

1897.

På framställning af socknemännen i Malung, och sedan dessa erbjudit sig upplåta kostnadsfria lokaler för ett medikamentsförråd, bestämde K. Maj:t genom K. brefvet d. 1 juli 1886 att ett medikamentsförråd finge inrättas i Malungs socken i närheten af distriktsläkarens bostad.

Medikamentsförrådet tilldelades apotekaren i Filipstad R. V. Ringström.

I april 1897 anhöllo sedermera Malungs socknemän att medikamentsförrådet måtte förändras till själfständigt apotek, och sedan medicinalstyrelsen tillstyrkt framställningen, medgaf K. Maj:t genom K. brefvet d. 26 aug. 1897 att medikamentsförrådet i Malung från och med d. 1 jan. 1899 finge förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium och skulle apoteket förläggas i närheten af extra provinsialläkarens bostad.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 31 dec. 1897 examinerade apotekaren G. L. Heuman, som tillträdde detsamma d. 1 jan. 1899 och samma dag öppnade det för allmänheten, efter att hafva anskaffat fullständigt ny inredning för apoteket.

Under apoteket i Malung hörde åren 1899—1915 medikamentsförrådet i Nås, hvilket sistnämnda år förändrades till själfständigt apotek, och hör sedan år 1900 medikamentsförrådet i Lima.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 500 kronor.

HEUMANN, GUSTAF LENNART. Innehade apoteket i Malung åren 1897—1905. (Se under apoteket Svalan i Halmstad, sid. 1046).

MICHAËLSSON, CARL DAVID MICHAËL. Född d. 2 maj 1857 i Stockholm.

Föräldrar: Grosshandlaren och destillatorn MICHAËL GUSTAF NATHANAEL MICHAËLSSON, född d. . . . 1812, död d. . . . 1858, och AURORA CHRISTINA BALK, född d. 16 mars 1827, död d. 3 nov. 1892.

M. genomgick Klara lägre elementarläroverk och 1:a ringen i Stockholms gymnasium samt 6:e öfre klassen af Uppsala högre allmänna läroverk. Tjänstgjorde därefter såsom informator vid Larsbo bruk i södra Dalarne och såsom brukselev vid Norns bruk samt vid en mekanisk verkstad i Kalmar och inskrefs höstterminen 1878 såsom extra elev vid tekniska högskolan i Stockholm.

Antogs d. 11 febr. 1879 såsom elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm, aflade d. 26 maj 1882 farmacie studiosi-examen vid farmaceutiska institutet samt tjänstgjorde därpå å apoteket Vakteln i Halmstad till hösten 1886, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 18 maj 1889 apotekarexamen och åhörde under studietiden äfven professorerna Warmings och Rosenbergs föreläsningar vid Stockholms högskola. Vikarierade sommaren 1888 å apoteket Kronan i Eskilstuna samt kortare tider å apoteken Morianen i Stockholm och i Vaxholm samt hade efter apotekarexamen under år 1889 vikariat å apoteket i Sotholm (Västerhaninge) och å apoteken i Vara samt Enhörningen i Göteborg.

Förestod därefter under 2 år vattenfabriken Vasen i Stockholm (sedermera sammanslagen med Eriksbergs vattenfabrik) och tjänstgjorde samtidigt kortare perioder dels å apoteket Kronan i Norrköping och dels å apoteket i Hammarby. Förestod från d. 15 juni 1891 medikamentsförrådet i Visnum, tilldess han i okt. 1906 tillträdde apoteket i Malung, hvarå han d. 6 juli 1906 erhållit personligt privilegium.

M. innehade därjämte medikamentsförrådet i Nås till 1915, då detsamma förändrades till själfständigt apotek och innehar medikamentsförrådet i Lima. Är sedan d. 2 maj 1923 tjänstledig och bosatt i Visnum och förestås apoteket af legitimerade apotekaren Erik Gottfrid Nordbäck såsom arrendator.

Gift d. 9 juni 1889 med ANNA SOFIA PETTERSSON, född d. 9 febr. 1851, dotter till arrendatorn PER MAGNUS ISRAELSSON och CHARLOTTA DANIELSDOTTER.

Barn: KARL MAGNUS HJALMAR, född d. 23 juni 1890. Fil. lic., lärare vid Uppsala samgymnasium; — PER DAVID NATHANAËL, född d. 2 febr. 1894.

Apoteket i Nås.

1915.

K. brevet d. 18 febr. 1870 till sundhetskollégium bemyndigar kollégium uppdraga åt någon lämplig apoteksinnehafvare tillhandahålla ett medikamentsförråd i Nås socken vid eller i närheten af provinsialläkarstationen. Sundhetskollégii tillståndsbevis d. 21 april 1870 meddelade därpå apotekaren i Falun F. W. Helleday rättighet att tillhandahålla medikamentsförrådet och d. 26 nov. 1870 öppnades detsamma för allmänheten, efter att hafva blifvit vederbörligen afsynadt.

På grund af medicinalstyrelsens beslut d. 1 febr. 1899 öfverflyttades rättigheten att innehafva medikamentsförrådet på apotekaren i Malung.

Efter att hafva inhämtat yttranden från förste provinsialläkaren, K. bfhde i Kopparbergs län, provinsialläkaren i distriktet och apotekaren i Malung, gjorde medicinalstyrelsen sedermera d. 5 aug. 1915 hos K. Maj:t framställning om förändrande af medikamentsförrådet till själfständigt apotek. K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och K. brevet d. 27 aug. 1915 föreskref därpå, att i stället för det nu befintliga medikamentsförrådet skulle, så snart ske kunde, inrättas ett själfständigt apotek med personligt privilegium i Nås' socken inom ett afstånd af högst en kilometer från Nås' järnvägsstation.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 10 dec. 1915 examinerade apotekaren K. A. Wihr, som efter särskildt tillstånd från medicinalstyrelsen, d. 7 och 8 april 1916 fick apoteket afsynadt i de gamla lokalerna. År 1917 flyttades apoteket till en byggnad, belägen i omedelbar närhet af Nås' järnvägsstation och afsynades där i nya lokaler d. 3 och 4 jan. s. å.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,000 kronor.

WIHR, KARL AUGUST. Född d. 21 april 1869 i Nyköping.

Föräldrar: Poliskonstapeln NICOLAUS AUGUST WIHR, född d. 8 juni 1833, död d. 16 febr. 1914, och CHARLOTTA SOFIA ÖBERG, född d. 10 aug. 1837, död d. 17 april 1908.

Efter skolstudier vid Nyköpings högre allmänna läroverk åren 1881—86, antogs W. till elev å apoteket Kronan i Uppsala d. 21 juni 1886 och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 sept. 1890. Tjänstgjorde därefter å apoteket Gripen i Stockholm från d. 10 okt. 1890 till d. 15 aug. 1891, å apoteket i Östhammar från d. 26 aug. 1891 till d. 28 sept. 1893 samt under studieferierna såsom vikarie å apoteket Gripen i Nyköping.

Aflade apotekarexamen d. 22 maj 1895 och hade därefter anställning å apoteken Gripen i Stockholm från d. 1 juni 1895 till d. 1 juli s. å., Enhörningen i Stockholm från d. 1 juli 1895 till d. 31 juli 1896 och i Arboga från d. 1 aug. 1896 till d. 23 jan. 1916.

Erhöll privilegium å apoteket i Nås d. 10 dec. 1915.

Gift d. 10 okt. 1921 med farmacie kandidaten ELSA MARIA ANDERSSON, född d. 10 april 1889, dotter till handlanden DANIEL ANDERSSON och MARIA AUGUSTA BOMAN.

Barn: BRITA MARIA SOFIA, född d. 15 jan. 1923.

Apoteket i Orsa.

1891.

I enlighet med medicinalstyrelsens tillstyrkande, bemyndigade K. brevet d. 11 dec. 1891 styrelsen lämna i uppdrag åt någon lämplig apoteksinnehafvare att, under iakttagande af gällande föreskrifter för medikamentshandel, genom en af styrelsen godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd inom Orsa kyrkoby i närheten af provinsialläkarestationen, dock ej under längre tid än fem år.

Apotekaren i Mora, H. W. Lindström, erhöi d. 11 febr. 1892 tillstånd att inrätta medikamentsförrådet och förlade detsamma vid stora landsvägen i den s. k. Jacksonska gården, ungefär midt i byn.

K. brevet d. 18 sept. 1896 förordnade sedermera, att medikamentsförrådet i Orsa skulle d. 8 juli 1897 indragas och ersättas med ett i Orsa kyrkoby i närheten af extra provinsialläkarestationen förlagdt själfständigt apotek med personligt privilegium, samt bemyndigade medicinalstyrelsen att i vanlig ordning kungöra privilegiet till ansökning. Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 22 jan. 1897 examinerade apotekaren K. A. G. Björkman, som, när järnvägen kom till stånd, flyttade apoteket till ett hus, beläget omkring 1 km. från järnvägsstationen vid den s. k. Lillån i utkanten af Orsa by.

Apoteket, hvars innehafvare erhöi privilegiet före d. 27 okt. 1899 har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

BJÖRKMAN, KARL AXEL GYLFE. Född d. 19 april 1849 på Skromstad, Gamleby, Kalmar län.

Föräldrar: Fanjunkaren vid K. Smålands grenadierer, landtbrukaren ERIK JOHAN BJÖRKMAN, född d. 13 aug. 1800, död

d. 11 dec. 1859, och AGNES MARIA CASTMAN, född d. 29 juni 1814, död d. 10 mars 1862.

B. idkade åren 1860—67 skolstudier vid Västerviks högre allmänna läroverk, antogs i sept. 1867 till elev å filialapoteket i Gamleby och fortsatte från okt. 1868 elevtjänstgöringen å apoteket Lejonet i Växjö. Aflade farmacie studiosi-examen d. 11 okt. 1870 och apotekarexamen d. 21 maj 1874.

Han har tjänstgjort å apoteken i Växjö, Nordstjärnan i Stockholm, Vakteln i Halmstad 1874—75, i Lidköping 1875—77, Lejonet i Landskrona 1878—80 och såsom föreståndare i Övre Fryksdalen, numera Torsby, 1880—84 samt vidare å apoteken i Oskarshamn 1885—90, Säffle 1890—96 och Enhörningen i Göteborg 1896—97.

Erhöll d. 22 jan. 1897 privilegium å apoteket i Orsa. Är tjänstledig sedan d. 1 sept. 1909 och bosatt i Uppsala. Apoteket förestås under ledigheten af legitimerade apotekaren Carl Viktor Nils Ekenman såsom arrendator.

B. var stadsfullmäktig i Oskarshamn åren 1887—90.

Gift d. 14 nov. 1880 med GERTRUD HELENA KATARINA EMENTIA MATHILDA (MATTY) EGERSTRÖM, född d. 31 jan. 1855, dotter till fängelsedirektören MATTIAS FREDRIK HERMAN EGERSTRÖM och VENDELA ERIKA CASTMAN.

Barn: ELSA MARIA, född d. 11 nov. 1881. Farmacie kandidat; — MATS RAGNAR, född d. 29 dec. 1882, död d. 4 febr. 1883; — LARS ERIK, född d. 16 nov. 1883, död d. . . . Trädgårdselev; — ASTRID CAROLA, född d. 9 jan. 1886. Med. lic., t. f. hospitalsläkare af 2 kl. vid Lunds hospital; — SIGNHILD KARIN, född d. 15 sept. 1887. Farmacie kandidat; — GUNLÖG INGEGÄRD (GULLI), född d. 14 maj 1890; — DAGNY EMERENTIA, född d. 24 okt. 1888, död d. 18 juni 1889; — KARL GUNNAR, född d. 9 april 1898. Filosofie kandidat.

Apoteket i Rättvik.

1892.

Sedan K. brefvet d. 4 dec. 1891 beviljat bidrag af statsmedel till aflönande af en extra provinsialläkare med tjänstgöringsområde af Rättviks, Boda och Ore socknar och efter det att denne blifvit i vederbörlig ordning tillsatt, ingingo nämnda kommuner till K. Maj:t med und. anhållan att ett apotek eller medikamentsförråd måtte få inrättas i närheten af läkarens bostad vid järnvägsstationen i Lerdal, Rättviks socken. Till stöd härför anfördes hufvudsakligen, att distriktets folkmängd uppginge till 13,834 personer samt att afståndet till närmaste apotek, beläget i Leksand, utgjorde från Rättvik 20 km., från Boda 36 km. och från Ore 55 km.

Efter att hafva inhämtat yttrande från extra provinsialläkaren i Rättviks distrikt, vederbörande provinsial- och förste provinsialläkare, innehafvaren af apoteket i Leksand samt K. bhde i länet, ingick medicinalstyrelsen d. 26 aug. 1892 till K. Maj:t med tillstyrkande utlåtande, och K. brefvet d. 9 sept. 1892 föreskref sedermera att ett nytt, själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas i Rättvik inom ett afstånd af högst 1 kilometer från extra provinsialläkarens bostad.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 1 jan. 1893 examinerade apotekaren C. Ch. V. Petersson, som förlade apoteket till den s. k. Backavägen och d. 1 nov. 1893, efter vederbörlig afsyning, öppnade detsamma för allmänheten. Samma innehafvare flyttade d. 18 april 1898 apoteket till samhällets hufvudgata, där det fortfarande är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,000 kronor.

PETERSSON, CARL CHRISTIAN VICTOR. Var innehafvare af apoteket i Rättvik åren 1893—1900. (Se under apoteket Ängeln i Stockholm sid. 60 samt Tillägg och rättelser XIV, sid. CXIV).

NORBERG, CARL EDOUARD. Innehade apoteket i Rättvik åren 1900—10. (Se under apoteket i Mariestad sid. 1291.)

FORSBERG, CARL ERIK. Innehade apoteket i Rättvik åren 1910—19. (Se under apoteket Beckasinen i Karlstad sid. 1369.)

ENGSTRÖM, FREDRIK LAURENTIUS LEONARD. Född d. 9 juni 1871 i Lönneberga, Kalmar län.

Föräldrar: Landtbrukaren, sedermera stationsinspektoren LARS ERHARD ENGSTRÖM, född d. 10 aug. 1841, och ANTIGONIA MARGARETHA LINDNER, född d. 15 dec. 1843.

E. studerade vid högre allmänna läroverket i Norrköping till öfre sjätte klassen, antogs d. 17 aug. 1888 till elev å apoteket Korpen i Stockholm samt aflade farmacie studiosi-examen d. 27 jan. 1892. Tjänstgjorde å apoteken i Eksjö från d. 1 febr. 1892 till d. 31 aug. s. å., Lejonet i Hälsingborg från d. 1 sept. 1892 till d. 14 sept. 1893, Vasen i Linköping från d. 1 okt. 1893 till d. 12 sept. 1895 och förestod brunnsapoteket i Särö från d. 30 maj till d. 6 sept. 1896. Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1897 och var därefter anställd å apoteken Lejonet i Gävle, från d. 27 maj 1897 till d. 14 okt. 1898, Gripen i Stockholm från d. 15 okt. 1898 till d. 15 sept. 1902, Vasen i Stockholm från d. 16 sept. 1902 till d. 31 aug. 1904, Fenix i Stockholm från d. 1 sept. 1904 till d. 31 jan. 1908 och Storcken i Stockholm från d. 1 febr. 1908 till d. 31 mars 1919.

Erhöll d. 14 mars 1919 personligt privilegium på apoteket i Rättvik.

Gift d. 14 april 1913 med BEDA OLIVIA LOVISA JOHANSSON, född d. 22 febr. 1880, dotter till byggmästaren KARL JOHANSSON och ANNA KAROLINA HOLM.

Barn: BJÖRN LARS TORDEL, född d. 1 aug. 1914; — LARS-GUNNAR, född d. 7 aug. 1917; — KERSTIN MARGARETHA OLIVIA, född d. 14 dec. 1919.

Apoteket i Älvdalen.

1894.

Redan före 1865 fanns i Älvdalen ett s. k. sockenapotek. Dylika medikamentsförråd voro legaliserade, skulle bekostas af kommunen och voro afsedda för kommunens fattiga, som härifrån skulle erhålla fri medicin. De finge ej anläggas eller tillhandahållas af apoteksyrkets utöfvare, utan skulle handhafvas af »pastor eller annan upplyst af församlingens innevånare», men medicin finge ej heller försäljas från dem till allmänheten (jfr apoteket i Hova).

Denna bestämmelse efterlefdes dock sällan och »sockenapotekskistan» i Älvdalen utgör just ett exempel på ett sådant förhållande.

Redan före sockenapotekets tillkomst fanns i prästgården ett mindre förråd färdigberedd medicin, som hemtogs från apoteket i Mora. Sedermera öfverflyttades distributionen till arrendatorn af porfyrverket, en brukspatron Arborelius, men på kommunalstämma d. 16 jan. 1865 beslöto socknemännen att för åstadkommande af bättre ordning träffa öfverenskommelse med handlanden C. Th. Berg att öfvertaga vården af socknens medikamentsförråd.

Denna öfverenskommelse förnyades sedan flera gånger och B. skötte förrådet ett trettiotal år framåt, som det vill synas, med sakkunskap samt nit och omtanke.¹

¹ På kommunalstämma d. 3 maj 1896 betygade socknemännen sitt erkännande för det nit och den omtanke Berg städse visat vid fullgörande af sitt åtagande och anmäldes att kommunalnämnden, sedan fullständigt apotek under gångna året blifvit inom kommunen inrättadt, upptagit och utredt frågan om ordnandet med afslutningen af socknens medikamentsförråd och ersättning till B. för varor och inventarier m. m.

Enligt den sålunda upprättade utredningen och därvid fogad inventarieförteckning, utgjorde värdet af kvarvarande lager med inventarier tillhopa kronor 777: 96, däraf Berg förut vid rörelsens emottagande uppburit kronor 300, hvadan återstående lösen skulle utgöra skillnaden, kronor 477: 96.

Försäljningen skedde från öppen bod, men några gifter lära ej hafva utlämnats, med undantag af Roséns bröstdroppar, som läkaren utskref.

På kommunalstämma d. 31 okt. 1892 beslöto emellertid socknemännen vidtagna åtgärder för erhållande af ett fullständigt apotek inom kommunen och tillsatte fördenskull en kommitté, som skulle taga frågan om hand. Kommitterade ingingo sedermera under år 1893 till K. Maj:t med anhållan om tillstånd att inom Älvdalens socken få anordnad ett själfständigt apotek eller filial af ett sådant och utfäste sig i skrifvelse d. 19 jan. 1894, jämlikt beslut af kommunalstämman, att under 5 år, räknadt från och med 1894, årligen erlægga 500 kronor i hyresbidrag till en blifvande innehafvare af apoteket.

I lämnad skrifvelse hade kommunalnämnden, med stöd af den verkställda utredningen föreslagit socknemännen besluta, *dels* att inlösa kvarvarande förråd medikamenter jämte inventarier efter det uppskattade värdet, efter afdrag af förut utlämnade kronor 300, med tillhopa..... kronor 477: 96
dels dessutom såsom ersättning för lön och hyra för medikamentsförrådsrummet till B. anslå ett belopp af kontant kronor 522: 04
eller tillsammans ett belopp af kontant kronor 1,000: 00

Under öfverläggningen framhölls, hurusom Berg, under den tid han omhänderthaft medikamentsförrådet och socknen varit i saknad af läkare, fått ägna sin tid nästan helt och hållet, icke blott till medikamentsförrådets skötande, utan fast mer för vårdandet af sjuka inom socknen, hvadan socknemännen ansågo, att en godtgörelse för all hans uppoffring vore för lågt upptagen efter vad kommunalnämnden föreslagit, i synnerhet som den årliga lön Berg uppburit, varit jämförelsevis ringa.

I följd häraf yrkades:

dels bifall till kommunalnämndens förslag, med det tillägg, att socknemännen måtte anslå, utöfver det belopp kommunalnämnden föreslagit, 2,000 kronor att på en gång erläggas till B. såsom en gård af tacksamhet från socknens sida,

dels bifall till kommunalnämndens förslag, med det tillägg, att socknemännen måtte anslå, utöfver det belopp kommunalnämnden föreslagit, ett belopp af kronor 500 att årligen såsom pension utgå till C. Th. Berg från och med år 1894, då hans aflöning upphörde, och så länge hans lifstid varade,

dels och bifall till detta sistnämnda yrkande, under vissa villkor, angående Ångbryggeriets i Falun öltappningsaffär i Bergs gård, upphörande, från vilken tid pensionen skulle utgå.

Efter öfverläggning beslöto socknemännen, med godkännande af därom framställt yrkande: att anslå hvad kommunalnämnden föreslagit till inlösen af kvarvarande medikamentsförrådet med inventarier samt till ersättning för lön och hyra för medikamentsförrådsrummet, och därutöfver ett belopp af 500 kronor, att årligen, från och med år 1894, utgå till Herr C. Th. Berg, så länge hans lifstid varade.

Efter hörande af vederbörande myndigheter och sedan medicinalstyrelsen inkommit med tillstyrkande utlåtande, beslöt K. Maj:t d. 14 juni 1894 att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas inom Älvdalens socken på ett afstånd ej öfverstigande 2 kilometer från extra provinsialläkarens bostad, dock med villkor, att Älvdalens socknemän årligen under fem år, räknadt från och med det, hvarunder försäljningen från det nya apoteket började, skulle erlägga 500 kronor i hyresbidrag till den blifvande innehafvaren af apoteket.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 5 okt. 1895 examinerade apotekaren J. Jansson, som öfvertog den kuranta delen af kommunens medicinlager och d. 8 mars 1896 öppnade apoteket för allmänheten, sedan detsamma blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket anlades af sin förste innehafvare i Östermyckeläng, en by närmast söderut från kyrkbyn på ett afstånd af 1.3 km. från läkarbostaden och 1.5 km. från sjukstugan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensioring erlägga en årlig afgift af 1,000 kronor.

JANSON, JOHAN. Innehade apoteket i Älvdalen åren 1894—1904. (Se under apoteket Östgöta Lejon i Norrköping sid. 508.)

NORBERG, OLOF AXEL. Innehade apoteket i Älvdalen åren 1905—17. (Se under apoteket Hjorten i Östersund sid. .)

NYMAN, SVEN OTTO. Född d. 3 juni 1869 å Åkerby gård, Öster-Lövsta, Uppsala län.

Föräldrar: Landtbrukaren JOHAN MAGNUS NYMAN, född d. 13 okt. 1815, död d. 22 jan. 1900, och CHARLOTTA HELENA NORDLUND, född d. 7 mars 1828, död d. 14 nov. 1920.

N. genomgick 6 klasser af Uppsala högre allmänna läroverk åren 1881—87, antogs d. 1 sept. 1887 till elev å apoteket Lejonet i Gävle och aflade d. 24 sept. 1891 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Gävle till d. 15 sept. 1893 samt sedan å apoteket Morianen i Stockholm till d. 15 sept. 1895. Inskrefs höstterminen 1895 vid

farmaceutiska institutet och aflade d. 14 maj 1897 apotekar-examen.

Vikarierade sommaren 1896 under 3 månader å apoteket Vakteln i Halmstad och tjänstgjorde å apoteken Hjorten i Östersund från d. 9 juni 1897 till d. 30 maj 1900 samt Ugglan i Stockholm från d. 1 juni 1900 till d. 30 okt. 1917.

Erhöll d. 12 okt. 1917 personligt privilegium å apoteket i Älvdalen och förestod detta apotek från d. 1 nov. 1917 till dess detsamma för hans räkning afsynades d. 25—26 febr. 1918.

N. var ledamot i styrelsen för apotekarkårens lifränte- och pensionskassa från 1910 till 1917 och af styrelsen för farmaceutiska föreningen 1916 och 1919 samt suppleant i nämnda sammanslutningar resp. åren 1906—07, och 1913—15, ordförande i styrelsen för farmaceutiska föreningens understöds-kassa för arbetslösa 1912—17 och i Stockholmskretsen af Sveriges farmaceutförbund 1905—07 samt ledamot i dess styrelse 1908, kassaförvaltare och ledamot i expeditionen för Sveriges farmaceutförbund 1903—09, styrelseledamot i A.-B. Farmaceutisk revy 1907—13 samt ordförande i dess styrelse 1909—13. Han var därejämte af Sveriges farmaceutförbunds centralstyrelse utsedd att vara revisor i farmaceutiska föreningens stipendiefond för apotekares fortsatta studier år 1905.

Gift d. 10 sept. 1921 med farmacie kandidaten ALICE MARIA VON SYDOW, född d. 15 sept. 1877, dotter till kassören HUGO AXEL THEODOR VON SYDOW och ALMA LOVISA BJÖRK, gift [1] d. 4 nov. 1905 med apotekaren i Mönsterås ERNST LUDVIG HYLÉN, född d. 28 juni 1872, död d. 31 juli 1917.]

Apoteket i Borlänge.

(Stora Tuna)

1900.

På framställning af socknemännen i Stora Tuna socken, be-
myndigade K. Maj:t genom K. brefvet d. 9 juli 1880 medici-
nalstyrelsen uppdraga åt någon lämplig apoteksinnehafvare att
genom en af styrelsen godkänd föreståndare tillhandahålla ett
medikamentsförråd i Stora Tuna socken i närheten af kyr-
kan. Tillstånd att inrätta och hålla medikamentsförrådet med-
delades d. 6 sept. 1880 innehafvaren af apoteket i Säter C. Hj.
Julin, men förrådet finge ej öppnas förr än distriktsläkare blif-
vit anställd och hade tillträdtt tjänsten.

Då vid ansökningstidens utgång d. 17 okt. 1880 ingen sö-
kande till befattningen anmält sig, anhöll apotekare J. i skrif-
velse d. 21 okt. s. å. hos medicinalstyrelsen, att den honom
förelagda afsyningsanmälan af medikamentsförrådet till senast
d. 31 dec. 1880 måtte få framflyttas till 5 månader efter den
dag, ordinarie distriktsläkare tillträdtt befattningen. Genom
skrifvelse d. 25 okt. 1880 till K. biföll medicinalstyrelsen
denna anhållan på det sätt att, i händelse distriktsläkare blefve
antagen, J. måtte senast 6 månader efter det denne tillträdtt sin
befattning, hafva medikamentsförrådet inrättat och anmält till
afsyning hos distriktsläkaren.

Då distriktsläkare omsider antagits och denne samtidigt er-
höll rättighet att taga sin bostad vid Borlänge järnvägsstation
i stället för vid Stora Tuna kyrka, samt då kommunen ej
hade något att erinra mot att det belutade medikamentsför-
rådet förlades till Borlänge järnvägsstation, medgaf medicinal-
styrelsen i skrifvelse d. 31 okt. 1881, att detsamma finge an-
läggas vid järnvägsstationen i Borlänge i stället för vid Stora
Tuna kyrka.

Medikamentsförrådet afsynades d. 17 jan. 1882 och öppna-
des därpå omedelbart för allmänheten.

I skrifvelse d. 14 april 1900 till K. Maj:t hemställde medicinalstyrelsen, att medikamentsförrådet i Stora Tuna socken skulle indragas och ersättas med ett i Borlänge köping beläget själfständigt apotek. Styrelsen anförde härvid, att K. Maj:t genom nåd. beslut d. 6 dec. 1895 ej funnit skäl att då bifalla en af medicinalstyrelsen gjord framställning om förändring af medikamentsförrådet i Stora Tuna till själfständigt apotek, men i samband härmed uppdragit åt styrelsen att efter ingången af år 1900 inkomma med förslag i sådant syfte. Medicinalstyrelsen hade fördenskull anmodat styrelsen öfver den äldre amorteringsfonden — som 1895 hyst betänkligheter vid förändringen, enär därvid innehafvarens af apoteket i Säter förmåga att betala sina afgifter till fonden äfventyrades — att inkomma med yttrande i berörda afseende. I inkommet yttrande hade amorteringsfondens styrelse därefter förklarat, att något hinder icke vidare syntes möta att till själfständigt apotek förändra ifrågavarande medikamentsförråd, då fonden numera medgifvits rätt att vid ledighet af apotek, om så kunde ske, höja dess amorteringsavgift och i samband därmed bevilja motsvarande nedsättning i afgiften för annat apotek.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och K. brefvet d. 11 aug. 1900 bestämde därpå att medikamentsförrådet i Stora Tuna skulle indragas och senast d. 1 juli 1901 ersättas med ett i Borlänge köping i nämnda socken beläget själfständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 9 nov. 1900 apotekaren i Norberg J. O. L. Lundberg.

Såsom medikamentsförråd var apoteket först inrymdt i en provisorisk lokal, men flyttades redan i början af okt. 1882 till ett af apotekare Julin uppfördt hus vid Borganäsvägen. Här förblef det till d. 4 dec. 1899, då det flyttades till en af samme innehafvare förhyrd lokal i ett nybyggdt hus, gården n:r 111 vid Sveatorget, där det ännu är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 5,000 kronor.

LUNDBERG, JOHAN OSCAR LEOPOLD. Född d. 4 jan. 1846 i Vasa, Finland.

Föräldrar: Boktryckaren PER MAGNUS FERDINAND LUNDBERG, född d. 15 nov. 1815, död d. 23 juni 1901, och CATHARINA LOVISA SUNDHOLM, född i Vasa d. 30 jan. 1822, död d. 14 okt. 1893.

Efter att i Finland hafva erhållit enskild undervisning, som, efter föräldrarnas öfverflyttning till Sverige och bosättning i Nyköping, fortsattes vid högre elementarläroverket i Norrköping, antogs L. d. 1 jan. 1860 till elev å apoteket Svanen i Stockholm och aflade d. 5 april 1864 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion. Tjänstgjorde därefter å apoteken Svanen i Stockholm till d. 21 april 1865, Fenix i Nyköping från d. 28 april till d. 11 sept. 1865 samt i Smedjebacken från d. 20 sept. 1865 till d. 1 maj 1867. Inskrefs höstterminen 1867 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 31 maj 1869 apotekarexamen.

Tjänstgjorde därefter å apoteken Kronan i Norrköping från d. 1 aug. 1869 till d. 28 april 1870, i Härnösand från d. 7 maj 1870 till d. 31 maj 1874, tidvis såsom föreståndare, i Ragunda såsom föreståndare från d. 1 juli 1874 till d. 17 nov. s. å., i Hedemora, för uppsättande af medikamentsförrådet i Avesta, från d. 28 dec. 1874 till d. 8 mars 1875 och såsom föreståndare för nämnda medikamentsförråd från d. 28 dec. 1874 till d. 16 jan. 1877. Han hade därefter anställning å apoteket Kronan i Norrköping från d. 16 jan. 1877 till d. 1 juni s. å., i Sala från d. 1 juni 1877 till d. 1 juli 1878 samt i Leksand såsom föreståndare från d. 12 juli 1878 till d. 17 mars 1882, då han erhöll personligt privilegium å apoteket i Sotholm. Erhöll d. 4 juni 1886 transport till apoteket i Norberg och d. 9 nov. 1900 till apoteket i Borlänge. På grund af sjuklighet åtnjöt han de senare åren tjänstledighet och var bosatt i hufvudstaden.

L. åtnjöt stor äktning och stort anseende inom kåren och var en för yrket varmt intresserad man, ett intresse, som bland annat tog sig uttryck i den donation, som han d. 31 dec. 1909 öfverlämnade till apotekarsocieteten. Donationen, som utgjorde 100 aktier i aktiebolaget Avesta folkbank, hvilka sedermera vid försäljning inbringade ett kapital af 15,700 kronor, skall utgöra en fond, från hvilken, sedan 5 % af afkastningen blifvit afsatt till fondens förstärkning, resten af densamma skall utdelas, enligt direktionens bepröfvande, till behöfvande änkor och barn efter apotekare och farmaceuter, eller till apotekare och farmaceuter, som själfva äro nödställda.

R. V. O. 1894.

Död d. 23 mars 1912 i Stockholm.

Gift d. 12 okt. 1880 med HILDA AUGUSTA MEURLIN, född d. 31 okt. 1856, dotter till handlanden PER AUGUST MEURLIN och MARIA LEONTINA LEIJON.

Barn: (adoptivdotter) GURLI ELISABETH, född d. 20 aug. 1887, gift d. 19 okt. 1908 med apotekaren i Avesta GUSTAF VALDEMAR LIDHOLM, född d. 16 mars 1872.

PIHL, ROBERT. Född d. 5 april 1857 i Bräkne-Hoby, Blekinge län.

Föräldrar: Kontraktsposten och kyrkoherden i Stora Harrie, CARL AUGUST PIHL, född d. 20 mars 1818, död d. 8 aug. 1894, och EMELIE WULFF, född d. 29 dec. 1828, död d. 3 juli 1870.

Efter att hafva genomgått 5 klasser af Karlshamns lägre elementarläroverk, blef P. d. 1 juni 1873 elev å apoteket Lejonet i Jönköping och aflade farmacie studiosi-examen d. 8 juni 1877. Tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Jönköping, Fläkta Örnen i Malmö och i Sjöbo. Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1885 och tjänstgjorde sedan å apoteken Lejonet i Kalmar, Markattan, numera Leoparden, i Stockholm, i Vingåker och i Sjöbo, där af å sistnämnda apotek ett år såsom föreståndare. Förestod medikamentsförrådet i Skurup 1890—95 och medikamentsförrådet i Svedala 1895—1901.

Erhöll d. 25 okt. 1901 privilegium å det apotek, som skulle inrättas i Tollarp samt d. 13 dec. 1912 transport till apoteket i Borlänge, som han d. 1 jan. 1913 öfvertog.

Gift d. 17 okt. 1895 med ANNA AUGUSTA JONSSON, född d. 24 febr. 1869, dotter till stationsinspektoren i Vingåker ALFRED JONSSON och AUGUSTA HÅHL.

Barn: INGEBOG, född d. 24 juli 1896, gift d. 20 sept. 1919 med underläkaren vid Mora lasarett, bataljonsläkaren, med. lic. KARL GUSTAF IVAR LIND, född d. 9 febr. 1893; — KARIN AUGUSTA, född d. 21 nov. 1903.

Apoteket i Västanhede.

1921.

Uti en till K. Maj:t ingifven skrift hade By kommun, med bifogande af utdrag af kommunalstämmoprotokoll för d. 6 sept. 1903, utvisande att kommunen å nämnda stämma anslagit 300 kronor om året under 5 år såsom hyresbidrag åt en blifvande apotekare, i underdånighet anhållit om inrättande af ett apotek inom By socken.

Till stöd för den und. ansökningen hade å kommunalstämman i fråga hufvudsakligen framhållits de stora olägenheter som vidlådde det inom distriktet använda sättet för anskaffande af medicin genom s. k. medicinlådor. Dessa aflämnades å resp. järnvägsstation blott en gång dagligen och om besök hos läkaren inträffade efter kl. 12 på dagen eller på söndag efter kl. 10 f. m. kunde medicin på detta sätt erhållas först följande dags afton vid järnvägsstationen. Härtill komme möjliga förväxlingar och ödesdigra misstag vid försändandet af medicin genom medicinlåda. By distrikt, som räknade en folkmängd af öfver 5,500 personer, ägde en till största delen välmående befolkning och utgjorde platsen för ett af länets största industriella verk.

Efter remiss inkom medicinalstyrelsen d. 22 febr. 1904 till K. Maj:t med tillstyrkande utlåtande och bifogade härvid infortrade yttranden från innehafvaren af medikamentsförrådet i Avesta, kronofogden i orten, extra prov.-läkaren i By distrikt samt förste prov.-läkaren och K. bhde i Kopparbergs län, hvarjämte ledamoten af riksdagens andra kammare för Hedemora domsaga Back Per Ersson i Hede inkommit med en und. skrift i ärendet.

Genom K. brefvet d. 8 april 1904 erhöll medicinalstyrelsen därefter bemyndigande uppdraga åt någon lämplig apoteksinnehafvare att genom en af densamma godkänd föreståndare för den tid intill 1909 års utgång, hvarunder extra prov.-läkare

inom By distrikt funnes anställd, tillhandahålla allmänheten läkemedel från ett medikamentsförråd i närheten af nämnda läkares station vid Hede gård i By socken, därest af kommunen för samma tid till föreståndaren för medikamentsförrådet utbetalades ett årligt hyresbidrag af 300 kr. Vederbörande ortsmyndigheter ägde därjämte att, under första hälften af år 1909 med stöd af den erfarenhet, som kunnat vinnas rörande behofvet af en apoteksinrättning inom distriktet, inkomma med und. hemställan om medikamentsförrådets bibehållande, indragning eller förändring till själfständigt apotek.

Tillstånd att tillhandahålla medikamentsförrådet meddelades d. 13 juni 1904 apotekaren i Norberg P. O. Andrell, som öppnade detsamma för allmänheten d. 24 nov. 1904, efter att detsamma blifvit vederbörligen afsynadt.

Under senare hälften af 1920 ingingo sedermera kommunalfullmäktige i By kommun till K. Maj:t med anhållan, att medikamentsförrådet i Hede måtte efter d. 1 jan. 1921 få antingen tillsvidare, under den tid K. Maj:t kunde finna godt bestämma, bibehållas på samma villkor som hittills, eller ock förändras till själfständigt apotek. I skrifvelse d. 7 okt. 1920 tillstyrkte medicinalstyrelsen ansökningen och K. brefvet d. 5 nov. 1920 föreskref därefter att medikamentsförrådet i Hede skulle, så snart ske kunde efter utgången af år 1920, förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 4 mars 1921 examinerade apotekaren A. V. Cronlund.

Apoteket var först beläget i en förhyrd lokal vid Hede gård men flyttades 1909 till en egen, af kommunen uppförd nybyggnad, belägen 2 kilometer från Västanhede järnvägsstation.

Apoteket har på grund af dess ringa omsättning icke kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

CRONLUND, AXEL VALDEMAR. Född d. 9 nov. 1872 i Vadstena.

Föräldrar: Handlanden MARTIN FREDRIK BONDE CRONLUND, född d. 12 sept. 1885, död d. 27 jan. 1914, och SOFIA ELISABETH NORLING, född d. 6 maj 1842.

C. genomgick till och med 6:e klassens öfre afdelning af Kalmar högre allmänna läroverk, antogs 1893 till elev å apoteket i Sala, fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket Lejonet i Kalmar och aflade farmacie studiosi-examen d. 18 maj 1896. Tjänstgjorde därefter å apoteken Kronan i Göteborg från d. 29 maj 1896 till d. 30 sept. 1898, Enhörningen i Göteborg från d. 1 okt. 1898 till d. 30 juni 1899 och Kronan i Borås från d. 1 juli 1899 till d. 30 juni 1901. Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen s. å. och aflade apotekarexamen d. 17 sept. 1903.

Tjänstgjorde sedan å apoteken Leoparden i Stockholm från d. 28 okt. 1903 till d. 30 nov. s. å., Morianen i Stockholm från d. 1 dec. 1903 till d. 15 febr. 1904, Leoparden i Stockholm från d. 16 febr. 1904 till d. 30 sept. 1905, i Falköping från d. 1 okt. 1905 till d. 31 aug. 1906, Östgöta Lejon i Norrköping från d. 1 okt. 1906 till d. 10 nov. 1907, Enhörningen i Stockholm från d. 11 nov. 1907 till d. 14 juli 1908 och Elefanten i Stockholm från d. 15 juli 1908 till d. 15 april 1909. Förestod apoteket i Malmköping från d. 16 april 1909 till d. 30 nov. 1914 och tjänstgjorde å apoteken i Alvesta från d. 1 dec. 1914 till d. 31 aug. 1914, Karlshamn från d. 1 sept. 1915 till d. 6 april 1918, däraf $5\frac{1}{2}$ månader såsom föreståndare, och i Delsbo från d. 7 april 1918 till d. 1 april 1921.

Erhöll d. 4 mars 1921 personligt privilegium å apoteket i Västanhede.

Gift d. 23 juni 1910 med farmacie kandidaten LILLY ADOLFINA AUGUSTA NILSSON, född d. 6 nov. 1883, dotter till OLA NILSSON och JOHANNA AUGUSTA SETT.

Barn: NILS TORSTEN AXELSSON, född d. 13 juli 1911; — INGA LILLY AXELSDOTTER, född d. 12 april 1913.

Apoteket i Ludvika.

1913.

I skrifvelse d. 7 april 1905 till K. Maj:t hade extra provinssiälläkaren i Ludvika distrikt, ordföranden i Ludvika sockens kommunalstämma samt en af ledamöterna i Ludvika municipalsamhälles hälsovårdsnämnd på samhällets vägnar i und. anhållit, att ett själfständigt apotek finge inrättas i Ludvika municipalsamhälle, eller, om detta ej kunde bifallas, ett under apoteket i Smedjebacken lydande medikamentsförråd.

Ärendet remitterades till medicinalstyrelsen, som d. 1 dec. 1905 jämte eget utlåtande till K. Maj:t öfverlämnade yttranden af innehafvaren af apoteket i Smedjebacken, extra provinssiälläkaren i distriktet, förste provinssiälläkaren och K. bhde i länet, äfvensom af styrelsen för apotekarkårens lifränte- och pensionskassa.

Af de inkomna handlingarna framgick att Ludvika municipalsamhälle räknade en folkmängd af öfver 1,700 personer och att inom samhället rådde en liflig industriell verksamhet, som säkert ytterligare komme att ökas, då Ludvika utgjorde en knutpunkt för ett flertal större trafikleder. Ludvika stode därjämte med två järnvägar i förbindelse med det omkring 20 km. därifrån belägna Grängesbergs gruffält, hvilket samhälle med öfver 3,000 invånare för närvarande måste hämta sitt behof af medicin från apoteken i Kopparberg och Smedjebacken. Extra provinssiälläkaren i Ludvika distrikt hade dessutom sin station i Ludvika kyrkoby.

Den omsättning, som skulle kunna påräknas vid en apoteksinrättning i Ludvika borde redan från början icke komma att understiga 12,000 kronor årligen, hvadan förutsättning syntes förefinnas för bärighet af en apoteksinrättning, äfven i form af ett själfständigt apotek.

Emellertid syntes hänsyn böra tagas till det inflytande, som förläggandet redan nu till Ludvika af ett själfständigt apotek

skulle komma att hafva på apoteket i Smedjebacken. Då omsättningen å detta apotek till följd af ett själfständigt apoteks inrättande i Ludvika åtminstone till en början skulle nedgå med omkring 10,000 kronor, komme värdet af privilegiet å detsamma, hvilket privilegium vore säljbart, att minskas utöfver hvad som till följd af dess natur vid köpet kunnat förutses. Skäl syntes därför tala för att nuvarande ägaren af apoteket i Smedjebacken finge till och med 1910 tillhandahålla ett medikamentsförråd i Ludvika, hvarefter medikamentsförrådet kunde förändras till själfständigt apotek.

Såväl medicinalstyrelsen som ortsmyndigheterna voro eniga om behofvet af en apoteksinrättning i Ludvika municipalsamhälle, men under det att medicinalstyrelsen föreslog inrättandet från och med 1908 af ett själfständigt apotek, uttalade sig ortsmyndigheterna för ett medikamentsförråd åtminstone till 1910 års utgång. K. Maj:t beslöt i enlighet med det senare alternativet och K. brefvet d. 7 april 1906 föreskref därpå, att ett medikamentsförråd, lydande under apoteket i Smedjebacken, finge i Ludvika anläggas under förutsättning att samhället årligen bidroge med 400 kronor till anskaffande af lämpliga lokaler för medikamentsförrådet.

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Smedjebacken O. Hedström, som efter skedd afsyning öppnade detsamma d. 22 aug. 1907.

Genom K. brefvet d. 18 nov. 1910 erhöll apotekare H. rättighet att tillhandahålla medikamentsförrådet ytterligare under åren 1911—13, men skulle förrådet från och med ingången af år 1914 förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 9 maj 1913 examinerade apotekaren C. G. Blomqvist, för hvilkens räkning detsamma afsynades d. 2 och 3 jan. 1914.

Apoteket är inrymdt i ett af apotekare O. Hedström uppfördt tvåvånings stenhus i kv. Hästen N:o 9, med adress Storgatan 36 och disponerar där rymliga och lämpliga lokaler.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 2,000 kronor.

BLOMQVIST, CARL GUSTAF. Född d. 10 dec. 1863 i Karlskrona.

Föräldrar: Rörläggaren ANDREAS BLOMQVIST, född d. 4 nov. 1827, död d. 20 dec. 1868, och CHARLOTTA VILHELMINA MÖLLER, född d. 1 april 1830, död d. 16 juni 1911.

Efter att hafva genomgått nedre sjätte klassen vid högre allmänna läroverket i Karlskrona, antogs B. d. 13 juni 1881 till elev å apoteket Tre Kronor i Karlskrona, aflade där d. 18 sept. 1884 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde å samma apotek från d. 1 okt. 1884 till d. 28 sept. 1891.

Inskrefs höstterminen 1891 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 26 maj 1893 apotekarexamen. Tjänstgjorde under studietiden å apoteken Kronan i Stockholm från d. 15 dec. 1891 till d. 15 jan. 1892, Bävern i Härnösand från d. 1 juni 1892 till d. 4 juli s. å. och Tre Kronor i Karlskrona från d. 5 juli 1892 till d. 30 sept. s. å.

Tjänstgjorde efter apotekarexamen å apoteken i Motala från d. 31 maj 1893 till d. 25 maj 1895, Tre Kronor i Karlskrona från d. 1 juni 1895 till d. 30 sept. 1913 och å medikamentsförrådet i Ludvika från d. 1 okt. 1913 till d. 1 jan. 1914.

Erhöll d. 9 maj 1913 privilegium å apoteket i Ludvika, som han tillträdde d. 1 jan. 1914.

Bland förtroendeuppdrag, som kommit B. till del, må nämnas, att han är suppleant i Kopparbergs läns landsting, ledamot af köpingsfullmäktige i Ludvika, äfvensom ordförande i dess fattigvårdsstyrelse, sanatorie- och epidemistyrelse, kassör och sekreterare i kretsstyrelsen för Ludvika af Svenska Röda Korset, kassör i Ludvika landstormsförening, ordförande i Ludvika förening för idrott samt ledamot i styrelsen för Föreningen för skidlöpningsfrämjande.

Gift d. 6 okt. 1900 med HILDA AMANDA SJÖLANDER, född d. 26 nov. 1864, dotter till bagarmästaren JOHAN HENRIK SJÖLANDER och ANGELIQUE MARIA HOLM.

Apoteket i Grängesberg.

1914.

På grund af framställning från extra provinsialläkaren på platsen gjorde styrelsen för Grängesbergs gemensamma förvaltning i slutet af år 1912 framställning hos K. Maj:t om inrättande i Grängesbergs grufsamhälle af ett apotek.

Som skäl härför anfördes att samhällets befolkning vid sista årsskiftet uppginge till närmare 5,000 personer, förutom en mängd arbetare, som ej voro kyrkoskrifna där samt att sjukstuga och sanatorium redan funnos på platsen, hvartill komme att ett epidemisjukhus skulle uppföras där nästa år.

Ärendet remitterades till medicinalstyrelsen, som infortrade yttranden från innehafvarne af apoteken i Smedjebacken, Grythytted och Lindesberg med tillhörande filialapotek i Ljusnarsberg, kommunalnämnden i Grangärde kommun, förste provinsialläkaren och K. bhde i länet samt nya amorteringsfonden för apoteksprivilegier. Sedan dessa inkommit samt Grängesbergs gemensamma förvaltning förklarat sig villig tillhandahålla lokal för apoteket och dess föreståndare mot en hyra, som under de fem första åren ej skulle öfverstiga 500 kronor årligen, ingick medicinalstyrelsen d. 20 febr. 1914 till K. Maj:t, med skrifvelse i ärendet, härvid tillstyrkande anläggning af ett själfständigt apotek i Grängesberg.

K. Maj:t beslöt i enlighet med styrelsens förslag och K. brefvet d. 24 juli 1914 föreskref därefter att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas inom Grängesbergs grufsamhälle.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 12 febr. 1915 examinerade apotekaren L. Ekblom, som efter skedd afsyning öppnade apoteket för allmänheten d. 31 aug. 1915.

Apoteket är beläget vid stora landsvägen strax intill Bergslagens järnvägsstation i Grängesberg.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 500 kronor.

EKBLOM, LEONARD. Född d. 11 sept. 1865 i Kila, Västmanlands län.

Föräldrar: Skolläraren och organisten ANDERS EKBLOM, född d. 5 aug. 1814, död d. 15 juni 1893, och JOSEFINA EKBLOM, född d. . . . 1829, död d. 11 okt. 1915.

Efter studier vid Västerås högre allmänna läroverk, hvilket E. genomgick t. o. m. 6^{II}, antogs han såsom elev på apoteket i Sala. År 1889 aflade E. farmacie studiosi-examen, hvarefter han från d. 1 febr. s. å. till d. 15 sept. 1891 tjänstgjorde å apoteket i Säter och å det dithörande medikamentsförrådet i Stora Tuna. Efter att d. 22 jan. 1894 hafva aflagt apotekar-examen, tjänstgjorde han å apoteket i Alfå från d. 1 mars 1894 till d. 30 juni 1895, å apoteket i Säter från d. 30 juni 1895 till d. 12 juli 1896, förestod apoteket i Älfkarleö från d. 12 juli 1896 till d. 12 sept. s. å., tjänstgjorde ånyo å apoteket i Säter från d. 12 sept. 1896 till d. 28 maj 1898, å apoteket i Nybro från d. 29 maj 1898 till d. 25 sept. s. å. — däraf tre månader såsom föreståndare —, å medikamentsförrådet i Flen från d. 1 okt. 1898 till d. 15 aug. 1899 och å apoteket Örnen i Stockholm från d. 15 aug. 1899 till d. 12 febr. 1901.

Från och med d. 30 april 1901 till d. 31 juli 1908 förestod E. medikamentsförrådet i Charlottenberg, därefter medikamentsförrådet i Ludvika under tiden 1 aug. 1908 till d. 30 sept. 1909 och slutligen medikamentsförrådet i Långshyttan från d. 1 okt. 1909 till d. 31 maj 1915.

Den 12 febr. 1915 erhöll E. privilegium å inrättandet af ett apotek i Grängesberg, hvilket han öppnade d. 31 aug. 1915 och innehade till sin död.

Död d. 28 dec. 1921 i Grängesberg.

Gift d. 1 juni 1901 med JENNY ULRIKA LARSSON, född d. 31 dec. 1877, dotter till apotekaren i Askersund LARS JOHAN LARSSON och MARIA ULRIKA WESTRELL.

Barn: ERIK LEONARD, född d. 22 mars 1902; — IVAR BIRGER LEONARD, född d. 18 juli 1904.

BREDBERG, GUSTAF ADOLF. Född d. 14 maj 1870 i Göteborg.

Föräldrar: Handlanden PER ENOCH BREDBERG, född d. 28 dec. 1840, död d. 8 aug. 1896, och MARIA HELENA LARSSON, född d. 11 juli 1833, död d. 3 april 1912.

B. studerade åren 1879—82 vid treklassiga allmänna läroverket i Göteborg och åren 1882—88 vid Göteborgs högre latinläroverk. Antogs d. 14 nov. 1888 till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg och aflade d. 25 maj 1892 farmacie studiosi-examen.

Tjänstgjorde därefter från d. 6 juni 1892 till d. 10 juli 1893 å apoteket i Tanum, från d. 10 juli 1893 till d. 1 juni 1896 å apoteket Enhörningen i Göteborg och från d. 1 juni 1896 till d. 1 sept. 1897 å apoteket i Lilla Edet.

B. inskrefs höstterminen 1897 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 16 maj 1899 apotekarexamen. Konditionerade därefter från d. 1 juni till d. 1 juli 1899 å apoteket Enhörningen i Göteborg och förestod från d. 1 juli till d. 16 aug. s. å. apoteket i Lilla Edet. Tjänstgjorde sedan från d. 16 aug. 1899 till d. 1 april 1903 å apoteket Lejonet i Göteborg, från d. 1 april 1903 till d. 1 sept. 1906 å apoteket Kronan i Göteborg, arrenderade apoteket i Mölndal från d. 1 sept. 1906 till d. 9 okt. 1907 samt tjänstgjorde å apoteket Kronan i Jönköping från d. 9 okt. 1907 till d. 20 juni 1922.

Han erhöll privilegium å apoteket i Grängesberg d. 31 mars 1922 samt förestod detsamma från d. 20 juni till d. 15 aug. s. å., då han efter skedd afsyning öfvertog apoteket.

Gift d. 19 maj 1906 med DAHLIA ALBINA MATHILDA NYMAN, född d. 2 april 1885, dotter till sjökaptenen ALBIN ANDERS VICTOR NYMAN och MATHILDA JOSEFINA DAHL.

Barn: ADOLF ROBERT, född d. 28 juni 1907; — KARIN ELISABETH, född d. 5 jan. 1909.

Apoteket i Krylbo.

1920.

I skrifvelse d. 11 jan. 1919 till K. Maj:t hade kommunalnämnden i Krylbo köping i und. anhållit, att ett själfständigt apotek måtte få inrättas i sagda köping. Till stöd härför anfördes, att köpingen, som vid tidpunkten för aflåtandet af nyssnämnda skrifvelse hade ett invånarantal af omkring 2,000 personer och utgjorde en större järnvägsknut, där Krylbo—Örebro-banan, Södra Dalarnes och Krylbo—Norbergs järnvägar sammanbindas med norra stambanan, att köpingen var omgifven af en folkrik landsbygd samt att densamma vore närmaste större ort för ett flertal bruk och grufföretag, hvarjämte Folkarbo tuberkulossjukstuga var belägen strax söder om köpingen.

Efter att hafva inhämtat yttranden från t. f. föreståndaren för apoteket i Hedemora, förste provinsialläkaren och länsstyrelsen i Kopparbergs län samt innehafvarne af apoteken i Norberg och Sala inkom medicinalstyrelsen d. 8 jan. 1920 till K. Maj:t med utlåtande i ärendet. Styrelsen framhöll häri, hurusom det af de inkomna yttrandena hufvudsakligen framgått att från det under apoteket i Hedemora då lydande, numera till själfständigt apotek förändrade medikamentsförrådet i Avesta, som ligger på 4 km:s afstånd från Krylbo köping, under åren 1916—18 försålts läkemedel och andra från apotek saluhållna varor, som kunna tänkas tillkomma omsättningsområdet för ett apotek i sagda köping till ett belopp af respektive kronor 13,695, 16,000 och 28,420; att omsättningen vid ett själfständigt apotek i Krylbo torde blifva tillräcklig för att gifva detsamma ekonomisk bärkraft, samt att tillkomsten af ett sådant apotek visserligen skulle medföra en afsevärd minskning af omsättningen vid apoteksinrättningen i Avesta, men dock icke innebära någon fara för dennas bärkraftighet som själfständigt apotek samt att läkarfrågan inom köpingen blifvit ordnad därigenom att järnvägsstyrelsen d. 20 okt. s. å. förklarar sig villig

föreskrifva, att den nu i Avesta bosatte järnvägläkaren, som ifrågasättes jämväl skulle blifva köpingsläkare i Krylbo, skall från och med ingången af oktober månad 1920 vara bosatt i Krylbo.

För egen del anförde styrelsen, att det af den förebragta utredningen otvifvelaktigt syntes framgå att ett själfständigt apotek i Krylbo köping skulle gifva sin innehafvare skälig bärgning. Att förutsäga omsättningens storlek å det blifvande apoteket i Krylbo vore visserligen mycket svårt, men med hänsyn tagen dels till uppgifna värdet af de läkemedel, som under åren 1916—18 försålts från medikamentsförrådet i Avesta till beräknade afsättningsområdet för ett apotek i Krylbo dels till den ökning i befolkningens förbrukning af läkemedel, som alltid åtföljer nyinrättandet af apotek, dels ock till den inverkan å ifrågasvarande omsättning, stationerandet i Krylbo af en köpings- och järnvägläkare kommer att medföra, torde, säger styrelsen, omsättningen kunna approximativt beräknas till 40,000 kronor. Denna omsättning, heter det vidare, komme visserligen att till en afsevärd del tillföras apoteket på bekostnad af apoteket i Avesta, men detta senares ekonomiska bärkraft kunde likväl icke anses blifva hotad genom inrättandet af ett apotek i Krylbo. Ännu mindre kunde någon risk för apotekens i Norberg och Sala ekonomiska bärkraft vara att befara på grund af den ifrågasatta anläggningen.

På grund af det anförda hemställde styrelsen slutligen att K. Maj:t täcktes föreskrifva att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle så snart ske kunde inrättas inom Krylbo köping.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens framställning, hvilket beslut kungjordes genom K. brefvet d. 14 maj 1920.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 11 okt. 1920 legitimerade apotekaren A. J. G. Cöster, som öppnade apoteket för allmänheten efter vederbörlig, d. 29 och 30 jan. 1922 skedd afsyning.

Apoteket är beläget i kvarteret Örnén i förhyrd lokal i ett stenshus, där det disponerar hela nedre våningen.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 200 kronor.

CÖSTER, ALARIK JOHAN GABRIEL. Född d. 18 juli 1869 i Gråmanstorp, Kristianstads län.

Föräldrar: Landbrukaren JOHAN MICHAËL CÖSTER, född d. 3 maj 1837, död d. 16 juli 1917, och MARIE LOUISE COLLIN, född d. 8 jan. 1839, död d. 9 mars 1905.

C. blef elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg d. 15 jan. 1888 och aflade farmacie studiosi-examen d. 21 maj 1891 vid farmaceutiska institutet i Stockholm. Tjänstgjorde därefter å apoteken Kärnan i Hälsingborg från d. 1 juni 1891 till d. 31 juli s. å., i Hörby från d. 5 aug. 1891 till d. 30 aug. 1894 och Kronan i Kristianstad från d. 1 sept. 1894 till d. 10 sept. 1895. Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen 1895 och aflade d. 19 maj 1897 apotekarexamen. Vikarierade å apoteket i Anderslöf från d. 1 juni till d. 31 aug. 1896 och tjänstgjorde å apoteken Lejonet i Hälsingborg från d. 26 maj 1897 till d. 30 juni 1904, Bävern i Härnösand från d. 1 juli 1904 till d. 16 jan. 1908, i Norrtälje 1908—1909, Norberg 1910—1911, Trollhättan från d. 20 okt. 1911 till d. 31 dec. 1913 och Karlskoga från d. 1 april 1914 till d. 13 juni 1921. Erhöll d. 11 okt. 1920 personligt privilegium å det apotek som skulle inrättas i Krylbo köping, hvilket apotek för hans räkning afsynades d. 29 och 30 jan. 1922.

Gift d. 18 juli 1905 med HILDUR WILHELMINE CAULLVINE, född d. 18 juni 1883, dotter till ingenjören AUGUST CAULLVINE och AXELINE FREDRIKE RYDBERG.

Barn: ARNE FREDRIK WILHELM, född d. 14 jan. 1907; — SIGNE LOUISE FREDRIQUE VIKTORIA, född d. 28 febr. 1910; — LILIAN EBBA GERDA ELISABETH, född d. 24 aug. 1911; — KARIN HILDUR ANNA HELENA, född d. 10 febr. 1918; — AINA ELSA INGEBORG MARGARETA, född d. 13 jan. 1920.

Gävleborgs län.

Gävle.

Apoteket Lejonet.

Början af 1650-talet.

Gävle, som har sitt namn af Gavleån, nämnes i häfderna redan 1413. Dess äldsta privilegiibref utfärdades af konung Kristoffer (1440—48.)

Under Gustaf Vasas tid synes staden hafva nått en viss blomstring, men var sedan utsatt för en mängd olyckor, hvarigenom dess välstånd totalt tillintetgjordes. Sålunda härjades den 1569 af en förödande eldsvåda och s. å. förlorade den utanför Reval hela sin handelsflotta. Stadens återuppblomstring hindrades sedan i betydlig grad genom dess indragande 1636—73 under det s. k. botteniska handelstvånget på det sätt att staden visserligen hade både inhemska och utländska seglationsrätt, men dess fartyg skulle dock alltid på vägen löpa in till Stockholm. Först på 1700-talet begynte Gävle ånyo repa sig.

Oaktadt dessa motgångar synes staden relativt tidigt hafva fått apotek. Någon bestämd tidpunkt härför kan dock icke uppgifvas. Nils Simonsson Wolimhaus nämnes visserligen som den förste apotekaren i Gävle, men man vet icke med visshet, när han anlade något apotek. W. som måste hafva varit född omkr. år 1629, flyttade från staden i början af år 1659 till Uppsala för att där öfvertaga akademiapoteket, senare kalladt Kronan, efter sin fader. Han var då omkr. 30 år gammal och kan således ej hafva innehaft Gävle apotek så synnerligen många år. Tidigast i början af 1650-talet torde alltså apoteket hafva blifvit anlagdt.

Uppgifterna angående Thomas Fabricius och Jochum Horn, hvilka efter Wolimhaus skola hafva haft apotek i Gävle, äro mycket knapphändiga och först angående Jonas Falck äro

säkra data kända. Denne erhöll 1703 tillstånd af borgmästare och råd i Gävle att få anlägga ett apotek här, men om han öfvertagit det möjligen befintliga Horns apotek eller anlagt ett nytt har icke kunnat med säkerhet afgöras.

Af en offentlig handling som af borgmästare och råd d. 31 aug. 1703 utfärdades, och i hvilken det heter att dessa »medh Honom aftalt, att han sigh Forderligast Hyt til orten förfogar, Ett Apothek Här inrättar, til Hwilken ända Han och här igenom Recommenderas Hos dett ädhle och högtärade Kongl. colleg. Medicorum» till examen och approbation, synes dock framgå att Falck inrättat ett nytt apotek i Gävle.

Ända till 1805 hade Gävle endast ett apotek, men detta år lyckades förre ägaren af apoteket Kronan i Stockholm, Johan Eberhard Georgii, hos K. Maj:t utverka åt sig tillstånd att i staden anlägga ett nytt apotek, som han gaf namnet Kronan. Efter att 6 år hafva innehaft apoteket, utarrenderade han detsamma till apotekaren i Sigtuna P. U. Huldborg. Denne, som 1817 sålde apoteket i Sigtuna och inköpte apoteket i Vadstena öfverlät s. å. arrendet till ägaren af apoteket Lejonet i Gävle J. C. Luth. År 1817 sålde änkan efter apotekare Georgii apoteket, och efter det att detsamma tvenne gånger bytt ägare, inköptes det 1822 af J. C. Luth, som efter medgifvande af K. Maj:t förenade detsamma med sitt eget.

Staden hade därefter endast ett apotek till d. 11 okt. 1849, då apoteket Nordstjärnan öppnades för allmänheten.

Hvar apoteket varit beläget under dess tidigaste skede är icke känt. Från 1741 ägde apotekare T. J. Hassenbalck tomten N:o 84 i 3:e kv. och hade där apoteket förlagdt, med fasad åt rådhusstorget. Tomten mätte ej mindre än $7,249\frac{1}{4}$ kvadratalnar. Han ägde dessutom tomten N:o 115 i samma kvarter, å kartan kallad »grästomt» och tomt 122, utgörande trädgård.

Efter branden 1776 företogs ny reglering i Gävle, och tomten N:o 84 i 3:e kv. blef då N:o 38 i samma kvarter. Den nya tomten innefattade dock icke hela den gamlas ytvidd. Här fortfor apoteket att ligga till branden 1869. Efter denna inhystes detsamma provisoriskt i huset N:o 222 i 1:sta kv. på södra sidan om ån med adress Södra Kungsgatan N:o 2 och ingång från slottstorget men flyttades 1871 af apotekare A. E. Lindström till dess nuvarande läge Drottninggatan N:o 27 i norra stadsdelen.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 6,000 kronor.

WOLIMHAUS, NILS SIMONSSON. Född omkr. 1629.

Föräldrar: Apotekaren å Kronan i Uppsala SIMON WOLIMHAUS, född d. . . . 1601, död d. 16 okt. 1658, och HELENA NILSDOTTER, född d. . . . 1607, död d. 28 april 1645.

W. blef student i Uppsala d. 8 jan. 1641, alltså vid omkr. 12 års ålder. Vid hvilken tid W. nedsatte sig såsom apotekare i Gävle är ej bekant, men han flyttade därifrån till Uppsala i början af år 1659, för att efter sin fader emottaga apoteket Kronan här. Han förbigicks dock af Daniel Roberg och antogs af akademien till apotekare d. 14 dec. 1659, först sedan R. afsagt sig tjänsten. W. aflade apotekareden d. 24 jan. 1660. Han skötte apoteket illa och ägnade sig mest åt handel, varå han 1659 fått burskap. Fick afsked som akademiapotekare i början af 1662 men erhöll tillstånd att kvarblifva vid apoteket tills den nye apotekaren, Petter Gottfried tillträdt detsamma. W. verkade sedan som handlande i Uppsala och blef 1665 rådman därstädes.

Död d. . . . febr. 1666. Bouppteckning efter honom förrätades d. 26 febr. 1666.

Gift d. . . . med ENGLA FOLCKER, dotter till handlanden GÖRAN PETERSSON FOLCKER och ELISABETH KRÖGER.

Barn: HELENA, född d. . . . 1658, död d. 11 nov. 1696, gift 1) d. . . . med lektorn i Gävle OLOF SVENSON BLIDH, född d. . . ., död d. 21 mars 1685, 2) d. . . . 1694 med kyrkoherden i Ängsö ERIK VIGELIUS, född d. . . . 1657, död d. 7 okt. 1731; — ELISABETH, född d. . . ., död d. . . .; — SIMON, född d. . . ., död d. . . .; — JÖRAN, född d. . . ., död d. . . .; — MARGARETHA, född d. . . ., död d. . . .

FABRICIUS, THOMAS. Född d. . . .

Föräldrar:

Man vet att F. hade aflagt medicine kandidatexamen och att han bodde i Gävle 1657—58. Han vistades sistnämnda år äfven i Falun, men återkom till Gävle 1659 och anhöll d. 17

jan. s. å. hos magistraten här, att, då Wolimhaus ämnade flytta till Uppsala, han måtte få efterträda honom och hålla ett litet apotek i staden; lofvade äfven att anskaffa en barberare, hvilket interimsviis bifölls af magistraten.

Död d. 6 nov. 1723.

HORN, JOCHUM. Född d. . . .

Föräldrar:

Den 16 maj 1694 anmälde handelsmannen Skjanck hos magistraten att apotekargesällen Jochum Horn vore hågad nedsätta sig i staden såsom apotekare. Denne fick äfven Kungl. tillåtelse därtill »ifall han vid examen inför Collegium medicum kunde anses lämplig.» Stadens borgerskap lofvade honom befrielse från »all borgerlig tunga med vakt och vård, inkvarteringar och kontribution» med undantag för mantals och accispenningar. Därjämte skulle han liksom de föregående apotekarne äga rättighet att handla med destilleradt bränvin och kryddor.

Död d. . . .

FALCK, JONAS.¹ Född d. . . .

Föräldrar: Bokhållaren i Stockholm JONAS FALCK, född d. . . ., död d. 9 dec. 1713, och HELENA WETTERSTEN, född d. . . ., död före 1713.

F. var elev å apoteket Lejonet i Stockholm och aflade enligt Collegii medici protokoll d. 16 febr. 1700 jämte 8 andra »gesällar», alla utlänningar, denna dag eden inför Collegium. Antogs 1701 att såsom provisor förestå amiralitetsapoteket Göta Lejon i Karlskrona för sterbhusets efter apotekare Johan Ferber räkning, och måste fördenskull aflägga provisorsexamen, hvilken han också bestod i Karlskrona d. 30 mars 1701.

Det hufvudsakliga af protokollet öfver examen må här anföras, då det gifver oss en god föreställning om hvad som på denna tid fordrades af en apotekare i såväl teoretiskt som praktiskt hänseende.

Examinator var amiralitetsmedicus Johan Gottschalck Tranaeus och såsom vittnen fungerade herrar L. Pontin och amiralitetspastor »antea studiosus medicinae» Samuel Lychovaeus.

Första delen af examen upptog drogkännedom och indelades drogerna i olika

¹ Uppgifterna om Jonas Falck äro hufvudsakligen hämtade ur ett föredrag om »Apotekargesällen Jonas Falcks provisorsexamen och vidare öden» af apotekare Axel Kockum. Föredraget finnes publicerat i Sv. farm. tidskrift 1918.

grupper. Examinanden fick i de olika grupperna redogöra för nedannämnda droger: *Radices*. Anthoræ (Aconitum Anthora), Doronii (Doronicum Pardalianches), Diçtamni alb., Contrajervæ (Dorstenia Contrajerva), Aristolochiæ longæ, fabacæ (Corydalis intermedia), Aristolochiæ rotundæ et vulgaris (Aristolochia Clematidis), Angelicæ, Alkannæ, Aronis (Rhizom. Ari), Asari, Peucedani, Been. alb. (Constanzea Behen) et rubr., (Staticæ Limonum), Zedoariæ, Gentianæ, Gialapæ, Ostrutii, Pæoniæ, Pyrethri, Sqvillæ (Bulbus Scillæ), Scorzonæræ, Victorialis (två slag, antingen longæ (Allium victorialis) eller rotundæ (Gladiolus communis), Tussilaginis, Petasites, Mandragoræ (Mandragora officinalis), Mei (Meum Athamanta), Cardopatiæ (Carlina acaulis), Spicæ indic. et celtic. (Nardostachys Jatamansi och Valeriana celtica).

Herbæ. Camaedryos (Teucrium Chamædryos), Scolopendræ, Anthirrhini (Anthirrhinum vulgares), Chamæphytis (Ajuga Chamaeptytis), Diçtamni cretic. (Origanum Dictamnus), Saniculæ, Pyrolæ, Gratiolæ, Pulsatillæ, Origani cretic., Beccabungæ, Cardui Benedicti et Mariæ (Silybum marianum), Chelidoni majoris et minoris (Ranunculus Ficaria), Alchæmillæ, Agrimonii, Pulegii (Mentha Pulegium), Melissæ, Menthæ crispæ, Scordii (Teucrium Scordium), Nasturtii, Consolida, Sarraceni (Senecio sarracenicus), Sarraceni regalis (Delphinium consolida), His-hopi, Mercurialis, Capillorum veneris, Parietariæ (Parietaria officinalis), Veronica, Epithymi cretic. (Cuscuta minor), Origani nostri, Ruthæ murariæ, Prunellæ, Verbenæ (Verbena officinalis).

Foliæ. Malabratii (Cinnamom. iners., Cinnamom. eucalyptoides, m. fl. arter), Trifolii aquatic.

Flores. Arnicæ, Bellidis (Bellis perennis), Centaurii minoris, Genistæ, Cheiri (Cheiranthus Cheiri), Carthami, Lavandulæ, Nymphæ, Malvæ arbor. (Althæa rosea), Buglossi (Anchusa officinalis), Hepaticæ nobilis (Anemone hepatica), Salviæ, Boraginis (Borago officinalis), Violarum (Viola odorata), Stoechidis arabic. (Lavandula Stoechas) et citrin. (Gnaphalium arenarium), Granati, Papaver. erratic. tunicæ (Dianthus caryophyllus).

Fructus: Anacardii (Semecarpus Anacardium), Dactili (dadlar), Jujubæ (Zizyphus vulgaris), Sebesten (Cordia Myxa), Siliqua dulcis, Pistaciæ, Pinis (Pinus pinea), Nuces Cupressi (Cupressus sempervirens), Granæ Kermes (äro ej frön utan de från Quercus coccifera insamlade, med ättika indränkta och sedan torkade honorna af en sköldlus, Coccus Ilicis).

Semina: Portulacæ, Hyoscyami perfoliat. (Bupleurum rotundifol.), Colocinthidis, Lactuæ (Lactuca sativa), Saxifragæ (de små runda groddknopparna vid stjälkbasen på Saxifraga granulata), Endivi (Cichorium Endivia), Fraxini, Cicer. rubr. (Cicer arietinum), Cerefoli (Myrrhis odorat.), Amomi (Sison amomum), Agni casti (frukten jämte blomknopparna af Vitex Agnus castus), Bombax (Gossypium spec.), Apii (Apium graveolens), Malvæ, Santonicæ (Flos Cinæ), Plantaginis, Millii solis (Lithospermum officinale), Scorzonæræ, Levisticæ, Petroselini nostr. et macedon. (Athamanta macedonica), Dauci cretic. (Athamanta cretensis), Seseleos (Tordylium officinale), Violarum, Nigellæ, Citrulli, Cucumeridis.

Ligna: Aloe, Rhodii (äktä rosenrä, erhöills från vissa Convolvulusarter på Kanarieöarna), Colubri (Strychnos colubrina), Nephriticæ (Pterocarpus Amphymenium), Ebum (ebenholts), Lentiscinum (mastixved), Santali albi, citrin. et rubr., Sassafras, Guajaci sancti.

Cortices: Chabarro (Alchornea latifolia), Winteranus (Drimys Winteri), Granatorum, Sambuci intern., Fraxini, Tamaricis (Tamarix gallica), Thymiamiatidis, Querci.

Gummata: Sagapenum (från en Ferulaart), Asphaltum, Elemi, Caranna (ett elemilikhnande harts från Venezuela och Brasilien), Galbanum, Euphorbium, Bdelli (erhölls från vissa Gommiphora arter), Sarcocolla (erhölls af släktet Astragalus närstående leguminoséer), Tacamahaca (från Burceraceer), Scammonium, Myrrha, Aloes, Anime (Hymenæa Courbaril), Copal, Opoponax, Opium, Benzoin, Storax, Ladanum (från Cistus spec.), Hedera (Hedera helix), Sanguis draconis.

Aromata: Cariophyllor., Cinnamomum, Macis, Crocus, Cardamom. major. et minor., Cassia ligni, Costus arabic. (roten af Saussurea Lappa), Piper nigr. alb., et long.

Purgantia: Rad. Gialapæ (Tuber Jalapæ), Mechoacanæ (Batatas Jalapa, Choisyana), Turpeti (Ipomoea Turpethum), Rhabarbar. verum et monachorum (Rumex patientia och alpinus), Hellebor. nigr., Bryonia, Agarici, Fol. sennæ, Cassiæ (Fruct. Cassiæ fistulæ), Colocinthi, Mannæ, Thamarind., Sem. Cataputi (Sem. Ricini), Hermodactyli (löknölar af Colchicum variegatum), Myrobalani Chebuli, citrini, Bellerici, dividivi, et emblici (frukter af Terminalia och Embeliaarter), Soldanella (Calystegia Soldanella).

Animalia: Spermaceti, Castoreum, Lapis percarum (utgjordes af de tvenne små halfklotformiga kalkafsöndringar, som sitta i bakhufvudet på aborren), Blatta byzantina (kackerlackor), Dens Apri et Hipotami (vildsvins- och flodhästbetar). Lapis bezoard. oriental. et occidental. (Hårda, runda konkrement, som alstras i magen på vissa idislare, de förra — orientaliska — hos bezoargeten, de senare — occidentaliska — hos lamadjuren), Mumia, Ungula Alcis (älgklövar), Ossa de corde Cervi (benlika förhårdningar i hjärtat hos gamla hjortar), Spina dorsi serpentis (ryggkotor af ormar), Ambra grysea, Zibeth, Unicorni veri (äktade enhörningshorn-narhvalstand), Priapus Cervi (hjortpenis), Hepar Lupi (varglefver), Pulmo vulpis (räflunga), Colla pisci (husblås), Cantharides.

Lapides pretiosi: Rubin, Carneol, Topas, Margaritæ orientales et occidentales (pärlor).

Lapides non pretiosi: Calamina, Hæmaties, Corall. alb. et rubr., Alabaster, ChrySTALLUS (bergkristall).

Mineralia: Cerussa (blyhvitt), Antimonium, Lithargyrum (blyoxid), Mercur. sublim., Borax, Viridis Aeris (spansk gröna), Sulphur caballin. griseum (den arsenikhaltiga grå återstoden vid destillation af råsvafvel), Cinnabar. nativ. et factit., Alumen plumos. (asbest) et saccharin. (af alun, rosenvatten och ägghvita beredda kägelformiga toppar), Osteocolla (ett slags kalktuff, som till följd af sitt om benknotor påminnande utseende erhållit sitt namn), Fel vitri (glasgalla, det intorkade skum, som vid glasfabrikationen aflägsnas från den smältande glasmassan).

Terra: sigillat., -alba, -rubr., grysea, -Lemnia, -turcica et Stringensis (alla dessa utgjordes af med hvarandra nästan identiska, ehuru vanligen olika färgade leror, bolus, som i form af mer eller mindre runda kakor kommo i handeln och ofta voro försedda med en stämpel eller ett märke — däraf namnet sigillata — utvisande från hvilken ort de härstammade. En del voro särskildt eftersökta, exempelvis de från ön Lemnos och de från Liegnitz, »Stringensis», som kallades Axungia solis (solens fett, på grund af deras utmärkta egenskaper), Terra Cathecu (hette äfven Terra japonica, enär detsamma ansågs vara af mineraliskt ursprung).

Förhöret i materia medica var nu afslutadt, och angående resultatet heter det i protokollet att »alle desse ofvanstående materialier kände han och med sine rätte namn gaf».

Examinanden tillfrågades därefter, hvilka de läkemedel voro, som hörde till följande grupper: Hvilka äro 5 Radices aperientes? Hvilka äro 4 Herbæ emollientes? Hvilka äro 4 Flores cordiales? Hvilka äro 4 Semina frigida majora och minora? Hvilka äro 5 Herbæ capillares? Huru många genera Myrobalaner? Hvilka äro genera Piperis? Hvilka äro 3 genera Santali? Hvilka äro 4 Aquæ cordiales? Hvilka äro 5 Fragmentæ lapidum præciosum?

Falck »svarade på frågorna och allt uppräknade».

Följde så förhör angående de å ett dåtida apotek oftast förekommande arbetena, hvarvid »frågades huru fölliande preparationer skee, såsom: solutio, precipitatio, sublimatio, amalgamatio, stratificatio», och »wiste han huru dhe gjordes».

Examen fortsattes nu med åtskilliga »preparationem medicamentorum». Dessa voro: »Huru prepareras lakritsakakor? Huru blandas Balsamum peruvian. nigr. med Spermacei eller Mastich, då den kommer i ett electuarium? Hvad ordning observerar man när man præparerar Empl. stypticum Crolli? Huru procederas när Empl. oxycroceum præpareras?»

Falck fick därefter utföra en plåsterberedning.

Examen fortsattes sedan med följande frågor: »Huru prepareras Tartarus oleatus? Huru prepareras tartarus solubilis? Huru prepareras Tinctura flores sulphuris? Huru prepareras Sirup. sulphuris? Huru prepareras Spirit. tartari? Huru destilleras Spiritus salis? Hvaraf beredes Regulus Antimonii? Huru prepareras något af Scorii, som sitta kring Regululus Antimonii? Huru giöres Tinct. Antimonii? Huru prepareras Butyrum Antimonii? Huru prepareras Bezoarticum minerale? Huru prepareras Antihecticum Poterii?»

Examinanden synes i allmänhet hafva svarat rätt på de framställda frågorna, men då svaren äro ganska utförligt affattade, tillåter utrymmet ej deras införande, utan hänvisas intresserade till Sv. farm. tidsk. 1918, i hvilken, som nämndt, uppsatsen angående Falck finnes intagen.

Examinanden fick härefter en fråga i kvalitativ analys enligt protokollet formulerad på följande sätt: »Huru skall man veta om Mercurius sublimatus är med Arsenico förblandat» (förväxlat)? Svar: »När Mercur är solverat i Aqua fortis (salpetersyra) och man slår dher till Ol. Tartari per deliquium (pottaska, beredd genom glödning af vinsten och sedan genom upptagande i en fuktig källare gjord flytande) så precipiterar dhet rödgult, så menar han det så skall skee här, då Mercurius sublimat. är uthan arsenico och dess solution med Oleo tartari per deliquium precipiterar rödh gult til botten; Hvilket man lät honom försöka och Oleo tartari per deliquium præcipiterade Solutio Mercuri sublimati rödh gult til botten.»

Sedan F. därefter fått redogöra för »hwarför en Disperence det war emellan Pondus civilis och Pondus medicinalis», hvilket »han ock demonstrerade och wyste», förelades honom slutligen till expedition följande recept:

Rec. Aquæ Juniperi
 » Fragarum
 » Petroselini ana 2 uns
 Ol. Amygdal. dulc. 1 uns
 Spirit. Nitri dulcis
 Sal. dulc. ana 2 draçm.
 Oculi cancror. præp. 3 draçm.
 Syrup. de quinque radic. 1 uns.
 Miscentur.

Falck förfor enligt protokollet på sådant sätt att han först blandade *Oculi cancror.* ppt med *Spirit. nitri dulc.* (salpeterer) och *Sal dulc.* (kalomel), därefter tillsatte *Ol. amygdal. dulc.* och därpå *Syrup. de quinque radices* (de fem radices *aperientes* voro *Rad. Apii, Foeniculi, Asparagi, Petroselini* och *Rusci* (*Ruscus aculeatus*) samt sist *Aquæ* och gick han så tillväga »at mixturen blef en emulsion uthan nogon tjock massa satte sig i botten.»

Härmed var examen avslutad.

Den 14 maj 1701 antogs sedermera Johan Eberhard Ferber av amiralitetet till amiralitetsapotekare i Karlskrona, men på grund af en mellan amiralitetet och magistraten uppkommen schism, satte den sistnämnda kort därefter i fråga att tvenne apotekare skulle utses för Karlskrona och framhöll i skrifvelse d. 28 aug. 1701 till Collegium medicum att K. Maj:t redan förut medgifvit staden att »hafwa sin särskilte Apothekare, hwilket så förblifwit in til för kort tid sedan, då Kongl. Ammiralitetet vocerat Sahl. Ferber til blifwa Kongl. Ammiralitez der jempte, i hwilkens ställe dess Sohn Ferber Constituerat och med fullmacht nu försedd ähr», och förklarar, framhållande de stora fördelarna med en »egen apothekare» att magistraten beslutat kalla »Jonas Falck til ordinarie stads Apothekare» samt begärde Collegii sanktion härpå och rekommendation hos K. Maj:t för erhållande af K. privilegium.

Skrifvelsen behandlades d. 10 dec. s. å. i Collegium medicum och heter det härom i protokollet öfver sammankomsten: »Lästes upp ett bref ifrån Borgmästare och råd i Carlskrona, hwaruti de begjära att Provisoren Falck hoos Ferbers änckia må blifwa stadsapotekare.

Deliberades (öfwerlades) om att man derom icke skulle skrifwa til Hans Kongl. Maj:t eftersom Ferber dett före honom har hafwit och Kongl. Amiralitez Apothekaren elliest intet kunna bestå, utan den ena skulle komma att förderfwa den andra. Hwilket ock mästa dehlen biföll».

Falck fick alltså ej anlägga något apotek i Karlskrona, men saken ordnades i mars följande år på det sätt att Ferber ingick kompaniskap med Falck.

Detta kompaniskap blef emellertid ej långvarigt, ty redan hösten 1703 finner man den sistnämnde i Stockholm, där han hos Collegium medicum anhåller om att få undergå apotekar-examen. F. hade nämligen hos borgmästare och råd i Gävle gjort ansökan om att få slå sig ned i staden och där inrätta apotek och såsom bilagor till examensansökan vidfogat dels en rekommendation till tjänstens erhållande från amiralitets-

kollegii i Karlskrona ordförande, grefve Hans Wachtmeister, daterad d. 10 juli 1703 och dels en skrivelse af d. 31 aug. s. å. från magistraten i Gävle, enligt hvilken F. medgifvits rätt att anlägga ett apotek i staden.

Falcks ansökan behandlades i Collegium medicum d. 23 sept. s. å., hvarvid »resolverades att Apothekaren i Giefle Ionas Falck skulle examineras Torsdagen den 1 oktober och examinatores skulle blifva Herrar Fichtelius (apotekare å Örnen, numera Korpen) och Berendtz» (apotekare å Vita Björnen). Det blef dock ingen examen utaf förrän d. 26 oktober.

Examen försiggick i doktor Vallants bostad och i närvaro af collegii öfriga ledamöter. V. var då vice ordförande i collegium och presiderade vid examen under archiater Hjärnes tillfälliga bortovaro. Herr Berendtz begynte examen med »Simpliciers frågande» och Herr Fichtelius fortsatte »föreställande åthskillige frågor uthi Chymicis och thermed examen ändade». När Falck fått afträda »Colligerades vota, emedan han Simplicierne wähl Kiände, men war något swag uthi præparatione chymicalium». Resultatet af voteringen blef att examinanden »skulle sig aff Hr Fichtelio låta informera, Dett honom recomenderades, med Löffte att han upwijste Hr Fichtelij attest att han war aff honom informerat och til Denna Function Capabel giordt, så skulle Collegium gifwa sin recommendation, och Låta honom Den wanliga Eden afläggia.»

Redan d. 4 nov. hade Fichtelius fullgjort det honom gifna uppdraget och aflämnade denna dag till collegium intyg öfver att Falck nu var »Capables och responsables uti de måhl som han då felte». Denna dag kan man alltså anse att F. af Collegium medicum godkändes såsom apotekare.

Hvilket år F. anlade apotek i Gävle är ej med visshet kändt, men sannolikt var det året efter det han aflade apotekarexamen, d. v. s. 1704. Möjligt är också att han öfvertog J. Horns apotek, om denne verkligen haft något sådant här.

Falck innehade apoteket omkring 10 år.

Död d. 30 juni 1714.

Änkan innehade apoteket 3 år efter mannens död.¹

¹ Någon större lust att nedsätta sig som apotekare i Gävle synes vid denna tid icke hafva försports från vederbörandes sida. Detta framgår också af ett betänkande d. 29 mars 1716 från provinsialläkaren E. Pelt till magistraten i Gävle beträffande en ansökan af fältapotekaren L. Haggæus att blifva antagen till apotekare i Gävle efter J. Falck. Han säger sig häri »icke hafva det ringaste

Gift d. 16 febr. 1705 med SARA SALIN, född d. . . ., död d. 13 juni 1738, dotter till rådmannen i Gävle DANIEL ELIÆSON SALIN och SARA MARGARETHA RÖDBECK, gift [2] d. . . . nov. 1717 med apotekaren å Lejonet i Gävle LORENTZ HAGGÆUS, född d. . . ., död d. 8 juni 1724].

Barn: HELENA MARGARETHA, född d. 13 april 1709, död d. 15 mars 1766, gift d. 25 jan. 1732 med apotekaren å Lejonet i Gävle TYGE JACOB HASSENBALCK, född d. . . . 1699 el. 1700, död d. 1 juli 1772.

HAGGÆUS, LORENTZ. Född d. . . .

Föräldrar: Kyrkoherden i Skuttunge ERICUS MARCI HAGGÆUS, född d. . . ., död d. . . . 1684, och . . . SCHOMERUS, född d. . . ., död d. . . .

Haggæus hade tjänstgjort å apotek såväl i Sverige som Danmark och Tyskland, innan han aflade provisorsexamen för kompetens att förestå apoteket Ängeln i Stockholm, som då innehades af änkan efter apotekare Christoffer Molitor d. y. Han antogs sedan till fältapotekare vid armén i Finland och tjänstgjorde såsom sådan under 6 år. I skrifvelse d. 15 maj 1716 anhöll H. därefter att magistraten i Gävle måtte medgifva honom öfvertaga den då lediga apotekarbefattningen i Gävle. Vid sammanträde d. 16 april s. å. beslöt magistraten med anledning häraf att »bref skulle afgå till wälfr:de Herr Lagman och vice Landshöfdingen och dess gunstige wälbehag underställe, om icke ber:de Apothekare Haggæus skulle kunna permitteras här i Staden blifwa Apothekare, der han kunde opwisa nöijachtige attester om sin skicklighet, förhållande och capacité.»

Efter det att t. f. landshöfdingen Johan Adlerström bifallit denna hemställan erhöll H. magistratens »lofwen att sig i Staden nedsättia och uprätta framl. Apothekarens S:r Jonas Falcks Sterbhus Apotheque». Han undergick d. 14 nov. s. å. inför Collegium medicum vederbörlig apotekarexamen och enär H.

at påminna, som widrigt kunde vara emot hans person» och rekommenderar honom äfven af det skälet att »wid desse swära krigstider ingen Apothekare fördristat sigh att komma hijt, af fruktan för fienteligt infall och andra svårigheter, så ock i anseende dertil at hånom ej den ringaste tulfrijhet på medicamenternes införande är anslagen, som dock på andra orter nådiggst förunnadt är.»

härvid »wackert swarat på frågorna» blef han af collegium förklarad »duglig» och »sedan han aflagdt sin deputation til Collegium af 8 Rd., aflade han den wanliga Eden och önska-des honom mycken lycka och wälsignelse».

H. inköpte 1717 därefter apoteket och satte det i godt stånd. På grund af under kriget åsamkade förluster, hade nämligen Falcks ekonomi blifvit betydligt undergräfd och änkan hade efter mannens död med största svårighet kunnat uppehålla apotekets drift.

H., för hvilken privilegium å apoteket aldrig blef utfärdadt, erhöill dock d. 26 mars 1720 af K. Maj:t tillstånd att årligen tullfritt få införskrifva medicinalier för ett värde af 150 dlr smt.

Död d. 8 juni 1724.

Änkan innehade apoteket till 1731 och skötte detsamma genom provisor.

Gift d. . . . nov. 1717 med SARA SALIN, född d. . . ., död d. 13 juni 1738, dotter till rådmannen i Gävle DANIEL ELIÆSON SALIN och SARA MARGARETHA RÖDBECK, gift [1] d. 16 febr. 1705 med apotekaren å Lejonet i Gävle JONAS FALCK, född d. . . ., död d. 30 juni 1714.]

Äktenskapet var barnlöst.

HASSENBALCK, TYGE JACOB. Född d. . . . 1699 el. 1700 i Norge.

Föräldrar:

H. inköpte 1731 apoteket Lejonet i Gävle och erhöill d. 13 jan. 1732 K. privilegium på detsamma.

Privilegiebrevet har följande lydelse:

»Kongl. Maj:ts Nådiga Resolution uppå den underdåniga ansökning, som Collegium Medicum å Apothekaren Thyge Hassenbalcks vägnar insinuerat. Gifven i Stockholm i Rådskammaren d. 13 Januari 1732.

Kongl. Maj:t är af ber:de Collegio i underdånighet vid handen gifvet, huru som fram:ne Apotekaren Lorentz Haggæi Enka, genom öfverenskommelse och med General Majorens och Landshöfdingens Gref. Bjelkes, samt Magistratens i Gefle samtycke, till ofvann:de Hassenbalck öfverlemnat sitt apothecque i bem:te Gefle stad, med den dertill hörande friheten, och som merbem:te Hassenbalck sedermera, efter föregående examen hvarutinnan han befunnits vara en förståndig och erfaren Apothekare, inför merbe:de Collegium, såsom Apothekare, Embets och Trohets-Eden aflagt, samt blifvit med vederbörligt testimonium försedd; Så anhåller Collegium underdånigst, det Kongl. Maj:t i nåder täcktes

förunna denna Hassenbalck samma förmåner och friheter, som hans Antecessorer vid samma Apothek åtnjutit hafva samt att denna Apothekare, såväl som de förra, må hafva tillstånd att der å orten allena hålla Apothek med mera. Detta ärendet har Kongl. Maj:ts låtit hos sig komma uti behörigt öfvervägande, och hvad angår de för Hassenbalck sökte friheter och förmåner, så emedan Hennes Kongl. Maj:ts genom Resolution på Gefle Stads besvär, daterad d. 8 Augusti 1719 i nåder förunt Apotheket derstädes 150 Daler Silf:mt Tullfrihet, till goda Materialers och friska Medicamenters anskaffande för staden och landet, hvilken frihet innehafvaren af samma Apothek, jemväl i följje deraf sedermera till godo njutit; Fördenskull pröfvar Kongl. Maj:it i nåder för godt denna nu varande Apothekaren Hassenbalck med samma Tullfrihet att benåda, men angående det sökte Privilegium exclusivum för andra till Apotheks inrättande i orten så håller Kongl. Maj:it betänkligit dertill att samtycka, emedan sådant torde lända andra officiner och nyttiga inrättningar, derstädes till hinder, varandes Deputen Wester Norrlands Höfdingedömmet stort och vidt begripet. Hvilket allt Kongl. Maj:it merombemålde Apothekare Hassenbalck härigenom antyda velat.

Datum ut Supra.

FREDRICK.

(sigill)

Gust. v. Heland.

Resolution på apotekaren Hassenbalcks underd. ansökning ang:de Apotheks inrättande i Gefle. *Gefle Apothek.* Denna frihet upphörer sedan Hassenbalck icke mer är innehafvare af apoteket.»

Den tullfrihet för medicinalier till ett värde af 150 dlr smt som medgafs honom 1732 nedsattes 1767 till 100 dlr smt och upphörde längre fram alldeles.

H. höll sitt apotek i godt stånd och tillredde de flesta medicamenterna själf samt odlade därjämte i en af honom anlagd trädgård ett större antal medicinalväxter. H. inrättade 1747 ett apotek i Härnösand, hvilket för hans räkning till 1755 sköttes genom provisor.

Död d. 1 juli 1772 i Gävle.

Gift d. 25 jan. 1732 med HELENA MARGARETHA FALCK, född d. 13 april 1709, död d. 15 mars 1766, dotter till apotekaren å Lejonet i Gävle JONAS FALCK och SARA SALIN.

Barn: JACOB, född d. 10 april 1733, död d. . . .; — SARA MARGARETHA, född d. 18 juli 1736, död d. 25 dec. 1821, gift d. 11 sept. 1760 med stadsläkaren i Gävle CORNELIUS HEGARDT, född d. 21 maj 1715, död d. 22 juni 1772; — LORENTZ, född d. 21 dec. 1737, död i Batavia d. 4 juni 1760. Styrman; — ANNA ELISABETH, född d. 6 jan. 1740, död d. . . . 1804, gift 1) d. 14 jan. 1766 med handlanden och »droguisten» FRANS ULRIK STRUWE, född d. 13 juli 1737, död d. 30 maj 1771, 2) med grosshandlaren GEORG ANDERS LUHR, född d. . . ., död d. . . .

LUTH, LARS. Född d. 16 juni 1743 i Bettna, Södermanlands län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Bettna JOHAN ADOLF LUTH, född d. . . . 1695, död d. 15 jan. 1757, och HEDVIG LJUNG, född d. . . . 1703, död d. . . . 1779.

L. åtnjöt skolundervisning i trivialskolan i Nyköping, hvar efter han blef elev å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping. Efter aflagd farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde han å apoteken Kronan och Vita Björnen i Stockholm samt å apoteket Lejonet i Gävle. Inköpte 1772 sistnämnda apotek och aflade därpå apotekarexamen. Erhöll d. 10 april 1778 konung Gustaf III:s privilegium att vara ensam apotekare i Gävle.

Privilegiebrevet för L. torde vara af intresse och har följande lydelse:

»Vi Gustaf med Guds Nåde Sveriges, Göthes och Wändes konung Arfvinge till Norrige samt hertig till Schlessvig Holstein Göre veterligt: at som Wår undersåte Apothekaren i staden Gefle, Oss Älskelig Lars Luth i underdånighet blifvit anmäld, att erhålla Wår Nådiga Stadsfästelse å de Apotheket i berörde stad beviljade Privilegier med tillhörande förmohner, hvilket han efter träfad öfverenskommelse med aflidna Apothekaren Hassenbalcks arfvingar redan år 1772 tillträdt och berömligen förvaltadt till Stadens och kringliggande orters fulla förtroende, och Wi i nåder godt funnit därtill at lemna Wårt Nådiga bifall; Alltså vele Wi härmed och i kraft af detta Wårt Öpna Bref nådeligen hafva confirmeradt och stadfästadt honom Apothekaren Lars Luth vid de Privilegier och förmohner samma Apothek i Nåder förlänte äro, samt at han lika som dess företrädare, allena där i orten må hålla apotek, dock med förbehåll af de förändringar som sednast utgifne Föfattningar rörande Apotheken och deras förra Tullfriheter kunna innehålla. Det alla som vederbör til underdånig efter rättelse länder. Till yttermera visso hafva Wi detta med Egen hand underskrifvit och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit.»

Stockholms Slott d. 10 april 1778.

GUSTAF.

Joh. von Heland.

L. inlade mycken förtjänst om skötseln af apoteket och var en betrodd samhällsmedlem.

Död d. 2 sept. 1803 i Gävle.

Gift d. 13 maj 1773 med HELENA BEATA HEGARDT, född d. 28 mars 1750, död d. 22 maj 1822, dotter till stadsläkaren i Gävle CORNELIUS HEGARDT och SARA MARGARETHA HASENBALCK.

Barn: JOHAN CORNELIUS, född d. 11 maj 1774, död d. 25 okt. 1852. Apotekare (se nedan).

LUTH, JOHAN CORNELIUS. Född d. 11 maj 1774 i Gävle.

Föräldrar: Apotekaren å Lejonet i Gävle LARS LUTH, född d. 16 juni 1743, död d. 2 sept. 1803, och HELENA BEATA HEGARDT, född d. 28 mars 1750, död d. 22 maj 1822.

Efter aflagd apotekarexamen emottog L. 1804 apoteket Lejonet i Gävle.

Den 6 sept. 1805 erhöll apotekaren, hofmedikus G. E. Georgii privilegium på en ny apoteksinrättning i Gävle, benämnd Kronan. Efter att någon tid under 1817 hafva arrenderat detta apotek inköpte Luth d. 15 april 1822 detsamma för 6,666³/₄ Dal. Smt. På af L. samtidigt framställd förfrågan, huruvida för den händelse framdeles ännu ett apotek komme att inrättas i Gävle, han såsom ägare af båda apoteken kunde påräkna någon ersättning af den nye apoteksinnehafvaren, ansåg sig K. Maj:t icke kunna för närvarande utfärda någon bestämmelse.

Försälde apoteket 1846.

L. omtalas som en kunskapsrik och aktad man, känd för sin slagfärdighet.

Död d. 25 okt. 1852 i Gävle.

Gift d. 6 sept. 1812 med JOHANNA SOFIA VON WOLCKER, född d. . . . 1788, död d. 24 mars 1856, dotter till öfverstelöjtnanten vid artilleriet PETER JOHAN VON WOLCKER och MARIA SOFIA TILMAN.

Barn: LARS JOHAN GUSTAF, född d. 26 okt. 1815, död d. 5 april 1844. Apotekare; — HENRIK LEONARD, född d. 3 april 1817, död d. 23 febr. 1834; — ADOLF FREDRIK, född d. 11 juni 1819, död d. 17 febr. 1863. Grosshandlare; — SOFIA LOVISA HELENA, född d. 13 april 1821, död d. 20 maj 1892, gift d. 29 nov. 1846 med apotekaren, tyska konsuln i Gävle FRANS OSCAR FLENSBURG, född d. 7 april 1820, död d. 4 nov. 1883; — HEDVIG AUGUSTA JOHANNA, född d. 17 aug. 1823, död d. 21 jan. 1856, gift d. . . . 1852 med borgmästaren i Sundsvall MAGNUS AHLGREN, född d. 15 aug. 1823, död d. 19 jan. 1871; — CARL AXEL, född d. 10 aug. 1825, död d. . . . 1881. Bokhållare.

FLENSBURG, FRANS OSCAR. Född d. 7 april 1820 i Malmö.

Föräldrar: Handlanden MATHIAS FLENSBURG, född d. 24 sept. 1779, död d. 22 jan. 1851, och BENEDIKTA SOFIA THOMSSON, född d. 18 sept. 1788, död d. 6 okt. 1825.

F. erhöill skolundervisning i Malmö lärdomsskola och antogs 1835 till elev å apoteket Fläkta Öرنen i Malmö, aflade d. 1 aug. 1840 farmacie studiosi-examen och d. 22 okt. 1842 apotekarexamen. Anställdes 1843 såsom amanuens hos professorn i kemi J. W. Johnston vid universitetet i Durham och blef s. å. assistent vid Chemical agricultural society i Edinburg. Återvände 1844 till fäderneslandet och erhöill kondition å apoteket Lejonet i Gävle, hvilket apotek han, efter avslutadt köp, 1846 öfvertog och å hvilket han d. 12 febr. s. å. erhöill privilegium.

Efter att ett tiotal år hafva innehaft apoteket, bortarrenderade han detsamma 1857 till apotekare E. G. Åhman, men försålde det redan 1861.

F. var en initiativkraftig och synnerligen verksam man. Efter att hafva öfvertagit apoteket, lät han sålunda omedelbart lokalerna genomgå en genomgripande omdaning och ägnade sig, efter att hafva sålt detsamma, med stor energi och arbetsförmåga åt industriell verksamhet.

Sveriges första fabrik för tillverkning af skoppligg startades 1861 af honom i Gävle, och då densamma 1869 i grunden nedbrann, lät han påföljande år återuppbygga fabriken, men nu i betydligt förstörad skala. Han anlade 1870 landets första fabrik för tillverkning af tändsticksämnen och 1872 en fabrik för tillverkning af kemisk trämassa. År 1871 startade han äfven en fabrik för tillverkning af trådrullar, afsedda för export.

F. blef 1865 verkställande direktör i filialbanken i Gävle och innehade, sedan denna upphört, från 1872 samma befattning i Gävlebanken. Var åren 1866—68 rådman i Gävle och blef 1865 preussisk- och därefter 1871 tysk konsul i samma stad. Han var därjämte år 1848 ledamot af förvaltningsutskottet och åren 1855—57 skattmästare i Gävleborgs läns hushållningssällskap.

Död d. 4 nov. 1883 i Gävle.

Gift d. 29 nov. 1846 med SOFIA LOVISA HELENA LUTH, född d. 13 april 1821, död d. 20 maj 1892, dotter till apotekaren å Lejonet i Gävle JOHAN CORNELIUS LUTH och JOHANNA SOFIA VON WOLCKER.

Barn: ANNA SOFIA OSKARA, född d. 6 dec. 1847, gift d. 30 dec. 1872 med förste provinsialläkaren i Kopparbergs län med. lic. PER OLOF ÅKERBERG, född d. 29 nov. 1839, död d. 15 nov. 1914; — FRITZ JOHAN MATIAS, född d. 26 jan. 1849, död d. 22 juni 1912. Handelsagent i Gävle; — IDA HENRIKA HELENA,

född d. 25 okt. 1850, gift d. 31 aug. 1869 med grosshandlaren i Gävle BENGT ARVID WIKSTRÖM, född d. 2 juli 1838, död d. 30 jan. 1898; — HEDVIG ADÈLE LOUISE, född d. 29 aug. 1852; — OSCAR FREDRIK, född d. 7 febr. 1855. Grosshandlare och tysk konsul i Gävle.

LINDSTRÖM, ARVID EMIL. Född d. 6 mars 1834 i Göteborg.

Föräldrar: Grosshandlaren i Göteborg ERIK GUSTAF LINDSTRÖM, född d. 18 sept. 1792, död d. 29 nov. 1865, och CAROLINA JOHANNA LINDEROTH, född d. 25 sept. 1792, död d. 29 okt. 1864.

L. genomgick en enskild skola i Göteborg och antogs 1850 till elev å apoteket Enhörningen i samma stad samt aflade d. 10 febr. 1854 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde till sommaren 1855 fortfarande å nämnda apotek, inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade d. 20 maj 1857 apotekarexamen. Han konditionerade därefter 1857—58 å apoteket Vakteln i Halmstad, 1858—59 å apotek i Malmö och Karlskrona samt 1859—61 å apoteket Enhörningen i Göteborg.

Inköpte 1861 apoteket Lejonet i Gävle och erhöll d. 17 jan. 1862 privilegium därå samt därjämte 1870 tillstånd att i Storvik tillhandahålla ett medikamentsförråd. Sålde apoteket 1872 och idkade åren 1873—77 grosshandel i Stockholm samt tjänstgjorde 1878 å apoteket Vita Björnen i samma stad. Han flyttade därpå till Vimmerby och erhöll anställning som kassör i Kalmar enskilda bank. Efter att hafva innehaft denna befattning till dess han afgick med pension, erhöll L. anställning som kassör och räkenskapsförare vid stadens sprithandelsbolag, hvilken befattning han innehade till sin död.

Under en tvär och butter yta fanns hos honom ett förråd af humor och satir, som han i vänners lag kunde lägga i dagen. Trofast såsom vän och plikttrogen i sitt arbete lämnade han efter sig ett aktadt minne.

Död d. 10 jan. 1916 i Vimmerby.

Gift d. 30 aug. 1862 med JOHANNA LOVISA ELISABETH (JEANNE-LOUISE) WESTER, född d. 9 jan. 1831, död d. 31 maj 1919, dotter till kaptenen vid K. Närke—Värmlands regemente ADOLF MAURITZ WESTER och KATARINA MAGDALENA ROSENBERG.

Barn: KAROLINA MAGDALENA EMILIA, född d. 28 juli 1863, gift d. 28 mars 1885 med godsägaren ERIK ENÉLL, född d. 7

mars 1858; — ERIK GUSTAF, född d. 2 dec. 1864. Apotekare i Karlskoga; — ANNA ELISABETH, född d. 2 maj 1868. Kassör i Aktiebolaget Svenska Handelsbankens kontor i Vimmerby.

BERLIN, CARL WALFRID. Född d. 25 okt. 1842 i Siden-sjö, Västernorrlands län.

Föräldrar: Kronolänsmannen NILS SIVERT BERLIN, född d. 14 febr. 1798, död d. 8 dec. 1844, och CHRISTINA OLSON, född d. . . . 1813, död d. 5 april 1887.

B. idkade åren 1853—58 skolstudier vid Umeå elementarläroverk och antogs d. 1 sept. 1858 till elev å apoteket Fläkta Örnen i Malmö, hvarest han d. 4 okt. 1862 aflade farmacie studiosi-examen och därefter fortfarande tjänstgjorde till d. 8 aug. 1865. Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen s. å., aflade d. 9 mars 1867 apotekarexamen och var därefter till d. 20 aug. 1867 anställd å apoteket i Västervik samt från d. 20 aug. s. å. till d. 1 dec. 1872 å apoteket Fläkta Örnen i Malmö.

Inköpte 1872 och tillträdde d. 1 jan. 1873 apoteket Lejonet i Gävle, samt erhöll d. 7 febr. 1873 privilegium å detsamma.

B. var en duglig och kunnig apotekare samt såsom personlighet allmänt omtyckt.

Inom apotekarsocieteten var B. flera gånger anlitaad med förtroendeuppdrag. Han var sålunda medlem af den kommitté, som på uppdrag af medicinalstyrelsen 1883 tillsattes af societeten för utarbetandet af förslag till ny medicinal- och laborationstaxa.

Död d. 29 nov. 1887 i Gävle.

Gift d. 12 juli 1873 med HILDA AMALIA BARKMAN, född d. 23 sept. 1848, dotter till apotekaren i Malmö JOHAN FREDRIK BARKMAN och GUSTAVA EMILIA LINDBLAD.

Äktenskapet var barnlöst.

ROSÉN, JARL AMAL WALLENTIN. Född d. 14 febr. 1835 i Karlskrona.

Föräldrar: Kaptänlöjtnanten vid K. flottan CARL ERIK ROSÉN, född d. 23 okt. 1799, död d. 28 sept. 1865, och ULRIKA MARIA BALCH, född d. 16 maj 1809, död d. 29 jan. 1882.

Efter att hafva erhållit enskild undervisning antogs R. d. 11 febr. 1851 till elev å apoteket Kronan i Norrköping, aflade där farmacie studiosi-examen d. 16 aug. 1854 och fortsatte tjänstgöringen å samma apotek till d. 1 maj 1855. Han var därefter anställd å apoteket Svanen i Stockholm från maj 1855 till d. 28 sept. 1857, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 25 jan. 1860 och tjänstgjorde därefter från d. 1 febr. till d. 1 okt. 1860 å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet i Uppsala, från d. 1 okt. 1860 till d. 28 sept. 1862, å apoteket Fenix i Stockholm, därunder 6 månader såsom föreståndare och från d. 1 okt. 1862 till d. 1 okt. 1863 å apoteket i Lindsberg. Inköpte sistnämnda år detta apotek jämte tillhörande filialapotek i Ljusnarsberg samt erhöll d. 19 febr. 1864 privilegium å dessa apoteksinrättningar.

Sålde d. 1 juni 1867 apoteket i Lindsberg och erhöll d. 6 mars 1868 personligt privilegium å apoteket i Sotholm samt d. 26 juni 1888 transport till apoteket Lejonet i Gävle.

Sedan 1897 var R. tjänstledig och bosatt i Stockholm.

Död d. 7 mars 1901 i Stockholm.

Gift d. 27 maj 1863 med SIGRID GUNILLA AMALIA ELEONORA BREITHOLTZ, född d. 13 dec. 1841, död d. 13 febr. 1910, dotter till löjtnanten vid K. andra Lifgrenadierregementet GUSTAF EDVARD BREITHOLTZ och ENGEL ELEONORA ROTHLIB.

Barn: SIRI MARIA AMANDA ELEONORA, född d. 26 april 1864, död d. 30 dec. s. å.; — ALBIN MELCHER, född d. 27 jan. 1866, död d. 13 dec. 1888. Ingeniör; — NILS FILIP, född d. 26 mars 1868, död d. 23 maj 1870; — SIGNE GUNILLA, född d. 3 jan. 1870.

WICKBERG, THEODOR OSCAR VITALIS. Född d. 27 nov. 1851 i Stockholm.

Föräldrar: Handlanden FREDRIK THEODOR WICKBERG, född d. 8 okt. 1824, död d. 29 aug. 1863, och GUSTAVA PETTERSSON, född d. 31 jan. 1822, död d. 13 sept. 1869.

Efter att hafva genomgått 6 klasser vid Gävle högre allmänna läroverk antogs W. d. 25 mars 1870 till elev å apoteket Lejonet i Gävle samt aflade därstädes d. 1 april 1874 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter å sistnämnda apotek till d. 24 sept. 1878, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 29 maj 1880 apotekarexamen och var därpå

anställd å apoteken i Uddevalla från d. 1 juni 1880 till d. 24 mars 1881 och Lejonet i Gävle från d. 24 mars 1881 till d. 27 sept. 1901, de sista 4 åren såsom föreståndare, då han erhöll personligt privilegium å detta apotek.

W. är ordförande i Gävleborg—Dalakretsen af Sveriges apotekarförbund samt innehar flera kommunala förtroendeuppdrag i Gävle. Han är sålunda ledamot af hälsovårdsnämnden, intendent vid stadens epidemisjukhus och barnbördshus, kassaman vid Gävle stads anstalt för sinnesslöa barn och i Gävleborgs läns förening mot tuberkulos. Han är därjämte styrelseledamot i Gävleborgs läns sparbank.

R. V. O. 1914.

Gift d. 5 juni 1902 med SELMA JOHANNA MARIA BÄCKMAN, född d. 15 febr. 1872, dotter till handlanden i Hudiksvall PER LEONARD BÄCKMAN och JOHANNA BERG.

Barn: NILS VITALIS, född d. 21 mars 1903. Studerande vid tekniska högskolan; — SELMA EVA ROSE, född d. 16 okt. 1905; — ELLEN ASTRID MARIA, född d. 1 aug. 1907.

Apoteket Kronan (det äldre).

1805.

Efter det att apotekare G. E. Georgii å Kronan i Stockholm 1804 nödgats afträda sitt apotek till borgenärerna, lyckades han åt sig utverka privilegium å inrättande af ett nytt apotek i Gävle. Privilegium härå utfärdades för honom d. 6 sept. 1805 och påföljande år öppnade han apoteket under namn af Kronan.

Med privilegiet följde det förbehållet att G. ej skulle äga rätt öfverlåta detsamma på annan person, hvarför han hos K. Maj:t sedermera anhöll om likställighet i detta afseende med rikets öfriga apoteksägare. I skrifvelse d. 6 april 1807 resolverade emellertid K. Maj:t att detta icke kunde beviljas honom, men att vid hans död efterlevande hustru och barn i likhet med sterbhus efter andra apotekare, skulle äga rättighet öfverlåta apoteksprivilegiet på behörig person. På und. ansökan medgaf K. Maj:t sedermera d. 1 april 1812 att G. skulle äga rätt utarrendera privilegiet till därtill behörig person. Från och med detta år utarrenderade han också apoteket på 10 år till apotekaren i Sigtuna P. U. Huldberg. Denne, som 1817 sålde apoteket i Sigtuna och inköpte apoteket i Vadstena öfverlät s. å. arrendet på apotekaren å Lejonet i Gävle J. C. Luth, hvilken som första åtgärd efter öfvertagandet lät stänga apoteket Kronan.

Fru Georgii, hvars man under tiden aflidit, väckte häremot talan hos K. bhde, men saken uppgjordes i godo sedan apotekare L. kort därpå ånyo öppnade apoteket för allmänheten.

Den 14 juni 1817 försålde fru G. apoteket till provisor A. G. Lundberg, hvilken d. 11 april 1821 öfverlät detsamma till herrar E. Baumgren och L. P. Löthman. Sedan Löthman genom öfverenskommelse med Baumgren d. 27 febr. 1822 blifvit ensam ägare af apoteket försålde han det d. 15 april s. å. till apotekare J. C. Luth å apoteket Lejonet i samma stad.

L. ingick nu till K. Maj:t med anhållan att han, då tvenne apotek i Gävle vore för mycket, finge såsom ägare äfven af apoteket Kronan, tillsluta detsamma, hvilken anhållan d. 20 juni 1822 af K. Maj:t beviljades.

Hvar apoteket från början var beläget har varit mycket svårt att utröna. Troligt är att det först varit inrymdt i huset N:o 12 i 2:a kvarteret, hörnet af Drottninggatan och Kansligatan och här kvarblifvit till i mars 1817, då detsamma af apotekare Luth, som då arrenderade det blef tillslutet. L. öppnade emelertid apoteket ånyo ej långt därefter.

Sedan änkefru Georgii i juni 1817 försålt apoteket till provisor A. G. Lundberg, finna vi i sept. s. å. apoteket vara förlagdt till en ny lokal vid dåv. Kungsgatan 38. Att närmare bestämma detta läge har visat sig omöjligt. Just vid denna tid begynte man nämligen använda gatnummer i modärn bemärkelse, men då man samtidigt fortsatte med de gamla tomt-numren uppstod en fullkomlig förbistring.

GEORGII, JOHAN EBERHARD. Var innehafvare af det äldre apoteket Kronan åren 1805--16. (Se under apoteket Kronan i Stockholm, sid 148.)

Apoteket Nordstjärnan.

1848.

K. brefvet d. 21 april 1847 till sundhetskolegium stadgar: »att ytterligare ett apotek må inrättas i staden Gäfle, i anledning hvaraf I, efter att i post- och inrikes tidningar hafva på vanligt sätt kungjort ifrågavarande apoteks anläggning, till huggade och behöriga sökandes efter rättelse, egen till erhållande af privilegium därå, hvilket å annan person icke får öfverlåtas, i underdånighet anmäla den sökande som I därtill ansen mest behörig.»

Privilegiet tilldelades examinerade apotekaren O. L. Sillén genom K. brefvet d. 22 aug. 1848 och apoteket öppnades för allmänheten d. 11 okt. 1849.

Apoteket anlades i stadshuset, 3:e kv. N:o 17 med ingång från Drottninggatan. Vid den förödande eldsvåda, som d. 11 juli 1869 öfvergick Gävle nedbrann äfven apoteket Nordstjärnan och meningen var att detta efter branden skulle återflytta till sin förra plats. Genom en tillfällighet blef icke så förhållandet, utan apoteket inrymdes i stället å tomten N:o 101, första kvarteret med adress Slottstorget N:o 1. Det nyinrättades här af arrendatorerna F. C. A. Wännerdahl och A. Wiberg och kvarblef på denna plats till 1895.

Till följd af en af K. Majt beslutad gränsreglering måste apoteket efter nämnda år flyttas till stadsdelen väster om Kungsgatan och då ingen lägenhet för detsamma kunde erhållas å Drottninggatan, på hvilken gata det alltid legat, flyttades det af apotekare P. A. Hultman till Nygatan i Gevaliahuset, där det erhöll tidsenliga och prydliga lokaler.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af kronor.

SILLÉN, OLOF LEOPOLD. Född d. 8 maj 1813 i Skinnskatteberg, Västmanlands län.

Föräldrar: Organisten, klockaren och skolläraren i Björskog PER SILLÉN, född d. . . . 1783, död d. . . . 1848, och ANNA ELISABETH NORDSTRÖM, född d. . . . 1790, död d. . . . 1865.

S. erhöill enskild undervisning i hemmet, antogs i april 1830 till elev å apoteket i Sala och aflade d. 22 dec. 1835 i Västerås farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter från juni 1836 till juni 1839 å apoteket Lejonet i Gävle samt förestod under sommarmånaderna 1839 och -40 brunnsapoteket vid Sätra. Aflade d. 18 dec. 1841 apotekarexamen och blef d. 6 jan. 1842 föreståndare för apoteket i Köping, hvilken befattning han innehade i fem år. Under denna tid vikarierade han under 1842 sex månader för lektor K. F. Thedenius såsom lärare vid Hillska skolan å Barnängen. Efter att åren 1847—49 hafva tjänstgjort å apoteket Korpen i Stockholm erhöill han d. 22 aug. 1848 personligt privilegium å ett nytt apotek i Gävle, hvilket under benämning Nordstjärnan af honom öppnades d. 11 okt. 1849.

S. sökte 1860 tillstånd att »få till annan person, som af sökanden eller hans rättsinnehafvare finge bestämmas, och därefter kan till erhållande af apotheksprivilegium föreslås, försälja ifrågavarande apotek». I skrifvelse d. 9 mars s. å. resolverade emellertid K. Maj:t att ansökan icke kunde bifallas.

S. som var en framstående kännare af Skandinavians mosor, utgaf 1838 *Musci Sueciæ exsiccati*, Fascicl. VII & VIII och 1875—84 *Musci frondosi Scandinaviæ exsiccati*, Fascicl. I & II och tillerkändes d. 12 mars 1879 af K. vetenskapsakamien Linné-medaljen i silfver och ett understöd af 150 kronor för insamling på Gottland och Öland af material till fortsatt utgifvande af exsiccatverket. Han företog äfven 1880 med understöd från doktor A. F. Regnell i Brasilien för samma ändamål en resa till Norge.

S. erhöill d. 1 mars 1866 på grund af sjuklighet ledighet från apotekets skötsel och var sedan bosatt dels i Arboga och dels i Öregrund samt sist i Hedemora. Under åren 1869—74 var apoteket utarrenderat till examinerade apotekarne F. C. A. Wännerdahl och A. Wiberg. Efter sistnämnda år innehade Wännerdahl arrendet ensam till 1894.

S. efterlämnar minnet såsom en hedersman af gamla stammen.

Död d. 17 jan. 1894 i Hedemora.

Gift d. . . . med MARGARETHA HELENA HEMLIN, född d. 25 sept. 1833, död d. 7 febr. 1874, dotter till skeppstimmermannen OLOF HEMLIN och . . .

Barn: CARL VILHELM, född d. 3 nov. 1851, död d. . . . febr. 1884. Sjöman.

HULTMAN, PER AUGUST. Född d. 2 sept. 1843 i Järvsö, Gävleborgs län.

Föräldrar: Handlanden i Hudiksvall SVEN OLOF HULTMAN, född d. 18 dec. 1813, död d. 25 juni 1896, och JOHANNA KATARINA ÅSBERG, född d. 14 nov. 1817, död d. 9 juni 1903.

H. antogs d. 21 nov. 1861 till elev å apoteket Lejonet i Gävle och aflade här farmacie studiosi-examen d. 22 juli 1865. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Värnamo 1866—68, aflade apotekarexamen d. 18 maj 1872 och hade sedan anställning å apoteket i Hudiksvall från d. 8 juni 1872 till d. 9 jan. 1873, såsom föreståndare för filialapoteket i Järvsö från d. 10 jan. 1873 till d. 21 nov. 1884, å apoteken Ugglan i Stockholm från d. 22 nov. 1884 till d. 15 febr. 1886 och Vita Björnen i samma stad från d. 15 febr. 1886 till d. 20 maj 1887.

Erhöll d. 18 mars 1887 personligt privilegium å apoteket i Över Luleå, numera Boden, och d. 24 febr. 1892 tillstånd att anlägga ett medikamentsförråd i Gällivare samt erhöll d. 10 maj 1895 transport till apoteket Nordstjärnan i Gävle.

I Över Luleå var H. medlem af kommunalnämnden, under flera år ordförande i Över Luleå sockens hushållsgille samt styrelseledamot i Norrbottens läns hushållningssällskaps landtbruksskola i Edefors. I Gävle var han ledamot i styrelsen för Gävleborgs läns sparbank samt i »Grapes sjukhem» och i Gävle stads pantbank. I egenskap af ledamot af Gävleborgs läns hushållningssällskap väckte H. motion om inrättande af s. k. vandringsrättare i länet, hvilken institution, sedan den här vunnit bifall, gaf uppslag till införande med statsunderstöd i flera län af samma institution.

R. V. O. 1915.

Död d. 29 febr. 1924 i Malmö.

Gift d. 22 aug. 1877 med SIGRID EMILIA HELENA MARIA GYLLENCREUTZ, född d. 4 mars 1857, dotter till destillatorn KNUT GUSTAF GYLLENCREUTZ och INGA MARIA GÖHLE.

Barn: SIGNE MARIA, född d. 16 maj 1878, död d. 14 juli 1904; — EINAR AUGUST, född d. 14 jan. 1880. Direktör för Malmö stads spårvägar; — OLOF ALBERT, född d. 3 maj 1881, död d. 8 maj 1884; — AXEL OLOF, född d. 28 juli 1884. Tjänsteman i A.-B. Mälarbanken i Stockholm; — PER GUNNAR, född d. 9 aug. 1886. T. f. förste kanslisekreterare i K. handelsdepartementet; — GÖSTA SIGFRID, född d. 8 mars 1891, död d. 27 mars s. å.

Apoteket Kronan (det yngre).

1892.

I skrifvelse under aug. 1891 till medicinalstyrelsen framhöll stadshufvudmäktige i Gävle missförhållandet, att båda apoteken i Gävle lågo intill hvarandra vid samma gata i norra stadsdelen, och anhöllo, att styrelsen ville göra framställning hos K. Maj:t om inrättande af ett nytt apotek i södra stadsdelen, därest icke någon af de nuvarande apotekens innehafvare kunde åläggas att flytta sitt apotek till södra stadsdelen.

Efter att hafva infordrat yttrande från stadshufvudmäktige och innehafvarne af de båda apoteken, ingick medicinalstyrelsen d. 24 okt. 1892 till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet och anförde häri, att då af Gävle stads 24,334 innevånare mer än hälften vore bosatt i den söder om Gävle å belägna stadsdelen, men bägge apoteken voro förlagda i den norra och därtill i hvarandras omedelbara närhet, måste detta missförhållande, som kunde medföra svåra olägenheter för en stor del af stadsinvånarne, med det snaraste ändras. Att ett apotek i södra stadsdelen med 13,000 personers invånarantal borde gifva sin innehafvare fullt tillräcklig inkomst, synnerligast som en bekväm förbindelse mellan östra och västra halfvan af den södra stadsdelen med det snaraste skulle komma att öppnas öfver Uppsala—Gävle järnväg, syntes gifvet och då de nuvarande apoteksinnehafvarne vägrat att godvilligt verkställa någon flyttning på sitt apotek annat än på villkor, som skulle undanskjuta flyttningen för tiotal af år, torde ej någon annan utväg förefinnas än att ett nytt apotek inrättades i Gävle stads södra stadsdel.

En sådan lösning af frågan syntes medicinalstyrelsen äfven vara att förordna, då dels invånarantalet i Gävle vuxit rätt betydligt sedan den tid, då det yngsta apoteket i staden anlades, eller från cirka 9,000 invånare år 1848 till 24,334 år 1891, och ett nytt apotek följaktligen numera borde vara af behovet påkalladt, dels en förflyttning af apotek, som af fonden för apo-

teksprivilegiernas amortering blifvit inlöst icke kunde vara utan sina betänkligheter och blott i särskilda undantagsfall syntes medicinalstyrelsen böra tillgripas, då förflyttningen kunde anses inverka på apotekets förmåga att fullgöra sina förbindelser till fonden.

Medicinalstyrelsen hemställde därför om anläggandet af ett nytt apotek med personligt privilegium i Gävle i den söder om ån belägna delen af staden invid eller ock söder om Bergsgatan, och genom K. brefvet d. 4 nov. 1892 beslöt K. Maj:t i enlighet med styrelsens hemställan.

Medicinalstyrelsen anbefalldes därjämte, att då privilegiet å apoteket Nordstjärnan i Gävle därefter blefve ledigt, efter vederbörandes hörande, afgifva utlåtande, huruvida sistnämnda apotek borde flyttas till annan plats i staden samt afvakta K. Maj:ts beslut därom, innan apoteksprivilegiet kungjordes till ansökning.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 2 juni 1893 examinerade apotekaren F. C. A. Wännerdahl. Denne afgick dock med döden 12 dagar efter sin utnämning och privilegiet tilldelades sedan examinerade apotekaren J. T. Blom genom K. brefvet d. 26 okt. 1893 samt afsynades för dennes räkning d. 17 sept. 1894.

Apoteket anlades af B. i den fastighet, hörnet af Fältskärs-gatan och Bergsgatan 88, där det ännu är beläget.

Genom beslut d. 7 febr. 1924 har medicinalstyrelsen bestämt apoteket Kronans i Gävle förläggingsområde till den söder om Gavleån belägna delen af staden, dock icke västligare än invid Södra Centralgatan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,500 kronor.

WÄNNERDAHL, FRANS CHRISTIAN ALEXIUS. Född d. 17 juli 1838 i Stockholm.

Föräldrar: Operaskräddaren ANDERS WÄNNERDAHL, född d. 16 maj 1796, död d. 23 febr. 1857, och GUSTAVA CHARLOTTA BERGLUND, född d. 16 mars 1800, död d. 28 jan. 1872.

Efter att åren 1846—51 hafva erhållit undervisning i Hedvig Eleonora och Jakobs skolor i Stockholm antogs W. d. 13 nov. 1853 till elev å apoteket Ängeln i Stockholm, aflade d. 14 aug.

1856 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion och tjänstgjorde därefter å apoteken i Kungälv från d. 1 sept. 1857 till d. 21 sept. s. å., Enhörningen i Göteborg från d. 21 sept. 1857 till d. 15 sept. 1858 och i Strömstad från d. 10 okt. 1858 till d. 23 sept. 1863. Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, vikarierade å apoteket Ängeln i Stockholm under tiden d. 16 juli 1864 till d. 1 sept. s. å. och aflade apotekarexamen d. 26 maj 1865. Förestod därefter apoteket i Skövde från d. 1 juni 1865 till d. 16 okt. s. å. och hade sedan anställning å apoteken i Marstrand från d. 1 jan. 1866 till d. 1 okt. 1867, Skövde från d. 1 nov. 1867 till slutet af jan. 1868 och å apoteket Nordstjärnan i Gävle till d. 6 sept. 1869, då han tillsammans med apotekare Anders Wiberg öfvertog detta apotek på arrende. Bolaget upplöstes 1874 och Wännerdahl arrenderade därefter ensam apoteket, hvilket arrende han innehade till sin död.

Erhöll d. 2 juni 1893 personligt privilegium å det apotek, som under namn af Kronan skulle inrättas i den södra stadsdelen i Gävle. Han afled emellertid 12 dagar senare och hann alltså aldrig tillträda detta privilegium.

Varmt intresserad af sitt yrke, var W. en af stiftarna af Gävleborg—Dala läkare- och apotekareförening och innehade från 1873 befattningen såsom dess kassaförvaltare.

Han var under 17 år ledamot af hälsovårdsnämnden i Gävle och nedlade här ett framgångsrikt arbete på ordnandet af de sanitära förhållandena i staden. Det var till hufvudsaklig del hans förtjänst, att Gävle fick ett godt dricksvatten, och att en ordnad handel med kött och fläsk infördes. Han hade också under många år uppsikt öfver den sistnämnda, tills särskild besiktningsbyrå inrättades. Från år 1876 var han intendent vid epidemisjukhuset och åren 1878—80 revisor af Gävle stads räkenskaper.

W. har från trycket utgifvit: *Undersökningar, verkställda på vattnen inom Gefle stad och Skutskärs sågverk åren 1878 och 1879* samt har till Gävle—Dala läkar- och apotekarförenings förhandlingar lämnat flera bidrag i form af referat.

Död d. 14 juni 1893 i Gävle.

Gift d. 19 maj 1875 i Strömstad med JULIA AUGUSTA PAEPKE, född d. 7 juni 1840, död d. 28 april 1906, dotter till bagarmästaren JOHAN DANIEL PAEPKE och ANNA HELENA KJELLBERG.

Barn: ANDERS JOHAN, född d. 26 maj 1876, död d. 14 okt.

1917. Legitimerad apotekare; — ANNA CHARLOTTA, född d. 15 okt. 1877, död d. 21 jan. 1905, gift d. 15 april 1901 med argentinske vice konsuln i Strömstad, disponenten CARL ARTHUR HESSEL, född d. 6 maj 1873; — BROR CHRISTIAN, född d. 12 maj 1879. Kamrer vid trafikförvaltningen Stockholm—Göteborg—Gävle.

BLOM, JOHAN THEODOR. Född d. 19 sept. 1842 i Västerås.

Föräldrar: Skräddarmästaren JOHAN BLOM, född d. . . . 1812, död d. 30 jan. 1844, och SOFIA GUSTAVA EKMAN, född d. . . ., död d. . . .

B. erhöll undervisning vid Linköpings högre allmänna elementarläroverk till sommaren 1856 samt antogs d. 13 aug. s. å. till elev å apoteket Upplands Vapen, numera Lejonet i Uppsala. Aflade här d. 29 sept. 1860 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde å samma apotek till d. 26 juli 1861, därefter å apoteken Gripen i Stockholm från d. 13 aug. 1861 till d. 1 juni 1862 och Enhörningen i Stockholm från d. 1 juli 1862 till d. 1 april 1863.

Aflade d. 22 april 1865 apotekarexamen och tjänstgjorde därpå å apoteken Hjorten i Örebro från d. 1 juni till d. 1 sept. s. å., Kronan i Uppsala från d. 15 sept. 1865 till d. 20 maj 1869 och förestod under sommaren 1869 brunnsapoteket vid Mössebergs vattenkuranstalt. Var föreståndare för apoteket Lejonet i Kalmar från d. 15 nov. 1869 till d. 1 juli 1870 och tjänstgjorde å apoteket Enhörningen i Göteborg från d. 13 aug. 1870 till d. 13 aug. 1874, hvilket år han d. 30 sept. inköpte apoteket i Lilla Edet för en köpesumma af 24,000 kr., däraf 15,000 kr. beräknades för privilegiet och 9,000 kr. för inventarier och varulager. Erhöll d. 16 okt. privilegiet och tillträdde apoteket 1 nov. 1874. B. erhöll d. 26 okt. 1893 transport till det nya apoteket Kronan i Gävle.

Död d. 5 juli 1901 i Gävle.

Gift d. 27 okt. 1874 med AMALIA (AMELIE) MAGDALENA HENRIETTA ERICSÉN, född d. 19 april 1847, dotter till urmakaren i Norrtälje JACOB ERICSÉN och LOVISA AMALIA ALBIN.

Barn: GUSTAF, född d. 21 nov. 1875. Redaktör, anställd i Svenska Telegrambyrån, Göteborg; — LOUISE, född d. 11 juni 1878, gift d. 10 dec. 1898 med apotekaren i Burträsk OLOF

(OLLE) TEODOR LINDHOLM, född d. 15 sept. 1870; — THEODOR, född d. 23 april 1880. Verkst. direktör i Svensk Motortidning, Stockholm; — KARL BERNHARD FREDRIK, född d. 5 april 1882, död d. 1 nov. 1908.

HANSON, ALFONS GUSTAF FREDRIK. Född d. 2 sept. 1850 i Laholm.

Föräldrar: Apotekaren i Laholm SVEN FREDRIK HANSON, född d. 10 juli 1806, död d. 19 nov. 1869, och MARIA PETRONELLA FAURELL, född d. 7 febr. 1811, död d. 12 dec. 1890.

H. erhöll enskild undervisning och antogs i juli 1868 till elev å apoteket i Laholm, där han d. 6 juli 1870 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde sedan å samma apotek till d. 18 sept. 1871 och inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 29 jan. 1874 aflade apotekarexamen. Under sommarferierna konditionerade H. åren 1872 och 1873 å apoteket i Laholm och, efter aflagd examen, å apoteket i Sölvesborg från mars 1874 till d. 15 april 1875 och å apoteket Lejonet i Kalmar från d. 16 maj s. å. till d. 20 dec. 1878 samt var föreståndare för apoteket i Åmål åren 1879—93. Erhöll privilegium å apoteket i Lilla Edet d. 9 mars 1894 och transport till apoteket Kronan i Gävle d. 21 jan. 1902.

Död d. 31 dec. 1920 i Åmål.

Gift d. 18 aug. 1879 med ZELMA MARIA PETTERSSON, född d. 21 maj 1852, dotter till fabrikören i Åmål PER GUSTAF PETTERSSON och SARA KAJSA ÅGREN.

Äktenskapet var barnlöst.

KINNMAN, KARL KONRAD. Född d. 19 dec. 1861 i Stockholm.

Föräldrar: Sjökaptenen och lotslöjtnanten CARL VICTOR KINNMAN, född d. 23 juni 1830, död d. 21 april 1883, och JOHANNA MALMSTEN, född d. 27 april 1830, död d. 31 jan. 1901.

K. genomgick 7 klasser af Kalmar högre allmänna läroverk, blef elev å apoteket Ängeln i Stockholm, första gången 1879 och andra gången 1884. Aflade d. 21 maj 1887 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde sedan å apoteken Nordstjärnan i Stockholm 1887—88 och Ängeln i Stockholm 1888—91. Aflade apotekarexamen d. 20 jan. 1894 och var därefter anställd å

apoteket i Boxholm under somrarna 1892 och 1893, å apoteken Fläkta Örnen i Malmö åren 1894—98 och Kronan i Malmö 1898—99, i Vetlanda 1899—1900, såsom föreståndare för medicamentsförrådet i Sävsjö åren 1900—12 och därefter å apoteket i Hässleholm till d. 7 nov. 1913. Erhöll samma dag privilegium å apoteket i Årjäng och d. 30 juli 1921 transport till apoteket Kronan i Gävle, hvilket för hans räkning afsynades d. 27 aug. 1921.

Vid industriutställningen i Malmö 1896 erhöll K. diplom för förtjänstfull verksamhet på grund af utställda svenska droger.

Gift d. 23 juni 1901 med SIGRID ANDERSSON, född d. 29 jan. 1871, dotter till landtbrukaren JOHAN ANDERSSON och KERSTIN SVENSSON.

Apoteket i Söderhamn.

1763.

Gevärssmederna i Hälsingland voro i äldre tider vida berömda för sin skicklighet. I början af 1600-talet slogo sig åtskilliga af dem ned på ägora till det gamla Faxaholm samt tillätos genom K. brefvet d. 17 sept. 1620 bilda en stad med deras d. v. faktor som borgmästare. Vapensmidet var länge stadens hufvudnäring och gevärsfaktoriet drefs för statens räkning ända till 1757.

Liksom Hudiksvall brändes Söderhamn 1721 af ryssarna och har dessutom flera gånger hemsökts af eldsolyckor, senast 1876. Staden förde långt in på 1800-talet en tynande tillvaro, men hade dock redan på 1750-talet tillgång till medicin, däri-genom att en fältskär Herrenstedt vid gevärsfaktoriet då hade en liten försäljning af medikamenter här.

Provisor Bengt Reftenius skall också hafva haft någon mindre apotekshållning i staden, men upphörde härmed, då han af apotekare Tyge Hassenbalck å Lejonet i Gävle erhöll erbjudande att förestå det filialapotek i Härnösand, som denne 1747 här upprättat.

Fullständigt apotek fick staden först då apotekare Fredrik Sjöqvist d. 17 maj 1763 erhöll K. privilegium å ett sådant här. Han anlade apoteket s. å.

Hvar apoteket från början var beläget kan ej med full viss-het utrönas. Man vet, att apotekare Sjöqvist ägde gårdarna N:ris 95, 97 och 99 vid Storgatan i Östra kvarteret. Hvilken gård han själf bebott och haft apoteket inrymt i, har däremot ej kunnat utrönas, enär intet nummer på gårdarne finnes ut-satt i de mantalslängder, där S. förekommer, men att det varit någon af nämnda gårdar, är dock så godt som säkert.

På grund af iråkade ekonomiska svårigheter måste Sjöqvist sälja nämna gårdar, och enligt rådhusprotokollet d. 13 aug. 1789 köpte apotekaren C. G. Lehman gården N:o 97 vid Stor-

gatan i östra kvarteret af handlanden K. Follin. Denne hade köpt gården på auktion efter Sjöqvist. Enligt mantalslängden är också Lehman skrifven i denna gård och hade här apoteket. Sannolikt var detsamma från början inrymdt här.

I denna gård var apoteket beläget, då det d. 22 juli 1876 förstördes vid den förödande eldsvåda, som ödelade en stor del af Söderhamn. Apoteksgården nedbrann fullständigt, men apotekare Afzelius, som då innehade apoteket, anordnade samma dag i en handelslokal ett tillfälligt apotek, dit de medicinalier, som räddats, blefvo inflyttade. På hösten s. å. öppnade Afzelius apoteket i en ny, till en början förhyrd lokal vid Kungsgatan, där det ännu ligger.

Under apoteket i Söderhamn hörde åren 1860—1917 filialapoteket i Bollnäs och 1882—1917 medikamentsförrådet i Ljusne.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 3,500 kronor.

SJÖQVIST, FREDRIK. Född d. 13 jan. 1735 i Örebro.

Föräldrar: Klockaren BENGT SJÖQVIST, född d. . . ., död d. . . ., och REGINA BERG, född d. . . ., död d. . . .

S., som inskrefs d. 26 mars 1742 i Örebro skola, kom 1752 såsom elev till apoteket Hjorten i Örebro och aflade 1758 farmacie studiosi-examen.

Tjänstgjorde å apoteket Örnen i Karlstad och å apoteket Gripen i Stockholm och erhöll d. 17 maj 1763 privilegium å en apoteksinrättning i Söderhamn. Han anlade apoteket samma år och aflade 1764 apotekarexamen.

S. var en betrodd man och blef 1783 rådman i staden, men kom 1785 på obestånd och måste afträda apoteket till kreditörerna. Dessa försålde detsamma 1789.

Död d. 28 febr. 1790.

Gift 1) d. 3 jan. 1765 med HELENA ÅKERBERG, född d. . . ., död d. 9 okt. 1765, änka efter en källarmästare.

2) d. 29 juni 1769 med EVA CHARLOTTA VON HORN, född d. . . ., död d. 28 aug. 1770, dotter till bruksägaren till Åvike i Medelpad CARL ÆGIDIUS VON HORN och . . .

Båda dessa äktenskap voro barnlösa.

3) d. . . . 1772 med BARBRO MARGARETHA PHRAGMÉN, född d. . . . 1733, död d. . . . 1786, dotter till komministern i Söderhamn JÖNS PHRAGMÉNIUS och BRITA DANIELSDOTTER STENBIT, gift [1] med tullinspektoren ANDERS WESTERBERG, född d. . . , död d. . . .]

Barn: GUSTAF, född d. 18 april 1773, död d. 17 febr. 1837. Assessor, apotekare å Hjorten i Örebro, sedermera bruksägare.

LEHMAN, CARL GUSTAF. Född d. 1 nov. 1757 i Lingarö by, Tuna, Gävleborgs län.

Föräldrar: Landtbrukaren HERMAN JOHAN LEHMAN, född d. . . . 1715, död d. . . . 1767, och ANN LOVIS MEIDT, född d. . . . 1721, död d. . . . 1773.

L. erhöill undervisning vid Hudiksvalls läroverk och antogs 1772 till elev å apoteket i Söderhamn samt aflade här efter 7 års elevtid farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde där-efter å apoteket i Söderhamn till d. 7 juli 1782 och å apoteket Hjorten i Stockholm till d. 27 mars 1783, men återvände s. å. till Söderhamn och skall enligt Sacklén hafva tjänstgjort å apoteket här, tills han inköpte detsamma. Enligt uppgift från pastorsämbetet i Söderhamn var L. emellertid en tid extra tullskrifvare här och i mantalslängden för 1789 finnes han antecknad som källarmästare i staden.

Sannolikt hade L. under några år lämnat apotekaryrket och trädde först 1788 åter i tjänst å apoteket i Söderhamn. Detta bestyrkes däraf, att han d. 18 okt. 1788 åter fick aflägga »Huld- och Trohets samt Studiosi Pharmacie Eden» inför magistraten, samt af de tjänstgöringsbetyg han härvid uppvisade.¹

¹ »Den 18 October 1788 Närwarande Borgmästaren Hambreus, Rådmännen Berg, Sjöqvist och Lang.

S. D. efter lemnadt företräde, anhöll Carl Gustaf Lehman att få aflägga Pharmaciæ Studiosi Eden:

Och som Lehman till den ändan företedde tvänne honom af Apotekaren, Rådmannen H. Fredrik Sjöquist den 7 juli 1782 och af Apotekaren i Stockholm Herr Carl Christian Hellman den 27 martii 1783 lemnade vittnesbörder; hwaraf inhämtades att han ej allenast hos den förre på apotheket varit sju år såsom Lärning och ett och ett halft år såsom Laborant, och hos den sednare nio månaders tid betjent; förwärfwat sig det loford att han fört en dygdig och ärbär wandel och med mycken flit, trohet och noggrannhet förrättat de honom ombetrodde göromål, samt ådagalagt all den skickelighet, som af någon Pharmaciæ Studiosus kunnat begäras; Altså och då Herr Assessoren och Provincial Medicus Tilléus, närwarande, dessutom intygade, att Lehman ägde ärforderlig

År 1789 inköpte han därefter apoteket i Söderhamn och aflade apotekarexamen. Han innehade detsamma till 1821, då han afträdde det till sonen Carl.

L. blef 1799 vice och 1805 ordinarie rådman i staden.

Död d. 11 maj 1827 i Söderhamn.

Gift d. 27 nov. 1783 med ANNA CATHARINA HOLZAPFEL, född d. 8 sept. 1759, död d. 7 mars 1839, dotter till urmakaren i Söderhamn CHRISTIAN HOLZAPFEL, och . . .

Barn: CARL GUSTAF, född d. . . ., död vid 2 års ålder; — ANNA MAGDALENA, född d. 3 mars 1784, död d. 11 dec. 1805; JULIA CATHARINA, född d. 21 juli 1786, gift 1) d. . . . med handlanden JOHAN ERIK BJUHR, född d. . . ., död. d. . . ., 2) d. 18 dec. 1822 med häradshöfdingen i Västra Hälsinglands domsaga NILS GUSTAF ÖRBOM, född d. . . ., död d. 15 sept. 1838; — CHRISTINA LOVISA, född d. . . ., död vid 7 års ålder; — ULRIKA, född d. . . ., död vid 7 månaders ålder; — CHRISTINA, född d. 8 april 1796, död d. 17 juli 1847, gift d. 17 juli 1818 med apotekaren å Kronan i Norrköping CARL MAGNUS ENGELBRECHT, född d. 14 juli 1789, död d. 15 nov. 1852; — CARL, född d. 27 juni 1798, död d. 4 mars 1845. Apotekare i Söderhamn.

LEHMAN, CARL. Född d. 27 juni 1798 i Söderhamn.

Föräldrar: Apotekaren CARL GUSTAF LEHMAN, född d. 1 nov. 1757, död d. 11 maj 1827, och ANNA CATHARINA HOLZAPFEL, född d. 8 sept. 1759, död d. 7 mars 1839.

L. aflade 1814 farmacie studiosi-examen och år 1818 apotekarexamen, öfvertog 1821 faderns apotek i Söderhamn och erhöi d. 19 mars 1821 privilegium å detsamma. Försålde apoteket 1839.

Död d. 4 mars 1845 i Söderhamn.

Gift d. 10 okt. 1822 med MARGARETHA LOVISA WALLSTRÖM, född d. 30 maj 1801, död d. 2 mars 1868, dotter till råd-

kunskap till ett Apotheks förestående samt för sin noggrannhet wid tillredningen af medicamenter tillwunnit sig Herr Assessorens förtroende; fant Magistraten, till följe af Kongl. Collegii Medici för Apotekare i Riket den 26 april 1786 utfärdade Reglemente, skäligt, Sökandens begäran att bifalla. Hwadän Lehman med hand å bok lifligen aflade Huld- och Trohets- samt Studiosi Pharmaciae Eden; däröfwer Bewis genom utdrag af Protokollet, honom Pharmaciae Studiosus Lehman meddelas skulle, för att i Kongl. Collegio Medico ingifwas.»

mannen och handlanden i Hudiksvall JONAS WALLSTRÖM och CHRISTINA ELISABETH ROBSAHM.

Barn: JONAS GUSTAF, född d. 10 nov. 1823, död d. 12 jan. 1895. Bruksförvaltare; — CAROLINA CHRISTINA CATHARINA, född d. 1 okt. 1825, död d. 18 april 1900, gift med kronolänsmannen i Arbrå och Undersviks distrikt i Hälsingland JOST VON KIÖHLING, född d. . . . 1817, död d. 10 maj 1833; — CARL HERMAN, född d. 5 mars 1828, död d. 9 juli 1886. Kontorist; — FREDRIK OSCAR MAURITZ, född d. 31 dec. 1831, död d. 12 mars 1917. Handlande i Gävle; — MATHILDA MARGARETHA EMELIE, född d. 25 juli 1835, död d. 12 sept. 1911, gift d. . . . 1854 med grosshandlaren i Stockholm CARL LEONARD NORDSTRÖM, född d. 6 maj 1826, död d. 26 dec. 1897; — ELISA LOVISA HILDEGARD, född d. 30 juli 1837, död d. 21 maj 1904, gift d. . . . 1860 med bryggaren i Bollnäs BERNDT GEORG PRIPP, född d. 24 juni 1830, död d. 25 dec. 1910; — RICHARD REINHOLD AUGUST, född d. 7 febr. 1842, död d. 6 juli 1922. Apotekare å Ugglan i Stockholm.

FREESE, BROR MAURITZ. Född d. 13 aug. 1817 i Ulricehamn.

Föräldrar: Regementsläkaren vid Skaraborgs regemente med. dr. NILS FREDRIK FREESE, född d. 14 maj 1783, död d. 12 aug. 1848, och SOFIA MARIA UNGE, född d. 18 juni 1793, död d. 16 okt. 1857.

F. var under 3 $\frac{1}{2}$ år elev å apoteket Svanen i Stockholm och $\frac{1}{2}$ år å apoteket i Skara, där han d. 1 mars 1837 aflade farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde därefter å apoteket i Söderhamn och inköpte detsamma 1839. Efter att d. 1 juni 1841 hafva aflagt apotekarexamen erhöll han d. 26 nov. 1842 privilegium å detsamma, men sålde det redan 1844 och flyttade 1846 till Arbrå i Hälsingland, där han anlade en linnefabrik vid Nytorp. Denna blef färdig 1857, men nedbrann omkring 1860 och blef sedan icke återuppbyggd.

F. erhöll d. 30 mars 1855 ett understöd af 1000 rdr banco, för att i utlandet studera linberedningsindustrien.

Död d. 3 mars 1862 i Arbrå.

Gift d. 28 juli 1843 med CAROLINA OLIVIA HALLSTRÖM, född d. 4 juni 1819, död d. 27 dec. 1918, dotter till rådmannen i Söderhamn OLOF GABRIEL HALLSTRÖM och REGINA BERG.

Barn: CAROLINA REGINA SOFIA, född d. 4 maj 1844, död d. 28 dec. 1888, gift d. 6 aug. 1863 med possessionaten HENRIK EDVARD DIDRON, född d. 24 dec. 1829, död d. 11 febr. 1893.

KAIJSER, LORENTZ. Innehade apoteket i Söderhamn åren 1844—49. (Se under apoteket Örnen i Karlstad, sid. 1364.)

MARIN, ALFRED. Född d. 24 dec. 1820 i Uddevalla.

Föräldrar: Provinsialläkaren i Uddevalla distrikt, professorn, med. dr. FREDRIK MARIN, född d. 27 febr. 1772, död d. 13 okt. 1834, och MARGARETHA ULRIKA VON YHLEN, född d. 2 aug. 1779, död d. . . . 1861.

M. antogs 1835 till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg samt aflade d. 22 febr. 1839 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å nämnda apotek till 1841 samt aflade d. 10 dec. 1842 apotekarexamen. Han var därefter anställd å apoteken i Askersund, Orust och Lejonet i Gävle samt åren 1844—48 å apoteket i Söderhamn, hvilket apotek han 1849 inköpte. Försålde detsamma d. 6 juli 1852 och flyttade i juli s. å. till Jönköping. Han ägde sedermera egendomen Vallby i Ehrentuna, Uppsala län. Arrenderade samtidigt ett bryggeri i Bollnäs, där han var bosatt.

Död d. 10 mars 1906 i Gävle.

Gift d. 3 aug. 1849 med CAROLINA MARIA JOSEFINA BJÖRKMAN, född d. 25 nov. 1829, död d. 3 febr. 1859, dotter till färgerifabrikören BROR NILS BJÖRKMAN i Jönköping och CHRISTINA BRUNDIN.

Barn: HILMER OSSIAN AUGUST, född d. 18 juli 1850, död d. 22 juni 1900. Inspektor på Vallby; — ADÉLE MARIA, född d. 5 jan. 1852, död s. å.; — ESTER OLIVIA, född d. 28 mars 1854, gift d. 6 sept. 1878 med f. d. kamreraren i Gävleborgs enskilda bank i Gävle CARL GUSTAF ERICSON, född d. 8 febr. 1850; — GERTRUD, född d. 8 sept. 1855, död d. 21 dec. 1921, gift d. 8 sept. 1879 med baningenjören BROR AXEL GUSTAF GYLLENKROK, född d. 24 okt. 1851; — ADÉLE JOSEFINE, född d. 9 jan. 1859, gift d. 15 nov. 1892 med postkontrollören FREDRIK ERICSSON, född d. 28 juni 1855.

BELLANDER, GEORG. Född d. 17 juni 1826 i Strömstad.

Föräldrar: Tullförvaltaren i Malmö MARTIN ULRIK BELLANDER, född d. 27 april 1792, död d. 28 febr. 1870, och FREDRIKA LOVISA WALLERIUS, född d. 11 juni 1793, död d. 19 juli 1849.

B. erhöill skolundervisning vid läroverket i Malmö till 1840, då han antogs till elev å apoteket Kronan i Göteborg. Af-lade där d. 3 nov. 1844 farmacie studiosi-examen och tjänst-gjorde därefter å apoteken Kronan och Lejonet i Göteborg till d. 1 juni 1845, Lejonet i Stockholm till d. 1 juni 1846, Lejonet i Göteborg till april 1849 samt Gripen i Sundsvall till hösten 1850, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Af-lade d. 13 dec. 1851 apotekarexamen och tillträdde, efter af-slutadt köp, d. 1 juli 1852 apoteket i Söderhamn, hvarå han d. 14 juli 1853 erhöill privilegium.

Genom K. brevet d. 3 april 1855 erhöill B. tillstånd att i Bollnäs anlägga ett filialapotek, hvilket dock öppnades för all-mänheten först 1860, sedan läkare blifvit där anställd. B. af-yttrade d. 1 okt. 1874 apoteket för en summa af 130,000 kronor, hvaraf 100,000 kronor beräknades för privilegiet, 10,000 kronor för inventarierna och 20,000 kr. för varulagret å båda apoteken. Han bosatte sig därpå i Motala, men återflyttade hösten 1877 till Söderhamn.

Död d. 9 jan. 1894 i Söderhamn.

Gift d. 21 juni 1852 med MARIANA FREDRIKA MOBERGER, född d. 5 april 1827, död d. 12 dec. 1901, dotter till provin-sialläkaren i Söderhamns distrikt, fältläkaren, med. dr DANIEL ULRIK MOBERGER och HEDVIG GUSTAVA BRUUN.

Barn: ANNA FREDRIKA, född d. 27 mars 1853, gift d. 9 juni 1876 med rådmannen och stadskassören i Söderhamn AXEL GUSTAF GABRIEL ROTHMAN, född d. 6 maj 1849, död d. 3 sept. 1886; — CAROLINA MARIANA GUSTAVA, född d. 16 febr. 1855; AXEL MARTIN, född d. 7 okt. 1856. Styrman (har ej låtit sig af-höra sedan 1903); — CARL MARTIN ABRAHAM, född d. 27 juni 1860, död d. 19 febr. 1876.

AFZELIUS, CARL FRIDLEF ASTOLF. Född d. 8 okt. 1842 i Enköping.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Enköping, fil. dr ARVID AUGUST AFZELIUS, född d. 6 maj 1785, död d. 25 sept. 1871, och SOFIA CHARLOTTA FURUBOHM, född d. 5 maj 1811, död d. 9 nov. 1846.

A. studerade vid högre allmänna läroverket i Västerås åren 1852—60, antogs sistnämnda år i nov. till elev å apoteket i Hudiksvall, aflade där d. 12 maj 1865 farmacie studiosi-examen och fortsatte tjänstgöringen å nämnda apotek till aug. 1866.

Aflade d. 26 maj 1868 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteket i Hudiksvall från juni 1868 till sept. 1871, under hvilken tid han sommaren 1868 var föreståndare för filialapoteket i Järvsö hvarjämte han under apotekare J. Bruns vistelse vid riksdagarne åren 1869—71 var föreståndare för apoteket i Hudiksvall. Förestod därefter från d. 1 sept. 1871 till d. 26 sept. 1874 garnisonssjukhusets apotek och blef genom köp d. 25 april 1874 ägare af apoteket i Söderhamn, som han d. 1 okt. s. å. tillträdde. Erhöll d. 20 nov. 1874 privilegium å detsamma med rättighet att tillika hålla filialapotek i Bollnäs.

Vid den stora eldsvådan i Söderhamn d. 22 juli 1876 nedbrann äfven apoteksgården, men A. anordnade samma dag i en tillgänglig affärslokal ett tillfälligt apotek, dit de få räddade medicinalierna inflyttades.

Apoteket öppnades i fullständigt skick på hösten s. å. i ny, till en början förhyrd lägenhet.

A. var för sitt yrke varmt intresserad och deltog verksamt i kårens angelägenheter. Han var under en lång följd af år revisor i apotekarsocieteten och i amorteringsfonden för apoteksprivilegier samt ordförande i Gävleborgs—Dala krets af Sveriges apotekarförbund. Han var ordförande i stadsfullmäktige i Söderhamn, ordförande i styrelsen för Hälsinglands enskilda bank och i Söderhamns sparbank samt vice ordförande i direktionen för Söderhamns och södra Hälsinglands lasarett. Han var därjämte landstingsman, ledamot af kyrkorådet, hälsovårdsnämnden, styrelsen för Dala—Hälsingebanan och ordförande i hamndirektionen samt innehade dessutom flera andra förtroendeuppdrag i Söderhamn.

A. var en ifrig och intresserad trädgårdsman och har nedlagt ett betydande arbete på stadens förskönande genom planteringar. Ända in i det sista liflig och oförtrutet verksam, vaken och intresserad för allt, efterlämnar han minnet af en medborgare, som af kärlek till sin stad verkat mycket för denna och till dess fromma tagit många nyttiga initiativ. Han inlade stor förtjänst om läroverkets utveckling till realgymnasium samt fick också glädjen vara med, när den första flocken »hvita mössor» utgick från Söderhamns läroverk.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1871.

R. V. O. 1898.

Död d. 1 nov. 1916 i Stockholm.

Gift d. 24 aug. 1877 med AUGUSTA EUPHEMIA PIHLGREN,

född d. 3 jan. 1857, dotter till grosshandlaren i Hudiksvall
ELIS AUGUST PIHLGREN och FLORA JOHANNA HÄLLBERG.

Barn: ARVID GUNNAR, född d. 16 maj 1878. Jur. kand.,
f. d. kansliråd, kammarrättsråd; — THORA MAGDALENA, född d.
6 sept. 1879. Sjukgymnast; — FRIDLEF, född d. 11 juli 1880.
F. d. bankkamrer; — INGRID ELISA, född d. 13 juli 1883; —
ERIK, född d. 8 okt. 1885. Kapten vid K. flottan; — ELIS
HUGO, född d. 21 sept. 1886, död d. 26 juli 1913. Bank-
tjänsteman; — KARL RUDOLF, född d. 25 dec. 1887. Filosofie
doktor; — TORSTEN AUGUST, född d. 3 aug. 1890. Tjänste-
man hos P. A. Norstedt & Söner.

SVENSON, JOHN FREDRIK. Född d. 20 jan. 1860 i Stock-
holm.

Föräldrar:

S. idkade skolstudier vid högre elementarläroverket i Sträng-
näs åren 1868—75 och antogs d. 29 dec. 1875 till elev å apo-
teket Morianen i Stockholm, aflade d. 7 mars 1879 farmacie
studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion och tjänst-
gjorde därefter dels å samma apotek, dels å apoteket i Sträng-
näs från d. 1 juni 1879 till d. 4 juli 1882 samt å apoteket
Kronan i Göteborg från d. 17 juli 1882 till d. 31 aug. 1886.

Inskrefs höstterminen 1886 vid farmaceutiska institutet och
aflade d. 20 maj 1889 apotekarexamen. Förestod under som-
marmånaderna 1886—87 medikamentsförsäljningen vid Särö bad-
ort och var från d. 20 sept. 1889 till d. 30 sept. 1892 anställd
å apoteket Kronan i Göteborg. Förestod från d. 1 okt. 1892
till d. 14 juli 1903 apoteket i Oskarshamn och tjänstgjorde
sedermera å apoteket i Mölndal från d. 18 aug. 1903 till d. 31
aug. 1904 samt å apoteket i Vara från d. 1 sept. s. å. till d.
28 dec. 1906.

Erhöll d. 26 okt. 1906 personligt privilegium å apoteket i
Askersund och innehade från 1907 till 1912 medikamentsför-
rådet i Åmmeberg, hvilket sistnämnda år han på egen begäran
befriades från detsamma.

Erhöll d. 7 dec. 1917 transport till apoteket i Söderhamn.
S. har innehaft en del kommunala uppdrag såväl i Oskars-
hamn som i Askersund.

Apoteket i Ljusne.

1917.

På därom af Ljusne kommun gjord ansökan och efter det att provinsialläkaren och K. bhde inkommit med tillstyrkande utlåtande, hemställde medicinalstyrelsen i början af år 1882 om inrättande af ett medikamentsförråd i Ljusne, och genom K. brefvet d. 19 maj 1882 bestämde K. Maj:t i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan, att ett medikamentsförråd skulle inrättas i Ljusne, i närheten af läkarens bostad.

Apotekaren i Söderhamn C. F. A. Afzelius erhöll d. 21 juli 1882 medicinalstyrelsens uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet och d. 13 nov. s. å. öppnades detsamma för allmänheten. Ljusne-Woxna A.-B. lämnade fria lokaler och bekostade medikamentsförrådets inredning samt bestod fri bostad jämte trädgård åt föreståndaren.

Efter det att apotekare Afzelius d. 1 nov. 1916 aflidit, ingick medicinalstyrelsen d. 30 juni 1917 till K. Maj:t med hemställan, att medikamentsförrådet i Ljusne måtte, så snart ske kunde, förändras till självständigt apotek. Styrelsen anförde härvid, att omsättningen å medikamentsförrådet under åren 1911—15 utgjort i medeltal 12,413 kronor för år, hvilken omsättning visserligen vore i knappaste laget för ett självständigt apotek, men att då fabriksverksamheten vid Ljusne med snaraste komme att i afsevärd grad utvidgas, skulle äfven invånarantalet och därmed omsättningen vid apoteket komma att ökas. Denna torde därför blifva tillräcklig, om apoteksinnehafvaren hade säkerhet för att lämplig lokal och bostad tillhandahölles för skälig hyra.

Ljusne-Woxna aktiebolag hade också förbundit sig, under förutsättning att självständigt apotek inrättades i Ljusne, att före d. 1 nov. 1917 för en kostnad, ej öfverstigande 20,000 kronor, låta uppföra och sedermera underhålla för dylikt apotek erforderlig byggnad jämte bostadsrum för apoteksförestån-

daren samt att till vederbörande uthyra dels sagda byggnad dels ock trädgårdsland för en årlig hyressumma af 900 kronor, hvilket åtagande skulle gälla för en tid af 20 år, räknadt från d. 1 nov. 1917.

K. Maj:t beslöt genom K. brefvet d. 27 juli 1917 i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan och privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 7 dec. 1917 examinerade apotekaren C. O. Magnusson, som d. 13 nov. 1918 öfverflyttade apoteket i de nya lokalerna, i hvilka detsamma d. 8 jan. 1919 afsynades.

Apoteket var såsom medikamentsförråd beläget vid Nygatan, midt emot brunnsparken och flyttades såsom själfständigt apotek omkr. 1 km. åt vänster från dess förra förläggning till en centralt belägen plats vid stora infartsvägen till Ljusne bruk, några minuters väg från Ljusneforsen. Det disponerar här i ett tvåvånings trähus rymliga och ändamålsenliga lokaler på nedre botten och bostad för innehafvaren på den öfre.

Kostnaderna för apoteksbyggnaden och dess underhåll delas mellan Ljusne-Woxna aktiebolag, Bergvik och Ala nya aktiebolag samt Sulfitaktiebolaget Ljusnan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 400 kronor.

MAGNUSSON, CARL OSCAR. Född d. 13 nov. 1868 i Eksjö.

Föräldrar: Arbetaren JONAS MAGNUSSON, född d. 2 nov. 1824, död d. 18 okt. 1875, och MARIA CHARLOTTA KINMAN, född d. 12 jan. 1834, död d. 7 mars 1901.

M. antogs d. 19 jan. 1888 såsom elev å apoteket Hjorten i Östersund och aflade d. 22 sept. 1891 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter fortfarande å samma apotek från d. 1 okt. 1891 till d. 11 sept. 1899, å apoteket Nordstjärnan i Stockholm under juni och juli månader 1898 och såsom föreståndare å apoteket i Tierp från d. 1 till d. 16 aug. 1898. Aflade d. 19 maj 1899 apotekarexamen och var därpå anställd å apoteket Hjorten i Östersund från d. 1 juni 1899 till d. 15 jan. 1918. Erhöll d. 7 dec. 1917 privilegium å apoteket i Ljusne. Förestod sedan medikamentsförrådet i Ljusne från d. 1 febr. 1918 till d. 25 jan. 1919, hvilken dag afsyningen af det själfständiga apoteket i Ljusne godkändes af medicinalstyrelsen.

Apoteket i Hudiksvall.

1766.

Hudiksvall anlades på grund af Johan III:s bref d. 10 nov. 1581 på ägor som tillhört Hudiks och Vallens byar »vid Hudwicks wald» (Hornåns utlopp i Lilla fjärden). År 1640 flyttades staden till sin nuvarande plats. Genom eldsvådor har den lidit mycket och hindrats i sin utveckling. Sålunda plundrades den i maj 1721 af ryssarne och nedbrändes då helt och hållet. En förödande eldsvåda öfvergick den äfven i april 1792.

Handlingar angående stadens äldsta historia återfinnas därför ganska sparsamt och ehuru näst Gävle Norrlands äldsta stad spårar man ej apotek här förr än 1766. Den 25 jan. detta år erhöll Carl Isac Törling magistratens tillstånd att anlägga apotek i Hudiksvall, men det är knappt troligt att han någonsin fick apoteket färdigt. Han dog redan 1768 och i bouppteckningen efter honom heter det att »själfva apoteksinrättningen, såsom ännu icke i något fullkomligt stånd bragt, i anseende till aflidne Herr Törlings korta lifstid, tillika med de befintliga medicinalier efter särskild förteckning, kunna tillhopa ej högre upptagas än 1200 daler kopparmynt».

Först Eric Djurman, hans efterträdare såsom apotekare i Hudiksvall, torde hafva satt apoteket i fullständigt skick.

Hvar apoteket först var beläget, har icke kunnat utrönas. Under apotekarne Djurmans och Söderbergs tid var det inrymdt å tomten N:o 158 vid Stora Kyrkogatan, väster om torget. Därifrån flyttades det d. 25 maj 1844 af apotekare J. J. Brun till nybyggda lokaler å den af honom inköpta tomten N:o 88 vid Östra Storgatan. Apotekare J. A. Brun flyttade det därefter d. 19 juni 1887 till de nuvarande lokalerna vid Stads-husesplanaden å tomten N:o 128.

Under apoteket i Hudiksvall hörde åren 1873—99 medikamentsförrådet i Delsbo samt hör sedan år 1844 filialapoteket i Järvsö.

Apoteket, jämte filialapoteket i Järvsö har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 8,000 kronor.

TÖRLING, CARL ISAC. Född d. . . .

Föräldrar:

T. var endast pharmacie studiosus, då han 1766 erhöll magistratens i Hudiksvall tillstånd att anlägga apoteket här. Han innehade apoteket endast två år, innan han dog och hann aldrig aflägga apotekarexamen, hvarför han ej heller erhöll privilegium å apoteket.

En uppgift att han tillika idkade specerihandel i staden torde ej öfverensstämma med verkliga förhållandet, hvilket framgår af nedan anförda magistratens i Hudiksvall protokoll.¹ Af ett

¹ Hudiksvalls stads ekonomiprotokoll d. 25 jan. 1766. »Uti ingifven skrift anhåller apothekaregesällen Carl Isac Törling att här i staden få upprätta apotek, hvarigenom ej allenast stadens innevånare utan ock det däromkring liggande gebieth vid påkommande hastiga sjukdomar kunde hafva nytta och förmon, så ock att vinna burskap, i hvilket fall han förbehåller sig att jemte medikamenters försäljande äfven få idka specerihandel, såvida en apotekare sådant ändå till sitt behof nödvändigt bruka måste. Som nu stadens äldste voro närvarande fant magistraten nödvändigt att dem däröfver höra, och voro de för sina delar nögde, att denne Törling efter undergången examen här må apotek upprätta samt burskap vinna. I anseende hvartill magistraten ock pröfvade skäligt, att efter upptedde bevis om dess skicklighet i vetenskapen samt eljest goda frägd, meddela honom tillstånd i förberörde dess ansökning att till apotekare antagas, samt borgare blifva så snart han efter behörig föregången examen företer Collegii Medicii intygande om dess skicklighet och nödiga insikt i vetenskapen.»

Som synes erhöll T. intet svar på sin ansökan att få idka specerihandel och han ingick därför med påminnelse till magistraten. Protokollet öfver ärendet, som behandlades d. 9 april 1766, har följande lydelse:

»Uti en till magistraten ingifven skrift har apotekaregesällen Carl Isac Törling, som söker här i staden få inrätta apotek, anhållit, det måtte stadens handlande borgerskap på rådhuset varda uppkallade att höras, om de hafva något att påminna vid den ansökning han gjort, att ifall han härstädes till apotekare blifver antagen, därjämte få idka specerihandel. I anseende således härtill har magistraten låtit uppkalla de handlande, hvilka sedan de om ärendet underrättade blifvit, gemensamt bestridde Törling den sökta specerihandeln mer än hvad apotekare vanligen pläga hafva och dem bestås att sälja.

Lät magistraten hos sig i behörigt öfvervägande komma den ansökning apotekaregesällen Carl Isac Törling gjort, att här i staden få sig nedersätta, apotek inrätta och burskap vinna, samt till sin bättre utkomst få därjämte idka specerihandel. Och alldenstund denne Törling uppvist 2:ne bevis såväl att han

magistratens protokoll d. 16 nov. 1767 framgår däremot att Törling på auktion inropat rättigheten för år 1768 att mot en summa af 36 daler silfvermynt hålla stadens källare.

Död d. 15 juli 1768 i Hudiksvall.

Gift d. 10 sept. 1766 med ANNA MARGARETHA LINDVALL, född d. 7 sept. 1734, död d. 21 febr. 1796, dotter till handlanden i Hudiksvall LARS LINDVALL och BARBRO STENBIT.

DJURMAN, ERIC. Född d. 26 aug. 1747 i Karbenning, Västmanlands län.

Föräldrar: Bruksinspektoren ERIC DJURMAN, född d. . . ., död d. . . ., och MARGARETA CHRISTINA FERNSTEN, född d. . . ., död d. . . .

D. var elev å apoteket i Sala och aflade farmacie studiosi-examen 1760 samt kvarstannade å samma apotek till 1764, hvarefter han konditionerade å apoteket Kronan i Stockholm till 1769.

Erhöll d. 14 sept. 1768 magistratens kallelse att vara apotekare i Hudiksvall¹, inköpte d. 25 april 1769 af apotekare

förskaffat sig behörig insikt uti apotekarevetenskapen, som ock om dess goda frägd och uppförande, det ena af Kongl. privilegierade apotekaren vid Medevi Johan Adam Beckerstedt af d. 9 aug. 1763, hvarmedelst intygas, att Törling sex och ett halft år i hans apotek lärt, samt sedan hos honom som gesäll ett år serverat, och det andra af Kongl. Amiralitetsapotekaren i Stockholm Casten Julius Sahlberg under d. 1 mars nästlidet år 1765, hvaraf står till att finna, det Törling hos honom ett och ett halft år som gesäll serverat, fördenskull och i anseende såväl härtill, som ock att denna stads innevånare, såsom utan apotek befinna sig vid påkommande sjukdomar i mycken förlägenhet och stadens tolf äldste, som häröfver hörde blifvit, äfven för sin del å borgerskapets vägnar öfver en så nödig inrättning sitt nöje förklarar och hans ansökning bifallit, pröfvade magistraten skäligt bifalla honom Törling, att sedan han undergått vederbörlig examen samt sig med vederbörligt privilegium försett få sig härstädes nedersätta, apotek inrätta och om han det åstundar burskap vinna, men hvad beträffar den af honom sökta friheten att jämte apoteksinrättningen få idka specerihandel, så emedan stadsens handlande borgerskap, som däröfver hört blifvit, sådant bestridt, ty kan magistraten ej tillåta honom någon specerihandel ytterligare än hvad af slika varor vanligen på apoteken säljas och hvar till de äro berättigade.»

¹ Hudiksvalls ekonomiprotokoll d. 14 sept. 1768: »Sedan apotekaren här i staden Carl Isac Törling förliden juli månad med döden afgått, har studiosus pharmacie Eric Djurman sig hos magistraten anmält, att varda antagen till apotekare, sedan han nu såsom provisor på den efterlevvande änkans begäran det af Törling inrättade apoteket emottagit och förestått, på det han uti Kongl.

Törlings änka apoteket här, aflade d. 14 febr. 1774 apotekar-examen och erhöll d. 22 aug. 1775 privilegium å apoteket, men först 1777 af Collegium Medicum diplom såsom apotekare.

D. var en skötsam apotekare och inrättade äfven Hudiksvalls hälsobrunn.

Död d. 12 april 1805 i Hudiksvall.

Gift 1) d. 14 juni 1778 med CHRISTINA DAHLBOM, född d. 6 april 1751, död d. 25 nov. 1797, dotter till handlanden i Hudiksvall LARS DAHLBOM och BRITA WESTLING.

Barn: ERIK, född d. 4 maj 1780, död d. . . .; — BRITA CHRISTINA, född d. . . . 1787, gift d. 29 okt. 1811 med handlanden i Sala JOHAN ÅKERMAN, född d. . . ., död d. . . .; — ANNA MARIA, född d. 20 april 1790, död d. . . ., gift d. 20 okt. 1820 med handlanden i Hudiksvall JONAS DAHLBOM, född d. . . ., död d. . . .

2) d. 12 juli 1798 med MAGDALENA DJURMAN, född d. 17 april 1771, död d. 18 okt. 1830, dotter till prosten och kyrkoherden i Björksta SAMUEL DJURMAN och CHRISTINA NORDLING.

Barn: GUSTAVA CHRISTINA, född d. 5 maj 1799, död d. 1 sept. 1806; — ERIKA AMALIA, född d. 29 febr. 1804, död d. 9 juni 1860, gift d. 28 jan. 1825 med borgmästaren i Hudiksvall OLOF JACOB LIEBERATH, född d. 9 juli 1783, död d. 7 sept. 1847.

SÖDERBERG, JOHAN JACOB. Född d. 3 nov. 1774 i Hudiksvall.

Föräldrar: Skräddarmästaren i Hudiksvall OLOF SÖDERBERG,

Collegio Medico må kunna sig anmäla till behörig examens undergående. Och som Djurman uppteat behöriga bevis icke allenast om dess under fem års tid såsom gesäll hafda öfning och förvärfvade insikt uti de stycken som en apotekare tillhör, och han nu åtog sig att af Törlings änka apoteket, såsom det nu befinnes med alla medicinalia, mottaga och henne såväl därföre, som för det hon sin rättighet till apoteket honom nu uppdrager och öfverlämnar, då hon likväl eljest genom honom eller någon annan provisor apoteket sjelf kunnat bestrida till sin egen fördel, skäligen förnöja och med henne därom öfverenskomma. Alltså pröfvade magistraten skäligt, att med detta förbehåll och efter Djurmans eget begifvande, honom till apotekare efter Törling antaga. I följe hvaraf honom åligger att fordernast undergå behörig examen samt sig med vederbörligt privilegium förse, det Törling för dess sjuklighet och därpå följande hastiga dödsfall skull ej hant för sig utverka.

Kommandes således Djurman att meddelas behörig kallelse och bevis därom att i Kongl. Collegio Medico uppte.»

född d. . . . maj 1737, död i Hudiksvall d. 3 april 1787, och MARGARETHA FLORANDER, född d. . . . maj 1740, död d. . . .

S. var elev å apoteket i Hudiksvall och aflade här farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Korpen i Stockholm samt aflade apotekarexamen 1806. Han blef genom gifte med företrädarens änka 1806 ägare af apoteket i Hudiksvall.

Död d. 7 sept. 1823 i Hudiksvall.

Änkan innehade under 7 år apoteket och skötte detsamma genom provisor.

Gift d. 29 juni 1806 med MAGDALENA DJURMAN, född d. 17 april 1771, död d. 18 okt. 1830, gift [1] d. 12 juli 1798 med apotekaren i Hudiksvall ERIC DJURMAN, född d. 26 aug. 1747, död d. 12 april 1805], dotter till prosten och kyrkoherden i Björksta SAMUEL DJURMAN och CHRISTINA NORDLING.

Barn: ERIK ADOLF, född d. 14 april 1807, död d. 7 maj 1839. Apotekare i Hudiksvall; — JACOB SAMUEL, född d. 7 febr. 1809, död d. 27 april 1894. Teol. och fil. d.r. Kontraktsprost och kyrkoherde i Segerstad och Hanebo.

SÖDERBERG, ERIK ADOLF. Född d. 14 april 1807 i Hudiksvall.

Föräldrar: Apotekaren i Hudiksvall JOHAN JACOB SÖDERBERG, född d. 3 nov. 1774, död d. 7 sept. 1823, och MAGDALENA DJURMAN, född d. 17 april 1771, död d. 18 okt. 1830.

S. var elev å apoteket i Hudiksvall och aflade här d. 1 okt. 1824 farmacie studiosi-examen samt tjänstgjorde därefter å apoteket Kronan i Norrköping och å apoteket Hjorten i Stockholm.

Aflade d. 23 jan. 1828 med utmärkta betyg apotekarexamen och blef samma år föreståndare för apoteket å Garnisons-sjukhuset.

Öfvertog 1830 efter moderns död apoteket i Hudiksvall och erhöll privilegium å detsamma d. 23 april 1831.

Död d. 7 maj 1839 i Hudiksvall.

Ogift.

BRUN, JOHAN JULIUS. Född d. 23 juli 1818 på Ulfstorp, Molla, Älfsborgs län.

Föräldrar: Landtbrukaren ANDERS CHRISTIAN BRUN, född d. 21 aug. 1787, död d. 20 jan. 1855, och MARIA BRITA SAHL-MARK, född d. . . . 1794, död d. 29 april 1882.

Efter skolstudier och enskild undervisning blef B. 1833 antagen till elev å apoteket Hjorten i Stockholm. Aflade d. 5 okt. 1836 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde under jan. och febr. 1837 å apoteket Morianen i Stockholm och tog i mars s. å. anställning å apoteket i Hudiksvall, som då ägdes af apotekare E. A. Söderberg. Denne fattade snart förtroende för den unge farmaceuten och föreslog att B., ehuru knappt tjuguarig, skulle resa ned till Stockholm och efter nödiga studier aflägga apotekarexamen, hvarefter han, sedan Söderberg hemkommit från en beramad resa utomlands, skulle få öfvertaga apoteket för egen räkning. S. hemkom från resan på förvintern 1839, men insjuknade på grund af under densamma ådragen förkylning och afled d. 7 maj s. å. Hösten s. å. afreste emellertid Brun till Stockholm, aflade d. 7 nov. 1840 apotekarexamen samt förestod under 1841 apoteket i Hudiksvall för sterbhusets efter Söderberg, hvarefter han d. 1 jan. 1842 öfvertog apoteket såsom eget. Privilegiebref å apoteket erhöil han dock först d. 7 juli 1848, efter att till fullo hafva likviderat sterbhuset.

Apotekslokalerna befunno sig, då B. öfvertog apoteket, i mindre tillfredsställande skick, hvarför han redan samma år inköpte en annan gård, där han uppförde ett nytt hus och d. 20 maj 1844 hit flyttade apoteket i rymliga lokaler.

I okt. 1844 erhöil B. tillstånd att i Järvsö inrätta och hålla ett filialapotek, hvilket öppnades i mars 1845. År 1873 erhöil han också tillstånd att inrätta och tillhandahålla ett medicamentsförråd i Delsbo.

Apoteket i Järvsö var att börja med inrymdt i en förhyrd, trång lokal, men år 1859 inköpte B. en tomt, å hvilken han uppförde ett hus och hit flyttade apoteket i rymliga lokaler. Samtidigt lät han på sin bekostnad uppföra åt provinsialläkaren en ny, bekväm bostad.

B. innehade apoteket i Hudiksvall till d. 7 jan. 1878, då han sålde detsamma till sonen Johan August.

Ovanligt framstående såsom apotekare och kommunalman, åtnjöt B. i sin hemort stort och berättigadt anseende. Sålunda var han ledamot i styrelsen för Hudiksvalls trävaruaktiebolag, i styrelsen för Filialbanken i Hudiksvall, i centralstyrelsen för Hälsinglands enskilda bank, i styrelsen för sistnämnda banks afdelningskontor i Hudiksvall och i direktionen för Järvsö sjukhus för spetälska.

I skrifvelse från medicinalstyrelsen d. 15 mars 1878, som till honom öfverlämnades d. 10 april s. å. af borgmästaren i Hudiksvall i närvaro af magistraten och stadsfullmäktige, förklarar styrelsen sin synnerliga tillfredsställelse öfver det utmärkta sätt och det nit samt det intresse, hvarmed B. under sin 45-åriga verksamhet i farmaciens tjänst uppfyllt sina åligganden, på samma gång han därjämte såsom ett af folkets ombud vid 10 riksmöten representerat dels den stadskommun dels det landstingsområde, han tillhörde.

Vid riksdagarna 1859—60 samt 1862—63 var B. i borgarståndet representant för städerna Hudiksvall, Östersund och Luleå samt åren 1868—76 af Gävleborgs läns landsting vald till ledamot af riksdagens första kammare. Under åren 1859—60 var han ledamot i allmänna besvär- och ekonomiutskottet, 1869 suppleant i tillfälligt utskott och 1871—76 suppleant i konstitutionsutskottet.

På äldre dagar sysselsatte sig B. med skriftställeri och utgaf 1897 från trycket ett arbete med titel: *Lifvet och elektromagnetismen samt människan betraktad såsom fritt personligt väsen.*

Ledamot af Kungl. Landbruksakademien 1865 och af Svenska läkarsällskapet 1859.

R. V. O. 1860. R. N. O. 1888.

Död d. 10 febr. 1901 i Hudiksvall.

Gift d. 6 juni 1844 med CAROLINA AUGUSTA WALLNER, född d. 7 dec. 1820, död d. 23 maj 1903, dotter till stads- och lasarettsläkaren i Hudiksvall SAMUEL WALLNER och SARA BRITA TANNBERG.

Barn: JULIA CAROLINA, född d. 5 mars 1845, död d. 28 febr. 1912, gift d. 6 juli 1877 med vice häradshöfdingen ADOLF LUDVIG WENNBERG, född d. 31 dec. 1842, död d. 24 jan. 1891; — JOHAN AUGUST, född d. 26 juni 1847, död d. 20 maj 1898. Apotekare i Hudiksvall; — AUGUST JULIUS, född d. 23 mars 1846, död d. 15 sept. s. å.; — TULLIA MARIA, född d. 16 juli 1850, död d. 12 aug. s. å.; — CARL GUSTAF, född d. 2 juli 1851, död d. 18 sept. 1907. Apotekare i Hudiksvall; — IONE MARIA, född d. 12 juli 1852, död d. 30 aug. s. å.; — SVEN JULIUS, född d. 16 febr. 1858, död d. 19 aug. 1902. Farmacie studiosus, godsägare; — ERIK HARALD, född d. 16 sept. 1859, död d. 23 febr. 1860; — JOHAN ESAIAS, född d. 30 mars 1862, död d. 26 mars 1863.

BRUN, JOHAN AUGUST. Född d. 26 juni 1847 i Hudiksvall.

Föräldrar: Apotekaren i Hudiksvall JOHAN JULIUS BRUN, född d. 23 juli 1818, död d. 10 febr. 1901, och CAROLINA AUGUSTA WALLNER, född d. 7 dec. 1820, död d. 23 maj 1903.

B. idkade åren 1857—65 skolstudier vid Hudiksvalls högre allmänna läroverk och antogs d. 1 juli 1865 till elev å apoteket därstädes, samt aflade d. 27 juli 1868 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 29 juli 1869 och inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 29 jan. 1872 aflade apotekarexamen. Hade därefter anställning å apoteket i Hudiksvall och förestod detsamma under den tid åren 1872—76, då fadern deltog i riksdagsarbetet. Tillträdde d. 1 febr. 1878 apoteket såsom ägare och erhöll d. 1 mars s. å. privilegium å detsamma tillika med filialapoteket i Järvsö och medikamentsförrådet i Delsbo.

B. höll städse sina tre apotek i mönstergillt skick och var för sin talrika personal en god principal, omtyckt af dem alla.

Han var en stor blomstervän och lifligt intresserad af trädgårdsskötsel, men äfven stor djurvän och ägare af en dyrbar zoologisk samling.

Död d. 20 maj 1898 i Hudiksvall.

Gift d. 24 sept. 1875 med ANNA ROSINA D'ESTELLE, född d. 25 juli 1855, död d. 12 febr. 1922, dotter till fanjunkaren vid Smålands husarregemente godsägaren PAULIN LOUIS VICTOR AMADÉ D'ESTELLE och EMILIA AUGUSTA DAHLGREN.

Barn: JOHN, född d. 1 juli 1876, död d. 20 april 1877; — JOHAN HARALD, född d. 4 juni 1878; — ERIK GUSTAF, född d. 5 jan. 1880, död d. 14 dec. 1885; — JOHN, född d. 2 okt. 1882. Jägmästare i Frostvikens distrikt; — AUGUST, född d. 26 maj 1885; — CARL ERIK, född d. 25 okt. 1886, död d. 6 juli 1894; — MARIA LINNÉA, född d. 9 sept. 1890; — ANNA VIOLA AUGUSTA, född d. 17 okt. 1892; — CARL AXEL, född d. 4 maj 1895, död d. 6 febr. 1896; — STELLA IRIS INGEBORG, född d. 28 juni 1897.

BRUN, CARL GUSTAF. Född d. 2 juli 1851 i Hudiksvall.

Föräldrar: Apotekaren JOHAN JULIUS BRUN, född d. 23 juli 1818, död d. 10 febr. 1901, och CAROLINA AUGUSTA WALLNER, född d. 7 dec. 1820, död d. 23 maj 1903.

Efter skolstudier vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall antogs B. 1870 till elev å apoteket i Hudiksvall, där han d. 6 dec. 1873 aflade farmacie studiosi-examen. Aflade d. 23 maj 1876 apotekarexamen och var sedan anställd å nämnda apotek åren 1876—1900 samt öfvertog från år 1900 efter den äldre broderns Johan August 1898 timade frånfälle, apoteket i Hudiksvall jämte filialapoteket i Järvsö.

Under en lång följd af år var han ledamot af stadsfullmäktige och af drätselkammaren samt af styrelsen för Hälsinglands städers hypoteksförening.

Han efterlämnar minnet af en synnerligen vänsäll och urban personlighet.

Död d. 18 sept. 1907 i Hudiksvall.

Änkan innehade apoteket till 1909 och skötte det genom föreståndare.

Gift d. 19 dec. 1879 med INGEBORG NIKOLINA D'ESTELLE, född d. 10 jan. 1858, död d. 3 juli 1912, dotter till fanjunkaren vid Smålands husarregemente godsägaren PAULIN LOUIS VICTOR AMADÉ D'ESTELLE och AUGUSTA EMILIA DAHLGREN.

Barn: SVEN GUSTAF, född d. 26 sept. 1880. Apotekare i Hudiksvall; — SVEA, född d. 20 jan. 1882, gift d. 22 maj 1905 med provinsialläkaren i Enköpings distrikt med. lic. EDVIN BERNHARD FALCK, född d. 16 okt. 1868; — GUSTAF JULIUS, född d. 30 juni 1886. Med. doktor. Lasarettsläkare i Sundsvall.

BRUN, SVEN GUSTAF. Född d. 26 sept. 1880 i Hudiksvall.

Föräldrar: Apotekaren i Hudiksvall CARL GUSTAF BRUN, född d. 2 juli 1851, död d. 18 sept. 1907, och INGEBORG NIKOLINA D'ESTELLE, född d. 10 jan. 1858, död d. 3 juli 1912.

Efter studier vid högre elementarläroverket i Hudiksvall och norra realläroverket i Stockholm, aflade B. mogenhetsexamen vid sistnämnda läroverk d. 15 maj 1900. Antogs till elev på apoteket i Hudiksvall d. 1 juli 1900 och aflade farmacie kandidatexamen d. 4 sept. 1903. Efter tjänstgöring på apoteket Göta Lejon i Karlskrona från d. 15 sept. 1903 till 1 sept. 1904 och å apoteket i Hudiksvall från d. 1 sept. 1904 till 1 sept. 1907, inskrefs B. höstterminen samma år vid farmaceutiska institutet samt aflade apotekarexamen d. 22 maj 1909.

Inköpte samma år apoteket i Hudiksvall jämte därtill hörande filialapoteket i Järvsö och erhöll privilegium därå d. 13 aug. 1909.

B. är sedan 1910 statens kontrollant för undersökning af eldfarliga oljor och sedan 1921 brandchef.

Gift d. 12 juni 1915 med ELSA JOHANNA GEORGINA ÖSTLING, född d. 21 sept. 1893, dotter till grosshandlaren i Ljusdal JOHN ÖSTLING och KRISTINA JONSSON.

Barn: OLOF JULIUS, född d. 10 maj 1916; — JOHN LARS GUSTAF, född d. 27 dec. 1918; — KARIN INGEBORG KRISTINA, född d. 14 mars 1923.

Apoteket i Alfta.

1861.

Genom K. brefvet d. 1 nov. 1861 dels bifölls sundhetskollégii hemställan »att K. Maj:t täcktes anvisa 1,500 kr. till aflöning åt en ny provinsialläkare för sydvestra Helsingland med station vid Alfta kyrka och tjänstgöringsdistrikt af Bollnäs, Alfta, Ofvanåkers och Woxna socknar hvilka alltså skulle skiljas från Söderhamns distrikt, dit de förut hört», dels ock medgafs att med stadfästade af sistnämnda trenne församlingars beslut att upplåta och underhålla kostnadsfri bostad åt den blifvande provinsialläkaren, tillåta att, sedan tiden blifvit bestämd, då samma bostad kunde vara försatt i behörigt skick, ifrågavarande befattning finge till ansökning anslås, och, till fullständigt ordnande af distriktets sjukvård, ett apotek med personligt privilegium inrättas i närheten af provinsialläkarstationen, hvilket apotek likväl, först efter det nämnda bostad blifvit uppförd och tjänsten af läkaren tillträdd, borde i vanlig ordning till sökandes efter rättelse kungöras. Apoteket kom emellertid icke omedelbart till stånd.

Först 1864, sedan en ansökan om förflyttning af det under apoteket i Söderhamn lydande filialapoteket i Bollnäs till Alfta, blifvit genom K. brefvet d. 23 jan. 1863 afslagen, kom apoteket att anläggas, därigenom att examinerade apotekaren P. A. Jennische d. 11 mars detta år erhöi personligt privilegium å ett själfständigt apotek med förläggning i närheten af Alfta kyrka.

Apoteket öppnades för allmänheten i jan. 1865 i en af apotekare J. förhyrd lokal hos »Nygårds», Kyrkbyn 21. Ägaren af gården ville emellertid efter ett par år disponera lägenheten till handelsbod, och år 1868 nödgades apoteket flytta och inhystes då i den närbelägna »Pell Pers gården», Kyrkbyn 26.

Apotekare J. inköpte nu fastigheten »Mörtåkern», belägen 1,200 meter från kyrkan, och kunde år 1871 flytta in i egen gård. Den 27 juli 1874 nedbrann apotekshuset, som också

inrymde tinkturkammare och gräsvind, men laboratorium och källare, som voro förlagda i en näst intill liggande byggnad, räddades, och här inrättades omedelbart ett provisoriskt apotek. Hösten 1874 lades grund till ny apoteksbyggnad på den gamla plats och i dec. 1875 kunde inflyttningen ske i de nya lokalerna. Apoteket hade här sin hemvist till d. 2 aug. 1899, då detsamma för andra gången nedbrann. Provisoriska apotekslokaler inrättades nu i en närliggande handelslägenhet Västanå 2 och apotekare G. E. Culin, som då innehade apoteket, inköpte en från hemmanet Kyrkbyn 21 afsöndrad tomt, belägen i närheten af läkarbostaden och den planerade järnvägsstationen, å hvilken han lät uppföra ett apotekshus, inrymmande såväl apotekslokaler som bostad för honom själf. Den 25 okt. 1900 skedde inflyttningen i de nya tidsenliga och rymliga lokalerna, och här är apoteket ännu beläget.

Efter apotekare Culin's död år 1920 inköpte Alfta kommun apoteksgården för 60,000 kronor.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 500 kronor.

JENNISCHE, PER AUGUST. Innehade apoteket i Alfta åren 1864—88. (Se under apoteket i Storvik. sid. 1734.)

CULIN, GUSTAF EDVARD. Född d. 6 juni 1845 i Eksjö.

Föräldrar: Handskmakaren CARL MAGNUS CULIN, född d. 15 juni 1793, död d. 22 nov. 1856, och ANNA MARGARETA GRÖNDAHL, född d. 26 juli 1801, död d. 8 maj 1876.

C. antogs 1862 till elev å apoteket i Vimmerby, aflade farmaciestudiosi-examen d. 22 sept. 1865 och apotekarexamen d. 26 maj 1868. Förestod under sommaren s. å. Porla brunnsapotek, hade därefter anställning å apoteket Gripen i Stockholm 1868—69 och förestod apoteket i Askersund 1869—70. Tjänstgjorde å apoteken Morianen i Stockholm 1870—73, Lejonet i Gävle 1873—81, Lejonet i Landskrona 1881—84 och Hjorten i Göteborg 1885—89. Erhöll d. 2 nov. 1888 personligt privilegium å apoteket i Alfta.

C. var sedan d. 21 nov. 1916 tjänstledig och förestods apoteket af legitimerade apotekaren Karl Aulin såsom arrendator.

Genom testamente d. 24 nov. 1900 bestämde apotekare Culin att hela hans kvarlåtenskap, af hvad slag det vara månede, utan intrång af öfriga arvingar, skulle tillfalla Apotekarkårens lifränte- och pensionskassa, att af denna användas enligt kassans föreskrifter. Kassans styrelse äger på sätt den anser lämpligt förränta medlen under villkor, att en viss del af ränteafkastningen årligen utbetalas till tre i testamentet namngifna personer, så länge dessa äro i lifvet.

Det belopp, som efter avslutande d. 29 aug. 1923 af boutredningen öfverlämnades till kassan utgjorde 225,907:54 kronor.

Död d. 19 sept. 1920 i Alfta.

Ogift.

AULIN, KARL. Född d. 24 okt. 1874 i Stockholm.

Föräldrar: Läroverksadjunkten, fil d:r FREDRIK RUTGER AULIN, född d. 19 nov. 1831, död d. 18 febr. 1923, och LOVISA ULRIKA FRÖBERG, född d. 25 jan. 1845, död d. 19 mars 1883.

Efter att hafva genomgått sex klasser vid Södra Latinläroverket i Stockholm antogs A. d. 1 okt. 1889 till elev å apoteket Gripen i Stockholm och aflade d. 18 maj 1893 farmacie studiosi-examen. Han var sedan anställd å samma apotek till juni 1895 och inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet.

Tjänstgjorde under sommarferierna 1896 på apoteket i Örn-sköldsvik och aflade d. 18 maj 1897 apotekarexamen. Konditionerade därefter å apoteket Hjorten i Örebro från maj 1897 till jan. 1898, å Victoria apotheke i Berlin under febr.—aug. 1899, apoteken Fenix i Stockholm från aug. 1899 till febr. 1902, Lejonet i Gävle från mars s. å. till nov. 1904, i Tierp från dec. s. å. till maj 1906, i Falun från juni s. å. till okt. 1907 och såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Svärdsjö från d. 21 okt. 1907 till d. 15 okt. 1916.

Utsågs d. 21 nov. 1916 till arrendator af apoteket i Alfta och innehade detta arrende till d. 15 juni 1921, då han tillträdde detsamma, efter att d. 29 april 1921 hafva erhållit privilegium å apoteket.

A. var sekreterare i Norrlandskretsen af Sveriges farmaceutförbund 1903—04 och ledamot af centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund under samma år.

Gift d. 11 okt. 1907 med NISES MARGARETHA LARSDOTTER, född d. 17 maj 1878, dotter till hemmansägaren LARS LARSSON och BRITA ANDERSDOTTER.

Barn: LARS TORSTEN, född d. 12 aug. 1908; — GUNHILD ELISABETH, född d. 15 aug. 1909; — INGRID MARGARETHA, född d. 14 maj 1911; — GERTRUD ULRIKA, född d. 15 juli 1913; — SVEN INGEMAR, född d. 3 juni 1916; — KARL FREDRIK, född d. 26 juli 1918; — KARIN LOVISA, född d. 7 april 1921.

Apoteket i Bollnäs.

1917.

K. brevet d. 3 april 1855 medgifver, att ett, under apoteket i Söderhamn lydande filialapotek, skulle få anläggas i Bollnäs, så snart behörig läkare där blifvit anställd. Apotekets läge bestämdes till närheten af den blifvande läkarstationen.

Sedan läkare 1859 tillträdt befattningen erhöll apotekaren G. Bellander i Söderhamn d. 5 nov. s. å. tillstånd att anlägga ett filialapotek i Bollnäs i närheten af kyrkan. B. innehade det samma till år 1874, då apotekaren C. F. A. Afzelius genom köp förvärfvade sig apoteket i Söderhamn jämte filialapoteket i Bollnäs.

Sedan apotekare Afzelius d. 1 nov. 1916 aflidit gick medicinalstyrelsen i författning om verkställande af utredning om möjligheten af att förändra filialapoteket i Bollnäs till själfständigt apotek och infordrade därför utlåtanden från K. bfhde och förste provinsialläkaren i Gävleborgs län samt amorteringsfonden för apoteksprivilegier. Samtliga inkommo med tillstyrkande yttranden och d. 30 juni 1917 ingick medicinalstyrelsen till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet. Styrelsen framhöll i denna, att omsättningen å apoteket i Bollnäs, som år 1911 utgjorde 44,008 kr. efter jämn stigning år 1915, visade en summa af 51,170 kr. och att en så betydlig omsättning utan tvekan berättigade till förändring af filialapoteket till själfständigt apotek. Härtill kom att filialapotekets lokaler voro fullt tillräckliga, äfven för ett själfständigt apotek, och medicinalstyrelsen hemställde därför att K. Maj:t täcktes förordna att filialapoteket i Bollnäs skulle så snart ske kunde förändras till själfständigt apotek.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan och K. brevet d. 27 juli 1917 bestämde sedermera att filialapoteket i Bollnäs skulle så snart ske kunde förändras till själfständigt apotek.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 7 dec. 1917 examinerade apotekaren A. T. Wallensten.

Apoteket var såsom filialapotek först beläget vid köpingens nuvarande torg, men apotekare Afzelius inköpte 1877 tomten N:o 4, kv. N:o 2 inom Bollnäs köping och uppförde där en byggnad, som inreddes till apotek samt bostad för både läkare och apotekare. Här är apoteket fortfarande beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 2,800 kronor.

WALLENSTEN, AUGUST THEODOR. Född d. 2 maj 1866 i Skärstad, Jönköpings län.

Föräldrar: Landtbrukaren JOHAN JULIUS NILSSON, född d. 9 jan. 1838, och HELENA NILSSON, född d. 25 nov. 1836, död d. 12 juni 1915.

Efter förberedande läsning i folkskolan, inskrefs W. på hösten 1877 i Jönköpings högre allmänna läroverk, antogs till elev på apoteket Lejonet i Jönköping d. 11 sept. 1883 och aflade farmacie studiosi-examen d. 27 jan. 1887. Tjänstgjorde därefter på apoteken Lejonet i Jönköping till d. 27 juni 1887, Örnen i Östersund från d. 1 juli s. å. till d. 9 juli 1888, Göta Lejon i Karlskrona från d. 15 juli 1888 till d. 31 aug. s. å. samt ånyo å apoteket Örnen i Östersund från d. 1 sept. 1888 till d. 3 sept. 1891.

Aflade apotekarexamen d. 23 maj 1893 och hade därefter anställning å apoteket i Söderhamn från d. 1 juni 1893 till d. 12 febr. 1894 då han erhöll förordnande att förestå filialapoteket i Bollnäs, hvilket förordnande han innehade, tills han d. 7 dec. 1917 erhöll privilegium å detta genom K. brefvet d. 27 juli 1917 till självständigt förändrade apotek.

W. har i Bollnäs innehaft flera kommunala förtroendeuppdrag. Sålunda valdes han 1894 till ledamot af Bollnäs municipalnämnd och då samhället d. 1 jan. 1906 erhöll köpingsrättigheter, invaldes W. i densamma köpingsnämnd, hvars ordförande och kassaförvaltare han sedan dess varit. Han var under åren 1906—14 ordförande i byggnadsnämnden och är mångårig ledamot i hälsovårdsnämnden.

Gift d. 19 juni 1915 med KAJSA BRITA MARIA ELISABETH LARSSON, född d. 30 dec. 1885, dotter till kamreraren PER GUSTAF LARSSON och ELISABET MAGNUSSON.

Barn: ULLA ELISABETH, född d. 24 mars 1916; — STEN GUSTAF, född d. 4 maj 1917; — ANNE-MARIE, född d. 20 febr. 1920.

Apoteket i Storvik.

1888.

K. brevet d. 1 juli 1870 bemyndigar sundhetskolegium uppdraga åt någon närboende, lämplig, därtill villig apoteksinnehafvare, att tillhandahålla ett medikamentsförråd vid Storviks järnvägsstation, såvida läkare finnes vid Hofors eller annan i närheten af Storvik belägen plats.

Innehafvaren af apoteket Lejonet i Gävle A. E. Lindström erhöi d. 15 sept. 1870 sundhetskolegii uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet, som d. 14 jan. 1871 efter skedd afsyning öppnades för allmänheten.

Efter Lindström erhöi innehafvaren af apoteket Lejonet i Gävle C. W. Berlin tillstånd att tillhandahålla medikamentsförrådet, men efter det att denne d. 29 nov. 1887 afgått med döden, hemställde medicinalstyrelsen i skrifvelse d. 9 jan. 1888 till K. Maj:t att förrådet måtte förändras till själfständigt apotek. Genom K. brevet d. 3 febr. 1888 beslöt K. Maj:t i enlighet med styrelsens hemställan.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 6 juli 1888 examinerade apotekaren P. A. Jennische, för hvars räkning apoteket afsynades d. 15 febr. 1889.

Medikamentsförrådet var först beläget vid Storviks järnvägsstation, där stora landsvägen skär järnvägen — nuvarande öfre Storvik — men flyttades d. 18 dec. 1875 till Lillvik — nuvarande Storvik.

Apoteket är nu beläget i Storviks köping vid Storgatan, omkring 300 meter från järnvägsstationen.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,000 kronor.

JENNISCHE, PER AUGUST. Född d. 8 nov. 1833 i Tuna, Gävleborgs län.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden JOHAN REINHOLD JENNISCHE, född d. 18 jan. 1789, död d. 8 maj 1856, och CHRISTINA CHARLOTTA THYRESSON, född d. 25 maj 1795, död d. 18 sept. 1867.

J. idkade skolstudier vid högre allmänna läroverken i Hudiksvall och Gävle samt aflade d. 26 maj 1853 studentexamen i Uppsala. Vikarierade såsom extra lärare vid Hudiksvalls högre lärdomsskola vår- och höstterminen 1854 samt vårterminen 1855, hvarefter han fortsatte studierna vid Uppsala universitet höstterminen 1855 och vårterminen 1856. Efter faderns död sistnämnda år afbröt han emellertid studierna och antogs i aug. s. å. till elev å apoteket i Sollefteå, där han d. 26 aug. 1859 aflade farmacie studiosi-examen. Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 2 mars 1861 apotekarexamen.

Tjänstgjorde därefter från d. 4 juni 1861 till d. 7 maj 1863 å apoteket i Sollefteå och sommaren 1864 å apoteket i Sundsvall samt erhöll d. 11 mars s. å. personligt privilegium å inrättandet af ett apotek vid Alfta kyrka i södra Hälsingland, hvilket han öppnade för allmänheten i jan. 1865. Den 6 juli 1888 erhöll J. transport till apoteket i Storvik, efter det att det samma blifvit själfständigt.

J. var en duglig apotekare, som äfven flitigt anlätades i kommunala värf. Han tillhörde en gammal krigarsläkt från Sveriges stormaktsdagar, i hvilken son efter son valde den militära banan. Fadern hade valt samma yrke, men öfvergick till den prästerliga banan. Äfven sonens håg stod till denna, men en ögonsjukdom tvang honom att öfvergifva studierna vid universitetet, hvarpå han valde apotekaryrket för sin utkomst.

Död d. 14 mars 1892 i Storvik.

Gift d. 23 aug. 1866 med AMALIA FREDRIKA BODÉN, född d. 15 aug. 1839, död d. 21 nov. 1916, dotter till snickarmästaren JONAS BODÉN och FREDRIKA WIGERT.

Barn: PER HUGO REINHOLD, född d. 26 juni 1867. Med. lic., stads- och fängelseläkare i Vänersborg; — JOHAN BERTIL, född d. 18 juli 1869, död d. 15 maj 1879; — ALMA CHRISTINA, född d. 4 juni 1871, död d. 8 juli 1873; — CARL LUDVIG THEODOR, född d. 20 nov. 1872. Körsnär i Chicago; — SVEA MATHILDA, född d. 22 dec. 1874. Sjuksköterska; —

ERNST BIRGER, född d. 30 maj 1877, död d. 1 mars 1917 i Paris. Affärsman i Paris; — GÖTA ELVIRA FREDRIKA, född d. 14 febr. 1879, gift d. 6 juni 1903 med postkontrollören i Norrköping GUSTAV BERNHARD GUSTAVSON, född d. 15 april 1873.

ANDERSSON, NIKLAS AUGUST. Född d. 11 nov. 1834 i Svenljunga, Älfsborgs län.

Föräldrar: Komministern i Valinge ANDERS FREDRIK ANDERSSON, född d. 23 febr. 1804, död d. 1 juli 1849, och SOFIA MARIA BERGENDAHL, född d. . . . 1810, död d. . . . 1846.

Efter skolstudier vid Göteborgs högre elementarläroverk, antogs A. 1850 till elev å apoteket i Borås, där han d. 11 nov. 1854 aflade farmacie studiosi-examen och fortfor att tjänstgöra under ett år framåt. Efter tjänstgöring å apoteket Fläkta Örnén i Malmö från d. 1 dec. 1855 till d. 1 sept. 1856 och å apoteket Enhörningen i Göteborg från d. 5 sept. 1856 till d. 1 sept. 1857, inskrefs han höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 29 maj 1860 aflade apotekarexamen. Var därefter anställd å apoteken Vakteln i Halmstad från d. 22 juli 1860 till d. 12 okt. 1861, i Åmål från d. 21 mars 1862 till d. 22 nov. s. å., Markattan, numera Leoparden, i Stockholm från d. 1 dec. 1862 till d. 1 mars 1863, i Piteå från d. 21 juli 1863 till d. 1 juni 1864, Gripen i Sundsvall från d. 8 juni 1864 till d. 1 okt. 1866 samt å Svanen i Stockholm från d. 27 juli 1867 till d. 1 febr. 1870. Erhöll d. 17 juni s. å. personligt privilegium å apoteket i Råneå, men afsade sig detsamma kort därpå och tjänstgjorde därefter å apoteket i Sala från d. 21 maj 1871 till d. 21 aug. s. å., å apoteket i Våla från d. 28 aug. 1871 till d. 26 febr. 1872 och å apoteket i Vänersborg från d. 20 maj 1872 till d. 28 jan. 1887, då han erhöll personligt privilegium å apoteket i Tierp. Erhöll d. 11 nov. 1892 transport till apoteket i Storvik.

Dugande som apotekare skötte A. sitt apotek med stor omsorg. Vänssäll och gladlynt gjorde han sig omtyckt var han än vistades.

Han erhöll 1895 på grund af sjukdom ledighet från apotekets skötsel samt bosatte sig i sin födelseort, Svenljunga å egendomen Björksta, som han inköpt.

Död d. 9 jan. 1900 å Björksta.

Ogift.

LINDEWALD, CARL JOHAN MATÉRN. Innehade apoteket i Storvik åren 1900—07. (Se under apoteket i Eksjö, sid. 596.)

VON WACHENFELDT, FREDRIK GEORG. Född d. 22 aug. 1859 i Kisa, Östergötlands län.

Föräldrar: Apotekaren i Kisa JOHAN PETER VON WACHENFELDT, född d. 13 maj 1828, död d. 29 jan. 1912, och MARIA SOFIA HOFLING, född d. 23 maj 1823, död d. 5 aug. 1896.

Efter skolstudier vid Linköpings högre allmänna läroverk blef v. W. elev å apoteket i Kisa d. 4 juni 1876 och aflade d. 5 nov. 1879 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken Fenix i Stockholm från d. 6 nov. 1879 till d. 26 juni 1880, i Kisa från d. 1 juli 1880 till d. 24 sept. 1883 samt å samma apotek ytterligare från d. 16 dec. 1883 till d. 14 jan. 1884, från d. 25 maj 1884 till d. 27 sept. s. å., och från d. 16 dec. 1884 till d. 14 jan. 1885 samt i Värnamo från d. 16 jan. 1885 till d. 15 sept. s. å.

Aflade apotekarexamen d. 22 jan. 1887 och hade därpå anställning å apoteken i Kisa från d. 1 febr. 1887 till d. 2 mars s. å., i Ängelholm såsom föreståndare från d. 3 mars 1887 till d. 19 maj s. å., Vita Björnen i Stockholm från d. 1 juni 1887 till d. 15 sept. 1889, i Kisa från d. 16 sept. 1889 till d. 30 sept. s. å., Fläkta Örnén i Malmö från d. 1 okt. 1889 till d. 31 juli 1890, Kronan i Linköping från d. 1 aug. 1890 till d. 30 juni 1899, i Kisa från d. 1 juli 1899 till d. 25 jan. 1900, åter i Kisa från d. 1 okt. 1901 till d. 31 aug. 1902 och Kronan i Linköping från d. 1 sept. 1902 till d. 13 febr. 1908, tidvis såsom föreståndare. Erhöll d. 14 febr. 1908 personligt privilegium å apoteket i Storvik.

I febr. 1900 gjorde v. W. en resa till Ostindien, där han besökte Ceylon, Singapore och Borneo. Å Borneo odlade han Hevea och Ricinus samt samlade en del naturalier, men återvände till fäderneslandet påföljande år.

Gift d. 21 maj 1906 med ALMA ELISABETH DAHL, född d. 26 juni 1881, dotter till landtbrukaren JOHAN ALFRED DAHL och EMMA KRISTINA GUSTAFSSON.

Barn: TOROLF FREDRIK, född d. 16 april 1907; — KARL JOHAN BERTIL, född d. 4 mars 1909; — GÖRAN FREDRIK, född d. 21 juli 1913; — KARL GEORG VILHELM, född d. 29 april 1918.

Apoteket i Ockelbo.

1890.

I skrivelse d. 25 febr. 1890 öfverlämnades till K. Maj:t genom K. bhde i Gävleborgs län å Ockelbo sockens och Åmots kapellags gemensamma kommuns vägnar en underdånig ansökan att ett medikamentsförråd måtte få inrättas inom nämnda kommun. Till stöd härför anfördes hufvudsakligen, att kommunen omfattade en areal af mer än 10 kvadratmil, med en folkmängd af öfver 8,000 personer, att vid Ockelbo station, i hvars närhet distriktsläkaren hade sin bostad, tre järnvägslinjer sammanträffade, i följd hvaraf kommunen var stadd i snabb tillväxt både till folkmängd och allehanda näringsgrenar, att, förutom de fyra järnverken som förut funnos, flera fabriker på senare tider uppstått, att medicins erhållande från de närmast belägna apoteken i Gävle och Storvik, på 38 km:s afstånd från Ockelbo station, fördröjdes till hinder för hälso- och sjukvårdens nöjaktiga upprätthållande, att befolkningen i byarne vid kommunens utkanter hade 30 till 40 kilometers väg till läkarens bostad och efter dennes besök understundom måste vänta två dygn på den ordinerade medicinen och att det torde ligga i sakens natur att, där en distriktsläkare vore stationerad på landsbygden, dennes verksamhet förutsatte, att medicin funnes att erhålla utan allt för stor tidsutdräkt.

Ärendet remitterades af K. Maj:t till medicinalstyrelsen, och efter att hafva inhämtat yttranden från distriktsläkaren i Ockelbo, t. f. provinsialläkaren i Gävle distrikt och K. bhde, af hvilka den förstnämnde ansåg ett själfständigt apotek hällre böra ifrågakomma än ett medikamentsförråd, ingick styrelsen d. 26 mars 1890 till K. Maj:t med skrivelse i frågan. Medicinalstyrelsen häfdade häri äfven den uppfattningen att ett själfständigt apotek i allmänhet vore att föredraga framför ett medikamentsförråd, och hemställde att K. Maj:t ville medgifva att ett själfständigt apotek med personligt privilegium finge in-

rättas i Ockelbo kommun i närheten af distriktsläkarens station.

K. Maj:t beslöt genom K. brefvet d. 18 april 1890 i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 20 aug. 1890 examinerade apotekaren S. Lundquist.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 600 kronor.

LUNDQUIST, SVANTE. Innehade apoteket i Ockelbo åren 1890—1905. (Se under apoteket Lejonet i Hälsingborg, sid. 976.)

MÜLLERN, FREDRIK OTTO. Född d. 16 okt. 1860 å Borkhults bruk, Yxnerum, Östergötlands län.

Föräldrar: Civilingeniören och bruksförvaltaren HERMAN FREDRIK ULRIK ELIS HENRIK MÜLLERN, född d. 24 juli 1821 i Stockholm, död d. . . . 1888, och ANNA ERICA OTTILIANA ÖSTLING, född d. 16 sept. 1829, död d. . . . 1889.

M. blef efter afslutade studier vid högre allmänna läroverket i Uppsala, elev å apoteket Lejonet i Uppsala 1875, hvarest han d. 28 maj 1879 aflade farmacie studiosi-examen.

Aflade apotekarexamen d. 19 jan. 1884 och tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Uppsala till år 1885, i Södertälje till 1892, å Hjorten i Västerås och i Söderfors, numera Älvkarleö, under 1892, å Kronan i Göteborg 1893—99 och såsom förståndare för apoteket i Södertälje 1900—06, hvilket sistnämnda år d. 27 april han erhöll privilegium å apoteket i Ockelbo.

M. efterlämnar minnet af en synnerligen sympatisk och urban personlighet, hvilken förenade kunnighet och duglighet i sitt yrke med ett levande intresse för kårens angelägenheter. Sålunda voro farmaceuternas ömsesidighetsförening och farmaceuternas understöds-kassa för sjukdom och olycksfall till stor del hans verk.

I Södertälje var M. ledamot af stadsfullmäktige.

Död d. 30 jan. 1908, jämte sin hustru innebränd vid ett tillfälligt besök å sin svärmoders egendom Källsviken i Dalskog, Älvsborgs län.

Gift 1) d. 25 febr. 1894 med JENNY CAROLINA ELMROTH, född d. 26 sept. 1868, död d. 18 febr. 1895, dotter till handlanden NILS OLOF ELMROTH och CAROLINA SOFIA KRISTIANSSON.

Barn: JARL HERMAN NILS FREDRIK, född d. 18 febr. 1895. Löjtnant vid K. Skaraborgs regemente.

2) d. 23 juni 1901 med EBBA ELVIRA SÖNNERBERG, född d. 5 jan. 1882, död d. 30 jan. 1908, dotter till sjökaptenen REINHOLD SÖNNERBERG och MARIA GÖRANSON.

Barn: CARL HERMAN, född d. 8 april 1902. Officersaspirant vid K. Jämtlands fältjägareregemente; — OTTO FREDRIK REINHOLD, född d. 18 febr. 1904. Kadett vid K. Kustartilleriet.

GLASSEL, KARL JOHAN FERDINAND. Innehade apoteket i Ockelbo åren 1908—21. (Se under apoteket Hjorten i Östersund, sid. .)

SVAN, EDVIN HERBERT NICOLAUS. Erhöll privilegium å apoteket i Ockelbo d. 30 juli 1921. (Se vidare om honom under apoteket i Löfsta, sid. 394.)

Apoteket i Bergsjö.

1890.

Genom K. brefvet d. 2 maj 1879 medgafs tjänsteårsberäkning för en distriktsläkare med station i Bergsjö, Gävleborgs län och tjänstgöringsområde af Bergsjö, Hassela, Gnarps, Harmångers och Jättendals socknar, utgörande Bergsjö tingslag, äfvensom att, efter det läkare inom distriktet blifvit antagen, ett medikamentsförråd skulle få inrättas vid eller i närmaste grannskap af läkarens station.

Ofvannämnda socknar underläto emellertid att anställa distriktsläkare, men inkommo 10 år senare till K. Maj:t med förnyad anhållan om ofvan berörda rättighet för en distriktsläkare samt om inrättande af ett själfständigt apotek eller medikamentsförråd i Bergsjö. Såsom skäl härför anfördes hufvudsakligen dels att kommunerna förbundit sig årligen utgifva ett belopp af 1,500 kronor till läkarens aflönande och dels att tingslagets befolkning numera utgjorde 13,000 personer med en väglängd af 3 à 9 mil till närmaste läkare och apotek i Hudiksvall.

Efter remiss, och sedan infortrade yttranden inkommit från vederbörande provinsialläkare, K. bhde i Gävleborgs län, de berörda kommunerna och innehafvaren af apoteket i Hudiksvall, hemställde medicinalstyrelsen i skrifvelse d. 23 april 1890 hos K. Maj:t att ett själfständigt apotek med personligt privilegium måtte få inrättas i Bergsjö distrikt.

K. Maj:t beslöt i enlighet med styrelsens hemställan och K. brefvet d. 23 maj 1890 bestämde sedermera att ett själfständigt apotek med personligt privilegium finge inrättas i närheten af läkarens bostad i Bergsjö distrikt.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 13 mars 1891 examinerade apotekaren S. Ljungberg, för hvars räkning detsamma afsynades d. 27 jan. 1892.

Apoteket förlades i en därtill ombyggd fastighet i närheten af Bergsjö kyrka. Apotekslokalerna utvidgades sedermera be-

tydligt, därigenom att äfven en tillbyggd flygel togs i anspråk för desamma.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,000 kronor.

LJUNGBERG, SALOMON. Född d. 30 april 1845 i Åby, Kalmar län.

Föräldrar: Hemmansägaren och gästgifvaren PETTER JAENSSON, född d. 28 juli 1808, död d. . . ., och GUSTAFVA NILSDOTTER, född d. 10 aug. 1807, död d. . . .

L. idkade skolstudier vid högre allmänna läroverket i Kalmar åren 1858—62, antogs till elev å apoteket i Visby 1862 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 11 dec. 1867 och apotekar-examen d. 29 jan. 1874. Efter anställning å apoteket i Visby åren 1874—91 erhöll han d. 13 mars 1891 privilegium å det apotek, som skulle inrättas i Bergsjö.

L. var en intresserad botanist och framstående kännare af Gottlands flora.

Död d. 18 sept. 1907 i Bergsjö.

Ogift.

TYRÉN, JOHAN ALBERT. Innehade apoteket i Bergsjö åren 1908—16. (Se under apoteket i Tomelilla, sid. 873.)

SANDSTRÖM, EMIL FREDRIK. Född d. 9 febr. 1869 i Visby.

Föräldrar: Handlanden i Visby ANDERS NICLAS SANDSTRÖM, född d. 16 nov. 1843, död d. 3 nov. 1881, och EMMA MARIA ALBERTINA BERG, född d. 24 april 1847, död d. 13 dec. 1914.

S. idkade skolstudier vid Visby högre allmänna läroverk åren 1879—85 och genomgick där klasserna 1—6 II. Antogs där-efter till elev å apoteket Lejonet i Göteborg d. 5 sept. 1885 och aflade farmacie studiosi-examen d. 25 sept. 1888. Tjänstgjorde sedan å samma apotek till hösten 1890, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Undergick apotekarexamen d. 20 maj 1892 och tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Göte-

borg till d. 31 juli 1894 samt därefter å apoteket Hjorten i samma stad till d. 15 sept. 1913. Tjänstgjorde sedan ånyo å apoteket Lejonet i Göteborg, tills han d. 15 aug. 1916 erhöll personligt privilegium å apoteket i Bergsjö.

S. erhöll d. 27 dec. 1923 medicinalstyrelsens förordnande att vara arrendator af apoteket Tre Kronor i Karlskrona.

Gift 1) d. 31 aug. 1897 med MARIE LOUISE KJELLBERG, född d. 3 febr. 1872, dotter till landtbrukaren KARL JOHAN KJELLBERG och MARIA HOLM.

Äktenskapet upplöst d. 24 okt. 1921 genom laglig skilsmässa.

Fosterson: OSCAR EMANUEL, född d. 26 jan. 1907.

2) d. 18 dec. 1923 med EVA ASTREA KRISTINA BURMAN, född d. 3 febr. 1897, dotter till byggmästaren OLOF ANDREAS BURMAN och OLIVIA OLSSON.

SVENO, CONRAD. Erhöll d. 14 maj 1924 privilegium å apoteket i Bergsjö. (Se vidare om honom under apoteket å Tjörn, sid. 1203.)

Apoteket i Gysinge.

1896.

Genom skrifvelse i början af år 1892 ingick Hedesunda och Färnebo socknar till medicinalstyrelsen med anhållan om inrättande vid Gysinge bruk af ett själfständigt apotek eller medikamentsförråd. Såsom skäl härför anfördes hufvudsakligen att Gysinge extra provinssiällkärdistrikt, omfattande nämnda kommuner, hade en folkmängd af omkring 8,500 personer, däraf 800 vid Gysinge bruk; att distriktet vore i afsaknad af järnvägsförbindelse och att från berörda bruk, där extra provinssiällkaren hade sin bostad, afståndet vore till Gävle 6 mil, till Storviks apotek nära 5 mil och till Lakbäcks apotek, beläget på andra sidan Dalälfdven, 2 mil.

Medicinalstyrelsen, som, efter inhämtande af ytterligare upplysningar från vederbörande intresserade parter, ansåg behovet af ett apotek i Gysinge vara tillfullo styrkt, ingick på grund häraf d. 16 april 1892 till K. Maj:t med hemställan att ett medikamentsförråd finge inrättas vid Gysinge bruk, så länge extra provinssiällkare där vore anställd, dock icke på längre tid än fem år, på det att frågan, huruvida medikamentsförrådet borde bibehållas, indragas eller ersättas af ett själfständigt apotek måtte komma under förnyad nåd. pröfning.

Genom K. brefvet d. 12 maj 1892 bemyndigade K. Maj:t sedermera medicinalstyrelsen uppdraga åt någon lämplig apoteks-innehafvare tillhandahålla ett medikamentsförråd vid Gysinge bruk inom ett afstånd af högst 1 kilometer från läkarens bostad, dock ej längre än till 1897 års utgång.

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Våla C. E. Sjöberg och öppnades för allmänheten under år 1893.

Efter apotekare Sjöbergs död 1895, ansåg medicinalstyrelsen tidpunkten vara lämplig för apotekets i Våla förflyttning till Heby och gjorde i samband härmed i skrifvelse d. 10 febr.

1896 framställning hos K. Maj:t om förändring af medikamentsförrådet i Gysinge till själfständigt apotek. En sådan förändring kunde enligt medicinalstyrelsens åsikt, på grund af omsättningens storlek, utan olägenhet vidtagas, hvarjämte den samma äfven i det afseende vore fördelaktig att en blifvande innehafvare af Gysinge apotek kunde till en början anförtros att hålla det samtidigt föreslagna medikamentsförrådet i Öster Våla, hvarigenom apotekets omsättning skulle något ökas.

Genom K. brefvet d. 21 febr. 1896 biföll K. Maj:t medicinalstyrelsens hemställan.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 13 juni 1896 examinerade apotekaren C. A. R. Lenander.

Såsom medikamentsförråd var apoteket beläget 1 km. utanför själfva brukssamhället å ett ställe benämndt Mattön, men flyttades såsom själfständigt apotek af apotekare N. J. A:son Hjortsberg till en plats inom brukssamhället, belägen omkring 1 km. från järnvägsstationen och ungefär lika långt från läkarebostaden. Där är det ännu beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 100 kronor.

LENANDER, CARL AXEL RUDOLF. Innehade apoteket i Gysinge åren 1896—1906. (Se under apoteket Bävern i Borås, sid. 1233.)

SÖRLANDER, VICTOR HERIBERT. Född d. 17 mars 1863 i Broby, Kristianstads län.

Föräldrar: Kopparslagarmästaren PETER SÖRLANDER, född d. 20 nov. 1819, död d. 16 nov. 1897, och JOHANNA ANDERSSON, född d. 12 dec. 1828, död d. 16 febr. 1907.

Efter erhållen undervisning dels i hemmet, dels i Broby och Hässleholms folkskolor intogs S. i jan. 1875 uti andra klassen af Lunds högre allmänna läroverk. Härifrån afgick han våren 1878 och inskrefs följande höst i Malmö tekniska elementarläroverk, hvarest han åtnjöt undervisning under tvenne terminer. På grund af sjuklighet nödgades han emellertid afbryta studierna här samt återgick 1879 till Lunds högre allmänna läroverk. Efter ytterligare ett par års skolstudier i detta, antogs

han i maj 1881 såsom elev å apoteket Hjorten i Lund och aflade farmacie studiosi-examen d. 25 sept. 1884.

Var därefter anställd å apoteken i Lund och Lejonet i Uppsala samt inskrefs höstterminen 1888 vid farmaceutiska institutet, där han d. 25 maj 1891 aflade apotekarexamen. S. tjänstgjorde sedermera å apoteken Kärnan i Hälsingborg 1891—92, Bävern i Stockholm 1893—96 samt förestod åren 1896—1906 apoteket i Gränna. Erhöll d. 12 dec. 1906 personliga privilegiet å apoteket i Gysinge, och samtidigt rättighet att tillhandahålla medikamentsförrådet i Östervåla.

Död d. 7 jan. 1915 i Gysinge.

Gift d. . . . aug. 1898 med HULDA EMILIA LIND, född d. 26 dec. 1863, död d. 2 maj 1919, dotter till källarmästaren CHRISTIAN LIND och KRISTINA SOFIA NILSSON.

Äktenskapet var barnlöst.

HJORTSBERG, NILS JOHAN ANDERSSON. Född d. 23 aug. 1867 i Hjortsberga, Kronobergs län.

Föräldrar: Landtbrukaren ANDERS PETER JOHANSSON, född d. 24 febr. 1832, död d. 25 nov. 1920, och ANNA KAJSA NILSDOTTER, född d. 9 dec. 1838, död d. 10 febr. 1905.

Efter att hafva genomgått 6 klasser af Växjö högre allmänna läroverk, blef H. 1888 elev å apoteket Kronan i Eskilstuna, aflade farmacie studiosi-examen d. 25 maj 1892 och apotekar-examen d. 1 sept. 1895.

Tjänstgjorde å apoteken i Söderköping 1895—96, Lejonet i Göteborg 1896—98, i Falun 1898—1900, Enhörningen i Göteborg 1900—1901, Kronan i Eskilstuna 1901—04 samt å Ejdern och Biet i Göteborg 1904—15, hvilket sistnämnda år han d. 3 sept. erhöll privilegium å apoteket i Gysinge.

Död d. 18 aug. 1920 i Gysinge.

Ogift.

EKELUND, ARTHUR JULIUS. Född d. 8 okt. 1870 i Nybro, Madesjö, Kalmar län.

Föräldrar: Handlanden LARS MAGNUS EKELUND, född d. 6 mars 1844, död d. 27 febr. 1908, och IDA KAROLINA JOHANSSON, född d. 28 jan. 1850.

Efter skolstudier vid Jönköpings högre allmänna läroverk, antogs E. 1891 till elev å apoteket Kronan i Göteborg och aflade där farmacie studiosi-examen d. 20 sept. 1894.

110 — Sveriges Apotekarhistoria.

Tjänstgjorde sedan å apoteket Korpen i Stockholm samt å apoteket i Svenljunga till år 1897, då han höstterminen inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 18 maj 1901 och var därefter anställd å apoteken Hjorten i Stockholm och i Målilla 1901—02, Lejonet i Växjö 1902—04, i Borgholm 1904—05, Hjorten i Kalmar 1905—06 samt Lejonet i Kalmar 1906—20, hvilket sistnämnda år d. 26 nov. han erhöill privilegium å apoteket i Gysinge.

Gift d. 11 dec. 1910 med ANNA MARGARETHA KRISTINA BERGGREN, född d. 20 juli 1876, dotter till handlanden PER EDVARD BERGGREN och KRISTINA JOHANSSON.

Apoteket i Los.

1894.

K. brevet d. 9 febr. 1894 föreskrifver, att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skall inrättas i Grufbyn i Los' socken inom ett afstånd af högst 1 kilometer från extra provinsialläkarens bostad, och i behörig ordning kungöras till ansökning.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 27 april 1894 examinerade apotekaren J. R. V. Thelander, som förlade apoteket till tomten N:o 5 i Grufbyn, där det ännu ligger.

År 1909 bestämdes att kommunen skulle med 350 kronor bidraga till hyra för apoteket, hvilket bidrag år 1916 höjdes till 1,000 kronor, med hvilket belopp hyresbidraget ännu utgår.

Under Los lydde åren 1894—99 apoteket i Ljusdal såsom medikamentsförråd.

Apoteket har på grund af dess ringa omsättning icke kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

THELANDER, JOHAN RUDOLF VICTOR. Innehade apoteket i Los åren 1894—99. (Se under apoteket i Ljusdal, sid. 1759.)

KULLIN, GÖRAN BIRGER. Född d. 26 mars 1857 i Brunnby, Malmöhus län.

Föräldrar: Landtbrukaren GUSTAF KULLIN, född d. 6 sept. 1807, död d. 14 juni 1889, och GUNILLA GÖRANSSON, född d. 15 dec. 1813, död d. 20 jan. 1888.

Efter att hafva erhållit undervisning i hemmet och vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg där han genomgick klasserna

5 och 6, blef K. 1875 elev å apoteket i Båstad och fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Klippan. Aflade d. 19 juli 1878 farmacie studiosi-examen och d. 18 maj 1883 apotekarexamen.

Tjänstgjorde därefter 1883—1900 å apoteken i Bengtstorp, Åmål, Vasen i Stockholm, i Vetlanda, Högsby, Ström, Berg, Torsby, Näs, numera Säffle, Torshälla och Dalby samt erhöi d. 20 april 1900 privilegium å apoteket i Los.

K. är sedan 1907 tjänstledig på grund af sjukdom och förestås apoteket från d. 1 maj 1919 af legitimerade apotekaren Gustaf Rudolf Falck såsom arrendator.

Gift d. 8 febr. 1884 med HILDA KRISTINA JOHANSSON, född d. 6 mars 1855, död d. 10 febr. 1913, dotter till landtbrukaren JOHAN NILSSON och MARIA KRISTINA OHLSSON.

Barn: BROR BIRGER, född d. 9 febr. 1885, död d. 20 sept. 1916. Bokbindare; — HILMER GUNNAR, född d. 15 sept. 1886. Kontorist; — EBBA GUNHILD EUGENIA, född d. 27 april 1889. Tekniskt biträde; — HILDA EULALIA, född d. 13 jan. 1891; — ARTUR, född d. 12 jan. 1897. Kontorist.

Apoteket i Sandviken.

1896.

Sedan K. Maj:t genom K. brefvet d. 15 juli 1881 medgifvit rättighet till tjänsteårsberäkning lika med civila läkare i statens tjänst för en vid Sandvikens bruk stationerad extra provinsialläkare, och en sådan blifvit af bruket antagen, anhöll styrelsen för Sandvikens järnverks aktiebolag i und. hos K. Maj:t om inrättandet af ett själfständigt apotek vid nämnda bruk. Till stöd för ansökningen, anfördes bland annat, att bolaget för nöjaktigt bestridande af medicinalvården vid bruket dels därstädes inrättat ett sjukhus som nu innehölle 16 sängar, dels anskaffat en sjuksköterska till biträde åt läkaren dels ock anställt en farmaceut, som i en härför särskildt anordnad lokal, på nämnda läkares ansvar och under dennes tillsyn samt efter hans ordinationer, tillredde och till brukspersonalen utan afgift utdelade erforderlig medicin; att då den vid bruket mantalsskrifna befolkningen numera uppginge till omkring 4,000 personer och antalet ordinationer af läkemedel i följd häraf årligen ökats, så att arbetet med tillredande af medicin sannolikt inom kort komme att blifva alltför omfattande för att bestridas af allenast en person, styrelsen ansåge, att, om läkemedlens beredande måste anförtros åt två eller flera personer, någon kontroll från läkarens sida icke vidare vore möjlig; att om medicin icke längre kunde på ofvan angifvet sätt tillhandahållas, brukspersonalen vore hänvisad antingen till apoteket i det 23 km. från bruket belägna Gävle eller till det 15 km. aflägsna apoteket i Storvik; att om däremot ett själfständigt apotek inrättades vid Sandvikens bruk detta apotek komme att blifva anlitat, förutom af brukspersonalen, jämväl af Högbo och Årsunda extra provinsialläkardistrikts öfriga befolkning och sålunda med säkerhet komme att bära sig; att ett dylikt apotek med lätthet kunde öfvervakas af omförmälte extra prov.-läkaren; samt att bolaget vore villigt att, därest ett själfständigt apotek

komme till stånd, på sin bekostnad anordna ej allenast fullt tidsenliga apotekslokaler utan äfven bostad åt apoteksinnehafvaren att honom mot skälig hyra tillhandahållas.

Ärendet remitterades till medicinalstyrelsen, som, efter det att t. f. förste provinsialläkaren och K. bfhde i Gävleborgs län inkommit med utlåtanden, i skrifvelse d. 19 juni 1896 tillstyrkte inrättandet af ett själfständigt apotek med personligt privilegium vid Sandvikens järnbruk.

Genom K. brefvet d. 17 juli 1896 beslöt K. Maj:t sedermera i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 27 nov. 1896 examinerade apotekaren A. F. Stenström.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,500 kronor.

STENSTRÖM, AXEL FABIAN. Född d. 5 juli 1840 i Halmstad.

Föräldrar: Stadskassören NILS STENSTRÖM, född d. 18 jan. 1782, död d. 18 maj 1858, och NELLY FREDRIKA MARIA EKVALL, född d. 8 aug. 1803, död d. 25 nov. 1875.

S. idkade skolstudier vid högre allmänna läroverket i Halmstad och antogs d. 12 jan. 1854 till elev på apoteket Kronan i Uppsala, där han d. 9 sept. 1859 aflade farmacie studiosiexamen. Han fortsatte att konditionera å nämnda apotek till aug. s. å. och var därefter anställd å apoteken Göta Lejon i Karlskrona från d. 1 aug. 1859 till d. 15 juli 1860 och i Arvika från d. 18 maj 1861 till d. 9 sept. 1864 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde under mellanterminerna å apoteken i Norrtälje från d. 2 juni 1865 till d. 2 aug. 1866 och i Vaxholm kortare tider under åren 1867—68.

Aflade d. 25 maj 1869 apotekarexamen och förestod därefter apoteket i Trosa från d. 15 juli till d. 1 sept. 1869, tjänstgjorde sedan å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping till d. 30 juni 1873, däraf såsom föreståndare från d. 1 juli 1871 till d. 1 sept. s. å. och å apoteket Svanen i Stockholm från d. 1 sept. 1873 till d. 15 aug. 1877. Erhöll d. 10 aug. 1877 privilegium å apoteket i Målilla och d. 27 nov. 1896 transport till apoteket i Sandviken.

S. åtnjöt de senare åren af sitt lif tjänstledighet och var bosatt i Stockholm. Numismatiker.

Död d. 25 juli 1910 i Stockholm.

Gift d. 5 okt. 1880 med INGEBORG ABRAHAMSSON, född d. 21 nov. 1855, dotter till magasinsföreståndaren vid Stockholms stads assistans ABRAHAM ABRAHAMSSON och JOHANNA CHARLOTTA BOSTRÖM.

Barn: AXEL WALTER, född d. 16 aug. 1881. Farmacie kandidat. Skriftställare. Direktör för Skådebanan i Stockholm; — MARY CHARLOTTA INGEBORG, född d. 21 maj 1883, gift d. 4 sept. 1909 med professorn i praktisk medicin vid Uppsala universitet med. d:r GUSTAF BERGMARK, född d. 15 mars 1881; — KARIN AGNES, född d. 21 juni 1886, gift d. 13 okt. 1917 med köpmannen i Shanghai, Kina, HOLDO STRÖMWALL, född d. 13 febr. 1883; — RUTH MARGARETHA, född d. 14 maj 1893, gift d. 17 aug. 1918 med köpmannen i Shanghai, Kina, GÖSTA ENLUND, född d. 27 aug. 1889.

ESSÉEN, LARS HENRIK. Född d. 10 juli 1861 i Älfkarleby, Uppsala län.

Föräldrar: Byggmästaren VILHELM ESSÉEN, född d. 28 jan. 1824, död d. 25 nov. 1908, och JOSEFINA CHRISTINA HENRIETTA GRAVE, född d. 22 dec. 1826, död d. 6 mars 1910.

Efter elementarstudier vid Uppsala högre allmänna läroverk åren 1871—77, antogs E. i juli 1877 till elev å apoteket Kronan i Uppsala, där han d. 24 sept. 1881 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Alfva från d. 1 jan. 1884 till d. 1 sept. 1885, inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen s. å. och aflade apotekarexamen d. 24 maj 1887. Var därpå anställd å apoteken Lejonet i Hälsingborg från d. 3 juli 1887 till d. 3 juli 1888, i Störvik från d. 11 mars 1889 till d. 1 okt. 1895, Vita Björnen i Stockholm från d. 1 okt. 1895 till d. 1 nov. 1897 och Lejonet i Eskilstuna från d. 1 nov. 1897 till d. 1 juli 1903. Erhöll d. 8 maj 1903 privilegium å apoteket i Hammerdal och d. 3 febr. 1911 transport till apoteket i Sandviken.

Gift d. 3 juli 1920 med EMY AMALIA TERESIA CARLSSON, född d. 1 juli 1889, dotter till fabrikören CARL OSCAR CARLSSON och EMMA KRISTINA JOHANSSON.

Barn: EMY MARIANNE, född d. 3 maj 1921; — ULLA KRISTINA, född d. 12 juli 1922.

Apoteket i Delsbo.

1899.

K. brevet d. 30 jan. 1873 medgifver tjänstårsberäkning åt distriktsläkare med station vid Johannesberg, nära gränsen mellan Delsbo och Bjuråkers socknar och bemyndigar Sundhetskollegium att, så snart läkare blifvit antagen, uppdraga åt någon därtill villig apoteksinnehafvare att tillhandahålla ett medikamentsförråd vid eller i närmaste grannskapet af distriktsläkarstationen. Tillståndsbevis att hålla förrådet utfärdades d. 28 nov. 1873 för innehafvaren af apoteket i Hudiksvall J. J. Brun och medikamentsförrådet afsynades för dennes räkning d. 21 jan. 1874.

Sedan dåv. innehafvaren af apoteket i Hudiksvall J. A. Brun d. 20 maj 1898 aflidit gjorde medicinalstyrelsen i början af år 1899 framställning hos K. Maj:t om förändrande af medikamentsförrådet i Delsbo till själfständigt apotek och K. brevet d. 10 febr. 1899 bestämde därefter att medikamentsförrådet i Delsbo skulle förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium med skyldighet för den blifvande innehafvaren att hafva apoteket förlagt inom ett afstånd af högst 2 kilometer från den inom Delsbo distrikt anställde extra provinsialläkarens bostad.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 4 aug. 1899 examinerade apotekaren A. T. H. Netzler.

Såsom medikamentsförråd var apoteket först beläget i en flygelbyggnad till distriktsläkarens bostad. Då det emellertid snart visade sig nödvändigt att anskaffa större utrymmen för detsamma, förvärfvade sig den förste innehafvaren J. J. Brun angränsande tomt och uppförde här ett hus med för apoteket behöfliga lokaler jämte bostad för föreståndaren. Genom eldsvåda d. 4 nov. 1906 nedbrann apoteket till grunden och förlades nu till en tillfälligt förhyrd lägenhet i den närliggande byn Vii.

Apoteket kvarblef här till d. 22 maj 1908, då det flyttade till ett af dåv. innehafvaren G. A. Helmer, å den gamla, af honom inköpta tomten, nyuppfördt hus med tidsenliga och rymliga lokaler.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,000 kronor.

NETZLER, ASTLEY THEODOR HANNIBAL. Född d. 14 juli 1849 i Hälsingborg.

Föräldrar: Stadsläkaren i Hälsingborg med. d:r JOACHIM FREDRIK NETZLER, född d. 11 nov. 1808, död d. 13 juli 1881, och JACOBINA REBECKA KROOK, född d. 11 aug. 1826, död d. 25 juli 1911.

Efter idkade skolstudier blef N. elev å apoteket Svanen i Kristianstad 1865, aflade farmacie studiosi-examen d. 22 dec. 1869 och apotekarexamen d. 30 jan. 1877. Efter att åren 1877—88 hafva haft anställning å ett flertal apotek i mellersta och södra Sverige blef han sistnämnda år föreståndare för apoteket vid allmänna garnisonssjukhuset i Stockholm, hvilken befattning han innehade till 1899, då han d. 4 aug. erhöll privilegium å apoteket i Delsbo.

Död d. 23 maj 1907 i Delsbo.

Gift d. 25 nov. 1888 med GERDA RAGNHILD ELVIRA BORG, född d. 21 jan. 1856, dotter till bankdirektören BERNDT GUSTAF BORG och EVA HORN.

Barn: FRITZ GUSTAF ASTLEY, född d. 6 maj 1890, död d. 15 juni 1918 genom olyckshändelse. Löjtnant och flygare vid K. flottan; — BROR ERNST HARRY, född d. 20 juli 1891. Köpman.

HELMER, GUSTAF ADOLF C:SON. Född d. 19 aug. 1860 i Källby, Skaraborgs län.

Föräldrar: Häradshövdingen CARL JOHANSSON, född d. 14 nov. 1810, död d. 7 febr. 1887, och LISA GRETA ANDERSSON, född d. 11 aug. 1830, död d. 28 maj 1909.

Efter erhållen skolundervisning vid läroverken i Lidköping och Skara antogs H. 1878 till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg och aflade d. 24 maj 1882 farmacie studiosi-examen vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde därefter å ofvan-

nämnda apotek till 1883 samt åren 1884—90 å apoteket Enhörningen i Stockholm och 1890—91 å apoteket i Norberg. Inskrefs höstterminen 1891 vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 26 maj 1893. Efter att sommaren 1893 hafva förestått apoteket i Norberg, vikarierade han kortare tider å apoteken i Enköping och Kronan i Kristianstad samt innehade från aug. 1894 anställning å apoteket Leoparden i Stockholm, tidvis såsom föreståndare, tills han d. 18 okt. 1907 erhöll privilegium å apoteket i Delsbo.

H. var revisorssuppleant i farmaceutiska föreningen 1896—97 och har i Delsbo innehaft en del kommunala uppdrag. Bl. a. är han ordförande i styrelsen för Delsbo, Bjuråkers och Norrbo epidemisjukhus sedan 1916.

Gift d. 6 nov. 1911 med AUGUSTA MARIA PETERSON, född d. 22 dec. 1879, dotter till landtbrukaren FRANS AUGUST PETERSON och CARIN JOHANSSON.

Barn: CARIN ELISABETH, född d. 17 sept. 1912; — GUSTAF ADOLF, född d. 31 mars 1915.

Apoteket i Ljusdal.

1899.

Efter det att municipalnämnden i Ljusdal 1893 hos K. Maj:t gjort hemställan om anläggandet af ett apotek här, bemyndigade K. brefvet d. 2 mars 1894 medicinalstyrelsen att under vanliga villkor låta någon lämplig apotekare genom godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd i Ljusdal, dock ej längre än till 1899 års utgång.

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Los J. R. V. Thelander.

Med anledning af bestämmelsen i ofvannämnda K. bref angående oktrojen för medikamentsförrådet, gjorde medicinalstyrelsen i början af år 1899 framställning hos K. Maj:t om förändrande af medikamentsförrådet till själfständigt apotek och genom K. brefvet d. 30 juni s. å. förordnade K. Maj:t därpå att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas inom Ljusdals stationssamhälle, för att träda i verksamhet så snart ske kunde efter utgången af år 1899.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 27 okt. 1899 apotekaren i Los J. R. V. Thelander. I dennes privilegibref finnes för första gången inryckt bestämmelsen jämlikt K. kungörelsen d. 27 okt. 1899 att innehafvaren af privilegiet »skall vara skyldig dels att mot pension vid viss ålder afstå privilegiet och beträffande pensioneringen underkasta sig hvad K. Maj:t kan komma att derom bestämma, dels ock att för apoteksinnehafvares eventuella pensionering årligen erlägga den afgift K. Maj:t kan pröfva lämplig att för detta ändamål fastställa».

Apoteket anlades i närheten af järnvägsstationen och är fortfarande beläget å samma plats.

Under apoteket lyder sedan 1911 medikamentsförrådet i Färila.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 4,000 kronor.

THELANDER, JOHAN RUDOLF VICTOR. Född d. 6 juni 1846 i Lund.

Föräldrar: Garfverifabrikören CHRISTOFFER THELANDER, född d. 17 maj 1802, död i Landskrona d. 28 jan. 1881, och JOHANNA MARIA DANIELSSON, född d. 19 maj 1809, död d. 4 april 1895.

T. erhöll elementarundervisning vid Lunds högre allmänna läroverk åren 1855—66, hvilket sistnämnda år han anställdes som elev å apoteket Svanen i samma stad. Aflade farmacie studiosi-examen d. 26 sept. 1870 och apotekarexamen d. 30 jan. 1877. Han tjänstgjorde därefter å apoteket Svanen i Lund åren 1877—94 och erhöll d. 27 april 1894 privilegium å det nyinrättade apoteket i Los jämte rättighet att tillhandahålla medikamentsförrådet i Ljusdal.

Sedan det sistnämnda 1899 förändrats till självständigt apotek, erhöll han d. 27 okt. s. å. personligt privilegium å det samma. Erhöll 1911 uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet i Färila.

T. var från 1902 på grund af sjukdom tjänstledig.

Död d. 27 jan. 1914 i Stockholm.

Ogift.

SJÖBERG, BROR HJALMAR EMIL. Född d. 16 sept. 1859 i Åby, Kalmar län.

Föräldrar: Handlanden CARL JOHAN HJALMAR SJÖBERG, född d. 20 mars 1835, och EMILIA TRIBLER, född d. 30 jan. 1837, död d. 23 mars 1883.

S. genomgick klasserna I—VI² af Visby högre allmänna läroverk och antogs d. 14 febr. 1878 till elev å apoteket i Mönsterås, hvarest han d. 23 maj 1881 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde efter aflagd examen å samma apotek till d. 30 aug. 1881 och därefter å apoteken Ugglan i Stockholm från d. 1 sept. 1881 till d. 31 aug. 1882 och i Visby från d. 1 sept. 1882 till d. 20 sept. 1883, då han höstterminen s. å. inskrefs vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde på mellanterminerna å apoteket i Visby och aflade apotekarexamen d. 22 maj 1886. Han var därefter åter anställd å apoteket i Visby från d. 1 juni till d. 26 juli 1886, såsom föreståndare å apoteket i Hemse från d. 28 juli till d. 17 dec. 1886 och å apoteket i Slite från d. 1 jan. till d. 15 juni 1887. Tjänstgjorde

ånyo å apoteket i Visby från d. 16 juni 1887 till d. 24 april 1896, de fem sista åren såsom föreståndare. Förestod därefter medikamentsförrådet i Stora Tuna, numera Borlänge, från d. 1 maj 1896 till d. 20 juni 1900 samt apoteket i Bergsjö från d. 21 juni 1900 till d. 31 dec. 1905.

Erhöll d. 24 nov. 1905 personligt privilegium å apoteket i Heby och d. 1 okt. 1914 transport till apoteket i Ljusdal, som för hans räkning afsynades d. 10 nov. 1914. Samma år erhöll han uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet i Färila.

S. var under vistelsen i Heby ordförande i municipalstämman och municipalnämnden därstädes åren 1907—14.

Gift d. 12 febr. 1893 med EMMA SOFIA KOLMODIN, född d. 10 juni 1865, död d. 25 juli 1919, dotter till provinsialläkaren CARL KOLMODIN och HERMANNA EKMAN.

Apoteket i Edsbyn.

1921.

På grund af K. brevet d. 2 april 1897 inrättades ett extra provinsialläkardistrikt, omfattande Ovanåkers socken och Öjungs kapellag i Gävleborgs län med station för läkaren i Edsbyn. Något beslut angående samtidigt inrättande af ett apotek där meddelades däremot icke. Den 23 jan. påföljande år erhöll dock läkarstyrelsen i Edsbyn i uppdrag att förmedla anskaffandet af medicin åt traktens befolkning genom uppgörelse med ett närgränsande apotek, men man var ej tillfredsställd härmed och kommunalfullmäktige beslöto d. 8 febr. 1902 uppdraga åt läkarstyrelsen att genom utsedda kommitterade anhålla hos K. Maj:t om inrättande af ett medikamentsförråd i Edsbyn. Framställningen föranledde dock icke till någon K. Maj:ts åtgärd och samma öde drabbade sedan flera framställningar i samma syfte, beroende därpå att åsyftade åtgärd skulle medföra allt för stort ekonomiskt afbräck för innehafvaren af apoteket i Alfta, det närmast belägna apoteket.

Sedan innehafvaren af nämnda apotek 1920 aflidit, ingick emellertid kommunalnämnden i Ovanåker d. 8 okt. s. å. med skrivelse till K. Maj:t, däri densamma i und. begärde inrättande af ett själfständigt apotek i Edsbyn. Såsom skäl härför anfördes att läkarstation inrättades där redan 1897 och 1919 ett ordinarie veterinärdistrikt; att årets landsting beslutat uppföra ett epidemisjukhus i Edsbyn; att apotekets i Alfta bestånd ej torde äfventyras genom den ifrågasatta åtgärden, likasom innehafvaren af ett själfständigt apotek i Edsbyn med all säkerhet skulle kunna beräkna nöjaktig utkomst af apoteket, utan större bidrag af kommunen, enär hans kundkrets blefve, förutom Ovanåkers socken med Öjungs kapellag, Woxna socken, delar af Los' socken samt Ore socken i angränsande län. Den ökade folkmängden, särskildt i Edsbyn med dess många industriella anläggningar och egnahemsbyggen gjorde också ett apotek där till en allt mer tvingande nödvändighet. Vidare

meddelades att vid ett kommunens köp af en centralt belägen tomt till ny läkarbostad, ett så stort område förvärfvats, att äfven apotek där kunde uppföras.

I skrifvelse d. 20 febr. 1921 till medicinalstyrelsen meddelade kommunalfullmäktige sedermera att kommunen åtagit sig att, därest ansökningen om inrättandet i Edsbyn af ett apotek blefve bifallen, anskaffa såväl lokaler till apotek som ock bostad åt den blifvande innehafvaren, och att så länge den årliga omsättningen vid apotek ej uppginge till 25,000 kronor tillhandahålla såväl apotekslokaler som bostad utan ersättning, att därest omsättningen öfverstege 25,000, men ej 35,000 kronor, tillhandahålla lokaler utan ersättning och bostad mot skälig hyra samt att därest omsättningen öfverstege 35,000 kronor, tillhandahålla apotekslokaler och bostad mot skälig hyra.

Efter remiss, och sedan infordrade yttranden inkommit från förste provinsialläkaren, extra provinsialläkaren i Ovanåkers distrikt, föreståndaren för apoteket i Alfta och K. bfhde i Gävleborgs län, ingick medicinalstyrelsen d. 9 mars 1921 till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet. Styrelsen framhåller häri att det beräknade afsättningsområdet för ett apotek i Edsbyn för närvarande erhåller sin medicin från apoteket i Alfta och till någon del från det synnerligen bärkraftiga apoteket i Bollnäs, ehuru detta ligger bortom Alfta, från Edsbyn räknadt. Afståndet landsvägen mellan Alfta och Edsbyn utgör visserligen endast 16 km., men då apoteket i Alfta numera uppnått (år 1920) en årsomsättning af omkr. 80,000 kronor och minskningen i denna omsättning genom inrättande af ett apotek i Edsbyn torde kunna beräknas till omkr. en tredjedel, torde icke apotekets i Alfta ekonomiska bärkraft äfventyras.

Styrelsen anförde vidare, att då privilegiet å det sistnämnda apoteket nu vore ledigt och inrättandet af ett apotek i Edsbyn alltså icke kunde medföra ekonomiskt afbräck för någon nuvarande innehafvare af apoteket i Alfta, ansåge medicinalstyrelsen tidpunkten vara lämplig att tillmötesgå ortsbefolkningens framställning om förläggande af ett själfständigt apotek i Edsbyn och tillstyrkte bifall till framställningen under förutsättning att kommunens ofvan anförda utfästelser uppfylldes.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens framställning och K. brefvet d. 29 april 1921 föreskref att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle så snart ske kunde inrättas i Edsbyn i Ovanåkers socken.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 29 aug. 1921 legitimerade apotekaren K. E. P. Karlsson och afsynades för dennes räkning d. 27 och 28 nov. 1922.

Apoteket är beläget i korsningen af Öjevägen och stationsvägen i södra Edsbyn, omkr. 500 meter från järnvägsstationen och ungefär lika långt från den i norra Edsbyn belägna läkarbostaden.

Apoteket har på grund af dess ringa omsättning ännu ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

KARLSON, KARL ERIK PAULUS. Född d. 11 mars 1874 i Karlskoga, Örebro län.

Föräldrar: Folkskolläraren ERIK GUSTAF KARLSON, född d. 21 juni 1848, död d. 30 dec. 1916, och MARIA THUDÉN, född d. 9 aug. 1849, död d. 18 sept. 1921.

Efter slutade skolstudier först i Kristinehamns femklassiga läroverk och sedan vid Örebro högre allmänna läroverk, blef K. d. 1 sept. 1894 elev å apoteket Kronan i Norrköping och aflade farmacie studiosi-examen d. 7 sept. 1898. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Råneå och Mariestad och inskrefs på hösten 1903 vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde under studieferierna på apoteket i Mariestad, aflade apotekarexamen d. 18 sept. 1905 samt tjänstgjorde därefter å apoteken i Simrishamn och Tomelilla till d. 2 april 1906, i Enköping från d. 3 april 1906 till d. 30 sept. 1912, i Ragunda från d. 1 okt. 1912 och såsom föreståndare från 1 jan. 1913 till d. 1 april 1916 och i Söderköping från d. 1 april s. å. till d. 28 febr. 1917. Förestod medikamentsförrådet i Vrigstad från d. 1 mars 1917 till d. 30 aug. 1920 och tjänstgjorde å apoteket Lejonet i Växjö från d. 31 aug. 1920 till d. 3 aug. 1922. Erhöll d. 29 aug. 1921 privilegiet å nyinrättade apoteket i Edsbyn.

Gift d. 12 april 1908 med JOHANNA LINDSTRÖM, född d. 28 dec. 1875, dotter till folkskolläraren CARL EDVARD LINDSTRÖM och LOVISA LINDSTRÖM.

Barn: SIGURD HARRY, född d. 10 jan. 1909; — KARL ERIK EDVARD, född d. 7 april 1910, död d. 11 april s. å.: — AINA INGEBORG MARIA, född d. 18 juni 1912; — SIGVARD HOLGER, född d. 30 juni 1914, död d. 7 april 1917.

Västernorrlands län.

Härnösand.

Apoteket Bävern.

1752.

Härnösand omtalas såsom hamn redan 1374 och var sedan gammalt en handelsplats, men förbjöds såsom sådan 1461. Den var dock fortfarande handelsplats, då Johan III befallde att en stad skulle anläggas där. Innebyggarna i provinsen begärde emellertid att förskonas härifrån, men konungen ville ej frångå sitt beslut utan utfärdade i stället d. 3 juni 1584 en ny befallning, enligt hvilken befolkningen förstädigades ställa sig välvilliga till stadens byggande, annars ställdes i utsikt att alla samt och synnerligen skulle bortsändas för att återuppbygga de nyvunna, men ödelagda städerna i Ryssland. Sina första privilegier fick Härnösand d. 11 mars 1585. Dessa konfirmerades d. 8 febr. 1587.

Staden förde under ett par hundra år en tynande tillvaro och fick ej apotek förr än 1747, då apotekaren å Lejonet i Gävle Thyge Hassenbalck anlade ett apotek här, som han dref genom en provisor vid namn Benedict Reftenius. Efter tillstyrkan af magistraten erhöll denne d. 7 juli 1752 K. privilegium å ett själfständigt apotek i Härnösand.

Reftenius hade apoteket förlagt uti sin ägande fastighet N:o 195 i 6:te kv. (enligt gamla tomtindelningen) vid dåvarande Bergsgatan, som utgjorde fortsättningen på Storgatan, norr om dåvarande Gymnasiegränden. Denna del af gatan kallas numera Storgatan, äfven den. Efter nu gällande tomtindelning har tomten N:o 152 i 6:te kvarteret.

Af S. Norbin flyttades apoteket till fastigheten N:o 236, 4:de kv., enligt 1783 års tomtkarta. Denna fastighet var be-

lägen vid dåvarande Sjögatan, hvilken gata nu endast delvis finnes kvar. Platsen, där apoteket låg, motsvaras ungefär af nuvarande Stadshotellets gård. Apotekare A. W. Freundt sålde gården d. 30 juni 1838 till handlanden F. G. Öhrman, men betingade sig därvid rättighet att hyresfritt under 3 år få begagna viss del däraf för apotekets behof. Freundt hade emellertid redan d. 3 jan. 1837 inköpt fastigheten N:o 276 vid Stora torget i 3:dje kv., hvilken fastighet han d. 14 sept. 1839 försålde till dåvarande arrendatoren af apoteket, P. M. Gillberg, med tillträdesrätt för honom d. 1 okt. 1844. Tidpunkten för apotekets flyttning, och hvem det var, som flyttade detsamma från Sjögatan till Stora torget, Freundt eller Gillberg, har icke kunnat utrönas, men af ett lagfartsprotokoll för den senare af d. 7 okt. 1844 framgår tydligt, att apoteket d. 14 sept. 1839 var inrymdt i fastigheten vid Stora torget. Denna fastighet var belägen vid torget, där köpman C. Edelsvärds hus nu ligger.

Apoteket kvarblef här, tills apotekare J. V. Liedberg d. 18 okt. 1849 flyttade detsamma till gården N:o 183 i 5:te kv., nordvästra hörnet af Långgatan vid korsningen af nämnda gata och Pumpbacksgatan. På denna plats låg apoteket tills apotekare N. O. Lundbäck hösten 1909 flyttade det till dess nuvarande läge, nordöstra hörnet vid korsningen af Köpmangatan och Nybrogatan.

Under apoteket Bävern i Härnösand hörde åren 1871—1908 såsom medikamentsförråd apoteket i Ytterlännäs, numera apoteket i Nyland.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 4,000 kronor.

REFTENIUS, BENGT (BENEDICT). Född d. . . . 1718 i Asby, Östergötlands län.

Föräldrar: Bonden NILS i Kulla, född d. . . . död d. . . . och ANNA, född d. . . . död d. . . .

R. ägnade sig till en början åt farmacien, men idkade sedan affärsverksamhet, hvar vet man ej. Han skall i början af 1740-talet hafva haft någon slags apotekshållning i Söderhamn, men lämnade denna, då han af apotekaren i Gävle T. Hassenbalck

erhöll erbjudande att förestå det apotek i Härnösand, som denne år 1747 inrättat därstädes. Han sökte i början af 1752 tillstånd att få inrätta ett själfständigt apotek i staden och magistraten tillstyrkte härtill bifall, så mycket hellre som »de närmaste apoteken voro på långt afstånd, nämligen i Gävle och Umeå, samt Reftenius skickat sig nyktert och beskedligt, samt med mycken ömhet och sorgfällighet bemött och betjänt dem, som honom anlitat». R. erhöll d. 7 juni 1752 också K. privilegium å ett apotek i Härnösand under förutsättning, att han underginge vederbörlig apotekarexamen. Han aflade också denna och erhöll d. 2 sept. 1752 af Collegium medicum apotekarbref, enligt hvilket han förklarades för en »skicklig, konst-erfaren och edsvuren apothecare». Han innehade apoteket ett tiotal år, men måtte sedermera hafva varit mindre tillmötesgående mot allmänheten samt försummat apoteket, hvarför dess omsättning minskades till den grad, att han sökte och d. 11 maj 1767 vann burskap såsom handlande i Härnösand under villkor att han skulle afstå från apoteksnäringen.

Att R. långt innan han vann burskap såsom handlande, haft annan och mera betydande affärsverksamhet än apoteksrörelse, framgår af bouppteckningen efter honom (se nästa sida).

År 1763 instämde R. till rådstuvurätten provinsialläkaren doktor Nils Gissler för att denne »genom olärde bonddrängar och andra i farmakopén oförfarne personer» tillredde och sålde medikamenter. Doktor Gissler däremot förklarade att han »till medicinens heder, förtroende och uppkomst i orten, samt de nödlidandes råd och hjälp, undervist och i åderlåtning inöfvat och i sockenapotekens handhafvande inrättat de ämnen, som redan erhållit Landshöfdingens försvarsbref, att så betjena de socknar, som dem kallat». Han lade därjämte Reftenius till last att han försummade sitt apotek, och ej där hade något biträde, men i stället handlade med kryddor, specerier och tobak, klagade vidare öfver apotekarens »naturell» och önskade att »Gud ville gifva honom sin nåd till bättring». Magistraten förklarade att apotekaren ensam vore berättigad att sälja medikamenter; att honom likväl åläge att skaffa sig ett skickligt biträde; att läkaren skulle hafva inseende öfver apoteket och stadsfiskalen skulle tilltala Reftenius, om han idkade någon otillåten handel. Emellertid fortsatte Gissler att tillreda medikamenter, samt tilltalades därför af stadsfiskalen, men saken anmäldes vara under förlikning, hvarför denne ej fullföljde åtalet.

Som det emellertid befanns att Gissler fortsatte att sälja medikamenter, bragtes saken ånyo på tal af stadsfiskalen. Gissler förklarade nu, att han ej kunde hafva förtroende till Reftenius, och att han hade uppfunnit egna läkemedel, dem han ej var skyldig uppvisa. Med anledning häraf hänvisade magistraten Gissler till Collegium Medicum, om han hade något emot apoteket att anmärka, och begärde landshöfdingens åtgärd att sätta det laga kraftvunna utslaget angående

medikamentshandeln i verkställighet. Landshöfdingen anbefalld på grund häraf magistraten tillse att apotekare R. finge idka medikamentsförsäljningen utan intrång af doktor Gissler.

R. synes hafva lämnat efter sig en för dåtida förhållanden betydande förmögenhet, som han dock ej torde hafva samlat på apoteksrörelsen. Bouppteckningen kan hafva sitt intresse och meddelas därför nedan.

»År 1769 den 6 Februari och följande dagar förrättades bouppteckning af undertecknade, Magistratens Ledamöter, efter Apothekaren och Kryddkrämaren högaktade Herr Benedict Reftenius, hvilken sistlidne 5 Decemer 1768 med döden aflidit, lemmande efter sig en broder, nemligen Inspektoren, högaktade Herr Adam Reftenius i Ystad, som nu var närvarande etc. — — —

Guld.....	45,24	rdr.	Kiörredskap.....	1,706,—	rdr.
Silfwer.....	127,20	»	Boskap o. foder.....	84,—	»
Penningar.....	26,083,26	»	Spannmål.....	582,—	»
Tenn.....	184,—	»	Handelsvaror.....	4,582,—	»
Koppar.....	60,24	»	Tobak.....	5,880,—	»
Mässing o. Malm ...	76,16	»	Glas:		
Bläksaker.....	21,02	»	60 större o. smärre apotheksfl. à 3 sk.		
Våg o. Vikter.....	34,08	»	530 små apotheksfl. à 2 »		
Böcker.....	25,22	»	15 långhalsade flaskor..... à 24 »		
Porcellain.....	8,24	»	159 Quartersfl. à 24 »		
Glas för husbehof ...	24,04	»	24 små glasburkar..... à 6 »		
Jernredskap.....	76,2	»	180 större burkar..... à 12 »		
Sängkläder.....	85,—	»	Medicamenter.....	1,312,12	rdr.
Linnekläder.....	408,—	»	Fastigheter.....	2,524,—	»
Gångkläder.....	653,—	»	Utestående fordringar.	25,652,25	»
Husgeråd.....	615,—	»			
			Summa	67,102,27	rdr. »

Död d. 5 dec. 1768 i Härnösand.

Gift d. . . .

Barn: JOHAN ADAM, född d. . . . Apotekare i Söderköping.

NORBIN, SAMUEL. Född d. 23 mars 1740 i Tvetå härad Jönköpings län.

Föräldrar: Öfverkrigskommissarien JOHAN NORBIN, född d. . . . 1676, död d. . . . 1752, och MARIA HEDENGRAHN, född d. . . ., död d. . . .

N. åtnjöt enskild undervisning i hemmet och antogs vid 13 års ålder såsom elev å apoteket Fläkta Örnen i Malmö. Tjänstgjorde å nämnda apotek tre år, därpå å apoteket Kärnan i Hälsingborg och slutligen å apoteket Morianen i Stockholm.

Aflade apotekarexamen d. 13 juni 1763 och anlade därefter

apoteket Gripen i Sundsvall, hvarå han d. 8 aug. 1763 erhållit K. privilegium. Vid den stora eldsvådan i Sundsvall d. 14 nov. 1764 blef apoteket lågornas rof, men upprättades ånyo och kunde d. 1 juli 1765 åter öppnas för allmänheten.

Sedan Reftenius afsagt sig apoteket Bävern i Härnösand, sökte Norbin detta apotek och då provinsialläkaren doktor Gissler intygat att »han vore af ett vänligt, dygdigt och fromt sinnelag, ägde god böjelse och hjärtelag att med flit och ömhet bispringa de sjuka, samt efter yttersta råd och lägenhet kompletterat och vackert uppstädat apotek med alla för orten nödiga medikamenter, hvarmed han villigt och billigt gått ansökande sjuka till handa med den vackra insikt uti pharmaceutiquen, samt skicklighet därutinnan, som dess examensbetyg visade» blef han d. 18 maj 1767 af magistraten antagen till apotekare. Han flyttade till Härnösand 1768 och erhöi d. 7 mars 1770 stadfästelse å apoteket. År 1769 sålde N. apoteket Gripen i Sundsvall till apotekare P. O. Molin, men då denne 1778 kom på obestånd återköpte Norbin detta apotek d. 8 juni s. å. och dref det genom provisor, tills han d. 17 juni 1783 för andra gången afyttrade detsamma. N. innehade alltså under 14 års tid tvenne apotek. Efter några år klagade N. öfver att hans ekonomi blifvit undergräfd på grund af nedgång i apoteksrörelsen och lidna olyckor och begärde d. 28 aug. 1791 att få taga farmacie studiosus Nils Eurén, hans svärson, till bolagsman, hvilket äfven af magistraten tillstyrktes, under villkor att E. först toge apotekarexamen. År 1797 sålde Norbin apoteket till denne.

Död d. 14 jan. 1815 i Härnösand.

Gift d. 6 aug. 1766 med MARIA HEDENDAHL, född d. . . . 1739, död d. 17 sept. 1808, dotter till . . .

Barn: I äktenskapet föddes 11 barn. Endast beträffande 6 af dem hafva data kunnat återfinnas; — ANNA MARIA, född d. 28 juni 1767, död d. 17 april 1835, gift d. 7 dec. 1791 med apotekaren å Bävern i Härnösand NILS EURÉN, född d. 29 sept. 1760, död d. 27 dec. 1806; — JOHANNA REGINA, född d. 20 okt. 1768, död d. 28 jan. 1769; — CATHARINA MARGARETHA, född d. 16 nov. 1773, död d. 10 okt. 1843, gift d. 6 nov. 1798 med landskamreraren, kammarrättsrådet MAGNUS SELLING, född d. 31 aug. 1756, död d. 10 nov. 1832; — CAROLINA LOVISA, född d. 9 aug. 1779, död d. . . ., gift d. 5 okt. 1802 med löjtnanten vid K. Jämtlands regemente, tit. kaptenen ANDERS FORSSTEDT,

född d. 7 dec. 1778, död d. . . . 1841; — JOHAN SAMUEL, född d. 13 jan. 1781, död d. 12 dec. 1866. Grosshandlare i Stockholm; — LARS PETTER, född d. 10 aug. 1782, död d. 9 okt. s. å.

EURÉN, NILS. Född d. 29 sept. 1760 i Söderhamn.

Föräldrar: Direktören vid gevärsfaktoriet i Söderhamn LARS EURÉN, född d. 11 febr. 1719, död d. 13 aug. 1778, och ENGEL ANNA SOFIA NESCHER, född d. 7 okt. 1721, död d. 16 aug. 1800.

E. idkade under fem år skolstudier vid gymnasiet i Gävle och antogs därefter 1776 till elev å apoteket Bävern i Härnösand, hvarest han, efter aflagd farmacie studiosi-examen, konditionerade från 1781. Förestod under 1782 ett halft års tid apoteket Gripen i Sundsvall och tjänstgjorde sedan å apoteket Svanen och andra apotek i Stockholm till år 1787, då han erhöll anställning å apoteket Bävern i Härnösand. Erhöll 1791 K. Maj:ts tillstånd att ingå i apoteksrörelsen såsom bolagsman och inköpte 1797 sedermera hela apoteket.

Död d. 27 dec. 1806 i Härnösand.

Änkan innehade apoteket till 1832 och skötte detsamma, först med hjälp af sin fader, som då ännu lefde och sedan genom provisorer. Mot slutet hade hon apoteket utarrenderadt.

Gift d. 7 dec. 1791 med ANNA MARIA NORBIN, född d. 28 juni 1767, död d. 17 april 1835, dotter till apotekaren å Bävern i Härnösand SAMUEL NORBIN och MARIA HEDENDAHL.

Barn: LARS SAMUEL, född d. 18 sept. 1792, död i späda ålder; — NILS GUSTAF, född d. 5 febr. 1794, död d. . . . Sjöman; — LARS SAMUEL, född d. 22 sept. 1796, död d. . . .; — CARL, FREDRIK född d. 4 aug. 1798, död d. . . .; — MARIA SOPHIA, född d. 28 febr. 1800, död d. 2 mars s. å.; — ENGLA CAROLINA, född d. 5 nov. 1801, död d. 3 okt. 1855, gift d. 11 dec. 1825 med häradshöfdingen i Inlands-Torpa m. fl. häraders domsaga af Göteborgs och Bohus län DANIEL ASPLUND, född d. 26 mars 1795, död d. 30 sept. 1855; — WILHELM, född d. 26 febr. 1803, död på 1850-talet i Jönköping. Examinerad apotekare. Arrenderade en tid moderns apotek i Härnösand; — JOHAN MAGNUS, född d. 16 jan. 1805, död d. 11 maj 1838. Kontorist i Stockholm.

FREUNDT, ARNOLD WILHELM. Innehade apoteket Bävern i Härnösand åren 1832—42. (Se under apoteket Ängeln i Stockholm, sid. 57.)

GILLBERG, PETER MAURITZ. Född d. 8 sept. 1804 i Uddevalla.

Föräldrar: Handlanden GUSTAF MAGNUS GILLBERG, född d. . . . 1782, död d. . . ., och ULRIKA LÖNNER, född d. 12 mars 1782, död d. . . .

G. studerade vid Göteborgs läroverk och antogs därefter till elev å apoteket i Varberg, där han d. 19 maj 1827 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därpå å apoteket i Mariestad samt å apoteket Enhörningen i Stockholm. Aflade d. 23 febr. 1830 apotekarexamen och var därefter under två års tid anställd å apoteket Göta Lejon i Karlskrona, hvarefter han 1833 tog plats å apoteket Bävern i Härnösand, hvilket han 1838 öfvertog på arrende. Inköpte d. 4 okt. 1844 nämnda apotek och erhöll d. 20 dec. s. å. privilegium å detsamma. Försålde apoteket redan 1846.

G. var sedan 1857 bosatt i Gafsele by inom Åsele, Västerbottens län.

Död d. 15 april 1882.

Gift d. 1856 med JOHANNA GAVELIN, född d. 27 april 1817, död d. 28 sept. 1902, dotter till hemmansägaren ERIK GAVELIN och SOFIA ELISABETH RÉHN.

Barn: SOFIA ULRIKA, född d. 6 april 1857, gift d. 16 april 1877 med landthandlanden i Gafsele HÅKAN JAKOBSSON, född d. 4 maj 1847.

LIEDBERG, JOHAN VINCENT. Född d. 11 juni 1817 i Göteborg.

Föräldrar: Landtbrukaren JOHAN BIRGER LIEDBERG, född d. 23 jan. 1790, död d. 3 jan. 1852, och ANNA KATARINA WESSMAN, född d. 4 febr. 1789, död d. 17 nov. 1866.

Efter att hafva genomgått lägre elementarskolan i Alingsås och därefter erhållit enskild undervisning, blef L. d. 11 maj 1835 antagen till elev å apoteket Lejonet i Stockholm samt aflade där d. 23 juli 1838 farmacie studiosi-examen. Han konditionerade därefter till hösten 1839 på samma apotek och inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 7 nov. 1840 aflade apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter på apoteket Korpen i Stockholm från d. 22 nov. 1840 till d. 6 jan. 1843 samt från sistnämnda dag till d. 16 dec. 1846 å apoteket Lejonet i Stockholm, som han under sommaren 1843 därjämte förestod.

Inköpte 1846 apoteket Bävern i Härnösand, som han tillträdde med ingången af 1847 och hvarå han d. 9 juli s. å. erhöll K. privilegium. Erhöll d. 19 jan. 1871 tillstånd att tillhandahålla medikamentsförrådet i Ytterlännäs.

Försålde d. 12 dec. 1873 apoteket med lager och inventarier för 75,000 kronor till apotekarne Ch. Hörnfeldt och J. R. Ortman och afträdde detsamma d. 1 nov. 1874.

L. blef 1874 rådman i Härnösand. Han var ledamot i direktionen öfver Norrlands hypoteksförening samt dess verkställande direktör från 1867, ledamot i direktionen öfver Härnösands hospital från d. 15 okt. 1858 till d. 24 jan. 1879, under åren 1872—74 ordförande i stadsfullmäktige, ledamot af bevillnings-, taxerings- och pröfningsnämnderna, af lasarettsdirektionen samt hushållningssällskapets förvaltningsutskott 1859—82, ledamot af kyrko- och skolrådet, af fattigvårdsstyrelsen samt drätselkammaren. Han var dessutom intresserad jordbrukare och innehade ännu vid sin död egendomen Nybo, å hvilken han sedan 1879 var bosatt.

L. var en omutligt rättrådig, samvetsgrann och punktlig man. I sitt personliga umgänge var han vänsäll och glad, hvilket förskaffade honom idel vänner. Han var vid sin död senior bland Sveriges apotekarkår.

R. V. O. d. 1 dec. 1874.

Död d. 7 nov. 1906 i Härnösand.

Gift d. 18 okt. 1849 med MARIA MATHILDA HAMBERG, född d. 2 okt. 1827, död d. 17 febr. 1904, dotter till handlanden och rådmannen i Härnösand HANS HAMBERG och ANNA BRITA HOLMBERG.

Barn: HANS BIRGER, född d. 13 nov. 1851. F. d. sågverksbokhållare; — ANNA MATHILDA VIRGINIA, född d. 20 aug. 1853, gift d. 18 okt. 1875 med sjökaptenen OSCAR FREDRIK HEDBORG, född d. 2 juni 1844, död d. 9 juni 1921; — GERDA JOHANNA, född d. 7 jan. 1855, död d. 3 april 1909, gift d. 15 sept. 1874 med landtbrukaren ERIK JACOB HOLMBERG, född d. 20 sept. 1848, död d. 17 okt. 1923; — SVEN JOHAN ARTHUR, född d. 28 dec. 1859, död d. 8 febr. 1861; — JOHAN ARTHUR, född d. 19 maj 1862. Landtbrukare; — FRIDA MARIA AUGUSTA, född d. 22 aug. 1865, död d. 5 april 1866; — SVEA, född d. 15 okt. 1867, död d. 16 mars 1869; — GÖTA, född d. 15 okt. 1867, gift d. 20 okt. 1889 med vice häradshöfdingen GUSTAF TENGWALL, född d. 2 aug. 1860.

HÖRNFELDT, CHRISTIAN. Född d. 1 nov. 1845 i Vibyggerå, Västernorrlands län.

Föräldrar: Handlanden PER ABRAHAM HÖRNFELDT, född d. 15 aug. 1798, död d. 14 sept. 1861, och ANNA LOVISA SELANDER, född d. 30 juni 1806, död d. 24 okt. 1876.

H. erhöll undervisning vid Härnösands elementarläroverk samt antogs d. 6 maj 1865 till elev å apoteket Bävern i nämnda stad. Aflade där d. 11 juni 1868 farmacie studiosi-examen och fortsatte tjänstgöringen å samma apotek till d. 23 maj 1870 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde under sommaren 1871 å apoteket Bävern i Härnösand och aflade d. 31 maj 1872 apotekarexamen. Han konditionerade därefter till d. 13 nov. s. å. samt från d. 28 april 1874 till d. 1 nov. s. å. å nämnda apotek, som han, efter d. 12 dec. 1873 tillsammans med apotekaren J. R. Ortman afslutadt köp, d. 1 nov. 1874 tillträdde.

Erhöll d. 27 nov. 1874 privilegium å apoteket, hvilket han öfvertog som ensam ägare d. 1 jan. 1878. Han innehade därjämte sedan d. 4 dec. 1874 medikamentsförrådet i Ytterlännäs, Nyland.

Död d. 12 febr. 1908 i Stockholm.

Gift d. 28 febr. 1879 med LILLY JOHANNA LINDAHL, född d. 4 nov. 1859, död d. 15 febr. 1910, dotter till kronolänsmannen WILHELM LINDAHL och LOVISA HELENA REHN.

Barn: EOLA, född d. 21 febr. 1880, död d. 17 maj 1922. Pianist; — SYSTER, född d. 15 juni 1881, död dagen därpå; — OLOF, född d. 22 sept. 1883, död d. 14 april 1884; — AINA HELENA, född d. 21 nov. 1884, gift d. 22 nov. 1904 med kaptenen i K. Västernorrlands regementes reserv KARL JOHAN ALFRED SCHRÖDER, född d. 9 dec. 1878; — AXEL, född d. 26 febr. 1887, död d. 19 febr. 1891; — KARL, född d. 12 febr. 1889. Löjtnant vid K. Lifregementets grenadjärer; — EIRA, född d. 24 maj 1892, gift 1) d. 22 juni 1913 med gymnastikläraren vid Malmö högre allmänna läroverk, kaptenen i K. Västgöta regementes reserv JOHAN WILHELM VICTOR CARLÉN-WENDELS, född d. 16 juli 1883, skilda d. 9 dec. 1922; — gift 2) d. 17 okt. 1923 med andre protokollsekreteraren i K. Maj:ts, nedre justitierevision, juris kand. SVEN HENRIK HEYMAN, född d. 3 sept. 1890.

ORTMAN, JOHAN ROBERT. Var delägare i apoteket Bä-

vern i Härnösand åren 1874—78. (Se under apoteket i Kramfors, Gudmundrå, sid. 1809.)

LUNDBÄCK, NILS OLOF. Född d. 29 okt. 1854 i Kristianstad.

Föräldrar: Bryggaren PÅL MÅNSSON LUNDBÄCK, född d. 26 dec. 1817, död d. 19 jan. 1903, och JOHANNA SVENSSON, född d. 27 mars 1818, död d. 9 jan. 1883.

L. antogs till elev å apoteket Kronan i Landskrona d. 15 maj 1871, aflade farmacie studiosi-examen d. 15 maj 1875 och tjänstgjorde därefter å nämnda apotek till våren 1876. Han var därpå anställd å apoteket Lejonet i Uppsala till hösten 1877, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekar-examen d. 28 maj 1879 och innehade vikariat å apoteket i Simrishamn under sommaren 1879. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Karlsborg till 1880 och Enköping åren 1880—82 samt arrenderade därpå apoteket Hjorten i Västerås till 1891. Tjänstgjorde sedan å apoteket i Oskarshamn åren 1891—92 och å apoteket i Gränna åren 1893—96, hvilket sistnämnda år han d. 18 sept. erhöll privilegium å apoteket Vasen i Stockholm. Erhöll d. 26 febr. 1909 transport till apoteket Bävern i Härnösand.

L. är sedan 1916 tjänstledig och förestås apoteket af legitimerade apotekaren K. E. W. Schwartz såsom arrendator.

I Västerås var L. ledamot af fattigvårdsstyrelsen, i Gränna, ordförande i fattigvårdsstyrelsen, ledamot af stadsfullmäktige samt ordförande i spritbolagets styrelse i samma stad.

Gift d. 8 sept. 1884 med HILMA MATHILDA EKLUND, född d. 5 aug. 1864, dotter till fabrikören SVEN JOHAN EKLUND och AGNES MATHILDA HEDLUND.

Barn: GRETA JOHANNA MATHILDA, född d. 10 aug. 1885, gift d. 7 april 1923, med landtbrukaren DAVID PETTERSON, född d. 16 april 1887; — SVEN ERIK, född d. 3 okt. 1886. Kamrer i aktiebolaget Göteborgs bank; — AGNE OLOF, född d. 28 mars 1894. Tjänsteman i Stockholms enskilda bank; — GERT-RUD, född d. 20 febr. 1905.

Apoteket Kronan.

1908.

Af bagarmästare C. O. Rylander väcktes d. 11 april 1905 vid stadsfullmäktiges i Härnösand sammanträde motion om inrättande af ett andra apotek i staden. Efter många bordläggningar bifölls motionen d. 10 sept. 1907 och i slutet af s. å. ingick stadsfullmäktige till medicinalstyrelsen med anmälan om behovet af ytterligare ett apotek i Härnösand att förslagsvis anläggas uti stadsdel belägen ej norr om Västra Kyrkogatan.

Efter att hafva inhämtat yttranden från länsstyrelsen, stadsfullmäktige och förste provinsialläkaren, ingick medicinalstyrelsen påföljande år till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet och anförde häri att med hänsyn till stadens långsträckta läge ett andra apotek syntes vara af behovet påkalladt, samt att ett sådant äfven borde kunna bära sig i betraktande af det förutvarande apotekets omsättning. Styrelsen hemställde därför att ett nytt själfständigt apotek med benämningen Kronan måtte inrättas i Härnösand samt att i enlighet med stadsfullmäktiges förslag, apoteket Bävern skulle vara förlagdt i den norr om Nybrogatan belägna stadsdelen och det nya apoteket i stadsdelen söder om Västra Kyrkogatan och dess tänkbara för längning i öster och väster till stadens gräns.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och K. brefvet d. 14 aug. 1908 bestämde sedermera att ett nytt apotek med benämning Kronan skulle anläggas i Härnösand intill de af medicinalstyrelsen föreslagna gränserna.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 26 febr. 1909 examinerade apotekaren K. J. Tunell, som förlade detsamma i gården N:o 79 och 80 vid Storgatan, en öppen och fri plats på Härnös västra gräns. Apoteket öppnades d. 1 jan. 1910 för allmänheten, efter att hafva blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 2,000 kronor.

TUNELL, KARL JOHAN. Född d. 20 dec. 1855 i Strängnäs.
Föräldrar: Hamnuppsyningsmannen KARL VILHELM TUNELL, född d. 3 okt. 1825, död d. 7 juni 1879, och JOSEFINA ULRIKA WADSTRÖM, född d. 9 mars 1830, död d. 23 aug. 1870.

T. inträdde hösten 1865 i högre elementarläroverket i Strängnäs, aflade mogenhetsexamen därstädes d. 24 maj 1876 och antogs d. 1 nov. s. å. till elev å apoteket i Falun. Aflade farmacie studiosi-examen d. 12 mars 1880 och tjänstgjorde därefter å samma apotek till d. 30 juni s. å., å apoteket Ugglan i Stockholm till d. 30 juni 1884 och å apoteket Hjorten i Östersund till d. 26 sept. 1891. Inskrefs sistnämnda år vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 20 maj 1893. T. tjänstgjorde under studietiden å apoteket i Vrigstad från d. 16 juli 1892 till d. 1 okt. s. å. och var efter apotekarexamen anställd å apoteket Kronan i Malmö från d. 1 juni 1893 till d. 30 april 1894, därunder 4 månader såsom föreståndare, å apoteket i Torp, numera Fränsta, från d. 1 maj 1894 till d. 1 maj 1895 och å apoteket Gripen i Sundsvall från d. 1 maj 1895 till d. 1 sept. s. å. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Söderköping från d. 3 sept. 1895 till d. 30 sept. s. å. och innehade samma apotek såsom arrendator från d. 1 okt. 1895 till d. 1 aug. 1909.

Erhöll d. 26 febr. 1909 personligt privilegium å nyinrättade apoteket Kronan i Härnösand, hvilket af honom öppnades för allmänheten d. 1 jan. 1910.

Gift d. 20 okt. 1895 med MARIA VIKTORIA PETERSSON, född d. 7 april 1864, död d. 21 febr. 1924, dotter till disponenten PER VIKTOR PETERSSON och LOVISA MARGARETA PERSSON-JORDANSSON.

Barn: HILDUR MARGARETHA VIKTORIA, född d. 23 juli 1898; — HÅKAN VALDEMAR, född d. 15 sept. 1900; — TORBJÖRN VIKTOR, född d. 21 april 1904.

Apoteket i Nyland (*Ytterlännäs*).

1908.

K. brefvet d. 18 nov. 1870 bemyndigade medicinalstyrelsen »att uppdraga åt någon närboende lämplig och dertill villig apoteksinnehafvare att, under iakttagande af gällande författningar angående medikamentshandel och under den särskilda kontroll, I kunden finna nödigt att ytterligare föreskrifva, till försäljning, genom en af Eder godkänd föreståndare, tillhandahålla ett medikamentsförråd å plats inom Ytterlännäs socken, i närmaste granskapet af stationen för distriktsläkaren därstädes».

Tillståndsbevis att hålla medikamentsförrådet utfärdades d. 19 jan. 1871 för innehafvaren af apoteket Bävern i Härnösand J. V. Liedberg och förrådet öppnades för allmänheten efter afsyning d. 9 juni 1871.

På grund af framställning till K. Maj:t från centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund angående förändrande af rikets samtliga medikamentsförråd och så vidt ske kunde äfven filialapotek till själfständiga apotek, anbefalldes medicinalstyrelsen genom K. brefvet d. 7 okt. 1904 att »beträffande sådana medikamentsförråd, hvilka icke blifvit för viss tid upplåtna, verkställa undersökning, huruvida dessa medikamentsförråd, med fästadt afseende å omsättningen såväl vid medikamentsförrådet som vid stamapoteket, skulle kunna förändras till själfständiga apotek».

Sedan innehafvaren af medikamentsförrådet i Ytterlännäs, apotekare Ch. Hörnfeldt å Bävern i Härnösand d. 12 febr. 1908 aflidit, ingick medicinalstyrelsen till åttlydnad af nyssberörda K. bref, jämfört med K. brefvet till medicinalstyrelsen d. 16 nov. 1906, till K. Maj:t d. 4 maj 1908 med anmälan att densamma låtit verkställa utredning rörande möjligheten af medikamentsförrådets i Ytterlännäs förändring till själfständigt apotek. Framställningen utmynnade i en hemställan om för-

rådets förändring till självständigt apotek och K. Maj:t bestämde i enlighet härmed genom K. brevet d. 22 maj 1908 att medikamentsförrådet i Ytterlännäs skulle, så snart ske kunde, efter ingången af år 1909 förändras till självständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 9 okt. 1908 examinerade apotekaren A. F. Lindberg. Denne afled dock d. 17 juni 1909, innan apoteket hunnit afsynas för hans räkning. Apoteket tillhörde alltså fortfarande medikamentsförrådets kategori och tilldelades för en kortare tid apotekaren i Kramfors J. R. Ortman.

Den 6 och 7 okt. 1909 afsynades apoteket slutligen såsom självständigt för den näste innehafvarens af privilegiet, R. A. Indebetou räkning.

Apoteket var såsom medikamentsförråd först beläget i norra delen af den af distriktsläkaren disponerade byggnaden vid Nylands lastageplats, men flyttades 1874 af apotekare Ch. Hörnfeldt till nya lokaler i grannskapet af läkarbostaden. Här är det ännu beläget, ehuru väl lokalerna 1892 sedermera blevo betydligt utvidgade.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,200 kronor.

LINDBERG, AXEL FREDRIK. Född d. 5 okt. 1861 i Växjö.
Föräldrar: Byggmästaren JOHAN PETER LINDBERG, född d. 9 okt. 1826, död d. 9 april 1885, och AURORA MATHILDA AMALIA ÖIJER, född d. 15 sept. 1827, död d. 22 maj 1887.

L. antogs till elev å apoteket Kronan i Eskilstuna 1878 och aflade farmacie studiosi-examen d. 25 maj 1882. Efter aflagd apotekarexamen d. 17 jan. 1889, var han anställd å apoteket Lejonet i Jönköping till 1894 och därefter å apoteket Kronan i Eskilstuna till d. 9 okt. 1908, då han erhöll privilegium å det till självständigt apotek förändrade medikamentsförrådet i Ytterlännäs. Vid sitt fränfälle hade han ännu ej hunnit få apoteket afsynadt.

Död d. 17 juni 1909 i Ytterlännäs.
Ogift.

INDEBETOU, RICHARD ABRAHAM. Född d. 19 sept. 1855 i Nyköping.

Föräldrar: Bruksägaren på Segerfors i Värmland HERMAN LUDVIG INDEBETOU, född d. 16 maj 1816, död d. 30 mars 1914, och SELMA JOSEFINA KINGELIN, född d. 20 sept. 1829, död d. 10 april 1892.

I. genomgick Arvika lägre elementarläroverks 4 klasser och erhöll sedan privatundervisning i hemmet. Antogs såsom elev på apoteket i Hedemora d. 1 aug. 1872, och aflade där farmacie studiosi-examen d. 12 maj 1877. Tjänstgjorde därefter fortfarande å apoteket i Hedemora till d. 1 juli 1881 och inskrefs på hösten s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 21 jan. 1886 aflade apotekarexamen. Efter att under studietiden hafva tjänstgjort å medikamentsförrådet i Avesta från d. 23 maj 1882 till d. 22 sept. s. å., från d. 22 maj 1883 till d. 22 sept. s. å., från d. 20 april 1885 till d. 1 okt. s. å. samt därefter från d. 18 febr. 1886 till d. 14 jan. 1890, erhöll han förordnande såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Edsberg och tjänstgjorde såsom sådan från d. 15 jan. 1890 till d. 1 sept. 1896. Hade därefter förordnande såsom föreståndare för medikamentsförrådet å Tjörn från d. 10 okt. 1896 och tjänstgjorde här i denna egenskap till d. 15 juni 1900, då han erhöll privilegium å detta till självständigt apotek förändrade medikamentsförråd. Erhöll d. 11 sept. 1909 transport till apoteket i Ytterlännäs, Nyland.

I. var styrelseledamot i Norrlandskretsen af Sveriges apotekarförbund från 1917 och dess ordförande under år 1920. Han var därefter åren 1921—23 vice ordförande i Västerbotten-Ångermanlands-kretsen af samma förbund.

Sundsvall.

Apoteket Gripen.

1763.

Provisoriska privilegier utfärdades för staden af riksens råd d. 23 aug. 1621 och fullständiga stadsprivilegier d. 15 april 1624 af Gustaf II Adolf. Den anlades väsentligen i afsikt att smederna i Medelpad skulle bosätta sig där, hvarigenom planen på anläggandet af ett gevärsfaktori vid de då vattenrika fallen vid Sidsjöbäcken skulle kunna realiseras.

Gevärsfaktoriet kom också till stånd, men flyttades 1647 till Söderhamn, hvarefter staden 1649—50 på drottning Kristinas befallning flyttades längre österut till den för sjöfarten lämpligare platsen vid nuvarande »stenstaden».

Sundsvall härjades och brändes 1720 och 1721 af ryssarne och har upprepade gånger ödelagts af eldsvådor såsom 1764, 1803, 1877 och 1888.

Apotek fick Sundsvall först, då Samuel Norbin d. 8 aug. 1763 erhöll K. privilegium på att upprätta ett dylikt här. Denne hade just hunnit få apoteket färdigt och i godt skick, då staden d. 14 nov. 1764 hemsöktes af en stor eldsvåda, vid hvilken äfven apoteket lades i aska. Norbin upprättade det emellertid ånyo och kunde d. 1 juli 1765 åter öppna detsamma för allmänheten.

Vid den stora branden d. 25 juni 1888 nedbrann apoteket också nästan fullständigt men återuppstod i den palatsliknande byggnad, som dåvarande innehafvaren P. Gran lät uppföra å samma tomt, Storgatan 26, vid stora torget. Å denna plats har apoteket alltså varit beläget alltsedan det anlades.

Under apoteket Gripen lydde åren 1839—62 filialapoteket i Torp, hvilket sistnämnda år förändrades till själfständigt och är det nuvarande apoteket i Fränsta. Under samma apotek lydde åren 1875—94 äfven medikamentsförrådet i Vivstavarv.

Apoteket, hvars innehafvare erhöill privilegiet före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteks-innehafvares pensionering.

NORBIN, SAMUEL. Innehade apoteket Gripen i Sundsvall åren 1763—69 samt 1778—83. (Se under apoteket Bävern i Härnösand, sid. 1764.)

MOLIN, PEHR OLOF. Född d. 31 juli 1735 i Växjö.

Föräldrar: Hospitalssysslomannen och predikanten ANDERS MOLIN, född d. . . . 1698, död d. 21 nov. 1741, och VENDELA CHRISTINA NOBELIA, född d. . . . 1705, död d. . . . 1772.

M. idkade skolstudier vid högre allmänna läroverket i Växjö, blef student i Lund 1755 och i Uppsala 1757. Han var elev å apoteket Morianen i Stockholm och å apoteket Svanen i Kristianstad, men hans håg stod till den prästerliga banan, hvarför han afbröt denna tjänstgöring och under år 1756 idkade studier vid universitet i Lund. Vistades därefter två år i Köpenhamn, men begaf sig sedan ånyo till Lund för att studera teologi. Han måste dock på grund af sin försvagade hörsel afstå från den prästerliga banan och tog åter kondition på apotek, först på Hjorten i Stockholm, sedan å Markattan och slutligen å Kronan i samma stad. Aflade 1769 apotekarexamen och inköpte apoteket Gripen i Sundsvall. Till kompanjon i apoteksrörelsen antog han en farmacie studiosus vid namn Hardtmeijer, men då det visade sig, att denne saknade nödiga medel härför, erhöill han landskamreraren Pehr G. Fahnehjelm såsom förlagsman. M. idkade vid sidan af apoteksrörelsen tillika annan handel, men kom på obestånd och nödgades d. 8 juni 1778 sälja apoteket till dess förre ägare.

Han tjänstgjorde därefter på apoteket Hjorten i Stockholm till år 1782, då han återvände till hemorten och dog där i stor fattigdom.

Död d. 7 febr. 1787 i Grimslöv i Skatelöv, Kronobergs län. Ogift.

THELNING, OLOF. Född d. 12 dec. 1755 i Skövde.

112 — Sveriges Apotekarhistoria.

Föräldrar: Rektorn, fil. magister ANDERS THELNING, född d. okt. 1720, död d. 6 juni 1777, och ANNA MARIA WENNERSTEN, född d. . . . 1726, död d. 28 mars 1773.

Efter fulländade skolstudier antogs T. 1769 till elev på apoteket Enhörningen i Stockholm. Aflade farmacie studiosi-examen 1776 och tjänstgjorde därefter fyra år på apoteket Lejonet i Växjö samt två år på apoteket Svanen i Stockholm. Inköpte 1781 apoteket å Frösön i Jämtland och d. 7 juni 1783 äfven apoteket Gripen i Sundsvall. Den 17 febr. s. å. erhöll han privilegium å det senare samt aflade därefter apotekar-examen i Stockholm. T. skötte båda apoteken till 1787 då han sålde det förstnämnda. Utom åt skötseln af apoteket ägnade han sig i Sundsvall åt handel. Sålde apoteket Gripen i sept. 1814.

Död d. 9 okt. 1831 i Sundsvall.

Gift d. 21 nov. 1784 med ANNA HAMMAR, född d. . . . 1748, död d. 7 dec. 1813, gift [1] med rådmannen i Sundsvall CARL OLOF NORDIN, född d. . . . 1748, död d. . . . 1814].

Äktenskapet var barnlöst.

TÖRNSTEN, CARL. Född d. 1 juli 1783 i Torsåker, Väster norrlands län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Torsåker OLOF TÖRNSTEN, född d. . . . 1730, död d. 22 febr. 1787, och BRITA UNÆUS, född d. 8 aug. 1755, död d. 30 nov. 1826.

T. inköpte i sept. 1814, efter aflagd apotekarexamen, apoteket Gripen i Sundsvall, som han skötte med omsorg. Efter hans frånfälle 1820 innehade arvingarne apoteket åren 1821—42 och skötte detsamma genom provisorer.

Död d. 17 nov. 1820 i Sundsvall.

Gift d. 18 sept. 1814 med HEDVIG GUSTAVA BRAUN, född d. 26 okt. 1792, död d. . . . 1831, dotter till fänriken JOHAN CARL BRAUN och ANNA CHARLOTTA SVANSTEDT, gift [2] d. 26 nov. 1825 med fältläkaren d:r DANIEL ULRIC MOBERGER, född d. 19 okt. 1786, död d. 3 mars 1832].

Barn: CARL OLOF FERDINAND, född d. 1 juli 1816, död d. 21 jan. 1886. Apotekare å Gripen i Sundsvall; — MARGARETHA GUSTAVA, född d. 1 aug. 1818, död d. 28 april 1894, gift d. . . . 1837 med grosshandlaren och varfsdirektören OLOF DAVID WEINBERG, född d. 6 aug. 1810, död d. 7 maj 1884; —

MATHIAS WILHELM, född d. 20 sept. 1819, död d. 21 juni 1820; — HEDDELINA CAROLINA CHARLOTTA, född d. 30 mars 1821, död d. . . . 184..., gift d. . . . 1844 med kaptenen vid K. Hälsinge regemente, sedermera postmästaren i Sala CARL OTTO FRÆNELL, född d. 4 dec. 1811, död d. 11 mars 1884.

TÖRNSTEN, CARL OLOF FERDINAND. Född d. 1 juli 1816 i Sundsvall.

Föräldrar: Apotekaren å Gripen i Sundsvall CARL TÖRNSTEN, född d. 7 juli 1783, död d. 17 nov. 1820, och HEDVIG GUSTAFVA BRAUN, född d. 26 okt. 1792, död d. . . . 1831.

T. idkade åren 1825—27 elementarstudier vid läroverket i Härnösand samt 1828—30 vid läroverket i Kalmar. Antogs d. 1 aug. 1830 till elev å apoteket i Mariestad samt aflade i Vadstena 1835 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å sistnämnda apotek till aug. 1836 samt å apoteket i Ronneby till sept. 1837, och inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet, där han d. 11 dec. 1839 aflade apotekar-examen. Han tjänstgjorde därefter åren 1840—41 på apoteket i Vadstena och vid Medevi brunnsapotek samt 1842 på apoteket i Hudiksvall. Tillträdde d. 1 jan. 1843 apoteket Gripen i Sundsvall, efter att hafva inlöst syskonens andelar i detsamma, och erhöll d. 14 nov. 1844 privilegium å apoteket.

Såsom filialapotek under Gripen i Sundsvall hörde sedan 1839 apoteket i Torp numera Fränsta, men genom K. brefvet d. 2 maj 1862 erhöll T. befrielse från skyldigheten att hålla detta filialapotek, hvilket därefter förändrades till själfständigt. Försålde apoteket Gripen i Sundsvall d. 1 okt. 1866 och bosatte sig i Stockholm.

T. var under vistelsen i Sundsvall flera år ordförande i drätselkammaren och i styrelsen för stadens sparbank. Han var därjämte stadsfullmäktig 1863—66.

Död d. 21 jan. 1886 i Stockholm.

Gift d. 21 mars 1847 med SOPHIA CHARLOTTA MEIJER, född d. 16 dec. 1817, död d. 5 aug. 1906, dotter till majoren vid K. Jämtlands fältjägare ERIK EMIL MEIJER och FREDRIKA CHARLOTTA BERLIN.

Barn: ALTHEA CHARLOTTA GUSTAVA MARIA, född d. 16 jan. 1848, död d. . . . 1908. Från K. musikaliska akademien utexaminerad organist; — SOFIA CAROLINA OTTILIA ANGELIKA,

född d. 17 mars 1850, död d. 13 dec. 1898, gift 1) d. 28 sept. 1883 med landtbrukaren friherre ALEXANDER THEODOR PFEIFF, född d. 18 aug. 1841, i hans 3:dje gifte. Äktenskapet upplöstes genom laglig skilsmässa. gift 2) d. 16 mars 1892 med kammarherren friherre EMIL VIKTOR FLEETWOOD, född d. 20 okt. 1832, död d. 21 juni 1909, i hans 2:dra gifte: — CARL EMIL, född d. 11 april 1852, död d. 31 dec. 1898. Maskinist i Sidney; — HEDVIG VIOLA CONSTANCE, född d. 11 dec. 1854, gift d. 1 juli 1885 med godsägaren ABRAHAM AXEL RUTENSKÖLD, född d. 29 maj 1820, död d. 7 aug. 1910, i hans 2:dra gifte; — JOHAN OSKAR FERDINAND, född d. 1 febr. 1859, död d. 15 maj 1887. Sägverksbokhållare.

LJUNGBERG, KNUT JOHAN LAMBERT. Innehade apoteket Gripen i Sundsvall åren 1866—73. (Se under apoteket Morianen i Stockholm, sid. 93.)

GRAN, PER (PETER) LARSSON. Född d. 12 juli 1838 i Sveg, Jämtlands län.

Föräldrar: Landtbrukaren LARS PERSSON GRAN, född d. 26 nov. 1800, död d. 10 okt. 1886 och INGEBORG JONSDOTTER, född d. 7 aug. 1806, död d. 18 aug. 1886.

G. idkade skolstudier vid högre elementarläroverket i Hudiksvall åren 1849—56 och antogs sistnämnda år till elev å apoteket i Hudiksvall, där han d. 6 jan. 1861 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter en tid å samma apotek och sedan å apoteket Hjorten i Stockholm till hösten 1861, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och där aflade apotekarexamen d. 17 dec. 1862.

Efter apotekarexamen tjänstgjorde G. 1863 på apoteket Kronan i Uppsala och 1865 en kortare tid å apoteket i Hudiksvall, men reste i början af 1865 utomlands, och tog plats hos apotekare Justus Hjalmarson i Arecibo på Portorico. Han måste dock redan följande året, på grund af sjukdom byta vistelseort, och erhöi i april 1866 plats hos apotekare A. H. Riise på S:t Thomas. Han upplefde där den förfärliga orkanen d. 29 okt. 1867 och var med om den häftiga jordbäfningen d. 18 nov. s. å., men ämnade det oaktadt nedsätta sig såsom apotekare på S:t Thomas och hade, i förlitande på öarnas S:t

Thomas och St Croix försäljning till Nordamerikas förenta stater, gjort nödiga anstalter för sin bosättning därstädes. Då kongressen i Washington emellertid nekade godkänna det af presidenten Andrew Johnson uppgjorda köpet, nödgades han uppgifva denna plan och flyttade i juni 1868 till Cuba, där han slog sig ned i Havanna. Han tog här tjänst såsom sjukhusapotekare å det stora sjukhuset Qvinta Garcini.

Ett insurgentuppror rasade emellertid just vid denna tid på Cuba, och då små utsikter syntes förefinnas för ett snart slut därpå, återvände han 1869 i juni öfver Förenta staterna till Europa och ankom i aug. s. å. till Sverige. Efter hemkomsten tjänstgjorde G. å apoteket Lejonet i Uppsala från nov. 1869 till maj 1870, inrättade medikamentsförrådet vid Dannemora och förestod detsamma till slutet af maj 1871, var anställd å apoteket Gripén i Sundsvall från d. 1 juni 1871 till d. 20 nov. s. å. och förestod filialapoteket i Järvsö från d. 24 nov. 1871 till d. 1 juni 1872. Antogs därefter till föreståndare för apoteket Gripén i Sundsvall och inköpte på hösten 1872 tillsammans med apotekaren G. R. Nordgren detta apotek, som af dem öfvertogs d. 1 maj 1873. Privilegium utfärdades sedermera d. 27 juni s. å. för Gran, som d. 1 maj 1874 öfvertog detsamma såsom ensam ägare. Sedan 1875 innehade han därjämte medikamentsförrådet vid Vivstavarv.

G. innehade i Sundsvall en del allmänna uppdrag. Bland dem må nämnas, att han 1881—84 var stadsfullmäktig och under en följd af år examensvittne vid läroverkets examina. När detta 1885 förändrades till högre allmänt läroverk skänkte G. 5,000 kronor till en stipendiefond.

Genom gåfvobref d. 1 juni 1887 har han till apotekarkårens då nybildade lifränte- och pensionskassa skänkt ett belopp af 10,000 kronor att läggas till nämnda kassas förstärknings- och understödsfond.

Gran var en energisk och duglig apotekare samt en god husbonde. Han var personligen uppburen för sitt redbara, vänsälla väsen.

Död d. 6 febr. 1894 i Sundsvall.

Gift d. 30 okt. 1872 i Köpenhamn med MAGDALENE HENRIETTE WILHELMINE LEOPOLDINE HINRICHSÉN, född d. 1 mars 1841, död d. 10 juni 1909, dotter till köpmannen i Æröskjöbing på Ærö i Danmark CLAUS CHRISTIAN HINRICHSÉN och FERNANDINE JULIANE ANTOINETTE CAROLINE LANGE.

Barn: INGEBORG SOFIA, född d. 14 maj 1873, gift d. 30 okt. 1897 med öfverjägmästaren i Södra distriktet CARL LEONARD BJÖRKBOM, född d. 28 maj 1868; — PETER, född d. 10 febr. 1875. Civilingenjör; — DAGMAR ELISABETH, född d. 9 okt. 1876, gift d. 2 juni 1897 med vice konsuln HENRIK AUGUST ÅSLUND, född d. 5 dec. 1874, död d. 28 nov. 1918; — GUSTAF EINAR, född d. 25 aug. 1878. Jägmästare i Junsele revir; — MATHILDA HENRIETTA, född d. 1 mars 1880, död d. 1 juni s. å.; — MATHILDA HENRIETTA, född d. 6 febr. 1882, gift d. 30 april 1901 med kaptenen i K. Södermanlands regementes reserv SIXTEN FREDRIK VILHELM GEMZELL, född d. 21 juni 1875. Skilda; — OTTO LAURENTIUS, född d. 19 mars 1885, död d. 20 jan. 1892.

AHLBERG, CARL ERNST. Född d. 29 nov. 1843 i Stockholm.

Föräldrar: Provinsialläkaren i Askersunds distrikt, med. d.: NILS LEVIN AHLBERG, född d. 28 nov. 1785, död d. 29 dec. 1861, och ANNA MARIA BERG, född d. 16 juli 1815, död d. 18 jan. 1894.

A. erhöll skolundervisning i hemmet, därefter i Askersunds skola och åren 1859—61 å Stockholms gymnasium samt antogs 1861 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm. Fortsatte 1862 elevtjänstgöringen å apoteket i Södertälje, hvarest han d. 23 mars 1865 aflade farmacie studiosi-examen.

Aflade apotekarexamen d. 23 maj 1870 och tjänstgjorde därefter åren 1870—85 å apoteken i Mariefred, Hvita Björnen i Stockholm, i Marstrand, å Lejonet i Göteborg och Svanen i Lund.

Den 3 juli 1885 erhöll han privilegium å apoteket i Nordmaling samt d. 13 sept. 1894 transport till apoteket Gripén i Sundsvall.

A. var i Nordmaling medlem af kommunalnämnden och har i Sundsvall varit ledamot af hälsovårdsnämnden.

Gift d. 4 aug. 1886 med ANNA MARGARETHA SCHARFFENBERG, född d. 31 mars 1852, dotter till metallfabrikören HERMAN SCHARFFENBERG och JOHANNA SJÖGREN, gift [1] d. 25 okt. 1872 med grosshandlaren JOHANNES AUGUST OTTO BAUMGARTEN, född d. 1 aug. 1847, död d. 20 okt. 1881].

Apoteket Lejonet.

1889.

Under förra hälften af år 1888 ingingo stadsfullmäktige i Sundsvall till medicinalstyrelsen med förslag om anläggande i staden af ett andra apotek. Såsom stöd för denna hemställan anfördes, att Sundsvall, som mycket hastigt utvecklats och numera ägde mer än 9000 invånare, liksom invånarne i kringliggande socknar, tillhörande Sundsvalls provinsialläkardistrikt och uppgående till omkring 40,000 personer, vore hänvisade till det enda apoteket i Sundsvall eller till medikamentsförrådet vid Vivstavarv, som äfven innehades af apotekaren i Sundsvall. Hänvisade till dessa båda apoteksinrättningar voro äfven några aflägsset belägna socknar, lösa arbetare från sågverken och flottningsbommarne samt åtskilliga fartygsbesättningar, inalles 65,000 à 70,000 personer och det vore icke möjligt att ett enda apotek i staden kunde, trots alla berömvärda sträfvanden, med tillbörlig snabbhet och säkerhet betjäna allmänheten.

Med anledning af ofvannämnda hemställan infordrade medicinalstyrelsen snarast möjligt yttrande från stadsfullmäktige i Sundsvall, hälsovårdsnämnden, magistraten, provinsialläkaren i distriktet, innehafvaren af det förutvarande apoteket och K. bhde i Västernorrlands län.

Kort därefter nedbrann apoteket Gripen vid den stora brand, som d. 25 juni 1888 öfvergick Sundsvall och på grund af den stora förödelse, som då hemsökte staden meddelade medicinalstyrelsen i bref d. 19 juli s. å. K. bhde att styrelsen funnit frågan om det nya apoteket böra förfalla.

Påföljande år förnyade dock stadsfullmäktige, på förslag af förste stadsläkaren, sin anhållan om anläggandet af ett nytt apotek i Sundsvall och anhöllo i skrifvelse d. 27 juni 1889 att medicinalstyrelsen ville taga ärendet under förnyad pröfning. Sedan styrelsen inhämtat ytterligare utredning angående det önskade apotekets läge från hälsovårdsnämnden i Sundsvall,

ingick densamma d. 29 juli s. å. till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet och framhöll i denna, med hänvisande till stadsfullmäktiges ofvan anförda motivering, att behovet af ett andra apotek ej kunde vara mindre i det nyuppbyggda än i det gamla Sundsvall, under det att behovet däraf för den kringliggande trakten vore oförändrat samt hemställde att K. Maj:t täcktes medgifva ett personligt apoteks anläggande i staden Sundsvall öster om Trädgårdsgränden och dess förlängning i norr och söder, men icke i kvarteren väster om samma gränd.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens hemställan och K. brefvet d. 1 nov. 1889 föreskref sedermera att ett nytt apotek med personligt privilegium skulle under benämning Lejonet anläggas i Sundsvall inom de af medicinalstyrelsen föreslagna gränserna.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 19 aug. 1890 apotekaren i Östhammar J. A. Wingård, som öppnade detsamma för allmänheten, efter det att detsamma d. 15 dec. 1891 blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket anlades af W. i nordöstra hörnet af Storgatan och Nybrogatan och är ännu beläget på samma plats.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 5,500 kronor.

WINGÅRD, JOHAN ALFRED. Född d. 3 maj 1839 i Åsenhöga, Jönköpings län.

Föräldrar: Bruksägaren ANDERS WINGÅRD, född d. 16 mars 1803, död d. 10 okt. 1879, och MARIA PETRONELLA KRISTINA ALMÉN, född d. 22 dec. 1808, död d. 4 maj 1892.

W. idkade åren 1848—51 skolstudier vid Jönköpings elementarläroverk, biträdde därefter fadern under några år i hans affärsverksamhet och antogs d. 1 okt. 1860 till elev å apoteket i Värnamo, efter att förut hafva i samma egenskap tjänstgjort å apoteken Vakteln i Halmstad och Lejonet i Jönköping. Han aflade farmacie studiosi-examen i Värnamo d. 15 maj 1862 och konditionerade till d. 1 juli s. å. å sistnämnda apotek samt inskrefs hösterminen 1862 vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 25 maj 1864 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteket Hjorten i Örebro från d. 1 juli 1864 till d.

22 mars 1866 och å apoteket Lejonet i Jönköping från d. 1 april 1866 till d. 15 juni 1867. Inköpte sistnämnda år apoteket i Ulricehamn, men försålde detsamma kort därefter till apotekaren C. P. Lundblad, hos hvilken han kvarstannade såsom medhjälpare till d. 3 dec. 1867.

Han förestod därefter filialapoteket i Vrigstad från d. 1 febr. 1868 till d. 15 april 1869, samt apoteket i Hjo från den 15 juni 1869 till d. 1 jan. 1871. Tjänstgjorde å apoteket Kronan i Borås från d. 1 jan. 1872 till d. 30 okt. 1873, däraf två månader som föreståndare, samt förestod filialapoteket i Sunne från d. 1 nov. 1873 till d. 1 maj 1878. Var sedan anställd å apoteket Hvita Björnen i Stockholm från d. 3 maj 1878 till d. 1 sept. 1879, däraf en kortare tid såsom föreståndare och tjänstgjorde under sept. månad 1879 å apoteket Gripen i Sundsvall samt från d. 1 okt. 1879 till d. 1 juli 1880 å apoteket Lejonet i Stockholm.

Erhöll d. 25 juni 1880 personligt privilegium å apoteket i Östhammar, som han tillträdde d. 20 juli s. å. Han innehade apoteket till d. 19 aug. 1890, då han erhöll privilegium å nya apoteket Lejonet i Sundsvall. Utarrenderade apoteket d. 1 juni 1897 och bosatte sig i Stockholm.

Död d. 21 dec. 1897.

W. var en duglig och arbetsam yrkesman samt en angenäm sällskapsmänniska.

Gift d. 15 juni 1874 med AURORA ULRIKA CHARLOTTA BERGENSTRÅLE, född d. 19 mars 1849, död. d. 27 juni 1900, dotter till majoren NILS FREDRIK BERGENSTRÅLE och . . .

Barn: NILS ÅKE, född d. 17 mars 1875, död d. 9 febr. 1922. Apotekare i Säter: — ELSA MARIA ULRIKA, född d. 29 sept. 1876, död d. 7 dec. 1903; — ANDERS GUNNAR, född d. 30 sept. 1878, död d. 7 okt. 1912. Skådespelare.

LINDQVIST, AXEL THURE. Född d. 10 juli 1845 i Karlskrona.

Föräldrar: Postiljonen BERNT MAGNUS LINDQVIST, född d. 7 aug. 1821, död d. 6 febr. 1897 och INGRID HANSSON, född d. 19 dec. 1815, död d. 25 maj 1879.

Efter att hafva erhållit skolundervisning vid högre elementarläroverket i Karlskrona antogs L. d. 5 sept. 1860 till elev å apoteket Tre Kronor därstädes. Fortsatte i juli 1862 tjänstgör-

ingen å apoteket Gripen i Nyköping och aflade d. 1 febr. 1865 farmacie studiosi-examen inför Apotekarsocietetens direktion

Tjänstgjorde från d. 1 april 1865 till d. 1 maj 1869 å apoteket Svanen i Stockholm och från d. 8 maj 1869 till d. 1 juni 1870 å apoteket i Enköping samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde under julferierna åren 1870—71 å apoteket Svanen i Stockholm, under juni—aug. månader sistnämnda år å apoteket i Norrtälje samt från d. 1 okt. 1871 till d. 1 okt. 1872 å apoteket Ugglan i Stockholm.

Aflade d. 17 dec. 1872 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter från d. 22 dec. 1872 till d. 1 april 1873 å apoteket i Norrtälje, från d. 3 april 1873 till d. 31 jan. 1876 å apoteket Kronan i Uppsala samt från d. 1 april till d. 15 sept. s. å. å apoteket Kronan i Göteborg, hvilken sistnämnda dag han erhöll privilegium på apoteket i Väla. Erhöll d. 16 dec. 1887 transport till apoteket i Hammarby och d. 27 aug. 1898 till apoteket Lejonet i Sundsvall.

Död d. 30 juni 1901 i Fresta prästgård, Stockholms län.

Gift d. 4 juli 1894 med ELIN MAGDALENA JOSEFINA WATTMAN, född d. 15 mars 1866, dotter till kyrkoherden i Fresta och Hammarby KARL RUDOLF WATTMAN och JOSEFINA MARIA WESTRIN.

Barn: ERNST AXEL, född d. 2 sept. 1895. Civilingenjör, anställd vid Bofors; — TORSTEN ARVID, född d. 5 mars 1898. Lantbrukselev.

BERNSTAM, NILS. Född d. 25 dec. 1845 i Norra Åkarp, Kristianstads län.

Föräldrar: Hemmansägaren NILS TUFVESSON, född d. 6 april 1819, död d. 2 mars 1887, och HANNA PEHRSON, född d. 8 dec. 1808, död d. 29 nov. 1849.

B. genomgick 6 klasser af högre elementarläroverket i Kristianstad, blef elev å apoteket Svanen i Kristianstad 1865 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 4 febr. 1869. Tjänstgjorde därefter å apoteken Svanen i Kristianstad, i Hässleholm, Trälleborg, Örnen i Karlstad, i Dannemora, Lejonet i Malmö, i Eslöv och Leksand.

Aflade apotekarexamen d. 21 jan. 1876, och hade därefter anställning å apoteket Kronan i Norrköping 1876—80, förestod filialapoteket i Strömsholm 1880—85 samt medikamentsförrådet i Älfkarleö 1885—94, och erhöll d. 10 juli 1894,

personligt privilegium å apoteket i Burträsk, samt d. 24 jan. 1902 transport till apoteket Lejonet i Sundsvall.

B. var sedan d. 1 jan. 1906 ledig från apotekets skötsel och förestods detsamma af examinerade apotekaren Carl Gustaf Källberg såsom arrendator.

Då den provisoriska pensioneringen på grund af K. brefvet d. 31 dec. 1923 trädde i kraft, måste B. afstå privilegiet å apoteket.

Gift d. 9 dec. 1899 med SIGRID CHARLOTTA ASPMAN, född d. 1 nov. 1868, dotter till blomsterhandlanden BERNHARD ASPMAN och MARIA CHARLOTTA ULRIKA FORSGREN.

Barn: KURT STELLAN TUFVE, född d. 6 febr. 1902. Lantbrukselev; — ELSA MARIA CHARLOTTA, född d. 2 dec. 1903.

KÄLLBERG, CARL GUSTAF. Född d. 27 mars 1870 i Maria församling, Stockholm.

Föräldrar: Skräddarmästaren LARS GUSTAF KÄLLBERG, född d. 6 juni 1840, död d. 20 juli 1923, och JOHANNA JONSSON, född d. 27 febr. 1838, död d. 31 mars 1907.

Efter att hafva genomgått 5 klasser af Katarina allmänna läroverk och klass 6^l af högre allmänna läroverket å Södermalm antogs K. d. 17 juni 1885 till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm och aflade farmacie studiosi-examen vid farmaceutiska institutet d. 22 sept. 1888.

Tjänstgjorde därefter å apoteket i Enköping från d. 26 sept. 1888 till d. 26 sept. 1891 och inskrefs höstterminen 1891 vid farmaceutiska institutet, där han d. 25 maj 1893 aflade apotekarexamen. Tjänstgjorde under studietiden på medicamentsförrådet i Flen från d. 15 dec. 1891 till d. 14 jan. 1892 samt å apoteket i Mora från d. 28 maj 1892 till d. 26 sept. s. å.

Hade efter apotekarexamen anställning å apoteket i Malmköping från d. 29 maj 1893 till d. 20 mars 1894, å medicamentsförrådet i Flen (som föreståndare), från d. 21 mars 1894 till d. 10 sept. s. å. samt å apoteket Lejonet i Malmö från d. 11 sept. 1894 till d. 31 aug. 1902. Förestod i egenskap af arrendator apoteket Svanen i Norrköping från d. 1 sept. 1902 till d. 5 nov. 1905 och tjänstgjorde därefter å samma apotek från nämnda dag till d. 31 dec. 1905. Förestod från d. 1 jan. 1906 i egenskap af arrendator apoteket Lejonet i Sundsvall, och erhöi d. 20 juni 1924 privilegium å detta apotek.

Bland förtroendeuppdrag, som kommit K. till del må nämnas, att han var sekreterare i Sydsvenska farmaceutklubben från dess bildande till sept. 1902 och är sekreterare i Jämtlands-Medelpads krets av Sveriges apotekareförbund samt dess representant i centralstyrelsen. Bland kommunala uppdrag må nämnas, att han sedan 1910 är ledamot af stadsrevisionen i Sundsvall och sedan 1914 dess ordförande, är ordförande i styrelsen för Sundsvalls barnkrubba sedan 1913, och styrelsemedlem i Medelpads fornminnesförening.

I egenskap af apotekarsocietetens stipendiat deltog K. i IX:de internationella kongressen för farmaci i Paris 1900.

Gift 1) d. 12 okt. 1902 med KRISTINA ANDERSSON, född d. 14 sept. 1873, död d. 16 okt. 1908, dotter till lantbrukaren PER ANDERSSON och ANNA PAULSSON.

2) d. 17 dec. 1913 med AUGUSTA ANDERSSON, född d. 7 jan. 1876, dotter till lantbrukaren PER ANDERSSON och ANNA PAULSSON.

Barn: Adoptivdottern ULLA BRITTA MARIA, född d. 3 jan. 1914.

Apoteket i Fränsta.

1862.

K. brefvet d. 26 febr. 1839 bifaller en hemställan att i Torps pastorat i Medelpad »må få anläggas ett filialapoteket till det i staden Sundsvall befintliga apoteket» Gripen samt att apotekaren i Sundsvall städse ålâge hafva, utom i öfrigt nödig betjäning »en examinerad och godkänd provisor anställd vid filialapoteket, för detsamma vederbörliga handhavande», hvar öfver provinsialläkaren »borde hålla en vaksam hand».

År 1862 sökte d. v. innehafvaren af apoteket Gripen i Sundsvall C. O. F. Törnsten befrielse från skyldigheten att hålla filialapoteket i Torp, och K. brefvet d. 2 maj 1862 förordnade på grund häraf att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas inom Torps socken i närmaste grannskap af provinsialläkarstationen.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 21 nov. 1862 examinerade apotekaren M. N. Wetterberg, som tillträdde apoteket d. 2 sept. 1863.

Apoteket var såsom filialapotek inrymdt i en liten gårdsbyggnad, tillhörig en bondgård i omedelbar närhet af den lägenhet, i hvilken detsamma nu är inrymdt. Det bestod då endast af tvenne rum, apotekslokalen och ett litet förrådsrum.

År 1864 flyttades apoteket af apotekaren Wetterberg till nya lokaler i en af Torps provinsialläkardistrikt s. å. uppförd lägenhet, afsedd till läkarbostad och apotek. W. gaf apoteket namnet Torpskrona. Nästa innehafvare, C. F. Asplund, flyttade apoteket till ett i närheten beläget tvåvåningshus, i hvars nedre våning detsamma inrymdes i nyinredda och tidsenliga lokaler.

Apotekets namn förändrades genom K. brefvet d. 21 april 1899 till apoteket i Fränsta.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlagga en årlig afgift af 2,000 kronor.

WETTERBERG, MÅRTEN NILSSON. Född d. 26 mars 1820 i Vessinge, Veinge, Hallands län.

Föräldrar: Landtbrukaren NILS MÅRTENSSON, född d. 11 dec. 1786, död d. . . . 1838, och INGJERD JÖNSDOTTER, född d. 10 jan. 1796, död d. . . . 1856.

W. ägnade sig först åt målaryrket men antogs 1841 till elev å apoteket i Båstad samt aflade där d. 2 okt. 1845 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till 1847 å samma apotek, sedan till 1848 å apoteket i Ystad samt från 1848 till 1852 å apoteket i Gränna. Förestod åren 1852—58 filialapoteket i Vrigstad, inskrefs höstterminen 1858 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 30 maj 1860 apotekarexamen. Förestod sommarmånaderna 1860 och 1861 brunnsapoteket i Porla samt biträdde s. å. på apoteket i Vrigstad. Förestod sommaren 1862 brunnsapoteket vid Lundsbrunn, och konditionerade därefter å apoteket Kronan i Eskilstuna samt förestod 1862 en kortare tid filialapoteket i Torshälla.

Erhöll d. 21 nov. 1862 personligt privilegium å apoteket i Torp, som detta år förändrats till själfständigt, från att hafva varit filialapotek under apoteket Gripen i Sundsvall, samt tillträdde apoteket d. 2 sept. 1863.

W. idkade från ungdomen botaniska och numismatiska studier samt ägde ett större af honom själf insamladt herbarium och en betydande myntsamling.

Död d. 21 okt. 1897 i Fränsta.

Gift 15 aug. 1853 med ULRIKA ELEONORA COLLIANDER, född d. 29 aug. 1821, död d. 17 juni 1913, dotter till kyrkoherden i Åker, Växjö stift JOHAN ERLAND COLLIANDER och JOHANNA KRISTINA SELLMAN, gift [1] d. 13 sept. 1844 med godsägaren LARS CRISTOFFER LÖFGREN, på Tiraholm, född d. 28 nov. 1787, död d. 25 nov. 1845.]

Barn: INGEGERD (INGA) KRISTINA, född d. 1 sept. 1854; — JENNY EUFROSYNE, född d. 11 april 1856, gift d. 23 juni 1878 med apotekaren GUSTAF ADOLF WÄNDAHL, född d. 5 aug. 1845, död d. 13 juli 1904; — LINNEA GEORGINA, född d. 19 jan. 1862, gift d. 27 okt. 1880 med stationsinspektoren CARL JOHAN AHLGREN, född d. 1 juni 1849; — HILDEGARD ULRIKA MARTINA, född d. 24 mars 1864, gift d. 26 dec. 1903 med kassören i aktiebolaget Sydsvenska banken i Arvika EMIL ANDERSSON, född d. 16 mars 1870.

ASPLUND, CARL FREDRIK. Född d. 7 jan. 1850 i Piteå.

Fosterföräldrar: Fångvaktmästaren JONAS OLOFSSON ASP-LUND, och MÅRIA LOVISA WESTERLUND.

A. erhöill elementarundervisning vid läroverket i Piteå 1859—1867, blef elev å apoteket i samma stad i sept. s. å. forsatte elevtjänstgöringen d. 27 aug. 1869 å apoteket i Sundsvall och aflade där farmacie studiosi-examen d. 25 maj 1871.

Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen 1872 och aflade apotekarexamen d. 28 jan. 1875.

Under studietiden tjänstgjorde A. tidvis å apoteken i Vaxholm och Båstad samt var efter apotekarexamen anställd å apoteken Nordstjärnan i Stockholm, i Örnköldsvik, Göta Lejon i Karlskrona och i Ystad samt erhöill d. 20 maj 1898 privilegium å apoteket i Torp, numera Fränsta.

Död d. 13 april 1915.

Gift d. 14 nov. 1901 med ANNA HEDVIG LOVISA DAHLÉN, född d. 14 aug. 1869, dotter till organisten och kantorn CARL VICTOR DAHLÉN och ANNA CATHARINA FORMGREN, gift [2] d. 15 maj 1921 med frisörmästaren och sjukgymnasten DAVID SIMON BORGH, född d. 16 juni 1885.]

Barn: KARL GUNNAR, född d. 9 mars 1900. Kassör; — GUNHILD INGEBORG, född d. 25 okt. 1904.

SUNDBERG, CARL ERIC RICHARD. Född d. 16 sept. 1859 i Fors, Jämtlands län.

Föräldrar: Grosshandlaren FREDRIK SUNDBERG, född d. 19 sept. 1830, död d. 11 mars 1913, och SARA KATARINA JANSSON, född d. 22 okt. 1822, död d. 16 mars 1883.

Efter att hafva genomgått Sundsvalls d. v. femklassiga läroverk och två klasser i Härnösands högre allmänna läroverk, antogs S. d. 1 sept. 1877 till elev å apoteket Gripen i Sundsvall, där han d. 4 dec. 1880 aflade farmacie studiosi-examen och fortfarande tjänstgjorde till d. 13 aug. 1882. Han var därefter anställd å apoteket i Sollefteå till d. 4 aug. 1883, å apoteket i Ljungby till d. 19 sept. 1885 och å apoteket Kronan i Uppsala till d. 1 sept. 1886. Inskrefs höstterminen 1886 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 20 maj 1889 apotekar-examen.

Tjänstgjorde därefter å apoteket Gripen i Sundsvall till d. 1 jan. 1898, förestod apoteket i Berg från d. 1 febr. 1898

till d. 8 juni 1906 och erhöll d. 25 aug. 1905 privilegium å nya apoteket i Alnö.

Erhöll d. 11 febr. 1916 transport till apoteket i Fränsta.

Gift d. 27 nov. 1898 med ULRIKA CATHARINA MELLGREN, född d. 7 april 1867, dotter till handelsskolerektorn CARL JULIUS MELLGREN och ULRIKA VILHELMINA LARM.

Barn: KARIN, född d. 24 sept. 1904, död d. 25 sept. s. å.;
— TYRA ULRIKA, född d. 24 sept. 1904.

Apoteket i Örnsköldsvik (föret Nättra).

1826.

Genom K. brefvet d. 4 mars 1818 indelades Västernorrlands län i två provinsialläkardistrikt, ett söder om Ångermanälven med station i Sundsvall och ett norr om älven med station i Nättra socken.

Ehuru alltså läkare fanns att tillgå i sistnämnda distrikt, tillgodosågs detsamma med apotek först 1826. Detta år erhöi examinerade apotekaren C. W. Törnqvist tillstånd af sundhetskollegium att inrätta ett själfständigt apotek här, å hvilket han genom K. brefvet d. 16 mars 1826 erhöi stadfästelseprivilegium.

T. förlade apoteket till Bjästa i Nättra socken, 2 mil från det nuvarande Örnsköldsvik. Här kvarblef apoteket tills K. brefvet d. 4 febr. 1851 förordnade »att det för Nättra distrikt privilegierade apoteket skall från Bjästa till köpingen Örnsköldsvik förflyttas, äfvensom att provinsialläkaren i samma distrikt hädanefter bör vara i nämnda köping stationerad». Förflyttningen verkställdes 1852 af dåvarande innehafvaren C. J. H. Hornberg.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 5,000 kronor.

TÖRNQVIST, CARL WILHELM. Född d. 16 juli 1786 i Norrköping.

Föräldrar: Vågmästaren vid metall- och viktualievågarne i Norrköping JOHAN TÖRNQVIST, född d. 9 mars 1747, död d. 28 mars 1797, och REBECKA WIDÉN, född d. 12 okt. 1756, död d. 8 jan. 1803.

T. blef elev å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping, där han 1808 aflade farmacie studiosi-examen och fortfarande kon-

113 — Sveriges Apotekarhistoria.

ditionerade till 1812. Tjänstgjorde någon tid s. å. å apoteket Kronan i Uppsala, därefter på apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och sedan på apoteket Kronan i samma stad till slutet af år 1821.

Under vistelsen i Stockholm idkade T. studier för apotekar-examen och aflade denna d. 2 sept. 1815. Förestod åren 1822—25 apoteket Gripen i Sundsvall och erhöll 1826 sundhetskollegii tillstånd att inrätta ett apotek i Nätra i Ångermanland. Erhöll d. 16 mars s. å. privilegium på apoteket, hvilket han innehade till 1842, då han försålde detsamma.

Han bosatte sig sedan å sin egendom Oxböle i Nätra socken.

Död d. 3 jan. 1864 i Bjästa i samma församling.

Gift d. . . . 1829 med ANNA BARBARA NORDÉN, född d. 16 juli 1797, död d. 28 jan. 1844, dotter till kyrkoherden i Nätra, kontraktsprosten fil. d:r JONAS NORDÉN och MARGARETHA CATHARINA HARLIN, [gift 1) d. 4 febr. 1823 med apotekaren i Skellefteå JACOB BERGSTEDT, född d. 12 juni 1797, död d. 29 sept. 1823.]

Barn: EN SON, född d. 12 april 1830, död samma dag; — CARL JOHAN, född d. 11 juni 1833, död d. 26 mars 1897. Med. lic., provinsialläkare i Brösarps distrikt; — ANNA MARGARETHA, född d. . . . 1840, död d. 19 maj 1842.

ÖHRWALL, ANDERS AUGUST. Innehade apoteket i Örn-sköldsvik åren 1842—49. (Se under apoteket i Nora, sid. 1463.)

HORNBERG, CARL JOHAN HENRIK. Innehade apoteket i Örn-sköldsvik åren 1850—61. (Se under apoteket i Enköping, sid. 382.)

BORGSTRÖM, ANDERS NIKOLAUS. Född d. 27 jan. 1835 i Sveg, Jämtlands län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Nätra, kontraktsprosten fil. d:r ANDERS BORGSTRÖM, född d. 27 sept. 1784, död d. 31 aug. 1867, och VENDELA HENRIETTA BERLIN, född d. 22 sept. 1795, död d. 24 juni 1845.

B. idkade skolstudier vid Härnösands elementarläroverk åren 1845—50, var 1850—53 elev å apoteket i Örnsköldsvik, fortsatte elevtiden å apoteket i Falun och aflade där d. 15 sept. 1855 farmacie studiosi-examen. Aflade apotekarexamen d. 4 mars 1858, och tjänstgjorde därefter å apoteket Fenix i Stockholm från d. 7 mars s. å. till mars 1859 och å apoteket Lejonet i samma stad till 1861, hvilket år han d. 1 okt. inköpte apoteket i Örnsköldsvik, å hvilket han d. 15 nov. s. å. erhöill privilegium. År 1871 måste han göra konkurs och försålde apoteket samt tjänstgjorde sedan å apoteket i Sollefteå åren 1873—80, hvarefter han lifnärde sig såsom bokförare.

Död d. 16 aug. 1909, i Sollefteå, efter en långvarig sjukdom.

Gift d. 27 juni 1863 med HEDVIG ANTOINETTA JOSEFINA VON BAUMGARTEN, född d. 10 febr. 1840, dotter till kamreraren i K. sundhetskollégium AUGUST WILHELM VON BAUMGARTEN och CAROLINA FREDRIKA ANTOINETTA REDDEWIGH.

Barn: ELLEN HENRIETTA CAROLINA, född d. 21 maj 1864, gift d. 2 okt. 1886 med grosshandlaren i Stockholm ALBIN LOUIS EMANUEL STOCKHAUS, född d. 10 mars 1862; — ANNA MARIA, född d. 16 juni 1865; — EMMY ANDREA JOSEFINA, född d. 14 juli 1866, gift d. 15 dec. 1895 med disponenten vid bryggeriet i Kiruna, RUDOLF DAHL, född d. 13 aug. 1862; — ERNST AUGUST ANDREAS, född d. 2 febr. 1868. Fil. dr., adjunkt vid Sala samskola; — HEDVIG ELISABETH, född d. 12 sept. 1871; — VALFRID VILHELM NIKOLAUS, född d. 29 okt. 1875. Postmästare i Grängesberg; — VENDELA FREDRIKA, född d. 2 okt. 1877. Postexpeditör i Kopparberg.

AXLING, JOHAN. Född d. 22 jan. 1841 i Sundsvall.

Föräldrar: Handlanden JOHAN AXLING, född d. 2 maj 1804, död d. 17 april 1853, och CHRISTINA ULRIKA BILL, född d. 24 april 1816, död d. 25 april 1853.

A. erhöill elementarundervisning vid Sundsvalls elementarläroverk och blef 1857 elev å apoteket i Söderhamn, där han d. 20 dec. 1860 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde från jan. 1861 till okt. s. å. å apoteket Gripen i Sundsvall och inskrefs vårterminen 1863 vid farmaceutiska institutet, där han d. 7 april 1866 aflade apotekarexamen. Var därefter anställd på apoteket Gripen i Sundsvall till 1870, då han inköpte apoteket i Örnsköldsvik, å hvilket han d. 14 febr. 1871 erhöill privilegium.

A. var från maj 1887 på grund af sjukdom ledig från apotekets skötsel och förestods detsamma under tiden af examinerade apotekaren Carl Holmström.

A. har till Örnköldsviks stad donerat 20,000 kronor, hvilka skola utgöra en fond, benämnd »Johan Axlings stiftelse» och hvaraf räntan årligen skall fördelas mellan fattiga, ålderstigna och oförvitliga personer af de tjänande klasserna, med belopp af 200 kronor till hvardera.

Död d. 6 april 1906 i Stockholm.

Ogift.

HOLMSTRÖM, CARL. Född d. 5 juni 1856 i Norrbo, Gävleborgs län.

Föräldrar: Vice pastorn i Norrbo ANDERS PETTER HOLMSTRÖM, född d. 24 okt. 1811, död d. 24 juli 1885, och ANNA LINN, född d. 20 mars 1834, död d. 23 jan. 1918.

H. antogs 1874 som elev å apoteket i Hudiksvall, aflade farmacie studiosi-examen d. 8 dec. 1877 och tjänstgjorde fortfarande å samma apotek, till dess han höstterminen 1882 inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 19 maj 1885 apotekarexamen och var därefter anställd å apoteket i Hudiksvall till maj 1887, då han blef föreståndare för apoteket i Örnköldsvik.

Sommaren 1905 öfverlät apotekets ägare, apotekare J. Axling, privilegiet jämte lager och inventarier och den gårdsfastighet, i hvilken apoteket var inrymdt, på Holmström att tillträdas d. 1 juni 1906 mot ett tillgodohafvande för Axling af 20,000 kronor årligen, så länge denne lefde. Han afled emellertid redan i april 1906, hvarför privilegium utfärdades för Holmström redan d. 4 maj s. å.

Vid öfverlåtelsen tillförsäkrades genom särskild öfverenskommelse examinerade apotekaren C. E. S. Palmqvist halfva nettointkomsten af apoteket och gården samt halfva äganderätten till allt det, som Axling öfverlätit på Holmström, mot det att P. skulle vara tjänstgöringsskyldig å apoteket. Holmström tillkom däremot ansvaret och bestämmanderätten öfver såväl apotek som fastighet. I öfverenskommelsen bestämdes äfven att Holmström vore skyldig före 1920 öfverlåta nämnda ansvar och bestämmanderätt på Palmqvist, hvarpå H. i sin tur skulle öfvertaga dennes tjänstgöringsskyldighet å apoteket. Som emellertid P. afled redan d. 1 sept. 1919, kom denna klausul aldrig att träda i kraft.

Efter Palmqvists död försålde H. apoteket d. 1 okt. 1920 till apotekaren Nils Nordeman, hvarefter han bosatte sig i Hudiksvall.

PALMQVIST, CARL ENOCH SELIM. Född d. 4 juli 1867 i Hessleby, Jönköpings län.

Föräldrar: Landtbrukaren CARL JOHAN PALMQVIST, född d. 10 mars 1843, död d. 27 maj 1911, och MARIA SOFIA SVENSSON, född d. 5 juli 1843, död d. 27 dec. 1918.

Efter skolstudier vid Eksjö lägre elementarläroverk och Jönköpings högre allmänna läroverk, antogs P. 1884 till elev å apoteket i Örnsköldsvik. Aflade farmacie studiosi-examen d. 23 sept. 1887 och apotekarexamen d. 19 maj 1891. Han tjänstgjorde endast å förenämnda apotek och blef genom gåfvobref af apotekare J. Axling tillsammans med apotekare C. Holmström ägare af detsamma i april 1906. (Se vidare härom föregående lefnadsteckning.)

Död d. 1 sept. 1919 i Örnsköldsvik.

Gift d. 18 okt. 1906 med SIGNE MARIA FRITZBERG, född d. 31 mars 1877, dotter till kronolänsmannen ANDERS JULIUS FRITZBERG och MARIA LISA DANIELSON, gift [2] d. 18 sept. 1921 med den förre mannens broder, legitimerade apotekaren ANDERS SIXTUS HAQUIN PALMQVIST, född d. 3 sept. 1885].

NORDEMAN, NICOLAUS (NILS) ENGELBREKT. Född d. 12 mars 1878.

Föräldrar: Handlanden FREDRIK VALFRID NORDEMAN, född d. 27 aug. 1827, död d. 17 nov. 1889, och EMELIE CHARLOTTA NORLING, född d. 16 okt. 1850, död d. 9 febr. 1898.

Efter skolstudier i Örnsköldsvik och Umeå antogs N. d. 1 dec. 1894 till elev å apoteket Svanen i Göteborg och aflade farmacie studiosi-examen d. 18 maj 1900. Tjänstgjorde där-
efter å apoteken i Örnsköldsvik till d. 1 mars 1903, Skog till d. 15 aug. s. å., Nederkalix till d. 15 juni 1905 och i Bredbyn till d. 15 sept. s. å., då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 29 maj 1907 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Boden till d. 15 sept. s. å., Backe till d. 1 dec. 1908 och åter i Boden från d. 1 jan. 1909, där han kvarstannade till d. 1 juli 1920, de sista sex åren som föreståndare. Efter inköp af det då säljbara privilegiet å apoteket i Örnsköldsvik, tillträdde han detta d. 1 okt. 1920.

N. innehar i Örnsköldsvik ett flertal kommunala uppdrag. Han är sålunda ledamot af stadsfullmäktige, taxeringsnämnden, och drätselkammaren, ordförande i Örnsköldsviks arbetslöshetskommitté, ledamot i styrelsen för Sundsvalls enskilda banks afdelningskontor i Örnsköldsvik och i styrelsen för A.-B. F. W. Nordemans järnhandel samt ordförande i styrelsen för och verkställande direktör i aktiebolaget Örnsköldsviks badhus.

Gift d. 24 sept. 1911 med SIGNE MARGARETA BACKTEMAN, född d. 29 okt. 1881, dotter till ångbåtskommissionären FREDRIK BACKTEMAN och MARGARETA SUNDSTRÖM.

Barn: HANS FREDRIK, född d. 4 juli 1912; — NILS VALFRID, född d. 15 maj 1918; — ULLA MARGARETA, född d. 13 okt. 1920.

Apoteket i Sollefteå.

1828.

Genom K. brevet d. 29 okt. 1823 bestämdes Sollefteå till läkarstation för Ångermanlands södra fögderi, med undantag för Säbrå, Stigsjö, Viksjö, Häggdångers och Härnö socknar, som skulle tillhöra länets södra distrikt. Tjänsteläkare fick distriktet emellertid icke förr än 1828.

Tillgång till medikamenter förefunnos däremot redan 1824, hvilket år examinerade apotekaren A. G. Körner här inrättade ett sockenapotek, som han dref, tills han d. 17 dec. 1828 erhöll K. privilegium å apoteket såsom själfständigt.

Under dess tid såsom sockenapotek var apoteket först beläget å hemmanet Västanbäck, omkring en half kilometer från dess nuvarande plats och sedermera i en mindre gård på den s. k. Bellevyplatån i närheten af Västernorrlands regementes nuvarande kaserner.

Redan innan apotekare Körner erhållit privilegium å apoteket hade han emellertid å egendomen Karlslund vid stora landsvägen till Härnösand låtit uppföra en ny byggnad, dit apoteket flyttades omkr. år 1830. Här kvarblef det tills apotekare J. G. Askberg hösten 1890 flyttade detsamma till den monumentalabyggnad, han låtit uppföra å utfyllningen af den s. k. Västanbäckstjärnen. Denna gick då upp till stadens hufvudgata, vid hvilken apoteket också är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 6,000 kronor.

KÖRNER, ADOLF GOTTLIEB. Född d. 10 jan. 1783 i Gårdstånga, Malmöhus län.

Föräldrar: Trädgårdsmästaren, sedan inspektoren MAXIMILIAN KÖRNER, född d. 15 nov. 1750, död d. 4 mars 1828, och KATRINA MARIA VÖLCKER, född d. 17 mars 1758, död d. 31 jan. 1823.

Angående Körners tidigare öden är intet bekant. Man vet att han aflade apotekarexamen, och att han någon tid arrenderade apoteket Bävern i Härnösand af änkan efter apotekare N. Eurén. Han flyttade 1824 till Sollefteå, där han synes hafva tillhandahållit allmänheten medikamenter från ett mera tillfälligt förråd, tills han d. 17 dec. 1828 erhöll privilegium å ett själfständigt apotek här.

Död d. 14 aug. 1830 i Sollefteå.

Änkan innehade apoteket till 1855 och dref det genom provisor.

Gift d. 6 sept. 1818 i Härnösand med ELISABETH THUNSTRÖM, född d. 24 dec. 1794, död d. 18 sept. 1864, dotter till . . .

Barn: AMALIA CHARLOTTA ELISABET, född d. 18 febr. 1819, död d. 16 juli 1886, gift d. 10 juni 1841 med kronolänsmanen i Sollefteå distrikt NILS SJÖDÉN, född d. 8 maj 1814, död d. 10 maj 1873; — CARL THEODOR MAXIMILIAN, född d. . . . 1824, död d. 24 aug. 1853. Examinerad apotekare.

ASKBERG, JOHAN GUSTAF. Född d. 1 maj 1829 å Ströms bruk i Harmångers socken, Gävleborgs län.

Föräldrar: Bruksförvaltaren GUSTAF ASKBERG, född d. 21 febr. 1771, död d. 29 maj 1848, och HELENA BRITA LUNDSTEDT, född d. 24 dec. 1795, död d. 21 jan. 1872.

A. idkade skolstudier vid högre elementarläroverket i Hudiksvall och gymnasiet i Gävle samt antogs i juli 1847 till elev å apoteket i förstnämnda stad, där han d. 21 okt. 1850 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till okt. s. å. å samma apotek, aflade apotekarexamen d. 2 mars 1853 och hade sedan anställning å apoteket i Hudiksvall till juni 1854 och därefter å apoteket Kronan i Stockholm till dec. s. å., då han inköpte apoteket i Sollefteå. Han tillträdde detsamma d. 1 juli 1855 och erhöll privilegium å apoteket d. 23 aug. s. å. Från d. 18 jan. 1872 innehade A. därjämte medikamentsförrådet i Backe.

A. innehade i Sollefteå flera kommunala uppdrag. Sålunda var han under flera år ordförande i socknens brandstodskommitté samt åren 1867—68 i nödhjälpskommittén, ordförande i byggnadsstyrelsen och i direktionen för sjukhemmet i Sollefteå, ordförande i Sollefteå pastorats beredningskommitté och direktör för Härnösands enskilda banks afdelningskontor allt från dess öppnande 1871 och till sin död.

Död d. 10 juni 1895 i Sollefteå.

Gift d. 17 aug. 1856 med SARA MATHILDA JENNISCHE, född d. 15 aug. 1832, död d. 18 jan. 1899, dotter till prosten och kyrkoherden i Tuna, Hälsingland, JOHAN REINHOLD JENNISCHE och CATHARINA CHRISTINA THYRESSON.

Barn: JOHAN LUDVIG, född d. 11 juni 1858, död d. 16 febr. 1859; — GUSTAF REINHOLD, född d. 7 okt. 1859, död d. 6 jan. 1864; — LARS HERMAN, född d. 3 jan. 1861, död d. 13 jan. 1924. Byråchef i K. generalpoststyrelsen; — JOHAN AXEL, född d. 13 juni 1862, död d. 2 okt. 1907. Apotekare i Sollefteå; — AMALIA MATHILDA, född d. 1 juli 1863, gift d. 3 aug. 1893 med borgmästaren LORENTZ FRANKLIN MÆCHEL, född d. 9 juni 1855, död d. 22 maj 1904 i Filipstad; — HELENA CHRISTINA, född d. 26 dec. 1864, död d. 17 dec. 1877; — HULDA CAROLINA, född d. 22 jan. 1866, gift d. 19 sept. 1886 med härads-skrifvaren VICTOR TEODOR CARLSON, född d. 9 febr. 1854; — CARL GUSTAF, född d. 14 april 1867. Innehar firman Fotokompaniet i Stockholm; — MARIA ELVIRA, född d. 23 nov. 1868, död d. 4 juni 1869; — SIGRID CHARLOTTA, född d. 29 juni 1871, gift d. 12 okt. 1892 med juris kand., rådmannen i Stockholm THORSTEN ARTHUR EHRENFRIED HAFSTRÖM, född d. 18 okt. 1860; — AUGUST WALDEMAR, född d. 18 dec. 1876, död d. 21 juli 1877.

ASKBERG, JOHAN AXEL. Född d. 13 juni 1862 i Sollefteå.

Föräldrar: Apotekaren i Sollefteå JOHAN GUSTAF ASKBERG, född d. 1 maj 1829, död d. 10 juni 1895, och SARA MATHILDA JENNISCHE, född d. 15 aug. 1832, död d. 18 jan. 1899.

Efter att d. 31 maj 1881 vid Härnösands högre allmänna läroverk hafva aflagt mogenhetsexamen, blef A. s. å. elev å apoteket i Sollefteå, aflade farmacie studiosi-examen d. 19 maj 1884 och apotekarexamen d. 19 maj 1888. Tjänstgjorde där- efter å apoteket i Falun 1888—90 och förestod åren 1890—93 apoteket i Sollefteå. Sistnämnda år inköpte han detta apotek af sin fader och erhöll d. 1 sept. 1893 privilegium å detsamma. Samtidigt ingick han i nya amorteringsfonden för apoteks-privilegier, hvarigenom apoteket öfver gick till personligt. Till år 1894 innehade han äfven medikamentsförrådet i Backe, som detta år förändrades till själfständigt apotek.

Under sin korta verksamhetstid i Sollefteå nedlade A. ett synnerligen omfattande och gagnarikt arbete i det allmännas

tjänst och åtnjöt i ovanligt hög grad ortsbefolkningens förtroende. Han var ordförande i hälsovårdsnämnden, ledamot i kommunalnämnden, ledamot af kyrkorådet och en af ledarne för kyrkans ombyggnad och renovering, skapare af stadens brandväsen och dess brandchef 1892—1904. Han var den drifvande kraften i dess vattenlednings- och brandväsen, ordförande i Sollefteå skytteförening, i dess gymnastik- och idrottsförening samt hedersledamot i nämnda föreningar.

Af K. bfhde var A. förordnad att vara ordningsman i Sollefteå samhälle.

Han var slutligen ledamot i styrelsen och kassadirektör vid Österåsens sanatorium från 1901, ordförande i styrelsen för Västernorrlands läns anstalt för sinnesslöa från s. å., verkställande direktör för Sollefteå badhusaktiebolag 1901—06 och ledamot i styrelsen för Sollefteå samskola från 1905.

Död d. 2 okt. 1907 i Sollefteå.

Gift d. 21 okt. 1902 med KERSTIN MARIA SYLWAN, född d. 26 sept. 1879, dotter till länsnotarien, vice häradshöfdingen NILS THEODOR SYLWAN och HEDVIG VILHELMINA ÖSTERGREN.

Barn: THORBORG, född d. 28 juni 1905.

HEDMAN, JUNKER AXEL. Född d. 28 okt. 1860 i Stockholm.

Föräldrar: Grosshandlanden i Stockholm JOHAN ERIK LEONÅRD HEDMAN, född d. 7 nov. 1814, död d. 9 mars 1882, och EMELIE CAROLINA CHARLOTTA FORSBERG, född d. 7 sept. 1828, död d. 17 juli 1910.

Efter att hafva genomgått 6 klasser i Nya elementarskolan i Stockholm antogs H. d. 11 sept. 1876 till elev å apoteket Enhörningen i samma stad och aflade farmacie studiosi-examen d. 24 sept. 1879. Tjänstgjorde därefter å apoteket Enhörningen i Stockholm från d. 24 sept. 1879 till d. 26 maj 1880 och å apoteket Bävern i Härnösand från d. 6 juli 1880 till d. 7 juli 1881 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 24 maj 1884 och innehade därefter åren 1885—95 arrende å apoteket Ugglan i Stockholm, förestod apoteket Vasen i Stockholm 1895—96, samt apoteket Fenix i Stockholm såsom arrendator 1896 — 1908 och erhöll d. 15 maj sistnämnda år privilegium å apoteket i Sollefteå.

H. var en kunskapsrik och dugande apotekare, som med intresse tog del i yrkets angelägenheter. Han var under flera år ledamot i centralstyrelsen för Sveriges apotekarförbund och ordförande i Norrlandskretsen af Sveriges apotekarförbund. Åren 1886—91 var han kassaförvaltare i farmaceutiska föreningen och 1903 dess ordförande. I Stockholm var han åren 1894—1903 ledamot i styrelsen för W. Wiklunds verkstäders aktiebolag, ledamot i styrelsen för f. d. bryggämbetets pensionskassa, ledamot och ordförande i taxeringsnämnden i Maria församling samt 1903—04 ledamot af pröfningsnämnden.

Hedman var hög frimurare och en af stiftarne till frimurarlögen i Sollefteå.

Död d. 5 aug. 1919 i Sollefteå.

Gift d. 17 april 1892 i Stockholm med HEDVIG CHARLOTTA WIKLUND, född d. 31 okt. 1872, dotter till fabrikören i Stockholm WILHELM WIKLUND och LOUISE HENRIETTE CHARLOTTE HOFFMAN.

Barn: ERIK WILHELM, född d. 2 maj 1893. Extra jägmästare; — JOHAN ALLAN, född d. 13 sept. 1896. Sjöman; — GERDA CHARLOTTA, född d. 19 jan. 1900.

CHRONWALL, CARL SIGURD. Född d. 20 nov. 1863 i Kläckeberga, Kalmar län.

Föräldrar: Byggmästaren ANDERS CHRONWALL, född d. 9 nov. 1827, död d. 17 aug. 1877, och EMMA CAROLINA BJÖRKLUND, född d. 11 juni 1839, död d. 27 aug. 1911.

Efter skolstudier vid Kalmar högre elementarläroverk åren 1873—77 antogs C. d. 4 jan. 1878 till elev å apoteket Lejonet i Kalmar och aflade där farmacie studiosi-examen d. 19 jan. 1893. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Ängelholm, Askersund, Kronan i Uppsala, i Södertälje, Örnköldsvik och Oskarshamn. Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1903 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Västervik, Nordstjärnan i Stockholm och åren 1900—04 å apoteket Lejonet i Eskilstuna, däraf 1 år såsom föreståndare.

Erhöll d. 25 nov. 1904 privilegium å apoteket i Råneå och d. 31 dec. 1919 transport till apoteket i Sollefteå.

C. är ordförande i Västerbotten—Ångermanlands krets af Sveriges apotekarförbund samt fullmäktig i samma förbund.

Under sin vistelse i Råneå innehade han en hel del offent-

liga uppdrag. Han var sålunda ordförande i pensionsnämnden 1914—16, ordförande i Råneå hushållsgille 1906—19, ledamot af styrelsen för Norrbottens läns sinnesslöanstalt 1906—09 samt ledamot i samma anstalts byggnadsdirektion 1909—22. Han är sedan 1921 ledamot af Sollefteå stadsstyrelse.

Gift d. 20 nov. 1908 med MARGARETA JOHANNA ENGSTRÖM, född d. 26 febr. 1884, dotter till landtbrukaren NILS JOHAN ENGSTRÖM i Boden och MARIA ERIKA HEDMAN.

Barn: Fostersonen ALBERT ISIDOR EMANUEL, född d. 5 jan. 1912.

Apoteket i Skog.

1861.

Sedan Nordingrå, Vibyggerå, Ullånger, Nora, Bjerträ och Skogs socknar i Ångermanland åtagit sig att gemensamt bekosta anskaffandet och underhållet af läkarbostad, biföll K. Maj:t genom K. brefvet d. 1 nov. 1861 en hemställan af sundhetskollegium om anvisande af 1,500 kronor till aflöning åt en ny provinsialläkare inom Ångermanland med station i Skogs socken och tjänstgöringsdistrikt af nämnda socknar jämte Styrnäs socken. Till fullständigt ordnande af distriktets sjukvård bestämde K. Maj:t äfven att ett apotek med personligt privilegium skulle inrättas i närheten af provinsialläkarstationen, hvilket apotek dock icke finge kungöras till ansöknings förr än läkaren tillträdt sin bostad.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 9 okt. 1863 examinerade apotekaren C. J. Horneij, som påföljande år öppnade apoteket för allmänheten i lokaler belägna i Herrskogsby i närheten af läkarbostaden.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

HORNEIJ, CARL JONAS. Född d. 6 mars 1820 i Nordmaling, Västerbottens län.

Föräldrar: Postmästaren HANS CHRISTIAN HORNEIJ, född d. 4 mars 1790, död d. 17 jan. 1860, och ANNA KATARINA KLOCKHOFF, född d. 8 april 1795, död d. 5 juni 1885.

H. genomgick tre klasser af lärdomsskolan i Umeå och blef 1833 antagen till elev å apoteket i Nätra, numera Örnköldsvik, aflade där d. 13 okt. 1839 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter å apoteket Svanen i Stockholm från d. 21 dec.

1839 till d. 1 sept. 1842. Aflade d. 15 nov. 1843 apotekar-examen och var därefter från 1844 års början till januari månads slut 1845 anställd å apoteket Gripen i Nyköping, förestod från d. 1 febr. 1845 till mars 1848 apoteket i Norrtälje, och tjänstgjorde därefter å apoteket i Västervik till 1864.

Erhöll d. 9 okt. 1863 personligt privilegium å nya apoteket i Skog, hvilket han 1864 öppnade för allmänheten.

H. åtnjöt sedan 1896 tjänstledighet.

Död d. 14 jan. 1909 i Skog.

Gift d. 29 dec. 1870 med FANNY ELISABETH GRÖNDAL, född d. 11 mars 1845, död d. 3 jan. 1924, dotter till notarien JAKOB GRÖNDAL och MARIA GRAHN.

Barn: ANNA MARIA ALEXANDRA, född d. 13 okt. 1871. Post-expeditör i Härnösand; — EMMA CHARLOTTA, född d. 9 juni 1873. Poststationsföreståndare samt föreståndare för telefonstationen i Skog; — FANNY ELISABETH, född d. 9 dec. 1874, död d. 2 febr. 1875; — ULRIKA AMALIA, född d. 18 juni 1876, gift d. 25 dec. 1910 med bruksförvaltaren och sekreteraren i Västernorrlands hushållningssällskap JONAS MODIN, född d. 14 febr. 1859, död d. 25 nov. 1913.

HALLGREN, PER JOHAN. Född d. 6 maj 1866 i Hardemo, Örebro län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Råby-Rönö PER HALLGREN, född d. 26 juni 1829, död d. 9 okt. 1916, och SOFIA KATARINA JONSON, född d. 10 sept. 1837, död d. 25 nov. 1908.

Efter skolstudier vid Nyköpings högre elementarläroverk 1878—83 antogs H. d. 4 jan. 1884 till elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg, fortsatte elevtjänstgöringen från d. 15 dec. 1886 å apoteket Korpen i Stockholm, och aflade d. 24 jan. 1887 farmacie studiosi-examen.

Tjänstgjorde därefter å apoteken i Tanum från d. 1 aug. 1887 till d. 15 aug. 1888, Lejonet i Uppsala från d. 16 aug. 1888 till d. 1 okt. 1889 och från d. 19 juni 1890 till d. 10 juli s. å. samt å apoteket Gripen i Nyköping från d. 16 dec. 1890 till d. 14 jan. 1891.

Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1891 och hade därpå anställning å apoteken Bävern i Stockholm från d. 10 juni 1891 till d. 15 juli s. å., Kronan i Norrköping från d. 16 juli 1891 till d. 15 sept. 1893, i Hvetlanda från d. 16 sept. 1883

till d. 17 febr. 1897, Filipstad från d. 18 febr. 1897 till d. 14 aug. s. å., Lysekil från d. 15 aug. 1897 till d. 8 juni 1898, och medikamentsförrådet i Fjällbacka från d. 9 juni 1898 till d. 31 juli s. å. Han var därefter föreståndare för samma medikamentsförråd från d. 1 aug. 1898 till d. 4 aug. 1902, föreståndare för apoteket i Tanum från d. 5 aug. 1902 till d. 4 juni 1904, och för brunnsapoteket i Medevi från d. 5 juni 1904 till d. 31 aug. s. å., samt för medikamentsförrådet i Ljungskile från d. 1 sept. 1904 till d. 27 sept. 1909.

Erhöll d. 27 maj 1909 privilegium på apoteket i Skog och d. 31 dec. 1923 transport till apoteket i Strömstad.

Gift d. 9 aug. 1901 med TYRA MARIA ANDREA SJÖGREN, född d. 30 jan. 1874, dotter till kyrkoherden CHRISTER SAMUEL ANDREAS SJÖGREN och OLIVIA ULRIKA RYDIN.

Barn: PER GUNNAR RAGNAR, född d. 23 nov. 1902. Med. stud. i Uppsala; — EIRA OLIVIA SOFIA ANDREA, född d. 12 maj 1909.

HUSS, BROR IVAR. Född d. 28 maj 1877 i Umeå.

Föräldrar: Länsbokhållaren MAGNUS HUSS, född d. 10 nov. 1818, död d. 7 jan. 1888, och FANNY EMILIA ADOLFINA GRAPE, född d. 24 maj 1840.

Efter skolstudier vid Umeå högre allmänna läroverk och Norra latinläroverket i Stockholm antogs H. 1893 till elev å apoteket Elefanten, i Stockholm.

Aflade farmacie studiosi-examen d. 22 maj 1897 och tjänstgjorde därefter åren 1897—1901 å apoteken i Falköping, Storcken i Stockholm, i Kristinehamn och Mora. Inskrefs höstterminen 1901 vid farmaceutiska institutet och studerade sommaren 1902 vid universitetet i Marburg samt aflade d. 18 maj 1903 apotekarexamen. Förestod under juni—juli 1903 medikamentsförrådet i Ljusne och tjänstgjorde därefter till 1906 å apoteken Morianen och Leoparden i Stockholm. Arrenderade apoteket i Berg åren 1906—13, förestod därefter apoteket i Sveg under två år och uppsatte 1915 medikamentsförrådet i Liden, som han förestod till hösten 1921. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Sundsvall till d. 20 juni 1924, då han erhöll privilegiet å apoteket i Skog.

H. var ledamot af styrelsen för Stockholmskretsen af Sveriges farmaceutförbund 1905—06, i föreningen farmaceuternas spar-

kassa 1904—06, samt dessutom styrelsesuppleant i Sveriges apotekares kreditaktiebolag, och fullmäktig i Norrlandskretsen af Sveriges farmaceutförbund.

Gift d. 16 aug. 1906 med RUTH KLARA HILLSTRÖM, född d. 25 juni 1881, dotter till f. handlanden i Gävle SVANTE BERNHARD HILLSTRÖM och MARIA FÖRSLING.

Barn: GUNNEL MARIA, född d. 30 juli 1907; — SIGNE MARGARETA, född d. 2 mars 1909; — MAGNUS IVARSSON, född d. 26 aug. 1910; — BROR GUNNAR IVARSSON, född d. 1 maj 1916; — BO IVARSSON, född d. 16 aug. 1918; — HOLGER IVARSSON, född d. 7 sept. 1921 död d. 10 okt. 1922.

Apoteket i Kramfors (*Gudmundrå*).

1891.

Sedan medicinalstyrelsen hos K. Maj:t gjort hemställan om inrättande i Gudmundrå socken af ett själfständigt apotek, medgaf K. Maj:t genom K. brefvet d. 23 jan. 1891 att ett apotek med personligt privilegium finge inrättas här, i närheten af distriktsläkarens bostad vid Kramfors.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 25 maj 1891 examinerade apotekaren J. R. Ortman, som påföljande år öppnade apoteket för allmänheten, efter det att detsamma blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,500 kronor.

ORTMAN, JOHAN ROBERT. Född d. 25 nov. 1845 i Umeå.

Föräldrar: Tullöfveruppsyningsmannen KLAS JOHAN ORTMAN, född d. 2 april 1816, död d. 31 dec. 1870, och JOHANNA WALLANDER född d. 13 maj 1821, död d. . . . april 1874.

O. genomgick fem klasser af högre elementarläroverket i Umeå samt antogs i juli 1862 till elev å apoteket Örnen i Östersund, där han d. 16 dec. 1865 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å samma apotek till 14 april 1866 samt från d. 10 sept. s. å. till d. 4 sept. 1867 å apoteket Bävern i Härnösand.

Inskrefs höstterminen 1868 vid farmaceutiska institutet, aflade d. 31 maj 1870 apotekarexamen och var därefter anställd å apoteket i Västervik från d. 3 juni s. å. till d. 20 maj 1871. Förordnades d. 27 mars 1871 till föreståndare för medikamentsförrådet i Ytterlännäs, numera apoteket i Nyland, och inköpte

d. 12 dec. 1873 tillsammans med apotekaren Ch. Hörnfeldt apoteket Bävern i Härnösand, med tillträde d. 1 nov. 1874. Privilegiet tilldelades Hörnfeldt och O. frånträdde d. 1 jan. 1878 sin andel i apoteket. Han fortfor därefter att förestå medikamentsförrådet i Ytterlännäs, tills han d. 25 maj 1891 erhöll privilegium å apoteket i Kramfors.

O. var från 1896 kontrollant vid Härnösands enskilda banks afdelningskontor i Kramfors.

Död d. 1 nov. 1914 i Kramfors.

Gift d. 12 nov. 1885 med ANNA ELVIRA BAYARD, född d. 13 juli 1863, dotter till grosshandlaren CARL JOHAN BAYARD och ANDRIETTA BJÖRKMAN.

Barn: HULDA MARIA, född d. 10 okt. 1887; — ANNA ELISABET, född d. 25 april 1889. Kassör vid Tobaksmonopolet i Gävle; — EVA JOHANNA, född d. 24 juni 1891, gift d. 17 nov. 1917 med regementsintendenten vid K. Gottlands infanteriregemente ALLAN SANDSTRÖM, född d. 5 dec. 1888; — Elsa KATARINA, född d. 15 dec. 1894. Kanslibitade i K. vattenfallstyrelsen.

KJELLSTRÖM, HERMAN MAURITZ. Född d. 22 sept. 1864 i Botkyrka, Stockholms län.

Föräldrar: Skräddaren GUSTAF KJELLSTÖM, född d. 3 febr. 1830, död d. 23 aug. 1873, och ANNA SOFIA ANDERSSON, född d. 29 dec. 1833, död d. 6 febr. 1907.

K. intogs 1877 i Katarina elementarläroverk i Stockholm, fortsatte studierna i södra latinläroverket i nämnda stad, antogs d. 6 nov. 1882 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm och aflade d. 26 jan. 1886 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Delsbo, Hudiksvall och Järvsö till hösten 1887, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Under ferierna var han julen 1887 anställd å apoteket i Tumba, sommaren 1888 å apoteket Lejonet i Gäfle och julen 1888 å medikamentsförrådet i Öregrund.

Aflade apotekarexamen d. 18 maj 1889, och tjänstgjorde därefter å apoteken i Trollhättan till i april 1889, Lejonet i Uppsala under 1890, i Örnköldsvik 1890—94, Lejonet i Uppsala 1894—95 samt från febr. 1895 såsom föreståndare å medikamentsförrådet i Ramsele. Han var därpå föreståndare för medikamentsförråden i Hammerdal 1901—03 och i Gäddede 1903—06.

Erhöll d. 6 juli 1906 privilegium å apoteket i Strömsholm, d. 12 aug. 1915 transport till apoteket i Kramfors och d. 14 dec. 1923 transport till apoteket i Eksjö.

RENSTRÖM, ALFRED EMANUEL. Född d. 8 sept. 1868 i Sätters stadsförsamling.

Föräldrar: Garfvaren ANDERS JOHAN RENSTRÖM, född d. 29 dec. 1824, död d. 29 april 1884, och LOVISA CAROLINA WIBERG, född d. 2 jan. 1834, död d. 12 febr. 1883.

R. genomgick Hedemora pedagogi, därpå femte och sjätte klasserna av Falu högre allmänna läroverk samt antogs till elev å apoteket Gripen i Sundsvall d. 10 aug. 1890. Aflade farmacie studiosi-examen d. 25 jan. 1894 och tjänstgjorde därpå å apoteket Enhörningen i Stockholm från d. 29 jan. 1894 till d. 12 sept. 1897. Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 23 maj 1899. Tjänstgjorde därefter å apoteken Enhörningen i Stockholm från d. 25 maj 1899 till d. 31 maj 1904, Lejonet i Sundsvall från d. 1 juni till d. 5 nov. s. å., i Arboga från d. 7 nov. s. å. till d. 31 juli 1905, Vimmerby från d. 1 aug. s. å. till d. 31 mars 1906, Lejonet Landskrona från d. 1 april 1906 till d. 12 juli 1916 samt i Målilla från d. 13 juli s. å. till d. 1 mars 1919, då han af medicinalstyrelsen förordnades till arrendator af samma apotek. Erhöll d. 14 mars 1924 personligt privilegium å apoteket i Kramfors.

R. var sekreterare i Sydsvenska kretsen af Sveriges farmaceutförbund 1907—13, ordförande i samma krets 1914—15, fullmäktig samt ledamot av centralstyrelsen för Sveriges farmaceutförbund 1907—15 och har från trycket utgifvit: *Reseskildring Finland—St. Petersburg* m. fl. mindre uppsatser i Svensk farmaceutisk tidskrift och Farmaceutisk Revy.

Gift den 9 aug. 1913 i Landskrona med OLGA INGEBORG LÖFSTRÖM, född d. 25 juli 1874, dotter till styckjunkaren SVEN LÖFSTRÖM och KERSTIN OLSSON.

Apoteket i Anundsjö.

1893.

Fråga om ett apoteks inrättande i Anundsjö väcktes vid kommunalstämma d. 13 dec. 1891.

I protokollet från denna dag finnes följande antecknad: »Då fråga uppstod om att ingå till K. Maj:t med begäran om statsbidrag till läkareaflöning; yrkade handlanden Axel Kjellin att i denna ansökan skulle intagas, att densamma skulle beviljas med villkor att kommunen på samma gång finge apotek eller medikamentsförråd.»

Med anledning häraf medgaf K. Maj:t genom K. brevet d. 23 sept. 1892 att en extra provinssiäläkare med statsbidrag af 1,000 kronor årligen finge anställas inom Anundsjö kommun med station i Bredbyn eller trakten däromkring.

Å. kommunalstämma d. 26 dec. 1892 beslöts därefter »att, då Anundsjö kommun inom den närmaste framtiden kommer att erhålla egen extra provinssiäläkare, och då förslag blifvit väckt, att kommunen skulle försöka erhålla tillåtelse att ett apotek eller medikamentsförråd härstädes skulle få upprättas, uppdraga åt församlingens kyrkoherde, kontraktsprosten F. J. Dixelius, att till K. Maj:t ingå med underdånig anhållan att medikamentsförråd måtte få upprättas inom Anundsjö socken.» Och skulle protokollsutdrag meddelas honom såsom fullmakt.

Samtidigt uppdrog stämman åt prosten D. att göra sig underrättad, huruvida någon af innehafvaren af apoteken i Örn-sköldsvik eller Sollefteå skulle vara villig att om vederbörligt tillstånd därtill vunnes, inom A. inrätta ett medikamentsförråd.

Med anledning häraf ingick medicinalstyrelsen som ansåg ett själfständigt apotek vara lämpligare, under juni månad 1893 till K. Maj:t med hemställan, att ett sådant måtte få inrättas i Anundsjö. K. brevet d. 30 juni 1893 bestämde sedermera, att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas i Anundsjö kommun på ett afstånd af högst 1 kilometer från extra provinssiäläkarstationen.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 8 dec. 1893 examinerade apotekaren C. N. Florell, för hvars räkning detsamma afsynades d. 15—16 juni 1894.

F. lät med synnerligen stor omsorg inreda apotekslokalerna i en nyuppförd tvåvåningsbyggnad vid stora landsvägen i Näsfors by, 4 kilometer från Anundsjö järnvägstation, och i samma hus är apoteket, efter en del om- och tillbyggnader af nuvarande innehafvaren, fortfarande inrymdt.

Florell fick 1895 af medicinalstyrelsen i uppdrag att hålla medikamentsförrådet i Bjurholm, ett uppdrag som den följande innehafvaren, B. Tunell, 1908 afsade sig.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 200 kronor.

FLORELL, CARL NATHANAEL. Innehade apoteket i Anundsjö åren 1893—1904. (Se under apoteket i Skara sid. 1301.)

TUNELL, BERNHARD. Innehade apoteket i Anundsjö åren 1904—14. (Se under apoteket i Umeå, sid. . . .)

THURDIN, GUSTAF THEODOR. Född d. 26 mars 1867 i Nordmaling, Västerbottens län.

Föräldrar: Disponenten vid Lederåfors sågverk, FRANS AUGUST THURDIN, född d. 21 okt. 1821, död d. 9 febr. 1892, och SOFIA BERLIN, född d. 23 okt. 1837, död d. 31 maj 1876.

T. genomgick Umeå högre allmänna läroverk åren 1877—85 och aflade där mogenhetsexamen d. 13 juni sistnämnda år. Antogs d. 24 juli 1885 till elev å apoteket Lejonet i Gävle, och aflade d. 26 sept. 1888 farmacie studiosi-examen vid farmaceutiska institutet i Stockholm. Han tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Gävle, i Kristinehamn, Kronan i Göteborg, Kronan i Kristianstad, Hvita Björnen i Stockholm, i Årjeng, Vasen i Göteborg och i Södertälje, aflade apotekarexamen d. 24 maj 1901 och konditionerade därpå å apoteket Lejonet i Stockholm till d. 18 juni 1915, hvaraf de sista 11 åren såsom föreståndare för apoteket å K. serafimerlasarettet i samma stad.

Erhöll sistnämnda dag och år personliga privilegiet å apoteket i Anundsjö samt d. 9 aug. 1924 transport till apoteket i Luleå.

T. har innehaft flera förtroendeuppdrag inom kåren. Sålunda har han varit ledamot i centralstyrelsen för Sveriges apotekarförbund, samt styrelseledamot, sekreterare och vice ordförande i Norrlandskretsen af Sveriges apotekareförbund.

Gift d. 18 okt. 1911 med ELIN ELISABETH KINN, född d. 3 april 1879, dotter till f. åldermannen vid packhusinspektionen i Stockholm JOHAN PETER KINN, Norrviken, och MARIA AMELIE ANDERSSON.

Apoteket i Backe.

1894.

K. brefvet d. 3 nov. 1871 bemyndigar sundhetskollegium att uppdraga åt någon närboende, lämplig och därtill villig apoteksinnehafvare, att, under iakttagande af gällande författningar angående medikamentshandel, genom en av kollegium godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd å någon plats i grannskapet af provinsialläkarestationen i Bodums distrikt af Västernorrlands län. Medikamentsförrådet, som tilldelades innehafvaren af apoteket i Sollefteå, anlades i Backe och öppnades 1872 för allmänheten.

Genom K. brefvet d. 9 febr. 1894 bestämdes sedermera, att medikamentsförrådet i Backe skulle indragas med utgången af år 1894 och ersättas med ett själfständigt apotek med personligt privilegium.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 10 juli 1894 examinerade apotekaren S. D. Chrigström.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 200 kronor.

CHRIGSTRÖM, SVEN DANIEL. Innehade apoteket i Backe åren 1894—1904. (Se under apoteket i Trollhättan, sid. 1264.)

HELMER, MAGNUS. Innehade apoteket i Backe år 1904—1913. (Se under apoteket Morianen i Stockholm. Tillägg och rättelser, sid. X.)

STRÖM, CARL JOHAN HILDING ENGELBREKT. Innehade apoteket i Backe, åren 1914—22. (Se under apoteket i Tidaholm, sid. 1352.)

HEDENLUND, PER ARON. Född d. 3 sept. 1875 i Grangärde, Kopparbergs län.

Föräldrar: Apotekaren i Piteå JOHAN ARON HEDENLUND, född d. 21 juli 1849, död 23 maj 1920, och JOSEFINA ALBERTINA CASSLING, född d. 7 nov. 1851.

Efter att hafva genomgått 6 klasser af högre allmänna läroverket i Strängnäs och Karolinska läroverket i Örebro, antogs H. d. 1 nov. 1892 till elev å apoteket Svanen i Göteborg, afslutade elevtjänstgöringen å apoteket i Svenljunga och aflade farmacie studiosi-examen d. 26 jan. 1897. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Ulricehamn från d. 15 febr. 1897 till d. 9 sept. 1899, innehade därefter kortare vikariat å apoteken i Svenljunga, Kronan i Malmö och i Hässleholm, hvarpå han tjänstgjorde å apoteken Enhörningen i Göteborg från d. 26 sept. 1900 till d. 21 okt. 1901, i Svenljunga från d. 22 okt. 1901, till d. 30 nov. 1902, Älvsbyn från d. 11 mars 1903 till d. 7 jan 1904, Luleå från d. 12 jan. 1904 till d. 4 aug. s. å. och Piteå från d. 10 aug. 1904 till d. 12 sept. 1905. Innehade därpå åren 1905—07 upprepade vikariat å apoteket i Piteå, tjänstgjorde å apoteket Hjorten i Örebro från d. 1 maj 1907 till d. 31 maj 1908 och i Skara från d. 1 juni 1908 till d. 11 maj 1909, hvar efter han hösten s. å. inskrefs vid farmaceutiska institutet.

Aflade apotekarexamen d. 18 sept. 1911 och hade under studietiden kortare vikariat å apoteken i Östersund, Slite och Fellingsbro. Innehade efter apotekarexamen under tre månader vikariat å apoteken i Falköping och Herrljunga samt tjänstgjorde därefter å apoteken i Sollefteå från d. 10 juni 1912 till d. 31 jan. 1913, Bävern i Härnösand från d. 1 mars 1913 till d. 16 maj s. å., i Årjäng från d. 23 maj 1913 till d. 28 aug. 1914, Lejonet i Malmö från d. 1 sept. 1914 till d. 9 febr. 1917, Kronan i Borås från d. 1 okt. 1917 till d. 9 febr. 1919 och Piteå från d. 10 febr. 1919 till d. 30 april 1922, därunder 10 månader såsom föreståndare.

Erhöll d. 5 maj 1922 privilegium å apoteket i Backe.

Gift d. 20 okt. 1907 med EVA ELISE HELENA WANDEL, född d. 16 juli 1874, dotter till tulluppsyningsmannen JOHANN HEINRICH EGGART WANDEL och EMILIE SOFIA PETERSSON.

Barn: RUTH INGEBORG GUNHILD, född d. 5 jan. 1912.

Apoteket i Ramsele.

1912.

K. brefvet d. 9 febr. 1894 bemyndigar medicinalstyrelsen uppdraga åt någon lämplig apoteksinnehafvare att genom en af styrelsen godkänd föreståndare tillhandahålla, dock ej längre än till 1898 års utgång, ett medikamentsförråd i Ramsele socken, på högst 2 kilometers afstånd från extra provinsialläkarens bostad. Medikamentsförrådet tilldelades d. 26 sept. 1894 apotekaren S. D. Chrigström i Backe och afsynades d. 13 och 14 mars påföljande år.

Vid slutet af femårsperioden medgaf K. Maj:t att förrådet finge bibehållas såsom sådant under ytterligare fem år, hvilket medgifvande sedan förnyades tvenne gånger. I juni 1911 inkom läkardistriktsstyrelsen i Ramsele distrikt till K. Maj:t med framställning om förrådets bibehållande under ytterligare fem år från och med 1912, »därest icke vederbörande myndighet skulle anse inrättandet af ett själfständigt apotek för orten vara att föredraga». Förrådets bibehållande tillstyrktes också af ortsmyndigheterna.

I anledning häraf inkom medicinalstyrelsen under dec. 1911 till K. Maj:t med utlåtande, i hvilket densamma hemställde om medgifvande att i stället för medikamentsförrådet ett själfständigt apotek finge från början af år 1912 inrättas inom ett afstånd af högst 2 kilometer från blifvande ordinarie provinsialläkarens i Ramsele distrikt bostad eller, om detta ej kunde bifallas, att förrådet måste såsom sådant bibehållas till och med år 1916.

Genom K. brefvet d. 30 dec. 1911 bestämde K. Maj:t sedermera att ett själfständigt apotek skulle i enlighet med medicinalstyrelsens förslag inrättas i Ramsele socken.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 12 aug. 1912 examinerade apotekaren H. V. E. Nygren, för hvars räkning detsamma afsynades d. 17 och 18 okt. s. å.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

NYGREN, HARALD VIKTOR EMANUEL. Var innehafvare af apoteket i Ramsele åren 1912—20 (Se under apoteket i Piteå, sid.).

PALM, ERIK JOHAN VILHELM. Född d. 17 juni 1877 i Karlstad.

Föräldrar: Fabrikören ERIK VILHELM PALM, född d. 9 jan. 1847, död d. 28 jan. 1902, och KAROLINA THERESE SVANBERG, född d. 1 mars 1849.

Efter skolstudier 1887—93 vid Karlstads högre allmänna läroverk, antogs P. d. 12 juni 1893 till elev å apoteket i Filipstad och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 jan. 1897. Tjänstgjorde därefter å apoteket Enhörningen i Stockholm till d. 28 okt. s. å., samt å apoteken i Säffle till d. 20 mars 1899 och Lejonet i Eskilstuna till d. 21 okt. 1900. Efter en kortare tids vikariat å apoteket Örnen i Karlstad och några månaders tjänstgöring å apoteket i Kristinehamn, hade han anställning å apoteket i Filipstad till d. 29 juni 1902 och å apoteket Vasen i Göteborg från d. 1 juli 1902 till d. 15 sept. 1907 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet.

Aflade apotekarexamen d. 16 sept. 1909 och erhöll därefter anställning å apoteket i Alingsås, där han kvarstannade till d. 31 mars 1911. Sommaren s. å. förestod han brunnsapoteket i Porla samt från d. 16 sept. 1911 till d. 5 febr. 1912 apoteket i Molkom. Tjänstgjorde därefter å apoteket Bävern i Borås till d. 14 juni 1917 och sedan å apoteket Ejdern i Göteborg till d. 31 mars 1921, samt innehade härunder föreståndarskap för brunnsapoteket i Särö somrarna 1918—20.

Erhöll d. 4 mars 1921 privilegium å apoteket i Ramsele.

Gift d. 31 aug. 1902 med NICOLINE GRAHN, född d. 7 aug. 1881 i Gudbrandsdalen i Norge, dotter till gårdsbruker MAKAEEL GRAHN och MATHEA SOLBERG.

Barn: IVAR ERIK VILHELM, född d. 25 juni 1903; — ROLF OLOF NICOLAUS, född d. 6 dec. 1904, död d. 15 sept. 1905; — GÖSTA ERIK VILHELM, född d. 26 aug. 1907; — ÅKE ERIK VILHELM, född d. 20 aug. 1911.

Apoteket i Vivstavarv.

1894.

På framställning af Vivstavarvs, Skönviks och Sunds m. fl. närliggande industriella företag i förening med Timrå, Indals m. fl. kommuner, medgaf K. Maj:t d. 12 mars 1875 att ett medikamentsförråd finge inrättas i Vivstavarv.

Tillståndsbevis att hålla medikamentsförrådet utfärdades d. 5 maj s. å. af sundhetskolegium för apotekaren å Gripen i Sundsvall, P. Gran.

Efter det att apotekare G. 1894 aflidit, föreslog medicinalstyrelsen hos K. Maj:t att medikamentsförrådet skulle förändras till själfständigt apotek, hvilket äfven blef K. Maj:ts beslut.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 16 nov. 1894, examinerade apotekaren C. S. Schönberg, för hvars räkning detsamma afsynades d. 25 jan. 1895.

Apoteket var såsom medikamentsförråd beläget inom Vivstavarvs aktiebolags fabriksområde i en lägenhet, som, tillhörig detta bolag, hyresfritt upplåtits såväl beträffande apotekslokaler som bostad åt föreståndare. Såsom själfständigt afsynades apoteket i de gamla lokalerna för dess förste innehafvares räkning, dock utan förmånen af hyresfrihet. Denne lät emellertid omedelbart därefter å en tomt, förhyrd på femtio år af bolaget och belägen omkring 1 km. längre bort vid allmänna landsvägen, uppföra ett tvåvånings trähus, i hvilket apoteket inrymdes i ändamålsenliga lokaler. Byggnadsarbetet bedrefs så raskt att apotekets afsyning i de nya lokalerna kunde försiggå redan d. 30 och 31 okt. 1895.

Med tidvis skeende förändringar och förbättringar har apoteket förblifvit i samma lokaler alltsedan dess, men äfven tomten är numera innehafvarens tillhörighet.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,000 kronor.

SCHÖNBERG, CARL SIGURD. Född d. 16 juni 1847 i Vadstena.

Föräldrar: Skräddarmästaren KARL LEONARD SCHÖNBERG, född d. 24 febr. 1817, död d. 31 juli 1898, och GUSTAVA MARGARETA SJÖBERG, född d. 11 mars 1814, död d. 22 nov. 1898.

S. blef 1861 elev å apoteket i Vänersborg och aflade där d. 22 dec. 1866 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Borås, Enhörningen i Göteborg och i Kalmar, hvarefter han höstterminen 1872 inskrefs vid farmaceutiska institutet och där aflade apotekarexamen d. 30 maj 1876.

Förestod under mellanterminerna den på sin tid mycket anlitade Karlsbader brunnsinrättningen i Berns salong i Stockholm.

Efter aflagd apotekarexamen, tjänstgjorde han å apoteken Nordstjärnan i Gäfle 1876—79, Lejonet i Uppsala 1880—84, i Värnamo 1884—86, å Lejonet i Hälsingborg 1886—88 och åren 1889—94 å Elefanten i Stockholm.

Erhöll d. 16 nov. 1894 privilegium å det till själfständigt apotek förändrade medikamentsförrådet i Vivstavarv. Han ut-renderade apoteket 1908 på grund af sjukdom och bosatte sig i hufvudstaden.

Död d. 5. dec. 1909 i Stockholm.

Gift d. 19 nov. 1884 med NATHALIA OLSSÉN, född d. 16 juli 1853, dotter till läderfabrikören PETER OLSSÉN och CAROLINA DOROTEA BERGH.

Barn: ERIC, född d. 8 aug. 1886. Attaché; — ELSA, född d. 16 febr. 1888, gift d. 18 febr. 1922 med ingenjören och löjtnanten i K. ungerska arméns reserv STEPHAN FORGO, född d. 16 okt. 1885; — GRETA, född d. 19 mars 1890, gift 1) d. 29 maj 1915 med godsägaren VALDEMAR FRITZ QVARNSTRÖM, född d. 16 aug. 1890, gift 2) d. 14 febr. 1922 med advokaten ALLVAR OSCAR ELMSTRÖM, född d. 19 okt. 1888.

WEMAN, SVEN ALFRED. Född d. 19 juni 1859 å Aranäs, Gränna socken, Jönköpings län.

Föräldrar: Godsägaren STEN GUSTAF WEMAN, född d. 12 sept. 1819, död d. 27 jan. 1880, och ANNE AMALIA BROWNINGE DE COWLEY, född d. 28 aug. 1835, död d. . . .

Efter skolstudier vid Jönköping högre allmänna läroverk 1870—1877 blef W. i okt. 1877 elev å apoteket i Askersund, fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket Svanen i Lund från d.

12 jan. 1879 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 28 jan. 1882. Han var därefter anställd å apoteken i Söderåkra 1882—83 och i Skurup 1883—85. Inskrefs höstterminen 1885 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 26 maj 1887 apotekar-examen. Tjänstgjorde därefter s. å. å apoteken i Norberg och Korpen i Stockholm, i Söderhamn 1888—90, Hjo 1891—93, Vasen i Göteborg 1894—95, Strömstad 1895—01, Boxholm 1901—02 och förestod från sistnämnda år apoteket i Hemse. Erhöll d. 10 juni år 1910 privilegium å apoteket i Vivstavarv.

W. var uppfinnare af torrelementet »Konstant», patenteradt d. 27 okt. 1906, som vid patentets beviljande visade sig vara vida öfverlägset alla på den tiden brukliga torrelement.

Död d. 19 juli 1915 i Vivstavarv.

Gift d. 16 aug. 1902 med MARIA HELLEBERG, född d. 11 okt. 1867, dotter till bruksförvaltaren BERNHARD HELLEBERG och AMANDA KATHARINA EDLING.

Barn: SVEN HARRY, född d. 17 aug. 1903; — EVA KATARINA ELISABETH, född d. 18 dec. 1904, död d. 1 sept. 1905.

KLASÉN, RIKARD MAGNUS. Född d. 10 febr. 1858 i Falerum, Gärdserums socken, Kalmar län.

Föräldrar: Landtbrukaren KLAS OTTO ANDERSSON, född d. 22 okt. 1825, död d. 17 maj 1909, och HILMA CHARLOTTA OLOFSSON, född d. 27 april 1828, död d. 6 juli 1906.

K. genomgick 6 klasser af Linköpings högre allmänna läroverk och antogs till elev å apoteket Lejonet i Stockholm d. 1 mars 1878, där han d. 26 maj 1882 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 12 maj 1883, och därefter å apoteken Vasen i Stockholm från d. 22 maj 1883 till d. 14 juni 1884, i Mariestad från d. 11 juli till d. 17 aug. 1884 och i Mariefred från d. 18 aug. 1884 till d. 16 aug. 1886 samt från d. 1 juni 1887 till d. 1 okt. s. å. Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1888, och var efter apotekarexamen anställd å apoteken i Trollhättan från d. 24 maj 1888 till d. 29 april 1889, Mariefred från d. 1 maj 1889 till d. 1 maj 1890, Filipstad från d. 1 maj 1890 till d. 12 juni 1892, å Åsele medikamentsförråd såsom föreståndare från d. 1 juli 1892 till d. 21 mars 1893, och i Lycksele från d. 22 mars till d. 13 aug. 1893, däraf 4 månader såsom föreståndare. Inrättade medikamentsförrådet i Norra

Degerfors för sterbhuset efter apotekaren Karl Rombergs räkning och förestod detsamma från dess öppnande på hösten 1893 till d. 1 nov. 1900. Tjänstgjorde sedan å apoteken i Lycksele från d. 1 nov. 1900 till d. 1 okt. 1901 samt Bjuv från d. 3 okt. 1901 till d. 10 juni 1904.

Erhöll d. 11 mars 1904 privilegium å apoteket i Övertorneå, hvartill s. å. kom uppdraget att tillhandahålla medikamentsförråden i Öfverkalix och Pajala, erhöll d. 10 dec. 1915 transport till apoteket i Vivstavarv, samt från d. 1 mars 1916 uppdrag att tillhandahålla medikamentsförrådet i Liden.

Bland allmänna uppdrag som K. innehaft må anföras att han år 1900 var vice ordförande i Norra Degerfors sockens kommunalstämma samt på uppdrag af folkhögskolestyrelsen revisor af Tornedalens landtmanna- och folkhögskolas räkenskaper åren 1905—15.

Gift d. 13 aug. 1916 med MARGIT LILIAN EKLUND, född d. 13 nov. 1897, dotter till farmacie kandidaten, leg. läkaren, (U. S. A.) tandläkaren i Rovaniemi, Finland, CARL LUDVIG EKLUND och ELLEN PYNV.

Apoteket i Alvik.

1905.

Å kommunalstämma med Alnö socken d. 6 dec. 1903 erhöi styrelsen för Alnö extra provinsialläkardistrikt i uppdrag att ingå till K. Maj:t med anhållan om inrättandet af ett själfständigt apotek, eller om detta icke kunde beviljas, ett medikamentsförråd vid extra provinsialläkarens i distriktets bostad, Alvik på Alnön.

Såsom motiv anfördes svårigheten och kostnaden vid anskaffandet af medicin från fastlandet till Alnöns invånare, synnerligast under höst och vår samt nattetid. Kommunen förband sig att tillhandahålla fri lokal för apoteket och omsättningen beräknades af extra provinsialläkaren i distriktet böra uppgå till 11,000 kronor årligen.

Sedan innehafvarne af närmast belägna apotek i Sundsvall och Vivstavarv, fått yttra sig samt 1:ste provinsialläkaren och K. bfhde i länet afgifvit infortrade utlåtanden, hvilka samtliga förordade inrättandet af ett medikamentsförråd, ingick medicinalstyrelsen d. 23 jan. 1905 till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet.

Styrelsen framhöi här i att, ehuru densamma nu, liksom vid föregående tillfällen, då fråga om anordnande af ett apotek å Alnön framstälts, ansåge det vara tvifvelaktigt, om tillräckliga skäl förelåge att inrätta apotek där, ansåg sig styrelsen dock, sedan kommunen förklarar sig villig underkasta sig ganska afsevärda upoffringar genom att tillhandahålla fri lokal för apoteket, kunna tillstyrka medgifvande af en apoteksinrättning å Alnön. De skäl som anförts för anordnande af ett medikamentsförråd syntes styrelsen emellertid föga talande, hvarför densamma hos K. Maj:t förordade inrättandet af ett själfständigt apotek.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och bestämde sedermera genom K. brefvet d. 17 febr. 1905,

att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas i Alvik inom Alnö extra provinsialläkardistrikt, under villkor att kommunen kostnadsfritt tillhandahölle lämplig lokal för apoteket.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 25 aug. 1905 examinerade apotekaren C. E. R. Sundberg, som öppnade apoteket för allmänheten, sedan detsamma d. 4 okt. 1906 blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 100 kronor.

SUNDBERG, CARL ERIK RICHARD. Var innehafvare af apoteket i Alvik åren 1905—16. (Se under apoteket i Fränsta, sid. 1791).

STILLE, CARL OSKAR EMANUEL. Född d. 26 jan. 1868 i Växjö.

Föräldrar: Vagnfabrikören ANDERS JOHAN STILLE, född d. 21 maj 1838, död d. 5 okt. 1891, och INGA CHRISTINA PALMER, född d. 22 sept. 1838, död d. 4 dec. 1878.

Efter skolstudier blef S. d. 10 jan. 1888 elev å apoteket i Eskilstuna, aflade farmacie studiosi-examen d. 27 maj 1891 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Hammarby från d. 20 juni 1891 till d. 24 jan. 1892, i Kristinehamn från d. 25 jan. 1892 till d. 31 juni 1895, Kronan i Malmö från d. 1 juni 1896 till d. 15 juli s. å. och i Söderhamn från d. 5 aug. s. å. till d. 12 sept. s. å.

Aflade apotekarexamen d. 24 maj 1897 och var därpå anställd å apoteken Lejonet i Växjö från d. 9 juni 1897 till d. 16 aug. s. å., Bävern i Härnösand från d. 21 aug. 1897 till d. 28 febr. 1899, Tre Kronor i Karlskrona från d. 21 jan. 1900 till d. 31 aug. s. å., i Backe från d. 6 sept. 1900 till d. 31 maj 1904, Älfsbyn från d. 1 juni 1904 till d. 2 nov. s. å., S:t Sigfrid i Växjö från d. 3 nov. 1904 till d. 30 jan. 1905, i Borgholm från d. 2 juni 1905 till d. 27 sept. 1906, på Orust från d. 1 okt. 1906 till d. 30 sept. 1907, å Biet i Göteborg från d. 1 okt. 1907 till d. 29 nov. 1910, Kronan i Göteborg från d. 27 dec. 1910 till d. 30 april 1912, Enhörningen i Göteborg

från d. 1 juni 1912 till d. 14 febr. 1913, Kronan i Borås från d. 15 febr. 1913 till d. 16 mars s. å., i Båstad från d. 15 april 1913 till d. 24 febr. 1914, Oskarström från d. 25 febr. 1914 till d. 31 aug. 1916 och Alvik från d. 1 sept. 1916 till d. 26 sept. s. å., då han erhöll privilegium å sistnämnda apotek.

Gift d. 10 nov. 1917 med JOHANNA MARIA SANDSTRÖM, född d. 11 nov. 1881, dotter till tulluppsyningsmannen JONAS SANDSTRÖM och HANNA NYMAN.

Adoptivdotter: ANNA BRITA HANELL, född d. 24 maj 1913.

Jämtlands län.

Apoteket på Frösön.

1778.

På begäran af Jämtlands innebyggare erhöll Jonas Gestrich d. 20 dec. 1778 K. privilegium på anläggandet af ett apotek å Frösön. Genom köp öfvergick apoteket sedermera från dess andre innehafvare Olof Thelning till Samuel Perman, som på grund af Collegii medici öppna bref d. 7 jan. 1788 öfverflyttade detsamma till det då nyligen anlagda Östersund.

GESTRICH, JONAS. Född d. 27 juli 1756 i Jämtland.

Föräldrar: Kornetten JONAS GESTRICH, född d. . . . 1701, död d. 4 aug. 1761, och MARIA CHRISTINA NORÆUS, född d. . . . 1727, död d. 24 juni 1794.

Efter inhämtade skolstudier, blef G. elev å apoteket Fläktå Ornen i Malmö, aflade farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter på apoteket Korpen i Stockholm till 1778.

Efter det att jämtlänningarne hos K. Maj:t anhållit om inrättandet af ett apotek i Jämtland erhöll G., ehuru endast 22 år gammal, d. 20 dec. 1778 Gustaf III:s privilegium å upprättandet af ett apotek på Frösön. Han aflade d. 27 febr. påföljande år »med stort beröm» apotekarexamen.

G. sålde dock apoteket redan 1781 och ägnade sig åt kirurgi samt antogs, efter d. 24 okt. 1782 inför kirurgiska societeten, undergången examen till regementskirurg vid änkedrottningens lifregemente, men transporterades d. 12 nov. s. å. till regementskirurg vid K. Jämtlands regemente.

Sedan han deltagit i åtskilliga fälttåg, erhöll han 1816 öfverfältläkares namn heder och värdighet samt 1822 afsked med pension såsom regementsläkare.

Handbibliothek reger. -- 111

G. var äfven känd såsom en bland Jämtlands driftigaste jordbrukare.

R. V. O. 1817.

Död d. 7 juni 1834 på Flon å Frösön.

Gift d. 21 jan. 1780 med SARA HELENA HUSS, född d. . . . 1754, död d. 1 jan. 1832, dotter till kyrkoherden SAMUEL HUSS och BRITA CHRISTINA KLEFBERG.

Barn: JONAS SAMUEL, född d. 8 maj 1781, död d. 8 dec. 1825. Fil. magister, kyrkoherde i Hed, Västerås stift; — CARL WILHELM, född d. 27 nov. 1786, död d. 10 dec. 1806 i Lund. Fil. magister; — SARA MARIA, född d. 4 sept. 1790, död d. 4 juni 1852, gift 1) d. . . . 1809 med kronobefallningsmannen ABRAHAM OLOF GRANBOM, född d. 11 sept. 1775, död d. 5 juli 1821, gift 2) d. 13 juli 1827 med kontraktsprosten, kyrkoherden i Hammerdal, JONAS ÖSTLUND, född d. 11 okt. 1787, död d. 2 aug. 1869.

THELNING, OLOF. Innehade apoteket på Frösön åren 1781—87. (Se under apoteket Gripen i Sundsvall, sid. 1777.)

PERMAN, SAMUEL. Innehade apoteket på Frösön åren 1787 och 1788, men flyttade detsamma sistnämnda år till Östersund. (Se under apoteket Hjorten i Östersund, sid. 1829.)

Östersund.

Apoteket Hjorten.

1788.

Jämtlänningarna, som på sin tid tillhörde Norge och gjorde sina affärer där, framför allt i Levanger, och som nödgades resa till kuststäderna för att försälja sina produkter samt inköpa de förnödenheter, som de icke själfva kunde frambringa, igångsatte mot slutet af 1700-talet en aktion för att få en egen köpstad, ett önskemål, som vann höga vederbörandes gillande. Någon lämpligt belägen gammal köpplats, som kunde medgifvas stadsrättigheter, förefanns emellertid ej, utan man fick lof att anlägga en »konstgjord» stad. Förläggningssorten vållade en del diskussion, men slutligen bestämde man sig för kronoarrändejorden Östersund vid Östersundet och här grundlades staden på grund af K. privilegiebrevet d. 23 okt. 1786.

Östersund erhöll under de 20 första åren frihet från borgerliga skatter, men utvecklades långsamt. Den antog dock småningom utseende af en stad och största förtjänsten häraf torde få tillskrifvas dess förste apotekare, Samuel Perman, som var en myndig man och från sin ankomst stadens själfskrifne ledare.

Ett par år efter det att den fick sina privilegier erhöll staden apotek, i det att Perman, som 1787 inköpte apoteket å Frösön d. 7 jan. påföljande år, på grund af Collegii medici tillståndsbref, flyttade detta apotek hit. Hvar apoteket allra först var inrymdt känner man ej, men man vet, att P. 1791 började bygga å en hörntomt vid Stora torget och Drottninggatan och hit 1794 flyttade apoteket. Vid hvilken tidpunkt det härifrån förflyttades till sitt nuvarande läge i hörnet af Stora torget och Storgatan känner man icke.

Under apoteket Hjorten hörde åren 1881--86 apoteken i Berg och Hede såsom medikamentsförråd.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 6,500 kronor.

PERMAN, SAMUEL. Född d. 6 april 1760 i Vänersborg.

Föräldrar: Borgmästaren MAGNUS PERMAN, född d. . . . 1720, död d. 17 april 1770, och ANNA CATARINA SVINHUFVUD, född d. . . . 1736, död d. 16 okt. 1783.

P. inköpte d. 16 aug. 1787 för 18,000 daler kopparmynt apoteket på Frösön och aflade s. å. apotekarexamen. Han erhöll d. 7 jan. 1788 Collegii medici öppna bref som apotekare uti den då nyanlagda staden Östersund och medgifvande att dit flytta apoteket på Frösön samt erhöll d. 30 april s. å. tillstånd att i Östersund idka jämväl annan loflig handel. Erhöll sedermera d. 20 febr. 1798 K. privilegium »uppå apoteksinrättningen i Östersunds stad till stadens och landsortens tjänst» och innehade apoteket till aug. 1826, då han sålde det. Han fortsatte dock med sin handelsrörelse och var rådman i staden, så länge han lefde.

Perman skötte sitt apotek mycket väl, men hans namn är knutet vid Östersunds historia mera som en af dess främste borgare än som apotekare. I en skildring af Östersund i dess äldsta tid tecknas P. på följande sätt¹: »Huru skulle man ens kunna snudda vid Östersunds historia, utan att nämna namnet Samuel Perman? Populärt kallades han stadens grundläggare och han hörde åtminstone till dess förste borgare, han blef dess förste egentlige styresman och hans minne besitter en egendomlig tjuskraft. Till sin borgerliga näring var han apotekare, och jag tar för gifvet att såsom sådan hade han en slags fördragsamhet med svagheten. Men annars äro hans gestalt och hans historia en oafbruten kraftutveckling. Hela typen hade något af storbonde, och han betraktade säkert staden som sin gård. Hans rättsmedvetande var ingalunda universellt. Kom han på en tjuv, sattes spanskröret genast i gång, medan han skrek ut innehållet i sin privata lagkodex:

¹ Erik Wilhelm Olson: En östersundsrapso die, Svenska Dagbladet, söndagen d. 19 aug. 1923.

Stjäl i Ås, stjäl i Brunflo (grannsocknarna) och stjäl i hälvete, men stjäl du här så . . .

Östersund var hans konungarrike och han tålde intet intrång i sina suveräna rättigheter. Bredspårig och bredmynt stod han en dag 1809 framför v. Döbeln och lät sina mustigheter flöda öfver K. Maj:t och kronan, som vid sin truppinkvartering i staden ej tagit tillbörlig hänsyn till Permans Östersund.

Häng gubben, afgjorde v. Döbeln, som också var en kaxe, och då lär P. hafva lugnat sig.

I fyrtio år styrde han staden och han befrämjade genom sin outtröttliga verksamhet i hög grad dess uppkomst. Han fick också tillfredsställelsen se den trakt, på hvilken Östersund anlades, och som han så godt som först bebyggde, ifrån att till större delen hafva varit beväxt med skog eller träskartad, förvandlad till odlade fält och själfva staden efter hand taga utseende af en väl bebyggd småstad.»

Död d. 17 sept. 1839 i Östersund.

Gift 1) d. 28 dec. 1788 med MARIA MARGARETHA WASELL, född d. . . . 1763, död d. 25 okt. 1815, dotter till tullinspektoren i Hudiksvall JAKOB WASELL och ELISABETH HOFVERBERG.

Barn: MAGNUS, född d. 10 aug. 1789, död d. 6 aug. 1838. Handlande i Östersund; — SAMUEL, född d. 28 mars 1791, död d. 21 sept. 1849. Fältapotekare, slutligen handlande i Kristinehamn; — ELISABETH, född d. 30 sept. 1792, död d. 24 juni 1795; — JAKOB, född d. 16 april 1794, död d. 1 mars 1850. Apotekare i Ljungby; — NILS ERIK, född d. 14 nov. 1795, död d. 25 juli 1816; — ANNA CATARINA, född d. 23 dec. 1796, död d. . . . 1866, gift d. 26 dec. 1820 med handlanden JONAS WEDIN, född d. 31 dec. 1799, död d. . . . 1849; — MARGARETHA ELISABETH, född d. 18 juli 1799, död d. . . . 1849, gift d. 28 mars 1822 med komministern i Ås ERIK SPARRMAN, född d. 4 april 1797, död d. 28 febr. 1880; — MARIA SOFIA, född d. 30 mars 1803, död d. 16 dec. 1836.

2) d. 9 febr. 1817 med CATARINA ULRIKA GRANSTRÖM, född d. 1 febr. 1789, död d. 7 nov. 1852, dotter till postinspektoren CARL ERIK GRANSTRÖM och REGINA FREDRIKA WESTERMAN.

Barn: CAROLINA FREDRIKA, född d. 24 jan. 1818, död d. . . .; — CHARLOTTA ULRIKA född d. 2 april 1819, död d. . . ., gift d. 2 april 1848 med bagaren CARL AUGUST LINDGREN, född d. . . . 1817, död d. . . . 1873; — CARL AUGUST, född d. 3

jan. 1821, död d. 23 mars 1831; — NILS ERIK, född d. 24 mars 1823, död d. 5 febr. 1887. Mekaniker; — GUSTAF ADOLF, född d. 1 april 1824, död d. . . . 1883. Garfvare i Östersund; — EMILIA LOVISA, född d. 6 mars 1826, död d. 24 jan. 1887; — FREDRIK VILHELM, född d. 6 juli 1827, död d. 19 jan. 1865. Garfvare; — ERIKA CHRISTINA, född d. 6 juni 1829, död d. 3 mars 1830; — OTTO FREDRIK, född d. 1 febr. 1831, död d. 9 juni 1837.

NYHOLM, PEHR. Född d. 4 jan. 1793 i Vintrosa, Örebro län.

Föräldrar: Brukaren ANDERS ELIASSON i Nyble, Vintrosa, född i Kräklinge d. 23 dec. 1755, död d. . . ., och ANNA PERS-DOTTER, född d. 21 febr. 1765, död d. . . .

Efter att hafva idkat skolstudier vid Örebro högre elementarläroverk under fyra och ett halft år antogs N. d. 1 juni 1808 som elev å apoteket Lejonet i Göteborg, aflade farmacie studiosi-examen 1811 och undergick apotekarexamen 1815. Tjänstgjorde därefter å ofvannämnda apotek till 1817, å apoteket Lejonet i Gävle till 1823 samt var föreståndare för apoteket i Hudiksvall från okt. 1823 till maj 1826. Inköpte i aug. 1826 apoteket Hjorten i Östersund.

N. var mycket intresserad för sitt yrke och det var ej sällan han hos sundhetskollegium väckte förslag i den ena eller andra riktningen. Som dessa emellertid i allmänhet ej öfverensstämde med hvad som af kollegium ansågs lämpligt, föranledde de som oftast ej till någon åtgärd. Sålunda hemställde han 1836 hos kollegium att »taxan å iglar måtte upphöra, hvilket mest öfverensstämde med det allmänna bästa och gällande åsikter om frihet i näringar, samt att apotekare i hvad denna artikel rörer måtte slippa alla förbindelser till publiken och lika med öfriga konkurrenter fritt få tillämpa den Thorildska satsen, 'att allt gäller hvad det kan gälla'.»

N. har från tyskan öfversatt och från trycket jämte tillägg utgifvit F. Magendies *Anvisning att bereda och nyttja flera nya Medikamenter, såsom Nux vomica, Morphin m. fl.* Falun 1827 samt därjämte från tyskan öfversatt J. A. Brüchners *Toxikologi eller lära om gifterna.* 2:dra uppl. Falun 1828.

Död d. 22 maj 1842 i Östersund.

Ogift.

LIGNELL, CARL ANTON. Född d. 10 dec. 1816 i Sundsvall.

Föräldrar: Guldsmeden ANDERS JOHAN LIGNELL, född d. . . . 1775, död d. 28 dec. 1824, och ANNA BRITA JABIN, född d. 12 juni 1783, död d. 6 aug. 1863.

Efter att hafva genomgått Härnösands läroverk, antogs L. 1831 till elev å apoteket Gripen i Sundsvall, där han 1836 aflade farmacie studiosi-examen, fortsatte därefter tjänstgöringen å nämnda apotek till slutet af 1839 samt aflade d. 18 dec. 1841 apotekarexamen. Han förestod 1842 apoteket i Sundsvall och inköpte 1843 apoteket Hjorten i Östersund, som han tillträdde d. 1 maj s. å. och å hvilket han d. 14 aug. likaledes s. å. erhöll privilegium. Försälde apoteket i aug. 1855 och bosatte sig på Carlslund utanför Östersund.

L. var en i sin ort mycket betrodd man. Sålunda var han från d. 12 okt. 1861 ledamot af K. landtbruksakademien, blef 1863 hushållningssällskapets ledamot i nämnden för ordnandet af prästerskapets aflöning inom Jämtlands län, i dec. 1865 vice ordförande i samma nämnd samt dess ordförande i juni 1871. Han var ledamot i direktionen för Jämtlands läns landtbruksskola, ordförande i Norrlands hypoteksförenings direktion 1861—86, ordförande och handhafvare af den dagliga förvaltningen vid riksbankens afdelningshontor i Östersund 1880—85 samt innehade dessutom flera andra kommunala uppdrag.

R. V. O. 1860.

Död d. 1 nov. 1892 på Carlslund i Brunflo socken.

Gift d. 28 nov. 1867 med EUGENIA CHRISTINA ULRIKA MELANDER, född d. 4 nov. 1833, död d. 4 juni 1922, dotter till fanjunkaren vid K. Södermanlands regemente SAMUEL MELANDER och MARIA MARGARETHA HEDLUND.

Barn: CARL EUGÉNE, född d. 11 okt. 1868. Bankdirektör i Östersund; — ANDERS GUNNAR, född d. 25 juni 1870, död d. 23 mars 1871; — ANNA MARIA, född d. 28 mars 1872, gift d. 9 juni 1898 med kassören vid Skönviks A.-B. GUSTAF ERNST BOUVIN, född d. 23 jan. 1859, död d. 24 febr. 1911; — HILMA EUGENIA, född d. 11 okt. 1874, gift d. 16 maj 1904 med förste maskiningenjören vid statens järnvägar, THOR WILHELM MÖLLER, född d. 22 okt. 1872.

PYHLSON, JAKOB ALBERT. Född d. 14 febr. 1829 i Halmstad.

Föräldrar: Postmästaren CARL FREDRIK PYHLSON, född d. 14 sept. 1797, död d. 6 maj 1873, och SARA CATHARINA DAHL, född d. 27 mars 1803, död d. 13 april 1875.

P. erhöill undervisning vid Halmstads högre elementarläroverk samt antogs 1844 till elev å apoteket Lejonet i Malmö, där han d. 28 okt. 1847 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter en kortare tid å sistnämnda apotek och sedan till hösten 1850 å apoteket Kronan i Göteborg. Aflade d. 16 dec. 1851 apotekarexamen, konditionerade därefter ett år å apoteket i Söderhamn, ett år å apoteket Gripen i Sundsvall, en kortare tid å apoteket Göta Lejon i Karlskrona och sedan å apoteket Lejonet i Malmö till 1855, hvilket år han d. 31 juli inköpte apoteket Hjorten i Östersund. Tillträdde detsamma d. 1 aug. s. å. och erhöill privilegium därå d. 12 aug. 1856.

P. gjorde sig särdeles omtyckt i Östersund och var under två års tid ordförande i stadens fattigvårdsstyrelse.

Död d. 10 maj 1864 i Östersund.

Gift d. 30 aug. 1857 med IDA MARGARETHA HÄGGMARK, född d. 9 jan. 1832. död d. 30 juni 1920, dotter till dåv. rektorn vid allmänna läroverket i Umeå, sedermera prostsen och kyrkoherden i Burträsk, fil. magister ISAK HÄGGMARK och SARA MAGDALENA SVEDBERG.

Barn: EMILIE, född d. 2 juli 1858, gift d. 21 dec. 1858 med lektorn vid högre allmänna läroverket i Gävle NILS JOHAN AUGUST NILSSON, född d. 25 aug. 1843, död d. 12 dec. 1913; — CARL ISAK, född d. 20 april 1860. Köpman; — IDA CATHARINA, född d. 30 april 1862, död d. 26 april 1894, gift d. 12 jan. 1885 med tandläkaren PER OLOF VILHELM OLLANDER, född d. 26 maj 1857, död d. 23 jan. 1914.

JUSTELIUS, MARTIN. Född d. 18 sept. 1836 i Eksjö,

Föräldrar: Rådmannen NILS ERIK JUSTELIUS, född d. 25 jan. 1794, död d. 9 sept. 1868, och CHRISTINA MARGARETA LAGERGREN, född d. 24 aug. 1798, död d. 10 mars 1860.

J. antogs i juni 1851 till elev å apoteket Lejonet i Växjö och aflade där d. 26 maj 1854 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till d. 11 sept. 1856 å samma apotek samt under 1857 en kortare tid å ett af apoteken i Uppsala under koleraepidemien. Aflade d. 6 maj 1858 apotekarexamen, kondi-

tionerade därpå till d. 1 april 1859 å apoteket Lejonet i Växjö samt till d. 15 mars 1864 å apoteket i Hudiksvall samt innehade åren 1859—60 samt 1862—63 förordnande att förestå nämnda apotek under den tid innehafvaren, apotekare J. Brun, deltog i riksdagsarbetet i Stockholm.

J. inköpte tillsammans med apotekare Knut Ljungberg d. 1 april 1864 apoteket Hjorten i Örebro, men försålde detsamma redan 1866 och köpte i stället apoteket Hjorten i Östersund, som han tillträdde d. 1 aug. 1866 och å hvilket han d. 22 febr. 1867 erhöill privilegium. Från år 1881 innehade han därjämte medikamentsförråden i Berg och Hede.

Från år 1879 var J. tjänstledig och apoteket sköttes genom föreståndare.

Genom duglighet och omtanke hade han förvärfvat sig en mycket god ekonomisk ställning, som tillät honom att vid upprepade tillfällen genom frikostiga gåfvor visa sitt intresse för det yrke, han tillhörde och det samhälle, där han hade sin verksamhet.

Sålunda öfverlämnade han upprepade gånger till farmaceutiska föreningen penningebelopp att såsom stipendier från föreningen utdelas till någon vid farmaceutiska institutet studerande, däraf förtjänt elev, och donerade slutligen genom testamente d. 15 maj 1883 till apotekarsocieteten en summa af 30,000 kronor. Af fondens räntemedel skall årligen en tredjedel utdelas till behöfvande apotekare, deras änkor eller oförsörjda barn, en tredjedel såsom stipendier till två studerande vid farmaceutiska institutet, och en tredjedel användas, vare sig till för yrket nyttiga ändamål, eller ock utdelas till afsigkomna, fattiga farmaceuter.

J. har äfven vid högre allmänna läroverket i Östersund fäst sitt namn genom en till läroverket öfverlämnad stipendiefond.

Död d. 21 sept. 1885 i Stockholm.

Ogift.

WIKANDER, ERNST HJALMAR HUGO. Född d. 24 mars 1843 i Lindsberg.

Föräldrar: Handlanden ERNST MAURITZ WIKANDER, född d. 15 april 1812, död d. 16 jan. 1854, och HEDVIG CHARLOTTA RAMSTEN, född d. 18 jan. 1819, död d. 25 juni 1898.

W. antogs d. 1 febr. 1856 till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm och aflade där d. 5 dec. 1860 farmacie studiosi-

examen, tjänstgjorde till d. 1 maj 1861 fortfarande å samma apotek, därefter å apoteket Örnen i Karlstad till d. 13 nov. s. å. samt från d. 15 nov. 1861 till d. 1 aug. 1865 å apoteket Lejonet i Stockholm.

Inskrefs höstterminen 1865 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 17 april 1867 apotekarexamen. Konditionerade därefter från d. 5 maj 1867 till d. 25 juni 1870 å apoteket Lejonet i Stockholm och erhöll d. 17 juni s. å. personligt privilegium å apoteket i Tierp samt d. 30 mars 1871 tillståndsbevis att hålla medikamentsförrådet vid Löfsta bruk.

Erhöll 1886 transport till apoteket Hjorten i Östersund.

W. var synnerligen intresserad af sitt yrke och deltog lifligt i de kommunala angelägenheterna. Han åtnjöt stort och odeladt förtroende inom vida kretsar af Jämtlands län. Han var mångårig ledamot af stadsfullmäktige, liksom af drätselkammaren och hushållningssällskapets förvaltningsutskott.

R. V. O. 1900.

Död d. 29 aug. 1916 i Östersund.

Gift d. 30 april 1872 med SELMA SOFIA PETERSSON, född d. 6 sept. 1849, dotter till possessionaten LARS PETERSSON och MATHILDA CHARLOTTA ÖHRMAN.

Barn: ERNST HJALMAR, född d. 21 jan. 1873, död d. 6 febr. 1917. Fil. dr. Ingeniör; — ELSA, född d. 24 maj 1876, gift d. 18 febr. 1899 med majoren i armén, kaptenen i K. Gotlands infanteriregementes reserv JOHAN JULIUS PETERSON, född d. 4 okt. 1861; — GERTRUD, född d. 4 sept. 1878, gift d. 13 okt. 1902 med majoren vid K. Upplands artilleriregemente, GEORG KARL WALDEMAR FAGERLUND, född d. 8 juni 1873; — UNO, född d. 4 sept. 1878 (tvillingar). Extra jägmästare, delägare i trävarufirman Wikander & C:o i Skellefteå; — NILS HUGO, född d. 18 febr. 1880. Ingeniör, vistas i Amerika; — HJALMAR YNGVE född d. 8 mars 1882. Ingenjör vid ackumulatoraktiebolaget Tudor.

NORBERG, OLOF AXEL. Född d. 6 okt. 1860 i Gudmundrå, Västernorrlands län.

Föräldrar: Sjökaptenen PER ERIK NORBERG, född d. 27 juli 1829, död d. 9 aug. 1901, och MARGARETHA ELISABETH MELANDER, född d. 4 juni 1829, död d. 7 april 1911.

N. idkade skolstudier vid högre allmänna läroverket i Härnö-

sand och antogs 1877 till elev å apoteket i Sollefteå, aflade d. 3 sept. 1880 farmacie studiosi-examen och d. 24 maj 1884 apotekar-examen. Tjänstgjorde därefter åren 1884—1905 på apoteket i Sollefteå samt erhöll s. å. privilegium å apoteket i Älvdalen och d. 20 jan. 1917 transport till apoteket Hjorten i Östersund.

N. var innehafvare af K. Patriotiska sällskapets mindre guld-medalj.

Död d. 19 jan. 1921 i Östersund.

Gift d. 23 sept. 1905 med JENNY LOVISA VILHELMINA COLLEEN, född d. 25 juli 1865, dotter till kyrkoherden i Annerstads församling SVEN GUSTAF COLLEEN och GUSTAFVA VILHELMINA RYSTEDT.

Äktenskapet var barnlöst.

GLASSEL, KARL JOHAN FERDINAND. Född d. 14 okt. 1861 i Fresta, Stockholms län.

Föräldrar: Lantbrukaren FRANS LEOPOLD GLASSEL, född d. 14 aug. 1830, död d. 27 dec. 1913, och MATHILDA REGINA JOHANSSON, född d. 7 sept. 1840, död d. 7 sept. 1873.

Efter skolstudier vid Enköpings lägre elementarläroverk, antogs G. d. 7 maj 1878 till elev å apoteket Ängeln i Stockholm, aflade farmacie studiosi-examen d. 24 maj 1882 och tjänstgjorde därefter å apoteken Ängeln och Enhörningen i Stockholm, i Smedjebacken och å Nordstjärnan i Gävle.

Aflade apotekarexamen d. 23 maj 1892, vikarierade därefter å apoteken i Smedjebacken, Hedemora och Lejonet i Uppsala och tjänstgjorde sedan såsom föreståndare å medikaments-förråden i Grangärde från d. 1 mars 1893 till d. 9 maj 1907 och Ludvika från d. 21 aug. 1907 till d. 24 juli 1908, då han erhöll privilegium å apoteket i Ockelbo.

Erhöll d. 31 aug. 1921 transport till apoteket Hjorten i Östersund.

Apoteket Örnen.

1886.

Sedan innehafvaren af apoteket Hjorten i Östersund, M. Justelius d. 21 sept. 1885 aflidit, ansåg sig medicinalstyrelsen, innan privilegiet å nämnda apotek ansloges ledigt, böra taga i öfvervägande, huruvida icke ett andra apotek i staden vore af behovet påkalladt. Åtgärder för sådant ändamål syntes motiverade på grund af den verkliga Klondykeartade utveckling staden undergick, då den jämtländska tvärbanan på 1880-talet blef färdig.

Under det att privilegievärdet å apoteket Hjorten 1874 uppskattades till 110,000 kronor på grund af en omsättning de 4 sista åren af i medeltal 47,382 kronor för år, hade denna under de fem åren 1880—84 utgjort i medeltal 79,345 kronor, däri dock ej inberäknadt omsättningen å de till apoteket hörande medikamentsförråden i Berg och Hede.

Sedan K. bfhde i länet såväl som stadsfullmäktige i Östersund, inkommit med infordrade yttranden, i hvilka de vitsordade såväl behovet som önskvärldheten af ytterligare ett apotek i staden, ingick medicinalstyrelsen d. 11 jan. 1886 till K. Maj:t med skrifvelse i sådant syfte och föreslog, att det ena apoteket borde vara förlagdt vid eller norr om Drottninggatan och det andra vid eller söder om Södra skolgränden.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och föreskref genom K. brefvet d. 29 jan. 1886 att ett nytt apotek, med personligt privilegium skulle anläggas i Östersund vid eller söder om Södra skolgränden och det andra, äldre apoteket, vara förlagdt vid eller norr om Drottninggatan eller vid Stortorget. K. medicinalstyrelsen har d. 14 febr. 1824 sedermera bestämt gränserna för det förstnämnda till Norra Nygränd, Gröpgatan, Norra postgatan och Storgatan med rätt till apotekets förläggning äfven till yttersidorna af de

delar af de tre sistnämnda trafiklederna, som begränsa ifrågasvarande område.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 24 sept. 1886 apotekaren i Hjo J. A. Lokrantz, hvilken öppnade apoteket för allmänheten, sedan detsamma d. 8 juli 1887 blifvit vederbörligen afsynadt.

Apoteket förlades af dess förste innehafvare till huset N:o 37 Storgatan och kvarblef här till 1905, då detsamma af apotekare C. F. Westlund inrymdes i det nybyggda huset N:o 39 vid samma gata.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 8,000 kronor.

LOKRANTZ, GUSTAF ALBREKT. Född d. 7 april 1833 å Söderfors bruk, Uppsala län.

Föräldrar: Bruksläkaren och prästmannen fil. dr GUSTAF FREDRIK VILHELM LOKRANTZ, född d. 15 juni 1799, död d. 23 april 1881, och MÄRTHA ELISABETH HÅRLEMAN, född d. 6 jan. 1800, död d. 1 juni 1886.

L. erhöll enskild undervisning, tilldess han d. 13 april 1849 antogs till elev å apoteket Kronan i Uppsala. Aflade där d. 7 maj 1853 farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde därefter till d. 14 juni 1854 å nämnda apotek, därpå en månad å apoteket Kärnan i Hälsingborg och sedan som föreståndare för filialapoteket i Höganäs från d. 21 juli 1854 till d. 18 aug. 1856.

Inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet, konditionerade under tiden d. 1 juni 1858 till d. 16 sept. s. å. å apoteket Hjorten i Östersund samt aflade d. 16 febr. 1859 apotekarexamen.

Efter aflagd examen tog L. d. 1 mars s. å. ånyo anställning å sistnämnda apotek och tjänstgjorde därefter från d. 15 sept. 1860 å apoteket i Arvika, som han dock redan i nov. s. å. inköpte med tillträde d. 1 jan. 1861. Erhöll d. 19 jan. 1861 privilegium å detsamma.

Emedan apoteksgården icke ingick i detta köp, förhyrde L. under några år de gamla lokalerna af dess förre ägare, men som dessa voro ganska otidsenliga, inköpte han i slutet af 1860 en annan tomt och uppförde där ett nytt hus, i hvilket apoteket inrymdes.

Företaget blef dock så dyrbart, att L. måste försälja såväl apoteket som gården, och afträdde desamma d. 1 jan. 1869. Han biträdde sedan å apoteket i Arvika från d. 1 jan. 1869, till d. 8 maj s. å., och från d. 15 maj till d. 30 sept. s. å. å apoteket i Sotholm, men erhöll redan d. 31 dec. 1869 personligt privilegium å det nya apoteket i Målilla, som af honom öppnades för allmänheten d. 7 jan. 1871.

Erhöll d. 26 febr. 1877 personligt privilegium å apoteket i Hjo, och d. 24 sept. 1886 transport till det nya apotek, som under namn af Örnens skulle anläggas i Östersund.

L. åtnjöt under de senare åren af sin lefnad ledighet från apotekets skötsel och var bosatt i Stockholm.

Död d. 4 dec. 1895 i Stockholm.

Gift d. 12 juni 1861 med HELENA SOFIA PYHLSON, född d. 4 juli 1832, död d. 18 maj 1912, dotter till postinspektoren i Halmstad CARL FREDRIK PYHLSON och SARA CATHARINA DAHL.

Barn: MÄRTHA CATHARINA (KARIN), född d. 29 juni 1862, död d. 10 jan. 1908. Lärarinna; — HELENA AMALIA (ELIN), född d. 29 juni 1864, gift d. 26 okt. 1898 med försäkringsdirektören SVEN OLOF GABRIEL SJÖBERG, född d. 9 juli 1863.

WÄNDAHL, GUSTAF ADOLF. Född d. 5 aug. 1845 i Eksjö.

Föräldrar: Garfvaren ADOLF WÄNDAHL, född d. 11 dec. 1819, död d. 13 jan. 1889, och MARIA BEATA JANSON, född d. 19 jan. 1815, död d. 12 maj 1899.

Efter skolstudier vid elementarläroverket i Eksjö åren 1854—58, antogs W. i juli 1858 till elev å apoteket i Alingsås, fortsatte skolstudierna vid högre elementarläroverket i Västerås höstterminen 1859 och blef i juli 1861 elev å apoteket Vita Björnen i Stockholm. Aflade farmacie studiosi-examen d. 8 okt. 1863 och tjänstgjorde sedan från d. 1 nov. s. å. till d. 1 nov. 1865 å apoteket i Smedjebacken. Inskrefs vårterminen 1866 vid farmaceutiska institutet, men tog sommaren s. å. anställning på apoteket i Piteå och tjänstgjorde där till sept. 1867.

Aflade d. 22 maj 1869 apotekarexamen, tjänstgjorde därefter till 1872 å apoteket i Torp, numera Fränsta, sedan å apoteket i Sala till d. 22 febr. 1872, däraf 6 månader som föreståndare, och ånyo å apoteket i Torp till våren 1876. Förestod därefter under fyra månader apoteket i Eslöv och antogs d. 1 sept.

1876 till föreståndare för apoteket i Torp. Erhöll d. 24 april 1878 personligt privilegium å apoteket i Råneå, men fick d. 13 sept. s. å. enligt egen ansökan befrielse från detta privilegium och kvarstannade såsom föreståndare för apoteket i Torp, tills han d. 6 nov. 1896 erhöll privilegium å apoteket Örnens Östersund.

Från år 1901 var W. befriad från apotekets skötsel och bosatt i Stockholm.

Under sitt föreståndarskap å apoteket i Torp idkade W. en ganska omfattande fabrikation af hemfärger och innehade åren 1881—90 en lantegendom i Västernorrlands län.

W. var en framstående kommunalman och innehade såsom sådan många uppdrag. Han var sålunda landtingsman, ordförande i Torps församlings kommunalstämma, ordförande i därvarande tingshusdirektion samt föreståndare för Torps och Borgsjö församlingars sjukhus. Under majriksdagen 1887 representerade han Medelpads västra domsaga i Andra kammaren, hvilket förtroendeuppdrag han innehade äfven 1887—90.

Död d. 11 juli 1904 i Stockholm.

Gift d. 23 juni 1878 med JENNY EPHROSYNE WETTERBERG, född d. 11 april 1856, dotter till apotekaren i Torp MARTIN NIKOLAI WETTERBERG och ULRIKA ELEONORA COLLIANDER.

Barn: GUSTAF ADOLF, född d. 23 april 1879. Bryggmästare; — ALBERT MARTIN WILHELM, född. d. 4 febr. 1884. Typograf.

WESTLUND, CARL FREDRIK. Född d. 5 okt. 1853 i Sala.

Föräldrar: Arbetaren PER OLOF WESTLUND, född d. 10 sept. 1828, död d. 9 juli 1895, och MARGARETA KATARINA AHLIN, född d. 5 april 1829, död d. 23 juli 1878.

W. antogs d. 2 jan. 1871 till elev å apoteket i Sala, aflade d. 19 febr. 1875 farmacie studiosi-examen och fortsatte att tjänstgöra å samma apotek till d. 30 sept. 1876 samt hade där-efter anställning å apoteket i Härnösand från d. 15 okt. 1876 till d. 15 juni 1879 och från d. 25 maj 1880 till d. 25 sept. s. å.

Aflade apotekarexamen d. 21 jan. 1882, var därpå anställd å apoteken Enhörningen i Stockholm från d. 23 jan. 1882 till d. 31 dec. s. å., i Västervik från d. 15 jan. 1883 till d. 29 maj s. å., Undersåker, numera Mörsil, från d. 28 juni 1883 till d. 4 aug. 1888 och å apoteket Övre Fryksdalen, numera Torsby, från d. 1 okt. 1888 till d. 30 sept. 1897.

Erhöll d. 1 okt. 1887 privilegium å apoteket i Odensbacken

och d. 28 nov. 1904 transport till apoteket Örnén i Östersund, som han tillträdde i juni 1905.

Apoteket förestods från d. 1 juli 1918 till d. 1 juli 1924 af examinerade apotekaren K. A. Bergström såsom arrendator. Vid genomförandet af den provisoriska pensioneringen erhöll denne privilegiet.

Gift d. 16 sept. 1884 med AMALIA LOVISA BRÄNNSTRÖM, född d. 3 sept. 1858, fosterdotter till järnhandlanden LAURENTIUS IGNATIUS SUNDSTRÖM och MATHILDA GUSTAFVA DAHLSTRÖM.

Barn: CARL GÖSTA, född d. 15 dec. 1889. Kontorsföreståndare vid A.-B. Svenska handelsbankens kontor i Insjön; — ANNA MARIA, född d. 8 aug. 1891, gift d. 7 jan. 1923 med handlanden i Uppsala KARL VITALIS ÅHS, född d. 15 febr. 1891; — KARIN, född d. 13 april 1893, gift d. 10 mars 1920 med verkställande direktören för restaurang Gillet i Stockholm BERNDT OLOF LAGERMARK, född d. 26 okt. 1884; — GERDA, född d. 29 april 1896, gift d. 2 maj 1916 med handelsresanden ALBERT JOHANSSON, född d. 10 aug. 1891.

BERGSTRÖM, KARL ADOLF. Född d. 16 jan. 1866 å Forshaga bruk, Grava socken, Värmlands län.

Föräldrar: Folkskolläraren OLOF NILSSON, född d. 13 dec. 1829, död d. 19 juni 1910, och KRISTINA BERGSTRÖM, född d. 12 sept. 1832, död d. 22 aug. 1896.

Efter skolstudier 1880—84 vid Karlstads högre allmänna läroverk, antogs B. 1884 som elev å apoteket Hjorten i Östersund och aflade farmacie studiosi-examen d. 22 maj 1888. Tjänstgjorde därefter å samma apotek till d. 26 sept. 1893, inskrefs d. 1 okt. s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 16 maj 1895. Tjänstgjorde därefter å apoteket Hjorten i Östersund till d. 1 juli 1918, då han af medicinalstyrelsen förordnades till arrendator af apoteket Örnén i Östersund, å hvilket apotek han d. 20 juni 1924 sedermera erhöll personligt privilegium.

Gift d. 27 maj 1905 med ANNA OTTILIA RIDDERPENG, född d. 7 febr. 1876, dotter till smidesmästaren JOHAN MAURITZ RIDDERPENG och ANNA MARIA SVENSSON.

Barn: ANNA GUDRUN, född d. 2 mars 1906.

Apoteket i Hede.

1886.

K. brevet d. 9 dec. 1871 till sundhetskollégium angående inrättandet af en ny provinsialläkartjänst inom nordvästra delen af Härjedalen med station inom Hede kyrkby, bemyndigade därjämte kollégium att, sedan läkare tillträdt tjänsten och denne anmält behovet af ett apotek, uppdraga åt någon närboende, därtill lämplig och villig apoteksinnehafvare att, under iakttagande af gällande författningar angående medikamentshandel, genom en af kollégium godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd å någon plats inom Hede kyrkby i närheten af stationen för provinsialläkaren, intill dess kollégium funne ett själfständigt apotek därstädes vara behöfligt och kunna äga bestånd.

Läkartjänsten tillsattes först 1875 och vid ansökningstidens utgång visade det sig att ingen apoteksinnehafvare anmält sig villig tillhandahålla det beslutade medikamentsförrådet. Provinsialläkaren gjorde därför kort därefter ånyo framställning till sundhetskollégium om behovet af en medikamentsförsäljning i Hede, hvarför kollégium i början af 1876 åter kungjorde medikamentsförrådet till ansökning. Ej håller nu anmälde sig någon hugad sökande och något medikamentsförråd kom ej till stånd förr än 1881, då apotekaren å Hjorten i Östersund M. Justelius erhöll tillstånd att hålla ett medikamentsförråd i Hede.

Justelius afled d. 21 sept. 1885 och sundhetskollégium ansåg nu tiden vara inne att förändra förrådet till själfständigt apotek, hvarför densamma kungjorde privilegiet till ansökning.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 16 juli 1886 examinerade apotekaren C. F. Ölander.

Såsom medikamentsförråd var apoteket beläget på norra sidan af Ljusne älf i närheten af Ljusnebron i samma byggnad som läkarbostaden, men flyttades, efter att hafva blifvit

Medicinalhistoriskt museum — 111

själfständigt, 1887 af apotekare Ölander till gården Böle i kyrkbyn, belägen å södra sidan af Ljusne älf, omkring 200 meter söder om Hede kyrka, där det erhöill rymligare och mera tidsenliga lokaler.

Apotekare E. O. Hult flyttade detsamma 1895 omkr. 400 meter väster om kyrkan till en gård, som han där inköpt, och här är apoteket fortfarande beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 100 kronor.

ÖLANDER, CLAES FREDRIK. Innehade apoteket i Hede åren 1886—92. (Se under apoteket i Uddeholm, sid. 1371.)

HULT, EDVARD OSSIAN. Innehade apoteket i Hede åren 1892—1906. (Se under apoteket i Arboga, sid. 1527.)

STRÖMER, LUDVIG. Innehade apoteket i Hede åren 1906—21. (Se under apoteket i Sveg, sid. 1853.)

JOHANSSON, ALBERT. Född d. 24 juli 1875 i Väster-Lövsta, Västmanlands län.

Föräldrar: Landtbrukaren JOHAN OLOF OLSSON, född d. 18 sept. 1843, död d. 7 febr. 1923, och KRISTINA KATARINA PERS-SON, född d. 24 okt. 1850, död d. 23 mars 1918.

Efter skolstudier vid lägre allmänna läroverket i Sala och därefter i högre allmänna läroverket i Västerås, där han 1897 aflade mogenhetsexamen, inskrefs J. 1899 som student vid Uppsala universitet, men lämnade snart universitetet och tjänstgjorde därefter som elev å apoteken i Enköping och Söderhamn. Aflade farmacie kandidat-examen d. 22 maj 1901 och apotekarexamen d. 18 sept. 1911.

J. har tjänstgjort å apoteken i Söderhamn, Flen, Katrineholm, åter i Söderhamn, Morianen i Stockholm, ånyo i Flen, Hjorten och Nordstjärnan i Stockholm samt i Vaxholm, såsom föreståndare för apoteket i Nysätra från sept. 1917 t. o. m.

år 1919, kortare tid såsom föreståndare å apoteket i Ragunda samt å apoteket Nordstjärnan i Stockholm. Utsågs d. 20 jan. 1921 af medicinalstyrelsen till arrendator af apoteket i Tjällmo och erhöll d. 5 maj 1922 privilegium å apoteket i Hede och samtidigt tillståndsbevis att hålla medikamentsförrådet i Rätansbyn.

Gift d. 26 nov. 1911 med ANNA EUGENIA MYRBERG, född d. 14 aug. 1875, dotter till landbrukaren SAMUEL FERDINAND MYRBERG och MALAKINA EUGENIA ANDERSSON.

Fosterbarn: KARIN INGEBORG HELLKVIST, född d. 17 juni 1913, dotter till köpmannen LARS DAVID HELLKVIST och SELENA LOVISA MYRBERG.

Apoteket i Berg.

1886.

K. brefvet d. 25 april 1873 till sundhetskollégium angående inrättandet af en ny provinsialläkartjänst inom södra delen af Jämtlands län med station i närheten af Bergs kyrka, bemyndigade dörjämte kollégium att, sedan ifrågavarande läkare blifvit tillsatt, till en början uppdraga åt någon närboende apoteks-innehafvare att genom någon af kollégium godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd i närheten af provinsialläkarstationen, intill dess kollégium funne ett själfständigt apotek vara behöfligt och kunna äga bestånd.

Något medikamentsförråd kom emellertid ej till stånd förr än 1881, då apotekaren å Hjorten i Östersund M. Justelius erhöU tillstånd att hålla ett medikamentsförråd i Berg.

Justelius afled d. 21 sept. 1885 och sundhetskollégium ansåg nu tiden vara inne att förändra förrådet till själfständigt apotek, hvarför densamma kungjorde privilegiet till ansökning.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 12 mars 1886 apotekaren i Vaxholm C. K. Strömberg.

Apoteket var såsom medikamentsförråd inrymdt å det gamla militärbostället Galhammar mellan byarna Svensta och Bergsbyn i Bergs socken och flyttades såsom själfständigt af apotekaren C. K. Strömberg till sin nuvarande lokal i Bergsbyn.

Apoteket, hvars innehafvare erhöU privilegiet före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

STRÖMBERG, CARL KNUT. Född d. 10 febr. 1840 i Vadstena.

Föräldrar: Tandläkaren PEHR ANDERS STRÖMBERG, född d. 22 juli 1807, död d. 16 febr. 1871, och MARIA MARGARETA WIGREN, född d. 25 juni 1802, död d. 6 mars 1875.

Efter skolstudier vid elementarläroverket i Vadstena antogs S. i april 1854 till elev å apoteket Enhörningen i Stockholm, fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket Kronan i Eskilstuna aflade d. 21 jan. 1859 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde sedan till juni s. å. å samma apotek. Hade sedan anställning å apoteken Lejonet i Jönköping från d. 1 juli 1859 till d. 4 maj 1860, i Arvika från d. 6 maj 1860 till d. 6 okt. s. å. och i Vänersborg från d. 7 okt. 1860 till d. 1 sept. 1861. Han begynte därefter studierna för apotekarexamen, men tjänstgjorde under studietiden å apoteket i Värnamo från d. 1 maj 1863 till d. 1 okt. s. å.

Aflade apotekarexamen d. 31 maj 1864 och hade sedan föreståndarskap för apoteket i Strängnäs från d. 6 juni 1864 till d. 1 okt. 1866, då han tillträdde det af honom inköpta apoteket i Sigtuna, å hvilket han d. 4 jan. 1867 erhöll privilegium. Han sålde detta apotek d. 1 juli 1873 och konditionerade sedan å apoteket i Västtibble från d. 1 aug. 1873 till d. 1 nov. s. å., men inköpte påföljande 1 dec. apoteket i Vaxholm, å hvilket han d. 16 jan. 1874 erhöll privilegium.

S. innehade därjämte medikamentsförrådet i Åkersberga, som han 1874 anlade, men redan 1876 afsade sig.

Erhöll d. 12 mars 1886 privilegium å det till självständigt apotek 1885 förändrade medikamentsförrådet i Berg.

S. var en kunnig och arbetsam apotekare. Han i det närmaste nydanade apoteket i Vaxholm tvenne gånger, första gången, då han mottog detsamma, och andra gången 1876 efter den eldsvåda, som då nästan helt och hållet ödelade apoteket.

Jämte Bleckert Lindman utgaf han under flera år »Extemporetaxan».

S. var äfven intresserad för kommunala värf. Sålunda var han i Sigtuna under sex års tid vice ordförande i drätsel-nämnden och ordförande i sundhetsnämnden samt under 2 år rådman i staden. I Vaxholm var han ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnderna, verkställande direktör i utskänkningsbolaget och ordförande i dess styrelse samt äfven under några år stadens brandchef.

Han har från trycket utgifvit: *Den svenska farmakopéen. Öfversättning från sjunde upplagan.* Ånyo omtryckt. (Ed.

VII, 2). Sthlm 1871 samt 1873 *öfversättning* af samma farmakopés tredje omtryck. Samma år utgaf han äfven en *Förteckning på Svenska farmakopéns läkemedel med uppgift på de beredningar i gällande farmakopéen, hvartill de användas.*

Död d. 2 nov. 1896 i Berg.

Gift d. 10 okt. 1865 med CLARA CHARLOTTA HAHRSTRÖM, född d. 15 april 1843, död d. 28 febr. 1919, dotter till mekanikern J. A. HAHRSTRÖM och CLARA GUSTAVA OHLSSON.

Barn: CARL DAVID, född d. 27 aug. 1866, död d. 29 april 1867.

GRAPE, CARL ADOLF MAXIMILIAN. Född d. 4 juli 1847 i Gävle.

Föräldrar: Handlanden och konsuln PER ADOLF GRAPE, född d. . . . 1794, död d. 21 juli 1857, och HELENA VILHELMIMA ODELSTIERNA, född d. 19 jan. 1815, död d. 25 nov. 1905.

G. intogs 1856 i Gävle högre elementarläroverk och antogs d. 3 april 1868 som elev å apoteket Nordstjärnan i Gävle. Aflade farmacie studiosi-examen d. 15 maj 1868 och kvarstannade å samma apotek till d. 18 juni 1870. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Vänersborg från d. 20 juni 1870 till d. 20 maj 1872 samt å apoteket i Södertälje från d. 1 juni 1872 till d. 29 sept. s. å.

Inskrefs höstterminen 1872 vid farmaceutiska institutet samt aflade apotekarexamen d. 30 maj 1877. Under sommarmånaderna 1873 hade han vikariat å apoteken Lejonet i Gävle, i Alingsås 1874 samt å apoteket i Boden från d. 2 juni 1875 till d. 20 aug. 1876.

Efter aflagd apotekarexamen, var G. anställd som assistent å Eriksbergs mineralvattenfabrik i Stockholm till slutet af juli 1878. Tjänstgjorde därefter från d. 1 aug. 1878 till d. 5 dec. s. å. å apoteket Kronan i Göteborg, var ånyo anställd å Eriksbergs mineralvattenfabrik från början af jan. 1879 till d. 20 aug. s. å. och tjänstgjorde därefter å apoteket i Jämshög från d. 7 jan. 1880 till d. 23 aug. s. å. samt på apoteket Lejonet i Norrköping från d. 25 aug. 1880 till d. 1 okt. 1897. Erhöll d. 1 sept. 1897 privilegium å apoteket i Berg samt öfvertog d. 20 febr. 1898 samma apotek, efter att detsamma blifvit vederbörligen afsynadt.

Intresserad botanist, har G. företagit studieresor i Luleå lappmark, Jämtland, Gotland, Västergötland och Östergötland.

Död d. 12 nov. 1924 i Berg.

Ogift.

Apoteket i Sveg (förut Vemdalen.)

1847.

K. brefvet d. 12 nov. 1823 till sundhetskollegium bifaller ett förslag, att stationen för provinsialläkaren i Härjedalen må blifva Svegs by, hvarjämte kollegium bemyndigades vidtaga erforderlig åtgärd för åvägabringandet af en »ordentlig apoteksinrättning» vid ofvanberörda station. Först 1847 kom emellertid apoteket till stånd, sedan K. Maj:t genom K. brefvet d. 21 april 1846 anbefallt sundhetskollegium att, så snart provinsialläkartjänsten i distriktet blifvit tillsatt, vidtaga nödiga åtgärder för anläggande af ett apotek med personligt privilegium i Sveg. K. brefvet d. 12 jan. 1847 förordnade sedan att denna apoteksinrättning skulle förläggas till Vemdalens by.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 24 sept. 1847 examinerade apotekaren J. O. Sellin.

Apoteket, som i början kallades Härjedalens apotek, inrättades af S. mycket primitivt i en bondgård i Vemdalens by, men flyttades sedan till en af Hede kommun skänkt lokal i en till bostad för komministern ursprungligen uppförd nybyggnad. År 1869 flyttade S. apoteket till Sveg, där han för detsamma låtit uppföra en byggnad.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 1,200 kronor.

SELLIN, JOHAN OLOF. Född d. 6 sept. 1806 i Anundsjö, Västernorrlands län.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Anundsjö ERIK OLOF SELLIN, född d. 21 jan. 1776, död d. 16 april 1854, och INGA MARIA HELLMAN, född d. 15 maj 1776, död d. 5 dec. 1838.

S. antogs 1827 till elev å apoteket i Askersund, aflade farmacie studiosi-examen 1831 och kvarstannade å samma apotek

två månader efter examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken Askersund från d. 21 maj 1831 till d. 9 jan. 1832, Lejonet i Uppsala åren 1832—35 samt i Enköping från d. 23 sept. 1836 till d. 1 april 1839.

Aflade apotekarexamen d. 19 maj 1841, förestod åren 1841—47 filialapoteket i Norberg och erhöll d. 24 sept. sistnämnda år personligt privilegium å det nya apotek, som skulle inrättas i Vemdalens by i Härjedalen.

Jämlikt samma K. bref var S. för den tid han komme att innehafva apoteket berättigad att vid medikamentsförsäljning beräkna sig till godo $16\frac{2}{3}\%$ förhöjning af medicinaltaxans priser.

Apoteket inrättades af honom i en bondgård, men flyttades sedan till en nybyggnad, som, ursprungligen afsedd till komministerbostad, skänkts till lokal för apoteket af sockenborna. Samtidigt inköpte kommunen åt S. en torplägenhet, af hvars afkastning han hufvudsakligen lifnärde sig, alldenstund apotekets omsättning var mycket ringa. Med apoteket var äfven förenad landthandel, men då S. ej synes hafva ägt synnerligen stor förmåga att själf upparbeta sina affärer och därjämte ådrog sig en reumatisk åkomma, utarrenderade han apoteket i febr. 1867 till examinerade apotekaren J. C. Hjortsberg och flyttade till sin broder, kyrkoherden i Torsåker E. P. Sellin.

Han återkom dock till Vemdalen 1869 och gick då i författning om att flytta apoteket till Sveg, dit Vemdalens provinsialläkarstation blifvit förlagd. Han hade redan låtit uppföra en byggnad för apoteket, som till inredningen var nästan färdig, då han efter en resa till Vemdalen ådrog sig en svår förkylning och dog.

Död d. 29 okt. 1869 i Sveg.

Gift 1) d. 21 juli 1850 med JOHANNA HELENA HOLM, född d. 27 okt. 1820, död d. 3 jan. 1852, dotter till . . .

Barn: Ett barn, som afled kort efter födelsen.

2) d. 8 okt. 1855 i Anundsjö med MARIA LOVISA GYLLENSPETZ, född d. 27 juli 1824, död d. 22 juli 1866, dotter till komministern i Styrnäs JONAS GYLLENSPETZ och MARIA CHRISTINA GENBERG.

Barn: JOHAN OLOF, född d. 7 dec. 1857, död d. 23 maj 1917. Kyrkoherde i Mo.

LIEDÉN, PHILIP WILHELM. Född d. 23 mars 1832 i Söderköping.

Föräldrar: Landtbrukaren NILS JONSSON, född d. . . ., död d. . . ., och ANNA SOFIA PETTERSON, född d. . . ., död d. . . .

L. idkade studier i Söderköpings apologistkola åren 1845—48 och antogs i mars 1849 till elev å apoteket Kronan i Norrköping, fortsatte från maj 1853 elevtjänstgöringen å apoteket i Lindesberg och aflade där farmacie studiosi-examen d. 9 dec. s. å. Tjänstgjorde därefter till d. 24 okt. 1854 å apoteket i Arboga, sedan ånyo å apoteket i Lindesberg, till dec. 1855 och från d. 14 febr. 1856 till d. 1 sept. s. å. å apoteket Vita Björnen i Stockholm.

Aflade apotekarexamen d. 20 april 1859 och tjänstgjorde därefter å apoteken Svanen i Kristianstad från d. 7 maj 1859 till d. 15 maj 1860, Kronan i Göteborg från april 1861 till samma månad 1862, såsom föreståndare å Vasen i Linköping från d. 26 maj 1862 till d. 17 nov. 1863 och tjänstgjorde där sedan ytterligare till d. 1 sept. 1864. Han hade därefter anställning å apoteket Bävern i Härnösand, däraf två månader som föreståndare, tills han d. 31 mars 1870 erhöll privilegium å apoteket i Sveg.

L. var de sista åren blind och i öfrigt mycket sjuklig, hvarför han åtnjöt tjänstledighet.

Död d. 15 aug. 1886 i Sveg.

BERGHOLTZ, KARL WILHELM. Född d. 26 nov. 1838 i Nye socken, Jönköpings län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Öhnestad, CARL FREDRIK BERGHOLTZ, född d. 15 sept. 1797, död d. 12 juli 1862, och ELISABET MARGARETA COLLIANDER, född d. 26 jan. 1804, död d. . . . 1882.

Efter skolstudier åren 1849—54 vid högre elementarläroverket i Jönköping, antogs B. i aug. 1854 till elev å apoteket i Uddevalla, fortsatte elevtjänstgöringen från medlet af sept. 1856 å apoteket i Vänersborg och aflade där farmacie studiosi-examen d. 2 sept. 1859. Konditionerade därefter dels å apoteket Göta Lejon i Karlskrona och dels å apoteket Lejonet i Jönköping till d. 1 okt. 1861, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet.

Aflade d. 3 mars 1863 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteket Kronan i Borås från d. 1 april s. å. till

början af 1869, däraf två år såsom föreståndare samt erhöi d. 23 mars s. å. privilegium å apoteket i Trosa. Erhöi d. 18 aug. 1871 befrielse från detta privilegium, men innehade dock apoteket till juni 1873, då han öfverlämnade det till ny innehafvare.

B. tjänstgjorde sedan å apoteken i Trälleborg, Kisa, Söderköping och Norberg, förestod under sommaren 1876 apoteket i Torp, numera Fränsta, och förestod från d. 21 sept. 1877 till d. 15 mars 1887 medikamentsförrådet i Dannemora. Erhöi privilegium å apoteket i Sveg d. 10 dec. 1886 och innehade sedan 1901 äfven tillstånd att tillhandahålla medikamentsförrådet i Rätansbyn.

B. åtnjöt sedan 1901 ledighet från skötandet af apoteket.

Död d. 24 okt. 1903 i Lilla Mellösa, Södermanlands län.

Ogift.

JONSSON, OSCAR. Född d. 22 jan. 1858 i Västra Emtervik, Värmlands län.

Föräldrar: Skolläraren och klockaren OLOV JONSSON, född d. 25 okt. 1824, död d. 8 okt. 1911, och MARIA NILSSON, född d. 20 jan. 1820, död d. 28 febr. 1906.

Efter att hafva genomgått 3 klasser vid högre elementarläroverket i Karlstad 1871—73 antogs J. 1874 till elev å apoteket Kronan i Stockholm, fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Sigtuna och aflade farmacie studiosi-examen d. 4 dec. 1876.

Efter aflagd farmacie studiosi-examen tjänstgjorde han å flera apotek, såsom i Hudiksvall, Bävern i Västerås, i Hede, aflade d. 22 jan. 1887 apotekarexamen och förestod därefter till 1892 filialapoteket i Sunne. Han tjänstgjorde där fortfarande, efter det att detsamma förändrats till själfständigt apotek, till d. 4 aug. 1904, då han erhöi privilegium å apoteket i Sveg. Innehade äfven tillstånd att tillhandahålla medikamentsförrådet i Rätansbyn.

Under vistelsen i Sunne var J. 1903—04 kontrollör och tillsyningsman vid bryggerierna därstädes.

Död d. 20 juli 1908 i Sveg.

Gift d. 30 mars 1896 med ANNA CARINA LINDSTRÖM, född d. 28 febr. 1877, fosterdotter till apotekaren CLAES FREDRIK ÖLANDER och IDA JOHANNA ROOS.

Barn: MARIA ANNA MARGARETA, född d. 26 jan. 1897,

gift d. 14 febr. 1924 med korrespondenten ALFRED STEINHOLZT, född d. 11 juni 1896, bosatta i New-York; — NILS OSCAR HERJE, född d. 16 sept. 1898. Journalist; — SVEN OLOV THORVALD, född d. 3 jan. 1900. Elektrotekniker i Norra Amerika; — SIGNE KARIN ELISABET, född d. 22 juli 1901. Gymnastikdirektör, gift d. 1 maj 1924 med gymnastikdirektören VALFRID FERDINAND HAMMARLUND, född d. 3 juli 1899, bosatta i norra Amerika; — ERIC GUSTAV ENGELBREKT, född d. 5 sept. 1903. Student.

LARSSON, JOHAN. Född d. 12 juni 1859 i Sävestads socken, Malmöhus län.

Föräldrar: Hejesmidaren HANS LARSSON, född d. 6 april 1816, död d. 5 juni 1896, och JOHANNA CHRISTOFFERSSON, född d. 16 juli 1814, död d. 30 april 1897.

Efter att hafva idkat skolstudier vid högre allmänna läroverket i Ystad, antogs L. d. 1 sept. 1875 till elev å apoteket Fläcka Örnén i Malmö, aflade farmacie studiosi-examen d. 1 mars 1880 och tjänstgjorde fortfarande å samma apotek till d. 15 maj 1882. Hade därefter anställning å apoteken i Anderslöv från 1 maj 1882 till d. 2 dec. 1883, Tanum från d. 15 sept. 1884 till d. 20 aug. 1886 och Nordstjärnan i Stockholm från d. 4 dec. 1886 till d. 13 aug. 1887.

Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, vikarierade sommarmånaderna under studietiden dels å apoteket i Åtvidaberg 1890 och dels å apoteket i Köping 1891 och aflade apotekarexamen d. 5 dec. sistnämnda år. Tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Jönköping från d. 3 febr. 1892 till d. 13 aug. s. å., i Söderhamn från d. 5 sept. 1892 till d. 31 aug. 1893 och såsom föreståndare för dåv. medikamentsförrådet i Ljusne från d. 1 sept. 1893 till d. 19 febr. 1909, hvilken dag han erhöll privilegium å apoteket i Sveg.

L. åtnjöt sedan 1913 tjänstledighet.

Död d. 20 maj 1914 i Falun.

Gift 1) d. 28 sept. 1895 med JOHANNA BOTILDA CHRISTOFFERSSON, född d. 24 juni 1858, död d. 30 juni 1896, dotter till bagarmästaren och husägaren SVEN CHRISTOFFERSSON och KERSTI NILSDOTTER.

Barn: En son, som afled omedelbart efter födelsen.

2) d. 20 nov. 1897 med ANNA CHARLOTTA WINBERG, född d. 29 jan. 1874, dotter till sjökaptenen JOHAN AUGUST WINBERG och ERIKA CHARLOTTA TÖRNROS.

Barn: ELSA MARGIT, född d. 20 sept. 1898. Bokhållare vid A.-B. Göteborgs Banks afdelningskontor i Borlänge; — HANS THORBJÖRN FOLKE, född d. 27 okt. 1900. Landtbruksbokhållare vid Östads säteri, Mjörnsjö; — EJVOR ANNA SOFIA, född d. 19 febr. 1902, död d. 15 aug. 1905; — SONJA INGEBORG, född d. 2 maj 1904, vistas i Bruxelles.

WESTERLUND, JOHN FREDRIK AGARDH. Född d. 19 sept. 1866 i Ronneby.

Föräldrar: Läroverkskollegan fil. d:r CARL AGARDH WESTERLUND, född d. 12 jan. 1831, död d. 28 febr. 1908, och AUGUSTA WILHELMINA LINDSTEDT, född d. 5 febr. 1838.

Efter erhållen undervisning i hemmet idkade W. skolstudier vid lägre allmänna läroverket i Ronneby 1877—81 samt vid högre allmänna läroverket i Karlskrona 1881—82, antogs 1883 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm och aflade farmacie studiosi-examen d. 24 sept. 1886.

Tjänstgjorde därefter å apoteken i Ronneby, Lejonet i Malmö, i Sjöbo, Hjorten i Örebro, Kärnan i Hälsingborg, i Skara och Luleå. Aflade apotekarexamen d. 17 maj 1894 och tjänstgjorde sedan å apoteken Kronan i Norrköping 1894—98, i Luleå 1898—1901 samt ånyo å apoteket Kronan i Norrköping 1901—09. Förestod dåv. medikamentsförrådet i Åtvidaberg någon tid under år 1910 och tjänstgjorde där ännu 1911 samt sedan å apoteket Ängeln i Stockholm till d. 17 nov. 1914, då han erhöll privilegium å apoteket i Sveg.

W. har från trycket utgivit: *Ronnebytraktens seudoneurop-tera, I, odorata*. Entomologisk tidskrift 1901.

Död d. 2 okt. 1921 i Sveg.

Gift d. 23 jan. 1899 med ESTHER ULMGREN, född d. 22 aug. 1872, dotter till civilingenjören BERNHARD MAGNUS ULMGREN och SOFIA WILHELMINA AUGUSTA SPÅNGBERG.

Barn: ESTER AUGUSTA MARGIT, född d. 5 febr. 1904; — ESTER ANNA ELISABETH (ANNA-LISA), född d. 24 april 1908.

STRÖMER, LUDVIG. Född d. 19 april 1862 i Sibbarp, Hallands län.

Föräldrar: Torparen OLOF BENGTSOON, född d. 23 aug. 1820, död d. 17 april 1883, och ANNA CHRISTINA BENGTSODOTTER, född d. 18 juli 1825, död d. 13 okt. 1891.

Efter att hafva d. 27 maj 1885 vid Göteborgs högre latinläroverk aflagt mogenhetsexamen, antogs S. d. 26 aug. 1886 till elev å apoteket Vita Björnen i Stockholm och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 jan. 1890. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Sveg 1890—93, inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen sistnämnda år och aflade apotekarexamen d. 21 maj 1895. Tjänstgjorde sedan å apoteken i Sveg 1895—1900, Hede 1900—03 och förestod medikamentsförrådet i Föllinge 1903—06.

Erhöll d. 21 dec. 1906 privilegium å apoteket i Hede och innehade från 1910—22 därjämte medikamentsförrådet i Rätansbyn.

Erhöll d. 31 dec. 1921 transport till apoteket i Sveg.

Gift d. 28 aug. 1903 med GERTRUD WALLÉN, född d. 22 maj 1876, död d. 19 dec. 1922, dotter till handlanden CARL ERIK WALLÉN och INGRID OLSDOTTER.

Barn: ANNA INGRID LAILA, född d. 28 maj 1904; — ELSA MARIANNE, född d. 12 jan. 1906; — BJÖRN OLOF (OLLE) LUDVIG och CARL FRITHIOF LUDVIG, tvillingar, födda d. 27 april 1907; — TORD INGEMAR LUDVIG, född d. 13 okt. 1910.

Apoteket i Mörsil (förut Undersåker).

1855.

Jämlikt K. brefvet d. 21 dec. 1855 bemyndigades Collegium medicum att, »så snart läkare inom distriktet blifvit utnämnd, genast gå i författning om ett själfständigt apoteks anläggande i närmaste grannskap af provinsialläkarestationen, med personelt privilegium, att kungöras till efter rättelse för hugade och kompetente sökande, bland hvilka I efter pröfning af deras meriter, skullen ega att till erhållande af nådigt privilegium föreslå den mest förtjente och skickligaste».

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 16 jan. 1857 examinerade apotekaren G. E. Winqvist.

Apoteket, som alltid legat i Mörsil, men efter församlingens namn först benämndes Undersåkers apotek, förlades af sin förste innehafvare till en hyrd lokal, tillhörig hemmansägaren Grels Olsson i Bye. Redan 1858 köpte dock W. en gård i samma by och uppförde en byggnad för apoteket, i hvilken han samtidigt dref en ganska omfattande landthandel. Detta hus nedbrann till grunden i maj 1882, hvarefter W. inköpte en tomt i närheten af järnvägsstationen och här uppförde ett tvåvåningshus med lokaler för apoteket i nedre våningen. Stället kallades Lundagård och tillhör nu Mörsils sanatorium. Apotekare S. O. E. Schönmeyr köpte 1889 granngården och flyttade apoteket dit. Det erhöll där rymliga lokaler samt ny inredning och nya kärl. Här är det ännu beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 700 kronor.

WINQVIST, GUSTAF EDVARD. Född d. 2 febr. 1823 i Spånga, Stockholms län.

Föräldrar: Skolprästen i Spånga, sedermera kyrkoherden i Norrby, Uppsala stift, GUSTAF ERIK WINQVIST, född d. 7 maj 1794, död d. 2 sept. 1851, och ULRIKA JANSSON, född d. 19 aug. 1801, död d. 26 april 1829.

Efter att hafva åtnjutit undervisning dels i hemmet och dels vid Maria lärdomsskola i Stockholm, antogs W. 1836 till elev å apoteket i Sala, aflade där farmacie studiosi-examen d. 20 juni 1840 och konditionerade därefter å apoteken Lejonet i Uppsala från d. 23 juni 1840 till d. 19 sept. 1842 samt Kronan i samma stad från sistnämnda dag till d. 4 maj 1845. Tjänstgjorde därpå å apoteket i Döderhultsvik, numera Oskarshamn, från d. 20 sept. 1846 till d. 12 aug. 1847 och apoteket Lejonet i Kalmar från aug. 1847 till d. 10 nov. 1848 samt inskrefs sistnämnda år vid farmaceutiska institutet.

Aflade apotekarexamen d. 29 maj 1850 och tjänstgjorde därefter å apoteken Kronan i Stockholm från juli 1850 till aug. 1851, Enhörningen i Göteborg från d. 1 aug. 1851 till d. 1 aug. 1856, förestod från sept. 1856 till maj 1857 däv. filialapoteket i Strömsholm och erhöll d. 16 jan. 1857 personligt privilegium å det apotek, som skulle anläggas i Undersåkers provinsialläkardistrikt, numera apoteket i Mörsil.

Han utarrenderade d. 1 dec. 1884 apoteket till examinerade apotekaren C. F. Westlund och flyttade till Stockholm, men återtog detsamma d. 19 nov. 1885.

W. dref jämte apoteket en ganska omfattande landthandel.
Död d. 4 nov. 1887 i Mörsil.

Gift d. 4 dec. 1860 med KAROLINA SAMUELINA FJELLSTRÖM, född d. 12 april 1833, död d. 14 aug. 1894, dotter till kaptenen vid K. Jämtlands fältjägarkår SAMUEL FJELLSTRÖM och KAROLINA MEIJERBERG.

Barn: AMANDA GUSTAVA, född d. 13 sept. 1861, gift. d. 8 okt. 1895 med majoren i italienska armén FERDINANDO BIANCHI, född d. 30 mars 1863, död d. 8 jan. 1923.

SCHÖNMEYR, SVEN OLOF ERNST. Född d. 11 april 1843 i Stockholm.

Föräldrar: Rådmannen SVEN JOHAN SCHÖNMEYR, född d. 9 okt. 1902, död d. 5 juli 1857, och INGEBORG MARIA EKEKRANTZ, född d. 12 sept. 1821, död d. 25 mars 1893.

S. inskrefs vid 8 års ålder i Maria lägre elementarläroverk i

Stockholm, genomgick detta och första afdelningen af Stockholms gymnasium samt antogs i sept. 1860 till elev å apoteket i Falun. Aflade här farmacie studiosi-examen d. 14 april 1864, inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 30 maj 1866. Tjänstgjorde därefter nära tre år å apoteket i Falun och sedan från sept. 1869 till d. 14 juni 1888 å apoteket Enhörningen i Stockholm, tidtals såsom föreståndare.

Erhöll sistnämnda år och dag privilegium å apoteket i Mörsil, hvilket för hans räkning afsynades d. 1 aug. s. å.

S. var från d. 1 juli 1909 tjänstledig och bosatt i Stockholm med legitimerade apotekaren Per Jakob Bergström som arrendator.

Död d. 1 jan. 1923 i Stockholm.

Gift d. 6 mars 1890 med HEDVIG AMALIA SEWÉN, född d. 21 nov. 1844, dotter till bergshauptmannen PER NICLAS SEWÉN och HEDVIG ERIKA MÖLLER.

Äktenskapet var barnlöst.

ROHBE, ANDERS SETH. Född d. 14 mars 1871 i Ekeby-Borna, Östergötlands län.

Föräldrar: Landtbrukaren ANDERS PER PETERSON, född d. 14 sept. 1812, död d. 3 febr. 1881, och JOHANNA CHARLOTTA JANSSON, född d. 24 jan. 1833.

Efter att hafva genomgått 6 klasser af Linköpings högre allmänna läroverk, antogs R. d. 25 sept. 1888 till elev å apoteket i Arboga, aflade farmacie studiosi-examen i Stockholm d. 23 maj 1892 och vikarierade en månad sommaren s. å. å nämnda apotek. Tjänstgjorde därefter å apoteken Svanen i Stockholm från d. 1 nov. 1892 till d. 22 sept. 1893, Enhörningen i Göteborg från d. 25 sept. 1893 till d. 17 febr. 1897 och i Motala från d. 5 april 1897 till d. 8 aug. 1897.

Inskrefs vid farmaceutiska institutet höstterminen s. å., förestod under sommarferierna 1898—99 brunnsapoteket i Medevi och aflade apotekarexamen d. 12 sept. 1899.

Tjänstgjorde därefter å apoteken i Motala från d. 15 sept. 1899 till d. 18 nov. s. å., Svanen i Kristianstad från d. 20 nov. s. å. till d. 31 maj 1900, ånyo i Motala från d. 1 juni 1900 till d. 15 mars 1901, Renen i Stockholm från d. 15 mars 1901 till d. 15 juni 1907, såsom vikarie å apoteken Leoparden i Stock-

holm från d. 16 juni 1907 till d. 15 aug. s. å., S:t Erik i samma stad från d. 16 aug. 1907 till d. 12 nov. s. å., Morianen i Stockholm från d. 13 nov. 1907 till d. 31 jan. 1908 och Mården darsammastädes från d. 1 febr. till d. 15 mars s. å.

Han hade därefter anställning å apoteket Ängeln i Stockholm från d. 16 mars 1908 till d. 30 april 1923 och erhöll d. 23 mars s. å. privilegium å apoteket i Mörsil.

Gift d. 22 maj 1904 med ROSALIE ELVIRA JONSSON, född d. 3 okt. 1870, dotter till verkmästaren CARL AUGUST JONSSON och ULRIKA SOFIA PETTERSSON.

Barn: LISA MARGARETA, född d. 25 april 1905; — LARS OLOF SETH, född d. 22 sept. 1906.

Apoteket i Ragunda.

1864.

K. brefvet d. 9 dec. 1864 till sundhetskolegium meddelar att K. Maj:t funnit godt förordna att 1,500 kronor må utgå till lön åt en ny provinsialläkare inom Jämtlands län med station å Ragunda kyrkslätt, samt att ett apotek med personligt privilegium finge i vanlig ordning anläggas, sedan läkarbefattningen blifvit tillsatt.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 11 maj 1866 examinerade apotekaren Ch. O. Strömholm, som öppnade apoteket för allmänheten, sedan detsamma d. 13 mars 1867 blifvit vederbörligen afsynadt.

A. förlade apoteket till en af honom inköpt fastighet i Pålgård i närheten af Ragunda kyrka. Efter järnvägens tillkomst köpte han en tomt i närheten af järnvägsstationen, å hvilken han lät för apoteket uppföra en nybyggnad och fick efter åtskilliga stridigheter med Ragunda kommun tillstånd af K. Maj:t att hit flytta apoteket, som afsynades i de nya lokalerna d. 10 och 11 aug. 1894.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 500 kronor.

STRÖMHOLM, CHRISTIAN OSCAR. Född d. 12 nov. 1838 i Vimmerby.

Föräldrar: Kaptenen vid K. Kalmar regemente CHRISTIAN STRÖMHOLM, född d. 13 juni 1793, död d. 26 maj 1856, och EMILIE LOUISE MARIE SCHREVELIUS, född d. 21 maj 1800, död d. 19 juni 1866.

Efter att åren 1847—57 hafva idkat skolstudier vid lägre elementarläroverket i Vimmerby, antogs S. i nov. sistnämnda

år till elev å apoteket Lejonet i Jönköping, fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Vimmerby från d. 4 aug. 1852 och aflade där farmacie studiosi-examen d. 19 maj 1857. Konditionerade fortfarande å apoteket i Vimmerby till d. 10 dec. s. å., var därefter anställd å apoteket i Visby till d. 16 juni 1859 och å apoteket i Skellefteå från denna dag till d. 21 sept. 1861.

Aflade apotekarexamen d. 17 dec. 1862 och tjänstgjorde därefter å apoteket i Skellefteå till d. 19 sept. 1864. Förordnades höstterminen s. å. såsom lärare i naturalhistoria och farmakognosi vid farmaceutiska institutet, men tog påföljande år ånyo anställning å apotek och tjänstgjorde å apoteken i Hudiksvall från d. 8 jan. 1865 till d. 9 okt. s. å. och Göta Lejon i Karlskrona från d. 1 febr. 1866 till d. 28 juni s. å.

Erhöll d. 11 maj 1866 privilegium å nya apoteket i Ragunda, hvilket för hans räkning afsynades d. 13 mars 1867. Innehade därjämte medikamentsförrådet i Stugun åren 1887—93. Sedan 1906 åtnjöt han tjänstledighet.

S. var en framstående botanist och företog flera forskningsresor i botaniskt syfte, såväl inom som utom Sverige.

Död d. 14 maj 1916.

Gift 1) d. 11 nov. 1869 i Ragunda med ENGLA SOFIA FRISENDAHL, född d. 12 jan. 1848, död d. 3 mars 1874, dotter till landtbrukaren DANIEL FRISENDAHL och ANNA BRITA DANIELSDOTTER.

Barn: GUSTAF CHRISTIAN, född d. 5 okt. 1870, död d. 12 dec. s. å.; — DANIEL, född d. 23 sept. 1871. Fil. d:r, professor i kemi vid Uppsala universitet.

2) d. 28 sept. 1875 i Ragunda med CHRISTINA HELENA HALLGREN, född d. 7 dec. 1840, dotter till fanjunkaren J. HALLGREN och MARGARETA ELISABET CARLSSON.

Barn: FREDRIK, född d. 21 okt. 1877. Kapten vid K. Vaxholms grenadierregemente; — EMILIE, född d. 26 jan. 1880, gift d. 12 okt. 1905 med legitimerade apotekaren ERNST VINCENTIUS BERGGREN, född d. 4 jan. 1873. Äktenskapet upplöst genom laglig skilsmässa; — HELGA, född d. 29 mars 1886, gift d. 8 aug. 1915 med kamreraren i Värmlands enskilda bank GUSTAF LUNDGREN, född d. 21 april 1883; — OSKAR, född d. 28 dec. 1881, död d. 9 dec. 1884.

HAGÆUS, JOHAN EMIL. Född d. 3 jan. 1865 i Vassända-Naglum, Älvsborgs län.

Föräldrar: Landtbrukaren BENGT EDVARD ANDERSSON, född d. 30 okt. 1841, död d. 20 mars 1919, och ANNA BEATA THOLSON, född d. 7 okt. 1838, död d. 6 juli 1893.

Efter att hafva genomgått 6 klasser af Vänersborgs högre allmänna läroverk, antogs H. d. 23 aug. 1885 till elev å apoteket i Säffle, fortsatte elevtjänstgöringen d. 23 aug. 1886 å apoteket Svanen i Göteborg, men återflyttade d. 1 jan. 1887 till Säffle och avslutade nämnda tjänstgöring d. 13 dec. 1888. Aflade farmacie studiosi-examen vid farmaceutiska institutet d. 22 maj 1889 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Säffle från d. 26 maj 1889 till d. 26 juli 1890 och Ronneby från d. 1 aug. 1890 till d. 15 sept. s. å.

Aflade apotekarexamen d. 7 dec. 1893 och tjänstgjorde därefter å apoteket i Trollhättan 1894—95 och såsom föreståndare för apoteken i Ragunda 1896—1900 samt Örnen i Östersund 1901—05. Han hade därpå anställning å apoteken i Leksand 1905—06, Eksjö 1906—07, sistnämnda år såsom föreståndare, å Enhörningen i Stockholm 1908—13 och Ejdern i Göteborg 1914—16.

Erhöll d. 10 nov. 1916 privilegium å apoteket i Ragunda, som för hans räkning afsynades d. 6 och 7 dec. 1916.

H. har från trycket utgifvit: *Om Emetin samt bottensatsen i Mixtura Thielemanni*. Sv. farm. tidskr. 1899. *Reseminnen*. Göteborg 1906.

Gift d. 8 aug. 1897 med GERTY SILVÉN, född d. 8 aug. 1871, dotter till skeppsredaren GUSTAF HILMER SILVÉN och ZELMA NATHALIA APPELTOFFT.

Barn: TORE ROLAND, född d. 17 juni 1898. Elev vid skogshögskolans forstmästarkurs; — BENGT ÅKE GUSTAF, född d. 24 sept. 1900. T. f. folkskollärare i Säffle.

SANDER, EDWARD HARVEY. Född d. 17 juni 1867 i Strängnäs.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Hallsberg JOHAN OLOF SANDER, född d. 23 febr. 1821, död d. 28 febr. 1908, och ELISABETH MOORE, född i London d. 29 juni 1836, död d. 10 mars 1873.

Efter att från 1878 hafva idkat skolstudier vid högre allmänna läroverket i Strängnäs och karolinska läroverket i Örebro, antogs S. 1883 till elev å apoteket Hjorten i Örebro, aflade farmacie

studiosi-examen d. 25 maj 1888 och tjänstgjorde å apoteket i Ström 1888—90.

Inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 12 dec. 1899. Vikarierade under studietiden periodvis å apoteken Elefanten, Vita Björnen och Svanen i Stockholm, tjänstgjorde sommaren 1900 såsom föreståndare för brunnsapoteket i Porla och därefter å apoteket Nordstjärnan i Stockholm till dess han d. 11 april 1919 erhöll privilegium å apoteket i Ragunda.

S. är sedan d. 1 sept. 1920 tjänstledig och förestås apoteket af legitimerade apotekaren Elof Albert Lindskoug såsom arrendator.

Apoteket i Ström.

1869.

I sockenstämmoprotokollet vid sockenstämma i Ström d. 6 sept. 1818 heter det:

»4:o. Under djupaste undersåtlig vördnad och tacksamhet för den hulda omvårdnad höga öfverheten behagar nådigst visa om hälsovården i Riket, beslöto församlingens Ledamöter, att af Socknejmnadsmedlen 10 Rdr Banco skulle användas till inköp af nödigaste medicamenter för ett Socken Appotek, enligt den anvisning, som D:r Pontins Bok meddelar. Catecheten Nils Göransson åtog på Socknemännens anmodan, att förestå Socken-appoteket, och gjordes härvid det uttryckeliga förbehollet, att han icke får utlämna några medicamenter, med mindre Herr Comminister Huss, som gerna och villigt går församlingens Ledamöter till handa med sine råd, gifvit skrifte- lig Sedel, hvilka medicamenter böra efter sjukdomens beskaffen- het och efter Pontins bok af Socken Appoteket köpas och användas. På det Nils Göransson må hafva någon liten ersätt- ning för sitt besvär härmed, beslöts, att han, tills någon vidare öfverenskommelse kan pröfvas nödig, äger lof att, för hvarje dosis han af medicamenterne föryttrar taga en Schil:n R:gld sig till godo. De öfriga inflytande medlen för medicamen- terne bör han genom ordentlig räkning redovisa.»

Sannolikt hade församlingen genom sockenapotek tillgång till medicin ännu ett femtiotal år framåt, innan K. Maj:t genom K. brefvet d. 7 febr. 1868 medgaf, »att ett apotek med person- ligt privilegium må vid eller i närmaste grannskap af stationen för provinsialläkaren i Ströms distrikt anläggas, och personligt privilegium därå i vanlig ordning till ansökning kungöras».

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 10 juli 1868 exa- minerade apotekaren H. D. Rydberg. På grund af iråkad sjuk- dom kunde denne dock ej begagna sig af privilegiet och det- samma kungjordes därför 1869 ånyo till ansökning. Privilegiet

tilldelades nu genom K. brevet d. 12 okt. 1869 examinerade apotekaren J. C. Hjortsberg.

Denne sökte omedelbart inköpa det enda hus i samhället, som lämpade sig till apotek, men då detta ej lyckades, planerade H. byggandet af ett eget hus och begärde därför på sockenstämma bidrag i form af »en stock och en bräda» af hvarje bonde. Denna begäran afslogs emellertid och H. såg sig nödsakad i förutnämnda hus hyra lokal för apoteket. I maj påföljande år begynte detsamma inredas och d. 17 nov. kunde afsyningen ske.

Samhället bestod då endast af 6 privathus, läkarbostad och ett tjugotal kyrkbodar. Omsättningen var också mycket ringa, ej minst på grund af att folket enligt gammal vana helst vände sig till kvacksalfvare, och dessa själfva försålde den medicin, som de ordinerade.

År 1877 gjorde Hjortzberg konkurs och apoteket låg nu nere tills examinerade apotekaren A. Lönegren d. 24 jan. 1879 erhöll privilegium å detsamma och åter öppnade det för allmänheten.

Apoteket var, då det anlades, beläget vid nuvarande Storgatan, men flyttades af apotekare A. Lönegren omkr. 30 meter längre ned på samma gata. Apotekare C. G. E. Lönnegren förlade det i början af 1896 till ett hus i omedelbar närhet af kyrkan, men utarrenderade sedermera apoteket. Den andre i ordningen af arrendatorerna, examinerade apotekaren P. J. Bergqvist, inköpte 1923 en fastighet i samhällets centrala del vid Storgatan, och flyttade apoteket dit.

Under apoteket i Ström hörde åren 1893—1902 apoteket i Hammerdal såsom medikamentsförråd.

Apoteket, hvars innehafvare erhöll privilegiet före d. 27 okt. 1899, har ej kunnat åsättas någon afgift till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

RYDBERG, HERMAN DANIEL. Född d. 3 juni 1829 i Alingsås.

Föräldrar: Stadsfiskalen i Alingsås ISAK DANIEL RYDBERG, född d. 8 okt. 1789, död d. 4 mars 1851, och CHRISTINA BERNHARDINA LUNDGREN, född d. 11 nov. 1797, död d. . . .

Efter undervisning vid Alingsås skola antogs R. 1845 till elev å apoteket i Uddevalla och aflade där farmacie studiosi-examen d. 20 okt. 1849 samt fortsatte tjänstgöringen å nämnda apotek till april 1853. Han var därefter anställd å apoteket i Lidköping till okt. s. å. samt från maj 1854 till d. 21 sept. 1867 å apoteket Bävern i Härnösand.

Aflade apotekarexamen d. 31 maj 1861, tjänstgjorde därefter å apoteket Bävern i Härnösand från d. 10 juni 1861 till d. 24 aug. 1864 och såsom föreståndare för apoteket Hjorten i Östersund från d. 1 sept. 1864 till d. 1 aug. 1866. Tjänstgjorde sedan från d. 1 sept. s. å. till d. 1 aug. 1868 å apoteket i Hudiksvall, och erhöll d. 10 juli 1868 personligt privilegium å anläggandet af nya apoteket i Ström. Samma år träffades R. af ett slaganfall, som gjorde honom oförmögen att begagna sig af privilegiet. Under 25 år förblef han sedan fjättrad vid sjukbädden, innan han slutade sina lidanden.

Död d. 17 juni 1894 å Luleå lasarett.

Ogift.

HJORTSBERG, JOHAN CONRAD. Född d. 11 dec. 1836 i Kiaby, Kristianstads län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Västerstad JOHAN ERIK HJORTSBERG, född d. 9 nov. 1802, död d. 12 dec. 1869, och CONCORDIA GUSTAVA ALTHIN, född d. 25 juni 1809, död d. 28 maj 1877.

H. antogs d. 5 aug. 1851 till elev å apoteket Svanen i Kristianstad och aflade d. 6 mars 1855 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter från d. 28 april 1855 till d. 1 sept. 1857 å apoteket i Ronneby, inskrefs höstterminen 1857 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 16 febr. 1859 apotekarexamen. Han hade därefter anställning å apoteken i Ronneby från d. 1 april 1859 till d. 28 juli 1860, Enhörningen i Stockholm från d. 29 juli s. å. till d. 15 juli 1862, i Hudiksvall från juli 1862 till slutet af 1866, under hvilken tid han två månader 1863 förestod filialapoteket i Järvsö, och under april 1865 apoteket i Hudiksvall. Förordnades d. 28 febr. 1867 till föreståndare för dåv. apoteket i Vemdalen och erhöll d. 12 okt. 1869 personligt privilegium å nya apoteket i Ströms distrikt, hvilket af honom 1870 öppnades för allmänheten. (Se under föregående innehafvare.)

Sedan H. 1875 blifvit försatt i konkurs ingick sundhetskolegium till K. Maj:t med framställning om att han måtte förklaras apoteksprivilegiet förlustig. K. brefvet d. 22 juni 1876 förklarade sedermera framställningen icke föranleda till någon åtgärd, enär H. visat sig hafva träffat ackord med sina borge-närer, hvilket ackord i och för sig icke medförde hinder för H. att själf bedrifva sin apoteksrörelse. Sedan emellertid H. 1877 ånyo blifvit försatt i konkurstillstånd, förklarade K. Maj:t d. 18 maj s. å. honom förlustig apoteksprivilegiet.

Död d. 3 febr. 1905 i Strömsund.

Gift d. 27 dec. 1870 med ANNA SOFIA JONSSON, född d. 13 dec. 1851, dotter till garfvaren JOHAN JONSSON och ELISABETH LAGERSTEDT.

Barn: JOHAN CONRAD, född d. 17 sept. 1871. Bagare i Östersund; — BROR EMIL, född d. 22 dec. 1872. Bagare i Sundsvall; — BERNHARD VICTOR, född d. 28 maj 1874. Tapetserare i Strömsund; — CONCORDIA ELISABETH, född d. 7 aug. 1876, död d. 17 aug. 1878; — CONCORDIA ELISABETH, född d. 9 jan. 1879, gift d. 14 okt. 1905 med fanjunkaren vid K. Karlskrona grenadierregemente FRANS OTTO CARLSSON, född d. 24 jan. 1865; — CARL FRIDE, född d. 9 jan. 1882, död d. 6 dec. 1897; — ERIK HILDING, född d. 18 maj 1884. Urmakare i Karlstad; — ALFRED AGATON, född d. 7 dec. 1886, död d. 13 mars 1896; — SIGNE SOFIA, född d. 7 nov. 1889, gift d. 1 juni 1913 med handlanden i Fridlefstad SIGFRID LORANTZ, född d. 3 aug. 1890; — HELGE REINHOLD, född d. 16 juli 1892. Vistas i Amerika; — ELFVA AUGUSTA, född d. 15 okt. 1895. Tekniskt biträde å apoteket Lejonet i Växjö; — KNUT VERNER, född d. 15 okt. 1895 (tvilling). Maskinist vid K. flottan i Karlskrona.

LÖNEGREN, ALGOT. Född d. 21 jan. 1841 i Algutsboda, Kronobergs län.

Föräldrar: Kommissionslandtmätaren i Kronobergs län FRANS ADOLF LÖNEGREN, född d. 1 febr. 1804, död d. 15 aug. 1875, och MARIA KRISTINA BERGSTRÖM, född d. 30 jan. 1804, död d. 3 jan. 1881.

Efter skolstudier vid Växjö högre elementarläroverk åren 1849—56 antogs L. i juli s. å. till elev å apoteket i Växjö och aflade d. 29 dec. 1859 farmacie studiosi-examen. Han

konditionerade fortfarande och till början af juli 1861 å sistnämnda apotek samt inskrefs höstterminen 1861 vid farmaceutiska institutet, där han bedref studier till maj 1863. Tjänstgjorde därefter å apoteket Ugglan i Stockholm från d. 20 juni 1863 till d. 20 juni 1864 och å apoteket i Sollefteå från d. 25 juni 1864 till d. 9 juli 1866 samt aflade d. 29 maj 1867 apotekarexamen.

Han var därefter anställd å apoteket i Sollefteå från d. 2 juli 1867 till d. 1 aug. 1872, förestod medikamentsförrådet i Backe från d. 2 aug. 1872 till d. 28 febr. 1879 och erhöll d. 24 jan. sistnämnda år personligt privilegium å apoteket i Ström.

L. åtnjöt stort anseende inom den kommun i hvilken han hade sin verksamhet ej minst för sin välgörenhet. Han lämnar därjämte minnet efter sig såsom en god kamrat och trofast vän.

Död d. 21 jan. 1892 i Ström.

Ogift.

LÖNNEGREN, CARL GUSTAF ERIK. Född d. 19 juli 1846 i Malmö.

Föräldrar: Bagarmästaren CARL HÅKAN LÖNNEGREN, född d. 28 dec. 1818, död d. 8 juni 1898, och KERSTIN CHARLOTTA PETERSON, född d. 17 juni 1824, död d. 26 april 1878.

L. antogs till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg 1863 och aflade farmacie studiosi-examen d. 16 maj 1867. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Strängnäs 1867—69, Mariefred 1869—72, Kronan i Göteborg 1872—73 och i Sollefteå 1873—78.

Aflade apotekarexamen d. 25 maj 1880 och konditionerade sedan å apoteken Vita Björnen i Stockholm 1880—81, i Ström 1881—91, ånyo å Vita Björnen 1891—92 samt erhöll d. 15 juni 1892 personligt privilegium å apoteket i Ström. L. var innehafvare af medikamentsförrådet i Hammerdal 1893—1902 och af medikamentsförrådet i Gäddede 1898—1908.

Han utarrenderade apoteket d. 4 juli 1918 med legitimerade apotekaren John Emil Ericsson såsom af medicinalstyrelsen förordnad arrendator, hvilket arrende d. 1 juli 1923 öfverläts på legitimerade apotekaren P. J. Bergström.

L. är numera bosatt i Vadstena.

Gift 1) d. 8 mars 1893 med HELGA MATHILDA CHARLIER, född d. 1 mars 1860, död d. 25 dec. 1908, dotter till inspektoren EMERICH EMANUEL CHARLIER och AURORA KRISTINA HOLLSTEIN.

2) d. 8 april 1920 med MÄRTHA ELISABETH SANDBERG, född d. 8 april 1877, dotter till tapetserarmästaren VICTOR SANDBERG i Vadstena och FREDRIKA KRISTINA LUNDSTRÖM.

Apoteket i Hammerdal.

1902.

Sedan Hammerdals socken, hörande till Ströms provinsialläkardistrikt, å kommunalstämma d. 9 okt. 1892 beslutat att till aflönande af en extra provinsialläkare med nämnda kommun till tjänstgöringsområde och station i närheten af Hammerdals kyrka, anslå ett belopp af 1,500 kronor årligen under fem år, med gaf K. Maj:t d. 24 febr. 1893 att Hammerdals och Gåxsjö kommuner finge bilda ett extra provinsialläkardistrikt med station för läkaren i närheten af Hammerdals kyrka, samt bemyndigade medicinalstyrelsen uppdraga åt någon lämplig apoteks-innehafvare att under vanliga villkor, dock ej längre än till utgången af år 1897, tillhandahålla ett medikamentsförråd inom nämnda distrikt, på ett afstånd ej öfverstigande en kilometer från läkarens bostad.

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Ström C. G. E. Lönnegren.

K. brefvet d. 30 juli 1897 förnyade oktrojen å detsamma ytterligare 5 år »egande vederb. kommunalmyndigheter att i god tid före 1901 års utgång med stöd af den erfarenhet, som kunnat vinnas rörande behovet af en apoteksinrättning inom distriktet, inkomma med und. hemställan om medikamentsförrådets bibehållande, upphörande eller förändrande till själfständigt apotek». Jämlikt denna föreskrift ingingo Hammerdals och Gåxsjö kommuner, enligt beslut å kommunalstämma d. 2 febr. 1902, till K. Maj:t med anhållan att medikamentsförrådet finge bibehållas ytterligare fem år.

Ärendet remitterades till medicinalstyrelsen, som d. 3 nov. 1902 inkom med eget och samtliga vederbörandes utlåtande. Af dessa framgick att en apoteksinrättning i närheten af extra provinsialläkarens station i Hammerdal vore oundgängligen nödvändig och att den årliga omsättningen vid medikamentsför-

rådet i Hammerdal i medeltal uppgått till mellan 11,000 och 12,000 kronor eller högst 15,000 och lägst 10,000 kronor, samt att förrådets innehafvare i Hammerdal varit taxerad för en årlig inkomst af 3,000 kronor och ett år 3,500 kronor.

Genom K. brevet d. 5 dec. 1902 föreskref K. Maj:t sedermera att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle inrättas i Hammerdal och i vanlig ordning kungöras ledigt.

Privilegiet tilldelades genom K. brevet d. 8 maj 1903 examinerade apotekaren L. H. Esséen.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 200 kronor.

ESSÉEN, LARS HENRIK. Innehade apoteket i Hammerdal åren 1903—11. (Se under apoteket Sandviken, sid. 1751.)

KÄLLSTRÖM, ERIK OTTO. Född d. 31 aug. 1871 i Fägred, Skaraborgs län.

Föräldrar: Byggmästaren GUSTAF JOHANSSON i Trästena, född d. 14 juni 1826, död d. 10 maj 1909, och ANNA CHARLOTTA JANSDOTTER, född d. 18 mars 1827, död d. 4 dec. 1899.

Efter skolstudier, först i Gränna och sedan vid högre allmänna läroverket i Skara från 1888, blef K. elev å apoteket Hjorten i Göteborg 1890 och aflade farmacie studiosi-examen d. 19 maj 1893. Tjänstgjorde å apoteket Leoparden i Stockholm till 1897, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 11 sept. 1899. Under ferierna konditionerade han å apoteket i Trosa.

Efter apotekarexamen var han anställd å apoteken Leoparden i Stockholm, Bävern i Borås, i Backe och å Sälen i Stockholm samt dessutom kortare tider i Hammerdal och Östhammar.

Erhöll d. 7 dec. 1917 privilegium å apoteket i Hammerdal.

K. var begåfvad med en vacker sångröst och fungerade under sin tjänstgöringstid i Stockholm många år som farmaceutiska föreningens sånganförrare. Särskildt de äldre kamraterna erinra sig med tacksamhet de angenäma stunder, då K.

frikostigt lät sin präktiga baryton ljuda vid föreningens samkväm.

Död d. 9 april 1921 å Östersunds lasarett.

Gift 1) d. 8 nov. 1902 med ALMA JOHANNA BLOMBERG, född d. 16 april 1874, död d. 31 dec. 1918, dotter till grosshandlaren i Stockholm KNUT VICTOR BLOMBERG och KLARA JOSEFINA FRIBERG.

2) d. 25 sept. 1920 med FRIDEBORG SALTIN, född d. 27 maj 1893, dotter till kvarnägaren OLOF SALTIN och KARIN AUGUSTA HEDBERG, gift [2] d. 12 maj 1923 med distriktsveterinären i Skogs distrikt KNUT AXEL CHRISTOFILUS OTTANDER, född d. 7 jan. 1892.]

BAGGE, GUSTAF HARRY. Född d. 30 nov. 1872 i Varberg.

Föräldrar: Danska vice konsuln i Varberg CARL GUSTAF HENRIK (HARRY) BAGGE, född d. 6 aug. 1841, död d. 16 dec. 1916, och HILMA ALBERTINA SELLGREN, född d. 19 juni 1843, död d. 23 juni 1919.

B. genomgick tre klasser af Varbergs lägre elementarläroverk och fortsatte därefter vid Göteborgs högre allmänna läroverk, där han till 1889 genomgick 4:de klassen å latinlinjen samt 5:te och 6:te klassen å reallinjen. Kompletterade därefter i latinska språket d. 2 juni 1890 och antogs d. 1 juli s. å. till elev å apoteket Kronan i Göteborg. Fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Varberg och aflade farmacie studiosi-examen d. 18 sept. 1893. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Varberg från d. 25 sept. 1893 till d. 8 jan. 1894 och Simrishamn från d. 8 jan. s. å. till d. 31 maj 1897 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet.

Aflade apotekarexamen d. 12 dec. 1899 och var därefter anställd å apoteken i Varberg och Torsby samt från d. 1 okt. 1902 till d. 15 dec. 1907 såsom förståndare för dåv. medikamentsförrådet i Dannemora. Tjänstgjorde sedan å apoteken Renen i Stockholm 1908, i Skara 1909—10, Nederkalix, numera Kalix, 1911—13, Haparanda, Råneå, Luleå, Lycksele 1914, Överluleå, numera Boden, 1915, ånyo i Kalix 1916, Piteå, Degerfors, Norberg t. o. m. 1919 och Fränsta 1920—21.

Erhöll d. 30 juli 1921 personligt privilegium å apoteket i Backe.

Gift d. 14 dec. 1911 med ANNA LUND, född d. 27 juli 1885, dotter till fanjunkaren vid K. Norrbottens regemente PETTER ALBERT LUND och SELMA AMALIA KANT.

Barn: STEN GUSTAF HARRY, född d. 30 juni 1914; — HILMA ANNA GRETA, född d. 12 sept. 1915; — SELMA ULRIKA LEONTINE, född d. 10 juni 1920.

Apoteket i Stugun.

1893.

Sedan en distriktsläkare blifvit stationerad i Stuguns socken, anhöllo Stuguns och Borgvattnets kommuner hos K. Maj:t, att, då nämnda läkares verksamhet ej kunde blifva så omfattande och gagnelig, som önskligt vore, så länge som medicin ej funnes att tillgå på närmare håll än å det 5 mil därifrån belägna apoteket i Ragunda, ett medikamentsförråd måtte få anläggas i närheten af läkares bostad. Å kommunalstämma d. 27 febr. 1887 hade Stuguns socken förbundet sig att kostnadsfritt upplåta lokaler.

K. brefvet d. 6 maj 1887 bemyndigade med anledning här af medicinalstyrelsen uppdraga åt någon lämplig apoteksinnehafvare att under iakttagande af gällande föreskrifter till försäljning genom en af medicinalstyrelsen godkänd föreståndare tillhandahålla ett medikamentsförråd inom Stuguns kommun i närheten af distriktsläkares bostad.

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Ragunda C. O. Strömholm.

Fem år herefter ingingo Stuguns och Borgvattnets kommuner till K. Maj:t med anhållan att medikamentsförrådet finge förändras till själfständigt apotek och anförde till stöd härför att förrådet, hvars kundkrets uppginge till omkring 5,000 personer, hade en omsättning af omkring 8,000 kronor årligen, hvarför själfständigt apotek borde bära sig på platsen.

Ansökan remitterades till medicinalstyrelsen, som, efter att hafva infordrat yttranden från vederbörande provinsial- och förste provinsialläkare, apoteksinnehafvaren i Ragunda och K. bhde i länet, ingick till K. Maj:t med skrifvelse i ärendet. Medicinalstyrelsen anförde häri, att ett skiljande af medikamentsförrådet i Stugun från apoteket i Ragunda onekligen skulle tillskynda detta förlust, men att ersättning härför torde vinnas genom den förflyttning af apoteket i Ragunda från

dess nuvarande plats till det fördelaktigare läget vid järnvägsstationen, som blifvit bestämd genom K. brefvet d. 1 dec. 1892. Medicinalstyrelsen ansåg därför att en apoteksinrättning såväl i Ragunda som i Stugun skulle komma att bereda sin innehafvare skäligen bärning och föreslog att K. Maj:t täcktes föreskrifva att medikamentsförrådet i Stugun skulle indragas och från d. 1 okt. 1894 förändras till själfständigt apotek.

K. Maj:t beslöt i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och bestämde sedermera genom K. brefvet d. 3 febr. 1893 att medikamentsförrådet i Stugun skulle förändras till själfständigt apotek och vara beläget i Stuguns kyrkby inom ett afstånd af 1 kilometer från kyrkan därstädes.

Privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 7 juli 1893 examinerade apotekaren A. T. Scholander och afsynades för dennes räkning d. 14 aug. s. å.

Såsom medikamentsförråd inrymdes apoteket i en f. d. handelslägenhet nära Stuguns gamla kyrka (nu ödekyrka) omkring 100 meter från landsvägen och lika långt från Indalsälven och är såsom själfständigt fortfarande beläget å samma plats.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 100 kronor.

SCHOLANDER, AXEL THOMAS. Innehade apoteket i Stugun åren 1893—1902. (Se apoteket i Älvkarleö, sid. 377.)

HALLINDER, ANDERS. Innehade apoteket i Stugun åren 1903—21. (Se under apoteket i Tomelilla, sid. 874.)

BERGQVIST, PEHR. Född d. 8 jan. 1875 i Vallkärra, Malmöhus län.

Föräldrar: Landtbrukaren SVEN NILSSON, antog senare namnet BERGQVIST, född d. 3 febr. 1828, död d. 31 aug. 1901, och ELNA JÖNSDOTTER, född d. 1 sept. 1828, död d. 2 jan. 1915.

Efter afslutade skolstudier, blef B. elev å apoteket Vasen i Göteborg 1892 och aflade farmacie studiosi-examen d. 5 sept. 1896. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Söderköping från d.

15 sept. 1896 till d. 30 dec. s. å., Lejonet i Gävle från d. 1 jan. 1897 till d. 25 sept. s. å., i Trälleborg från d. 1 okt. 1897 till d. 1 dec. 1898, Kronan i Landskrona från d. 1 dec. 1898 till d. 31 aug. 1899, i Kramfors från d. 28 maj 1900 till d. 2 sept. s. å., i Lysekil från d. 10 maj 1901 till d. 3 sept. s. å., Vasen i Stockholm från d. 3 sept. 1901 till d. 14 maj 1902, i Mellerud från d. 15 maj 1902 till d. 1 sept. s. å., och å apoteket Leoparden i Stockholm från d. 2 sept. 1902 till d. 30 sept. s. å.

A. aflade apotekarexamen d. 6 dec. 1902 och konditionerade därefter å följande apotek: Billingsfors från d. 10 dec. 1902 till d. 1 juni 1903, Vara från d. 1 juni s. å. till d. 30 juni 1904, Piteå från d. 1 juli 1904 till d. 14 sept. s. å., Råneå såsom föreståndare från d. 16 sept. s. å. till d. 12 april 1905, Piteå från d. 12 april s. å. till d. 5 maj 1907, Kramfors från d. 5 maj s. å. till d. 9 maj 1909, Bävern i Härnösand från d. 10 maj s. å. till d. 18 april 1911, Fränsta från d. 18 april s. å. till d. 30 april 1919, Strängnäs från d. 1 maj s. å. till d. 15 aug. 1921, tidtals såsom föreståndare, hvarpå B. d. 20 okt. s. å. tillträdde apoteket i Stugun, hvarå han d. 30 juli 1921 erhållit privilegium.

Gift d. 25 aug. 1904 med HARRIET INGEBORG MATHILDA MAGNUSON, född d. 21 sept. 1878, dotter till MARTIN JULIUS MAGNUSON och MATHILDA NORDGREN.

Barn: GRETA, född d. 21 juli 1905; — SVEN, född d. 10 juni 1910.

Apoteket i Bräcke.

1919.

Redan d. 30 aug. 1908 väcktes å kommunalstämma med Bräcke kommun förslag om åtgärders vidtagande för erhållande af en apoteksinrättning inom kommunen. Stämman beslöt med anledning häraf ingå till K. Maj:t med und. ansökan om inrättandet af ett själfständigt apotek eller ett medikamentsförråd inom Bräcke kommun.

Med anledning af den strid, som under de närmaste åren kom att föras angående lämpligaste förläggningssorten för tjänsteläkaren, inom det blifvande distriktet, skulle det dock dröja länge, innan önskemålet om ett apotek kom att realiseras. Sedan platsen för läkarens bostad blifvit bestämd till Bräcke järnvägsstation, var man ej håller ense om platsen för förläggandet af apoteket och apoteksfrågans afgörande fördröjdes därför ytterligare.

Under förra hälften af 1916 inkom slutligen Bräcke kommun till K. Maj:t med ny ansökan om inrättandet af ett själfständigt apotek eller medikamentsförråd här, hvarjämte densamma på kommunalstämma d. 7 juni 1916 beslöt att såsom bidrag till lokal för en medikamentsinrättning och bostad åt dess föreståndare för år anslå ett belopp af 400 kronor att utgå från den dag, ett apotek eller ett medikamentsförråd komme att öppnas för allmänheten, och till 1920 års slut.

Sedan medicinalstyrelsen med anledning häraf anbefallts infordra yttranden från föreståndarna för apoteken Örnen och Hjorten i Östersund, innehafvaren af apoteket i Fränsta, t. f. provinsialläkaren i Bräcke distrikt, förste provinsialläkaren och K. bfhde i Jämtlands län samt själf inkommit med utlåtande i ärendet, erhöll styrelsen bemyndigande af K. Maj:t uppdraga åt någon lämplig apoteksinnehafvare eller arrendator af apotek att inrätta och genom en af styrelsen godkänd föreståndare tillsvidare för tiden intill utgången af 1920 tillhandahålla ett

medikamentsförråd, beläget inom ett afstånd af 1 km. från Bräcke järnvägsstation, under villkor att Bräcke kommun till innehafvaren af medikamentsförrådet erlade ett årligt hyresbidrag af 400 kronor.

K. Maj:t förklarade därjämte att vederbörande ortsmyndighet ägde att under förra hälften af år 1920 med stöd af den erfarenhet, som kunnat vinnas rörande behovet af en apoteksinrättning vid Bräcke järnvägsstation, inkomma med und. hemställan om medikamentsförrådets bibehållande, upphörande eller förändring till själfständigt apotek.

Medikamentsförrådet tilldelades innehafvaren af apoteket i Ragunda J. E. Hagæus, som öppnade apoteket för allmänheten, sedan detsamma d. 18 och 19 febr. 1917 blifvit vederbörligen afsynadt.

I skrifvelse till K. Maj:t d. 16 jan. 1919 anmälde medicinalstyrelsen sedermera att apotekare Hagæus aflidit, och att styrelsen med anledning häraf verkställt en utredning, som visade, att medikamentsförrådets omsättning nått en storlek som icke förutsetts vid förrådets inrättande, hvarför styrelsen hemställde att detsamma måtte, så snart ske kunde, förändras till själfständigt apotek.

K. Maj:t beslöt genom K. brefvet d. 11 april 1919 i enlighet med medicinalstyrelsens förslag och privilegiet tilldelades genom K. brefvet d. 12 sept. 1919 legitimerade apotekaren J. V. Andersson, för hvars räkning apoteket afsynades d. 11—13 april 1920.

Apoteket lades som medikamentsförråd i närheten af Bräcke järnvägsstation, men flyttades, efter att hafva blifvit själfständigt, af dess förste innehafvare i april 1920 till för ändamålet inrättade nya lokaler, ej långt från dess förra plats.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 700 kronor.

ANDERSSON, JOHAN VIKTOR. Född d. 7 juli 1873 i Umeå.

Föräldrar: Byggmästaren ANDERS ANDERSSON, född d. 6 dec. 1833, död d. 3 nov. 1898, och KAROLINA FORSMAN, född d. 4 dec. 1833, död d. 24 jan. 1883.

Efter skolstudier vid Umeå högre allmänna läroverk åren 1883—89 antogs A. till elev å apoteket Bävern i Härnösand d. 28 juni 1889, avslutade elevtjänstgöringen å apoteket i Umeå och aflade d. 19 jan. 1893 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteken i Nordmaling och Gripen i Sundsvall till hösten 1895, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde under mellanterminerna å apoteket i Umeå och aflade apotekarexamen d. 18 maj 1897. Med afbrott för några års tjänstgöring å apoteket i Norsjö, var A. därefter anställd å apoteket i Skellefteå ända till d. 1 jan. 1919 och hade under denna tid många förordnanden såsom föreståndare för detsamma. Tjänstgjorde därefter å apoteket Svanen i Stockholm, till dess han d. 12 sept. 1919 erhöll privilegium å apoteket i Bräcke.

Under sin tjänstgöring i Skellefteå innehade A. flera kommunala uppdrag. Han var sålunda medlem af stadsfullmäktige, medlem af och en tid ordförande i hälsovårdsnämnden, medlem af kyrko- och skolrådet samt af taxeringsnämnden m. m.

I Bräcke innehar A. äfven kommunala uppdrag. Han är sålunda medlem af kommunalfullmäktige och municipalfullmäktige, ordförande i hälsovårdsnämnden m. m.

Gift d. 16 okt. 1901 med SVEA SELBERG, född d. 6 dec. 1868, död d. 7 juni 1923, dotter till vice konsuln och skeppsklareraren JÖNS PETTER (PEHR) SELBERG och CONCORDIA FREDRIKA ROSALIE HOLLSTEN.

Barn: RUTH, född d. 5 febr. 1904; — GUNNEL, född d. 19 aug. 1906.

Sveriges
Apotekarhistoria

Från Konung Gustaf I:s till närvarande tid

Utgifven af

C. F. V. Schimmelpfennig och Karl Ahlberg
Apotekare Apotekare

• I •

Apoteksinnehafvare

Stockholm

Ernst Westerbergs Boktryckeri-Aktiebolag 1923

Häftet 24.

Pris Kr. 3,50

Expedition: ERNST WESTERBERGS BOKTRYCKERI

KLARABERGSGATAN 50

STOCKHOLM C.

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Stockholm

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Handelskatalog

Sveriges
Apotekarhistoria

Från Konung Gustaf I:s till närvarande tid

Utgifven af

C. F. V. Schimmelpfennig och Karl Ahlberg
Apotekare Apotekare

• I •

Apoteksinnehafvare

Stockholm

Ernst Westerbergs Boktryckeri-Aktiebolag 1925

Häftet 30.

Pris Kr. 4:—

Expedition: ERNST WESTERBERGS BOKTRYCKERI
KLARABERGSGATAN 50 STOCKHOLM C.

Sveriges
Apothekarmästare

hänseende till förordningen

af

C. A. V. Schimmelplennig och Carl Ahlberg
Apothekare

I.

Apotheksinnhållare

Stockholm

hänseende till förordningen

1844 No. 4.

Expedition: ERST-WESTERBERGSKA BOKTRYCKERIET

STOCKHOLM 1844

